

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
FILOZOFICKÁ FAKULTA
ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV

DIPLOMOVÁ PRÁCE

ARCHEOLOGIE V PROSTORU TŘEBOŇSKÝCH RYBNÍKŮ
SVĚT A OPATOVICKÝ.
LOKALIZACE BÝVALÉHO SVINENSKÉHO PŘEDMĚSTÍ
TŘEBONĚ A ZANIKLÝCH OPATOVIC.

Vedoucí práce: prof. PhDr. Rudolf Krajíc, CSc.
Autor práce: Bc. Martin Rychlík
Studijní obor: ARLn
Ročník: 3.

2020

Prohlašuji, že svoji diplomovou práci jsem vypracoval samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., v plném znění, souhlasím se zveřejněním své diplomové práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledky obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

České Budějovice 1. května 2020

Bc. Martin Rychlík

Poděkování

Touto cestou bych rád poděkoval prof. PhDr. Rudolfu Krajíčovi, CSc. za odborné vedení mé diplomové práce, cenné rady, konstruktivní připomínky a četné konzultace. Dále děkuji Mgr. Vladislavu Burianovi, Mgr. Janu Kocinovi, Mgr. Václavu Vondrovskému, Mgr. Martinu Ptákovi, PhDr. Štěpánce Běhalové, Ph.D., RNDr. Petru Rajlichovi, CSc., PhDr. Jaromíru Benešovi, Ph.D. a Ing. Danielu Šnejdovi za poskytnutí mnohých materiálů, informací, zjištěných poznatků, cenných rad, doporučení a morální podporu. Zvláště bych rád poděkoval paní PhDr. Jiřině Psíkové za poskytnutí velmi cenných informací z urbářů a za její neobyčejně důležité poznatky a rady. Za provedení antrakologické analýzy děkuji Bc. Lence Hrabákové. Za pomoc při terénní prospekci lokality vděčím PhDr. Janu Johnovi, Ph.D., Bc. Jiřímu Müllerovi, panu Jaroslavu Novákovi a slečně Tereze Neužilové. Za kresebnou dokumentaci děkuji slečně Šárce Doležalové. Děkuji rovněž Muzeu Jindřichohradecka za poskytnutí analyzovaného materiálu a dalších cenných informací. Velký dík patří SOKA Jindřichův Hradec za umožnění studia příslušných písemných pramenů. Děkuji také společnosti Rybářství Třeboň a. s., jmenovitě panu Ing. Zdeňku Eisertovi, za umožnění archeologické prospekce na dně rybníka Svět. Za korekturu vděčím paní Bc. Ivaně Řezaninové. V neposlední řadě děkuji své rodině za umožnění studia, nesmírnou trpělivost a pochopení.

Archeologie v prostoru třeboňských rybníků Svět a Opatovický.

Lokalizace bývalého Svinenského předměstí Třeboně a zaniklých Opatovic.

Anotace:

Práce se zabývá archeologickým poznáním zaniklých sídelních situací předměstského a venkovského charakteru, které se dnes nacházejí na dně rybníka Svět a rybníka Opatovického.

Ve své průvodní teoretické části podává práce podrobný přehled o historii města Třeboň, třeboňského panství a velkostatku v období středověku a raném novověku. Stěžejní část práce se věnuje archeologickému poznání bývalého Svinenského předměstí Třeboně a ZSO Opatovice.

Cílem práce je podat komplexnější ucelený přehled o sledovaných lokalitách z historického a archeologického pohledu. Využití pramenů archivní povahy, historických záznamů, starších a nově zjištěných poznatků získaných prostřednictvím archeologické prospekce lokality a analýzy archeologického materiálu podává svědectví o každodennosti a hmotné kultuře sledovaného sociálního prostředí. Práce rovněž poukazuje na stav archeologického bádání o zaniklých sídelních strukturách v prostorách dnešních rybníků.

V rámci práce byla aplikována induktivní a deduktivní metoda, transkripce, deskripce, komparace, synchronní přístup, analýza artefaktů a následná syntéza zjištěných poznatků. Pro nedestruktivní archeologickou prospekci lokality bylo využito metody povrchového sběru artefaktů, prospekce detektorem kovů, magnetometrického měření a vizuálního průzkumu lokality. Pro vytváření mapových podkladů byl užit software ArcGIS.

Přílohy: mapové podklady a fotografická dokumentace lokalit, fotografická dokumentace prospekce lokalit, kresebná a fotografická dokumentace archeologických nálezů a nemovitých archeologických situací, tabulkové přehledy a graf.

Klíčová slova: archeologie, historie, středověk, novověk, Svinenské předměstí, rybník Svět, Opatovice, Opatovický rybník, Třeboň

Archeology in the area of Svět and Opatovický ponds in Třeboň city. Localization of the former Svinen's suburb of Třeboň and the extincted Opatovice village.

Annotation:

This work is about archaeological insight into vanished suburban areas and villages, which are today on the bottom of lakes Svět and Opatovický rybník.

The theoretical part tells about the history of town Třeboň and the manor and estate of Třeboň in the medieval times and in the early modern period. The main part of the work is about the archaeological insight into vanished suburban area Svinen of Třeboň and about the medieval vanished village Opatovice.

The goal of the work is to give a complex overview of the localities from historical and archaeological point of view. There is an evidence of everyday life and culture of the described environment found in the archives, historical records, older and newer archaeological research and its analysis. The work also shows the state of the archaeological research in the vanished villages on the bottoms of nowadays lakes.

In the work there is used induction and deduction, transcription, description, comparison, synchronic approach, analysis of the artefacts and following synthesis of observation. For the non-destructive archaeological prospection of the locality, the method of surface artifact collection, metal detector prospection, magnetometric measurement and visual survey of the locality were used. For maps was used the ArcGIS software.

Attachments: maps and photographs of the localities, photographs of the prospection of the localities, photographs and drawings of the archaeological findings, tables and graph.

Key words: archaeology, history, medieval age, new period, Svinen's suburb, lake Svět, Opatovice, the lake of Opatovice, Třeboň

Obsah

1. Úvod.....	1
2. Metodika práce	4
3 Geomorfologické, geologické, pedologické a hydrografické poměry Třeboňska.....	7
3.1 Geomorfologie	7
3.2 Geologie	7
3.3 Pedologie.....	8
3.4 Vodstvo	9
4 Vývoj třeboňského panství do počátku 17. století.....	10
5 Dějiny města Třeboň do roku 1611	14
5.1 Vznik trhové osady, vývoj za držby Vítkovců a pánů z Landštejna.....	14
5.2 Město ve znamení rožmberské růže	16
5.3 Neklidné 15. století a rozvoj města v 1. polovině 16. věku	17
5.4 Město za posledních Rožmberků	20
6 Šlechtický režijní velkostatek	26
6.1 Panské poplužní dvory, mlýny a pivovarnictví.....	27
6.1.1 Panské poplužní dvory	27
6.1.2 Mlýny	29
6.1.3 Pivovarnictví.....	30
6.2 Rybníkářství	32
6.2.1 Rybníkářství na jihu Čech	36
6.2.2 Třeboňská rybníční soustava	37
6.2.3 Štěpánek Netolický.....	38
6.2.4 Mikuláš Ruthard z Malešova.....	39
6.2.5 Jakub Krčín z Jelčan a Sedlčan	40
6.3 Dnešní podoba Třeboňské rybníční soustavy	41
6.4 Popis mapy rybníční soustavy na třeboňském panství s vedutami města Třeboně z roku 1684.....	42
6.5 Rybník Svět a Opatovický – technické údaje	44
6.5.1 Rybník Svět	44
6.5.2 Opatovický rybník	46
7 Archeologické poznání Třeboně z pohledu Muzea Jindřichohradecka	47
8. ZSO Opatovice (k. ú. Domanín).....	54
8.1 Geologie, podloží a půdní pokryv	54

8.2	Problematika archeologie v prostorách třeboňských rybníků.....	54
8.3	ZSO Opatovice.....	55
8.4	Archeologické aktivity na lokalitě ZSO Opatovice	58
8.5	Nedestruktivní průzkum ZSO Opatovice v prostorách Opatovického rybníka	59
8.6	Analýza archeologického materiálu – ZSO Opatovice.....	60
8.6.1	Analýza keramického materiálu ze ZSO Opatovice	61
8.6.2	Analýza keramických přeslenů.....	65
8.6.3	Analýza stavebního materiálu – mazanice	65
8.6.4	Analýza kovových artefaktů.....	66
8.7	Syntéza – zhodnocení archeologického materiálu ze ZSO Opatovice.....	67
8.7.1	Zhodnocení keramického materiálu – kuchyňská a stolní keramika.....	67
8.7.2	Technická keramika – přesleny	78
8.7.3	Hliněná mazanice – zhodnocení	79
8.7.4	Kovové artefakty – zhodnocení.....	79
9	Zaniklé Svinenské předměstí Třeboně (k. ú. Třeboň)	81
9.1	Geologie, podloží a půdní pokryv	81
9.2	Zaniklé Svinenské předměstí Třeboně.....	81
9.3	Archeologické aktivity v prostorách zaniklého Svinenského předměstí Třeboně	87
9.4	Analýza archeologického materiálu – Zaniklé Svinenské předměstí Třeboně	90
9.4.1	Analýza archeologického materiálu z objektu „Jímka“	91
9.4.2	Fragmenty keramických nádob	92
9.4.3	Analýza kamnářské keramiky	97
9.4.4	Ostatní materiál	101
9.5	Syntéza – zhodnocení archeologického materiálu z výzkumů zaniklého Svinenského předměstí Třeboně	102
9.5.1	Sídlištní objekt „jímka“ – syntéza zjištěných poznatků	106
9.5.2	Zhodnocení keramického materiálu – kuchyňská a stolní keramika.....	107
9.5.3	Zhodnocení keramického materiálu – kamnářská keramika	113
9.5.4	Ostatní materiál	123
10	Nedestruktivní průzkum Svinenského předměstí Třeboně.....	127
10.1	Problematika archeologického poznání minulých sídelních aktivit v prostorách rybníků	127
10.2	Průběh nedestruktivního průzkum lokality.....	130
10.2.1	Povrchové sběry artefaktů	130

10.2.2 Detektorová prospekce lokality.....	136
10.2.3 Geofyzikální prospekce	139
10.2.4 Vizualní průzkum lokality	144
10.3 Analýza a vyhodnocení archeologického materiálu	150
10.3.1 Polygon S1.....	152
10.3.2 Polygon S2.....	152
10.3.3 Polygon S3.....	155
10.3.4 Polygon S4.....	155
10.3.5 Polygon S5.....	157
10.3.6 SOV	160
10.3.7 Plocha D1	162
10.3.8 Shrnutí poznatků.....	164
11 Proměna krajiny Třeboňska z pohledu environmentální archeologie	169
11.1 Pylová analýza a analýza rostlinných makrozbytků z lokality Mokré louky u Třeboně	169
11.2 Antrakologická analýza – ZSO Opatovice a Svinenské předměstí Třeboně	171
11.3 Analýza rostlinných makrozbytků z odpadního objektu na Svinenském předměstí.....	172
12 Diskuse.....	173
12.1 ZSO Opatovice.....	173
12.2 Svinenské předměstí Třeboně	177
13 Závěr	187
14 Literatura a prameny	190
15 Seznam zkratk	203
16 Seznam příloh	204
17 Přílohy.....	1
17.1 Obrazové přílohy.....	1
17.2 Tabulkové přílohy	63
17.3 Kresebné přílohy	128
17.4 Graf	140
17.5 Výsledky zaměřování.....	141
17.6 Výpis z urbáře	151

1. Úvod

Svět pod Světem

Předměstí Svinenské zakryla hladina,

dům rodný opouští každičká rodina.

A to vše pro groše, pro panské záliby,

z domovů lidských - domovy pro ryby.

Pověz mi Krčine, co po Tě zbyde,

když rybník Ti milejší nežli my lidé?

Lid prostý z domů hnát k odchodu bezděkém?

Kéž se tvé snažení setkává s nevděkem!

Martin Rychlík, 12. 1. 2020

Předkládaná diplomová práce se věnuje archeologii zaniklé středověké osady Opatovice a zaniklému Svinenskému předměstí Třeboně.

Století 16. je právem považováno za zlatý věk českého rybníkářství. Nově vzniklé vodní plochy nadobro změnilu krajinu Třeboňska. Stavbě rozsáhlých rybníků ustupovaly nejen pole, louky, lesy, ale mnohokrát také lidská obydlí. Posledním zmíněným příkladem je právě, dnes již zaniklá, středověká osada Opatovice a bývalé Svinenské předměstí Třeboně.

ZSO Opatovice bychom dnes hledali pod hladinou Opatovického rybníka. O ukončení její existence rozhodnul věhlasný rybníkář Štěpánek Netolický. Ten nechal v letech 1510 – 1514 vybudovat výše zmíněný rybník, který středověké osídlení, jehož počátky spadají již do 13. století, zaplavil a smazal z map.

Stejný osud čekal také Svinenské předměstí Třeboně. Nejstarší písemné zprávy poukazují na existenci předměstského sídliště již ve 2. polovině 14. století. Život na středověkém předměstí ukončil svými neskromnými plány další z velikánů rybníkářské

profese, regent rožmberského dominia, Jakub Krčín z Jelčan a Sedlčan. Svinenské předměstí a nově vzniklé Nové Město ustoupilo Krčínovu Světu. Usedlosti stojící na předměstí, včetně špitálu a kostela sv. Alžběty, byly roku 1571 srovnány se zemí. Tamní obyvatelé byli z rozhodnutí Viléma z Rožmberka přestěhováni na okolní předměstí. Po dostavbě Světa propojil Krčín své nové dílo s Opatovickým rybníkem, čímž vznikl rybník s patřičným názvem „Nevděk“.

Proč právě *Archeologie v prostorách třeboňských rybníků Svět a Opatovický?* Když jsem v roce 2016 nastoupil jako archeologický technik do Muzea Jindřichohradecka, Svinenské předměstí a následně ZSO Opatovice se staly mými prvními úkoly. Skrze prosté mytí a následné popisování keramických fragmentů inventárními čísly probudila se ve mne prostá lidská zvědavost a touha – dělat něco neobvyklého. Výzkumy zaniklých předměstí nepatří ke zcela rutinním záležitostem. Předměstí zaniklé výstavbou monumentálního vodního díla je v jižních Čechách jedno jediné. Obdobný důvod přidal do mého hledáčku zájmů také ZSO Opatovice. Výzkumy zaniklých středověkých vsí v místech dnešních lesů a polí jsou dnes běžnou záležitostí, výzkumy zaniklého osídlení na dnech vodních ploch nikoli.

Profesní působení a obecná inklinace k mladší historii není ovšem jediným faktorem volby zmíněného tématu diplomové práce. Krajina třeboňských rybníků je mi velmi blízká a připomíná mi spousty radostných chvil mého života. Kouzelná příroda Třeboňské pánve a všudypřítomné malebné rybníky se staly častým impulsem k mé turistické vášni. Dodnes, když projíždím Třeboní, vždy se rád zastavím u Světa, projdu se po jeho mohutné hrázi, zadívám se do nekonečného vodního zrcadla a s úsměvem vzpomínám na své badatelské snažení na bahnitém dně.

Předkládaná práce si klade za cíl přinést ucelenější pohled na výše zmíněné lokality, přinést nové poznatky, které by upřesnily lokalizaci zaniklého osídlení, přispěly k chronologii lokalit, poznatky, na jejichž základě by došlo alespoň ke slovní rekonstrukci tehdejšího středověkého předměstí, ale i k metodice nedestruktivní prospekce ve specifickém prostředí rybníčního dna. Zpracování archeologického materiálu ze zmiňovaných lokalit má přiblížit každodennost lidského života v daném sociálním prostředí.

Oproti zadání došlo k úpravě, kdy se z objektivních příčin nepodařilo prokázat a zaměřit zbytky základového zdiva středověkých usedlostí. Nedostatečné odplavení

bahenních nánosů v průběhu vypuštění rybníka Svět a značné časové omezení průzkumu z důvodu opětovného napouštění, neumožnilo detailnější průzkum a s tím související odhalení očekávaných stavebních konstrukcí. Prvotní předpoklad, tj. doplnit informace získané z písemných pramenů a analýzou hmotné kultury o poznatky získané nedestruktivní prospekci lokalit, se podařilo naplnit pouze v případě zaniklého Svinenského předměstí Třeboně. V případě ZSO Opatovice nedošlo z objektivních příčin, tj. nevypuštění vodní plochy z důvodu předpokládaného nedostatku vody v následujících měsících, k provedení nedestruktivní prospekce lokality. Povrchové sběry artefaktů si kladly za cíl upřesnit lokalizaci zaniklého osídlení.

Ve snaze o odlišení mého bádání od bádání mého předchůdce a o odosobnění textu se ve většině případů uvádím jako autor či autor předkládané práce.

Sluší se poděkovat Mgr. Vladislavu Burianovi, který bádání o zaniklém osídlení na obou zmiňovaných rybnících věnoval nemalou část svého profesního života a který mě k lokalitám profesně přivedl. Tím více, že mi bylo dovoleno po několikaleté odmlce ve výzkumu ZSO Opatovice a zaniklého Svinenského předměstí na jeho snažení navázat a pokračovat v bádání.

2. Metodika práce

Předkládanou práci lze rozdělit do roviny historické a archeologické. Z hlediska archeologie jsou zde řešena dvě témata, a to zaniklé Svinenské předměstí Třeboně a ZSO Opatovice. Nutno podotknout, že zaniklému Svinenskému předměstí je věnováno více prostoru i pozornosti, což bylo zapříčiněno nejenom početnějším zastoupením hmotných nálezů, ale také díky existenci většího množství informací z archivních písemných pramenů a z publikovaných prací. Nermalou zásluhu na zjištění nových poznatků nese provedený nedestruktivní průzkum lokality. Pro postihnutí historického kontextu bylo pracováno rovněž s archivními prameny, které poskytly cenné informace nejenom k obecně zaměřeným kapitolám, ale především ke sledovaným lokalitám a možnost komparace s výsledky archeologického bádání.

Kapitola 3 se věnuje geografickému obrazu dotčeného území, tj. Třeboňské pánve, kde poukazuje na geomorfologii, geologii, pedologii a vodstvo, které je krom řek a potoků tvořeno rybníky, které daly této krajině její jedinečnou podobu.

Kapitola 4 řeší vývoj panství Třeboň od vzniku města v prostorách hlubokých neprostupných hvozďů až do počátku 17. století, tedy do období spojeného se zánikem rodu spjatého po staletí se zdejší krajinou. Kapitola sleduje jednotlivé ztráty, směny, prodeje a zisky vsí a držav pánů z Landštejna a Rožmberků, za jejichž vlády dosáhlo panství nebývalého rozkvětu.

Na tuto kapitolu úzce navazuje kapitola 5, ve které je velmi zevrubně řešena historie města Třeboň (Obr. 1), a to od bájného založení osady Wittingau na konci 12. století, přes působení pánů z Landštejna a jejich vazby na klášter v rakouském Zwettlu, které se týkají ZSO Opatovice, až do počátku 17. století, kdy umírá poslední muž pětulisté rúže, Petr Vok z Rožmberka. Kapitola ovšem neopomíjí příchod Rožmberských velmožů na Třeboň po polovině 14. století. Z druhé poloviny 14. století pochází také zatím nejstarší objevená písemná zmínka týkající se Svinenského předměstí. V této části nebylo ani zanevřeno na válečný chaos 15. století, který se prosperujícímu městu a okolí bohužel nevyhnul. Následně je nastíněn rozvoj města v následujícím století a také situace na konci rožmberské vlády. V rámci této kapitoly je na Svinenské předměstí pouze odkazováno, jelikož tato problematika je řešena v samostatné kapitole.

Kapitola 6 řeší historické souvislosti, které vedly k ukončení existence zmiňovaných sledovaných lokalit. Šlechtický režijní velkostatek je fenoménem transformující se feudální moci. Podnikání a touha velmožů po zisku stála i za zánikem Svinenského předměstí a vsi Opatovice. Obě lokality ustoupily výstavbě nebývalých vodních děl, které sloužily jako chovné rybníky plné ryb, jejichž prodej následně přispěl do rožmberské pokladny nemalými zisky. Kapitola podrobně pojednává o Velkostatku Třeboň. Krom panských poplužních dvorů, mlýnů, pivovarů, které zde tvoří pouze okrajové informace, bylo hlavním cílem pojednat zde o fenoménu rybníkářství. Po nastínění obecné problematiky rybníkářství ve středověku na našem území se navazující podkapitoly specializují na oblast jižních Čech, Třeboňské rybníční soustavy a následně blíže pojednávají o rybníku Svět a Opatovický. V rámci Třeboňské rybníční soustavy jsou také přiblíženy postavy věhlasných rybníkářů (Štěpánek Netolický, Mikuláš Ruthard z Malešova a Jakub Krčín z Jelčan a Sedlčan).

Kapitola 7 se věnuje dosavadnímu stavu archeologického poznání Třeboně. Opět zde nejsou řešeny archeologické aktivity týkající se Svinenského předměstí ani ZSO Opatovice. V obou případech je pozornost věnována dosavadnímu archeologickému poznání v příslušných kapitolách. Archeologické aktivity zde prováděli především pracovníci Muzea Jindřichohradecka pod vedením Mgr. V. Buriana. Kapitola si klade za cíl vytvořit rešerši archeologického poznání Třeboně od aktivního archeologického zájmu započatého stavebním boomem v 90. letech až po současnost.

Kapitola 8 se pak zcela věnuje ZSO Opatovice. Po úvodních řádcích ukotvujících lokalitu v geografickém prostředí, je přiblížen geologický a pedologický aspekt lokality. V rámci této kapitoly je rovněž nastíněna problematika archeologie v prostorách rybníků. Je zde řešena historie ZSO Opatovice včetně otázky předcházejícího osídlení, osady Presnik. Existence osady a uvažovaná poloha je předkládána nejen na základě dřívějších archeologických výzkumů, analýzy hmotných pramenů, ale také díky podrobnému studiu literatury a rešerši archivních pramenů. Na zevrubnou historii a zjištěných informací o existenci osady navazuje přehled dosavadního archeologického poznání. V příslušných podkapitolách je popsán proces analýzy hmotných pramenů zajištěných během exkavace sídlištního objektu a následné zjištěné poznatky ukotvující lokalitu v sociálním a časovém horizontu.

Kapitola 9, která se týká samotného Svinenského předměstí Třeboně, se kromě úvodních informací o prostoru, geologii a pedologii věnuje především historii lokality a jejímu archeologickému poznání. Příslušné podkapitoly se soustředí na analýzu a vyhodnocení archeologického materiálu zajištěného během výzkumů Svinenského předměstí realizovaných V. Burianem.

Nedestruktivnímu průzkumu Svinenského předměstí je věnována kapitola 10, která v úvodu nastíní obdobné archeologické aktivity a problematiku. Průběh nedestruktivního průzkumu je rozdělen na několik podkapitol dle užití metody. Kapitola si klade za cíl rovněž nabídnout, jaké možnosti a jaké přístupy lze v takovémto specifické terénu použít a realizovat. Kromě detailně popsané metody provedených povrchových sběrů a detektorového průzkumu, je věnován prostor také provedení magnetometrickému měření. V rámci prospekce byl proveden také vizuální průzkum lokality včetně interpretace nových zjištění. V rámci povrchových sběrů artefaktů došlo k zajištění hmotných pramenů, které byly následně analyzovány a vyhodnoceny.

Kapitola 11 řeší danou problematiku z hlediska environmentální archeologie. Pylové analýzy přiblíží vzhled treboňské krajiny v dobách minulých. Z lokalit byl během výzkumu zajištěn antrakologický materiál, který byl následně podroben odbornému rozboru. Pozornost byla věnována i analýze rostlinných makrozbytků.

V následující diskusi (kapitola 12) dojde ke shrnutí dosavadních zjištěných poznatků a jejich zasazení do dobového kontextu. Ze zjištěných poznatků dochází k pokusu o lokalizaci, rekonstrukci podoby sledovaných lokalit a každodenního života tamního obyvatelstva z různých aspektů.

V závěrečné kapitole jsou nastíněny možnosti dalšího směřování budoucího bádání o daných lokalitách. Kapitola obsahuje rovněž zamyšlení a návrhy možných opatření z hlediska archeologické památkové péče.

3 Geomorfologické, geologické, pedologické a hydrografické poměry Třeboňska

3.1 Geomorfologie

Oblast Třeboňska spadá do geologického území Českého masívu, který vznikl během hercynského vrásnění v rozmezí před 380-300 miliony let srážkou tektonických desek zemské kůry (Pavlin 2012, 27). Sledované území se nachází v prostoru Třeboňské pánve spadající pod Jihočeské pánve. Sousední geomorfologické celky tvoří Novohradské podhůří (J), Českobudějovická pánev (JV), Táborská pahorkatina (S), Křemešnická vrchovina (SV) a Javořická pahorkatina (V).

Tento geomorfologický celek dosahuje délky 62 km a šířky až 26 km a je orientován jihoseverně (Vitner – Maršík – Roubík – Vokoun 2000, 14). Vznik pánve, před cca 88 miliony let, souvisel s procesy saxonské zlomové tektoniky, které byly reakcí na alpínské vrásnění (Clupáč a kol. 2002, 323). Pánev, jejíž ploché dno tvoří tektonická sníženina zakončená stoupajícími okraji, je tvořena dvěma podélnými pásmy. Západní část je tvořena Lužnickou rovinou, východní pásmo Kardašovicko-strážskou pahorkatinou (Vitner – Maršík – Roubík – Vokoun 2000, 14). Rozloha pánve činí 1360 km². Nadmořská výška se pohybuje mezi cca 421 m. n. m. až 583 m. n. m. Nejvyšším bodem je vrch Baba, který se nachází v Lišovském prahu, který tvoří hranici s Českobudějovickou pánví.

3.2 Geologie

Geologické podloží pánve tvoří horniny moldanubika, které je podkladem pro sedimentační vrstvy. Nejmocnější a nejrozsáhlejší výplň samotného jádra pánve je tzv. klikovské souvrství. Jedná se o svrchnokřídové sedimenty druhohorního až třetihorního stáří tvořené různě zrnitými písky, pískovci, jíly, jílovci, prachovci či slepenci (Územní studie Třeboňsko Novohradsko 2009, 71).¹ Pleistocenní (kvartérní) sedimentační vrstvy v podobě říčních písků či štěrků, nivních hlín, rašelinných ložisek (Pavlin 2012, 27) pokrývají nivní oblasti řek Lužnice, Nežárky a dalších větších vodních toků Třeboňska

---

¹http://geoportal.krajjihocesky.gov.cz/gs/data/uploads/up_studie/us_trebonsko_novohradsko/01_analyticka_cast_tnh.pdf [citováno dne 29. 4. 2018] - Územní studie Třeboňsko Novohradsko 2009, 71 [online].

(Vitner – Maršík – Roubík – Vokoun 2000, 17). Holocenní geologickou vrstvu tvoří opět usazeniny vyskytující se podél vodních toků. K nejmladším vrstvám sedimentů patří vrstvy fluviálních písků a štěrků, kyselé slatiny, usazeniny vodních nádrží, nivní a svahové hlíny a rašeliny. Poslední zmiňovaná vrstva, tzv. oligotrofní rašeliny (např.: Třeboňská blata), vznikla koncem posledního glaciálu (*Územní studie Třeboňsko Novohradsko 2009, 71*)² v místech nepropustného podloží, na průtazích podél toků či na místech jejich bývalých slepých ramen (Vitner – Maršík – Roubík – Vokoun 2000, 17).

Třeboňskou pánev tvoří migmatity, migmatitické ruly, migmatické biotitické pararuly, granulity. Dále pak biotitické až biotiticko-muskovitické ortoruly, svorové ruly, granodiorit či dvojslídny granit a místy kordieritické ruly (Vitner – Maršík – Roubík – Vokoun 2000, 17).

3.3 Pedologie

Pro sledovanou oblast jsou charakteristické kyselé půdy chudší na živiny. Hlinité, písčitohlinité až jílovitohlinité půdy nejsou příliš provzdušněny (Pavлін 2017, 27). Při řece Lužnici se lze ojediněle setkat s tzv. syrozemí, tj. neúrodná půda vyskytující se na kamenitých sutích. Na obdobných místech se lze setkat také s vlhkou úrodnou půdou typu ranker, která je bohatá na humusový horizont. Na vyvýšených polohách se nachází přechodové typy mezi rankerem a kambizemí. Kambizem v různých variantách dominuje především na kyselých stanovištích. Střídavě vlhké půdy jako pseudogleje se nachází na svahových hlínách s horší propustností vody. Lužní půdy jako fluvizem, se vyskytují především na nivách větších toků. Lužní půdy jsou rovněž bohaté na humus a živiny. V plochých terénních depresích či úžlabinách trvale zamokřených spodní vodou se nachází gleje či zbahněné gleje, které mohou přecházet ke kambizemí a podzolům. Oblasti rašeliníšť jsou tvořeny značně úrodnou rašelinou půdou tzv. organozemí (Vitner – Maršík – Roubík – Vokoun 2000, 17-19).

---

² http://geoportal.kraj-jihocesky.gov.cz/gs/data/uploads/up_studie/us_trebonsko_novohradsko/01_analyticka_cast_tnh.pdf [citováno dne 29. 4. 2018] - Územní studie Třeboňsko Novohradsko 2009, 71 [online].

3.4 Vodstvo

Oblast Třeboňska patří do úmoří Severního moře a do povodí řeky Vltavy. Nejdůležitějšími vodními toky jsou zde řeky Lužnice³ a Nežárka.⁴ Většinu sledovaného území odvodňuje především Lužnice. Nežárka odvodňuje severovýchodní část Třeboňska.

Krom přirozených toků se zde nachází velké množství umělých kanálů a stok.⁵ Tato umělá díla slouží v rámci rybníční sítě k regulaci přítoků a odtoků. Nejvýznamnějšími umělými kanály jsou Zlatá stoka a Nová řeka. Cca 45 km dlouhá Zlatá stoka napájí rybníky střední a severní části Třeboňska, Nová řeka (cca 14,5 km) propojuje řeku Lužnici s Nežárkou, odvádí povodňovou vodu a chrání tak rybník Rožmberk (*Pavлін 2017, 29; Vitner – Maršík – Roubík – Vokoun 2000, 13; Územní studie Třeboňsko Novohradsko 2009, 71*).⁶

Oblast Třeboňska je známá především díky síti rybníků, kterých se zde nachází přes 460 a jsou rozděleny do 16 vodohospodářských soustav. Největší rybníkem je již výše zmiňovaný Rožmberk. K dalším významným rybníkům patří: Svět, Opatovický, Káňov, Hejtman, Staňkovský, Ženich, Nový Vdovec, Velký Kardaš, Velký Šustov, Podřezanský, Dvořiště, Koclířov, Velký Tisí, Horusitský, Ponědrážský, Záblatý, Bošilecký či Velká Holná.⁷

---

³ Přirozené přítoky. Pravostranné přítoky: Skřemelice, Halánecký potok, Gamza, Dračice, Žabinec, Koštěnický potok, Potěšilka, Nežárka, Doňovský potok, Dírenský potok, Andělská stoka, Černovický potok, Habří potok, Kozký potok, Košínský potok, Raštský potok, Vlášnický potok, Pílský potok, Kašovický potok, Slavňovický potok, Oltyňský potok, Dobronický potok, Smutná, Hvoždanský potok, Bilinský potok, Hostecký potok, Sobní potok. Levostranné přítoky: Tuš, Suchdolský potok, Odlehovač, Miletínský potok, Ponědrážský potok, Bechyňský potok, Mokerský potok, Nedvědicový potok, Radimovský potok, Želečský potok, Maršovský potok, Borecký potok, Radimovický potok, Větrovský potok, Slapský potok, Přiběnický potok, Malšický potok, Vnučský potok, Dobřejický potok, Třebelický potok, Všechlappský potok, Černýšovský potok, Sudoměřický potok, Bežerovický potok, Kamenodvorský potok, Židova strouha, Nuzický potok.

⁴ Přirozené přítoky. Pravostranné přítoky: Radouňský potok, Ratmírovský potok, Vyderský potok, Hatínský potok, Holenský potok, Řečice. Levostranné přítoky: Hamerský potok, Řečička, Pěněnský potok, Lásenice.

⁵ Ponědrážská stoka, Železná stoka, Nová stoka, Prostřední stoka, Borská stoka.

⁶ http://geoportalkrajihocesky.gov.cz/gs/data/uploads/up_studie/us_treboňsko_novohradsko/01_analyticka_cast_tnh.pdf [citováno dne 29. 4. 2018] Územní studie Třeboňsko Novohradsko 2009, 71 [online]; <https://www.google.cz/maps/> [citováno dne 29. 4. 2018].

⁷ http://geoportalkrajihocesky.gov.cz/gs/data/uploads/up_studie/us_treboňsko_novohradsko/01_analyticka_cast_tnh.pdf [citováno dne 29. 4. 2018] Územní studie Třeboňsko Novohradsko 2009, 71 [online]; <https://www.google.cz/maps/> [citováno dne 29. 4. 2018].

4 Vývoj třeboňského panství do počátku 17. století

(Obr. 2)

Cesta systematického osidlování oblasti dnešního Třebońska byla započata v průběhu 12. století, kdy v čele kolonizačních snah stanul mocný jihočeský rod Vítkovců.⁸ Tento rod spravoval rozsáhlá území sahající až k moravské hranici (Hule 2002, 17). Území, jehož majitelem byl původně panovník, přešlo v průběhu času do Vítkovské dědičné držby. Jihočeští páni však záhy darovali jižní část nabytého území klášteru ve Světlé (srov. Nováková 2005, 7-33). Tato zboží pro rod Vítkovců získali zpět potomci Vítkva mladšího až po roce 1250. Pelhřim a Ojř z landštejnské větve odkoupili dříve darovaná území zpět. Vlady nad osadou Wittingau (poprvé se v listinném materiálu objevilo v roce 1261; s názvem Třeboň se lze v písemných pramenech setkat až po polovině 14. století) se po jejich smrti ujímají Pelhřimovi synové Sezim a Vok (Bicková 2016, 11).

Tehdejší tamní krajinu tvořily husté neprostupné hvozdy, bažinaté močály či rašeliniště. V průběhu raného středověku byla tato oblast pokryta především jehličnatými lesy. Převážnou část z nich tvořila jedle. V oblastech rašelinišť a blat se vyskytovala borovice blatka. Ve vyšších polohách se rozprostíraly spíše lesy smíšené, kde z listnatých stromů dominoval buk. V rámci průběhu kolonizačních vln, a to jak díky domácím, ale i zahraničním kolonizátorů pocházejících především z německy mluvících oblastí, došlo v průběhu 12. až 14. století soustavným mýcením a žďářením tamních hvozdů k přeměně krajiny na obdělávatelnou ornou půdu.⁹

Proces formování administrativních struktur ve sledované oblasti spadají do druhé poloviny 13. století, což přímo souvisí se založením poddanského města Třeboň. Písemné prameny popisující toto období nám spíše dokládají existenci jednotlivých osad. Teprve v průběhu 14. století dochází k ustalování jednotlivých panství a zboží. Landštejnská větev panství roku 1366 prodala svým vzdáleným příbuzným, Rožmberkům.¹⁰ Ti od Jana z Landštejna získali polovinu Třeboně a další vsi.¹¹ První

---

⁸ Hule (2002, 18) uvádí, že v rámci kolonizačních snah přicházeli do tohoto kraje na sklonku 12. století také mniši z řádu Ivanitů.

⁹ <http://trebonsko.ochranaprirody.cz/charakteristika-oblasti/vyvoj-krajiny/> [citováno 7. 4. 2018].

¹⁰ <http://landscapes.hiu.cas.cz/trebonsko/vyvojpanstvi.php> [citováno dne 7. 4. 2018].

¹¹ Na základě kupní smlouvy ze dne 23. září roku 1366 získali Rožmberkové polovinu města Třeboň, celou ves Hrachoviště, Kramolín, obojí Jílovice včetně 50 lánů lesů a 10 lánů polí. Dále pak získali

polovinu prodal Litold z Landštejna již roku 1362 (*Bicková 2016*, 12). Od Litolda z Landštejna koupili Rožmberkové roku 1362 také Suchdol a Šalmanovice, dále horlivě vykupovali zemanské dvory v okolí Třeboň, jako například Domanín či Brannou. Nutno podotknout, že v druhé polovině 14. století patřilo panství Třeboň k menším panstvím v rámci rožmberského dominia. V tomto období se dle Rožmberského urbáře z let 1379-1384 sestávalo pouze ze samotného města a 13 vsí a 6 mlýnů (*Matouš 1972*, 11).¹²

Přelom 14. a 15. století znamenal pro třeboňské panství další etapu rozkvětu. Od pánů z Landštejna získali Rožmberkové pro třeboňské panství ves Lutovou a Ledenice.¹³

V rámci následujících staletí došlo k několika vlnám nabývání nových osad prostřednictvím různých koupí či odprodejů jednotlivého zboží. V úročním rejstříku panství z roku 1424 se lze setkat již s 26 vesnicemi, v roce 1440 dokonce se 76. Ne vždy se ale jednalo o trvalé zisky. Oldřich II. z Rožmberka získal v průběhu 40. let 15. století pro třeboňské panství zboží Lomnice nad Lužnicí. V rámci dominia panství nabývalo na významu,¹⁴ roku 1493 jej tvořilo 42 sídelních lokalit (*Pumpr 2010*, 43).¹⁵ Ve dvacátých letech 16. století zahrnovalo třeboňské panství již 57 sídelních lokalit.¹⁶

Během první poloviny 16. století, tj. za vlády Petra IV. z Rožmberka se panství rozrostlo o vsi Štěpánovice a Zvíkov (1539), Starou Hlínu (1542) a Jílovice (1550), které tehdejší vladař přikoupil za účelem scelování panství.¹⁷

---

polovici vsí Lubně, Branné a Břilic. Nutno podotknout, že Rožmberkové vlastnili jisté statky na třeboňském panství ještě před rokem 1366. Příkladem uveďme statky jako Bošilec, Bukovsko, Soběslav, Veselí (*Matouš 1972*, 11).

¹² <https://digi.ceskearchivy.cz/921200001003111> [citováno dne 8. 4. 2019] - Kociánová 2005, 2-3 [online]; Kociánová, Z. 2005: Inventář fondu Velkostatek Třeboň – Archiv do roku 1784, 1323-1784 (1886). Třeboň, 2-3. Krom města samotného tvořily panství tyto osady: Branná, Břilice, Dunajovice, Dvořec, Hrachoviště, Hvozdec, (obojí) Jílovice, Kojákovice, Kramolín, Opatovický mlýn, Plavsko, Suchdol a Šalmanovice (*Matouš 1972*, 11).

¹³ <https://digi.ceskearchivy.cz/921200001003111> [citováno dne 8. 4. 2019] - Kociánová 2005, 3 [online].

¹⁴ <http://landscapes.hiu.cas.cz/trebonsko/vyvojpanstvi.php> [citováno dne 7. 4. 2018] – Třeboňské panství [online].

¹⁵ <https://digi.ceskearchivy.cz/921200001003111> [citováno dne 8. 4. 2019] Kociánová 2005, 4 [online]. V úvodní kapitole je zmíněno, že roku 1493 bylo třeboňské panství tvořeno 43 sídelními lokalitami.

¹⁶ <https://digi.ceskearchivy.cz/921200001003111> [citováno dne 8. 4. 2019] - Kociánová 2005, 4 [online].

¹⁷ <https://digi.ceskearchivy.cz/921200001003111> [citováno dne 8. 4. 2019] - Kociánová 2005, 5-6 [online].

K rozšíření panství dochází i ve století následujícím. Třeboňské panství se k roku 1551, co do počtu osedlých, dostává na třetí místo v rámci rožmberského dominia. Po krumlovském s 3209 a novohradským s 1747 osedlými následuje panství Třeboň s počtem 1337 osedlých (*Břežan 1985, 59; Pumpr 2010, 43*). Století 16. znamenalo pro třeboňské panství opravdové období rozkvětu. Roku 1556 se podařilo rožmberskému vladaři koupit Ponědraž s okolními osadami a rybníky od Švamberků (*Mika 1970, 111*). Sekularizací augustiniánské kanonie v Třeboni roku 1566 nabyt Vilém z Rožmberka, coby představitel donátorského rodu, její majetek¹⁸ (*Břežan 1985, 210-212; Mika 1970, 112; Matouš 1972, 50*). Statků nemalého rozsahu se Vilémovi podařilo získat také díky ekonomickému úpadku a následným zrušením augustiniánského kláštera, tentokrát v Borovanech. Po jeho zrušení se jeho majetky staly součástí panství Třeboň.¹⁹ Sekularizaci klášterních majetků lze považovat za největší rozšíření třeboňského panství.

Roku 1577 kupuje Vilém od Jana z Lobkovic panství Stáž (dnes Stráž nad Nežárkou), které však rozdělí. Západní část byla připojena k třeboňskému panství, východní pak prodal svému příbuznému, Adamovi z Hradce. Na počátku 17. století se na třeboňském panství se krom Třeboně z větších center nachází Ledenice, Lomnice, Mezimostí, Veselí a dalších 66 vsí²⁰ s 1 600 osedlými. Počet poddaných se mohl pohybovat mezi 8 až 10 000, díky čemuž lze Třeboň řadit k největším panstvím předbělohorských Čech (*Pumpr 2010, 44*).

Po smrti posledního velmože z rúže, Petra Voka, roku 1611 připadl rožmberský majetek včetně třeboňského panství na základě dědické smlouvy mezi Rožmberky a Švamberky Janu Jiřímu ze Švamberka.

Důležitost panství pro rožmberský dům je patrný z jeho strategické polohy. Během jejich vlády došlo k jeho rozšíření severojižním směrem, čímž se stalo

---

¹⁸ Klášterní statek Třeboň se tak stal přímou součástí třeboňského panství. Výčet majetku: Branná, Břilice, Dolní Miletín, Domanín, Doňov, Dvorce, Dunajovice, Hrachoviště, Lipnice, Spolí, Šalmanovice, části vsí Borkovice, Libín, Mažice, Mladošovice, Neplachov, Ohrazení, Petrovice, Slavošovice, Vrcov, Mladošovický dvůr, Nový dvůr v Třeboni, Opatovický dvůr, dvůr Vranín
(<https://digi.ceskearchivy.cz/921200001003111> [citováno dne 8. 4. 2019] - *Kociánová 2005, 5* [online]).

¹⁹ Vesnice: Borovany, Čeřejov, Dvorce, část vsi Hodonice, Hluboká, Jílovice, Nesměň, Rankov, Trocnov, Třebeč, Vesky a Vlachonovice, 2 dvory, mlýn, rybníky i lesy
(<https://digi.ceskearchivy.cz/921200001003111> [citováno dne 8. 4. 2019] - *Kociánová 2005, 5* [online]).

²⁰ <http://landscapes.hiu.cas.cz/trebonsko/vyvojpanstvi.php> [citováno dne 7. 4. 2018].

dokonalou spojnici mezi državami, které se od něj nacházely jižněji či naopak severněji. Takováto spojnice mezi jednotlivými državami usnadňovala i samotné cestování rožmberských velmožů z domovského sídla do Prahy. Poloha panství koresponduje do značné míry s geomorfologickým uspořádáním dané krajiny, tj. třeboňskou pánví, vhodnou pro rybníkářství (*Pumpr 2010*, 44).

5 Dějiny města Třeboň do roku 1611

Pravěké osídlení sledované oblasti lze považovat za velmi sporadické. Pro uvažování o osidlování Třeboňska ve starších etapách pravěku nemáme dostatek relevantních podkladů. Pravěký kontext nám zastupuje pouze několik nahodilých ojedinělých nálezů. Stejnou optikou lze nahlížet i na osídlení sledovaného území jak v posledním miléniu před změnou letopočtu, tak ale i v prvním tisíciletí po ní (*Psíková – Ziegler 2009*, 5). Nejstarší doklady hmotné kultury, jež dokládají stabilní trvalé osídlení Třeboňska, spadají do horizontu 13. století n. l.

5.1 Vznik trhové osady, vývoj za držby Vítkovců a pánů z Landštejna

Počátky dějin města, jež nabylo nebývalého věhlasu především v období raného novověku, spadají již do sklonku raného středověku, a to konkrétně do 2. poloviny 12. století. Tehdejší okolní krajinu tvořily neprostupné hvozdy, rašeliniště, slatiny, mokřady či bažiny. Po obvodu (přesněji severní části) tohoto pohraničního hvozdu přesahujícího hranice Čech do sousedních Rakous stálo několik správních center, jmenovitě Doudleby, Netolice a Chýnov. Nehostinnost tamní krajiny se mění s nastávajícími kolonizačními snahami (*Matouš 1972*, 8). Jižní hranice tohoto hvozdu byla velmi nestálá. Přemyslovský kníže Bedřich roku 1185 dává rakouskému rodu Chuenringů jako léno část území na říčce Stropnici a o rok později daruje dolnorakouskému cisterciáckému klášteru ve Světlé²¹ (Zwettlu) statek žďárský (později základ novohradského panství). Klášter byl obdarován také dílem Třeboňska. Je zapotřebí si uvědomit, že pohraniční hvozdy patřily panovníkovi. Do kolonizačních snah, jejichž snahou byla rekultivace krajiny z neprostupných lesů na ornou půdu, se okázale zapojila i místní šlechta. Pro území jižních Čech hrál neopomenutelnou roli rod Vítkovců (*Tamtéž*, 8-9).

---

²¹ Světelský klášter (klášter Zwettl, Clara Vallis – v překladu Světlé údolí) se nachází poblíž dolnorakouského města Zwettl v oblasti zvané Waldviertel. Tento mužský cisterciácký klášter byl založen roku 1137 ministrálem Hadmarem I. z Chuenrigu. Roku 1139 je potvrzen římským králem Konrádem. Konventní kostel byl vysvěcen roku 1159. Rod Chuenringů a světelští mniši se aktivně podíleli na kolonizaci okolní krajiny. Roku 1176 se však dostávají do konfliktu s českým knížetem Soběslavem II. a dojde k vypálení kláštera českým vojskem. Klášter obnovil svou činnost a Chuenringové, byli jeho donátory do konce 13. století. Po smrti jejich spojence Přemysla Otakara II (+1278) na Moravském poli, hledají cisterciáci ochranu u rodu Habsburků. Konvent zažívá léta nebývalého rozvoje (kolem roku 1300 měl až sto mnichů a konvršů). Mniši roku 1393 klášter na čas opouštějí. V první polovině 15. století se pak stává terčem husitských ataků a drancování (<https://www.husitsky-bedekr.cz/misto/klaster-zwettl> [citováno dne 15. 4. 2018]).

Již výše zmiňovaný kníže Bedřich dal v léno tento lidskou rukou nedotčený kraj zakladateli tohoto mocného rodu, Vítkovi I. z Prčice. Ten léno přijal roku 1185. Díky jejich kolonizačnímu úsilí začínají zde vznikat vesnice a osídlení městského charakteru. Do tohoto období lze klást i počátek, tehdy malé trhové osady, Třeboň. Osada získala jméno Vítkův luh. O několik let později se stává majetkem již výše zmiňovaného kláštera ve Světlé²², odtud německý ekvivalent Wittingau (*Titl 2017, 10; Psíková – Ziegler 2009, 6*).

Po smrti zakladatele rodu Vítků I. (+1194) si jeho synové rozdělili rodový majetek a rodový erb. Jeho syn, zakladatel landštejnské větve, Vítek III. mladší získal území na západ od řeky Lužnice (*Titl 2017, 10*). Jeho synové, Ojír a Pelhřim, využili finančních problémů, ve kterých se kolem poloviny 13. století ocitl světelský cisterciácký klášter a roku 1250 od něj odkoupili dříve darovaný díl Třeboňska, který patrně zasahoval až k osadě Opatovice, zpět do rukou Vítkovců (*Matouš 1972, 9; Titl 2017, 10; Bicková 2016, 11; Pumpr 2010, 43*).

V držení pánů z Landštejna vydržela Třeboň do roku 1366. Za dobu jejich državy se původní trhová osada, nacházející se na spojnici mezi Jindřichovým Hradcem a Českými Budějovicemi, postupně rozvinula v město²³ s panským dvorem (*Svatoň 1981, 359*). Jak osada vypadala? Nelze s určitostí říci, zdali bylo město ohrazeno již na konci 13. století, nicméně fungovalo především jako centrum pro odvod naturálních dávek od poddaných a jako místo trhu. Z tohoto důvodu lze o určité formě nějaké prosté fortifikace uvažovat (*Titl 2017, 10*). Komunikace navíc obíhala po obvodu města, což také indikuje přítomnost ohrazení. Podél panského dvorce procházela menším tržištěm další důležitá spojnice vedoucí na jih k Trhovým Svinům a Novým Hradům. Komunikace, které sloužily k přístupu k zadním traktům hospodářských usedlostí, se na hlavní komunikaci napojily nejspíše již v 2. polovině 13. století (*Matouš 1972, 10*).

Nejstarší konstrukce stavení byly patrně dřevohlinité, později lze uvažovat o konstrukcích hrázděných. Domy se rozkládaly na úzkých parcelách a byly řazeny do jednotlivých bloků (*Svatoň 1981, 359*). Jedinou kamennou stavbou v osadě byl farní

---

²² Zdali ji Zwettelskému klášteru daroval sám zakladatel rodu Vítek I. z Prčice (+ 1194) či jeho syn nesoucí též jméno Vítek není známo. Jisté ovšem je, že osada byla klášteru darována od člena rodu Vítkovců a ne od panovníka, poněvadž pak by pojmenování Wittingau (Vítkův luh), které je známo na základě klášterních písemností, nedávalo smysl (*Matouš 1972, 9*).

²³ Třeboň byla za město označena teprve až roku 1341 (*Titl 2017, 10*). Označení „město“ je proto v tomto kontextu nutno brát jako pracovní.

kostel sv. Jiljí, který stál při jejím severozápadním okraji. Ten byl i s farou vystavěn před rokem 1280, kdy je poprvé zmíněn v písemných pramenech (*Matouš 1972*, 10; *Titl 2017*, 10). Vilém z Landštejna byl nejenom obezřetným a schopným hospodářem, ale také obratným politikem angažujícím se ve veřejném dění (*Bicková 2016*, 11), kdy stanul na straně šlechty nespokojené s politikou českého krále Jana Lucemburského. Při králově odvetném tažení proti odbojné šlechtě došlo i k plenění třeboňského panství. Zdali se král pokoušel i o dobytí samotné Třeboně není známo, nicméně v roce 1318 došlo mezi rivaly ke smíru a Vilém se stává královým věrným a oddaným služebníkem. V libosti se nachází u Janova syna a následníka Karla IV., za jehož vlády vykonává úřad hejtmana moravského a poté pražského purkrabí. Dobré vztahy s králem a svědomité vykonávání svěřených úřadů mu nakonec roku 1341 vyneslo zasloužilou odměnu. Zboží landštejnské a třeboňské mu bylo králem dáno doživotně jako manství (*Matouš 1972*, 10).

Po smrti Viléma z Landštejna přešla Třeboň a další landštejnské državy do rukou jeho synů Jana a Litolda. O město se dělili rovným dílem. Bratři ale po otci nezdělili schopnost rozumně nakládat se svěřenými statky. Litold postupně z důvodů finanční tísně své dědictví rozprodává. Svou část panství, krom polovice Třeboně, kterou získal patrně Pešík z Kosové Hory, prodává roku 1362 svým vzdáleným příbuzným Rožmberkům.²⁴ Ti nakonec získali i již výše zmíněnou polovinu města (*Tamtéž*, 11; *Bicková 2016*, 11; *Pumpr 2010*, 43). Nedlouho po Litoldovi dostihnou finanční problémy i druhého z bratrů. Jana²⁵ dostihne jeho marnotratnost a rozmařilý život v hlavním městě. Z finančních důvodů se proto rozhodne odprodat i svou část panství a polovinu města Třeboň, a to opět rožmberským bratrům. Stalo se tak roku 1366 na základě kupní smlouvy ze dne 23. září (*Matouš 1972*, 11). Tímto aktem došlo k opětovnému scelení nejen města Třeboň, ale i samotného panství.

5.2 Město ve znamení rožmberské růže

S Rožmberky vstoupilo město do další etapy své historie. Etapy, která trvala až do smrti Petra Voka v roce 1611. Tehdejší město mělo 17,5 lánu a pyšnilo se třemi branami. Hlavní tržiště bylo uzavřeno z jedné strany Hradeckou a z druhé strany Břilickou branou. V rámci městské fortifikace se nacházelo 25 městišť, za hradbami

---

²⁴ Bratři Petr, Jošt, Oldřich a Jan z Rožmberka.

²⁵ Kanovník vyšehradský a poté mělnický (*Matouš 1972*, 11).

dalších 9. Deset sladovnických provozů. Čtyři v rámci města, za opevněním dalších šest. Dále se zde dle písemných pramenů nacházelo osm masných krámů, celnice, mýto, rychta. Při řece a rybnících město najímalo sedm rybářů. Panský hrádek byl od města oddělen samostatnou dřevěnou hradbou s příkopem (*Svatoň 1981, 359; Bicková 2016, 12; Psíková 2009, 33*).²⁶

Jedním z mnoha počínů rožmberských vladařů bylo založení kláštera lateránských kanovníků sv. Augustina v roce 1367. Toho roku bratři žádají tehdejšího arcibiskupa pražského, Jana Očka z Vlašimi, o možnost vzniku kláštera z třeboňské fary a o to, aby mohli na tento klášter převést důchody farního kostela sv. Jiljí. Listinou z 12. května 1367 jim bylo vyhověno (*Matouš 1972, 14; Psíková 2009, 7*). Celkové práce byly dokončeny patrně roku 1384 (*Svatoň 1981, 359*).

Po smrti Jošta (+1369) přešla Třeboň do společného držení Petra a Jana, pro kterého se stala i sídlem (*Matouš 1972, 14*). Za těchto mocných rožmberských vladařů město vzkvétá. Město roku 1376 osvobodili od odúmrti, dostalo právo apelace k budějovické radě. Listinou z 25. května roku 1378 zajistili městu výsadu vozit dva vozy soli týdně z Cáhlova, se kterou pak mohlo město dále obchodovat. Záslužnou činností bylo i založení špitálu na Svinenském předměstí roku 1384. Bratři roku 1385 podali žádost do Říma, v níž žádají papeže o povýšení kanonie na opatství. Urban V. žádosti vyhověl a 2. února 1389 za účasti arcibiskupa Jana z Jenštejna byl do funkce opata jmenován Beneš (*Tamtéž, 31-33*).

Třetí z bratrů Oldřich, který však vlastnil menší díl rožmberských držav, své bratry o mnoho let nepřežil. Po jeho smrti roku 1390 se vládcem dominia stává jeho syn Jindřich. Jindřich, člen Panské jednoty, byl politicky aktivním člověkem, který se nebál postavit vlastnímu králi. Důsledkem jeho rebelie bylo plenění rožmberského zboží (*Bicková 2016, 12*). Po vzájemném smíru mezi ním a králem zastával několikrát úřad nejvyššího purkrabího (*Matouš 1972, 33*).

5.3 Neklidné 15. století a rozvoj města v 1. polovině 16. věku

Když Jindřich z Rožmberka zemřel, jeho syn Oldřich byl teprve devítiletý. Poručnictví nad nezletilým se ujal Čeněk z Vartemberka. Oldřich II. ač vychován

---

²⁶ Dle urbáře se v roce 1379 v intravilánu se nacházelo 75 parcel, v extravilánu 9 parcel, 2 lazební. Více viz Psíková – Ziegler (2009, 33). K domovním parcelám urbář zmiňuje dvě varny piva a devět masných krámů (*Bicková 2016, 12*).

v Husově učení se záhy stává jeho přísným odpůrcem a stoupencem krále Zikmunda (*Matouš 1972*, 35). Jeho konverzi lze patrně přičíst čistému prospěchářství. Politická situace se pro Třeboň rapidně zhoršila po založení centra husitského odporu - hradiště hory Tábor. Z důvodu bezpečnosti povoluje Oldřich roku 1421 třeboňským augustiniánům odejít z města (*Titl 2017*, 10-11).

Husitská tažení se Třeboni nevyhnula. První pokusy Táboritů dobýt město roku 1422 nebo 1423 byly neúspěšné. Roku 1425 se město pokouší dobýt husitský předák Jan Bzdinka, jehož snažení také nepřineslo úspěch. Město sice dobyto nebylo, ale panství pod neustálými výpady a drancováním trpělo.²⁷ S opadnutím husitských bouří ke konci třicátých let se do třeboňského kláštera navrátili mniši, dochází ke konsolidaci místního klášterního života a roku 1446 přebírají augustiniáni krumlovskou faru (*Matouš 1972*, 36).

Koncem 40. let předává Oldřich vládu nad rožmberským dominiem svému prvorozenému synovi Jindřichovi, ten však roku 1457 umírá a Oldřich (+1462) se na čas vrací k moci. Záhy se však moci ujímá jeho syn Jan²⁸, který vládne do roku 1472. Po Janovi II. nastupují jeho synové Jindřich a Vok. Poručíkem nezletilých synů se stal Bohuslav ze Švamberka (*Matouš 1972*, 37-39).

Díky privilegiím získaných od krále postupně dochází k obnově hospodářství města. Došlo k rozšíření privilegia týkajícího se dovozu soli na tři vozy týdně,²⁹ zisk práva na konání sedmidenního výročního trhu³⁰ a k zakládání řemeslnických cechů³¹ (*Svatoň 1981*, 59). Město bohatlo i na postupném rozkvětu rybníkářství.

Město i panství se postupem času dostává z hospodářského úpadku, který způsobily nejen války, ale i Oldřichovy dluhy. Když došlo ke konsolidaci poměrů, zatoužil Vok II. po reprezentativním sídle, které by splňovalo jeho nároky na komfort a

---

²⁷ Hospodářsky se město vyrovnávalo se škodami napáchanými husitskými bouřemi až do 80. let 15. století (*Svatoň 1981*, 359).

²⁸ Z počátku vlády Jiřího z Poděbrad stál Jan na králově straně. Na nátlak Zelenohorské jednoty a díky neustálému drancování rožmberských držav jejími vojsky, se rozhodl přejít roku 1468 na stranu Matyáše Korvína, díky čemuž byly jeho državy pleněny naopak vojsky královskými (*Matouš 1972*, 38).

²⁹ Jednalo se o rozšíření privilegia daného městu již Karlem IV. Třetí vůz povolil král Jiří z Poděbrad roku 1463 na základě stížností Rožmberků, kvůli sporům s Českými Budějovicemi o mýto, cesty a samotnou dopravu soli (*Titl 2017*, 11).

³⁰ Od roku 1480 (*Matouš 1972*, 39).

³¹ Nejstarším povoleným cechem byl cech řeznický v roce 1445, dále pak krejčovský (1481) a ševcovský (1484) (*Matouš 1972*, 37-39). Svatoň (1981) uvádí jako rok zřízení řeznického cechu 1456. Počet cechů narostl v následujícím století. Výčet: tkalci (1519), hrnčíři (1555), bednáři (1563), koláři (1563), kováři (1563), zámečníci (1563), pekaři a mlynáři (1568), soukeníci (1569), mydláři a voskaři (1578), barvíři (1579) (*Matouš 1972*, 59; *Psíková – Ziegler 2009*, 35).

reprezentaci. Přestavba původního hrádku s hospodářským zázemím na reprezentační sídlo proběhla v letech 1479 až 1482. Dochází i ke zvětšování a rozvoji předměstských částí. Příkladem budiž novostavba kostela sv. Alžběty při špitále na Svinenském předměstí z roku 1484³² (*Matouš 1972*, 39-42).

Po smrti Voka II. na Třeboni dne 1. září 1505 převzal panství jeho mladší bratr Petr IV. z Rožmberka, za kterého došlo k výrazné změně panského hospodaření. Krom tradičních dávek začíná šlechta podnikat. Přihlédneme-li k tehdejším přírodním podmínkám Třeboňska, není náhodou, že nejperspektivnějším způsobem podnikání se zde stalo zakládání rybníků, potažmo rybníkářství (*Matouš 1972*, 43-44; *Bicková 2016*, 12-13; *Svatoň 1981*, 359).

Osobou realizující Petrovy podnikatelské záměry se záhy stal fišmistr Štěpánek Netolický.³³ Krom stavby rybníků, kde nabyl nepopiratelného věhlasu i za hranicemi rožmberského panství, byl Petrem z Rožmberka pověřen také výstavbou městského opevnění. Zdokonalil již nevyhovující původní opevnění z konce 14. století. Město bylo obeháno parkánovou zdí s baštami, došlo k vybudování druhého příkopu a valu po jeho vnější straně. Nejzranitelnější jižní stranu obehnal hradebním pásem s baštami a před Svinenskou dal vystavět novou bránu, zvanou Novohradská³⁴ (*Svatoň 1981*, 359-360). Od ní pak vedl přes příkop dřevěný most na zděných pilířích zvaný Svinenský (*Kociánová 2004*, 18).³⁵ Fišmistr neváhal využít při stavbě fortifikace znalostí a schopností rybníkářských. K zavodnění příkopu užil Zlaté stoky,³⁶ která obtéká město a po které dal dovážet stavební materiál. Předsunutě opevnění na jihozápadní straně města dal Štěpánek vybudovat v letech 1525–1527. Opevnění dle Štěpánkovy vize vydrželo však necelé půl století, jelikož kvůli stavbě hráze rybníka Svět došlo k zasypání jeho vnější části. (*Svatoň 1981*, 359-360).

Za hradbou městského opevnění, do níž byly vsazeny okrouhlé bašty a tři brány (krom výše zmíněné Novohradské také Hradecká a Břilická (*Matouš 1972*, 47), se

³² O Svinenském předměstí více v příslušné kapitole.

³³ K osobě fišmistra Štěpánka Netolického a jeho působení na Třeboňsku viz: 6.2.3.

³⁴ Nová brána zasazená do fortifikačního systému města měla především obraný charakter. Úzký přístup k bráně byl po obou stranách střežen flankovací vysokou zdí se střílnami. Od starší Svinenské brány ji dělil široký vodní příkop, přes který vedl snadno stržitelný dřevěný most (*Matouš 1972*, 46).

³⁵ Výstavba Svinenského mostu souvisela s budováním předsunutého opevnění města. Písemně je doložen listinou Petra IV. z Rožmberka z 5. června 1534, která upravuje způsob podílu na udržování mostu mezi Rožmberky, městem a klášterem. Most se skládal ze zděných pilířů, na něž byly položeny nosné trámy nesoucí dřevěné mostnice z dubového, popřípadě jedlového nebo borového dřeva (*Kociánová 2004*, 18-21).

³⁶ Původní název „Struha“, od 1621 název Zlatá stoka (*Titl 2017*, 11).

v první třetině 16. věku nacházelo 105 jednopatrových domů, přičemž 27 z nich stálo na náměstí, v Klášterské i Růžené ulici shodně po 39 domech (*Psíková – Ziegler 2009, 34*). Západní části města dominoval kostel a areál kláštera. Na předměstích se nacházelo 7 dvorů (*Psíková – písemné sdělení, 9. 2. 2020*).

Vzkvétající město Petr IV. roku 1519 opustí a odstěhuje se na Krumlov. Téhož roku odkazuje svým synovcům rodové statky. Petr roku 1523 umírá. V závěti ovšem odkazuje některá panství pánům z Lobkovic, Švamberka a Šternberkům. Třeboňské panství připadlo bratrům Jindřichovi VII, Janovi III a Joštovi III. Vladařem rožmberského domu se stal Jindřich a usídlil se na Třeboni, kde žil až do roku 1525. Jeho inspirace italskými vzory nesla odraz jak při budování podzemních chodeb v rámci fortifikace, tak při výstavbě východního a západního hradního křídla (*Matouš 1972, 45-47*). V souvislosti s Jindřichovými úpravami třeboňského panského sídla lze již s jistou nadsázkou mluvit o pomalé proměně hradního prostředí v zámek.

Po Jindřichově smrti (+1526) se stává vladařem rožmberského domu jeho bratr Jan III., který zastával úřad převora strakonické johanitské komendy. Jan a zbylí bratři (Jošt III. a Petr V.) si dle smlouvy z roku 1529 rozdělili rodové državy, na jejímž základě připadla Třeboň Petrovi V. Kulhavému, který zde sídlil do roku 1539, kdy po Joštovi III. přebírá vládu nad dominiem a stěhuje se na Krumlov. Spíše než sbíráním úřadů, věnoval se Petr pečlivému hospodaření na třeboňském panství, které za jeho vlády vzkvétalo. Město Petrovi nepochybně přirostlo k srdci. Roku 1545 se na Třeboň vrací a užívá zde posledních dní svého života (*Matouš 1972, 47-48*).

5.4 Město za posledních Rožmberků

Svobodný Petr V. Kulhavý zemřel bezdětný. Ve své poslední vůli z 8. července 1544 stanovil dědici rožmberského dominia své nezletilé synovce, syny svého bratra Jošta III., Viléma a Petra Voka. Zároveň stanovil jejich poručníky, kteří měli po dobu jejich nezletilosti vykonávat správu na jednotlivých panstvích rožmberského domu (*Němec 2001, 72,87*). Starší Vilém (1535-1592) roku 1551, tehdy šestnáctiletý, se ujímá vlády nad rozsáhlým dominiem (*Pánek 1998, 40*).³⁷

---

³⁷ Za vlády Viléma z Rožmberka čítalo dominium tato zboží: panství českokrumlovské, třeboňské, novohradské, rožmberské, helfenburské, choustnické, dále pak klášterní panství třeboňských a borovanských augustiniánů, zlatokorunských a vyšebrodských cisterciáků, českokrumlovských minoritů a

V letech 1551-1552 se zúčastnil výpravy českých šlechticů do Itálie, kde obdivoval skvosty renesance (srov. *Pánek 1987*). Ta mu dala onen zápal pro stavitelskou činnost a zušlechťování svého domu. Ideály renesanční architektury se nevyhnuly samozřejmě ani Třeboni. Bez nadsázky lze říci, že s posledními vladaři přichází nejslavnější éra rožmberského domu.

Rožmberský archivář, Václav Březan, v souvislosti s Třeboní k roku 1551 zaznamenává příchod morové rány, již údajně padlo za obět' přes 900 lidí (*Březan 1985, 64*).

Z hospodářského hlediska byla ovšem 50. a 60. léta 16. věku poměrně příznivá, vyjma roku 1562 (viz dále). Počínaje roku 1554 bylo město pravidelně zásobováno naturáliemi od osedlých z okolních šosovních vsí. Na tamní trh bylo dodáváno každé úterý (*Matouš 1972, 58*). Na počátku 60. let byly vystavěny ve městě masné krámy, téhož roku (1560) došlo k navýšení produkce tamního pivovaru na tři várky týdně (*Březan 1985, 180*). Rozhodnutím vrchnosti nabylo město i právní subjektivity. Od roku 1565 se již měšťané neodvolávali k českobudějovické městské radě a zároveň byla městu potvrzena stará privilegia (*Matouš 1972, 58*).

Vedle stávajícího Svinenského předměstí se špitálem a kostelíkem sv. Alžběty, bylo v letech 1558-1559 díky parcelaci panských pozemků založeno tzv. Nové město.³⁸

Přestavbu města v duchu renesance zapříčinil rozsáhlý požár, který město zasáhnul 30. května 1562. Požár zachvátil téměř celé město i část zámku a městské fortifikace včetně Hradecké brány. Za obět' padlo plamenům 48 měšťanských domů (*Svatoň 1981, 360; Matouš 1972, 61; Březan 1985, 188-189; Psíková – Ziegler 2009, 10*). Po požáru zažívá město zcela nevídaný stavební boom. Nové, již výlučně zděné, měšťanské domy renesančního vzezření vyrostly na gotických základech. Přestavby však akceptovaly dřívější parcelaci (*Svatoň 1981, 360*). Domy byly opatřeny loubím s arkádami, honosně zdobenými štíty, mazhauzem, obytnými prostory, hospodářským zázemím, průjezdem atd. (*Nejedlá 2015, 53-54*). Na opravách a renesančních přestavbách města se nemalým dílem podíleli věhlasní italští stavitelé jako Jan Vlach a Antonio Ericer (*Titl 2017, 12*). K Vlachovým počínům patří opravení Hradecké brány (1564), která byla rovněž postižena výše zmiňovaným požárem, výstavba panského

---

klarisek či statky přidružené ke krumlovské panské faře, neposlední řadě správní střediska Třeboň, Prachatice, Český Krumlov (*Pánek 1998, 40; Johánková 2007, 17*).

³⁸ Srov. Březan (1985, 164) ho nazývá rovněž Svinenským. Detailněji v příslušné kapitole.

pivovaru a sladoven (1565), přestavba hřbitovního kostelíka sv. Jiljí na východním břehu rybníka Svět (1574-1576) aj. Na bedra architekta Antonia Ericera padá přestavba gotického hradu v zámek (patrně po roce 1562) odpovídající renesanční architektuře. Významným stavebním počinem třeboňského měšťanstva byla stavba nové radnice s věží. Ta započala roku 1566. Ke konci 60. let (1569) získalo náměstí osmibokou kamennou kašnu (*Matouš 1972, 55-59*), jejímž autorem byl kameník Jordan (*Nejedlá 2015, 31*).

Vilémovi se podařilo rozšířit třeboňské panství sekularizací klášterních statků patřících třeboňským augustiniánům. Záminkou ke zrušení kláštera byl úpadek morálky a chování tamních mnichů, které neodpovídalo jejich postavení. Roku 1566 dal tedy klášter zrušit. Coby donátorovi se mu do rukou dostaly přičleněné statky, které došly využití v rámci panského hospodaření. Uvolněný klášter byl nabídnut pro zřízení jezuitské koleje. Jezuité zde ovšem vydrželi pouhé dva roky, a proto převedl Vilém klášter Krumlovu a faru premonstrátským řeholníkům z Milevska (*Matouš 1972, 50; Březan 1985, 209-210*).

Další bouřlivou etapu hospodářského rozvoje Třeboňska odstartoval Jakub Krčín z Jelčan, který se díky svým schopnostem roku 1569 stal regentem celého rožmberského dominia. V rybníkářských počinech naváže na své předchůdce Štěpánka Netolického, Rutarda z Malešova a zcela promění okolní krajinu. S Krčínovým působením lze spojit i přeměnu dosavadního rentového hospodářství do podoby prosperujícího šlechtického režijního velkostatku,³⁹ kdy krom rybníkářství bylo předmětem panského podnikání také chov skotu a ovcí, zakládání poplužních dvorů, zřizování pivovarů aj.

Krčínovým rybníkářským ambicím musela roku 1571 ustoupit nejen část vnější fortifikace města, ale i Svinenské předměstí a Nové Město, na jejichž místě hodlal zbudovat velkolepé vodní dílo – rybník Nevděk (*Svatoň 1981, 360*).

Zprávy kronikáře Březana týkající se Třeboně v 70. a 80. letech mají zpravidla hospodářský charakter týkající se rybníků a Krčínova počínání na třeboňském panství. Dalšími typy zpráv jsou např. zmínky o jednotlivých návštěvách, které zde Vilém

---

³⁹ Více k osobě Jakuba Krčina z Jelčan, šlechtickém režijním hospodaření a k výstavbě rybníků: Míka (1970), Hule (2000, 2004), Haubelt (2003).

přijímal v nemalém počtu, nebo záznam o jednotlivých Vilémových příjezdech v rámci služebních cest.

Ve víru přestaveb města a hospodářských změn by byl hřích nezmínit roli alchymie, v době rudolfínské toliko proslavené pseudovědy. Vilém, úspěšný vládce, pragmatický politik, řádný císařský úředník ba renesanční kavalír, měl dle tehdejšího trendu u císařského dvora také zálibu v této pavědě. Na jeho dvůr se v 2. polovině 80. let dostávají světoznámí alchymisté anglického původu John Dee a Edvard Kelly, kteří se do Vilémových služeb dostanou poté, co byli roku 1586 vyhnáni z Prahy (*Matouš 1972, 49-50; Březan 1985, 334*).

Když v půli léta roku 1592 Vilém umírá, nastupuje na uvolněný stolec rožmberského dominia jeho mladší bratr a zároveň poslední rožmberský vládce Petr Vok z Rožmberka (1539-1611), který po svém bratru přebírá nejen stavební zapálení, ale i enormní dluhy (*Němec 2001, 74*). Již od počátku Petrovy vlády zažívá třeboňský zámek další etapu rekonstrukce. Třeboňský zámek byl vědomě upravován na budoucí hlavní sídlo posledního vladaře z rodu rudé růže.⁴⁰ Tak jako za Viléma i za Petra Voka přičinili se o krásu města věhlasní umělci a architekti jako Jan Lucanus, Dominik Cometta z Eckthurmu, truhlářský mistr Oldřich Dechsner, kameník Eliáš Haimschwanger či malíř Tomáš Třebechovský. Na Třeboň byl přesunut i proslulý rožmberský archiv a knihovna (*Matouš 1972, 63,67-68*).⁴¹

Roku 1602 se Petr Vok přesouvá z Krumlova do Třeboně. Ta se tak stala až do jeho smrti hlavním centrem dominia. Společně s ním přichází i jeho rozsáhlý dvůr čítající panské úředníky, kancelářské úředníky, duchovenstvo, bratrského kazatele, archiváře, fraucimor, štolby a v neposlední řadě také tzv. rožmberskou kapelu (*Matouš 1972, 63*). Jednotlivé přestavby zámku pokračují celé první desetiletí 17. věku.

Renesanční kavalír Petr Vok byl také vášnivým sběratelem umění a literatury. Na tuto jeho vášeň doplatily dva domy v Břilické ulici. Roku 1604 dal tyto domy srovnat se zemí a na jejich místě postavil Dominik Cometta nový jednopatrový dům, kam byly jeho sbírky knih a obrazů uloženy. Břilická brána, která stála mezi zámkem a bibliotečním domem, byla poté zazděna a stala se tak spojnicí mezi zmiňovanými

---

⁴⁰ Z Petrovy péče o třeboňské sídlo těžili také obyvatelé města, kterým navrátil měšťanský pivovar, bylo jim dáno právo odúmrti, potvrdil dosavadní výsady, jarmarky a trhy a v neposlední řadě dovolil kácení dříví v panských lesích (*Matouš 1972, 70*).

⁴¹ Více k rožmberské knihovně viz Veselá (2005).

objekty. Břilickou bránu nahradila nově zbudovaná brána Budějovická, jejímž autorem byl rovněž Dominik Cometta. Ten také dal po hradbách vystavět tzv. Dlouhou chodbu spojující zámek s Budějovickou bránou a později i s kostelem sv. Jiljí (*Bicková 2016*, 14; *Matouš 1972*, 67; *Svatoň 1981*, 361).

Z hlediska městské zástavby se na přelomu 16. a 17. století nacházelo uvnitř hradeb 97 domů. Nejvíce domů bylo situováno na náměstí (26), dále pak v Březanově ulici (15), Rožmberské ulici (19), na Žižkově náměstí (14) a 2 v Husově ulici (*Nejedlá 2015*, 31). Pro získání informací o demografické struktuře města došlo roku 1606 k vytvoření soupisu tamních obyvatel, do kterého měšťané uváděli nejenom jméno, ale také jakou vedou živnost či obchod, své povolání, jména podruhů atd. (*Březan 1985*, 579).

Pragmatický a zkušený politik Petr Vok velmi brzy vycítil blížící se politickou krizi a s ní související vojenský konflikt. V letech 1606-1608 nechává mezi Svinenskou a Novohradskou branou vystavět zbrojnici. Po vpádu vojsk Leopolda Pasovského do Prahy (1611) nechává vybudovat systém předsunutého opevnění města. Opevňovacími pracemi byl pověřen architekt a stavitel Lucanus. Došlo ke zřízení valu před Budějovickou branou, Veselskou věž dal osadit flakonety. V květnu téhož roku došlo na třeboňském zámku k jednání mezi císařskými zmocněnci a veliteli pasovských žádajících žold, kteří plení a drancují jižní Čechy (*Matouš 1972*, 71). Jelikož císař Rudolf II. nechtěl pasovským žold vyplatit a jeho bratr Matyáš neměl potřebnou finanční hotovost, rozhodl se Petr Vok velkou část požadované sumy uhradit ze své kapsy. Dal proto roztavit stříbrný rodový poklad (*Loskotová 2013*, 24), který pak byl zmincován v Kutné Hoře. Zabránil tak obležení a drancování svého milovaného města. Vojsko obdrželo požadovaný žold a 9. července 1611 opouští Třeboň (*Matouš 1972*, 72).

Stižen nemocí umírá Petr Vok na Třeboni 6. listopadu 1611 (*Němec 2001*, 72). Tak jako jeho starší bratr, nezanechal za sebou ani on žádné potomky. S jeho smrtí padá jeden z nejmocnějších českých rodů. Tři dny trvající poslední rozloučení probíhalo v Třeboni. Následně byl poslední Rožmberk pohřben v rodinné hrobce v klášteře ve Vyšším Brodě (*Titl 2017*, 14).

Dá se s jistou nadsázkou říci, že po smrti poslední růže pomalu umírá i věhlas jihočeské renesanční perly. Období po Vokově smrti bylo pro město více než

nepříznivé. Na základě dědického řízení se město dostalo na krátký čas do rukou Švamberků, díky jejichž stavovským snahám upadlo v nemilost vládnoucí dynastie. Roku 1618 zachvátil město požár, na jehož účet lehla popelem radnice, Hradecká brána a 83 domů. Obléhání města generálem Marradasem (1620-1622), který jej nechal vyhladovět a následně vydrancovat zámek (*Svatoň 1981*, 361; *Psíková – Ziegler 2009*, 11), bylo jen smutným odkazem pádu města do víru chaosu 30leté války.

6 Šlechtický režijní velkostatek

Feudální velkostatek patří k hlavním aspektům raně novověké vrchnosti. Kapitola se věnuje podnikání rodu Rožmberků na třeboňském velkostatku. Pojem velkostatek v sobě skrývá různé druhy hospodářské činnosti. Rožmberkové, kteří se aktivně politicky i vojensky účastnili bojů s husitským hnutím, potřebovali opětovně stabilizovat válkou strádající hospodářské zázemí. Cílem jejich snažení bylo vybudování ucelené majetkové držby, která značně přispěla k přechodu od „hospodaření“ vycházejícího z feudální renty k režijnímu podnikání. Nutno podotknout, že snaha o ekonomický progres pánů z růže změnila krajinu jižních Čech k nepoznání (*srov. Míka 1970*).

Směr, který vrchnost při své honbě za podnikatelskými úspěchy nastavila, je pro krajinu jižních Čech naprosto příznačný. Krajina, již dominují pánve, byla jako stvořená pro rozvoj vrchnostenského rybníkářství. Vrchnostenské podnikání zasáhlo i další odvětví zemědělské výroby. Krom rybníkářství, kterému bude v rámci kapitoly věnováno nejvíce prostoru, bude zohledněn také přínos ostatních subjektů třeboňského velkostatku souvisejících s ekonomickým boomem raně novověké společnosti. Jmenovitě lze zmínit pivovarnictví, poplužní dvory, lesní hospodářství, mlýny aj.

Rožmberské dominium stojí v čele této proměny vrchnostenského podnikání 15. a 16. století a stává se tak jeho průkopníkem (*srov. Míka 1970*).

Ekonomickým aspektem rožmberského domu se ve svých dílech zabýval především Alois Míka (*výběrem: 1953, 122–213; 1954, 262–272; 1955; 1960a; 1960b; 1963; 1970*). Ohlédne-li se od frází poplatných dané době, Míkova díla a pracování s archivními prameny přispěla velkou měrou v bádání o šlechtickém hospodářství na jihu Čech.

Krom prací třeboňského rodáka Aloise Míky nelze opomenout práce A. Schmidtové (*1953*), V. Dyka (*1956*), V. Kalálové-Di Lotti (*1981, 29–43*), J. Andresky (*1987*), J. Šusty (*1995*), G. Bezecné (*1995, 63–75*), M. Kováře (*1998, 63–75*). Z novějších prací lze upozornit na práce M. Huleho (*2000, 2004*), A. Stejskala a H. Stejskalové (*2012*), R. Pavelkové a kol. (*2013, 87–98*) s J. Frajerem a P. Netopilem (*2014*), D. Kováře (*2016, 333–384*) či D. Gryčové (*2017*).

Rožmberské velkostatky, třeboňský nevyjímaje, se vyznačovaly velmi vyspělým vrchnostenským hospodářstvím. Rozmanitost krajiny byla i příčinou různého způsobu vrchnostenského hospodaření v rámci jednotlivých velkostatků či panství. Pramenem pro bádání o ekonomické situaci slouží sumární prelimináře jednotlivých panství a urbáře (*Míka 1970*, 174-175). Na sklonku vlády Viléma z Rožmberka zahrnovalo panství Třeboň 3 města, 3 městečka, 69 vesnic, což znamenalo, že panství disponovalo více jak 1700 osedlými (*Tamtéž*), tj. přibližně 8 – 10 000 poddaných (*Pumpr 2009*, 44). Třeboň se jako taková řadila, vedle Krumlova, k nejnósnějším statkům celého dominia. Vrchnostenská správa počítala z tohoto velkostatku každoročně s příjmem 34 500 kop grošů míšeňských.⁴² A. Míka (*1970*, 175) propočítal, že výnos třeboňského velkostatku, který provozoval krom rybníků, také pivovar, mlýny, poplužní dvory, ovčiny, lesní pastvy, se za cca 100 let znásobil dvacetkrát.

Podíl vrchnostenského podnikání na třeboňském panství několikanásobně převážil dosavadní zisk z feudální renty. Výnosy třeboňského velkostatku činili 90% veškerých příjmů z třeboňského panství (*Míka 1970*, 176).⁴³ Tj. velmi silný argument podporující silné ekonomické postavení tohoto velkostatku v rámci rožmberského dominia.

6.1 Panské poplužní dvory, mlýny a pivovarnictví

Prakticky na všech rožmberských velkostatech dominovaly příjmy z poplužních dvorů a pivovarnictví. Dominantou třeboňského velkostatku bylo ale především rybníkářství.

6.1.1 Panské poplužní dvory

K panskému dvoru náležela dominikální půda. Pod tímto pojmem rozumějme pozemky, které si vrchnost obhospodařuje sama ve své režii. Hlavním účelem takovéto hospodářské jednotky bylo zajištění dostatku potravin pro vrchnost a prodej přebytků. Podnikání hospodářských dvorů přispělo do šlechtické pokladny nemalou měrou. V průběhu 16. století došlo k jejich rozšiřování a zakládání nových jednotek (*Míka 1960a*, 94-95; *1960b*, 95).

---

⁴² Pro srovnání: roční příjem z borovanského panství činil 3 800 kop grošů míšeňských (*Míka 1970*, 175).

⁴³ Srov. *Pumpr (2009, 44)* uvádí až 95 %.

Vrchnost na rozdíl od rybníků zabírala pro své poplužní dvory především nejúrodnější ornou půdu. Rožmberské dominium se vyznačovalo velmi rozsáhlými dvory, a to až přes deset lánů. Rožmberská správa nahrazovala poddaným zabranou půdu buď směnnou za méně výnosné pozemky, či finančně. Často využívala vrchnostenská správa také práva odúmrťe (*Hule 2004*, 28).

K hlavním produktům poplužních dvorů patří obiloviny. Žito pro vrchnost a čeládku, pšenice pro výrobu piva, ječmen pro dokrmení dobytka, oves pro koně. Při dvorech také byla rozsáhlá živočišná výroba (vejce, sýry, mléko) a hospodářská zvířata (jateční a tažný dobytek, drůbež aj.).

V rámci rožmberského dominia v pěstování obilovin dominovalo libějovické panství, na němž se nacházelo šest poplužních dvorů. Z dostupných pramenů lze pozorovat poměr výsevku a sklizně této rožmberské obilnice. V letech 1604-1605 zde z jednoho strychu výsevku bylo sklizeno: sedminásobek výsevku pšenice; 2, 7 násobek výsevku žita; 7,4 násobek výsevku ječmene a 3,8 násobek výsevku ovsa. Námi sledovaný velkostatek Třeboň nedosahoval takových výnosů z jednoho vysetého strychu jako dvory na libějovickém panství. Výnosy jednotlivých dvorů třeboňského panství dosahovaly zpravidla čtyřnásobku výsevku dané obiloviny. Údaje z počátku 17. století hovoří o poměrech 1 : 4,2 u pšenice, 1 : 4,1 u žita, 1 : 4,6 u ječmene a 1 : 4 pro oves (*Míka 1953*, 149; *Týž 1960a*, 28-29).

Růst starších a nově vzniklé panské dvory si vyžadovali stále více pracovních sil. V čele dvora stál šafář, který byl dosazen vrchnostenskou správou. V 16. století tvořila pracovní personál především stálá čeled', robotníci z řad poddaných či námezdní pracovníci. Stálá čeled' zajišťovala vnitřní hospodářství a fungování dvorů. Starala se o živočišnou výrobu a dobytek, udržovala hospodářská zařízení. Většinu sezonních prací vykonávali robotníci či námezdní výpomocní pracovníci. Vrchnost zatěžovala robotníky a nádeníky setím, oráním, vláčením, sklizením sena a otavy, sušením sena. Na větších dvorech museli robotníci také sekát, žít, vázat i svážet. Robotníci byli dále využíváni k potažním robotám, při kterých užívali svých vozů a svého tažného dobytka. Nádeníci byli najímáni například na sekání obilí, na menších dvorech zastávali sekání obilí, setí a orbu čeled' (*Míka 1960a*, 104-105). Na pěti dvorech,⁴⁴ které se na třeboňském panství

---

⁴⁴ Například: Vranín, Nový dvůr, Dvorec, Opatovský dvůr, Vrchy (srov. *Míka 1960a*, *Týž 1970*, *Březan 1985*, *Hule 2000*).

nacházely, byli poddaní zatíženi pouze oráním, senosečí a žňovými pracemi (*Tamtéž*, 105).

Na jedenácti statcích Viléma z Rožmberka se dle archivních pramenů kolem roku 1590 nacházelo 32 poplužních dvorů (*Míka 1970*, 179).⁴⁵ Za vlády Petra Voka výstavba nových dvorů pokračuje, viz vybudování pátého panského dvora na třeboňském velkostatku nesoucího jméno Vrchy či vznik nových dvorů na Novohradském a Borovanském panství (*Tamtéž*, 193). Problematice panských poplužních dvorů se kromě výše citovaných rovněž ve svých pracích věnovali Křivka (1955, 78-91), Smíšek (1955, 91-97), Čechura (1997, 93-117).

6.1.2 Mlýny

Součástí podnikatelských záměrů vrchnosti bylo také budování panských mlýnů. Obilné produkty sklizené na panských dvorech putovaly do mlýnů k následné úpravě. Nejenže šlechta zde zpracovávala vlastní obilí, ale za tzv. výmelné si zde nechávali mlít i poddaní (*Hule 2004*, 24). Kromě panských mlýnů existovaly také mlýny poddanské. Poddanské mlýny dosahovaly menších rozměrů. Na třeboňském panství bylo dle urbáře z roku 1519-1520 9 poddanských mlýnů, které pracovaly pro 45 vsí.⁴⁶ Z mlýnů v poddanské držbě odváděli mlynáři feudální rentu podobně jako z gruntů. Vrchnost se snažila držet nad poddanskými mlýny kontrolu díky vysokým feudálním dávkám. K mlýnům byly přiřčeny také pily a polnosti (*Míka 1960a*, 54-55).

Mlýny byly buď vodní, nebo větrné. Od středověku převládl vodní mlýn. Důležitou roli sehrával vodní obilný mlýn. Jedná se o mechanické zařízení na vodní pohon, jehož účelem je zpracovat obilné zrna na mlýnské produkty jako mouka, kroupy či šrot (*Galusová 2015*, 267-268).

Podíváme-li se na krajinu Třeboňska, není divu, že zde dominovaly mlýny vodní. Rožmberská správa zakládala nové panské mlýny na Netolicku, u Bavorova, v Benešově nad Černou či na Třeboňsku. Zde byly panské mlýny vázány na Zlatou stoku, například Opatovický mlýn (*Hule 2004*, 24). O Opatovickém mlýnu se zmiňuje také kronikář Březan (1985): „*Opatovický mlejn a dvůr stavín. Toho roku nějaký pan*

---

⁴⁵ Celkem 32 poplužních dvorů vydělalo ročně po odečtení nákladů 34 750 kop grošů míšeňských, což je přibližně roční výnos třeboňského velkostatku (*Míka 1970*, 179).

⁴⁶ Na Svinenském předměstí stával Trubáčkův mlýn (*Hule 2000*, 51).

Vlach stavěl mlejn a dvůr Opatovský, v gruntu na tři lokty zšíři zed' ke mlejnu založiv“ (Březan 1985, 219). Dále zřídila vrchnost mlýn v Záblatí či Veselský mlýn vázaný na Horusický rybník (Hule 2004, 24). Nový mlýn vznikl i přímo na Třeboňském zámku (Tamtéž; Mika 1970, 133).

Z hlediska archeologie se problematice vodních mlýnů dlouhodobě věnuje např. L. Galusová (2007, 201-204; 2009; 2011, 113-120; 2014, 2015 *tam další lit.*) či práce Fröhlich – Kovář – Pešta (2011, 249–262).

6.1.3 Pivovarnictví

Šlechtický režijní velkostatek tvoří jenom rybníky, mlýny a poplužní dvory. Od první poloviny 16. století sehrává ve šlechtickém podnikání velmi významnou roli pivovarnictví.

S vrchnostenskými pivovary, spíše drobnějšího charakteru při feudálních sídlech, se lze setkat již v době předhusitské. V této době ještě nelze mluvit přímo o podnikání v tomto specifickém odvětví. Vrchnostenské pivovary patrně zásobovaly pouze vrchnost a hradní čeleď. Venkovský trh, krom velmi rozšířeného domácího vaření piva, zásobovala především města či vesničtí kramáři, nikoli šlechta (Mika 1960a, 123). Před první polovinou 16. století se rožmberské pivovarství na značně rozsáhlém dominiu nijak zvlášť nerozvinulo. Hospodaření v tomto odvětví vrchnost řešila finanční kontrolou městských pivovarů. K budování vlastních zařízení docházelo v nepatrné míře (Mika 1953, 195).

Od počátku 16. století se ale situace mění. Začínají vznikat nové velké pivovary s vyšší výrobní kapacitou, které jsou schopny celoročního provozu. Další nespornou výhodou byl dostatek levných surovin. Šlechtické pivovarství se stalo soběstačným. Využívalo vlastního obilí ze svých poplužních dvorů či z naturálních dávek, palivového dříví z vlastních lesů (Mika 1970, 107) a chmelu, a to jak divokého, tak i pěstovaného na panských chmelnicích či získaného od poddaných prostřednictvím naturální dávky (Mika 1960b, 121-126). Vrchnost tedy podnikala prakticky bez nákladů. Rozkvět rožmberského pivovarství však přichází s povinným odběrem panského piva, díky němuž si vrchnost zřídila monopol na prodej piva z vlastních pivovarů na svých panstvích (Mika 1960a, 127). Mocenskými prostředky si tak zajistila stálý pravidelný odbytek svého piva a podařilo se jí vytlačit měšťanské pivovary z dosavadních trhů.

Proměna sociální struktury a postavení venkova v průběhu 16. věku souvisí s vyšší spotřebou tohoto nápoje, který si doposud vařili lidé zpravidla doma a spíše ojediněle kupovali kvalitnější produkt od šenkýřů (*Mika 1970*, 106). S rostoucí poptávkou zároveň rostla samozřejmě i cena. Pro srovnání se podívejme na procentuální nárůst cen v 15. a následujícím 16. století. Prakticky v průběhu celého 15. století vzrostly ceny ve většině českých měst maximálně o polovinu, tak během první poloviny následujícího století došlo k nárůstu až o tři čtvrtiny (*Winter 1892*, 341-342).⁴⁷ I zde můžeme hledat důvod, proč se Rožmberkové rozhodli podnikat v tomto odvětví.

Od druhé půle 16. století se rožmberské dominium začíná plnit novými pivovary. Tuto zásluhu lze přiřknout především regentu Jakubu Krčínovi z Jelčan. Z jeho popudu také došlo k přebudování starších panských pivovarů (Helfenburk, Želeč), poctivějšímu vybírání plateb od městských krčmářů a omezení distribuce budějovického piva na rožmberská panství (*Hule 2004*, 22). Postupně tak v šedesátých letech došlo ke vzniku panského pivovaru v Netolicích (1566), do roku 1569 vzniklo šest nových pivovarů na Krumlovsku, další v Plavu, Vidově, Černé na Šumavě, Benešově nad Černou, Lhenicích (*Tamtéž*), Helfenburku, Drslavicích (*Mika 1970*, 108-109) aj. Někde se pořád ještě drželo vybírání dávek - Záblatí na husinském panství, Stropnice na novohradském panství, Jimín na helfenburském panství či v některých městečkách na panství roudnickém a milíčském (*Hule 2004*, 23). Šlechta si nárokovala zvednutí posudného i například pohrožením výstavby nového panského pivovaru v dané oblasti, což postihlo například Volary, Záblatí, Prachatice či Husinec (*Mika 1970*, 108).

Výroba piva na třeboňském velkostatku má tradici sahající až do druhé poloviny 14. století. Nejstarší výrobní zařízení zde vlastnili již augustiniáni od roku 1367. Panský pivovar, dnes znám jako pivovar Regent, vznikl roku 1379. Tehdy bylo pivo vařeno na třeboňském hradě, nikoliv v prostorách dnešního pivovaru. Tento komplex mezi Svinenskou a Novohradskou bránou vznikl až na počátku 18. století (1706-1712) přestavbou bývalé rožmberské zbrojnice. Malé prostory byly v průběhu 15. a později 16. století zvětšeny (1522, 1560), aby odpovídaly vzrůstající poptávce po tomto nápoji. Ke konci 16. století se třeboňský panský pivovar nachází mezi dvacítkou rožmberských

---

⁴⁷ Winter (1892, 341-342) uvádí nárůst ceny piva na příkladech několika měst napříč tehdejšími královstvími a srovnává ceny s Prahou.

pivovarů s plánovanou výrobní kapacitou cca 100 várek ročně, což jest přibližně 1896 hl.⁴⁸

Třeboňský pivovar patřil na přelomu 16. / 17. století k nejvýkonnějším rožmberským pivovarům. Jeho čistý roční příjem činil bezmála 5500 kop grošů míšeňských. Pro srovnání roční příjem lomnického pivovaru činil 4500 kop, příjem pivovaru v Černé na Šumavě cca 3800 kop. Panský pivovar v Kaplici dosahoval ročního příjmu 3700 kop a pivovar v Krumlově 3300 kop grošů míšeňských (*Hule 2004*, 23).

Pivovarnictví tvořilo v rámci třeboňského velkostatku přibližně 36% čistého příjmu z celkového zisku (*Mika 1970*, 180).

6.2 Rybníkářství

Stěžejní částí této kapitoly je problematika rybníkářství. Rybníky a rybníkářství jsou s Třeboňskem, potažmo s prostorem jižních Čech, neodmyslitelně spjaty.

Počátky rybníkářství, jakožto umělého chovu ryb, jsou pro nedostatek pramenných podkladů zahaleny v mlze neznáma. Pravěké společnosti živící se rybolovem lovily na přírodních vodních tocích či jezerech. V antickém Římě byly budovány umělé vodní nádrže, jejichž primárním úkolem bylo přivádět vodu do měst. Krom toho zde byly chovány také ryby (*Gryčová 2017*, 4). O rybnících jako takových lze na našem území mluvit až v souvislosti se středověkou společností a rozmachem feudálního systému (*Mika 1960b*, 184-185).

Zůstává otázkou, zdali na naše území bylo rybníkářství rozšířeno prostřednictvím řádu německých rytířů, tak jako tomu bylo v průběhu jejich kolonizačních snah na území Polska či jihu Pobaltské oblasti (*Gryčová 2017*, 4) nebo jednou z možností mohlo být zjištění rybářů, že nalovené ryby z řeky se začaly v zajetí množit (*Andreska 1987*, 34).

Nejpravděpodobnějším vysvětlením vzniku rybníků na území Čech a Moravy bude příchod klášterních řeholních řádů a jejich kolonizace okolní krajiny. Cisterciáci a benediktýni přinesli na naše území krom znalosti vodních mlýnu také znalost

---

⁴⁸ <http://www.pivovar-regent.cz/cz/pivovar-regent/historie-pivovaru?yes=yes> [citováno dne 26. 11. 2018].

rybníkářského řemesla (*Pavelková – Frajer – Netopil 2014*, 11). Potřeba rybníků souvisela s rybou, což bylo a je postní jídlo. Nejstarší rybníky, které vznikly v souvislosti s klášterní kolonizací, pocházejí z Třebíčska, Sázavska či Kladrubska (*Gryčová 2017*, 5). Počátky rybníkářství na území Čech hledejme v rozmezí 10. až 13. století (*Míka 1963*, 10-11).⁴⁹

Nejstarší rybníky byly budovány na vodních tocích. Tyto průtočné rybníky byly ovšem velmi závislé na přírodních podmínkách (sucho, přivalové deště, povodně). Spíše se jednalo o vodní nádrže, kterými neustále protéká voda. Nízké hráze byly opatřeny dřevěnou výpustí, které stav vody v nádrži regulovaly. Hloubka a neustálý průtok vody ovšem není zcela vyhovující pro chov kaprů (*Míka 1960b*, 185).

Ve 14. století se již lze setkat s rybníky postihující větší plochy. Situovány byly především do pánví a údolí. Rybníkáři již stavěli mělčí díla s pevnějšími hrázemi a dokonalejší výpustí. Jako příklad lze uvést rybník Dvořiště na Třeboňsku či Holná na Jindřichohradecku (*Tamtéž*). Iniciátorem zakládání rybníků v tomto období byl vladař Karel IV., který krom toho, že podporoval feudály, aby podnikali v tomto odvětví, sám nechal na státní útraty vystavět několik rybníků (*Šusta 1995*, 36). Rybníky sloužily nejenom pro chov ryb, ale také jako strategické nádrže vody pro zemědělství v období sucha (*Gryčová 2017*, 5).

Další vlnou zakládání rybníků a menších rybníčních sítí byla druhá polovina 14. století, kde lze pozorovat postupný rozmach tohoto řemesla vrcholícího v 16. století. Podnikání v prodeji ryb vynášelo vrchnosti značné zisky a rybníků neobyčejně přibývalo. Nové rybníční sítě vznikaly v oblastech bažinatých pánví a údolí jako bylo Třeboňsko či Jindřichohradecko. Další rybníční aglomerace vznikaly na Netolicku, Vodňansku, Blatensku, na Českomoravské vrchovině v oblasti Žďárska, Telečska, Dačicka (*Míka 1960b*, 186), Náměštsku, v okolí Police, v západních Čechách v okolí Plzně, Stříbra, na Rokycansku. Na severozápadě Čech vznikaly rybníky například podél Ohře, na Chomutovsku či Bílinsku. V severovýchodních Čechách jmenujme Poděbradsko, Doksy, okolí Hradce Králové či Mladoboleslavsko. Na Moravě pak

---

⁴⁹ Z 13. století je již dochováno několik písemných zpráv. Roku 1227 nařizuje král Přemysl Otakar I. zřídit při louckém klášteře rybníky. Další zprávy nám dávají svědectví, že v průběhu 13. století již na území Čech a Moravy existovalo několik desítek menších rybníků. 1263 je připomínán rybník u Žďáru (myšleno nad Sázavou). Další zprávy odkazují na založení rybníka na ketřském panství (1267). Z roku 1278 pochází například zmínka o rybníku na Kroměřížsku. Více zpráv je dochováno až z následujícího století (*Míka 1963*, 10-11).

v povodí Moravy a Dyje, Pohořelicko, Židlochovicko, Hustopečsko, dále pak Tovačsko, Olomoucko, Kojetínsko, Kroměřížsko (*Mika 1963*, 13).

Částečný útlum zažilo české rybníkářství za husitských válek (*Šusta 1995*, 37). Husitskému plenění neunikly ani rybníky. Rybníky, coby zdroj ryb, byly vypuštěny a vyloveny (*Hule 2000*, 8-9; *Pavelková – Frajer – Netopil 2014*, 13). U některých rybníků došlo v rámci bojů a dobovačných snah k jejich devastaci. Docházelo k prokopání hrází, jež zaplavilo vojenská ležení apod.

Patnácté století bylo století inovací. Došlo ke zdokonalení chovu kaprů, tím že byly stavěny prostorově větší rybníky, které byly ale na rozdíl od předešlých mělčí. Rybník snáze zarostl rákosem a malá hloubka zapříčinila rychlejší prohřátí rybníka (*Gryčová 2017*, 6). Zásadní inovací bylo oddělení ryb různého stáří. Prakticky do poloviny století byl chov kapra pouze dvoustupňový, kdy kapr byl přesazen do jiného rybníka až po třech letech, tj. oddělení mladého plodu od dospělých kaprů. Středověcí rybníkáři přišli s ekonomičtějším a záhy rentabilnějším způsobem chovu kapra. Ryba byla tříděna dle generace. Od druhé poloviny 15. století se ujímalo vedení třístupňové třídění ryby. Princip této inovace spočíval v tom, že ryby rozdílného stáří nebyly chovány v nádrži společně, ale došlo k dvojímu přesazování kapra. Kapři byli přesazováni do tří typů rybníků. Do plůdkového rybníka bylo nasazeno několik chovných párů, které byly následně po vytření vyloveny. Po roce byl vylíhlý plod přesazen do větších výtažnickových rybníků. Následující rok byly tyto ryby vyloveny a přesazeny do hlavních, rozměrově největších rybníků, kde setrvaly dva či tři roky (rybník dvouhorkový či tříhorkový). V hlavních rybnících kapři dorostli v lovné kusy. Tento patent českých rybníkářů, který mnohonásobně zvýšil výnosy z rybníčního podnikání, nabyt záhy věhlasu také v cizině. Zahraniční šlechta si zvala české znalce tohoto řemesla, aby jim stavěli rybníky a zařídili chov ryb dle českého vzoru (*Mika 1960b*, 186-187; *Týž 1963*, 22-23; *Týž 1970*, 119-120; *Šusta 1995*, 43, 47-48; *Stejskal – Stejskalová 2012*, 111). Tato inovace započala onen zlatý věk českého rybníkářství.

Na přelomu 15. a 16. století se již lze setkat s propracovanými rybníčními soustavami. Nejvýznamnější rybníční celky se nacházely na Třeboňsku, Pardubicku a Poděbradsku (*Mika 1960a*, 111; *Týž 1960b*, 188). Pernštejnové, Rožmberkové, Šlikové a další rody úspěšně hospodaří na svých rybnících a dochází k hojnému zakládání nových nádrží či celých soustav (*Týž 1960a*, 112). Období rybníkářské konjunktury

trvalo až do třicetileté války. Ta znamenala pro české rybníkářství naprostou tragédii. Spousta rybníků byla zdevastována, došlo k poškození hrází, nenasytná vojska rybníky dočista vylovila. Menší, méně výnosné rybníky se rušily. Často také docházelo k vysoušení rybníků (tzv. letnění) a jejich přeměně na pastvy pro ovce či jateční dobytek, v případě oblastí s úrodnější půdou byly rybníky přeměněny v pole (*Gryčová 2017, 6*).⁵⁰

Třicetiletá válka, osvěcenské reformy, návrat zájmu vrchnosti o rostlinnou a živočišnou výrobu, zrušení nevolnictví a postupný nástup moderní společnosti zůstává již jen smutnou tečkou za kdysi slavnou érou rybníkářského řemesla.

Zajímavým je rovněž sociální aspekt sledované problematiky. Stavba rybníků si vyžadovala značný počet pracovních sil. Díky stavebním účtům lze zjistit, jaké vrstvy tehdejšího obyvatelstva se na stavbě nádrží podílely. Mezi pracovníky na rybníčních dílech patřili jak profesionální rybníkáři, tak i poddaní, kteří zde hledali přivýdělek či robotníci (*Mika 1960a, 115*). Roboty nebylo ve skutečnosti při stavbách či opravách rybníků užíváno tolik, jak se snaží vštípit marxističtí historici Míkova ražení. Osedlého se týkaly v průměru tři dny roboty ročně, přičemž se zpravidla jednalo o potažní robotu (*Hule 2000, 26*).

Věhlasní stavitelé si k realizaci svých projektů najímali tzv. rybníkáře. Tito pracovníci se zpravidla ve skupinách potulovali zemí a přecházeli od jedné stavby ke druhé. Náročná práce, která spočívala v hloubení základů hrází, jejich navázení či hloubení rybníčního dna, probíhala od úsvitu do soumraku. Pracovalo se zpravidla 4 až 6 dní v týdnu, to záleželo na ročním období (*Mika 1960a, 159-160*). Denní plat prostých rybníkářů se pohyboval dle výkonu od 1 až 3 grošů. V případě výše postavených dělníků mezi 4 až 6 groši na den (*Hule 2000, 27-28*). Do 40. let 16. století byla denní mzda 2,5 groše. Pracovitý rybníkář si tak mohl za rok přijít na více než 400 grošů. Od 40. let si rybníkáři vynutili zvýšení denní mzdy na 3 groše. Krom ryb také dostávali trochu piva. Na rozdíl však od zemědělských pracovníků jim jiné naturálie vypláceny nebyly (*Mika 1960a, 161*).

---

⁵⁰ Odhad počtu rybníků v 16. století byl až 78000 rybníčních nádrží, jež zabíraly plochu téměř 120000 ha. Naproti tomu záznamy z 2. poloviny 18. století nám poskytují informaci o 20796 rybnících, o celkové rozloze 78815 ha (*Matoušek 2010, 155-157*). Třicetiletá válka a následné osvěcenské reformy se velmi velkou měrou podílely na úpadku českého rybníkářství.

Rybníkáři byli v očích široké veřejnosti spatřováni jako neusedlí, neplatící daně, tvrdí, pracovití, nezřídka ozbrojení muži. Okolní obyvatelstvo se tlupám těchto námezdních dělníků spíše vyhýbalo (*Gryčová 2017*, 11) a není divu, jelikož ze záznamů ze smolných knih lze považovat rybníkářské dělníky za velmi rozmanitý kolektiv. Krom samotných dělníků, kteří se nezřídka kdy uchýlovali ke krádežím, alkoholismu, hazardu či násilí, lze najít mnoho podezřelých individuí. V hordách námezdních pracovníků se ukrývali všemožní kriminálníci. Tuláci, rybní pobertové, vrazi, násilníci, lapkové, šejdíři, potulní muzikanti či nevěstky (*Hule 2000*, 26). Ti všichni tvořili rozmanitou společnost točící se kolem staveb vodních děl. Mnoho rybníkářů se za své činy dostalo až na šibenici, například za přepadávání pocestných (*Míka 1963*, 36).

Rybníkáři měli také svoji hierarchii, kdy na vrcholu skupiny stál rybníkářský hejtman, jemuž byli podřízeni přední pracovníci jako měřičkové a fišmajstři. Za migrující houfy rybníkářských dělníků zodpovídali předáci (*Hule 2000*, 26).

Roku 1498 vyšlo nařízení Českého zemského sněmu, které nařizuje, aby byl rybníkář vybaven tzv. fedrovním listem (pracovní knížka), do které vrchnost zaznamenala jeho příchod na své panství. Po ukončení prací na vodním díle se museli navrátit či přejít na jiné pracoviště. Přihlásit vrchnosti se rybníkáři museli do 14. dnů, jinak byli stíháni za potulku. Rovněž bylo také trestné zaměstnávat rybníkáře bez tohoto dokladu, pod pokutou 10 kop grošů (*Míka 1963*, 36).

6.2.1 Rybníkářství na jihu Čech

První zmínky o rybnících, potažmo umělých vodních nádržích, na jihu Čech pocházejí již ze 13. století (*Míka 1960b*, 185). Příkladem může být rybník Ratmírov (první písemná zmínka 1255) na Jindřichohradecku (*Gryčová 2017*, 5,12).

Rybníkářství se uplatnilo především v oblastech, které nebyly příliš vhodné pro zemědělství. Vlhké a chladné klima jednotlivých oblastí orientovalo směřování vrchnosti směrem k rybníkářství. Takovým příkladem může být například oblast Novohradska (*Stejskal – Stejskalová 2012*, 107; *Gryčová 2017*, 12). Starší rybníky se vyznačují především kratšími rovnými, ale zato mohutnými hrázemi s dvěma tzv. poukly tříštící vlny, aby nedošlo k destrukci hráze (*Kovář 1998*, 63; *Gryčová 2017*, 12).

Rozmach rybníkářství postihnul jižní Čechy od poloviny 15. století. Souvisí to také s užíváním nového třístupňového chovného systému, kdy došlo ke zlepšení chovu ryb, větší výnosnosti a k navýšení poptávky, což vedlo vrchnost k zakládání nových chovných rybníků a rybníčních soustav.

Rybníční soustavou se rozumí seskupení několika rybníků v rámci určitého území či povodí. Rybníky bývají propojeny zpravidla umělými kanály (tzv. stoka), popřípadě přírodními vodními toky.

Krom třeboňské a novohradské soustavy se na území jižních Čech nacházela také chlumecká rybníční soustava či hlubocká (tab. 1A – 31A).⁵¹ Hlubocká soustava patřila pánům z Pernštejna. Ke konci 16. století ji Pernštejnové prodali pánům z Hradce (*Gryčová 2017*, 12). Krom těchto nejvýznamnějších nelze opomenout i další menší soustavy, jako jsou rybníky v okolí Českých Budějovic, Jindřichova Hradce, Nové Bystřice, Blatné, Protivína, Vodňan, Tábora (*Heřmanová 2012*, 6), soustava Lnářsko-blatenská aj.

Koncentrace rybníků v jižních Čechách se svou rozlohou stala fenoménem. Vodní plochy zde zabírají na 44% z celkové plochy rybníků na území Čech (*Heřmanová 2012*, 6).

6.2.2 Třeboňská rybníční soustava

Třeboňská krajina je s rybníky silně spjata. Rybníky jsou zde zakládány od poloviny 14. století (*Psíková 2005*, 113). Krom rybníků menší až střední rozlohy zde vznikala monumentální díla, jako je například rybník Dvořiště (*Šusta 1995*, 36), vystavěný roku 1376 (*Hule 2000*, 7).

Archivní materiály hospodářské povahy týkající se rybníčního hospodářství spadají již do roku 1450, kdy se na panství Třeboň nacházelo 17 menších rybníků a 3 velká vodní díla s výměrou cca 700 ha (*Šusta 1995*, 37). Přehled písemných pramenů zachycujících sledované téma byl vyhotoven J. Psíkovou. Většina archiválií se nachází v SOA Třeboň ve fondu Velkostatek Třeboň, dále pak v SOkA Jindřichův Hradec ve fondu Archiv města Třeboň (*Psíková 2005*, 113).

---

⁵¹ Pomocí projektu MAS Třeboňsko autor vypracoval databázi rybníků nacházejících se v projektu MAS (<http://www.rybniky-trebonsko.cz/> [citováno dne 3. 4. 2019- 25. 4. 2019]).

Srovnáme-li stav počtu rybníků ke konci 14. a v polovině 16. století, nebyl nárůst příliš progresivní. Je zapotřebí brát v potaz, že velké množství vodních děl bylo zničeno během válek, které probíhaly téměř celé 15. století. Stavba nových rybníků v neklidné době spíše stagnovala (*Šusta 1995, 37; Míka 1963, 15-16*).

Změna a příchod zlaté éry rybničního hospodaření na Třeboňsku nastává na přelomu 15. / 16. století, kdy dochází k systematickému budování tamní rybniční soustavy, na jejímž vzniku se podílely především tři velké osobnosti českého rybníkářství jako Štěpánek Netolický, Mikuláš Ruthard z Malešova a Jakub Krčín z Jelčan a Sedlčan (*Psíková 2005, 113*).

6.2.3 Štěpánek Netolický

Štěpánek Netolický (1460 – 1539) pocházel z poddanské rodiny. Vyučil se rybníkářem. Jeho kvalit si rožmberští páni všimli během výstavby rybníků u Lomnice nad Lužnicí, na jejichž vzniku se spolupodílel. Roku 1505 se stal hlavním rybníkářským hejtmanem a fišmistrem. V okolí Třeboně začal stavět monumentální rybniční díla jako Opatovický rybník (1510 – 1514), který vznikl místo vsi Opatovice. Tento rybník vznikl zatopením klášterních pozemků a spojením Dolního Opatovického rybníka, který patřil třeboňské augustiniánské kanonii a panského Horního Opatovického rybníka. K dalším počínům patří Horusitský rybník (1511 – 1512) či rybník Kaňov, jehož stavba byla dokončena roku 1515 (*Míka 1970, 61; Hule 2000, 21-22, 35; Týž 2004, 41*). Nejvýznamnějším projektem Štěpánka Netolického je bezpochyby Zlatá stoka (1506 – 1520). Prodloužením původní „Landštejnské strúhy“ až za město Třeboň se mu podařilo zdárně propojit hlavní rybníky na Třeboňsku a zajistit jim přívod a odvod vody. Mimo to tak položil základy ke stavbám dalších děl (*Psíková 2005, 113*). Zlatá stoka, uměle vytvořený kanál z řeky Lužnice, do které také ústí, měří více než 45 km. Krom propojování rybníků a zajištění cirkulace vody v rybniční soustavě, bylo na náhonech vystupujících ze Zlaté stoky provozováno 19 mlýnů (*Hule 2000, 38-39; Týž 2004, 42*).

Štěpánek se do dějin Třeboně nezapsal pouze svým rybníkářským umem, ale také jako projektant městské fortifikace a jiných měšťanských staveb. Jako příklad uveďme dům na náměstí z roku 1544, dne znám jako hotel Bílý koníček (*Psíková – Ziegler 2009, 40*).

Roku 1522 se oženil s vdovou po rožmberském písaři Lukšovi, Dorotou. Výhodným sňatkem nabyt polnosti a dvorec v Lutové. Jeho manželka vlastnila obchod s látkami a obchodovala s chmelem (*Hule 2004*, 42). V Třeboni vlastnili dům č. p. 89 (*Psíková – Ziegler 2009*, 40).

6.2.4 Mikuláš Ruthard z Malešova

Mikuláš Ruthard (? – po r. 1576) pocházel z východočeské vladycké rodiny. Po odstěhování z Kutnohorska působil ve službách Krajířů z Krajku na novobystřickém a chlumeckém panství. Jeho učitelem v rybníkářské profesi se stal Štěpánek Netolický, se kterým se poznal během svého působení na Chlumecku (*Hule 2004*, 42-43). Ruthard pro Krajíře dobudoval soustavu rybníků v okolí Lutové a Chlumu. Štěpánek chlumeckou soustavu navštívil roku 1537. Ruthardův um mu po čase vynesl post hejtmana novobystřického panství (od 1541). K jeho dílům patří například rybník Kaclíř, Nový hospodář, Nové jezero a rozšířil rybníky Starý hospodář a Staré jezero. Jeho nadání dalo vzniknout také rybníku Staňkovskému, který dokončil roku 1556 a rybníku Hejtman, s jehož stavbou byl hotov roku 1559 (*Nováková 2010*, 124-128).

V letech 1565 – 1571 působil nadaný rybníkář na Třeboňsku (*Psíková 2005*, 113). Ruthard byl přizván ke stavbě rybníka Vdovec. Obdobně jako Štěpánek se snažil zajistit zásobování již stojících rybníků vodou a napojení nových rybníků na stávající síť. K jeho počínům na třeboňském panství patří například rybník Kaňov (1564). Stal se hejtmanem třeboňského panství a roku 1566 místodržícím Třeboně. Osvědčil se také jako nadaný fišmistr. Třístupňový chov kapra, který na třeboňsku zavedl, přinesl rožmberské pokladně nemalé zisky (*Hule 2000*, 45; *Týž 2004*, 43).

Úspěšný, ale stárnoucí, rybníkář se na sklonku života dostává do sporu s Jakubem Krčínem z Jelčan (*Nováková 2010*, 129) kvůli problémům s dokončením rybníka Hrádeček. Práce na původně plánovaném monumentálním vodním díle⁵² započaly v letech 1566 a trvaly až do roku 1570. Práce byly provázány značnými technologickými komplikacemi, které souvisely s nevhodným podmáčeným terénem.

---

⁵² Rybník Hrádeček byl původně určen pro 2 500 kop násady (*Šusta 1995*, 46).

To zapříčinilo špatnou stabilitu hráze a její neustálé opravy. Lokace se ukázala být nezdařilou. Roku 1573 došlo k jejímu protržení.⁵³

Problémy s Hrádečkem zapříčinily Ruthardův pád. Roku 1570 odchází z rožmberských služeb. Místo hejtmána třeboňského panství získává Jan Černý z Vinoře, který Ruthardem započatý projekt dokončil. Mikuláš Ruthard z Malešova dožil v ústraní a umírá po roce 1577 (*Nováková 2010*, 129; *Hule 2000*, 46).

6.2.5 Jakub Krčín z Jelčan a Sedlčan

Na práci výše zmíněných rybníkářů navázal Jakub Krčín z Jelčan (1535 – 1604). Progresivní úředník se narodil v Polepech či v Kolíně (*Gryčová 2017*, 16). Po studiích svobodných umění na Karlově univerzitě v Praze se dostal do služeb Trčků z Lípy. Za vlády Viléma Trčky z Lípy dochází na jejich území k rozvoji rybníkářství (*Hule 2000*, 48) a mladý Krčín tak nabyl prvotní praktické vědomosti o stavbě vodních děl (*Míka 1970*, 128; *Hule 2004*, 38).

Roku 1559 opouští ctižádostivý Krčín Trčkovskou Velíš a odchází do Borovanského kláštera, kde působil jako správce hospodářství tamní augustiniánské kanonie (*Stejskal – Stejskalová 2012*, 114-115). Jeho schopností, jako svědomitého úředníka a řádného hospodáře, si zanedlouho povšiml také donátor kláštera v Borovanech, Vilém z Rožmberka. Roku 1561 se tak Krčín stává purkrabím Krumlova. Horlivý úředník zde začíná se zkvalitňováním hospodářství a zřizováním nových rybníků (*Míka 1963*, 42-43). O osm let později (roku 1569) dostane Krčina jeho hospodářský um až na post regenta rožmberského dominia (*Míka 1970*, 130; *Hule 2000*, 49).

Od 70. let a v následném desetiletí se regent rožmberského dominia intenzivně věnuje Třeboňsku. Krom dvorů, ovčínů a mlýnů se zde pustil do přebudování rybníční soustavy (*Míka 1963*, 43). Krom výstavby Nevděku a Rožmberka nechal zbudovat či rozšířit další rybníky. Pod pečlivou ruku „rybníkáře Kuby“ se tak při budování nebo přestavbě dostaly rybníky Kaňov, Vlkovický, Hrádeček, Spolský, Milava, Potěšil, Nevěrný, Záblatský, Naděj, Skutek, Touškovec, Staviště, Krásné pole, Krvavý, Na

---

⁵³ <http://landscapes.hiu.cas.cz/trebonsko/hradecek.php> [citováno dne 14. 4. 2019].

Lavičkách, Plástovský aj. (*Gryčová 2017*, 17; *Hule 2004*, 68, 85-86; *Stejskal – Stejskalová 2012*, 114-115; *Míka 1970*, 139).

Roku 1571 započal se stavbou velkého vodního díla přímo před městem Třeboň. Rybníku Svět muselo ustoupit Svinenské předměstí i Nové Město. Pro zabezpečení rybníka sloužil jako zátoka také rybník Cirkvičný a později zbudovaný rybník Spolský. Na přelomu let 1573/1574 byl spojen s Opatovickým rybníkem a vzniklo největší vodní dílo třeboňského panství – rybník Nevděk. Téměř 380 ha vodní dílo existovalo až do povodně roku 1611, kdy došlo k obnovení dělící šíje a znovu rozdělení rybníka na rybníky Svět a Opatovický (*Míka 1963*, 43; *Týž 1970*, 134-138; *Šusta 1995*, 52; *Hule 2000*, 52-53; *Týž 2004*, 47-49).

Významným počinem Krčínova působení na Třeboňsku byla stavba Nové řeky. Jedná se o bezmála 14 km dlouhý umělý kanál, který spojuje řeku Lužnici s Nežárkou (*Šusta 1995*, 53; *Psíková 2005*, 113). Kanál byl dokončen v listopadu 1585, téhož roku započal s výstavbou rybníka Rožmberk, jehož stavba trvala až do roku 1590. Vodní dílo se pyšnilo téměř dvou a půl kilometrovou hrází o šířce bezmála 55 m a výšce dosahující 11,5 m. Krčín zde nechal zbudovat tři výpusti s šestnácti rourami, dvěma splavy a kamenným tarasem (*Míka 1963*, 43).

Do roku 1579 regent nechal na rožmberském území zřídít či obnovit celkem 145 objektů technicko-hospodářského charakteru (*Hule 2004*, 89). Během čtvrtstoletí svého úřednického postavení tak přebudoval nebo nově postavil téměř 30 rybníků (*Míka 1960b*, 191).

Poslední léta svého života strávil v Obděnicích na sedlčanském panství, které koupil od Viléma z Rožmberka. Na svém sídle také roku 1604 umírá (*Míka 1960b*, 90, 105-106).

6.3 Dnešní podoba Třeboňské rybníční soustavy

Dle mapových podkladů lze popsat dnešní podobu rybníční soustavy. Následující popis přiblíží propojení větších rybníků sledované soustavy skrze Zlatou stoku. Centrálními toky jsou řeka Lužnice a kanál Zlatá stoka. Mlýnská stoka propojuje Rybníky u Sv. Víta a vede skrz ně vodu ze Zlaté stoky do rybníka Rožmberk. Obecní stoka vystupující ze Zlaté stoky ústí do Prostřední stoky, ta vede vodu do rybníka

Rožmberk. Z Rožmberka je voda vedena zpět do Zlaté stoky. Opatovická stoka přivádí vodu do Opatovického rybníka, který je rovněž napojen na Zlatou stoku. Rybník Svět je napájen ze Spolského potoka a Opatovického rybníka. Z něj vede Světská stoka, která vede skrze Zlatou stoku až do rybníka Rožmberk. Zlatá stoka společně s Kaňovským potokem napájí rybník Kaňov. Miletínský potok, který vede skrz rybník Dvořiště, ústí do Zlaté stoky. Rameno Zlaté stoky napájí rybník Malý Tisý, z něhož je voda vedena do rybníka Velký Tisý. Z onoho rybníka vybíhá Tiský potok, který se dále vlévá do společné stoky odvádějící vodu z Velkého Tisého, Koclířova, Služebného rybníka a Jindřlova do řeky Lužnice. Zmiňovaný rybník Koclířov je napájen ze Zlaté stoky. Voda z něj je odváděna do rybníků Velký Tisý, Služebný a do již zmiňované společné stoky vedoucí do Lužnice. Do oné stoky je vedena voda z rybníka Jindřlov, který je napájen Lomnickým velkým rybníkem, do kterého teče voda ze Zlaté stoky. Z rybníka Krčín teče voda do rybníka Stržka, ze kterého se vlévá do Zábłatského rybníka. Tento rybník je napájen dále rybníkem Ptačí blato a Ponědrážským potokem. Krom těchto toků je skrze něj vedeno rameno Zlaté stoky. Ponědrážský potok záhy pokračuje skrz Zlatou stoku do Ponědrážského rybníka a z něj skrze Nový rybník do Lužnice. Ze Zlaté stoky je také napájen rybník Ponědrážkovský. Z něj je voda vedena do Lužnice skrz rybník Švarcenberk. Zlatou stokou jsou dále napájeny rybníky Hliniř a Kvíčadlo. Z Hliniře je voda odváděna zpět do stoky. Voda z Kvíčadla ústí do Bošileckého rybníka. Ten je napájen také Bošileckým potokem. Bukovský potok vede vodu do Horusitského rybníka, který je dále napájen vodou z rybníka Bošileckého. Z Horusitského rybníka je pak dále voda vedena do Zlaté stoky (*popis kresby vodohospodářského schématu napájení rybníků Zlatou stokou dle Heřmanová 2012, 7*).⁵⁴

O tom, jak vypadala třeboňská rybníční soustava a jak její výstavba zasáhla do původního krajinného rázu, vypovídá popis mapy z roku 1684.

6.4 Popis mapy rybníční soustavy na třeboňském panství s vedutami města Třeboně z roku 1684 (Obr. 3)

Velmi cenné poznatky o rybníkářství na Třeboňsku přináší také dochované archivní prameny. Mapa třeboňského panství z roku 1684 je uchována v SOA Třeboň – oddělení Třeboň, fond: Velkostatek Třeboň, 1323-1951.⁵⁵ Předlohu k mapě rybníční

⁵⁴ Těž: <https://ags.cuzk.cz/dmr/> [citováno dne 12. 4. 2019].

⁵⁵ <https://digi.ceskearchivy.cz/1414/1/6618/5990/5/0> [citováno dne 11. 12. 2018].

soustavy na třeboňském panství vytvořil Job Salamon Gottfried roku 1683 (Obr. 4). Předloha se rovněž nachází v archivním fondu „Velkostatek Třeboň“ v SOA Třeboň.⁵⁶ Na základě dochovaného mapového plánu popsal ve svém díle „Rybníkářství na Třeboňsku – historický průvodce“ Miroslav Hule (2000, 59) tehdejší rozsah třeboňské rybníční soustavy. Doslovná citace:

„Levá horní část mapy: Vlevo dole je patrný rybník Dvořiště, z něhož vpravo je odpad do Zlaté stoky nebo do Koclířova, jež je ještě rozdělen; pod velkým Koclýřovem je Služebný u Lomnice. Vpravo dole je Velký a Malý Tisí, pod kterým směrem k Lomnici jsou rybníky Dubovce a Panenské. Uprostřed, vlevo od zlaté stoky, je společně rybník Krčín a rybník „Na ptačím blatě“. Vpravo od Zlaté stoky jsou lomnické městské rybníky a nad nimi velký rybník Ponědražský. Proti němu vlevo u Zlaté stoky je Záblatský, nad ním pak Bošilecký a Horusitský. Soustavu okolo Zlaté stoky u vsi Ponědražky doplňuje rybník Ponědražkovský – zde nazývaný Vobecní velkej, dále Hliniř a Švambírek (...). K Ponědražské baště už tehdy náležely Blatný, Perklas, „Starej“ a „Novej“ u Frahelže. Vlevo a zcela nahoře nacházíme rybníky Žárský, Dubenský, Stojčín, Nový u Svinů, Dorotka a Nohavici. Zlatá stoka se vpravo nahoře vlévá zpátky do Lužnice pod městem Veselí nad Lužnicí.

Pravá horní část mapy: Dole vlevo máme část Rožmberka se zřetelnými odpady od splavu (zcela vpravo) a od jednotlivých výpustí. Nad Rožmberkem jsou (spojené) rybníky Potěšil a Flughaus. Přes řeku vlevo je Černičný. Vpravo k řece nad Flughausem přiléhají rybníky Skutek a Naděje. Okolo obce Novosedly nacházíme – zleva doprava – rybníky: Oběšený, Mísovský, Stejný, Vostrý, Vokřínek, Lipiči, Staropasecký, Farský, Pohořelec, Prkenný a další. Vpravo toto území ohraničuje řeka Včelnice – Nežárka.

Levá dolní část mapy: Dominující vpravo nahoře je rybník Svět. Pod ním vlevo od Opatovického jsou pak domanínské a brannské rybníky. Nahoře vedle velkého Rožmberku nacházíme vlevo rybník Kaňov, k němuž přiléhají břílické a přesecké rybníky. Vlevo od Světa se táhne „chobot“ až ke vsi Spolí, u níž se prostírá Spolský rybník. Do něho vtéká městský rybník Výskok, pod nímž je ukrytý Adamovský. Nad Výskokem je velký rybník Vlkovický, který má odpad do Dvořiště. Zvíkovský je vlevo a je

---

⁵⁶ <https://digi.ceskearchivy.cz/544445/1/6279/5427/5/0> [citováno dne 11. 12. 2018].

zakreslen poměrně malý. V dolní části je skupina malých rybníčků borovanských resp. novohradských, které dole na okraji lemuje říčka Stropnice.

Pravá dolní část mapy: Vpravo dole nacházíme nejdůležitější vodní toky Třeboňska. Lužnice se zde větví doleva do Zlaté stoky, zprava přijímá Koštěnický potok, dále pod Majdalenou se rozděluje na Starou řeku vlevo a Novou řeku vpravo. Ta je zde znázorněna ještě jako „Novořeckej rybník“, jinde nazývaný Dlouhohrázský. Hned vpravo na hranici panství přiléhá rybník Sousedský. Mezi novořeckým a dlouhým chobotem Rožmberka se rozlévá rybník Vdovec (ještě nerozdělený), jehož výtopa sahá až k samotě „U Kohoutů“ na Staré řece. Po toku Zlaté stoky majdeme vpravo u Třeboně dosud ještě velký rybník Hrádeček, dále pak menší rybníky Stavidlo, Štičí, Kaprový a další rybníčky. Rybník Opatovický vlevo u Zlaté stoky sbírá vodu z níže znázorněných rybníků Jamského a Rudy. Zcela dole jsou dva větší rybníky u Cepu – „Starej Lipnickej“ – Podřezaný a vpravo Nový u Cepu“ (Hule 2000, 59).

6.5 Rybník Svět a Opatovický – technické údaje

Následující podkapitola se soustředí na technické parametry sledovaných rybníků.⁵⁷

6.5.1 Rybník Svět

Rybník Svět (k. ú. Třeboň), znám též pod dřívějším názvem jako Nevděk, je svou rozlohou sedmým největším rybníkem na Třeboňsku. Ta dosahuje velikosti 215 ha. Celková plocha povodí čítá 84,6 km² a stálý objem vody je počítán 3,33 milionů m³. Nadmořská výška hladiny rybníka dosahuje 435,630 m. n. m. K jeho výstavbě došlo v letech 1571 – 1574. Rybník se nachází na jižním okraji města.⁵⁸ Nepravidelný tvar rybníka koresponduje s přirozeně zatopenou okolní plochou, kdy za směr jeho orientace

---

⁵⁷ Jako nejpřínosnějším zdrojem pro čerpání informací pro tuto část, se ukázaly být krom literatury též internetové stránky Rybářství Třeboň a.s. (<http://www.trebon.rybarstvi.cz>) a na ně navazující stránky portálu Třeboňský kapr (www.trebonskykapr.cz).

⁵⁸ Na rybníku se nachází malý ostrov, na kterém dodnes stojí funkční studna z druhé půle 14. století, která byla vyhloubena pro místní pivovar.

lze považovat V → Z. Zdrojem napájení rybníka je rybník Opatovický a Spolský potok.⁵⁹ Rybník je především využíván pro rybochovné účely.⁶⁰

Hráz tohoto rybníka je z hlediska rybníkářského řemesla vskutku technickou zajímavostí. Mohutná hráz dosahující délky 1525m se stáčí na severní a východní straně rybníka v téměř pravý úhel. Podloží této technické neobvyklosti je zpravidla rašelinné. Základovou rýhu hráze, jejíž základna dosahuje šíře až 60m, tvoří nepropustná zhutnělá zemina. Násyp hráze je tvořen místním materiálem. Patrně byl užit materiál vytěžený během stavby ochranného příkopu kolem města. Šířka hráze v koruně se pohybuje kolem 6-13m. Niveleta hráze dosahuje výšky až 439 m. n. m.⁶¹

Součástí hráze jsou také dvě výpusti. Autorem projektu hlavní výpusti, nacházející se na severně orientované části hráze, byl Ing. Jindřich Šiman. Nová hlavní výpust (vazba), budovaná v letech 1929 – 1930, tak nahradila dosavadní původní výpust. Základ vazby je tvořen dřevěnými rošty na pilotech. K samotnému vypouštění slouží dvě litinové roury, které jsou obaleny do betonového pláště. Dosahují průměru 110cm. Samotné trouby jsou hrazeny litinovými lopatkami o průměru 130 cm. Pohyb lopatek je mechanický. Krom výše zmíněných součástí dotváří výpustní zařízení hlavní vazby také provizorní hrazení, dvě česlové stěny zabraňující úniku ryb, loviště a kádiště.⁶²

V polovině východní části hráze se nachází jalová výpust. Příčinou k jejímu vystavění byla velká povodeň z roku 1890, kdy došlo k protržení hráze a následnému poškození města. Jejím účelem je tedy odvod velkých vod potrubím do Zlaté stoky. Vazba má kamennou konstrukci z lícovaných kvádrů. Autorem projektu druhé výpusti byl J. Spiess, architekt ve službách Schwarzenbergů. Dřevěné trouby jsou uzavírány dvěma šikmými lopatkami. Teprve po přelomu milénia, v roce 2002, byl na konci

---

⁵⁹ Rybník bývá loven vždy po dvou letech. V předchozích sezónách byl ponechán po výlovu k tzv. vymrznutí, což umožňovalo detailnější archeologické poznání této problematiky. Viz výzkumy Muzea Jindřichohradecka. V roce 2018 probíhá výlov ve dnech 19. – 22. 11. 2018 (*Eisert – písemné sdělení*, 5. 10. 2018, 8. 10. 2018, 9. 10. 2018).

⁶⁰ <https://www.trebonskykapr.cz/rybnik-svet>; <http://www.rybniky-trebonsko.cz/trebon/svet/6/78/#rybnik> [citováno dne 12. 4. 2019].

⁶¹ <https://www.trebonskykapr.cz/rybnik-svet> [citováno dne 12. 4. 2019].

⁶² <https://www.trebonskykapr.cz/rybnik-svet> [citováno dne 12. 4. 2019].

východní části hráze vybudován z důvodu bezpečnosti přeliv, jehož cílem je odvod velkých vod na tzv. Mokré louky.⁶³

Rybník Svět byl roku 2002 prohlášen v rámci komplexu „Rožmberská rybníční soustava“ národní kulturní památkou (*Narižení vlády ČR č. 337/2002 Sb. z 19. 6. 2002*).

6.5.2 Opatovický rybník

Opatovický rybník (k. ú. Domanín) se nachází jižně od města a je orientován S → J. Svou rozlohou 165ha a celkovou plochou povodí čítající 40,3 km², zastává mezi třeboňskými rybníky desáté místo. Původní Opatovické rybníky byly založeny již ve 2. polovině 14. století (1367) a řadí se tak k nejstarším rybníkům v okolí Třeboně. Jeden byl klášterní, druhý panský. Dnešní ráz nabyl Opatovický rybník až v průběhu raného novověku, kdy počátkem 16. století (1510 – 1514) došlo ke sloučení dvou původních vodních děl. Stálý objem vody činí 1,93 milionů m³. Kóta hladiny je 436,09m. n. m. Přívod vody zajišťuje Opatovická stoka a odvod Zlatá stoka.⁶⁴ Zlatá stoka zde ale zajišťuje také přívod vody skrze náhon, který přivádí vodu do Opatovického mlýna.

Hráz zmiňovaného rybníka dosahuje délky 1120 m, v jejíž polovině se nachází hlavní výpust. Ta je tvořena dvěma výpustnými troubami dřevo-ocelové konstrukce a jsou uzavírány dřevěnými lopatkami. Mezi Opatovickým rybníkem a rybníkem Svět se nachází přepouštěcí kanál.⁶⁵

---

⁶³ <https://www.trebonskykapr.cz/rybnik-svet>; <http://www.rybniky-trebonsko.cz/trebon/svet/6/78/#rybnik> [citováno dne 12. 4. 2019].

⁶⁴ <http://www.rybniky-trebonsko.cz/domanin/opatovicky/6/121/#rybnik> [citováno dne 12. 4. 2019].

⁶⁵ <https://www.trebonskykapr.cz/rybnik-opatovicky> [citováno dne 12. 4. 2019].

7 Archeologické poznání Třeboně z pohledu Muzea Jindřichohradecka

Tato kapitola je soustředěna na dějiny a stav archeologického poznání v prostředí města Třeboň a jeho nejbližšího okolí. Nebývalý rozkvět archeologického zájmu o dané území zapříčinil stavební boom, kterým prošlo město v průběhu devadesátých let minulého století. Již od roku 1992 až do současnosti provádí na základě žádosti Městského úřadu Třeboň archeologické práce, tj. především archeologické dohledy a záchranné archeologické výzkumy, které byly vyvolány již zmiňovanou institucí (MěÚ Třeboň) v souvislosti se stavebními zásahy, Muzeum Jindřichohradecka.⁶⁶ Výzkumy prováděl Mgr. V. Burian z Jindřichova Hradce.

Jako podkladový materiál pro zpracování této kapitoly byly užity publikované nálezné zprávy, příslušné články z periodik vydávaných Muzeem Jindřichohradecka jako jsou Jindřichohradecký vlastivědný sborník, Vlastivědný sborník Dačicka, Jindřichohradecka a Třeboňska či přehledový měsíčník Novum.

V souvislosti s rozsáhlými stavebními inovacemi, kterými město prošlo od počátku devadesátých let, souvisí i nebývalý rozvoj archeologického bádání a pozorování (Obr. 5). Krom dílčích aktivit, reprezentovaných především dohledy při stavebních pracích, bylo na sledovaném území provedeno několik rozsáhlých archeologických výzkumů, a to jak z iniciativy MěÚ Třeboň, tak i jiných subjektů.

Mezi nejvýznamnější archeologické počiny lze jmenovat výzkum Trocnovského náměstí (1992), Masarykova náměstí (1993), Svinenského předměstí (2000-2008), ZSO Opatovice (2000-2009), Dukelské ulice (2001, 2004), Tereziánské kasárna (2008) či

---

⁶⁶ Aktivity Muzea Jindřichohradecka mimo MěÚ Třeboň: sídliště Hliník (1995), zámek (1996/1997), zámek – konírna (1998), Rybník Svět (2000/2001, 2002/2003, 2004, 2005, 2006, 2008), Opatovický rybník (2000, 2002, 2004, 2007, 2009). Krom Muzea Jindřichohradecka byly na sledované oblasti (tj. Třeboň) prováděny v minulosti akce dalších organizací: 1983 – Beneš A., Jankovský V. (ARÚ Plzeň, BÚ Brno), povrchový sběr na trati Mokré louky (*BZO 82-83 [520]*); 1988 – Zavřel P. (JČM České Budějovice), areál státního zámku v Třeboni – zámecký park (*BZO 88-89 [130]*); 1988 – Zavřel P. (JČM České Budějovice), tamtéž (*BZO 90-92 [713]*); 2000 – Chvojka O. (JČM České Budějovice), jižní opevnění města (*BZO 00 [059]*); 2001 – Chvojka O. (JČM České Budějovice), ul. Břežanova čp. 3 (*BZO 01 [153]*); 2001 – Červák P. (NPÚ České Budějovice), západní bašta jižní části předsunutého opevnění Třeboně (*BZO 04 [345]*); 2002 – Chvojka O. (JČM České Budějovice), ul. Břežanova čp. 3 – interiér domu a přílehlý dvůr (*BZO 02 [155]*); 2004 – Červák P. (NPÚ České Budějovice), Státní zámek Třeboň – čp. 6 (*BZO 04 [784]*); 2009 – Durdík T. (ARÚ Praha), SHP Státní zámek Třeboň (*BZO 08 [975]*); 2010 – Chvojka O. (JČM České Budějovice), Masarykovo náměstí, čp. 20 (*BZO 10 [209]*); 2010 – Chvojka O. (JČM České Muzeum), ul. Husova, čp. 19 (*BZO 10 [925]*); 2011 – Prokešová (NPÚ České Budějovice), nádvoří Státního zámku Třeboň (*BZO 11 [249]*); 2012 – Sedláčková P. (NPÚ České Budějovice), Státní zámek Třeboň (*BZO 12 [809]*); 2012 – Chvojka O. (JČM České Budějovice), trasa silnice z města do obce Branná, mezi mosty přes Opatovickou a Zlatou stoku (*BZO 11 [114]*).

výzkum v prostorách augustiniánského kláštera (2013-2014, 2018). Archeologii zaniklého Svinenského předměstí a ZSO Opatovice je věnována pozornost v následujících kapitolách.

Od května až do července roku 1992 provádělo Okresní muzeum v Jindřichově Hradci předstihový záchranný archeologický výzkum Trocnovského náměstí v Třeboni. Akce proběhla na žádost MěÚ Třeboň v souvislosti s předláždáním sledovaného území. Došlo k odkrytí celkem pěti sond (*Burian 1994a*, 1; *Týž 2000*).

Sonda 1: Sonda byla umístěna po pravé straně Trocnovského náměstí a cca 4 m od čelní stěny pivovaru Regent. Rozměr obdélníkové sondy činil 4,5 m x 2 m. Orientována byla východo-západním směrem. Zde došlo k zachycení fortifikační situace. Zeď, jejíž základní materiál tvořil kámen a cihla pojená maltou, dosahovala šíře 100 – 110 cm a hloubky 174 cm. Další významnou situací byla konstrukce novodobého cihlového kanálu, ten byl zachycen ve východní části sondy v hloubce 55 cm. Také došlo k odkrytí kamenné dlažby datované do 1. čtvrtiny 18. století. V rámci hmotného inventáře získaného ze sondy 1 dominuje fragmentarizovaná keramika užitkového charakteru, která byla rámcově datována do 16. a 17. století. Mezi další nálezy patří fragment bronzového náprstku, hřeby a hřebíky. Došlo rovněž k zachycení vkopu, který byl vyhlouben do jílovitého podloží (šíře 1 m, hloubka 0,5 m). Výkop obsahoval dva zlomky keramického materiálu, které byly datovány do 2. poloviny 14. století (*Burian 1994a*, 1-2; *Týž 2000*).

Sonda 2: Sonda byla situována do jižní části náměstí, tj. mezi Novohradskou branou a pivovarem. Sonda dosahovala rozměrů 320 cm x 160 cm. Došlo k odkrytí nároží dvou zdí (obdobná konstrukce jako v sondě 1). Výzkum západní část sondy komplikovala přítomnost elektrického vedení. Hmotný inventář představují fragmenty kuchyňské a stolní keramiky (16. – 17. století), fragmenty skla zastoupeny především okenními výplněmi, kovová koule do palné zbraně. Artefakty organické povahy zastupují zvířecí kosti tura domácího či vepře (*Burian 1994a*, 2).

Sonda 3: Cílem této sondy o rozměrech 130 cm x 100 cm bylo detailnější poznání objeveného fortifikačního systému města (viz sonda 1, 2). Sonda byla situována do jihozápadní části náměstí (*Burian 1994a*, 3).

Sonda 4: Sonda byla vedena v místě průsečíku komunikací z prostoru „Na Valech“ a Novohradské brány. Rozměry sondy byly 100 cm x 120 cm. Došlo k odkrytí

cihelné zdi. Stavba byla interpretována jako tzv. plenta. Hmotný inventář tvořilo několik fragmentů keramiky rámcově datovaných do 16. století (*Burian 1994a*, 3).

Sonda 5: Sonda 5 souvisela s plynofikačními pracemi v rámci Trocnovského náměstí. Sonda charakteru liniového výkopu dosahovala rozměrů 670 cm x 60 cm x 120 cm a byla situována v prostoru před Svinenskou branou. Krom keramického materiálu, datovaného do 18. století, došlo k objevu zdi (shodná se situací ze sond 1 a 2). Výzkum Trocnovského náměstí prokázal existenci původního městského fortifikačního systému města (*Burian 1994a*, 5-6; *Týž 2000*).

Dne 1. 6. 1992 proběhl pod vedením Okresního muzea záchranný archeologický výzkum na rohu Vrchlického ulice a Palackého náměstí. Zajištěný materiál byl získán při příležitosti úprav terénu pro novinový stánek (*Burian – ústní sdělení*, 26. 3. 2019).

V průběhu března až května roku 1993 provedlo archeologické oddělení Okresního muzea v Jindřichově Hradci záchranný archeologický výzkum lokality: Masarykovo náměstí – Hradecká brána – Zlatá stoka. Výzkum navazoval na předchozí archeologický dohled při budování kanalizace (*Burian 1994b*). Pro výzkum bylo využito jak již vyhloubených výkopů pro inženýrské sítě, tak i nově položených sond (*Burian 1995*, 1). Během výzkumu úseku Masarykova náměstí došlo k zachycení 25 cm mocné kulturní vrstvy, jež se nacházela v hloubce cca 60 cm pod úrovní současného terénu. Výše zmíněná vrstva obsahovala fragmenty keramického materiálu, které byly datovány do 2. poloviny 13. až do 14. století, kovové artefakty, artefakty organického charakteru, tj. zvířecí kosterní pozůstatky a dřevěné hatění (*Burian 1994b*) či jiné dřevěné pozůstatky, převážně z listnatých stromů. Za zmínku zajisté stojí objev dřevěného trativodu z 2. poloviny 17. století (*Burian 1995*, 1).

Ve vzdálenosti 36 m od Hradecké brány došlo k zachycení zahloubeného objektu (Objekt č. 1/93). Následně došlo k položení sondy 5,5 m x 1,4 m. Kromě získaného archeologického materiálu, který je reprezentován především souborem keramiky datované do rozmezí 2. poloviny 13. – 1. poloviny 14. století, dále pak drobnými kovovými artefakty, zvířecími kostmi a torzem kožené boty z přelomu 13. / 14. století, byla zjištěna i původní funkce objektu, jakožto příkop na odvod vody. Příkop byl široký cca 3,5 m a zahloubený 0,7 m do jílovitého podloží (*Burian 1994b*). Druhý zahloubený objekt (Objekt č. 2/93), který se nacházel cca 20 m od Hradecké brány, byl narušen probíhajícími stavebními pracemi. Obdobně jako u prvního objektu se jednalo o

příkop, jehož šíře dosahovala rozměru 6 m a zahloubení do jílovitého podloží 1,2 m. V západním prostoru objektu byla položena sonda (4,8 m x 0,7 m). Hmotný inventář byl povahově shodný s inventářem z objektu 1/93. Kromě keramického materiálu obdobného chronologického zařazení, obsahoval objekt 2/93 také zvířecí kosti, strusku, drobné kovové artefakty, torzo dřevěného trativodu, zbytky ořechů, jader a drobné odřezky kůží (*Burian 1995*, 2).

Na úseku označeném jako „Hradecká brána – Zlatá stoka“ byly zkoumány základy brány. Brána byla vystavěna na jílovitém podloží a tekutých píscích, kde byla objevena kumulace dřevěného materiálu, představujícího stavební konstrukci z trámů nesoucích tesařské značky. Účelem této konstrukce bylo zabránit pohybu brány na tekutých píscích a zajistit její statiku. Kromě fragmentů kuchyňské a stolní keramiky 16. století, podkov a organického materiálu, došlo k nálezům tzv. „brumle“⁶⁷ (*Burian 1995*, 2-3, 6).

Na přelomu let 1993/1994 byl proveden záchranný archeologický výzkum v Rožmberské ulici. Na výzkum východní části Masarykova náměstí bylo navázáno v roce 1994 výzkumem jeho západní poloviny. Téhož roku proběhl archeologický výzkum v Březanově ulici (též 1994). Výše zmíněné záchranné archeologické výzkumy byly provedeny Okresním muzeem v Jindřichově Hradci na žádost MěÚ Třeboň (*Burian 2002a*, 4).

Mimo aktivity MěÚ Třeboň lze zařadit archeologické aktivity z roku 1995 na sídlišti „Hliník“ (*Burian 2002a*, 4) či záchranný výzkum v areálu pivovaru Regent z přelomu let 1996 až 1997. Záchranný výzkum proběhl v rámci aktivit zasazení šesti velkokapacitních nádrží (CKT-tanků), při kterém se podařilo doložit sídlištní vrstvu. Na základě keramických fragmentů byl sídelní horizont datován do 2. poloviny 14. století. Z důvodu upevnění pilířů byly provedeny také sondážní vrty, z nichž byl získán dobový dřevěný materiál (*Burian 1997a*; *Týž 1997b*). Horizont 15. a 16. století se podařilo téhož roku zachytit během stavebních prací, ve spojitosti s firmou Telecom, poblíž Novohradské brány (*Tamtéž*). V následujících letech byla uvedenou institucí zkoumána také lokalita „Zámek“ (1996/1997) a na ni navázal v roce 1998 výzkum na lokalitě „Zámek – konírna“ (*Burian 2002a*, 4).

---

⁶⁷ Strunný hudební nástroj.

Archeologické aktivity v prostoru třeboňských rybníků Svět (2000/2001, 2002/2003, 2004, 2005, 2006, 2008) a Opatovický (2000, 2002, 2004, 2007, 2009) tvoří podstatu této diplomové práce, proto jim budou věnovány následující kapitoly.

Významným archeologickým počinem Okresního muzea v Jindřichově Hradci roku 2001 se staly aktivity v Dukelské ulici v Třeboni. Archeologický dohled a následný záchranný výzkum byl vyvolán v souvislosti s rekonstrukcí inženýrských sítí na daném prostoru. Jednalo se o rekonstrukci vodovodního řadu na úseku Hradecká brána – železniční stanice Třeboň – lázně (*Burian – Vondrovský 2018b*, 1). Výkopy pro kanalizaci narušily sídelní horizonty, z nichž nejstarší lze dle zastoupeného keramického materiálu rámcově datovat do 2. poloviny 13. století (*Burian 2002b*). Velmi cenným objevem byly tři úrovně hatí a původní komunikace z Třeboně na Jindřichův Hradec, jejímž základem byly tři vrstvy na sebe položených dřevěných kůlů. Mezi další nálezy lze zmínit fragmenty kuchyňské a stolní keramiky, fragmenty komorových reliéfních kachlů, fragmenty skleněných a kovových artefaktů (koňské podkovy, stavební kování aj.) či artefakty organické povahy, tj. kosterní pozůstatky zvířat, kus lněného provazu či kůže (*Burian 2002a*, 1-3).

Došlo k položení sondy (Sonda 1/2001) o rozměrech 2,5 m x 0,6 m ve vzdálenosti cca 52 m východně od Hradecké brány. Zde bylo zkoumáno již zmiňované hatění (dub, jedle), které pravděpodobně tvořilo cestu mezi dřevěným mostkem u Hradecké brány a polohou „Na kopečku“ (*Burian – Vondrovský 2018*, 3). Ve výzkumu Dukelské ulice pokračovalo Muzeum Jindřichohradecka roku 2004.

Mimo stavební aktivity iniciované MěÚ Třeboň nelze opomenout záchranný archeologický výzkum v ulici Pražská, které Muzeum Jindřichohradecka provedlo v roce 2002 (*Burian 2002a*, 4).

Na přelomu července a srpna 2008 provedlo výše zmiňované muzeum na žádost MěÚ Třeboň archeologický dohled v místě bývalých tereziánských kasárna. Archeologické aktivity zde byly vyvolány v souvislosti s rekonstrukcí sledovaného objektu, která probíhala v letech 2008 až 2009 (dnes sídlo MěÚ Třeboň a FÚ Třeboň, čp. 106 a 46). Hmotný inventář tvořilo 19 fragmentů užitkové keramiky datované do 2. poloviny 18. století, což koresponduje s funkčním obdobím zmiňované kasárna (*Burian 2016*, 1-3).

V roce 2013 až 2014 proběhl záchranný archeologický výzkum v prostorách bývalého augustiniánského kláštera. Výzkum souvisel s přestavbou pro SOA Třeboň. Nálezový fond je zastoupen především fragmenty keramiky, skleněnými artefakty a kosterními pozůstatky zvířat (*Burian 2015*).

Dalším počinem roku 2014 byl záchranný archeologický výzkum provedený v souvislosti s rekonstrukčními pracemi na penzionu „Bílý jednorozec.“ Zde se podařilo na základě nálezu keramického materiálu datovat sídelní horizonty do 14. až 16. století (*Burian 2015*).

V rámci plynofikace – akce: Hráz rybníka Svět, kterou prováděla firma E.ON České Budějovice, proběhl 23. 4. 2018 záchranný archeologický výzkum u Novohradské brány. Výkop byl situován na prostor za kamenným mostem jižně od brány, podél silnice lemující hráze rybníka Svět. Výkop nepravidelného tvaru dosahoval délky cca 5m a šíře cca 2,5m. Pracovníkům MJH⁶⁸ se podařilo zachytit torzo středověké zdi. Vystává otázka, zdali může být odkryté zdivo součástí městské fortifikace spjaté se stavebními aktivitami Štěpánka Netolického (Obr. 6,7). Absence keramického materiálu či jiného materiálu vhodného k datování situace neumožnila bližší chronologické zařazení objevené situace. Vzhledem k časové tísní a rozsahu výkopových prací nebylo zjištěno možné pokračování uvažované archeologické situace. V rozsahu, v jakém byla situace viditelná, nelze ji a její přesný účel s jistotou identifikovat. V případě, že by se zeď zatáčela a tvořila polygon, lze uvažovat o barbakánu.⁶⁹ Ovšem dle vyjádření PhDr. Jaroslava Psíka a PhDr. Jiřiny Psíkové, s ohledem na jejich znalosti místní problematiky týkající se stavebních fází městské fortifikace Třeboně, se o barbakán ani jinou část středověké fortifikace města nejedná (*Burian – ústní sdělení, 26. 3. 2019*). Odkrytá situace může souviset s padacím mostem, který vedl přes vodní příkop před Novohradskou branou. Toto obrané opatření datačně spadá do dvacátých let 16. století (*Psíková – Ziegler 2009, 34*) Krom zdi byl zachycen a fotograficky zdokumentován pozůstatek hatění (Obr. 8).

Počátkem roku 2018 provádělo Muzeum Jindřichohradecka archeologický dohled během 3. etapy opravy kláštera Augustiniánů v Třeboni. Opravy se týkaly jižního a jihozápadního křídla objektu, včetně původní gotické kaple sv. Vincence. Záchranný archeologický výzkum započal v součinnosti s terénními zásahy v únoru

---

⁶⁸ Toho času M. Rychlík a J. Novák pod vedením V. Buriana.

⁶⁹ Hypotéza V. Buriana.

téhož roku. V severní části atria (nádvoří) byl zachycen horizont 2. poloviny 13. století, který byl datován fragmenty užitkové keramiky (*Burian – ústní sdělení, 2. 11. 2018*). Nálezový fond dále obsahuje fragmenty keramického materiálu 14. století a mladší. Krom užitkové a stolní keramiky, fragmenty kachlů, skla, kostí, kovových artefaktů. K neobvyklému nálezu patří stolní zvoneček se srdcem. Výzkum probíhal až do první třetiny roku 2019.

8. ZSO Opatovice (k. ú. Domanín)

ZSO Opatovice leží pod hladinou Opatovického rybníka (Obr. 9). Zmiňovaný rybník nechal v letech 1510 – 1514 vybudovat věhlasný rožmberský rybníkář, fišmistr Štěpánek Netolický. Rybník se nachází jižně od města Třeboň, mezi obcemi Domanín a Branná. Při plném napuštění dosahuje délky až 2 km a zasahuje plochu 165 ha.

8.1 Geologie, podloží a půdní pokryv

Sledovaná lokalita se nachází v tzv. Borkovické pánvi, která tvoří součást pánve Třeboňské. Jedná se tedy o rovinatou krajinu, která je tvořena slepenci, pískovci, prachovci svrchno křídlového klikovského souvrství, jílovci, jíly, diatomity, písky miocenního mydlovarského souvrství či v neposlední řadě písčitymi jíly a jílovitými písky mio-pliocenního ledenického souvrství. V ojedinělých případech se zde mohou vyskytovat biotitické žuly či moldanobické pararuly (Demek a kol. 2006, 76). Vzhledem k silnému provlhčení okolí třeboňských rybníků, tvoří půdy především oglejené kambizemě, pseudogleje či pásmo organozemí zasahující východní část sledovaného prostoru (Vitner – Maršík – Roubík – Vokoun 2000). Dno Opatovického rybníka je tvořeno nánosy rybníčních usazenin a jílovitých písků.

8.2 Problematika archeologie v prostorách třeboňských rybníků

Tématika archeologického výzkumu sídelních komponent nacházejících se pod hladinou vodních děl je velmi problematická a naráží na jasné technické limity a omezené možnosti. Výzkum samotný lze zpravidla provádět pouze v omezeném časovém rozmezí, a to jestliže dojde k vypuštění onoho sledovaného rybníka během výlovu chovných ryb či během oprav (popř. úprav) jednotlivých částí nádrže. Opatovický rybník je tradičně vypouštěn jednou za dva roky, jedná se tudíž o rybník dvouhorkový. Rybník se pak může nechat přemrznout⁷⁰ (tj. nechat přes zimu vypuštěn), což je pro archeologické aktivity patrně nejspíš nejvhodnější varianta,⁷¹ kdy dojde ke zpevnění povrchu, což umožňuje relativně bezpečný pohyb po sledované lokalitě a provozování

---

⁷⁰ V letních měsících pak může dojít k tzv. letnění. Týká se spíše menších rybníků.

⁷¹ Na druhou stranu nutno podotknout, že výlovy se konají zpravidla v podzimních měsících. Problémem mohou být samozřejmě také klimatické podmínky související s příchodem zimního období. Mráz a nízké teploty vzhledem k promrznutí a ztvrdnutí půdy značně komplikují možnost exkavace.

sběrů, vizuální průzkum, zaměřování zkoumaných objektů na dně rybníka či samotné exkavace. Neméně častou variantou může být i opětovné napuštění vody do nádrže po zdárném ukončení výlovu. Časové omezení nutí ke zvážení metody a možností výzkumu. Při takovémto omezení dále velmi podstatnou roli hrají klimatické podmínky. Teplejší počasí vzhledem k nezpevnění bahnitých nánosů zapříčiní špatný či značně omezený přístup na sledované území. Rybník byl krátkodobě upuštěn na jaře roku 2017, ale s politováním nutno podotknout, že úbytek vody bohužel nezasáhl prostor, na kterém se předpokládá pozitivní zjištění. V době psaní této práce nedošlo k vypuštění Opatovického rybníka a z tohoto důvodu nebylo možné provést nedestruktivní průzkum ZSO Opatovice.⁷² Z tohoto důvodu předkládaná práce podá přehled pouze o předešlých výzkumech této lokality. V rámci práce došlo k analýze a následnému vyhodnocení příslušného hmotného inventáře.

8.3 ZSO Opatovice

Otazníkem zůstává už samotný název sledované osady. Kromě autorem užívaných Opatovic se lze setkat také s názvem Opatov (*Hule 2000*, 35). Vznik osady, na rozdíl od jejího zánikového horizontu, který lze datovat na léta výstavby Štěpánkova díla, zůstává pro badatele černým místem.

Absence písemných pramenů nás odkazuje na toponomastiku - „Opatovice“ čili „ves opata“ neb „ves lidí opatových“ (*Profous 1951*, 279).⁷³ Písemné prameny připomínají „Opatovice“ až ve druhé polovině 14. století. Nejstarší písemná zmínka pochází z poslední třetiny 14. století, a to v listině z roku 1371 (*Nováková 2005*, 9), v níž probošt královské kaple na Pražském Hradě, zvaný Petr, uvádí společně s Janem a Oldřichem z Rožmberka práva, platy a důchody z farních vsí kostela třeboňského, kde jsou mimo jiné zmiňovány taktéž „Oppatowicz“, tj. Opatovice⁷⁴ (*Krejčík 1949*, příloha 5). S Rožmberskými bratry je spjata též listina ze dne 21. září 1376, dle které „Bratři

---

⁷² Jestliže se v příští sezóně naskytne vhodná příležitost a rybník bude vypuštěn, hodlá autor provést nedestruktivní průzkum ZSO Opatovice.

⁷³ Václav Břežan (*1985*, ed. *Pánek, J.*) uvádí, že název osady je odvozen od tehdejší vrchnosti (tj. opata třeboňského augustiniánského kláštera), což Nováková (*2005*) správně navrhuje, jelikož myšlený klášter byl založen až roku 1376, tedy pět let po první dochované písemné zmínce. Klášterem od něhož je název odvozen, byl klášter v rakouském Zwettlu (Světlá), který dané pozemky držel.

⁷⁴ Nutno podotknout, že sledovaná osada není zmiňována v listině z 23. 9. 1366, ve které polovinu třeboňského panství Rožmberkové získávají od Jana z Landštejna. Lze se domnívat, že byla součástí druhé polovice, kterou bratři získali patrně před rokem 1366 od Ješka z Kosové Hory (*Nováková 2005*, 10).

*Petr, Jošt, Oldřich a Jan z Rožmberka prodávají třeboňskému měšťanu Merklínovi zvanému (Lender) dvůr Opatovice⁷⁵ s příslušenstvím.*⁷⁶ Další zmínka pochází z listiny datované ke dni 1. 10. 1376. Listina se týká donace Rožmberků augustiniánskému klášteru v Třeboni, kdy je onomu klášteru darována polovina vsi „Opatowycz“ (tj. Opatovice) včetně polí, rybníků,⁷⁷ mlýnem, polovinu lesa „Žár“. Zároveň zde došlo k potvrzení držby majetku, který získal již probošt Beneš ve vsích Dvorce, Domanín a Opatovice (Nováková 2005, 10).

Opatovice jsou v archivních pramenech upomínány také ve století 15., kdy je tamním obyvatelům dne 28. 3. 1439 Oldřichem z Rožmberka umožněno vařit pivo, dělat slady a plavit za Opatovicemi v příkopě dříví.⁷⁸

Název Opatovice je možno užívat až ve spojitosti s první písemnou zmínkou, která tento název dokládá (tj. výše zmíněná listina z 1371). Původní osídlení sledované oblasti lze pozorovat již v 13. století. Sledovaným Opatovicím předcházela osada Presnik (Breznik, Přesník, Březník). Hypotézu ztotožnit cisterciáckou grangii se vsí Presnik (potažmo Opatovicemi) přináší badatelka Renata Nováková (2005, 7-33).⁷⁹ První zmínka o Presniku se nachází v tzv. Světelské listině (CDB, V/1, č. 429), datované před rok 1265, kdy je polovina vsi Presnik darována Vítkem z Klokot klášteru ve Světlé. Roku 1265 nebyl již zajisté donátor naživu (viz listina z 25. 5. 1265, kde je zmiňována Ludmila, coby „dcera kdysi zemřelého Vítka“). Archiváři kláštera v rakouském Zwettlu proto datují listinu do rozmezí let 1240 – 1250. Konec působení světelských cisterciáků se datuje kolem roku 1270, kdy byly tamní državy prodány (Nováková 2005, 11-13). Pozdější název osady - Opatovice (tj. ves lidí opatových) tedy patrně souvisí s působením kláštera ve Světlé a název představuje roli jakési upomínky na grangii. S politováním lze říci, že po odchodu světelských cisterciáků až do roku 1367 archivní prameny mlčí.

---

⁷⁵ Krom jiného byl Merklínovi prodán také mlýn „Opatowicz“ s rybníkem (Nováková 2005, 10). Dalším cenným poznatkem je možnost spojit majitele vsi s již zmíněnými Rožmberky.

⁷⁶ SOA Třeboň, SOKA J. Hradec, Archiv města Třeboň, Regesta listiny, inv. č. 39, sig. IB 2. Originál německy, čerpáno z českého opisu.

⁷⁷ Dolní Opatovický rybník byl původně ve vlastnictví Zwettelského kláštera, později ve vlastnictví třeboňské augustiniánské kanonie, Panský Opatovický rybník ve vlastnictví dané světské vrchnosti.

⁷⁸ SOA Třeboň, SOKA J. Hradec, Archiv města Třeboň, Regesta listiny, inv. č. 466, sig. III A-7. Orig. německy, výpis ze dne 12. 3. 1634 český (<https://digi.ceskearchivy.cz/922210301000075> [citováno dne 8. 4. 2019]).

⁷⁹ Srov. Matouš (1946, 2, 4-5; 1972). Zmiňovaný autor na rozdíl od Novákové (2005) pohlíží na Presnik jako na součást města Třeboně.

Zánikový horizont osídlení daného prostoru lze ztotožnit se spojením stávajících rybníků a následného vybudování nového velkého rybníka mezi lety 1510 – 1514 či 1518 (*Burian 2010*). Tehdy na rozkaz fišmistra Štěpánka Netolického došlo k zaplavení osady a následnému zániku. Z archivních pramenů víme, že za zatopené pozemky byly třeboňskému klášteru poskytnuty náhrady. K tomu se váže zpráva z 8. 9. 1518: „*Petr z Rožmberka poskytuje náhrady třeboňskému klášteru za pozemky zatopené Opatovickým rybníkem a při stavbě (Zlaté) stoky u Opatovic a Třeboňe: za 3 zahradníky v Opatovicích 3 poddané v Branné a roboty ze 16 ¼ lánu v Břilicích; za 2 ½ lánu v Domaníně s 5 půllánky a za Trubačovský dvůr na Svinenském předměstí v Třeboni 6 poddaných ve Slavošovicích; za 1 ½ lánu ode dvora v Opatovicích 1 ½ lánu v Břilicích; za klášterní Dolní rybník v Opatovicích rybník Děkanec; za blato Stávek pod Opatovicemi blato pod Novým dvorem v Třeboni o stejné výměře; za vedení stoky přes klášterní grunty louku Žákova paseka, na níž si klášter postavil rybník V křížkách, a právo rozšířit tento rybník na rožmberské pozemky bez nároku na odměny*“.⁸⁰ O Opatovicích se zmiňuje ve svém díle také kronikář Březan (1985). Zmínky se týkají především Opatovického mlýna, poplužního dvora či rybníka (*Březan 1985*, 219, 223, 230, 300, 430). I když události, které Březan zmiňuje, nastaly až po zániku vsi, ve svém díle název Opatovice i nadále užívá. Zápis z roku 1603 uvádí: „*Vyměřování vodovodu v Třeboni. Martii 11., v outery po neděli Laetare, vyměřeno od stoky nad sádkami u Opatovic skrze oboru při mostě skrze bránu Svinenskou (...)*“ (*Březan 1985*, 566).

Tento fakt se netýká jen a pouze Březanových zápisů. V archivních pramenech je nejen upomínán Opatovický rybník, ale i již neexistující ves. Místo, na němž stála, bylo v písemnostech mladšího data rovněž označováno jako Opatovice. Jako příklad poslouží český opis zprávy z 16. 9. 1525, kdy „*Jindřich z Rožmberka postupuje třeboňskému klášteru 2 rybníky – Tobolka u Branné a V touši u Přesecky za dva původně klášterní rybníčky u Opatovic zv. Pod branskou cestou a Nad velikým Opatovickým rybníkem, za povolení zřídit stoku od Opatovického rybníka a postavit stavidla na staré stoce za Opatovicemi a za příp. rozšíření výtopy Opatovického rybníka na úkor*

---

⁸⁰ <https://digi.ceskearchivy.cz/921200001003111> [citováno dne 8. 4. 2019]; originál německy: SOA Třeboň – oddělení Třeboň, Velkostatek Třeboň – Archiv do roku 1784, 1323-1784 (1886), Regesta listiny, inv. č. 912, sig. IA 6T N° 14.

*klášterních pozemků; současně povoluje pastvu dobytka z Opatovického dvora u dvou rybníčků u Opatovic“.*⁸¹

8.4 Archeologické aktivity na lokalitě ZSO Opatovice

Osvětlit temná místa našeho poznání se snaží archeologické aktivity, které na této zajímavé lokalitě započaly již roku 1986. V prostoru vypuštěného rybníka provedl 28. – 30. 11. 1986 průzkum Z. Smetánka s negativním výsledkem. Na druhou stranu nutno podotknout, že poukázal na možnost lokalizovat ZSO Opatovice ve středozápadním prostoru, v blízkosti dvoru Vrchy (*Smetánka 1986*).

Od roku 2000 provádí na sledované lokalitě archeologické aktivity pracovníci Muzea Jindřichohradecka.⁸² O problematice archeologických aktivit v tomto specifickém prostředí již bylo psáno výše. Pravidelné vypouštění Opatovického rybníka v dvouletých intervalech umožňuje sledovat lokalitu v dlouhodobějším horizontu (Obr. 10). Nejčastější a vzhledem k obtížnosti a nepředvídatelnosti terénu či klimatické situace byl prováděn vizuální průzkum a povrchové sběry. V březnu roku 2000 zde byl identifikován sídlištní objekt (Obr. 11, 12), načež došlo k jeho následné exkavaci (*Burian – Vondrovský 2018a, 2*).

Výše zmíněný objekt byl v písčitém rybničním dnu lokalizován na úrovni přítoku Zlaté stoky, západně od dnešní polohy Opatovického mlýna. Odkrytá sonda dosahovala rozměrů 1,5 x 1,5 m. Objekt po zčištění měl tvar nepravidelného oválu (130 x 80 x 130 cm) a byl zahrouben cca 30 cm pod povrch stávajícího dna (Obr. 13, 14, 15, 16). Výplň sídlištního objektu tvořila keramika 2. poloviny 13. století se značným podílem grafitu, 2 přesleny, zlomky mazanice, z nichž některé nesou otisky po výdřevě, zvířecí kosti či struska (*Burian – Vondrovský 2018a, 2; Burian 2002*). Na východnější ostrožně došlo k povrchovému zachycení základů patrně kamenné stavby. Není prokázáno, zdali se jedná o sídelní jednotku (*Nováková 2005, 16*).

Následné ročníky 2002, 2004 a 2006 byly prováděny především povrchové sběry a vizuální průzkum. Keramický materiál korespondoval s již nalezeným souborem, tedy od druhé poloviny 13. století až po zánikový horizont lokality (*Burian –*

---

⁸¹ <https://digi.ceskearchivy.cz/921200001003111> [citováno dne 8. 4. 2019]; orig. SOA Třeboň – oddělení Třeboň, Velkostatek Třeboň – Archiv do roku 1784, 1323-1784 (1886), Regesta listiny, inv. č. 913, sig. IA 6T N° 15.

⁸² V. Burian a M. Kajer.

Vondrovský 2018a, 2). Sběry provedené na úrovni dnešního Opatovického mlýna, poukazují dle užitkové keramiky na osídlení z konce 14. a průběhu 15. století (*Nováková 2005*, 15). Keramiku mladšího data než je počátek 16. století je sekundárním odpadem.

Opětovného zkoumání se lokalita dočkala koncem roku 2009. Vlivem rychlého napouštění rybníka po výlovu nebyl bohužel dostatek času pro detailnější průzkum či další aktivity. Z tohoto důvodu byl archeologický zájem zaměřen především na prostory kolem břehů. Díky sběrům našel cestu do rukou pracovníků MJH soubor fragmentů kuchyňské a stolní keramiky. Nálezy spadají od období 2. poloviny 13. století (existence cisterciácké grangie Presnik) až na přelom 15. / 16. století, což koresponduje se zánikovým horizontem ZSO Opatovice, patrně roku 1510 (*Burian 2010*). Nálezy jsou uloženy v Muzeu Jindřichohradecka pod přírůstkovým číslem 172/2005.

8.5 Nedestruktivní průzkum ZSO Opatovice v prostorách Opatovického rybníka

Opatovický rybník nebyl v podzimní sezoně roku 2019 navzdory prvotnímu očekávání loven. Z důvodu nedostatku vody nedošlo k jeho vypuštění. S politováním lze říci, že vzhledem k nevypuštění rybníka se nelze dostat na vytypovaná místa s potenciálem úspěšného sběru archeologického materiálu ani zaměřit možné archeologické situace.

Podrobnější nedestruktivní průzkum prostřednictvím analytických a syntetických povrchových sběrů artefaktů se zaměřením jednotlivých nálezů systémem GPS a jejich následným vyhodnocením, které by mohlo zajisté přispět k přesnější lokalizaci polohy ZSO Opatovice nemůže být z objektivních důvodů proveden.

Záměrem v rámci předkládané práce bylo zaměřit prostřednictvím GPS každý nalezený artefakt. V případě keramického materiálu artefakt datovat a pozorovat jejich vzájemnou polohu. Cílem by bylo objevení kumulací materiálu starších horizontů korespondujících s materiálem z analyzovaného sídlištního objektu. Na základě kumulací datačně obdobného materiálu lze pak predikovat polohu jednotlivých sídlištních objektů a přesněji vymežit existenční prostor zaniklého sídliště.

Kromě metody povrchového sběru měl autor v záměru rovněž detektorový průzkum, magnetometrické měření a výškový fotografický průzkum. V průběhu celé akce by byla průběžně prováděna vizuální prospekce lokality.

Ač přes neočekávaný zvrat v podobě nevypuštění rybníka a narušení autorova záměru autor věří, že v následujících letech dojde k opětovnému vypuštění vodního díla a průzkum dna bude proveditelný. Možným výstupem by s určitým časovým odstupem mohl být samostatný článek či dodatečně vložený exkurz.

8.6 Analýza archeologického materiálu – ZSO Opatovice

Obdobně jako u dále řešené podkapitoly týkající se analýzy archeologického materiálu zajištěného během výzkumu zaniklého Svinenského předměstí Třeboně, jsem pro deskripci souboru zvolil metodu procentuálního zhodnocení. Vzhledem k početně menšímu souboru než je onen zmiňovaný soubor ze Svinenského předměstí, nedošlo k pouhému výběru ze zajištěného materiálu, ale byl analyzován veškerý materiál uložený v Muzeu Jindřichohradecka.

Tato podkapitola popisuje metodu zhodnocení keramického materiálu, mazanice a kovových artefaktů prostřednictvím výkladu jednotlivých tabulek vypracovaných v programu Microsoft Excel a hodnotících kritérií. Antrakologickému rozboru zajištěných uhlíků je věnován prostor v samostatné kapitole.

Analýza materiálu zajištěného na dně Opatovického rybníka se skládá z 25 tabulek. První tabulka nesoucí název „ZSO Opatovice – seznam nálezů“ (tab. 1B) slouží jako základní přehled o hmotném inventáři této lokality uloženého v depozitáři Muzea Jindřichohradecka pod přírůstkovým číslem 172/2005.

Tabulka nám krom počtu artefaktů vypovídá také o nálezových okolnostech,⁸³ přibližné lokalizaci, době a způsobu zajištění.⁸⁴

---

⁸³ Nutno podotknout, že informace jsou vzhledem k absenci podrobnější dokumentace s ohledem na tehdejší možnosti spíše kusé, nicméně s přihlédnutím na netypické prostředí a neskonale náročné podmínky, za kterých pracovníci tehdejší výzkum prováděli, a které mohl autor předkládané práce okusit v jisté míře během nedestruktivního průzkumu Svinenského předměstí, jim patří velký dík a projevit patřičné uznání za veškeré zjištěné poznatky, které jsou neskonalým přínosem v bádání o této problematice.

⁸⁴ Přírůstkové číslo / Inventární číslo / Datum / Kontext / Obsah / Počet

Soubor je uložen celkem v 25 sáčcích, z nichž má přírůstkové číslo 22 sáčků. Inventární číslo chybí pouze u jednoho z nich. Sloupec „kontext“ nám vypovídá o nálezových okolnostech jako přibližná lokalizace aj. Kolonka „obsah“ odkazuje na druh zajištěného materiálu. V jednotlivých sáčcích se nenachází pouze jeden druh materiálu. V tabulce je tento poznatek naznačen symbolem lomítka. Obdobně je tomu také ve sloupci „počet“. Pro názorné vysvětlení uvádím příklad – obsah: keramika/mazanice, počet: 80 Ks/1 Ks. To znamená, že pod patřičným inventárním číslem je evidováno 80 kusů keramiky a 1 kus mazanice.

8.6.1 Analýza keramického materiálu ze ZSO Opatovice

V rámci analýzy keramického materiálu byla věnována pozornost procentuálnímu zhodnocení souboru z hlediska velikosti a stavu dochování fragmentů, což posloužilo jako vyřazovací kritérium určité části souboru. Vyřazené fragmenty nebyly již dále podrobněji analyzovány. Krom měřitelných hodnot na jednotlivých fragmentech se tato část také věnuje typologii okrajů a jejich dataci, zhodnocuje dna nádob a výzdobu.

Tabulka 2B (tab. 2B) s názvem „Velikost fragmentu [cm]“ slouží jako rozřazovací kritérium. Fragmenty menší než tři centimetry jsou zpravidla velmi silně degradovány, a proto byly vyloučeny z podrobnějšího analyzování. Sledované deskriptory tabulky 2B.⁸⁵

Na tuto tabulku navazuje tabulka 3B (tab. 3B) „Počet zohledněných fragmentů“, která zpřehledňuje, kolik procent fragmentů ze souboru bylo vyloučeno z podrobnější deskripce.⁸⁶

Následující tabulka 4B (tab. 4B) hodnotí šíři jednotlivých fragmentů, ta byla měřena na jejich lomu. Jednotlivé kategorie tabulky „Síla stěny fragmentu“ viz poznámkový aparát.⁸⁷

---

⁸⁵ 0 – 3 cm / 3 – 5 cm / 5 – 10 cm / >10 cm

⁸⁶ Celkový počet fragmentů keramického materiálu / Počet fragmentů zohledněných pro deskripci souboru

⁸⁷ < 0,5 cm / 0,5 – 1 cm / 1 – 1,5 cm / 1,5 – 2,5 cm / > 2,5 cm / Neklasifikováno – týká se fragmentů s degradovaným povrchem. Absence části fragmentu znemožňuje změřit původní rozměr jeho šíře. / Tenkostěnná / Silnostěnná

Značná část materiálu získaného z exkavace sídlištního objektu při ZSO Opatovice vykazuje příměs grafitu, kolik procent tzv. tuhové keramiky je v tomto souboru zastoupeno ukazuje tabulka 5B (tab. 5B) s názvem „Zastoupení keramiky s příměsí grafitu“.⁸⁸

V rámci keramického souboru byl také zkoumán druh výpalu keramického materiálu. Tuto otázku zodpovídá tabulka 6B „Druh výpalu keramického materiálu“. Deskriptory pro procentuální zastoupení způsobu výpalu viz poznámkový aparát.⁸⁹

Jedním ze sledovaných kritérií byla také barva fragmentu při jeho povrchu (tab. 7B). Autor vyčlenil barevnou škálu dle vlastního pozorování. Barevná škála.⁹⁰

Následující tabulka „Zrnitost keramického materiálu v rámci sledovaného souboru“ (tab. 8B) zodpoví procentuální zastoupení keramiky dle velikosti ostřiva. Třídy zrnitosti.⁹¹

V rámci sběrů na lokalitě byly zajištěny také fragmenty s glazovaným povrchem (zelené a žlutohnědé barvy). Z tohoto důvodu byla vytvořena také tabulka zohledňující zastoupení glazované keramiky v rámci souboru. Tabulka 9B (tab. 9B) nese název „Povrchová úprava fragmentů keramického materiálu“. Druhy povrchové úpravy.⁹²

Datování keramického souboru ze ZSO Opatovice bylo zaneseno do tabulky 10B (tab. 10B) „Procentuální zastoupení keramického materiálu pro daná období“. Datace materiálu nám vypovídá o chronologii osídlení lokality od 2. poloviny 13. století až po zánikový horizont lokality daný výstavbou Opatovického rybníka roku 1510. Dle analyzovaného materiálu byly vyčleněny jednotlivé časové horizonty.⁹³

Na tuto tabulku úzce navazuje tabulka 11B (tab. 11B), která shrnuje dataci fragmentů pouze z exkavovaného sídlištního objektu. Časové horizonty v této tabulce

---

⁸⁸ Počet zohledněných fragmentů keramického materiálu / Počet fragmentů keramiky s příměsí grafitu / Počet fragmentů keramiky bez příměsí grafitu

⁸⁹ Oxidační / Redukční / Kombinovaný / Neurčeno

⁹⁰ Šedočerná / Šedohnědá / Světle šedá / Kouřově šedá / Modrošedá / Hnědá / Hnědočervená / Běžová / Cihlově červená / Světlá – světlé tóny (bílá).

⁹¹ Hrubo zrná / Středně-zrná / Jemnozrná / Bez přidaného ostřiva

⁹² Režný povrch – bez povrchové úpravy / Leštěný povrch – zakuřovaná keramika / Glazovaný povrch – zelená či žlutohnědá poleva

⁹³ 2. polovina 13. století / 2. polovina 13. století – 1. polovina 14. století / 14. století / 2. polovina 14. století / konec 14. – počátek 15. století / 15. století – počátek 16. století / 16. století a mladší / 13. - 15. století – týká se fragmentů zásobních nádob / Nedatovatelné fragmenty

jsou proto shodné s horizonty tabulky předchozí. Zde je navíc věnován zájem o podíl tzv. tuhové keramiky v rámci exkavovaného objektu.

Tabulky 12B – 15B sledují okraje zastoupené v rámci keramického souboru ze ZSO Opatovice. V tabulce 12B (tab. 12B) je podán základní přehled. Typologie vychází z typologie Mgr. L. Čapka, PhD. (2010, 249-253) vypracované pro dataci keramického materiálu z náměstí Přemysla Otakara II. v Českých Budějovicích, která se ukázala jako nejvhodnější a nejbližší sledovanému souboru.⁹⁴ Autor předkládané práce převzal a upravil základní popis jednotlivých typů okrajů a aplikoval na materiál ze ZSO Opatovice. Upravená typologie je opatřena vlastním numerickým kódem, který je s původním typářem propojen odkazem v závorce. V poznámkovém aparátu jsou uvedeny příslušné deskriptory pro zhodnocení okrajů.⁹⁵

Procentuální zastoupení jednotlivých typů okrajů v rámci sledovaného souboru předkládá tabulka 13B (tab. 13B), která zhodnocuje, kolik procent v rámci souboru okrajů zastává určitý typ okraje OR typ_1 – 16 včetně jejich popisu.⁹⁶

Kolik procent okrajů spadá do určitého časového horizontu, udává tabulka „Procentuální zastoupení sledovaných okrajů v rámci časového období“ (tab. 14B). Vyčleněny byly příslušné časové horizonty.⁹⁷

---

⁹⁴ Předlohový typář se nejvíce shodoval s analyzovaným materiálem.

⁹⁵ Inventární číslo – jednotlivé okraje jsou v tabulce řazeny podle inventárních čísel. / Druh okraje – vyčleněno bylo celkem 16 typů okrajů. Jednotlivé typy byly autorem nazvány OR typ_1 – 16. / Velikost fragmentu [cm] / Šíře fragmentu [cm] / Poloměr hrdla [cm] – poloměr hrdla byl zjištěn pomocí šablony (deskriptor keramiky). / Hrdlo dochováno z % - pomocí téže šablony, bylo zjištěno, kolik procent původní velikosti hrdla sledovaný fragment zaujímá. / Datace.

⁹⁶Typ okraje // Popis: OR typ_1 (Čapek 2010, typ: H13) - okraj vně vyhnutý, jednoduše profilovaný, šikmo seříznutý. / OR typ_2 (Čapek 2010, typ: H21) - okraj vně vyhnutý, zesílený, horní část zaoblena, mírně prožlabený. / OR typ_3 (Čapek 2010, typ: H22) - okraj vně vyhnutý, zesílený, zduřelý. / OR typ_4 (Čapek 2010, typ: H31) - okraj dovnitř mírně vytažený, výrazně zesílený. / OR typ_5 (Čapek 2010, typ: H34) - okraj vzhůru vytažený, směrem dolů se zužující. / OR typ_6 (Čapek 2010, typ: H173) - okružní nízké, svislé, ploché s lištou. / OR typ_7 (Čapek 2010, typ: H35) - okraj kolmo oble vytažený, zesílený, dovnitř mírně skloněný. / OR typ_8 (Čapek 2010, typ: H174) - nízké svislé okružní, vně prožlabené. / OR typ_9 (Čapek 2010, typ: M21) - miska, okraj plochý, zesílený s prožlabením, vycházející geneticky rovněž z okružní. / OR typ_10 (Čapek 2010, typ: H23) - okraj vně vyhnutý, zesílený, nálevkovitě seříznutý. / OR typ_11 (Čapek 2010, typ: H131) - okraj vodorovně vyhnutý (vyložený). / OR typ_12 (Čapek 2010, typ: H176) - šikmé a prožlabené okružní. / OR typ_13 (Čapek 2010, typ: H11) - okraj jednoduše profilovaný, šikmo vně vyhnutý, zaoblený, nezesílený. / OR typ_14 (Čapek 2010, typ: H25) - okraj přehnutý, střežovitě seříznutý. / OR typ_15 (Čapek 2010, typ: H27) - okraj ovalený. / OR typ_16 (Čapek 2010, typ: D21) - džbán, profilovaný okraj džbánu. // Počet [ks] // Zastoupení v %

⁹⁷ 2. polovina 13. – konec 13. století. / 2. polovina 13. – 1. polovina 14. století / 2. polovina 14. století / konec 14. – 15. století / nedatovatelné

Tabulka s názvem „Procentuální zhodnocení velikostí nádob na základě poloměru hrdla“ (tab. 15B), ukazuje, kolik procent nádob dosahovalo určitých rozměrů. Deskriptory pro klasifikaci jsou jednotlivá rozmezí naměřených poloměrů.⁹⁸

Obdobně jako okraje nádob prošla podrobnější deskripcí také dna nádob. Pro jejich deskripci z hlediska popisu bylo užito práce V. Nekudy a K. Reichertové (1968, 54), z hlediska zařazení bylo užito práce L. Čapka (2013, II. – dokumentační část, 83, obr. 89) a společné dílo R. Procházky a M. Pešky (2007, 264)⁹⁹ s přihlédnutím na lokální problematiku. Ač upravená typologie vychází ze zmiňovaných prací, je pro přehlednost doprovázena vlastním numerickým kódem, který je s původním typářem propojen odkazem v závorce. V základní přehledové tabulce „Dna nádob – deskripce“ (tab. 16B) jsou zachycena základní kritéria.¹⁰⁰

Následující tabulka 17B nám udává, kolik procent představuje v rámci souboru daný typ dna. Tabulka nese název „Procentuální zastoupení jednotlivých typů dna v rámci sledovaného souboru“ (tab. 17B). Dále obsahuje popis jednotlivých typů Dno_typ_1 – 4.¹⁰¹

Poslední tabulka týkající se dna nádob se rovněž, jako v případě okrajů, věnuje poloměru, potažmo velikosti nádob. Tabulka nese název „Procentuální zhodnocení velikostí nádob na základě poloměru dna“ (tab. 18B). Sledovanými kritérii jsou jednotlivá rozmezí naměřených poloměrů.¹⁰²

Následující tabulky (tab. 19B – 21B) se týkají výzdobných prvků na pozorované keramice. První z těchto tabulek (tab. 19B) vypovídá o celkovém procentuálním zastoupení fragmentů nesoucích výzdobný prvek v rámci celého souboru keramického materiálu zajištěného během výzkumu na lokalitě ZSO Opatovice. Název tabulky zní

---

⁹⁸ $\leq 3\text{ cm} / \leq 5\text{ cm} / \leq 7\text{ cm} / \leq 10\text{ cm} / > 10\text{ cm}$ / neklasifikováno

⁹⁹ Použité předlohové typáře se nejvíce shodují s analyzovaným materiálem. Ač typologie den dle Procházka – Peška (2007) byla původně vypracována pro brněnskou keramiku, analyzovaná dna typu Dno_typ_2 se nejvíce shodují právě s tímto typářem.

¹⁰⁰ Inventární číslo – jednotlivá dna nádob jsou v tabulce řazena dle inventárních čísel. / Druh dna – Dno_typ_1 – 4. / Velikost fragmentu [cm] / Šíře fragmentu [cm] / Poloměr dna [cm] – poloměr dna byl zjištěn pomocí šablony (deskriptor keramiky). / Dno dochováno z % - pomocí téže šablony, bylo zjištěno, kolik procent původní velikosti dna představuje sledovaný fragment.

¹⁰¹ Typ dna // Popis: Dno_typ_1 (Čapek 2013, typ: Dn01.01.) - dno rovné ploché s šikmým mírně zaobleným okrajem. / Dno_typ_2 (Procházka – Peška 2007, typ: 01.02.) - dno rovné ploché s šikmým mírně odsazeným hraněným okrajem. / Dno_typ_3 (Čapek 2013, typ: Dn 08.003.) - dno rovné ploché s hraněným rozšířeným okrajem. / Dno_typ_4 (Čapek 2013, typ: Dn 04.01.) - dno vnitřně vyklenuté s hraněným odsazeným okrajem. / Neklasifikováno // Počet [ks] // Zastoupení v %

¹⁰² $\leq 3\text{ cm} / \leq 5\text{ cm} / \leq 7\text{ cm} / \leq 10\text{ cm} / > 10\text{ cm}$ / Neklasifikováno

„Procentuální zastoupení fragmentů s výzdobným prvkem v rámci souboru“. Sledovaná kritéria viz poznámkový aparát.¹⁰³

Následující tabulka (tab. 20B) slouží jako přehled získaných poznatků. Dále zkoumá, na kterých částech nádob se dané výzdobné prvky nejčastěji vyskytují. Tabulka nese název „Výzdobné prvky a jejich procentuální zastoupení na dané části nádoby“ a zohledňuje jí příslušné deskriptory.¹⁰⁴

Tabulka (tab. 21B) sleduje procentuální zastoupení jednotlivých typů výzdoby. V rámci materiálu bylo vyčleněno 11 typů výzdobných prvků (VP_typ_1-11). Podrobný popis výzdoby každého jednotlivého fragmentu lze nalézt rovněž v předchozí tabulce. Tabulka zachycuje procentuální zastoupení jednotlivých typů výzdobných prvků včetně jejich popisu.¹⁰⁵

8.6.2 Analýza keramických přeslenů

Krom fragmentů keramických nádob jsou v souboru zastoupeny také dva přesleny. Pro jejich deskripci došlo k vypracování dvou tabulek (tab. 22B a 23B) se shodnými deskriptory.¹⁰⁶

8.6.3 Analýza stavebního materiálu – mazanice

Ze stavebního materiálu bylo v průběhu několik sezon probíhajícího výzkumu zajištěno několik kusů zlomků mazanice. Krom hmotnosti jednotlivých kusů byla

¹⁰³ Celkový počet fragmentů zohledněného keramického materiálu / Zohledněné fragmenty nesoucí výzdobný prvek

¹⁰⁴ Inventurní číslo / Typ výzdoby (VP_typ_1 – 11) / Počet fragmentů s výzdobou / Podhrdlí (znak „A“ znamená, že se výzdobný prvek nachází na dané části nádoby / znak „x“ znamená, že se výzdobný prvek nenachází na dané části nádoby). / Hrdlo (znak „A“ znamená, že se výzdobný prvek nachází na dané části nádoby / znak „x“ znamená, že se výzdobný prvek nenachází na dané části nádoby). / Plece/tělo (znak „A“ znamená, že se výzdobný prvek nachází na dané části nádoby / znak „x“ znamená, že se výzdobný prvek nenachází na dané části nádoby). / Dno (znak „A“ znamená, že se výzdobný prvek nachází na dané části nádoby / znak „x“ znamená, že se výzdobný prvek nenachází na dané části nádoby). / Výduť (znak „A“ znamená, že se výzdobný prvek nachází na dané části nádoby / znak „x“ znamená, že se výzdobný prvek nenachází na dané části nádoby). / Ucho (znak „A“ znamená, že se výzdobný prvek nachází na dané části nádoby / znak „x“ znamená, že se výzdobný prvek nenachází na dané části nádoby).

¹⁰⁵ Typ výzdoby // Popis typu výzdobného prvku: VP_typ_1: ryté rýhy. / VP_typ_2: ryté rýhy a kapkovité vrypy / šikmé vsky (\\\ \ ), (\\\ \ ). / VP_typ_3: šikmé vsky (\\\ \ ), (\\\ \ ). / VP_typ_4: nehtovité vrypy - šikmé (\\\ \ ), (\\\ \ ). / VP_typ_5: kapkovité vrypy - šikmé (\\\ \ ), (\\\ \ ). / VP_typ_6: žlábek – prožlabení. / VP_typ_7: žebrovaní. / VP_typ_8: vrtaný otvor. / VP_typ_9: hrnčířská značka. / VP_typ_10: prstování – promáčknutí. / VP_typ_11: radélko. // Počet (v kusech) // Zastoupení v %

¹⁰⁶ Průměr [mm] / Šířka/výška [mm] / Průměr otvoru [mm] / Hmotnost [g] / Výpal / Materiál / Příměs / Zrnitost / Povrch / Barva / Datace / Poznámka

sledována také barva a možné otisky. V tabulce s názvem „Hliněná mazanice“ (tab. 24B) jsou zaznamenány, krom přírůstkového a inventárního čísla, informace o hmotnosti a počtech kusů.¹⁰⁷

8.6.4 Analýza kovových artefaktů

V rámci souboru z Opatovického rybníka v prostoru možné existence ZSO Opatovice bylo v rámci detektorového průzkumu lokality zajištěno pracovníky Muzea Jindřichohradecka 8 artefaktů kovové povahy. Pro deskripci těchto artefaktů slouží tabulka „Kovové artefakty“ (tab. 25B) s příslušnými deskriptory.¹⁰⁸

Jednotlivé zohledněné fragmenty byly analyzovány na základě výše zmíněných kritérií po jednotlivých inventárních číslech (potažmo sáčcích). Tabulky procentuálního zhodnocení byly vytvořeny pro každé jedno inventární číslo. Následně došlo k vytvoření souhrnných tabulek, které byly popsány v této kapitole, a k důkladnému přepočítání hodnot. Závěrem byla vytvořena přehledová tabulka s nálezy a nálezovými okolnostmi. Komparací přehledové tabulky a tabulek procentuálního zhodnocení lze získat další cenné informace jak o materiálu, tak i o průběhu výzkumu a lokalitě samotné.

---

¹⁰⁷ Počet kusů / m [g] – hmotnost v gramech. Jednotlivé hmotnosti jsou vzhledem k možnostem užívaných vah zaokrouhlovány. / Celkový počet kusů / Celková hmotnost [g]

¹⁰⁸ Přírůstkové číslo / Inventární číslo / Předmět / Kov – druh kovu / Rozměry [cm] / Váha [g] / Poznámka

8.7 Syntéza – zhodnocení archeologického materiálu ze ZSO Opatovice

V předchozí podkapitole byly popsány jednotlivé tabulky, které si kladou za cíl detailně popsat daný soubor archeologického materiálu zajištěného během výzkumů pracovníků Muzea Jindřichohradecka v prostorách Opatovického rybníka, a to prostřednictvím procentuálního zhodnocení souboru. V této kapitole budou vyhodnoceny samotné výsledky analýzy keramického materiálu, hliněné mazanice a kovových artefaktů.

Soubor je uložen v Muzeu Jindřichohradecka pod přírůstkovým číslem 172/2005 a inventárními čísly A1337/1-22 a A1329/69-70. Na základě přehledové tabulky (tab. 1B) si lze udělat ucelený přehled o dostupném materiálu, kontextu a nálezových okolnostech. Lokalita Třeboň – Opatovický rybník je známa především prostřednictvím povrchových sběrů, které se zde konaly několik sezon. Celkem došlo k zajištění 1643 artefaktů. V rámci povrchového sběru na lokalitě bylo zajištěno celkem 874 artefaktů, a to v prostorách pracovně označených: „U 1. pahorku“, „U 2. pahorku“, čímž jsou myšleny ostrovy, dále „Pod mlýnem“ či bez bližší lokalizace (A1337/1, 4-6, 22; A1329/69-70; bez inv. č.). V rámci exkavace sídlištního objektu bylo zajištěno celkem 418 artefaktů (A1337/2-3, 7-9, 11-12, 14-18, 21). Při začišťování a ohledávání nejbližšího okolí sídlištního objektu bylo zajištěno dalších 346 artefaktů (A1337/10, 19-20). Prospekce lokality detektorem kovu přinesla 5 artefaktů kovového charakteru (A1337/13).

Kromě kontextu, kde a jakým způsobem došlo k nálezům archeologického materiálu, informuje přehledová tabulka o jeho druhu. Kromě zcela dominující keramiky je v souboru také zastoupena hliněná mazanice, kovové artefakty, cihla, osteologický a antrakologický materiál. Je zde poznačeno jejich zastoupení v kusech. Celková hmotnost zajištěného dostupného archeologického materiálu je 16,25 Kg.

8.7.1 Zhodnocení keramického materiálu – kuchyňská a stolní keramika

V první řadě došlo k rozřazení pozorovaných fragmentů na základě jejich velikosti (tab. 2B). Tato metoda posloužila k ohledání jednotlivých fragmentů a také jako rozřazovací kritérium pro vyřazení nevyhovujícího materiálu k podrobnější analýze (viz dále). V souboru dominují nadpoloviční většinou (58%) fragmenty menší než tři

cm v počtu 859 kusů, které nebyly již dále hodnoceny. Fragmenty dosahující velikosti v rozmezí 3 – 5 cm (494 kusů) představují z celkového počtu 34%. Keramické fragmenty větší velikosti, rozmezí 5 – 10 cm, jsou v souboru zastoupeny 103 kusy, tedy 7%. Fragmentů větších než 10 cm je ve sledovaném souboru pouze 15 kusů a představují tak pouze 1% z celého souboru. V tomto počtu je také zahrnuto torzo nádoby (A1337/12). Na základě této tabulky si lze všimnout postupné fragmentarizace souboru.

Soubor z lokality Třeboň – Opatovický rybník obsahuje celkem 1471 fragmentů středověké a raně novověké keramiky (tab. 3B). Do tohoto počtu nejsou započítány přesleny (2x), těm je věnována pozornost dále. Z tohoto počtu bylo vyřazeno téměř 58% neanalyzovatelných fragmentů. Fragmenty menší než 3 cm byly zpravidla značně degradované a nepodařilo se z nich vyčíst podrobnější informace. Současný stav těchto fragmentů lze přičíst na vrub jak dlouhodobému uložení v trvale zamokřeném prostředí, tak i po zajištění následně postupnou fragmentarizací, která mohla vzniknout například neopatrnou manipulací či uchovávání v nepříliš vyhovujících podmínkách. Zbylých 612 fragmentů, tj. 48% z původního počtu, podlehlo detailnější deskripci (dále: zohledněných). Výběr keramického materiálu v obrazových přílohách (Obr. 17, 18, 19).

Při ohledání zohledněných fragmentů keramického materiálu byla měřena také jejich šíře stěny (síla). Stěna byla měřena na lomu fragmentu za účelem vyčlenění tenkostěnné a silnostěnné keramiky (tab. 4B). Na základě zjištěných poznatků bylo konstatováno, že sílu stěny do 0,5 cm má 242 zohledněných fragmentů, což tvoří celkem 40% ze souboru. 35% fragmentů má sílu stěny v rozmezí od 0,5 cm do 1 cm (214 kusů). I zde lze sledovat sestupný počet. Čím silnější stěna, tím méně dochovaných fragmentů. V rozmezí od 1 cm do 1,5 cm má sílu stěny 74 fragmentů, tedy 12% ze zohledněných. Větší šíři stěny, od 1,5 – 2,5 cm, je pak pozorována pouze u 7 fragmentů (1%). Stěnu silnější než 2,5 cm mělo pouze 5 fragmentů (1%). U posledních dvou zmiňovaných skupin, tvořících pouhých 2% ze souboru, lze mluvit o fragmentech zásobních nádob. Silné fragmenty nesou příměs grafitu. U 70 fragmentů došlo k degradaci jedné strany povrchu, což znemožnilo měření. Těchto 11% fragmentů bylo vyhodnoceno jako neklasifikovatelných. Fragmenty byly dále dle síly stěny rozděleny na tenkostěnné a silnostěnné. O tenkostěnných fragmentech je mluveno v případě šířky stěny do cca 0,5 cm. V komparaci se zbylými - silnějšími fragmenty, tenkostěnné fragmenty tvoří z klasifikovatelných vzorků 45%, silnostěnné pak 55%. Na tomto místě

je zapotřebí upozornit, že takovéto rozdělení je spíše zobecňující. Tenkostěnnost a silnostěnnost je spíše znakem technologie výroby. Tenkostěnná keramika je spojena především s výrobou na rychle rotujícím hrnčířském kruhu. Zpravidla na silnějších fragmentech pozorujeme stopy po obtáčení na obtáčecí desce.

V souboru je v nemalém množství zastoupená keramika s příměsí grafitu (tab. 5B). Grafit, coby součást hmoty pro výrobu keramiky se v rámci středověku objevuje na našem území od 10. století (*Nekuda – Reichertová 1968*, 31). V geografických podmínkách Třeboňska uvažujeme o lokálním zdroji grafitu, tedy jihočeském grafitu. Grafit se postupem času stává dominantní příměsí keramické hmoty. Tato příměs byla užívána díky lepší ohnivzdornosti a menší propustnosti. V souboru ze ZSO Opatovice je tuhová keramika zastoupena 249 kusy, což tvoří bezmála 41% souboru. Tyto fragmenty černošedého kovově lesklého povrchu se značným podílem grafitu byly získány ze sídlištního objektu. Z hlediska časového zařazení mluvíme o hrčině 2. poloviny 13. století a průběhu 14. století. V případě fragmentů zásobních nádob pak lze časový horizont posunout až do století 15.

Materiál byl hodnocen také z hlediska druhu výpalu (tab. 6B). V souboru zcela dominuje redukční výpal, který zbarví keramiku do tmavých odstínů. Dle pozorování se jedná o černošedé a šedé odstíny. K redukčnímu výpalu dochází, jestliže se keramika vypaluje v uzavřené peci bez přístupu vzduchu. Výpal na redukovaném ohni byl zaznamenán u 452 fragmentů (73,9% souboru). Na redukčně páleném zboží můžeme pozorovat v nemalé míře oxidační přežehnutí. Oxidační výpal, tj. za přístupu vzduchu u 150 kusů keramiky (24,5%). Barevná škála oxidačního zboží se projevuje světlejšími tóny jako světlehnědá, hnědočervená, červená, béžová aj. U 1,1% materiálu byl zaznamenán tzv. kombinovaný výpal, kdy tmavě (do černa) zbarvené jádro je obaleno světlým oxidačně vypáleným pláštěm (*Procházka – Peška 2007*, 244). Tzv. sendvičový efekt lze v rámci souboru sledovat na 7 fragmentech. U zbylých 3 fragmentů (0,5%) nebyl druh výpalu určen.

Na druh výpalu navazuje také barva povrchu fragmentu (tab. 7B). Na základě pozorování byla vytvořena barevná škála čítající deset druhů barev. V rámci barevné škály povrchu fragmentů dominuje z 33,7% barva šedočerná, která je v souboru zastoupena 206 fragmenty, které byly ztotožněny s grafitovou keramikou. Fragmenty šedohnědého zbarvení (115 kusů) zastupují druhou nejpočetnější skupinu, která tvoří

18,8% z celkového počtu. Nutno podotknout, že vymezení barev blízkých odstínů je velice subjektivní a záleží především na vjemu samotného pozorovatele. Světle šedé zbarvení nese pouze 9 kusů keramického materiálu a zastupuje tak 1,5%. Barva, kterou neslo 28 fragmentů, byla vyhodnocena jako kouřově šedá (4,6%). Modrošedé zbarvení, které představuje 15,8% souboru, neslo 97 kusů. Hnědé zbarvení světlejšího rázu bylo zastoupeno 112 fragmenty, které představují 18,3% souboru. Hnědočervená barva tvořila povrch 4 fragmentům, což v rámci souboru představuje nepatrné množství. Po vyhodnocení tvoří tato barva pouze 0,7%. Obdobně si stojí béžové zbarvení, které představuje 0,5%. Béžově zbarvených fragmentů se v souboru nachází pouze 3 kusy. Cihlově červené zbarvení je viditelné na 22 fragmentech, což představuje v celkovém objemu 3,6%. Světlé tóny – myšleno bělavé, až nažloutlé zbarvení tvořilo 2,6%, tedy 16 fragmentů z celkového množství hodnoceného keramického materiálu.

Nedílnou součástí keramické hmoty jsou ostřiva. Neplastická složka v keramické hmotě pomáhá k udržení tvaru nádoby, tj. zvyšuje odolnost těla vůči zboření nádoby (*Nekuda – Reichertová 1968, 31*) dále ovlivňuje chování keramické hmoty během jejího sušení a následného výpalu. Mezi nejčastější příměsi, vyjma grafitu, o kterém již bylo řečeno výše, lze jmenovat např. křemenné písky, vápence, úlomky hornin či starší nadrcená keramika (*Málková 2015, 15*). Pro hrnčinu 13. až 14. století je pak typickým ostřivem rozemletý svor (*Nekuda – Reichertová 1968, 31*). Při pozorování velikosti zrn vzhledem k časovému horizontu, došlo k předpokládanému závěru, že makroskopická ostřiva zastoupená především křemennými písky a úlomky hornin jsou typická pro starší horizonty a v mladších obdobích se zrnka ostřiv zmenšují. Typickým ostřivem se pak stávají mikroskopická zrnka písčitého charakteru (*Richter 1982, 95*).

Ve sledovaném souboru byly vyčleněny 4 třídy zrnitosti (tab. 8B). Z ostřiv byly detekovány hlinitokřemičitany, a to především slída a další křemenné písky. Hrubozrnnou třídu představují ty fragmenty, kdy jejich neplastická složka, tj. ostřiva, dosahují velikosti zrna větší nebo rovno 2 mm. Hrubozrnná třída představuje 11% souboru, což činí 67 kusů keramických fragmentů. Na základě tabulky 8B lze vyčíst, že největší podíl má v rámci souboru středně zrná zrnitost, kdy se velikost zrna pohybovala na hranici 1mm. Tato třída zastoupená 385 fragmenty tvoří 63% souboru. Zrna menší velikosti než 1 mm byla ztotožněna s jemnozrnnou třídou zrnitosti. Jemnozrnných fragmentů se v souboru nachází 136, tj. 22%. Poslední třída zastupuje

fragmenty bez přidaného ostřiva. Opět je zapotřebí brát v potaz subjektivnost pozorování autora s ohledem na zrakový vjem. Přesnějším označením dané třídy zrnitosti by bylo: fragmenty bez přidaného či viditelného ostřiva. V rámci souboru zaujímá nepatrné množství, přesněji 4%, což odpovídá 24 fragmentům.

Hodnotícím kritériem při analyzování keramického materiálu byla rovněž povrchová úprava (tab. 9B). Na analyzovaném materiálu byly detekovány celkem tři druhy povrchové úpravy (rezný zdrsněný povrch, leštěný a glazovaný). Rezný povrch, tj. povrch bez zjevné další úpravy, představuje 80% souboru. Jedná se především o materiál získaný ze sídlištního objektu a jeho blízkého okolí. V kusech mluvíme o 492 fragmentech. Z 18% je v souboru zastoupena také leštěná zakuřovaná keramika. Tato povrchová úprava, detekovaná u 110 fragmentů, zajišťuje menší nasákavost keramiky, jelikož se leštěním před konečným výpalem uzavřou póry. Leštěná zakuřovaná keramika byla oblíbená také v mladších obdobích středověku. V mladších obdobích sloužila k zabránění nasákavosti materiálu glazura. U kuchyňské a stolní keramiky se glazovaný povrch postupně prosazuje ve 14. a především v průběhu 15. století (*Málková 2015, 27-28, 32-33*). Glazovaná keramika je v souboru zastoupená pouze deseti kusy keramických fragmentů (2%). Jedná se o žlutou až žlutohnědou polevu. Dle povrchu fragmentů byly nádoby polévány pouze z vnitřní strany. Glazované fragmenty byly získány povrchovým sběrem artefaktů v prostředí tzv. 1. pahorku – ostrova.

Na základě dostupného zohledněného materiálu došlo k jeho rámcovému datování a vytyčení daných časových horizontů (tab. 10B).¹⁰⁹ Keramický materiál byl rámcově datován do rozmezí od 2. poloviny 13. století až do počátku století 16., což plně koresponduje se zánikovým horizontem lokality. Celkem 29 fragmentů (4,7%) bylo jasně datováno do 2. poloviny 13. století. Nejvíce fragmentů, 225 kusů, bylo rámcově datováno od 2. poloviny 13. století až do 1. poloviny 14. století, tj. 36,8% všech fragmentů. Obecně do 14. století, bez bližší specifikace, bylo zařazeno 20 fragmentů (3,3%). Následných 29 zlomků bylo datováno do 2. poloviny tohoto století. Z konce 14. století a počátku 15. století bylo evidováno 11 fragmentů, což činí 1,8% souboru. V následném horizontu 15. – 16. století lze sledovat navýšení počtu keramického materiálu. Celkem 169 fragmentů, zaujímá v rámci souboru 27,6%. Fragmenty z konce 14. století a mladší byly zajištěny prostřednictvím povrchových sběrů artefaktů na lokalitě. Fragmenty mladší než je počátek 16. století jsou spíše

---

¹⁰⁹ Zde bych rád poděkoval J. Müllerovi za pomoc a cenné rady při datování jednotlivých fragmentů.

intruzí. Druhotný odpad, který se na lokalitu dostal až po jejím zániku, tvoří 2% z celkového množství, tj. 12 fragmentů.

Co se týče datování fragmentů zásobních nádob, bylo vytyčeno rozmezí od 13. – 15. století. Celkově došlo ke ztotožnění s tímto druhem nádob u 8 fragmentů (1,3%). Mezi fragmenty se vyskytlo celkem 109 fragmentů, které se nepodařilo blíže datovat. Nedatovatelné fragmenty zaujímají 17,8% ze souboru.

Prostřednictvím přehledové tabulky a tabulek pro procentuální zhodnocení dle daných kritérií, lze odvodit také data vztahující se pouze na materiál z exkavovaného sídlištního objektu. Například je možné pozorovat, jaké množství fragmentů ze sídlištního objektu má příměs grafitu. Sídlištní objekt je možno také tímto způsobem datovat. Krom těchto dvou kritérií, které zde budou dále rozvinuty (tab. 11B), lze dopočítat další sledovatelné atributy na keramickém materiálu, přiřadit lokalizaci jejich nálezu a zjistit další možné informace zpětně. Takovýto přístup najde své uplatnění i při zpětném zjišťování nálezových okolností způsobených nezachovanou či kusou dokumentací jako v tomto případě.

Materiál ze sídlištního objektu obsahuje keramiku datovanou od 2. poloviny 13. století 14. století. V přepočtu na procenta: keramika 2. poloviny 13. století až jeho konce tvoří 3,4% (7 fragmentů). Naprostá většina materiálu, 62,3%, což odpovídá počtu 129 fragmentů, lze rámcově zařadit do časového rozmezí od 2. poloviny 13. století do 1. poloviny století 14. Z materiálu ze sídlištního objektu byly 3 zlomky určeny jako fragmenty zásobních nádob (1,4%), jejichž dataci vymezuje rozmezí od 13. do 15. století. Z dalších horizontů je zde zastoupena v nepatrném množství, počtu 7 kusů, keramika 15. až počátku 16. století (3,4%). Na základě procentuální analýzy uvažujeme o těchto mladších fragmentech jako o možné intruzi v rámci objektu či k jejich zajištění došlo na jeho povrchu. Téměř dvacet procent (19,8%) fragmentů nebylo možno blíže datovat.

Objekt nebyl odkrýván po mechanických vrstvách, nelze tedy dle dochovaných informací zjistit, jaký materiál mohl tvořit spodní či svrchní vrstvu výplně objektu. Stratigrafická analýza nebyla vypracována. Z hlediska stratigrafických zvyklostí lze uvažovat, že nejstarší materiál tvořil spodní část výplně a mladší tvořil následné jednotlivé vrstvy. Jelikož neexistuje podrobná dokumentace, je možné, že výplň objektu

byla tvořena pouze materiálem 13. a 14. století a mladší materiál byl získán z prvotního zčištění okolí objektu.

Více než polovina fragmentů ze sídlištního objektu má příměs grafitu (53%). K tuhové keramice lze zařadit 109 fragmentů z celkového počtu 207 zhodnocovaných fragmentů z objektu.

Na základě typologie okrajů dle Čapka (2010, 250, obr. 1) bylo v rámci souboru vymezeno celkem 16 typů okrajů charakteristických pro kuchyňskou a stolní keramiku, kterým byl přiřknut vlastní numerický kód. Celkem bylo zhodnocováno 64 okrajů. Samotné okraje tvoří 10,5% fragmentů z celkového počtu zohledněných. V přehledové tabulce hodnotící okraje (tab. 12B) jsou seřazeny dle inventárních čísel. Ke každému popisovanému okraji je přiřazen typ (OR_typ_1-16), poloměr hrdla a kolik procent hrdla sledovaný fragment zastupuje. Dále došlo prostřednictvím typologie k datování jednotlivých okrajů. O zastoupení jednotlivých typů okrajů v souboru, včetně jejich deskripce, vypovídá tabulka 13B.

Okraj OR typ_1 (Čapek 2010, typ: H13) - okraj vně vyhnutý, jednoduše profilovaný, šikmo seříznutý je v souboru zastoupen 6 kusy (9,4%), okraj OR typ_2 (Čapek 2010, typ: H21) - okraj vně vyhnutý, zesílený, horní část zaoblena, mírně prožlabený 9 kusy (14,1%), okraj OR typ_3 (Čapek 2010, typ: H22)- okraj vně vyhnutý, zesílený, zduřelý pouze 1 kusem (1,6%), okraj OR typ_4 (Čapek 2010, typ: H31) - okraj dovnitř mírně vytažený, výrazně zesílený 2 kusy (3,1%), okraj OR typ_5 (Čapek 2010, typ: H34) - okraj vzhůru vytažený, směrem dolů se zužující 9 kusy (14,1%), okraj OR typ_6 (Čapek 2010, typ: H173) - okružní nízké, svislé, ploché s lištou 2 kusy (3,1%), okraj OR typ_7 (Čapek 2010, typ: H35) - okraj kolmo oble vytažený, zesílený, dovnitř mírně skloněný 3 kusy (4,7%), okraj OR typ_8 (Čapek 2010, typ: H174) - nízké svislé okružní, vně prožlabené 1 kusem (1,6%), okraj OR typ_9 (Čapek 2010, typ: M21) - miska, okraj plochý, zesílený s prožlabením, který vychází rovněž z okružní 3 kusy (4,7%), okraj OR typ_10 (Čapek 2010, typ: H23) - okraj vně vyhnutý, zesílený, nálevkovitě seříznutý 5 kusy (7,8%), okraj OR typ_11 (Čapek 2010, typ: H131) - okraj vodorovně vyhnutý – vyložený 2 kusy (3,1%), okraj OR typ_12 (Čapek 2010, typ: H176) - šikmé a prožlabené okružní 4 kusy (6,3%), okraj OR typ_13 (Čapek 2010, typ: H11) - okraj jednoduše profilovaný, šikmo vně vyhnutý, zaoblený, nezesílený 2 kusy (3,1%), okraj OR typ_14 (Čapek 2010, typ: H25) - okraj přehnutý, střechovitě seříznutý

7 kusy (10,9%), okraj OR typ_15 (*Čapek 2010, typ: H27*) - okraj ovalený 4 kusy (6,3%), okraj OR typ_16 (*Čapek 2010, typ: D21*) - džbán, profilovaný okraj džbánu 1 kusem (1,6%). Neklasifikovány byly pouze 3 okraje, tj. 4,7% z celkového počtu 64 okrajů ze souboru.

V návaznosti na typologii lze zhodnotit také dataci jednotlivých okrajů (tab. 14B).¹¹⁰ Typy okrajů OR typ_1 - 6, lze rámcově datovat do 2. poloviny 13. století až do konce 13. století. Celkem 29 okrajů zaujímá 45% z celkového počtu okrajových profilací. Okraje OR typ_7 – 9 jsou řazeny do rozmezí 2. poloviny 13. století až do 1. poloviny 14. století. Do tohoto rozmezí spadá 7 okrajů (11%). Stejným počtem okrajů je zastoupena 2. polovina 14. století (okraje OR typ_10-11). Konec 14. a 15. století je zastoupeno typy OR typ_12 – 16 v počtu 18 kusů, což tvoří 28%. Nedatovatelné okraje představují 5% z celkového počtu okrajových profilací.

Na základě změřeného poloměru hrdla pomocí šablony (deskriptor keramiky) je možné získat ucelenější představu o velikosti keramických nádob (tab. 15B) dle zaoblení okraje. Byla stanovena tato rozmezí: nádoby, jejichž hrdlo má menší poloměr než 3 cm, se v souboru nevyskytují. Hrdlo do poloměru 5 cm bylo na základě okrajů zjištěno u 2 fragmentů (3%). Na 15 okrajích (23%) byl poloměr hrdla naměřen v rozmezí od 5 cm do 7cm. V souboru dominují okraje nádob, jejichž hrdla dosahují poloměru od 7 cm do 10 cm. Jedná se o 24 okrajů (38%). Na přítomnost větších nádob upozorňují okraje, které dle zaoblení vykazují existenci nádob, jejichž hrdlo má poloměr větší než 10 cm. Takovýchto okrajů bylo v souboru přítomno 17 (27%). Okraje s degradovaným povrchem, celkem 6 kusů, kdy tři z nich nebylo možné ani typologicky zařadit, nebyly klasifikovány (9%).

Na základě analýzy okrajů keramických nádob lze říci, že dominují okraje typologicky zařaditelné do starších horizontů. Přesněji řečeno do rozmezí od 2. poloviny 13. do počátku 15. století. Jedná se o kuchyňskou a stolní keramiku reprezentovanou okraji hrnků, hrnců větších rozměrů, džbánu a mísy.

Podrobnější deskripci podlehla také dna nádob. Jako dna nádob či jejich torza bylo označeno 48 fragmentů keramického materiálu (tab. 16B), tj. 7,8% z celého souboru. Pro popis jednotlivých typů bylo využito práce Nekuda – Reichertová (1968,

---

¹¹⁰ Popis typů okrajů je shodný s Čapkovou typologií (2010, 249-253), ze které jsem částečně vycházel. Jednotlivým typům jsem dal jiné pracovní označení – numerický kód, který je spojen odkazem v závorce na původní numerický kód užitého typáře.

54). Pro typologické zařazení bylo užito práce L. Čapka (2013, II. – dokumentační část, 83, obr. 89) a Procházka – Peška (2007, 264). Bylo užito popisu jednotlivých typů, který lze na základě podobnosti využít na sledovaný materiál. K jednotlivým typům byl přidělen vlastní numerický kód, který je propojen s původním užitým typářem odkazem v závorce. Obdobně, jako u deskripce okrajů keramických nádob, byl krom samotných rozměrů fragmentů měřen také poloměr nádoby dle zaoblení fragmentu. Dále bylo také proměřeno, kolik procent původního rozsahu dna daný fragment představuje, tj. stav dochování dna.

V rámci souboru byly vyčleněny čtyři typy dna keramických nádob (tab. 17B). Neklasifikovatelné vzorky, celkem 12 (25%). U těchto den absentovaly pozorovatelné atributy, které rozhodovaly o zařazení do určité typové skupiny, jednalo se tedy o fragment z jeho středové části. Téměř polovinu ze sledovaných fragmentů se podařilo identifikovat jako Dno_typ_1 (Čapek 2013, typ: Dn 01.01) – dno rovné ploché s šikmým mírně zaobleným okrajem. Tento typ reprezentuje 22 fragmentů, tj. 45,8% z celkového počtu 48 den. Další skupin byla vyhodnocena jako Dno_typ_2 (Procházka – Peška 2007, typ: 01.02) – dno rovné ploché s šikmým mírně odsazeným hraněným okrajem. Tato skupina je zastoupena v počtu 7 jedinců (14,6%). Jako Dno_typ_3 (Čapek 2013, typ: Dn 08.003) – dno rovné ploché s hraněným rozšířeným okrajem bylo identifikováno 6 fragmentů (12,5%). Poslední rozpoznáný typ, tj. Dno_typ_4 (Čapek 2013, typ: Dn 12.01) – dno vnitřně vyklenuté s hraněným odsazeným okrajem se v souboru vyskytuje pouze 1x (2,1%).

Pomocí deskriptoru keramiky došlo prostřednictvím zaoblení klasifikovatelných den k určení jejich poloměru a lze tak získat představu o velikosti nádob, které dna reprezentovala během jejich funkčního období (tab. 18B). Rovněž byla stanovena určitá rozměrová rozmezí. Nádoby menších rozměrů, jejichž dna dosahují poloměru menšího než 3 cm, byly v souboru zastoupeny počtem 3 jedinců (6,3%). Menší dna představují hrnky či džbány. S větším poloměrem stoupá také počet zástupců. Dna s poloměrem do 5 cm (tj. s průměrem do 10 cm) zastupuje celkem 12 fragmentů, to znamená, že tvoří ¼ z celkového počtu den (25%). Keramické nádoby, jejichž dno má poloměr do 7 cm (průměr do 14 cm), v souboru dominují. Celkem se jedná o 18 zástupců představujících 37,5%. Poloměr dna do 10 cm byl detekován u 5 zástupců (10,4%). Výše jmenované skupiny lze ztotožnit s hrnci středních a větších rozměrů. Dna reprezentující nádoby o větším poloměru dna než 10 cm (1 kus) mohou reprezentovat nádoby zásobní. Tato dna

představují marginální část souboru, 2,1%. Celkem 18,8% z celkového počtu den nebylo vzhledem ke svému stavu dochování klasifikováno. Dna reprezentující starší datační horizonty, zpravidla se jedná o tuhovou keramiku nesoucí stopy po podsýpce. Na některých byly přítomny také hrnčířské značky. Dna reprezentující vytáčené zboží na rychle rotujícím kruhu vykazují stopy po odříznutí, tzv. lasturu.

Soubor byl analyzován i z hlediska výzdoby. Z 612 zohledněných fragmentů keramického materiálu z lokality Třeboň – Opatovický rybník nese 55 fragmentů výzdobný prvek. Výzdobu lze pozorovat na 9% fragmentů (tab. 19B). V přehledové tabulce věnované výzdobným prvkům (tab. 20B) se u každého analyzovaného fragmentu nesoucího výzdobný prvek nachází detailní popis výzdoby. Na keramice se vyskytují ryté rýhy, kapkovité a nehtové vrypy, šikmé vseky, prožlabení. Na dnech nádob byly identifikovány hrnčířské značky (Obr. 20). Žebrování je dáno technologií výroby, nicméně je zde na něj pohlíženo rovněž jako na výzdobný prvek. Na keramickém materiálu si lze povšimnout také vrtaných otvorů. Dno s pěti záměrně navrtanými otvory představuje cedníček. Mladší keramika nese různé druhy radélkové výzdoby.

Výzdoba byla nejčastěji aplikována na tělu nádoby (47,3%). Výzdoba této části nádob je zastoupena 26 fragmenty. K výzdobným prvkům patří jednoduché i vícenásobné ryté rýhy, šikmé vseky, jednoduchá i vícenásobná prožlabení, vrtané otvory a nehtovité vrypy. Výzdobné prvky na podhrdlí nádob jsou zastoupeny 15 fragmenty (29,1%). Jedná se především o výzdobu tvořenou radélkem, kapkovitými vrypy, žebrování a šikmé vseky. Fragmenty hrdla (2 kusy) tvořily pouze 3,6% ze zdobených fragmentů. Početnou skupinou jsou dna nádob, na kterých se nacházely hrnčířské značky. Celkem bylo detekováno 9 den s torzy hrnčířských značek nebo vrtanými otvory (16,4%). Nádoby s otvory na dnech lze identifikovat jako cedníky. Výzdoba ucha a největší výdutě nádoby mají shodně po jednom fragmentu (1,8% ze zdobených fragmentů). Na fragmentu z výduti se nachází kapkovité vrypy a na uchu, ve vrchní části napojení na nádobu, stopa po prstování (otisk 1 prstu).

Na základě podrobné analýzy výzdobných motivů došlo k vytvoření 11 skupin (typů) výzdobných prvků¹¹¹ shromažďujících výzdobné motivy obdobného charakteru (tab. 21B). Jednotlivé skupin byly označeny jako VP_typ_1 – 11. Výzdobný prvek

---

¹¹¹ Viz zjednodušený typář vybraných výzdobných prvků (tab. 1F).

VP_typ_1 – ryté rýhy je zastoupen 5 fragmenty (9% ze zdobených fragmentů), v poměru k celkovému počtu fragmentů keramického materiálu představuje tento druh výzdoby pouhých 0,8% materiálu. Výzdobný prvek VP_typ_2: ryté rýhy a kapkovité vrypy / šikmé vseky (\\\\\\), (////) je zastoupen v počtu 4 fragmentů (7%) a představuje tak k celkovému počtu 0,66% materiálu. Výzdobný prvek VP_typ_3: šikmé vseky (\\\\\\), (////) je zastoupen 8 fragmenty (15%) a tvoří 1,3% keramického materiálu. Výzdobný prvek VP_typ_4: nehtovité vrypy - šikmé (\\\\\\), (////) je zastoupen 2 fragmenty (4%), což odpovídá 0,33% z celkového množství zohledněných keramických fragmentů. Výzdobný prvek VP_typ_5: kapkovité vrypy - šikmé (\\\\\\), (////) zastupují 3 fragmenty (5%), tj. 0,5% z celkového množství zohledněného materiálu. Výzdobný prvek VP_typ_6: žlábek – prožlabení je reprezentován 12 fragmenty (22%) a tvoří tak necelá 2% z celkového množství zohledněného keramického materiálu. VP_typ_7: žebrování nesou 4 fragmenty (7%), tj. 0,66% celkové zohledněné keramiky. VP_typ_8: vrtaný otvor byl identifikován na 3 fragmentech (5%), což představuje v rámci zhodnocovaného keramického souboru 0,5%. Výzdobný prvek VP_typ_9: hrnčířská značka byla objevena na 7 fragmentech určených jako dna nádob (13%). V rámci celého zhodnocovaného keramického souboru představují fragmenty nesoucí torza hrnčířských značek 1,14%. Výzdobný prvek VP_typ_10: prstování – promáčknutí byl zachycen pouze na 1 fragmentu (představuje pouze 2% z výzdobných prvků). VP_typ_11: radélko bylo detekováno na 6 fragmentech podhrdlí nádob (11%). Kolkovaná výzdoba nebyla uvozena rytými linkami (kombinovaná), ale jednalo se zpravidla o pásy šikmic. Z celkového množství zohledněného keramického materiálu pak fragmenty nesoucí výzdobu radélkem představují necelé 1%.

Ryté rýhy, kapkovité a nehtovité vrypy či vseky lze datačně zařadit do 2. poloviny 13. století a přetrvávají až do poloviny následujícího století. Obdobně je tomu také u hrnčířských značek, se kterými se lze setkat také ještě ve 14. století (*Čapek 2010*, 250-251). Vzhledem k nástupu rychle rotujícího hrnčířského kruhu v 2. polovině 14. století (*Nekuda – Reichertová 1968*, 37), dochází k jejich postupnému úpadku.

Krom klesající tendence hrnčířských značek je v průběhu 1. poloviny 14. století zaznamenán také pokles kapkovitých a nehtovitých vrypů. Přetrvávají ryté rýhy. Vseky se mohou ojediněle vyskytovat i ke konci 14. století (*Čapek 2010*, 51-52). Od 2. poloviny 14. století narůstá užití radélkové výzdoby, která v tzv. husitském horizontu, tj. 3/3 14. století až cca 1. polovina 15. století nabývá na oblibě (*Krajíc – ústní sdělení*,

11. 4. 2018). Na konci 14. století a ve století následujícím rovněž přetrvává rytá rýha (Čapek 2010, 252).

Na základě provedené analýzy keramického materiálu lze usoudit, že se jedná o keramiku kuchyňskou a stolní, reprezentovanou hrnci a hrnky větších i menších rozměrů. Dále jsou v souboru zastoupeny fragmenty zásobních nádob. Celkem 3 okraje reprezentují přítomnost mís a jeden okraj byl ztotožněn s okrajem džbánu. Dále jsou v souboru marginálně zastoupeny také fragmenty zvoncovitých poklic s knoflíky.

8.7.2 Technická keramika – přesleny

Krom kuchyňské a stolní keramiky je v zohledněném souboru zastoupena také keramika technická (tab. 22B – 23B, Obr. 21). Tu reprezentují 2 keramické přesleny (A1337/2) zajištěné při exkavaci sídlištního objektu. Přeslenem se rozumí keramický kotouč s provrtaným otvorem. Přesleny mohou být také vyřezávané z kosti či vytvořeny z kamene. Tato technická keramika se užívala při předení (Nekuda – Reichertová 1968, 63).

Přeslen č. 1 má tvar kotouče o průměru 35 mm, šířce 10 mm a průměru středového otvoru 9 mm. Keramický materiál byl redukčně pálen a keramická hmota obsahuje grafit. Hmota obsahuje ostřiva a dle výše zmíněného řazení odpovídá středně zrnité třídě. Povrch materiálu většího přeslenu je rezný. Přeslen šedočerného zbarvení váží přibližně 40 g. Dle komparace keramického materiálu přeslenu s výše analyzovanými fragmenty byl daný přeslen datován do 2. poloviny 13. století. Vznik přeslenu zde byl sekundárním záměrem. Přeslen byl vyroben z fragmentu keramické nádoby.

Přeslen č. 2 má rovněž tvar kotouče. Kotouč má v průměru 25 mm. Oproti předcházejícímu přeslenu je vyšší. Na výšku měří 15 mm. Velikost středového otvoru je shodná s přeslenem č. 1, rovněž 9 mm v průměru. Keramický materiál byl redukčně pálen. Keramická hmota obsahuje příměs grafitu a je rovněž středně zrnitá. Povrch přeslenu je rezný. Přeslen šedočerného zbarvení váží přibližně 25 g a byl datován do rozmezí od 2. poloviny 13. století až do 1. poloviny 14. století. Oproti předchozímu exempláři bylo vytvoření přeslenu primárním účelem.

8.7.3 Hliněná mazanice – zhodnocení

V souboru se vyskytuje také hliněná mazanice (Obr. 22). Mazanice se užívala jako konstrukční materiál např. na omazávání stěn, což sloužilo k termoregulačním protipožárním účelům. Vrstva hliněné mazanice byla nanášena na proutěné výplety stěn obytných či hospodářských objektů. Zajištěný materiál byl z větší části získán, jak vypovídá tabulka 1B, z exkavovaného sídlištního objektu. Menší množství kusů mazanice bylo získáno prostřednictvím povrchových sběrů artefaktů na lokalitě.

Zlomky mazanice mají žluto-oranžové až oranžovohnědé zbarvení. Vyskytuje se zde i materiál tmavších, spíše šedých odstínů. Na některých zlomcích jsou patrné otisky od proutěného výpletu.

Celkový počet zlomků hliněné mazanice je 150 kusů (tab. 24B). Mazanice tak v přepočtu na procenta tvoří 9,1% z celkového počtu všech zajištěných artefaktů. Zlomky hliněné mazanice nebyly váženy jednotlivě, ale dle počtu pod daným inventárním číslem, viz tabulka 24B. Celková hmotnost zajištěné hliněné mazanice činí po zaokrouhlení 4,130 Kg. Mazanice tvoří 25,4% hmotnosti veškerého archeologického materiálu z lokality Třeboň – Opatovický rybník.

8.7.4 Kovové artefakty – zhodnocení

Kovové artefakty z lokality Třeboň – Opatovický rybník (tab. 25B) byly nalezeny prospekci detektorem kovu (Obr. 23). U nálezů evidovaných pod inv. č. A1337/4 lze kovové artefakty lokalizovat do prostoru tzv. 2. pahorku (viz tab. 1B). Pro nálezy evidované pod inv. č. A1337/13 nelze dle dostupných informací přiřadit bližší lokalizaci. Kovové artefakty jsou vesměs vytvořeny ze železného materiálu, olovo je zastoupeno pouze 1x. Jiný kov než Fe a Pb se v souboru nevyskytuje. Železné artefakty jsou ve značném stádiu koroze a dochází k jejich postupné degradaci.

Železný předmět, evidovaný pod inv. č. A1337/4, byl identifikován jako torzo přezky o rozměrech 2cm x 1,5 cm x 0,3 cm a přibližné hmotnosti 5 g.

Železný předmět, evidovaný pod inv. č. A1337/4, byl identifikován jako pinzeta s uchem o rozměrech 3,5 cm x 1,2 cm a přibližné hmotnosti 10 g.

Železný předmět, evidovaný pod inv. č. A1337/4, byl identifikován jako drát o rozměrech 5,5 cm na délku, 0,2 cm na šířku a přibližné hmotnosti 5 g.

Železný předmět, evidovaný pod inv. č. A1337/13, byl identifikován jako hřebík s plochou kolmo nasazenou hlavicí o průměru 1,5 cm. Rozměry hřebíku činí 5 cm na délku a 0,7 cm na šířku. Přibližná hmotnost činí 25 g.

Olověný předmět, evidovaný pod inv. č. A1337/13, byl identifikován jako olověný projektil homolovitého tvaru. Ve spodní části se nacházejí po celém kruhovitém obvodu svislé rýhy. Projektil má rozměry 2,2 cm x 1,5 cm a přibližnou hmotnost 50 g.

Železný předmět, evidovaný pod inv. č. A1337/13, byl identifikován jako hlavice hřebíku. Hlavice má kulovitý tvar, který ovšem může být vytvořen korozní vrstvou. Průměr hlavice hřebíku je 1,5 cm. Rozměry 1,8 cm x 1,5 cm. Přibližná hmotnost činí 25 g.

Železný předmět, evidovaný pod inv. č. A1337/13, nebyl blíže identifikován. Dle zahnutí je možno uvažovat o torzu podkovy o rozměrech 5 cm x 1,2 cm a přibližné hmotnosti 25g.

Železný předmět, evidovaný pod inv. č. A1337/13, nebyl blíže identifikován. Rozměry činí 6 cm x 1,7 cm a váží přibližně 50 g.

9 Zaniklé Svinenské předměstí Třeboně (k. ú. Třeboň)

Zaniklé Svinenské předměstí Třeboně se rozprostírá pod hladinou rybníka Svět (Obr. 24). Toto vodní dílo o výměře 215 ha se nachází na k. ú. Třeboň. Rybník založený regentem rožmberského dominia, Jakubem Krčínem z Jelčan a Sedlčan, je napájen ze Spolského potoka a Opatovického rybníka. Rybník, situovaný do jižní až jihozápadní části města, se pyšní svou lomenou hrází, jež dosahuje délky bezmála 1400 m (Obr. 25).

9.1 Geologie, podloží a půdní pokryv

Viz kapitola 8. Geologie, podloží a půdní pokryv je zde totožný jako v prostorách Opatovického rybníka. Dno rybníka Svět je rovněž jako dno Opatovického rybníka tvořeno nánosy rybničních usazenin a jílovitých písků.

9.2 Zaniklé Svinenské předměstí Třeboně

Z období existence Svinenského předměstí existují pouze kusé zprávy, z nichž valná většina odkazuje na zánikový horizont, který souvisí s vybudováním rybníka Svět.

Existenci osídlení jižního či jihozápadního okraje města lze bezpečně doložit do druhé půle 14. století, kdy je možno vycházet z verifikovatelných dat. Na dnes zachovalém ostrůvku na rybníku Svět se nachází dosud funkční středověká studna (*Psíková – písemné sdělení, 9. 3. 2020*). Ta má návaznost na místní pivovar, který byl založen roku 1379.¹¹² Pro účely pivovaru byla užívána v letech 1865 – 1985 (*Psíková – písemné sdělení, 9. 3. 2020*). Na existenci předměstské zástavby upozorňuje také urbář z roku 1379 (*srov. Truhlář 1880*). Bohužel urbář neuvádí názvy jednotlivých treboňských předměstských aglomerací.

Další zmínka se vztahuje k založení špitálu Rožmberky roku 1384, ke kterému přiléhá kostel sv. Alžběty (založen až v roce 1484). Špitál nacházející se na lokalitě „na kopečku“ čítal tehdy pouze 17 chudých, měl ale nebývalé zázemí. K technickému personálu patřil šafář, kuchařka a čeládka, krom toho měl špitál i své polnosti. V tomto případě lze mluvit o dobře živěných chudých. Špitálník dostával na den pintu piva (cca

---

¹¹² <http://www.pivovar-regent.cz/cz/pivovar-regent/historie-pivovaru?yes=yes> [citováno dne 4. 1. 2019].

2 litry), dvakrát denně teplé jídlo (masné). V době půstu pak ryby, vejce, slanečky, drobný peníz na pamlsky. Dále byli špitálníci zaopatřeni obuví a oděvy (Hule 2000, 51). O založení špitálu hovoří regesta listiny vydané Petrem II. a Janem I. z Rožmberka ze dne 28. 9. 1384.¹¹³ „*Petr a Jan z Rožmberka zakládají s vědomím a vůlí svého bratra Oldřicha a jeho syna Jindřicha za duši svých rodičů a bratří, pak manželky Janovy, Alžběty, blíže svého města Třeboně špitál pro 17 chorobných chudých, 1 – 2 služby v to včítaje, rezervují sobě a svým nástupcům volbu správce špitálu, který má za svoji námahu dostávat z důchodů špitálních 3 kopy grošů Pražsk. A věnují k vydržování toho špitálu 20 kop ročních platů ve vsi Neplachově 17 kop 43 groše ve vsi Svin(y), pak za duši Trojana z Březí 2 kopy ve vsi Stropnička a za Zachariáše z Truskovic 1 ½ ve vsi Stojčíně. Konečně se zmiňují o povinnosti Třeboňských mnichů čísti 3 krát týdně mši ve špitále, a věnují k tomu účelu 5 kop v Hrachovištích a 1 kopu ve vsi Dvořec. Dat. Dne 28. září 1384.*“¹¹⁴ Špitál na Svinenském předměstí je také vzpomínán roku 1479 v souvislosti s potvrzením donace Anežky z Rožmberka svými synovci Petrem a Vokem. Anežka z Rožmberka špitálu darovala dům stojící u třeboňského kláštera. Špitál je upomínán také roku 1520, kdy mu Petr IV. z Rožmberka postupuje 19 jiter luk dvůr ve vsi Chlum, který špitál získal od Jindřicha z Rožmberka již v roce 1399, ale díky majetkovým převodům o něj přišel (Psíková – Ziegler 2009, 10).

Zmínku o třeboňském předměstí nám dávají i regesta z listiny Voka z Rožmberka¹¹⁵ datovaná ke dni 23. února 1480: „*Vok z Rožmberka uznává dle výroku města Budějovic za právo, že obyvatelé předměstí Třeboňského nejsou oprávněni pivo vařiti k prodeji, stavby dělati, řemesla a jiné obchody provozovati. Dat. V Krumlově, dne 23. února 1480.*“¹¹⁶ Listina nepřímou poukazuje na existenci řemeslných dílen, o kterých se dá v rámci předměstí uvažovat. Zákaz byl patrně v následujících letech zrušen. Vzhledem k materiální podstatě nálezového fondu tvořeného převážně fragmenty keramického materiálu kuchyňské a stolní povahy či fragmentů kachlů, vykazujících totožných znaků, je schůdné brát v potaz existenci také hrnčířské dílny. Hrnčířské dílny, stejně jako kovárny, tvořily, alespoň dle známých analogií, nedílnou součást předměstských aglomerací. Tyto provozy jsou písemnými prameny na předměstí doloženy v 16. století.

---

¹¹³ Originál latinsky, regesta česky.

¹¹⁴ SOA Třeboň, SOkA J. Hradec, Archiv města Třeboň, Regesta listiny, inv. č. 2, sig. IA 2.

¹¹⁵ Originál česky, silně vybledlý, regesta česky.

¹¹⁶ SOA Třeboň, SOkA J. Hradec, Archiv města Třeboň, Regesta listiny, inv. č. 42, sig. IB 5.

Útržkovité zmínky o existenci předměstí lze také nalézt v díle rožmberského archiváře Václava Březana (1985). Březanovy zápisy se zmiňují především o zániku předměstí.

Jelikož je lokalita známá především ze sběrů, kdy ale kvůli špatným klimatickým podmínkám, zhoršené možnosti pohybu v rybničním terénu a nedostatku technického vybavení nebyla možnost detailního zaměřování nálezů,¹¹⁷ nedošlo k bližší lokalizaci rozmístění jednotlivých staveb, které kdysi na předměstí stály.

Na základě rešerše písemných pramenů a zatím dostupných faktů si ale lze udělat pomyslnou mapku sledovaného areálu. Samotné město bylo obklopeno opevněním, které nechal na počátku 16. století (přesněji v letech 1525 – 1527) vystavět Štěpánek Netolický (Burian 2004a, 4). Jižně od Novohradské brány se při svinenské cestě nacházelo samotné předměstí.¹¹⁸ O počtu usedlostí hovoří urbáře a zprávy z období zániku předměstí při výstavbě Krčínova díla. V ose budoucího rybníka patrně probíhal Spolský potok, na němž se nacházel u již zmiňovaného ostrova Trubáčkův mlýn,¹¹⁹ k jehož existenci se váže zpráva z 6. 1. 1417, kdy „Rožmberský poručník Čeněk z Veselí postupuje třeboňskému klášteru mlýn na třeboňském (Svinenském) předměstí u špitálu za 1 ½ kopy ročního platu z klášterní vsi Zabova (?), který Čeněk prodal panoši Janu Vrchotovi za 100 kop gr. V hotovosti“.¹²⁰ Východní část předměstí byla lemována stokou z Opatovického rybníka (Míka 1970, 66).

Kolem potoka patrně stály jednotlivé usedlosti. Hule (2000, 51) mluví o 33 domech (dvorech) s 26 osedlými. Ke dvorům na předměstí mělo patřit 7 lánů dědin (cca 130 ha). Dále zde byl již zmiňovaný špitál s kostelem sv. Alžběty (Hule 2000, 51; Burian – Vondrovský 2017, 2),¹²¹ který dle výše citované zprávy z roku 1417 stál vedle

---

¹¹⁷ V rámci nedestruktivního průzkumu jsem se pokusil o detailní zaměřování.

¹¹⁸ Lze se odkázat i na toponomastiku. Přídavné jméno „Svinenské“ je nepochybně odvozeno od města Trhové Sviny, které leží cca 20km jihozápadně (vzdušnou čarou) od města Třeboň. Dále lze odkázat na Svinenskou bránu či Svinenskou cestu.

¹¹⁹ Ve zprávě o poskytnutí náhrad třeboňskému klášteru za pozemky zatopené Opatovickým rybníkem je zmíněn také Trubačovský dvůr na Svinenském předměstí (<https://digi.ceskearchivy.cz/921200001003111> [citováno dne 8. 4. 2019]).

¹²⁰ <https://digi.ceskearchivy.cz/92100001003111> [citováno dne 8. 4. 2019]; Orig. SOA Třeboň – oddělení Třeboň, Velkostatek Třeboň – archiv do roku 1784, 1323-1784 (1886), inv. č. 454, sig. IA IA^a N° 146a.

¹²¹ Srov. Burian (2004a, 4) hovoří o 23 usedlostech. Míka (1970, 134): „Roku 1571 dal zbořit (myšleno Krčín) dvacet pět dvorů na Svinenském předměstí a potom ještě osm domů (myšleno patrně na Novém Městě) a obyvatele usadil v nových staveních na Brilickém předměstí.“ Hule (2004, 48; Týž 2000, 51) hovoří též v souvislosti se zánikem o zbourání 25 dvorů na Svinenském předměstí, ke kterým patřilo cca

mlýna. Po zevrubnější analýze informací, lze dojít k závěru, že počet 33 usedlostí je myšlen dohromady s Novým Městem, které bylo vedle Svinenského předměstí vybudováno v letech 1558 – 1559. Březan (1985, 234-235) také mluví o počtu 25 dvorů (usedlostí) a jedné stodoly na jedné straně předměstí a špitálu s dalšími osmi domy na straně druhé. Těchto osm domů lze tedy ztotožnit na základě kritiky pramenů a literatury s tzv. Novým Městem.¹²² Zde lze uvažovat, zdali dělicím kritériem nemohl být Spolský potok či bývalá Svinenská cesta.¹²³

Na základě urbářů lze zachytit postupné rozrůstání Svinenského předměstí. Nejstarší urbář z roku 1379 uvádí uvnitř hradeb 75 domů a na předměstích 9 dvorů (*Psíková – písemné sdělení, 9. 3. 2020*). Přesný počet dvorů jenom z předměstí Svinenského uveden bohužel není. Urbář z let 1518 – 1520 uvádí uvnitř hradeb 105 domů a na předměstích 7 dvorů, z toho před Svinenskou branou stály 3 dvory.¹²⁴ V průběhu 1. poloviny 16. století nabylo předměstí nebyvalého rozkvětu. Dle urbáře z let 1555 – 1557 se na Svinenském předměstí nacházelo 22 dvorů.¹²⁵ Na základě Březanových zpráv v následujících letech musely přibýt ještě další tři dvory.

Zvláštností, která stojí za povšimnutí a nutí zaujmout také kritičtější optiku, je, že rožmberský kronikář Březan (1985) se o Novém Městě ve svém záznamu k roku 1558 zmiňuje rovněž jako o Svinenském předměstí: „*Třeboňské Svinenské předměstí založeno. Toho roku pan vladař nové předměstí nad branou Svinenskou zakládati ráčil a stavěti dáti počal nových domů i na místo zhotoviti. A lidem, kteříž by se živiti chtěli, v mírnosti prodávati je na veruňky poručil. A když se kupci našli, ještě jiných domů k těm čtrnácte vyzdviženo. Prodávali se pak ti domečkové po 70 kopách a závdavku 6 kop; po 3 kopách veruňci spravováni* (tj. zájemci zaplatili 6 kop hotově, zbylou částku

---

7 lánů dědin. Počet 33 tedy zahrnuje jak usedlosti Svinenského předměstí, tak i usedlosti Nového Města (8 dvorů), které bylo Světem také pohlceno.

¹²² Roku 1571 zapisuje Březan tuto zprávu: „*předměstí Svinenské zbořeno a na jiném místě postaveno. (...), též nový most skrze tesaře Prokše dělán a předměstí Svinenské, poněvadž Krčín rybník minil nad městem udělati, k té straně přestavováno. Cemprechar, tesař krumlovský, 25 dvorů při jedné straně a jednu stodolu na Svinenském předměstí za 200 kop míš. zbořiti a na jiném místě postaviti měl. Než ještě na druhé straně ode dvora špitálského zůstalo osm domů; o ty obzvláště potom smluven*“ (Březan 1985, 234-235).

¹²³ Srov. Z Hule (2000, 51) lze usoudit, že Nové Město by se mělo nacházet JV od jádra Třeboň, a to na místě, kam Krčín nechal přeložit Zlatou stoku, tedy pod zmiňovaným kanálem, nikoli v prostorách rybníka Svět. Toto tvrzení ovšem nekoresponduje s dobovými zápisy kronikáře Březana.

¹²⁴ <https://digi.ceskearchivy.cz/770224/> [citováno dne 9. 3. 2020] - SOA Třeboň – oddělení Třeboň, fond Velkostatek Třeboň, kn. č. 72, pův. sign. IA6G beta Nro3 A/2 [online].

¹²⁵ <https://digi.ceskearchivy.cz/770226/34> [citováno dne 9. 3. 2020] - SOA Třeboň – oddělení Třeboň, fond Velkostatek Třeboň, I A 6Gbeta No 3b [online].

spláceli po 3 kopách ročně); 2 strychy ovsa a 4 dni roboty na ně povinnosti roční uvedeno. Tehdy za úředníka byl Kašpar Ebner a ty věci řídil. Pašek tesař ty domky stavěl“ (Březan 1985, 164).

Jak předměstí v průběhu 14. až do poloviny 16. století vypadalo, lze tedy pouze spekulovat. Velmi cennou pomůckou by byl dobový kartografický materiál. Bohužel, mapové podklady zachycují Třeboň až po vybudování rybníka Svět. Přesnější představu o rozložení a pohledu na Svinenské předměstí lze získat až ze zpráv související s jeho zánikem. Velmi cenným pramenem se ukázalo být dílo rožmberského kronikáře Václava Březana (1985). Zmínky souvisí především se založením a výstavbou rybníka Nevděk (potažmo Svět). Nelze opomenout, že je zapotřebí jisté kritiky studovaného pramene.

Když Krčín roku 1570 seznámil se svým záměrem vládce Rožmberského dominia, obyvatelé města vyjádřili s jeho záměry značný nesouhlas. Vybudování takto rozměrného vodního díla v blízkosti města bylo vnímáno jako nebezpečí. Důvodů, proč se jeho plán stal předmětem sporu, nebylo jenom zatopení předměstí. Mezi neméně závažné důvody patřila i obava z protrhnutí hráze a zaplavení města. Rozepře způsobilo také stržení části městského opevnění, které budoval Štěpánek Netolický v letech 1525-1527 (Mika 1970, 133).¹²⁶

Roku 1571 obdržel regent rožmberského dominia, Jakub Krčín z Jelčan a Sedlčan, souhlas od Viléma z Rožmberka ke stavbě nového velkoplošného rybníka. Plánům mocného regenta muselo ustoupit nejen celé Svinenské předměstí včetně špitálu a kostela sv. Alžběty, ale i tzv. Nové Město, vystavěné teprve v letech 1558 – 1559 (Burian 2004a, 4; Týž 2005, 1), s osmi dvory (Hule 2000, 51). Ustoupit velkolepému dílu musela také osada Dvorce (Mika 1970, 133). Jako materiál pro výstavbu hráze použili rybníkáři patrně také kameny ze stržených usedlostí bývalého předměstí (Březan 1985, 236).¹²⁷

---

¹²⁶ „Třeboni Krčín záhubu přinesl. V té příčině byl-li Krčín dobrý hospodář a politický člověk, že takové město a pevnost snížil, rozumnému člověku k soudu podává se. Krčín k tomu dílu má dobrého tovaryše Černýho (Jan Černý z Vinoře), toho času hejtman třeboňského panství), aby černé, co se lidem škození dotýkalo, dělali trefil“ (Březan 1985, 235).

¹²⁷ Rožmberský kronikář se ve své práci k roku 1571 zmiňuje o drancování bývalých předměstských gruntů. „Svět jinak Nevděk rybník zakládán; (...) Druhé, že při hodu Kristova vystoupení na nebe (24. 5.) rybníkáři grunty vybírali a vysejpalí dle hráze pro rybník Nevděk, kterýž potom Světem nazván, nad městem Třeboní na té straně k valům; a pilně hráz dělali, ježto na některých místech vždy se jim propadla“ (Březan 1985, 236).

Obyvatelé obou zaniklých předměstí byli přesunuti na Budějovické a Břilické předměstí, kde jim v rámci projektu nechala vrchnost zbudovat nové usedlosti (Burian 2004, 4). Stavba tohoto monumentálního díla se neobešla bez přidělení jistých odměn. Za zaplavené pozemky dostali pozemky náhradní, ty ale nebyly již tak výnosné.¹²⁸ Špitál byl přesunut do domu v Husově ulici čp. 127 (Hule 2000, 51) a kostel sv. Alžběty (vysvěcen 1576) byl zbudován na Břilickém předměstí, v místě dnešního hřbitova (Hule 2004, 48; Týž 2000, 52).¹²⁹

Díky zvýšení hráze mohl nový rybník pojmout při zátopě také starší Cirkvičný rybník (JZ od Světa) a zvýšením hráze Opatovického rybníka mohlo dojít k jejich spojení. Spojením rybníků Svět a Opatovický na přelomu let 1573/1574 došlo ke vzniku největšího rybníka na třeboňském panství. Nově vzniklý celek získal patřičné jméno „Nevděk“.¹³⁰ Tento rybník dosahoval bezmála 380 ha a měl dvě loviště – jedno na bývalém předměstí, druhé opatovické. Po povodni roku 1611 byl Nevděk rozdělen na Opatovický rybník a rybník Svět (Hule 2000, 52-53).

Ač výstavba tohoto díla nebyla místním po vůli, z ekonomického hlediska byl tento rybník nebyvalým přínosem do rožmberské pokladny. Již první výlovy přinesly značné zisky, o čemž informuje například i Břežanův zápis k datu 1583: „*Svět rybník loven; Krčín Svět lovil s radostí. 28. septembris v přítomnosti Krčina rybník Svět loven;*

---

¹²⁸ „Třeboňští o odměnu gruntů zatopených stáli; vzali odměnu za loučné grunty loukami na blatech. 14. martii, jinak v neděli Oculi, Jakub Krčín, regent rožmberských panství, byv na Třeboni, takové psaní panu vladařovi učinil: Třeboňští podali mi tohoto spisu, žádajíce odměny, co se zátopy gruntův a obce jejich, tak jakž tuto zejména poznamenali, dotýče. I dal jsem jim to za odpověď, že ten spis Vaší Milosti odeslati a potom, jaká byla vůle Vaší Milosti, jim oznámiti chci. I srozuměl jsem, že by to bláto chtěli na obecní groš dáti vyplaniti a zgrechtovati (tzn. odvodnit na náklady města), a potom mezi sebe rozdělit i něco pro pastvy zanechati. I neuznávám, aby tu co nenáležitěho žádali, nebo z toho místa Vaší Milosti na ten čas žádný užitek nepřichází.

A takž Třeboňští v odměně za loučné grunty zatopené a k užitku pánu obrácené těch blat při dlouhém mostě předepsaných dostavše, dali nadělati skok, nimi táž blata pro odpad vody protrhli, a tudy je osušivše, k užitku nemalému přivedli. Ježto sice předtím taková bahna tu byla, že když hovado mostu chybilo, že se v nich až po krk pohřížilo a ven pomoci samo sobě nemohlo. Kteráž (myšleno blata) již k městu docela přivtělena jsou. Než pevnosti tudíž nedobře posloužili“ (Břežan 1985, 429).

¹²⁹ „Třeboňští kostelové vnově vystavění od arcibiskupa posvěceni; (...). 26. julii, jinak ve čtvrtek po sv. Jakubu, Jeho Milost pán ráčil na Třeboň přijeti. A byvše již hotoví vnově vystavění dva kostelové u města Třeboně, jeden sv. Jiljí a druhý sv. Alžběty, Jeho Milost arcibiskup pražský Antonín (Antonín Brus z Mohelnice) dle posvěcění jich na Třeboň na dožádání vladaře se vypraviti ráčil a jich posvětil“ (Břežan 1985, 281). Dále se o obnově kostelů zmiňuje při sumarizaci výsledků na třeboňském panství: „Item kostel sv. Jiljí v rybníce Světě jest vystavěn a od pana arcibiskupa pražského posvěcen. Item kostel sv. Alžběty, kterýž byl zatopen rybníkem Světem, jest znova a z gruntu na předměstí Břilickém postaven a týž skrze pana biskupa pražského posvěcen“ (Břežan 1985, 300).

¹³⁰ „Svět rybník napuštěn a nasazen; (...) A toho času Nevděk, nový rybník na Třeboni, napuštěný, plodem k lovení dosazován a hráze předse převyšovaly se“ (Břežan 1985, 260). Roku 1573 byl rybník napuštěn, ovšem následující rok došlo k dalším úpravám hráze. „Toho roku (myšleno 1574) na panství Třeboňském při městě rybníka nového Nevděka, jinak Světa, hráz i hrázky dodělávaly se“ (Tamtéž, 263).

a velmi dobré a tučné kapry jměl. Vysazeno z něho přes 1224 džberů; než vcházelo jich na džber po 27 i 28, ale ještě doložen nebyl. Nad čímž velmi Krčín potěšen a tak panu vladaři napsal: Chválím milýho Pána Boha, že není po vůli zlých a neupřímných lidí (myšleni patrně odpůrci stavby rybníka, kteří se obávali ohrožení bezpečnosti města). Nebo když uslyší, že se Vaší Milosti na rybnících letos dobře podařilo, a zvláště těch, kteréž jsme vnově udělali, budou je uši boleti. A přál bych, aby je i jazykové boleli a ústa aby jim otekla, aby podruhé toho nemluvili, zač se nyní musejí styděti“ (Březan 1985, 315).¹³¹

9.3 Archeologické aktivity v prostorách zaniklého Svinenského předměstí Třeboně

Jak již bylo řečeno, výzkum v takto specifickém prostředí přináší svá úskalí. Rybník Svět je v souvislost s tradičním výlovem vypouštěn vždy jednou za dva roky, a to v zimních měsících. Zájmový termín z hlediska předkládané práce spadal na datum 19. 11. – 22. 11. 2018. Rybník byl po výlovu opětovně napuštěn. V minulých sezónách se nechával rybník přes zimní měsíce přemrznout, proto měli archeologové pro výzkum dané lokality relativně dostatek času. Rybník býval obvykle napouštěn až na začátku měsíce března.

Prvotní sběry se na prostoru Svinenského předměstí odehrály již v letech 1994 a 1998. Cílené průzkumy Svinenského předměstí však započaly až v zimě 2000/2001. Výzkum byl tehdy zahájen vizuálním průzkumem (prosinec 2000) východní části dna rybníka Svět, a to především v prostoru hráze a okolí již zmiňovaného ostrůvku (Obr. 26). Došlo k odhalení základů několika sídelních situací a jímky (Obr. 27), která byla zkoumána v únoru 2001. Jímka obsahovala dřevěnou výdřevu v podobě roubení (Burian – Vondrovský 2017, 2-3). Část výdřevy jímky je součástí expozice v Muzeu a galerii Třeboň (Psíková – písemné sdělení, 23. 1. 2020). Jímka měla čtvercový půdorys o rozměrech 1,5 m x 1,5 m a její stěny tvořily dvě řady dřevěných fošen o šířce 7 cm (Obr. 28, 29). Bohužel vzhledem k opětovnému napuštění rybníka nestihli archeologové

---

¹³¹ O nemalé výnosnosti informuje také zápis ze sluhovního listu datovaného k roku 1596: „...po všech Svatých loven rybník Svět (6 dnů), seděl tři horka, násada měl 1400 kop (84 000ks). Vyloveno kaprů 708 ½ džberu, štik velkých 2 kopy 11 kusů, štik místních 73 kop 28 kusů, vejmětku 3 kopy 44kusy, cejnů 27 kop 50 kusů, vokounů 68 ½ vědra, míků 38, ševců 7 kop 24 kusů, drobu 379 mírek prodáno hned na hrázi po 4 gr.; 54 fůry svezeno na sádky“ (Hule 2000, 53).

z Muzea Jindřichohradecka jímku kompletně prozkoumat (*Burian – Vondrovský 2017, 2-3*).¹³²

Výzkumy zaniklého předměstí Třeboně pokračovaly v prosinci roku 2002, kdy se archeologům podařilo pokračovat ve výzkumu roubené jímky. Nálezový fond z objektu „jímka“ je, co do počtu velmi bohatý. Soubor je tvořen fragmenty užitkové a stolní keramiky reprezentované především fragmenty hrnců a hrnků, pokliček, mís či džbánů. Zboží je kvalitně redukčně páleno a vytáčeno na rychle rotujícím hrnčířském kruhu. Keramika byla datována do 2. poloviny 15. století až 2. poloviny století 16., což koresponduje se zánikovým horizontem sledované lokality. Velmi cennými artefakty nalezenými při výzkumu jímky byly dva kompletně dochované komorové kachle. Na jednom z kachlů se vyskytuje motiv sv. Jiří na koni s drakem a princeznou, na druhém motiv dvou draků se spletenými krky (*Burian 2004b; Burian 2005, 1-6; Burian – Vondrovský 2017, 3*). V březnu roku 2003 (před opětovným napuštěním) došlo k položení další sondy, a to jihozápadně od ostrova. Po začišťení byla odkryta dřevěná podlaha, jež dosahovala rozměrů 2 x 3 m, avšak vzhledem ke stavu dochování nedošlo k vyzvednutí dřevěného materiálu (Obr. 30). Podlaha byla ztotožněna s tehdy stávajícím špitálem (*Tamtéž; Burian 2009*).

V červenci 2004 proběhl ZAV na hrázy rybníka Svět. Aktivita byla spojena s úpravami na hrázi rybníka v rámci vybudování pomníku Jakubu Krčínovi z Jelčan. Při severovýchodním okraji rybníka došlo ke skrytí koruny hráze. Archeologové odkryli na hrázi sondu o rozměrech 1,5 x 1,5 x 1m (*Burian 2004a, 4-6*). Výběr zajištěného keramického materiálu viz tab. 1E – 3E.

V lednu 2005 byly vzhledem k nepříznivým podmínkám pro exkavaci provedeny sběry. Rybník byl vypouštěn pomalu, což vzhledem k mocnému nánosu bahnitých sedimentů značně znemožňuje identifikaci jednotlivých objektů. Povrchové sběry přinesly drobný soubor keramického materiálu, cca 100ks (*Burian – Vondrovský 2017, 3; Tíž 2018, 3*).

Následujícího roku, tedy 2006, došlo k výjimečnému vypuštění rybníka Svět, což umožnilo provést další sérii povrchových sběrů. Tentokrát sběry přinesly velké množství fragmentů keramiky (648 Ks), svou podstatou shodujících se s nálezy

---

¹³² Na výzkumu se pod vedením Mgr. Buriana podíleli Milan Kajer a Jiří Vondrka.

z uplynulých sezón. Došlo k navázání na odkryv dřevěné podlahy z roku 2003 (*Burian – Vondrovský 2018, 3*).

Rybník byl poté vypuštěn v zimních měsících roku 2008. V této sezóně byl krom tradičních sběrů proveden vizuální průzkum, jehož cílem měla být identifikace objektů ze Svinenského předměstí a upřesnění jejich rozsahu (*Burian – ústní sdělení, 12. 9. 2017*). Při prováděných sběrech bylo získáno 178 fragmentů keramiky (*Burian – Vondrovský 2018, 4*).

Veškeré povrchové sběry byly prováděny v okolí ostrova, a to ze všech čtyř stran. Dále byly procházeny pláže u „Ostende“, poloha zvaná „U Tržiště“, plochy podél hráze jak z východní, tak i severní strany. Datačně zajímavý materiál upozorňující na starší sídlištní aktivity poskytla pláž a navazující břeh u kostela sv. Jiljí.

9.4 Analýza archeologického materiálu – Zaniklé Svinenské předměstí Třeboně

Metodika zhodnocení četného souboru archeologického materiálu zajištěného během výzkumných aktivit v prostorách Svinenského předměstí Třeboně je obdobná analýze artefaktů ze sídlištního objektu z Opatovického rybníka. V programu MS Excel byl vytvořen soubor tabulek, skrze který lze hmotný inventář podrobit procentuálnímu zhodnocení. Krom užitkové keramiky soubor obsahuje i velké množství fragmentů kamnářské keramiky.

Veškerý materiál, ke kterému byla přiřazena inventární čísla (viz tab. 1C), byl autorem předkládané práce laboratorně zpracován, tj. došlo k umytí artefaktů, revizi stavu dochování, přesáčkování, popsání inventárními čísly, určení a zjištění skutečného počtu kusů evidovaných pod jednotlivým číslem.¹³³ Materiál je uložen v archeologickém depozitáři Muzea Jindřichohradecka pod přírůstkovým číslem 174/2005. Vzhledem ke značnému počtu artefaktů byl k zevrubné analýze vybrán pouze materiál získaný z exkavace odpadní jímky s výdřevou JZ od ostrova.

Tím, že byl v rámci této práce revidován veškerý materiál, získal autor ucelenější představu o zkoumané lokalitě a průběhu tehdejších výzkumů této lokality. Kromě jediného nákresu exkavovaného objektu (Obr. 31) se žádná jiná kresebná dokumentace zachycených archeologických situací nedochovala.

Velmi cennou pomůckou se ukázala být úvodní přehledová tabulka (tab. 1C), která vypovídá nejen o druhu a počtu zajištěného materiálu, ale především o jednotlivých částech dna rybníka Svět, které byly procházeny.¹³⁴ Informace, které tabulka poskytuje, se nacházejí v poznámkovém aparátu.¹³⁵

Příslušné tabulky obsahují jednotlivá hodnotící kritéria, atributy a deskriptory, které jsou uvedeny v příslušném poznámkovém aparátu.

---

¹³³ Tabulka příslušné nálezové zprávy se liší od skutečného počtu artefaktů.

¹³⁴ Nutno podotknout, že v několika případech se autorovi nepodařilo daný sáček dohledat.

¹³⁵ Přírůstkové číslo – sledovaný materiál je v přírůstkové knize zapsán pod číslem 174/2005. / Inventární číslo – souboru ze Svinenského předměstí bylo přiřazeno souhrnné inventární číslo A1339. Číslo za lomítkem značí jednotlivý sáček s nálezy. / Datum / Lokalita / Kontext – dává nám informace o místě zajištění materiálu. / Obsah – označuje druh materiálu: fragmenty keramiky, kachlů, mazanice, cihlový materiál, Fe materiál, organický materiál. / Počet – uváděn v Ks.

Následující tabulka (tab. 2C) s názvem „Procentuální zastoupení jednotlivých druhů artefaktů“ vypovídá o procentuálním zastoupení jednotlivého druhu materiálu v rámci souboru.

Z přehledové tabulky je vyvozena také tabulka (tab. 3C) poukazující na kumulaci artefaktů v různých místech tehdejších sběrů. S politováním lze říci, že tehdejší sběry neměly jasně danou metodiku, neexistuje dokumentace průběhu prospekce lokality prostřednictvím povrchových sběrů artefaktů. Autor předkládané práce je tedy odkázán na informace z popisů jednotlivých sáčků a ústní informace tehdejšího badatele V. Buriana.

Tab. 3C, „Zastoupení archeologického materiálu v rámci jednotlivých částí lokality“, uvádí jednotlivá místa a celkový počet na nich zajištěného hmotného inventáře. Vzhledem k tomu, že i materiál mimo jímku byl ohledán, lze si udělat ucelený obraz, v jakých částech se materiál kumuluje a díky datování keramického materiálů si lze vytvořit i pomyslnou časovou mapu lokality.¹³⁶

9.4.1 Analýza archeologického materiálu z objektu „Jímka“

Pro zevrubnou analýzu artefaktů byl vybrán uzavřený soubor získaný exkavací objektů jímky. Autor tak rozhodnul nejen s ohledem na velikost a uzavřenost souboru, ale i vzhledem k jeho podstatě a vzhledem k časovému omezení. Kromě fragmentů užitkové keramiky a fragmentů kamnářské keramiky se v jímce nacházely také dva celé komorové kachle a torza komorových kachlů. Z fragmentů kumulovaných v prostoru jímky se podařilo zkompletovat dva celé nádobkové kachle.

Jednotlivé fragmenty užitkové a kamnářské keramiky ve sledovaném souboru vykazují zpravidla shodné znaky, z tohoto důvodu nebude analyzovaný soubor tak různorodý jako v předchozím případě (sídlištní objekt ze ZSO Opatovice).

---

¹³⁶ Ostrov, jímka / Povrchový sběr v okolí jímky / Povrchový sběr v okolí ostrova / Severní část, povrchový sběr / Jihovýchodní část, povrchový sběr + JV sonda, 30m od hráze, u Vojtěcha / Jihozápadní část, pod kostelem sv. Jiljí, povrchový sběr / Jihozápadní část, za pláží Ostedne / U Tržiště, povrchový sběr / Povrchový sběr u samoty poblíž Opatovického rybníka / Povrchový sběr bez bližší lokalizace

Jednou z otázek je, jaký procentuální poměr představuje materiál v uzavřeném objektu k materiálu získaného povrchovými sběry (tab. 4C). Tabulka „ Podíl exkavovaného materiálu vůči povrchovým sběrům“ má své příslušné deskriptory.¹³⁷

Tabulka s názvem „Jímka“ (tab. 5C) poskytne přehled jednotlivých sáčků a materiálu v nich uchovaných. Jedná se o výřez z úvodní tabulky. Z této tabulky vychází tabulka s názvem „ Procentuální zastoupení jednotlivých druhů materiálu v objektu“ (tab. 6C). Tato tabulka dává informaci o početním a procentuálním zastoupení jednotlivých druhů artefaktů.¹³⁸

9.4.2 Fragменты keramických nádob

Způsob analýzy je svým principem totožný se způsobem analýzy keramického materiálu ze sídlištního objektu z Opatovického rybníka s modifikacemi na sledovaný materiál. Tabulka s názvem „Velikost fragmentu [cm]“ (tab. 7C) slouží k vyřazení malých, zpravidla nikterak zajímavých fragmentů. Vždy byl brán v potaz největší rozměr, který byl na fragmentu naměřen. Fragменты menší než 3cm nebyly již dále analyzovány. Tyto fragmenty byly zpravidla degradovány, měly omleté lomy a neobsahovaly prvky vhodné k datování souboru. Sledované deskriptory.¹³⁹

Po rozřídění dle velikosti jednotlivých fragmentů keramického materiálu je zapotřebí si stanovit celkový počet fragmentů, se kterým bude dále pracováno. Tab. 8C s názvem „Počet zohledněných fragmentů“ se skládá ze dvou kritérií.¹⁴⁰

U analyzovaných fragmentů byla na lomu měřena jejich šířka. Tabulka „Síla stěny fragmentu“ (tab. 9C) třídí fragmenty dle níže udaných kritérií.¹⁴¹

---

¹³⁷ Sídlištní objekt – jímka / Ostatní

¹³⁸ Keramické nádoby – celé / Fragменты keramických nádob / Kachle – celé / Fragменты kamnářské keramiky – v rámci fragmentů jsou brána také torza kachlů / Mazanice / Cihlový materiál / Fe předměty / Struska / Sklo / Dřevo / Kosti / Kůže

¹³⁹ 0 – 3 cm / 3 – 5 cm / 5 – 10 cm / >10 cm

¹⁴⁰ Celkový počet fragmentů keramického materiálu / Počet fragmentů zohledněných pro deskripci souboru

V rámci posuzování stěny fragmentů byl řešen i způsob výroby keramického materiálu. Způsob výroby byl zkoumán také na dnech nádob.

Lom fragmentu a jeho povrch vypovídá o druhu výpalu keramického materiálu, ten byl v rámci analyzovaného souboru rovněž zkoumán. Tabulka 10C „Druh výpalu keramického materiálu“ zkoumá podíl redukčně pálené keramiky k oxidačně pálené keramice. Sledované výpaly.¹⁴²

Zkoumána byla rovněž barva povrchu keramického materiálu (tab. 11C). Dle zjištěných poznatků pozorováním materiálu byla vyčleněna příslušná barevná škála.¹⁴³

Kromě výše zmíněných kritérií byla zkoumána také zrnitost keramické hmoty za účelem zjištění informací o ostřivech a způsobu přípravy hmoty k následnému zpracování.

Zkoumána byla rovněž také povrchová úprava sledovaných fragmentů keramického materiálu. Analyzované keramické fragmenty byly dle tohoto kritéria rozděleny na 3 skupiny.¹⁴⁴

Datace keramického materiálu z objektu „Jímka“ si nežadá vytvoření tabulky. Veškeré artefakty vykazují obdobné znaky. Objekt lze datovat do časového horizontu od poloviny 14. století až 1. poloviny 16. století s přesahem do zánikového horizontu, který je pevně dán rokem 1571. Díky opětovné analýze materiálu se podařilo potvrdit již dříve stanovenou relativní dataci objektu, která byla stanovena na základě zběžného ohledání artefaktů.

V rámci analýzy byly posuzovány také jednotlivé fragmenty z hlediska, kterou část v rámci nádoby zaujímají. Tuto problematiku zohledňuje tabulka 12C: Procentuální zastoupení jednotlivých částí keramických nádob.¹⁴⁵

---

¹⁴¹ ≤ 0,5 cm / > 0,5 – 1 cm / > 1 – 1,5 cm / > 1,5 – 2,5 cm / > 2,5 cm / neklasifikováno – do této kategorie byly řazeny fragmenty s degradovaným povrchem, a tudíž nebylo možné provést objektivní měření jejich šíře. / Tenkostěnná / Silnostěnná

¹⁴² Redukční výpal / Oxidační výpal / Kombinovaný výpal / Neurčeno

¹⁴³ Ocelově šedá / Světle šedá / Tmavě šedá / Hnědo-červená / Světlá

¹⁴⁴ Režný povrch - bez povrchové úpravy / Leštěný povrch / Glazovaný povrch – myšleno vnitřní glazura

¹⁴⁵ Fragmenty okrajů a hrdel nádob / Fragmenty těl nádob / Fragmenty dnů nádob / Fragmenty funkčních doplňků (ucha, úchytky, tulejka trojnožky, nožky) / Torza poklic

Jednotlivé analyzované okraje a závěry z jejich analýzy zjištěné popisují tabulky 13C – 14C. V tabulce 13C je podán základní přehled o jednotlivých určených okrajích.¹⁴⁶ Pro typologizaci některých okrajových profilací bylo rovněž užito typáře - viz Čapek (2010, 250), rovněž byly autorem určeny a popsány jiné okrajové profilace (z hlediska zastoupení v souboru, v tomto případě není odkazováno na již existující typologii).¹⁴⁷ Upravená typologie je doprovázena vlastním numerickým kódem, který je s numerickým kódem původního typáře (u zastoupených profilací) propojen odkazem v závorce.

Tabulka „Procentuální zastoupení jednotlivých typů okrajů“ (tab. 14C) navazuje na tabulku předchozí a řeší podíl jednotlivých typů okrajů v rámci souboru. Tabulka obsahuje také popis jednotlivých okrajů.¹⁴⁸

Prostřednictvím šablony (deskriptoru keramiky) byl zjištěn poloměr hrdla jednotlivých nádob, tato veličina poslouží jako výchozí bod pro následující tabulku „Procentuální zhodnocení velikostí nádob na základě poloměru hrdla“ (tab. 15C), která si klade za cíl poskytnout informaci o možné velikosti hrdla nádob nalezených během

---

¹⁴⁶ Inventární číslo – pod kterým je daný okraj uložen (čísla za lomítkem odkazují na jednotlivé sáčky s nálezy). / Druh okraje – autor na základě obecných znaků pro deskripci okrajů v rámci sledovaného souboru vymezil celkem 15 typů okrajů keramických nádob. V předkládané práci jsou jednotlivé typy okrajů autorem nazvány jako SP typ_1 - 15. / Poloměr hrdla [cm] – poloměr hrdla byl zjištěn pomocí šablony (deskriptor keramiky). / Hrdlo dochováno z % - Pomocí výše zmíněné šablony bylo zjištěno, kolik procent z původní velikosti hrdla sledovaný fragment zaujímá. / Výzdoba – označení „A“ znamená nesoucí výzdobný prvek na podhrdlí, označení „N“ znamená, že daný okraj nenese výzdobný prvek.

¹⁴⁷ Daný typář byl zvolen z důvodu největší shody s danými profilacemi, jestliže za autorovým numerickým kódem není závorka odkazující na původní typář, znamená to, že byl popis učiněn autorem práce).

¹⁴⁸Typ okraje // Popis: SP typ_1 (Čapek 2010, typ: H11) – jednoduše profilovaný šikmo vně vyhnutý okraj / SP typ_2 (Čapek 2010, typ: H131) – vodorovně vyložený okraj / SP typ_3 – vodorovně vyložený hraněný okraj / SP typ_4 – vodorovně vyložený klenutý okraj / SP typ_5 (Čapek 2010, typ: H23) – zesílený nálevkovitě seříznutý okraj / SP typ_6 (Čapek 2010, typ: H25) – přehnutý střešovitě seříznutý okraj / SP typ_7 (Čapek 2010, typ: H27) – ovalený okraj / SP typ_8 – ploše oble podsekнутý okraj / SP typ_9 – kolmý okraj / SP typ_10 – oble vně přehnutý okraj / SP typ_11 – vně vyhnutý římsovitý okraj / SP typ_12 (Čapek 2010, typ: H172) – zakloněné okruží – límcovitý okraj / SP typ_13 (Čapek 2010, typ: H176) – šikmé okruží / SP typ_14 (Čapek 2010, typ: D21) – okraj džbánu s výraznou profilací / SP typ_15 (Čapek 2010, typ: PO21) – vodorovně vyložený okraj zvonovité poklice / Neklasifikováno // Počet [Ks] // Zastoupení v %

exkavace objektu. Jednotlivé velikosti dle poloměru hrdla jsou patřičně rozřazeny, viz poznámkový aparát.¹⁴⁹

Podrobnou analýzou prošla také jednotlivá dna nádob. Pro způsob typologizace a rozřídění dle jednotlivých typů a dle jejich charakteristických znaků byla rovněž použity práce V. Nekudy a K. Reichertové (1968, 54), L. Čapka (2013, II. – *dokumentární část*, 83, obr. 89) a společné dílo autorské dvojice R. Procházka – M. Peška (2007, 264).¹⁵⁰ Způsob deskripce byl aplikován na sledovaný materiál a přizpůsoben lokální problematice. Tabulka 16C nesoucí název „Dna nádob – deskripce“ zahrnuje příslušné kategorie, viz poznámkový aparát.¹⁵¹ Ač upravená typologie vychází z výše zmiňovaných prací, bylo užito vlastního numerického kódu, který je s numerickým kódem původního typáře propojen odkazem v závorce.

Procentuální zastoupení jednotlivých typů den nádob hodnotí tabulka následující. Tabulka 17C byla nazvána „Procentuální zastoupení jednotlivých typů dna v rámci sledovaného souboru“. V tabulce jsou porovnány početní i procentuální poměry jednotlivých typů den nádob včetně jejich popisu.¹⁵²

---

¹⁴⁹ $r \leq 3\text{ cm}$ / $r \leq 5\text{ cm}$ / $r \leq 7\text{ cm}$ / $r \leq 10\text{ cm}$ / $r > 10\text{ cm}$ / neklasifikováno

¹⁵⁰ Použité předlohové typáře se nejvíce shodují s analyzovaným materiálem. Ač typologie den byla původně vypracována pro brněnskou keramiku, analyzovaná dna Dno_typ_2 a Dno_typ_4 se nejvíce shodují právě s tímto typářem.

¹⁵¹ Inventární číslo / Druh dna – celkem se v souboru vyskytly 4 druhy dna. Autor užívá označení: Dno_typ_1 – 6. / Poloměr dna [cm] – pro měření využita šablona (deskriptor keramiky). / Dno dochováno z % - sleduje stav dochování dna. Kolik procent z původního dna představuje analyzovaný fragment? Pro měření využita šablona (deskriptor keramiky).

¹⁵² Typ dna // Popis: Dno_typ_1 (Čapek 2013, typ: Dn 01.01) – dno rovné ploché s šikmým mírně zaobleným okrajem / Dno_typ_2 (Procházka – Peška 2007, typ: 01.02) – dno rovné ploché s šikmým mírně odsazeným hraněným okrajem / Dno_typ_3 (Čapek 2013, typ: Dn 08.003) – dno rovné ploché s hraněným rozšířeným okrajem / Dno_typ_4 (Procházka – Peška 2007, typ: 02.01) – dno vnitřně vyklenuté s šikmým mírně zaobleným okrajem / Dno_typ_5 (Čapek 2013, typ: Dn 02.02) – dno vnitřně vyklenuté s šikmým mírně odsazeným okrajem / Dno_typ_6 (Čapek 2013, typ: Dn 13.01) – dno vnitřně vyklenuté s hraněným odsazeným okrajem / Neklasifikováno // Počet [Ks] // Zastoupení v %

Následující tabulka (tab. 18C) se zabývá poloměrem dna nádob a potažmo tak velikostí jich samotných. V tabulce „Procentuální zhodnocení velikostí nádob na základě poloměru dna“ jsou naměřené hodnoty uvedeny v poznámkovém aparátu.¹⁵³

Obdobně jako u analýzy materiálu ze sídlištního objektu při ZSO Opatovice se následující tabulky (tab. 19C – 21C) věnují výzdobným prvkům. Prvním krokem je poukázat na to, jaké procento z celkového počtu sledovaných fragmentů nese výzdobný prvek. Tabulka 19C se nazývá: „Procentuální zastoupení fragmentů s výzdobným prvkem v rámci souboru“.¹⁵⁴

Důležitým poznatkem je samozřejmě informace, která část nádoby nesla výzdobu. Na části nádoby, ze kterých fragment s výzdobným prvkem pocházel, poukazuje tabulka 20C. Tabulka „Výzdobné prvky a jejich procentuální zastoupení na dané části nádoby“ slouží rovněž jako přehledová pro problematiku výzdobných prvků na analyzovaném materiálu.¹⁵⁵

Procentuální zastoupení jednotlivých typů výzdoby sleduje tabulka 21C. Jednotlivé výzdobné prvky, které jsou v tomto souboru zpravidla tvořené radélkem, byly autorem předkládané práce, dle své podstaty, rozříděny na 23 typů: VP_SP_typ_1 - 23. Jednotlivé typy výzdobných prvků jsou rovněž popsány v tabulce.¹⁵⁶

---

¹⁵³ ≤ 3cm / ≤ 5 cm / ≤ 7 cm / ≤ 10 cm / > 10 cm / Neklasifikováno

¹⁵⁴ Celkový počet fragmentů zohledněného keramického materiálu / Zohledněné fragmenty nesoucí výzdobný prvek

¹⁵⁵ Inventární číslo / Typ výzdoby (VP_SP_typ_1 – 23) / Počet fragmentů s výzdobou / Podhrdlí (znak „A“ znamená, že se výzdobný prvek nachází na dané části nádoby / znak „x“ znamená, že se výzdobný prvek nenachází na dané části nádoby). / Hrdlo (znak „A“ znamená, že se výzdobný prvek nachází na dané části nádoby / znak „x“ znamená, že se výzdobný prvek nenachází na dané části nádoby). / Plece/tělo (znak „A“ znamená, že se výzdobný prvek nachází na dané části nádoby / znak „x“ znamená, že se výzdobný prvek nenachází na dané části nádoby). / Dno (znak „A“ znamená, že se výzdobný prvek nachází na dané části nádoby / znak „x“ znamená, že se výzdobný prvek nenachází na dané části nádoby). / Výduť (znak „A“ znamená, že se výzdobný prvek nachází na dané části nádoby / znak „x“ znamená, že se výzdobný prvek nenachází na dané části nádoby). / Ucho (znak „A“ znamená, že se výzdobný prvek nachází na dané části nádoby / znak „x“ znamená, že se výzdobný prvek nenachází na dané části nádoby).

¹⁵⁶ Typ výzdobného prvku (VP_SP_typ_1 – 23) // Popis výzdobného prvku: VP_SP_typ_1 – radélko - pás šikmých čar, orientace L - P (|||||) / VP_SP_typ_2 – radélko - pás šikmých čar, orientace L - P, uvozeno horní linkou (|||||) / VP_SP_typ_3 – radélko - pás šikmých čar, orientace L - P, uvozeno spodní linkou (|||||) / VP_SP_typ_4 - radélko - pás šikmých čar, orientace L - P, uvozeno horní i spodní linkou

9.4.3 Analýza kamnářské keramiky

Keramika kamnářská, fragmenty kachlů, tvoří podstatnou část sledovaného souboru. Kromě fragmentů nádobkových a komorových kachlů, se dochovala také torza a dokonce 2 celé komorové kachle. Z fragmentů nádobkových kachlů z objektu „Jímka“ se podařilo zkompletovat dva celé nádobkové kachle, které se svými rozměry v různých částech rozměrově shodují s fragmenty komorových kachlů a mohou tak poskytnout poměrně realistickou představu, jak by jednotlivé fragmenty vypadaly po kompletaci do celých kachlů.

9.4.3.1 Celé dochované kachle a torza

Kachle, které se dochovaly v celku, tj. komorové kachle s motivem Sv. Jiří a princezna a Dva draci se spletenými krky, již byly popsány ve článku V. Buriana z roku 2005 (*Burian 2005*). I přes to jsou zde oba dva exempláře opětovně zhodnoceny a je poukázáno na nově zjištěné informace v komparaci s dalšími nalezenými torzy komorových kachlů získaných z objektu „Jímka“. Podrobně budou popsány také již zmiňované nádobkové kachle.

(\\\\\\\\\\\\) / VP_SP_typ_5 - radélko - pás šikmých čar, orientace P - L (\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\) / VP_SP_typ_6 - radélko - pás šikmých čar, orientace P - L, uvozeno horní linkou (\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\) / VP_SP_typ_7 - radélko - pás šikmých čar, orientace P - L, uvozeno spodní linkou (\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\) / VP_SP_typ_8 - radélko - pás šikmých čar, orientace P - L, uvozeno horní i spodní linkou (\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\) / VP_SP_typ_9 - radélko - pás kolmých čar, uvozeno spodní linkou (IIIIII) / VP_SP_typ_10 - radélko - pás svisle orientovaných obdélníků ([ ] [ ] [ ]) / VP_SP_typ_11 - radélko - pás svisle orientovaných oblouků, uvozeno horní linkou (((((((( ) / VP_SP_typ_12 - radélko - pás vkládaných do sebe zapadajících trojúhelníků / VP_SP_typ_13 - radélko - pás vkládaných do sebe zapadajících trojúhelníků, uvozeno spodní linkou / VP_SP_typ_14 - radélko - pás šikmých čar, L - P a P - L orientace, křížené přes sebe (XXXX) / VP_SP_typ_15 - radélko - pás šikmých čar, L - P a P - L orientace, křížené přes sebe, uvozeno horní i spodní linkou (XXXX) / VP_SP_typ_16 - radélko - 5 linií vlnic tlačených radélkem / VP_SP_typ_17 - radélko - vlnice tlačená z drobných obdélníků, uvozeno 1 horní linkou a 2 spodními linkami / VP_SP_typ_18 - radélko/linka - 2x vodorovná linka oddělující podhrdlí a tělo nádoby, celé tělo pokryto malými tlačenými vlnicemi / VP_SP_typ_19 - linka - 1x vodorovná linka / VP_SP_typ_20 - linka - 2x vodorovná linka / VP_SP_typ_21 - žlábek – prožlabení / VP_SP_typ_22 - prstování - zpevňující pásek ze zásobnice / VP_SP_typ_23 - žebrování hrdla // Počet [Ks] // Zastoupení v %

9.4.3.2 Analýza fragmentů kamnářské keramiky

Úvodní tabulky nám poskytnou informaci, jaké procento a jaký počet zaujímají fragmenty kamnářské keramiky v rámci sledovaného souboru. Během analýzy materiálu došlo k roztřídění na fragmenty nádobkových (konkávních) kachlů a fragmenty kachlů komorových (konvexních). Tabulka 22C nese název „Procentuální zastoupení nádobkových a komorových kachlů“.¹⁵⁷

Následující tabulka sleduje druh výpalu jednotlivých fragmentů kachlů. Nese název „Druh výpalu fragmentů kamnářské keramiky“ (tab. 23C). Hodnotícími kritérii jsou druhy výpalu.¹⁵⁸

V tabulce 24C a 25C je řešeno, jakou část kachle daný fragment představuje. Tabulka 24C je vymezena na kachle nádobkové, tabulka 25C na kachle komorové. Tabulky nesou názvy: „Procentuální zastoupení jednotlivých částí nádobkových kachlů“¹⁵⁹ a „Procentuální zastoupení jednotlivých částí komorových kachlů“.¹⁶⁰

Dále byla u kamnářské keramiky pozorována její barva. Sledované kritérium vypovídá nejenom o povrchu, ale stopy žáru a okouření vnější strany nádobkových a vnitřní strany komory komorových kachlů vypovídají o užívání kachlového materiálu. Na základě zjištěných poznatků lze dle barvy povrchu roztřídit fragmenty kamnářské keramiky. Tuto problematiku upravuje tabulka 26C s názvem „Barva povrchu fragmentů kamnářské keramiky“. Barvy byly na základě pozorování roztříděny podle příslušné barevné škály.¹⁶¹

---

¹⁵⁷ Fragmenty nádobkových kachlů / Fragmenty komorových kachlů / Počet [Ks] / Zastoupení v %

¹⁵⁸ Oxidační / Redukční / Kombinovaný / Neurčeno

¹⁵⁹ Okraj nádobkového kachle s náběhem na stěnu / Fragmenty stěny/pláště nádobkového kachle / Dno nádobkového kachle / Počet [Ks] / Zastoupení v %

¹⁶⁰ Rohová část komorového kachle (část ČVS s napojením na komoru a VO) / ČVS komorového kachle / VO komorového kachle / Fragmenty stěny/pláště komorového kachle / Římsová část komorového kachle / Počet [Ks] / Zastoupení v %

¹⁶¹ Světlá (bílá až bíložlutá) / Cihlově oranžová / Hnědá až hnědo-béžová / Tmavě šedá

Krom výše zmiňovaných sledovaných znaků byl prostřednictvím fragmentů sledován rovněž způsob výroby, povrch, stopy po užívání a následná úvaha, jaké místo v rámci kamnového tělesa nalezené fragmenty kachlů zastávaly.

Pro určení tvaru ústí nádobkových kachlů je důležitá deskripce jednotlivých okrajů kamnářské keramiky. U jednotlivých okrajů bylo rovněž sledováno, zdali navazují na stěnu/plášť a zdali se na jejich vnitřní straně (v případě nádobkových kachlů) nachází vnitřní obvodová lišta. Pomocí zkompletovaných exemplářů, které obsahují vnitřní obvodovou lištu, lze na základě jednotlivých vzdáleností vnitřní obvodové lišty od okraje s jistou mírou určitosti říci, jakou část ústí nádobkového kachle fragment představuje. Tabulka 27C – „Nádobkové kachle – okraje“ obsahuje také jednotlivé typy okrajů určených na pozorovaném materiálu. Tabulka nám dává informace o příslušných kategoriích, viz poznámkový aparát.¹⁶²

Následující tabulka „Procentuální zastoupení jednotlivých typů okrajů nádobkových kachlů“ (tab. 28C) poukáže na nejpočetněji a procentuálně nejvíce zastoupený typ okraje. Jednotlivé typy okrajů byly autorem označeny jako: ONK_typ_1 - 6. V hodnotící tabulce nechybí rovněž podrobný popis jednotlivých okrajů.¹⁶³

Analyzována byla také dna nádobkových kachlů, kde byl pozorován jejich druh, způsob napojení, poloměr a % dochování. Zjištěné informace mohou prozradit, zdali se jedná o kachle obdobných velikostí a zdali byly tedy součástí jednoho a téhož tělesa či byly výrobkem jednoho kamnáře. Tabulka 29C nese název „Nádobkové kachle – dna“ a skládá se ze příslušných deskriptorů uvedených v poznámkovém aparátu.¹⁶⁴

V následující tabulce je řešeno procentuální zastoupení jednotlivých typů dna nádobkových kachlů. Dle vypořádaných zjištění byly určeny 3 typy dna nádobkových kachlů, které nesou označení: DNK_typ_1 – 3. Autorem upravená typologie vychází rovněž z prací V. Nekudy a K. Reichertové (1968, 54), L. Čapka (2013, II. – dokumentační část, 83, obr. 89) a R. Procházky a M. Pešky (2007, 264). Upravená

---

¹⁶² Inventární číslo / Tvar ústí / Typ okraje: OKN_typ_1 – 6 / Rozměry fragmentu / Barva / Výpal / VOL - vnitřní obvodová lišta (v případě, že fragment obsahuje vnitřní obvodovou lištu, bude kolonka označena „A“, v opačném případě bude kolonka označena „N“). / Odsazení VOL [cm] - odsazení vnitřní obvodové lišty od okraje [cm]

¹⁶³ Typ okraje nádobkového kachle // Popis: ONK_typ_1 – okraj mírně vnitřně zkosený, vodorovně seříznutý / ONK_typ_2 – okraj oboustranně zaoblený / ONK_typ_3 – okraj jednostranně zaoblený / ONK_typ_4 – okraj oboustranně hraněný (hranol) / ONK_typ_5 – okraj oboustranně rozšířený / ONK_typ_6 – okraj mírně vně vytažený, šikmo seříznutý, prožlabený // Počet [Ks] // Zastoupení v %

¹⁶⁴ Inventární číslo / Typ dna / Poloměr [cm] – byla použita šablona (deskriptor keramiky). / Dno dochováno z % - byla použita šablona (deskriptor keramiky).

typologie je opatřena vlastním numerickým kódem, který je s původním numerickým kódem původního typáře propojen odkazem v závorce. Tabulka 30C „Procentuální zastoupení jednotlivých typů den nádobkových kachlů“ obsahuje rovněž detailní popis kachlů.¹⁶⁵

Podrobně analyzovány byly také fragmenty komorových kachlů. V rámci analýzy materiálu byla pozornost zaměřena na typ okrajové lišty, VO a motiv na ČVS. Fragmentů komorových kachlů je v souboru v porovnání s fragmenty kachlů nádobkových skromný počet. Z tohoto důvodu budou řešeny veškeré atributy v rámci jedné tabulky – „Komorové kachle“ (tab. 31C). Přehledová tabulka podává základní informace o fragmentech ČVS, obvodových lišt, vyhřívacích otvorech i o jednotlivých torzech komorových kachlů.¹⁶⁶

Na základě zjištěných poznatků bylo vymezeno 5 typů okrajových lišt komorových kachlů, které byly označeny jako OLKK_typ_1 - 5. Obdobně došlo k označení jednotlivých zjištěných typů okrajů vyhřívacích otvorů – OVO_typ_1 - 6. Popis jednotlivých typů okrajových lišt - viz poznámkový aparát. Autorem upravená typologie okrajových lišt a okrajů výhřevných otvorů vychází z práce Z. Smetánky (1969, 248-250) a je doprovázena vlastním numerickým kódem, který je s původním kódem propojen skrze odkazy v závorkách. Procentuální zastoupení jednotlivých typů okrajových lišt komorových kachlů včetně popisu se nachází v tabulce 32C – „Procentuální zastoupení jednotlivých typů okrajových lišt komorových kachlů“.¹⁶⁷

Popis jednotlivých typů vyhřívacích otvorů včetně jejich procentuálního zastoupení v souboru podává tabulka 33C – „Procentuální zastoupení jednotlivých typů okrajů vyhřívacích otvorů komorových kachlů“.¹⁶⁸

---

¹⁶⁵ Typ dna // Popis: DNK_typ_1 (Čapek 2013, typ: Dn 01.01) – dno rovné ploché s šikmým mírně zaobleným okrajem / DNK_typ_2 (Procházka – Peška 2007, typ: 01.02) – dno rovné ploché s šikmým mírně odsazeným hraněným okrajem / DNK_typ_3 (Čapek 2013, typ: Dn 08.003) – dno rovné ploché s hraněným rozšířeným okrajem // Neklasifikováno // Počet [Ks] // Zastoupení v %

¹⁶⁶ Inventární číslo / Dochovaná část / Typ OL (okrajová lišta) / Typ VO (vyhřívací otvor) / Okraj VO (vyhřívací otvor) / Motiv na ČVS – jestliže byl motiv dochován, je v tabulce označen „A“, v opačném případě „N“. / Popis motivu ČVS //X – není známo

¹⁶⁷ Typ OL (okrajové lišty) // Popis: OLKK_typ_1 (Smetánka 1969, typ: 4) – okrajová lišta s jednostranným zaoblením. / OLKK_typ_2 (Smetánka 1969, typ: 5) – okrajová lišta s mohutným jednostranným zaoblením. / OLKK_typ_3 (Smetánka 1969, typ: 10) – okrajová lišta s dvojnásobným jednostranným zaoblením. / OLKK_typ_4 (Smetánka 1969, typ: 11) – okrajová lišta s mohutným výžlabkem + vývalek. / OLKK_typ_5 (Smetánka 1969, typ: 1) – okrajová lišta hranolového tvaru. // Počet [Ks] // Zastoupení v %

¹⁶⁸ Typ okraje VO // Popis: OVO_typ_1 (Smetánka 1969, typ: 6) – okraj ploše oble přehnutý. / OVO_typ_2 (Smetánka 1969, typ: 7) – okraj ploše oble podtržený / OVO_typ_3 (Smetánka 1969, typ: 3)

9.4.4 Ostatní materiál

Fragmenty keramických nádob a kamnářské keramiky tvořily nejpočetnější materiálovou skupinu hmotného inventáře zajištěného ze sídlištního objektu „Jímka“, který byl zachycen jihozápadně od dnešního ostrova. Další artefakty, které byly podrobeny analýze, byť početně nesrovnatelné s předchozími analyzovanými materiálovými skupinami, byly mazanice, cihlový materiál, struska, Fe předměty, kosti, kůže, uhlíky a kusy dřeva z původní výdřevy sídlištního objektu. Zlomky mazanice z objektu byly zváženy a ohledány. Analýza zajištěných uhlíků je řešena v kapitole 15. V rámci souboru bylo zajištěno také 6 železných hřebíků a několik neurčitelných Fe předmětů. Zjištěné poznatky o kovových předmětech nám přiblíží tabulka 34C, která nese název: „Kovové artefakty“ (tab. 34C). V tabulce jsou zachycena příslušná kritéria blíže popisující kovové artefakty.¹⁶⁹

Utříděním zjištěných poznatků prostřednictvím deskripce artefaktů do přehledných tabulek, bylo získáno nových cenných poznatků o průběhu samotného tehdejšího výzkumu, ale také o lokalitě a hmotné kultuře středověkého předměstí poddanského města.

– okraj oble podsekнутý. / OVO_typ_4 (*Smetánka 1969, typ: 8*) – okraj ploše oble podsekнутý. / OVO_typ_5 (*Smetánka 1969, typ: 18*) – okraj oboustranně ovalený. / OVO_typ_6 (*Smetánka 1969, typ: 16*) – okraj oboustranně rozšířený. // Počet [Ks] // Zastoupení v %

¹⁶⁹ Inventární číslo / Předmět / Kov – druh kovu / Poznámka / Rozměry [cm]

9.5 Syntéza – zhodnocení archeologického materiálu z výzkumů zaniklého Svinenského předměstí Třeboně

Podkapitola podává výsledky, které byly zjištěny analýzou archeologického materiálu zajištěného Mgr. V. Burianem a jeho kolegy M. Kajerem a J. Vondrkou na dně třeboňského rybníka Svět.

Zajištěný materiál je uložen v Muzeu Jindřichohradecka pod přírůstkovým číslem 175/2005. Materiálu byla přidělena inventární čísla A1339/1 – 219 a A1329/32-68. Ze základní přehledové tabulky 1C ovšem vyplývá smutné zjištění, že několik inventárních čísel se autorovi přes veškerou snahu nepodařilo dohledat.¹⁷⁰

Samotné zpracování souboru bylo započato prvotním laboratorním zpracováním. Veškerý dohledaný materiál, ke kterému již byla přiřazena inventární čísla, byl autorem předkládané práce důkladně omyt a následně popsán příslušným přiřazeným inventárním číslem.

Zpracovaná přehledová tabulka poskytuje informaci nejen o plochách, na kterých byl proveden povrchový sběr artefaktů, tedy o rozsahu prospekce, exkavovaném objektu, ale také o podstatě a počtu zajištěného materiálu. Ač byl pro podrobnější deskripci vybrán soubor z exkavovaného objektu, který byl autorem výzkumu označen jako „jímka“, ohledání pro získání komplexnějších informací o lokalitě proběhlo u veškerého zajištěného materiálu.

V rámci několika sezon výzkumných aktivit V. Buriana v prostorách zaniklého Svinenského předměstí bylo zajištěno celkem 5374 artefaktů. V souboru jsou nejvíce zastoupeny fragmenty kuchyňské a stolní keramiky v počtu 3046 Ks, které představují více než polovinu celkového souboru, 56,7% (tab. C2). Zajímavým zjištěním byl vysoký počet fragmentů keramiky kamnářské, která představuje 40,1% artefaktů. Fragmenty nádobkových a komorových kachlů byly kumulovány v uvažované středové části předměstí, tedy především v okolí dnešního ostrova a v exkavovaném objektu. Celkově bylo zajištěno 2154 kusů fragmentů nádobkových a komorových kachlů. Ostatní artefakty jako mazanice (32 Ks, 0,6%), cihla/prejz (21 Ks, 0,4%), kovové

---

¹⁷⁰ V depozitárních prostorách MJH se nachází blíže nepopsaný neinventarizovaný materiál pravděpodobně z prostoru rybníka Svět, který patrně pochází ze sběrů M. Kajera. Vzhledem k neexistenci jakýchkoliv nálezových okolností či bližších informací nebude v rámci této práce tomuto materiálu dále věnována pozornost.

předměty (26 Ks, 0,5%), struska (11 Ks, 0,2%), sklo (1 Ks, 0,0%) tvoří pouze nepatrné množství z celkového souboru. Obdobně je tomu u organického materiálu. Kusy dřev byly nalezeny v exkavovaném objektu (68 Ks, 1,3%). Z objektu byly získány i vzorky uhlíků (viz kap. 15). Dále soubor poskytl 14 Ks (0,3%) zvířecích kosterních pozůstatků a 1 kus kůže. Dominující tendence fragmentů keramických nádob a fragmentů kamnářské keramiky si lze povšimnout na veškerých procházených plochách. Rovněž tomu je i u exkavovaného objektu. Mezi artefakty získanými povrchovým sběrem dominují fragmenty keramiky v počtu 2433 Ks a fragmenty kachlů v počtu 1464 Ks. Ostatní artefakty jsou tvořeny počtem několika málo kusů.

S ohledem na jednotlivé plochy, na kterých byl materiál sbírán či získán exkavací, je možno na základě množství nalezených artefaktů zjistit jejich potenciál pro následující aktivity (tab. 3C). Jednotlivé názvy ploch autor práce pouze převzal od autora výzkumu. Rovněž lze díky keramickému materiálu přiřadit také k jednotlivým místům dataci.

Lokalita „Ostrov – jímka“ (myšleno exkavovaný objekt) tvoří více než ¼ veškerého archeologického materiálu zajištěného z výzkumů Svinenského předměstí. Celkem 1418 artefaktů tvoří 26,4% z celkového množství. Následný povrchový sběr v širším okolí jímky potvrdil archeologický potenciál plochy jižně od ostrova. V okolí jímky bylo zajištěno 1612 kusů archeologického materiálu, což tvoří 30 % z celkového množství artefaktů. Materiál z okolí jímky je identický s analyzovaným materiálem z exkavovaného objektu. Jedná se zpravidla o redukčně pálenou kuchyňskou a stolní keramiku, točenou na hrnčířském kruhu. Tenkostěnná keramika šedé až ocelově modrošedé barvy nese stopy leštění povrchu. Na ploše se také vyskytovalo několik fragmentů oxidačně pálených nádob opatřených vnitřní glazurou. Obdobně jako u „jímky“ je zde zachyceno velké množství keramiky kamnářské. Dominují fragmenty oxidačně pálených nádobkových kachlů. Na ploše byly také, ovšem v menší míře, nalezeny fragmenty redukčně pálených nádobkových kachlů a kachlů komorových. Shodný materiál byl nalezen i v okolí samotného ostrova. Sběry na severní, západní i východní straně ostrova přinesly 92 kusů archeologického materiálu (1,7%). Zajištěný materiál lze datovat od počátku 15. století až do zánikového horizontu, který je v tomto případě spjat s rokem 1571, kdy došlo ke zbourání předměstí kvůli výstavbě rybníka. Při povrchových sběrech prováděných autorem předkládané práce roku 2018 bylo

nalezeno jen přes 400 artefaktů, převážně fragmentů keramiky. Plochy opakovaných sběrů lze již patrně pomalu považovat za vytěžené.

Severně od ostrova, blíže k samotnému městu Třeboň, bylo zajištěno celkem 139 kusů archeologického materiálu (2,6 %), převážně fragmentů keramiky. Krom na kruhu vytáčené redukčně pálené hrnciny ocelově šedé barvy se zde vyskytovala keramika oxidační s vnitřní polevou. Materiál byl rámcově datován do 16. století až po zánikový horizont. Materiál staršího období nebyl na této ploše zastoupen. Obdobný výsledek přinesl i povrchový sběr autora (2018), plocha S5, kdy došlo k nalezení 2 střepišť fragmentů redukčně pálené keramiky obdobného provedení. Nově objevená střepiště a objekt s výdřevou ovšem navozují možnost archeologického potenciálu dané části lokality do budoucna.

Jižní polovina lokality byla rozdělena na několik dalších částí – JV část povrchový sběr, 30 m od hráze, „U Vojtěcha“. Zde bylo zajištěno 246 artefaktů, což tvoří 4,6% z celkového množství. Materiál zajištěný v jihovýchodní části uvažovaného předměstí, rovněž JV část rybníka Svět, je obdobný materiálu zajištěnému z části středové. Jedná se rovněž o kuchyňskou a stolní keramiku. Dominuje redukčně pálená, na kruhu točená tenkostěnná hrncina. Kamnářská keramika ale zde již není prakticky zastoupena. Krom materiálu 15. a 16. století, který zde dominuje, si lze všimnout i keramiky i několika kusů keramického materiálu, který lze rámcově datovat do poloviny 14. století. Rovněž byly v souboru objeveny i masivnější fragmenty keramiky s příměsí grafitu.

Jihozápadní část byla rozdělena na plochy u dnešní pláže a campu Ostende (JZ část, za pláží Ostende) a u dodnes stojícího hřbitovního kostela sv. Jiljí (JZ část – pod kostelem sv. Jiljí, povrchový sběr). Plocha u pláže Ostende vydala 43 keramických fragmentů (0,8% z celkového množství). Povrchový sběr označen „JZ část – pod kostelem sv. Jiljí, povrchový sběr“ byl plodný nejenom na počet zajištěných artefaktů (603 kusů, 11,2%), ale i na zjištěné poznatky a možnosti stanovení archeologického potenciálu do budoucna. Sběr byl prováděn nejenom na rybničním dně, ale i na břehu pod zmiňovaným kostelem, včetně části polní plochy poblíž kostela (1515). V prostorách dna a břehu pod rybníkem se vyskytovala silnostěnná keramika (síla střepu cca 1 - 1,5 cm) s nemalým množstvím příměsí grafitu. Keramický materiál je svou podstatou velmi podobný nejstarším horizontům zachyceným v sídlištním objektu

z Opatovického rybníka. Černě až černohnědě zbarvené fragmenty nesou stopy dotvarování nádob, obtáčení. Na základě keramické hmoty s množstvím ostřiva, okrajů nádob a den nesoucích stopy po podsýpce a hrnčířských značek byl daný materiál rámcově datován do 2. poloviny 13. až 1. poloviny 14. století.¹⁷¹ Krom fragmentů větších hrnců se zde nachází také masivní fragmenty zásobních nádob. Nejstarší keramika se tedy nacházela na dně pod kostelem. Směrem na polní plochu přibývá keramiky mladší datace.

Zůstává otázkou, zda zjištěný horizont souvisí se Svinenským předměstím či nikoli? Nejstarší písemná zpráva o existenci Svinenského předměstí spadá do druhé poloviny 14. století. Jestliže by se jednalo o součást bývalého předměstí, mohla by se jeho existence posunout téměř sto let před první písemnou zmínku. Z mapy vychází, že řešená plocha se nachází již poměrně daleko od samotného města. Z logiky věci lze usuzovat, že předměstí se rozšiřovalo směrem od města dále a ne ze vzdáleného bodu směrem ke městu. Hřbitovní kostelík sv. Jiljí byl postaven až roku 1515. V této době nebylo předměstí natolik rozvinuto, aby mohla být sledovaná plocha jeho součástí, což potvrzují také písemné prameny. Ani ve zprávách V. Březana nejsou zmínky, které by popisovaly hřbitovní kostel sv. Jiljí v době jeho založení jako součást Svinenském předměstí. Na druhou stranu došlo v průběhu 2/3 16. století k nebývalému rozvoji předměstského osídlení (viz komparace urbářů z let 1520 a 1555). Lze uvažovat, že hřbitovní kostelík a jeho okolí se staly součástí součástí Svinenského předměstí a Nového Města až kolem poloviny 16. století.

Na základě analyzovaného keramického materiálu a výše nastíněných poznatků se patrně nejedná o nejstarší část zaniklého Svinenského předměstí Třeboně, ale mohlo by se jednat o dosud neznámé osídlení z 2. poloviny 13. až 1. poloviny 14. století, které patrně nemá s pozdějším předměstím spojitost.

Plocha kolem kostela sv. Jiljí má zajisté velký potenciál a mělo by se jí v budoucnu věnovat zvláštní pozornosti.

Zbylé procházené plochy již nedosahují takového potenciálu jako plochy výše popsané. Pozdně středověké keramické fragmenty byly zajištěny u samoty poblíž Opatovického rybníka (mimo uvažovaný areál předměstí, nicméně sběr byl učiněn v rámci jeho průzkumu). Plocha „U Tržiště“ obsahovala 288 artefaktů (5,4%), kde krom

---

¹⁷¹ Za upřesnění a potvrzení datace vděčím Mgr. Janu Kocinovi, kterému tímto opět děkuji.

kromě materiálu obdobného střední části předměstí se nacházelo větší množství fragmentů oboustranně glazované oxidačně pálené keramiky mladšího data. Patrně se jedná o druhotně uložený odpad, který byl naházen do již existujícího rybníka. Obdobný materiál byl zajištěn rovněž u čp. 86.

U některých sáčků zcela chybí popis, kde, potažmo v jaké části rybníčního dna, byl materiál nalezen. Takovýto materiál je zde označen „Povrchový sběr bez bližší lokalizace“. Materiál svou podstatou byl získán patrně ze středové části, tedy v prostorách kolem ostrova, Jelikož je typově shodný s materiálem ze středové části předměstí. Materiál postrádající bližší lokalizaci tvoří 17% z celkového množství, tedy 915 kusů archeologického materiálu.

Svinenské předměstí lze vytyčit do prostoru západně od hráze rybníka Svět až na jeho JV část. Keramický materiál nejstarších horizontů se nachází nejdále od městského jádra a směrem k městu byl nalézán materiál mladší. Centrální částí předměstí byl patrně prostor kolem dnešního ostrova. Od ostrova směrem ke městu evidujeme keramický materiál typický pro 2. polovinu 15. století až po zánikový horizont předměstí.

9.5.1 Sídlištní objekt „jímka“ – syntéza zjištěných poznatků

Pro detailní analýzu a deskripci artefaktů byl vybrán, vzhledem k obsáhlosti souboru, materiál z exkavovaného objektu označeného jako „jímka“. Výzkum objektu probíhal na přelomu sezon 2000/2001 a 2002/2003. Dřevem roubený objekt čtvercového půdorysu o velikosti 150 x 150 x 30 cm se nacházel cca 25 m jižně od ostrova (*Burian 2005*, 1). Na základě tabulky 4C si lze povšimnout, že materiál z exkavovaného objektu tvoří více než čtvrtinu z celkového množství zajištěného materiálu (26,4%). Povrchovým sběrem bylo tedy získáno 3956 artefaktů, což tvoří necelé zbylé tři čtvrtiny souboru (73,6%).

Druhově je soubor nejvíce zastoupen fragmenty kamnářské keramiky (tab. 6C). Celkem 686 fragmentů, převážně nádobkových kachlů, tvoří necelou polovinu souboru (48,4%). Kromě fragmentů keramických kachlů je soubor z objektu jímka také zastoupen 2 celými komorovými kachli a 2 zkompletovanými nádobkovými kachli. Celé kachle představují pouze 0,3% souboru. Analýze kamnářské keramiky bude

věnován prostor dále. Soubor obsahoval 613 fragmentů keramických nádob, tj. 43,2%. Ostatní artefakty jsou v porovnání s keramikou v zanedbatelném množství. V objektu se nacházelo celkem 16 kusů mazanice (1,1%), 7 kusů cihlového materiálu – cihly/prejzy (0,5%), 9 kusů kovových, železných, předmětů (0,6%), 10 kusů strusky (0,7%), 1 kus čírého skla (0,1%), 68 kusů dřeva (4,8%), 3 zvířecí kosti (0,2%) a jeden kus kůže (0,1%).

9.5.2 Zhodnocení keramického materiálu – kuchyňská a stolní keramika

Exkavovaný objekt obsahoval celkem 613 fragmentů keramických nádob. Jedná se o fragmenty kuchyňské a stolní keramiky. Fragmenty byly roztrženy dle velikosti (tab. 7C). Vždy byl brán v potaz největší naměřený rozměr. Keramické fragmenty menší než 3 cm tvořily 12,6%. Těchto 77 fragmentů malého rozměru bylo zpravidla degradováno, bez ostrého lomu, bez stop výzdoby jiných pomůcek pro dataci. Takoveto neanalyzovatelné fragmenty byly vyřazeny z dalšího zhodnocování. Pro detailní deskripci byly upřednostněny fragmenty větší nebo rovny 3 cm. Fragmenty v rozmezí velikosti 3 – 5 cm tvořily 51,2 % z celkového deskribovaného počtu (314 kusů). Fragmenty, jejichž velikost se pohybuje v rozmezí od 5 až do 10 cm, představovaly 30,7 % souboru, tedy 188 kusů. Fragmentů větších než 10 cm se dochovalo v objektu pouze 34, což činí 5,5 %. Počet fragmentů, které byly podrobeny zevrubnější analýze, je 536 kusů, tedy 87,4% z celkového množství keramického materiálu kuchyňské a stolní keramiky z objektu (viz tab. 8C).

Zkoumána byla také síla/šířka jednotlivých zohledněných fragmentů (tab. 9C). Dominují fragmenty, jejichž síla je menší nebo rovna 0,5 cm. Tenkostěnná keramika převažuje z 85,8% a jedná se o 460 fragmentů. Soubor je tedy tvořen převážně tenkostěnnou keramikou vytáčenou na rychle rotujícím hrnčířském kruhu. Střepty, jejichž lom je širší než 0,5 cm, jsou označeny za silnostěnné. Střepty silné stěny zaujímají pouze 11,2% ze zohledněného souboru. 56 fragmentů dosahuje šíře do 1 cm (10,45%). Pouze 0,74% (4 fragmenty) měly širší stěnu než 1 cm. U fragmentů s degradovaným povrchem nemohla být šíře změřena. Neklasifikované fragmenty tvoří pouze 3 %.

U sledovaných fragmentů kuchyňské a stolní keramiky dominuje redukční výpal (tab. 10C). Redukčně pálených fragmentů je v souboru 94,2%, tj. 505 fragmentů.

Oxidačně pálené fragmenty užitkové keramiky byly zaznamenány pouze v 4,7% případech. V souboru nebyl evidován žádný kombinovaný výpal, tj. sendvičový efekt. Nutno podotknout, že několik fragmentů redukčně pálené keramiky nese stopy oxidačního přezehnutí. Výpal nebyl určen v 1,1% případech.

Druh výpalu koresponduje s barvou povrchu keramických fragmentů. Na základě pozorování byla vytyčena barevná škála (tab. C11). Jedná se o různé odstíny šedé barvy. Škála byla zjednodušena a materiál rozříděn následovně: 45,3% fragmentů má ocelově šedou až částečně šedomodrou barvu povrchu, tj. 243 ks, světle šedou barvu nese 45% fragmentů (241 ks). Tyto barvy si jsou velmi blízko. Ostatní odstíny jsou zastoupeny v zanedbatelném množství: 27 fragmentů tmavě šedé až načernalé keramiky (5%), 10 fragmentů hnědé až hnědo-červené keramiky (1,9%) a 15 fragmentů světlých odstínů jako bílá, bíložedá (2,8%). Z 95% nám dominují šedé tóny redukčně pálené keramiky.

Keramická hmota je tvořena jemně plavenou hlínou bez viditelných příměsí. Povrch sledovaných fragmentů je rezný, tj. bez úpravy (53,2%) či leštěn (45,3%). Leštěný povrch nesou fragmenty ocelově šedé až šedomodré barvy. Tenkostěnná na kruhu točená redukčně pálená hrnčičina 16. století s leštěným povrchem je zde zastoupena v nemalé míře. Na některých fragmentech jsou již pouze patrné stopy po leštění povrchu. V rámci keramických fragmentů z objektu „jímka“ byly evidovány také fragmenty nesoucí glazuru hnědé až medové barvy. Oxidačně pálené fragmenty nesly stopy glazovaného povrchu pouze po své vnitřní straně.

Materiál z exkavovaného objektu byl rámcově datován již Mgr. V. Burianem od 2. poloviny 15. století až do zánikového horizontu lokality, tedy do konce 2/3 16. století (*Burian – ústní sdělení, 14. 11. 2018*). Provedená analýza materiálu v rámci předkládané práce z hlediska morfologicko-technologických znaků keramické výplně dataci prakticky potvrdila a rozšířila. Nicméně okrajové profilace ovšem pro 16. století v souboru určeny nebyly. Nutno podotknout, že některé typy okrajů lze zařadit rovněž do staršího období. Na základě analýzy okrajů lze tedy dataci počátku odpadního objektu posunout již do poloviny 14. století. Chronologické zařazení jednotlivých typů okrajů je uvažováno v rozmezí od poloviny 14. století do 2. poloviny 15. století (popis níže). Nicméně se v souboru také objevují 3 Ks okrajů, které svou podstatou spadají na přelom 13. / 14. století, tj. SP typ_9 a SP typ_11, které ovšem přežívají až do poloviny

století 14. Jelikož objekt nebyl exkavován po jednotlivých vrstvách, je možné, že tyto datačně starší fragmenty okrajů mohou pocházet z povrchové vrstvy objektu a dostaly se do něj druhotně (intruze) díky pohybům bahenních nánosů v rámci výlovů rybníka. Pro polovinu 14. století až 2. polovinu 14. století jsou charakteristické okraje typu SP typ_2 (Čapek 2010, typ: H131), SP typ_3, SP typ_4 a SP typ_5 (Čapek 2010, typ: H25). Koncem 14. století se objevují okruží typu SP typ_12 (Čapek 2010, typ: H172) a SP typ_13 (Čapek 2010, typ: H176). V nejpočetnější tvarové variantě jsou zastoupeny okrajové profilace poloviny 15. století, tj. SP typ_1 (Čapek 2010, typ: H11), SP typ_6 (Čapek 2010, typ: H25), SP typ_7 (Čapek 2010, typ: H27), SP typ_8, SP typ_10, SP typ_14 (Čapek 2010, typ: D21) a SP typ_15 (Čapek 2010, typ: PO21), viz (Čapek 2010, Tab. 11), které jsou v souboru nejvíce zastoupeny i početně.

Jaké části nádob analyzované keramické fragmenty představují (tab. C12)? Z 72,8% se jedná o fragmenty těl nádob (390 ks). Velké množství představují také okraje a hrdla nádob. Celkem 87 dochovaných okrajů představuje 16,2% ze zohledněných fragmentů. V souboru bylo evidováno 37 den nádob, tj. 6,9%. Celé 3% tvoří fragmenty funkčních doplňků nádob, celkem 16 ks. Zpravidla se jedná o ucha nádob, v jednom případě o glazovanou tulej k trojnožce, dále jedna nožka z trojnožky a několik fragmentů knoflíků poklic (Obr. 32). V souboru se také nachází 6 torz zvonovitých poklic, tj. v celkovém zastoupení 1,1% z analyzovaného materiálu.¹⁷²

Analýza 87 okrajů keramických nádob definovala celkem 15 typů okrajů zastoupených ve sledovaném souboru (tab. 13C, 14C, Obr. 33-36).¹⁷³ Keramický soubor je tvořen převážně hrnci a hrnky, v menší míře džbány a poklicemi. Početně nejvíce zastoupen je typ SP typ_7 (Čapek 2010, typ: H27) – ovalený okraj v počtu 21 okrajů, což představuje z celkového množství okrajů 24,1%. Přehnutý střechovitě seříznutý okraj SP typ_6 (Čapek 2010, typ: H25) se v souboru vyskytuje 9x (10,3%), SP typ_4 – vodorovně vyložený klenutý okraj 8x (9,2%), SP typ_1 (Čapek 2010, typ: H11) – jednoduše profilovaný šikmo vně vyhnutý okraj a SP typ_12 (Čapek 2010, typ: H172) – zakloněné okruží – límcovitý okraj jsou shodně zastoupeny 7 kusy a každý tak tvoří 8% z celkového množství. Oble vně přehnutý okraj (SP typ_10) se v souboru z odpadníhoho

---

¹⁷² Jedná se o torza poklic k větším hrncům. Masivní torza poklic byla pálena redukčně. Lom je světlé bílé až mírně našedlé barvy. Keramika má ocelově šedé zbarvení a povrch není dále upraven. Torza poklic mají ploché knoflíky o průměru mezi 3 – 5 cm.

¹⁷³ Pro okrajové profilace, u nichž není odkazováno v závorkách na daný typ dle užitých typářů, byl vytvořen vlastní doplňkový typář (tab. 2F).

objektu vyskytuje 6x (6,9%). Celkem 5 kusy jsou zastoupeny typy SP typ_14 (*Čapek 2010, typ: D21*) – okraj džbánu s výraznou profilací (5,7%) a SP typ_15 (*Čapek 2010, typ: PO21*) – vodorovně vyložený okraj zvonovité poklice (5,7%). Vodorovně vyložený okraj – SP typ_2 (*Čapek 2010, typ: H131*) byl určen ve 3 případech (3,4%), shodně pak SP typ_5 (*Čapek 2010, typ: H25*) - okraj zesílený nálevkovitě seříznutý (3,4%) a 3 kusy (3,4%) je také zastoupeno šikmé okruží - SP typ_13 (*Čapek 2010, typ: H176*). Vně vyhnutý římsovitý okraj - SP typ_11 se v analyzovaném souboru vyskytuje 2x (2,3%). Jedním kusem jsou poté zastoupeny okraje SP typ_3 – vodorovně vyložený hraněný okraj (1,1%), SP typ_8 – ploše oble podseknutý okraj (1,1%) a 1x SP typ_9 – kolmý okraj (1,1%). Celkem 5 okrajů nebylo vzhledem k degradaci povrchu klasifikováno (5,7%).

Uvedené druhy okrajů jsou typické pro období od poloviny 14. do 2. poloviny 15. století. Zakloněná a šikmá okruží, přehnuté střechovitě seříznuté okraje, okraje jednoduše profilované, ovalené okraje, výrazně profilované okraje džbánů či vodorovně vyložené okraje zvonovitých poklic se v jižních Čechách vyskytují převážně v průběhu 15. století (*Čapek 2010, 252*).

Na základě zaoblení okraje a velikosti poloměru hrdla nádoby lze získat představu o její velikosti. Nejvíce zastoupeny jsou nádoby střední a větší velikosti. Dominují nádoby, jejichž poloměr hrdla se pohybuje od 5 – 7 cm, tedy s průměrem 10 až 14 cm, nádoby takovéto velikosti představují 31%. Výše naměřené rozmezí mělo 27 okrajů. Poloměr hrdla v rozmezí od 7 do 10 cm (tedy průměr od 14 do 20 cm) byl naměřen u 21 okrajů (24,1%). U 18 okrajů byl naměřen poloměr hrdla větší než 10 cm ($d > 20\text{cm}$), což činí 20,7%. Okrajů s průměrem do 5 cm včetně se v souboru nachází 15 (17,2%), přesněji průměr od 3cm do 5 cm 14x (16,1%) a průměr do 3cm včetně pouze 1x (1,1%).

Ve sledovaném souboru bylo určeno 37 fragmentů den (Obr. 37). Dna nádob nesou ze své spodní strany stopy po odříznutí strunou od hrnčířského kruhu, tzv. lasturu. Dle charakteru napojení na tělo, obvodové lišty a jiných zohledněných prvků bylo v souboru detekováno 6 typů den keramických nádob (tab. 16C). U den nádob byl pomocí šablony měřen i jejich průměr.

O procentuálním zastoupení jednotlivých typů den podává přehled tabulka 17C. Mezi jednotlivými typy den nádob dominuje Dno_typ_3 (*Čapek 2013, typ: Dn 08.003*)

– dno rovné ploché s hraněným rozšířeným okrajem, které je v souboru zastoupeno 12 kusy a představuje tak z 32,4% z celkového počtu popisovaných den. V počtu 10 Ks je zastoupeno Dno_typ_1 (Čapek 2013, typ: Dn 01.01) – dno rovné ploché s šikmým mírně zaobleným okrajem. Tento typ činí 27%. Dno_typ_2 (Procházka – Peška 2007, typ: 01.02) – dno rovné ploché s šikmým mírně odsazeným hraněným okrajem bylo určeno 9x (24,3%). Rovná plochá dna naprosto dominují. V jednotlivých kusech se ale v souboru nacházejí také dna klenutá. Dno vnitřně vyklenuté s šikmým mírně odsazeným okrajem Dno_typ_5 (Čapek 2013, typ: Dn 02.02) se ve sledovaném souboru nachází pouze 2x (5,4%). Pouze jedním kusem je zastoupeno Dno_typ_4 (Procházka – Peška 2007, typ: 02.01) – dno vnitřně vyklenuté s šikmým mírně zaobleným okrajem (2,7%) a Dno_typ_6 (Čapek 2013, typ: 13.01) – dno vnitřně klenuté s hraněným odsazeným okrajem (2,7%). V souboru byla také 2 degradovaná dna, která se nepodařilo je přiřadit k jednotlivým typům (5,4%).

U jednotlivých den byl měřen a porovnáván také jejich průměr. Dna malých průměrů, do 3 cm, byla v souboru určena pouze ve 3 případech (8,1%). Nejvíce případů spadá do rozmezí od 3cm až 5 cm včetně. Dna dosahující tohoto poloměru, 23 kusů, v souboru naprosto dominují, a to ze 62,2%. Do rozmezí větší než 5cm až 7 cm včetně bylo určeno 7 fragmentů den, což činí 18,9%. Dna větších průměrů do 10 cm (2,7%) a nad 10 cm (2,7%) byla v souboru shodně zastoupena po 1 kuse. Neklasifikovaná dna, 2 kusy, tvořila podíl 5,4% z celkového počtu fragmentů den keramických nádob. Obecně lze říci, že dominují nádoby středních velikostí.

Dále se analýza soustředila na fragmenty nesoucí jednotlivé výzdobné prvky. Z celkových 536 analyzovaných fragmentů jich nese výzdobný prvek pouze 49, což představuje necelou desetinu (9,1%) z celkového množství zohledněných fragmentů k zevrubnější analýze (tab. 19C). Základní přehled přináší tabulka 20C (tab. 20C). V souboru bylo určeno celkem 23 typů výzdobných prvků. Naprosto dominuje radélková výzdoba. Pás radélka se zpravidla nejčastěji vyskytuje na podhrdlí nádoby, a to v 78,4% případů, což je 40 fragmentů. Dva fragmenty větších rozměrů, tělo s částí podhrdlí, nesou výzdobný prvek jak na podhrdlí, tak i na těle. Samotné hrdlo nádoby bylo zdobeno pouze v 1 případě (2%). Fragmenty těl nesoucí výzdobný prvek se ve sledovaném souboru vyskytují 8x a představují tak 15,7%. Po jednom kuse jsou zastoupeny fragmenty představující výduť nádoby, tj. 2% a fragmenty uch nádob, rovněž 2%.

Na fragmentech dominuje radélková (kolkovaná) výzdoba. Na rozdíl od souboru ze sídlištního objektu z lokality ZSO Opatovice se jedná o značně variabilní ornamenty. Kromě radélkové (kolkované) výzdoby, která je v souboru zastoupena jak v samostatné verzi, tak i v kombinované podobě (radélko + linka), se v souboru objevuje také výzdoba linkou či několika linkami a výzdoba plastická.¹⁷⁴ Procentuální zastoupení jednotlivých typů výzdobných prvků nabízí tabulka 21C (tab. 21C). VP_SP_typ_1 – radélko - pás šikmých čar, orientace L – P (\\\\\\\\\\\\) byl v souboru zastoupen 8 kusy, což činí 16,3% z fragmentů nesoucích výzdobný prvek. VP_SP_typ_2 - radélko - pás šikmých čar, orientace L - P, uvozeno horní linkou (\\\\\\\\\\\\) se v souboru vyskytuje 5x (10,2%); VP_SP_typ_3 - radélko - pás šikmých čar, orientace L - P, uvozeno spodní linkou (\\\\\\\\\\\\) 5x (10,2%); VP_SP_typ_4 - radélko - pás šikmých čar, orientace L - P, uvozeno horní i spodní linkou (\\\\\\\\\\\\) 4x (8,2%); VP_SP_typ_5 - radélko - pás šikmých čar, orientace P - L (\\\\\\\\\\\\\\\\) 1x (2%); VP_SP_typ_6 - radélko - pás šikmých čar, orientace P - L, uvozeno horní linkou (\\\\\\\\\\\\\\\\) 1x (2%); VP_SP_typ_7 - radélko - pás šikmých čar, orientace P - L, uvozeno spodní linkou (\\\\\\\\\\\\\\\\) 5x (10,2%); VP_SP_typ_8 - radélko - pás šikmých čar, orientace P - L, uvozeno horní i spodní linkou (\\\\\\\\\\\\\\\\) 1x (2%); VP_SP_typ_9 - radélko - pás kolmých čar, uvozeno spodní linkou (IIIIII) 1x (2%); VP_SP_typ_10 - radélko - pás svisle orientovaných obdélníků ([] [] []) 1x (2%); VP_SP_typ_11 - radélko - pás svisle orientovaných oblouků, uvozeno horní linkou ((((((( ) 1x (2%); VP_SP_typ_12 - radélko - pás vkládaných do sebe zapadajících trojúhelníků 1x (2%); VP_SP_typ_13 - radélko - pás vkládaných do sebe zapadajících trojúhelníků, uvozeno spodní linkou 1x (2%); VP_SP_typ_14 - radélko - pás šikmých čar, L - P a P - L orientace, křížené přes sebe (XXXX) 1x (2%); VP_SP_typ_15 - radélko - pás šikmých čar, L - P a P - L orientace, křížené přes sebe, uvozeno horní i spodní linkou (XXXX) 1x (2%); VP_SP_typ_16 - radélko - 5 linií vlnic tlačенých radélkem 2x (4,1%); VP_SP_typ_17 - radélko - vlnice tlačенá z drobných obdélníků, uvozeno 1 horní linkou a 2 spodními linkami 1x (2%); VP_SP_typ_18 - radélko/linka - 2x vodorovná linka oddělující podhrdlí a tělo nádoby, celé tělo pokryto malými tlačенými vlnicemi 2x (4,1%)¹⁷⁵; VP_SP_typ_19 - linka (rytá) - 1x vodorovná linka 1x (2%); VP_SP_typ_20 - linka (rytá) - 2x vodorovná linka 1x (2%); VP_SP_typ_21 - žlábek – prožlabení 3x (6,1%); VP_SP_typ_22 - prstování - zpevňující

¹⁷⁴ Viz zjednodušený typář charakteristických výzdobných prvků (tab. 3F).

¹⁷⁵ Jedná se o fragmenty hrnečku menšího rozměru (A1329/68). Výzdobný prvek se nachází po celém těle.

pásek ze zásobnice 1x (2%) a VP_SP_typ_23 – žebrování hrdla se vyskytuje 1x, což činí 2% z celkového množství. Žebrování ovšem spíše než výzdobný prvek lze považovat za doklad výrobní techniky.

Kombinovaná výzdoba v souboru převažuje. Z hlediska datace je tento způsob výzdoby obvyklý v polovině 15. století (typ: VP_SP_2 – 4, VP_SP_6 – 9, VP_SP_11, VP_SP_13, VP_SP_15, VP_SP_18). Samostatné pásy radélkové (kolkované) výzdoby se spíše objevují od poloviny 14. století (typ: VP_SP_1, VP_SP_5, VP_SP_10, VP_SP_12, VP_SP_14, VP_SP_16). V případě rytých linek se datace rovněž pohybuje v daném rozmezí (typ: VP_SP_19 – 20).

9.5.3 Zhodnocení keramického materiálu – kamnářská keramika

Součástí výplně sídlištního objektu byla kromě užitkové keramiky keramika kamnářská. Středověká a raně novověká kamnářská keramika, potažmo středověké kamnářství, se dlouhodobě těší badatelskému zájmu (*k tomu například: Smetánka 1969, 228-262; Krajíc 1997; Týž 2005; Hazlbauer 1998; Pavlík – Vitanovský 2004; Havlice – Kypta 2017, tam další lit.*). Zkoumá se jak technologie výroby kachlů a topného tělesa, vývoj kachlových kamen, morfologie kachlů či výzdobné motivy, jejichž symbolika odráží myšlenkový svět, tak i sociální postavení, estetické vnímání a každodenní život středověkého člověka.

Doklady užívání kachlových kamen v tomto nižším sociálním prostředí nejsou v 2. polovině 15. století obvyklé. Spíše než na předměstí se užívá kachlových kamen v městském prostředí (*srov. Havlice – Kypta 2017, 79-93*) a v prostředí vrchnostenských sídel.

9.5.3.1 Celé dochované kachle a torza

Ve sledovaném souboru se nachází 4 celé kachle a 686 kusů kamnářské keramiky ve stavu torz či jednotlivých fragmentů. Dva kompletní komorové kachle a dva zkompletované nádobkové kachle byly získány právě z exkavovaného roubeného sídlištního objektu „Jímka“. Kromě těchto exemplářů bylo vyjmuto jedno větší a několik menších torz komorových kachlů.

A1339/187 – gotický nádobkový kachel (Obr. 38)

Jedná se o zkompletovaný nádobkový kachel s pravoúhlým čtvercovým ústím. Původní torzo kachle bylo dolepeno a chybějící části byly následně domodelovány. Kachel byl vypálen redukčně. Na lomu je hmota světle šedá až bílá. V keramické hmotě jsou patrná ostřiva. Z vnější strany nese stopy okouření, což dokládá jeho užívání. Povrch kachle je hladký, nenese stopy po jiné povrchové úpravě. Vnitřní stěna je zbarvena do světle šedých odstínů, vnější, vzhledem k užívání, až do šedočerné barvy.

Čtvercové ústí dosahuje rozměrů 20 x 20 cm. Celková výška nádobkového kachle (ode dna k okraji) činí 11 cm. Na vnější straně je patrná záchytná šroubovice. Kachel nemá vnitřní obvodovou lištu. Okraj je mírně vnitřně zkosený, vodorovně seříznutý (ONK_typ_1), dosahuje šíře 1 cm. Kruhové rovné ploché dno s hraněným rozšířeným okrajem DNK_typ_3 (Čapek 2013, typ: Dn 08.003) má poloměr 6 cm. Dno není upraveno, po obvodu se nachází neuhlazená keramická hmota, která se na obvod dna naakumulovala prostřednictvím odříznutí dna od hrnčířského kruhu strunou. Jelikož tento estetický prohřešek nemá žádný vliv na funkčnost a účel kachle, nebylo potřeba dno, jehož vnější strana je skryta v tělese kamen, precizně opracovávat k estetické dokonalosti.

Nízký nádobkový kachel s velkým pravoúhlým ústím je datován do 2. poloviny 15. století, což koresponduje s existenčním horizontem sledované lokality a se zjištěními získanými z analýzy fragmentů keramických nádob ze sídlištního objektu „Jímka“.

A1339/188 – gotický nádobkový kachel (Obr. 39)

Jedná se rovněž o zkompletovaný nádobkový kachel s pravoúhlým čtvercovým ústím. Kachel byl zkompletován z 18 fragmentů. Oxidačně pálený kachel nese po vnější straně stopy po užívání. Cihlově oranžová barva povrchu přechází ve spodní části v barvu hnědo-běžovou se stopami okouření. Keramická hmota obsahuje drobné příměsi. Lom fragmentu je našedlé barvy. Povrch kachle je rezný bez další povrchové úpravy.

Čtvercové ústí dosahuje rozměrů 18,5 x 18,5 cm. Výška kachle ode dna k okraji činí 14 cm. Na vnější straně je patrná záchytná šroubovice. Na vnitřní straně se nachází vnitřní obvodová lišta (VOL). VOL je ve středech stany kachle vzdálena od okraje cca 3

– 3,5 cm, v rozích 4,5 – 5 cm. Okraj je mírně vnitřně zkosený, vodorovně seříznutý (ONK_typ_1) a dosahuje šířky do 0,7 cm. Obdobně jako v předchozím případě se jedná o rovné ploché kruhové dno s hraněným rozšířeným okrajem DNK_typ_3 (Čapek 2013, typ: Dn 08.003). Dno o poloměru 5 cm není po své vnější straně plně upraveno. Chronologicky spadá zmiňovaný exemplář – nízký kachel s velkým čtvercovým ústím – do 2. poloviny 15. století.

A1339/189 – komorový kachel s reliéfní výzdobou: Svatý Jiří na koni s drakem a princeznou (Obr. 40)¹⁷⁶

Jedná se o redukčně pálený komorový kachel s pravoúhlým ústím. Barva povrchu nese šedé odstíny. Na ČVS je napojena komora, která je ukončena vyhřívacím otvorem. Komora nese stopy po okouření. Kachel byl tedy užíván v topném tělese a je datován do 2. poloviny 15. století.

Čelní vyhřívací stěna dosahuje rozměrů 19 x 18,5 cm. Výška bočního pláště činí 8,5 cm. Na horní straně pláště se nachází záchytný otvor (Burian 2005, 2-3). Druh okraje vyhřívacího otvoru a obvodové lišty nebyl patrně dříve analyzován, a proto se v publikované literatuře tyto informace nevyskytují. V souboru se ale nachází rovněž několik fragmentů nesoucí analogický motiv. Dle analogií lze předpokládat, že ČVS byla uvozena okrajovou lištou s jednostranným zaoblením - OLKK_typ_1 (Smetánka 1969, typ: 4). Dle torz s analogickým motivem měl vyhřívací otvor poloměr 7 cm a byl ukončen ploše oble přehnutým okrajem - OVO_typ_1 (Smetánka 1969, typ: 6).

Popis reliéfního motivu: V levém horním rohu se nachází klečící ženská postava v šatech s dlouhými vlasy a s korunou na hlavě. Modlí se princezna drží růženec. Ve středové a pravé části ČVS je zobrazen rytíř ve zbroji jedoucí na koni. Svatý Jiří v helmici se svatozáří zabíjí kopím draka. Motiv draka se vyskytuje ve spodní části ČVS. Jednohlavý okřídlený drak se stočeným ocasem leží na zádech ve směru jízdy rytíře. Hlava draka je probodnuta kopím (srov. Burian 2005, 3; tamtéž, obr. 1).¹⁷⁷

---

¹⁷⁶ Exemplář je v dlouhodobé zápůjčce a v současnosti se nenachází v MJH. Autor vychází z poznatků publikovaných V. Burianem (2005), z fotografické dokumentace a z analogických případů zjištěných během prováděné analýzy souboru.

¹⁷⁷ Analogické kachle, torza, fragmenty ČVS: inv. č. 12 158, 12 159, 12 160, 12 161, 12 162, 12 163, 12 164, 12 165 – Husitské muzeum Tábor (Krajíc 1997, 39-41, 211). Motivu sv. Jiří s princeznou a drakem se podrobně věnuje Krajíc (2005, 68-71), kde uvádí také další regionální i mimoregionální analogické exempláře a literaturu.

A1339/219 – komorový kachel s reliéfní výzdobou: Dva draci se spletenými krky (Obr. 41)

Jedná se o redukčně vypálený komorový kachel s pravoúhlým ústím. Barva povrchu kachle dosahuje šedých odstínů. Povrch komory není dále upravován. Na ČVS s reliéfním motivem navazuje komora ukončená vyhřívacím otvorem. Vnitřní strany komory vykazují stopy užívání. Kachel je datován do 2. poloviny 15. století.

Rozměrově je kachel stejný jako předešlý analyzovaný exemplář. Čelní vyhřívací stěna pravoúhlého tvaru má rozměry 19 x 18,5 cm. Výška bočního pláště činí rovněž 8,5 cm (*Burian 2005*, 4). ČVS je uvozena okrajovou lištou hranolového typu - OLKK_typ_5 (*Smetánka 1969*, typ: 1), ovšem v určitých částech se spíše podobá jednostranně zaoblené okrajové liště - OLKK_typ_1 (*Smetánka 1969*, typ: 4). Záchytný otvor oválného tvaru se nachází na horní části bočního pláště. Okraj vyhřívacího otvoru komorového kachle je ploše oble přehnutý - OVO_typ_1 (*Smetánka 1969*, typ: 6). VO o poloměru 8 cm je dochován cca z 75%.

Popis reliéfního motivu: na ČVS se nachází centrální medailon. V medailonu se skví dva jednohlaví okřídlení draci se spletenými krky.¹⁷⁸ Draci mají od sebe odvrácené hlavy. Do tlam jim zasahují jejich ocasy ve tvaru listů. V levém horním a v pravém horním rohu je vyobrazen motiv šípátky. Do levého dolního a pravého dolního rohu zasahují dračí ocasy (*Burian 2005*, 4; tamtéž, obr. 2).

A1339/218 – torzo komorového kachle s reliéfní výzdobou: Dva draci se spletenými krky (Obr. 42)

Torzo komorového kachle s identickým reliéfním motivem ČVS. Z původního komorového kachle se dochovala spodní část bočního pláště komory. Nedochoval se pravý a levý roh ČVS a horní polovina komory. Kachel byl vypálen oxidačně. Povrch nahnědlého hnědo-béžového odstínu není dále upravován. Stopy okouření vnitřní části komory vypovídají o užití kachle v topném provozu.

---

¹⁷⁸ Symbolickému významu tohoto motivu se podrobně věnoval Č. Pavlík (2010), který motiv vysvětluje jako symbol touhy po odvrácení zla. Draci jsou od sebe odvráceni a nemohou na sebe zaútočit (*Pavlík 2010*, 285). Tento motiv je rovněž řešen v souhrnném díle Pavlík – Vitanovský (2004), kdy autoři vylučují draky se spletenými krky jako boj netvorů, jelikož nevykazují žádné známky agresivity (*Pavlík – Vitanovský 2004*, 75-76).

Spodní dochovaná hrana pravoúhlého ústí komorového kachle, patrně čtvercového charakteru, měří 19 cm. Výška bočního pláště činí 8,5 cm. Lze předpokládat, že rozměrově byl exemplář A1339/218 shodný s exemplářem A1339/219. Záchytný otvor má oválný tvar. Kromě druhu výpalu se od sebe tyto dva kachle liší druhem okrajové lišty a typem okraje vyhřívacího otvoru. ČVS je uvozena okrajovou lištou s jednostranným zaoblením - OLKK_typ_1 (*Smetánka 1969, typ: 4*). Vyhřívací otvor o průměru 7 cm je ukončen oboustranně rozšířeným okrajem - OVO_typ_6 (*Smetánka 1969, typ: 16*).

Hrnčír sice vypálil kachel se stejným motivem, jedná se ale o jiný druh výpalu, což vypovídá o faktu, že nebyly vypáleny společně v rámci jedné vsádky. Na zhotovení reliéfních motivů ČVS kachlů A1339/218 a A1339/219 byla použita totožná forma. Motivy jsou identické a kachle si jsou podobné i svými rozměry. Motiv byl patrně oblíbený,¹⁷⁹ proto se ho výrobce, patrně na přání zákazníka, rozhodl opakovat. ČVS byla vyrobena prostřednictvím formy, nicméně zhotovení komory, co nejpodobnější předchozímu exempláři, záviselo na zručnosti a umu samotného hrnčáře.

Motiv Svatého Jiří na koni s drakem a princeznou byl také v souboru několikrát opakován. Kromě celého dochovaného komorového kachle se v souboru vyskytuje několik menších torz (zpravidla rohové části komorových kachlů) či menších fragmentů ČVS nesoucí tento reliéfní motiv (viz tabulka 31C, Obr. 43, 44). Fragmenty kachlů s dochovanou částí ČVS nesoucí daný výzdobný motiv se nachází např. pod inventárními čísly: A1339/110 (2x), A1339/132 (1x) a A1339/183 (4x). Příslušné fragmenty nesou totožný reliéfní motiv, ale liší se druhem výpalu či okrajem vyhřívacího otvoru. Kachle tedy nebyly páleny současně v jedné vsádce. Lze tedy předpokládat, že pro jejich výrobu byla užita totožná forma. Shodují se také v druhu okrajové lišty - OLKK_typ_1 (*Smetánka 1969, typ: 4*).¹⁸⁰

Motivy vyobrazující sv. Jiří v různém provedení - pěší s princeznou a drakem, na koni s drakem či na koni s drakem a princeznou (*Pavlík – Vitanovský 2004, 50-51*) a kachle s motivy draků (dvounozí draci bez křídel s ostatním hřbetem, draci s ocasy přesahujícími do reliéfu sousedních kachlů, draci s ocasem zakončeným listem, draci se

¹⁷⁹ Analogické kachle, torza, fragmenty ČVS: inv. č. 12 166, 12 172, 12 173, 12 174, 12 175 - Husitské muzeum Tábor (*Krajíc 1997, 41,45-46, 212, obr. 24*).

¹⁸⁰ Identický motiv se nachází také na fragmentech kamnářské keramiky mimo exkavovaný objekt. Fragment komorového redukčně páleného kachle s motivem sv. Jiřího na koni s drakem a princeznou je evidován pod inv. č. A1339/179.

spletenými krky aj.) patří k častým motivům kamnářské produkce 2. poloviny 15. až poloviny 16 století (*Burian 2005*, 4), což zcela koresponduje s existenčním a zánikovým horizontem lokality.

9.5.3.2 Fragменты kamnářské keramiky – zhodnocení

Zhodnocovací analýze bylo podstoupeno 686 kusů fragmentů kamnářské keramiky.¹⁸¹ Ve sledovaném souboru jsou zastoupeny kachle nádobkové i komorové s pravoúhlým ústím čtvercového typu (Obr. 45). Fragменты nádobkových kachlů (konkávních) svým počtem v souboru dominují. V počtu 628 kusů tvoří takřka 91,5% z celkového počtu fragmentů kachlů. Komorové kachle tvoří pouze 8,5 % ze souboru. Fragmentů komorových kachlů (konvexních) se v souboru vyskytuje pouze 58 kusů (tab. 22C).

U sledované kamnářské produkce se vyskytuje jak oxidační, tak redukční druh výpalu. Ve 3 případech byl určen výpal kombinovaný (0,4%). Oxidační výpal byl určen u 87,5% fragmentů, toto procento reprezentuje 600 kusů. Redukčně pálené zboží představuje pouhých 12,1% ze souboru, což činí 83 kusů (tab. 23C). Oxidační druh výpalu zcela převažuje jak v případě nádobkových kachlů (89,30%; 561 Ks), tak i u fragmentů kachlů komorových (67,25%; 39 Ks). Redukční výpal se častěji objevuje u fragmentů kachlů komorových. V rámci fragmentů komorových kachlů byl redukční způsob výpalu zboží určen ve 32,75% případů (19 Ks), u fragmentů nádobkových kachlů pouze v 10,2% (64 Ks). Tzv. sendvičový efekt se vyskytoval pouze u 3 fragmentů nádobkových kachlů.

U fragmentů kamnářské keramiky bylo rovněž určováno, z jaké části daného typu kachle sledované fragmenty pochází. Kachle nádobkové se skládají z ústí s okrajem, stěny/pláště a dna (tab. 24C). Kachlové těleso může být z vnitřní strany opatřeno vnitřní obvodovou lištou. V horní části vnější strany stěny se vyskytuje záchytná šroubovice (*Krajíc 1997*, 24, obr. 13). Výhodou kamen z nádobkových kachlů je rychlá akumulace tepla a následné vyhřátí požadovaného prostoru. Nevýhodou je rychlé vychladnutí otopného tělesa po ukončení vytápění. Nejvíce fragmentů nádobkových kachlů pochází z jejich stěn/pláště. Fragменты pláště představují více než polovinu analyzovaných fragment (52,1%; 327 Ks). V souboru bylo určeno 228

¹⁸¹ Do tohoto počtu jsou rovněž započtena torza menších rozměrů (rohové části komorových kachlů).

fragmentů jako okraje s náběhem na stěnu/plášť (36,3%). Kromě okrajů a fragmentů stěny bylo analyzováno také 73 den nádobkových kachlů (11,6%). Dle tvaru tvarů jednotlivých fragmentů lze konstatovat, že se jedná o nádobkové kachle řádkové se čtvercovým ústím, které tvořily soklovou část kachlových kamen.

Určování jednotlivých fragmentů dle hlediska určité části kachle, ze které jednotlivé fragmenty pochází, bylo provedeno i v případě fragmentů komorových kachlů (tab. 25C). Komorové kachle se skládají z čelní vyhřívací stěny s okrajovou lištou a komory. Komora kachle se skládá ze stěny/pláště, záchytného otvoru, vyhřívacího otvoru a jeho okraje (*Smetánka 1969*, 246, obr. 14; *Krajíc 1997*, 25, obr. 14). Kamna stavěná z komorových kachlů sice déle akumulují teplo, ale teplo vydávají ještě určitou dobu po ukončení vytápění prostoru - dlouhá doba nahřívání, dlouhá doba chladnutí (*Hazlbauer 1998*, 22). Komorové kachle jsou vsazovány do tělesa kamen dnem vzhůru. Dno u tohoto druhu konvexních kachlů je tvořeno ČVS. Obdobně jako u fragmentů nádobkových kachlů jsou nejpočetněji zastoupeny fragmenty stěny/pláště kachle, přesněji pláště komory, a to v 65,5% sledovaných fragmentů (38 Ks). V 7 případech se jedná o kusy reliéfní ČVS komorových kachlů (12,1% ze souboru fragmentů komorových kachlů). Samotné fragmenty VO byly určeny pouze v 6 případech (10,4%), nicméně VO se vyskytuje také v rámci jednotlivých rohových částí komorových kachlů (4x) a u již výše analyzovaného torza oxidačně páleného komorového kachle. V 6 případech (10,4%) se v souboru vyskytovaly rohové části komorových kachlů (zpravidla rohová část ČVS, část stěny komory a v určitých případech také VO). V jednom případě (1,7%) byl v souboru z roubeného sídlištního objektu určen fragment římsové části římsového komorového kachle. Na fragmentu evidovaným pod inv. č. A1339/5 se nachází blíže neurčený reliéfní motiv.¹⁸² Z podrobné analýzy fragmentů komorových kachlů vyplývá, že se ve sledovaném souboru vyskytují v rámci komorových kachlů především komorové základní řádkové kachle se čtvercovou čelní vyhřívací stěnou a v ojedinělém případě komorový kachel korunní římsový.

Zkoumána byla také barva povrchu jednotlivých fragmentů. U oxidačně pálených kachlů nebylo ani v jediném případě zjištěno glazování povrchu. Z pozorování vyplývá, že tmavě šedá barva patří redukčně pálenému zboží (83 Ks, 12,1%). Zbýlé

---

¹⁸² Pod inv. č. A1339/179 se nachází navazující fragment římsy zmiňovaného komorového kachle, který byl získán prostřednictvím povrchových sběrů z okolního prostoru exkavovaného objektu.

barvy zastává zboží vypálené oxidačně či kombinovaně. Hnědě až hnědo-béžově bylo zbarveno především na vnější straně celkem 62,2% fragmentů, což je v přepočtu 427 kusů. Cihlově oranžové zbarvení povrchu neslo 175 fragmentů, tj. 25,5%. Světle zbarvený povrch (bílá až bíložlutá) nesl pouze fragment římsy korunního římsového kachle.

Vnější strany nádobkových kachlů s hnědým zbarvením povrchu vykazují stopy po užívání kachlů. Povrch nese stopy mírného okouření. Takovéto kachle byly zasazeny v kamnovém tělese a plnily svou funkci. Kachle s cihlově oranžovým zbarvením žádné stopy po okouření, tedy po užívání v provozu, nejeví. Vnitřní stěny komor komorových kachlů nesou stopy po užívání v topném tělese. Lze předpokládat, že se na předměstí nacházela jak samotná kachlová kamna, ve kterých docházelo k zatápění, tak i nově vyrobené kachle, které patrně nebyly zasazeny do topného zařízení (kamen).

U fragmentů nádobkových kachlů byly podrobněji analyzovány jejich okraje s náběhem na plášť a dna. Pozorované atributy a zjištěné informace o 228 okrajích ústí nádobkových kachlů uvádí přehledová tabulka 27C (tab. 27C). Celkem 227 fragmentů pochází z pravoúhlých nádobkových kachlů s velkým ústím. Pouze v jediném případě bylo určeno ústí kruhové. Na 88 fragmentech se nachází vnitřní obvodová lišta (VOL) hřebínkovitého tvaru. Na základě vzdálenosti vnitřní obvodové lišty od okraje, je možné sledovat, z jaké části ústí fragment pochází. Ve středových částech stran ústí je vnitřní obvodová lišta blíže okraji než v částech rohových. Z analýzy a samotného ohledání materiálu vyplývá, že se jedná jak o středové části, které jsou hojněji zastoupeny, tak i o části rohové.

Rovněž byly sledovány jednotlivé typy okrajů (tab. 28C). Celkem bylo určeno 6 typů okrajů nádobkových kachlů (ONK_typ_1 – 6).¹⁸³ Dominantní zastoupení má typ ONK_typ_1 – okraj mírně vnitřně zkosený, vodorovně seříznutý (63,2%). Tento typ byl určen u 144 fragmentů. Ostatní typy jsou zastoupeny v desítkách či jednotkách kusů. Okraj ONK_typ_2 – okraj oboustranně zaoblený se vyskytuje u 24 fragmentů, což představuje 10,5% v rámci všech sledovaných okrajů. Okraj ONK_typ_3 – okraj jednostranně zaoblený je zastoupen v počtu 42 kusů (18,4%), ONK_typ_4 – okraj oboustranně hraněný (hranol) v počtu 7 kusů (3,1%). Typy ONK_typ_5 – okraj oboustranně rozšířený a ONK_typ_6 – okraj mírně vně vytažený, šikmo seříznutý,

---

¹⁸³ Typář okrajových profilací nádobkových kachlů (tab. 4F).

prožlabený jsou shodně reprezentovány 1 kusem (0,4%). V 9 případech se nepodařilo daný okraj klasifikovat (např. vzhledem k jeho degradaci).

V souboru se nachází 73 den nádobkových kachlů (tab. 29C). Dna byla vytáčena na rychle rotujícím hrnčířském kruhu. Lze si povšimnout shodného naměřeného poloměru jednotlivých den. Jednotlivá dna mají poloměr nejčastěji v rozmezí 4,5 – 5 cm. Shodná velikost den vede k úvaze, že se jedná o dna nádobkových kachlů z téhož topného tělesa. Kvantitativní zastoupení rozměrově shodných den může například poukazovat na zkušenost hrnčíře či na dobový úzus. Dna nahnědlé až cihlově barvy nesou stopy po okouření, tudíž byly funkčním prvkem kachlových kamen. Spodní strany několika den jsou zbarveny do cihlově hnědých odstínů. Tato dna, nesoucí znaky přímého kontaktu s ohněm, patrně patří kachlům, které se v rámci soklové části kamnového tělesa nacházejí spíše v její polovině. Není vyloučeno, že jde o dna nádobkových kachlů patečních.

Celkem byly určeny 3 typy den nádobkových kachlů. Ve všech případech se jedná o rovná plochá dna. Ve většině případů nebylo dno po svém obvodu dále upravováno či vyhlazeno. Po okraji den se nachází drobné zbytky již připečené keramické hmoty, která se na okraj nahromadila patrně při odříznutí dna strunou od desky hrnčířského kruhu. Dno DNK_typ_1 (*Čapek 2013, typ: Dn 01.01*) – dno rovné ploché s šikmým mírně zaobleným okrajem bylo určeno u 10 fragmentů, tj. 13,7% z analyzovaných den. Dno DNK_typ_2 (*Procházka – Peška 2007, typ: 01.02*) – dno rovné ploché s šikmým mírně odsazeným hraněným okrajem je v souboru zastoupeno 13x, tedy v 17,8% případů. Nejčastěji se v souboru vyskytuje dno DNK_typ_3 (*Čapek 2013, typ: Dn 08.003*) – dno rovné ploché s hraněným rozšířeným okrajem. Tento typ je zastoupen 47 kusy, což z celkového počtu analyzovaných den tvoří 65,8%. Ve dvou případech nebyla dna z hlediska degradace své vnější strany klasifikována.

U komorových kachlů byla sledována ČVS, typ okrajové lišty ČVS, tvar a průměr VO a typ okraje VO (tab. 31C). Na základě analýzy fragmentů komorových kachlů bylo zjištěno, že se jedná o komorové kachle s reliéfní ČVS pravoúhlého typu. Dle analogických případů (celé dochované kachle a torzo) lze konstatovat, že se jedná o komorové řádkové kachle se čtvercovou ČVS. Jak již bylo výše zmíněno, motivy jsou shodné s motivy na kompletních zajištěných komorových kachlích (A1339/189 – Sv. Jiří na koni s drakem a princeznou, A1339/219 – Dva draci se spletenými krky). Na

Fragmentech ČVS byla identifikována postava modlící se princezny s korunou (A1339/110, A1339/183), postava rytíře ve zbroji s helmicí se svatozáří - Sv. Jiří (A1339/110, A1339/183), koňská kopyta a část kopí (A1339/132), koňská hlava s postrojem (A1339/183), drak se zabodnutým kopím ve chřtánu (A1339/183), část dračího ocasu a noha s drápy (A1339/183) či motiv šípatky (A1339/110).

V rámci analýzy fragmentů komorových kachlů bylo určeno 5 typů okrajových lišt uvozujících ČVS (tab. 32C). Pro vypracování typologie okrajových lišt byla užitá práce Z. Smetánky (1969, 248). Autorem upravená typologie je rovněž doprovázena vlastním numerickým kódem (OLKK_typ_1 – 5), který je s původním typářem propojen odkazem v závorce. Ze 13 analyzovaných okrajových lišt 9 kusů představuje OLKK_typ_1 (*Smetánka 1969, typ: 4*) – okrajová lišta s jednostranným zaoblením. Tento typ se tedy v rámci analyzovaného materiálu vyskytuje nejpočetněji a představuje 69,2% z celkového počtu určených okrajových lišt. Typy OLKK_typ_2 (*Smetánka 1969, typ: 5*) – okrajová lišta s mohutným jednostranným zaoblením (7,7%), OLKK_typ_3 (*Smetánka 1969, typ: 10*) – okrajová lišta s dvojnásobným jednostranným zaoblením (7,7%), OLKK_typ_4 (*Smetánka 1969, typ: 11*) – okrajová lišta s mohutným výžlabkem + vývalek (7,7%), OLKK_typ_5 (*Smetánka 1969, typ: 1*) – okrajová lišta hranolového tvaru (7,7%), byly shodně zastoupeny pouze 1 kusem.

Veškeré analyzované vyhřívací otvory (VO) komorových kachlů jsou kruhového tvaru. Velikostně se ve většině případů pohybují v rozmezí okolo 14 cm v průměru (tab. 31C). Pro vypracování typologie a popis jednotlivých typů okrajů vyhřívacích otvorů (tab. 33C) byla rovněž využita práce Z. Smetánky (1969, 250), ovšem rovněž s vlastním numerickým kódem, který je s původním označením propojen odkazem v závorce. Z 10 analyzovaných fragmentů okrajů VO představuje polovina počtu typ OVO_typ_1 (*Smetánka 1969, typ: 6*) – okraj ploše oble přehnutý. Tento typ je zastoupen celkem 5 fragmenty a představuje tak 50% z celkového analyzovaného počtu fragmentů okrajů VO. Typy OVO_typ_2 (*Smetánka 1969, typ: 7*) – okraj ploše oble podtržený (10%), OVO_typ_3 (*Smetánka 1969, typ: 4*) – okraj oble podsekнутý (10%), OVO_typ_4 (*Smetánka 1969, typ: 8*) – okraj ploše oble podsekнутý (10%), OVO_typ_5 (*Smetánka 1969, typ: 18*) – okraj oboustranně ovalený (10%), OVO_typ_6 (*Smetánka 1969, typ: 16*) – okraj oboustranně rozšířený (10%), se vyskytují shodně v počtu 1 kusu.

9.5.4 Ostatní materiál

V rámci souboru z exkavovaného odpadního objektu byla analyzována hliněná mazanice, stavební keramika (zdící, krycí), kovové artefakty, železářská struska, sklo a organický materiál.

9.5.4.1 Hliněná mazanice – zhodnocení

V exkavovaném roubeném odpadním objektu bylo zajištěno 16 kusů hliněné mazanice. Přepálené zlomky hliněné omazávky mají povrch hnědo-béžové či naředlé barvy. Na několika zlomcích jsou patrné blíže neurčitelné otisky. Celková hmotnost hliněné mazanice zajištěné z exkavovaného objektu činí 325 g.

9.5.4.2 Stavební keramika – zhodnocení

V rámci souboru bylo určeno 7 kusů fragmentů zdící a krycí stavební keramiky. Zdící stavební keramika neboli cihla je v analyzovaném souboru zastoupena ve dvou kusech. Torza oxidačně pálených cihel oranžovo-červené barvy dosahují rozměrů 6 x 5 x 3,5 cm a 8 x 7 x 3 cm. Materiál je hrubozrnný s příměsí viditelných ostřiv, patrně křemenné podstaty. Dokladem tvarování cihel ve formách jsou stopy trakčních linií na jejich povrchu.¹⁸⁴ Z torz zdící keramiky nelze zjistit původní velikost jednotlivých cihel. Pro získání informace o možných rozměrech zdící keramiky byla využita komparativní metoda. Jako srovnávací vzorek bylo využito torzo pálené cihly vykazující shodné atributy (barva, zrnitost), které bylo zajištěno v rámci povrchových sběrů artefaktů prováděných autorem předkládané práce. Torzo pálené cihly, které bylo využito ke komparaci, má měřitelný rozměr výšky cihly. Torzo cihly má na výšku 6 cm.

Dle dochovaných historických zpráv o středověkém cihlářství a stavební keramice byl základní kvádrový tvar zdící cihly vyjádřen nejen v dobových mírách, ale i poměrem jednotlivých stran (délka : šířka : výška). Nejčastěji byl tvar cihel vyráběn v poměru stran 4 : 2 : 1 (*Krajíc 2008*, 95-96).

---

¹⁸⁴ Trakční linie mohou být tvořeny zarovnáním horní stěny cihly určitým nástrojem (např. dřevěné prkénko) po horním okraji tvarovací formy. Vyskytují-li se na bočních stranách cihel, jedná se o doklad sejmutí formy z výrobku (*Krajíc 2008*, 228).

Uvažovaná cihla by na základě výše uvedeného poměru dosahovala rozměrů 24 cm : 12 cm : 6 cm. Zdicí keramika obdobných rozměrů je známa i z analogického sociálního prostředí, tedy středověkého předměstí poddanského města. Cihly kvádrového tvaru o délce 24 – 25,5 cm, šířce 11 – 12,5 a výšce 6 – 7,5 cm byly nejčastěji se vyskytujícím tvarem v rámci zdicí keramiky zajištěné během archeologických výzkumů cihlářských provozů na levobřežním předměstí Sezimova Ústí (*Krajíc 2008*, 94-95, Tabulka 5). Lze předpokládat, že torza zdicí keramiky z odpadního objektu ze zaniklého Svinenského předměstí Třeboně dosahovala obdobných rozměrů.

Kromě zdicí stavební keramiky byla v analyzovaném souboru zastoupena ve formě 2 torz a 3 drobných fragmentů stavební keramika krycí, tj. cihlová střešní krytina. Jedná se patrně o torza svrchních dílů střešní krytiny, tj. prejzů s oblým prohnutím o rozměrech 14 x 7 x 1,5 cm a 7 x 5 x 1,3 cm. Veškerá krycí keramika červeno-oranžového zbarvení byla vypálena oxidačně. Hmota obsahuje křemenná ostřiva.

9.5.4.3 Kovové artefakty – zhodnocení

Kovové artefakty jsou v souboru zastoupeny 6 torzy kovaných hřebíků (Obr. 46), 1 torzem podkovy a 2 blíže neurčenými kovovými předměty (tab. 34C). Veškeré kovové artefakty jsou železné (Fe). Kovové předměty představují 0,6% materiálu z exkavovaného odpadního objektu.

Torza železných kovaných hřebíků se rozměrově pohybují od 10,5 cm – 3,5 cm. Dříky jsou jehlanovitého tvaru. Pouze u jednoho exempláře byla dochována plochá hlava. Hřebík má horizontální, plochou, protilehle roztepanou hlavu a hraněný obdélným dřík. Z typologického hlediska se jedná o křídlovitý hřebík s úzkou hlavicí (*Petráň 1985*, 702), též známý jako hřebík laťový, který byl užíván pro konstrukční a stavební práce (*Krajíc 2003*, 65-66, obr. 75). U zbylých pěti exemplářů se dochovalo pouze torzo dříku. Analyzované hřebíky jsou pokryty korozní vrstvou. Přítomnost hřebíků souvisí s konstrukcí roubené výdřevy odpadní jímky.¹⁸⁵

Hřebíky se staly ve středověku naprosto běžným konstrukčním spojovacím prvkem, který byl užíván ve všech úrovních různého sociálního prostředí. Krom

---

¹⁸⁵ Inv. č.: A1339/94

specifických výrobků, vyráběných pro speciální účel (např. šindelák, podkovák, aj.), nabyly hřebíky postupem doby uniformního tvaru (*Krajíc 2003*, 61).

Dokladem pro využívání koňské síly na Svinenském předměstí Třeboně je torzo podkovy, které bylo rovněž zajištěno během exkavace odpadní jímky. Jedná se o pravé rameno podkovy, na jehož patní část je vykován ozub o výšce 1,5 cm. Torzo dosahuje rozměrů 9 x 2,5 x 0,2 cm a je pokryto korozní vrstvou. Rameno se směrem k přední části rozšiřuje. V postranní části ramene se nacházejí otvory pro podkováky. Hmatec ani čapka nejsou na torzu patrné.¹⁸⁶

Kromě výše zmíněných kovových artefaktů byly v souboru také zastoupeny blíže neurčené železné předměty pokryté silnou korozní vrstvou. Jedná se o torzo železného předmětu obdélného tvaru, patrně fragment stavebního kování o rozměrech 6 x 0,7 x 0,2 cm. Druhým předmětem je patrně oko řetězu s náběhem na další oko (články řetězu).¹⁸⁷

9.5.4.4 Železářská struska – zhodnocení

V objektu bylo nalezeno 10 kusů metalurgické strusky různých velikostí. Jednotlivé kusy strusky jsou nepravidelného tvaru a mají bradavičnatý povrch. Struska představuje 0,7% z analyzovaného materiálu z odpadního objektu.

Struska jako specifický výrobní odpad dokládající kovářskou výrobu a úpravu železných předmětů je známa z analogického sociálního prostředí, tj. levobřežní předměstí Sezimova Ústí, kde v rámci výzkumu předměstské kovárny byla zajištěna v hmotnosti téměř 600 kg (*Krajíc 2003*, 17-18).

Na základě existence kovářské výroby v analogicky sociálním prostředí a přítomnosti výrobního odpadu na lokalitě, lze uvažovat o existenci kovárny také v rámci Svinenského předměstí, což dokládají také archivní prameny, zmiňující z řemesel na předměstí k roku 1520 právě kováře (*Psíková – písemné sdělení*, 14. 3. 2020). Možnou existenci kovářského provozu předpokládal již Burian (2005, 1, pozn. 4). Ovšem nepřímou prokázat provoz se podařilo až díky podrobné rešerši písemných pramenů.

---

¹⁸⁶ Inv. č.: A1339/135

¹⁸⁷ Inv. č.: A1339/143

9.5.4.5 Sklo – zhodnocení

V odpadní jímce byl také nalezen 1 fragment skla o rozměrech 5 x 2 x 0,2 cm. V rámci analyzovaného souboru z odpadního objektu představuje skleněný materiál pouhých 0,1%. Skleněný fragment, který se dlouhodobě vyskytoval ve vlhkém prostředí, je narušen půdní korozí (opalizace skla), jejímž vlivem došlo ke změně původní barvy materiálu na stříbřitě bílou barvu (myšleno na povrchu). Povrchové vrstvy jsou degradovány a odloupují se od jádra.¹⁸⁸

9.5.4.6 Organický materiál – zhodnocení

V rámci analýzy artefaktů získaných z exkavace odpadní jímky, byly analyzovány i zajištěné kusy dřev (Obr. 47).¹⁸⁹ Celkem bylo zajištěno 68 kusů dřevěného materiálu, který tvořily větve, zbytky kůry a část kořene. Kusy dřev byly zachyceny v exkavovaném objektu. Dřevo představuje 4,8% materiálu zajištěného z odpadní jímky. Zajištěný dřevěný materiál ovšem vzhledem ke své postatě nesouvisí s výdřevou jímky. Ta byla tvořena dvěma nad sebou loženými prkennými fošnami. V případě exkavovaného materiálu se jedná o větve. Některé kusy větví nesly na svých zakončeních stopy po opálení či uhelnatění. Zajištěná dřeva dosahovala zpravidla velikosti do cca 25 cm a průměru kolem 3 cm.

Ve sledovaném souboru se také nachází 3 fragmenty zvířecích kosterních pozůstatků. Jedná se o zub – stolička tura domácího (2x)¹⁹⁰ a fragment spodní čelisti vepře domácího.¹⁹¹

Dále se v analyzovaném souboru vyskytlo torzo kůže o rozměrech 6 x 4 x 0,1 cm (Obr. 48).¹⁹² Odpadní jímka rovněž poskytla antrakologický materiál (viz kap. 15).

Pod inv. č. A1339/97 je rovněž evidováno torzo listu. Torzo bylo identifikováno jako list olše (*Hieke 1978, 228-229*). Přítomnost olše prokázala rovněž antrakologická analýza.

---

¹⁸⁸ Inv. č.: A1339/135

¹⁸⁹ Inv. č.: A1339/67, A1339/69, A1339/70, A1339/125, A1339/131

¹⁹⁰ Inv. č.: A1339/1, A1339/97

¹⁹¹ Inv. č.: A1339/97

¹⁹² Inv. č.: A1339/126

10 Nedestruktivní průzkum Svinenského předměstí Třeboně

Kapitola se věnuje nedestruktivnímu průzkumu lokality, který jsem v rámci předkládané práce provedl v listopadu 2018, analýze zajištěných artefaktů a jejich následnému vyhodnocení.

10.1 Problematika archeologického poznání minulých sídelních aktivit v prostorách rybníků

Snaha o archeologické poznání středověkého osídlení, které nenávratně zmizelo pod hladinou vodních děl, není zcela běžným druhem výzkumu. Na následujících stranách je nejen uvedeno několik příkladů z prostředí jižních Čech, ale je zde i obecně pojednáno o stavu bádání v prostorách rybníků.¹⁹³

Jedním z příkladů archeologického výzkumu v prostorách dodnes fungujících rybníků byl záchranný archeologický výzkum prof. PhDr. R. Krajíce, Csc. na rybníce Jordán u Tábora, který proběhl v letech 2012 – 2013 v rámci obnovy retenční nádrže. Rybník byl vybudován roku 1492. Záchranný archeologický výzkum provedený Archeologickým oddělením Husitského muzea v Táboře přinesl nález systému historických výpustí rybníka Jordán, které byly dendrochronologicky datovány do konce 15. století (*Tisková zpráva NPÚ České Budějovice ze dne 24. 7. 2014*).¹⁹⁴ Krom unikátních dřevěných výpustí odhalil výzkum v prostoru zmiňovaného rybníka také pozůstatky pozdně středověké cihelny a polykulturní pravěké sídliště (*Krajíc – ústní sdělení, 25. 3. 2019*).

Další příklad archeologického výzkumu středověkého osídlení v dodnes existujícím a funkčním rybníce byl výzkum středověkého sídliště v ploše dnešního Nového rybníka na katastru Chřešřovic v okrese Písek, který provedli archeologové Prácheňského muzea v Písku roku 2001 (*Pták – Jiřík – Šálková 2012, 283 – 293*).

---

¹⁹³ Jako příklad výzkumu středověkých městišť, jejichž zánik souvisí s vybudováním vodní plochy mimo jihočeský region, uveďme příklad z Telče (kraj Vysočina). V roce 2011 zde v prostorách Staroměstského rybníka proběhl archeologický výzkum Muzea Vysočiny. Výzkum doložil teorie o původním osídlení Telče v oblasti Starého Města. Během exkavace došlo k objevení reliktních základů kamenných staveb a dřevěných podlah. Osídlení zde trvalo do roku 1372, kdy dochází k zatopení sledované plochy (*Mazáčová 2015, 5*).

¹⁹⁴ <http://ftp.npu.cz/pro-odborniky/pracoviste-npu/uop-v-ceskych-budejovicich/novinky-vypis-vsech/news/novinky-archiv/news/14965-nalez-systemu-historickych-vypusti-rybnika-jordan-v-tabore-je-za-jihocesky-kraj-nominovan-na-cenu-patrimonium-pro-futuro/> [citováno dne 25. 3. 2019].

Nelze opomenout samozřejmě výzkumy prováděné v prostorách třeboňských rybníků Svět (2000 – 2008) a Opatovický (2000 – 2009), které byly provedeny pracovníky Muzea Jindřichohradecka, včetně nedestruktivního průzkumu Svinenského předměstí na dně rybníka Svět provedeného v rámci předkládané práce (2018).

V roce 2019 došlo k obnovení archeologických aktivit z roku 2013 na dně rybníka Bezdrev, k. ú. Zálužice, kdy se podařilo identifikovat přes deset objektů náležícím 2 fázím. Na základě analýzy získaného materiálu se jedná o lokalitu ze závěru 13. století, která má ale i starší fázi osídlení (*Pták – ústní sdělení, 30. 11. 2019*).

K dalším nedávným aktivitám lze připočíst ZAV v prostorách Zámeckého rybníka v obci Červená Lhota ze dne 9. 4. 2019, kde došlo pracovníky archeologického oddělení NPÚ v Českých Budějovicích ke zdokumentování výpusti a dalších konstrukčních prvků. Dle vyjádření Mgr. et Mgr. Moniky Konrádové došlo v rámci dokumentace k odběru vzorků pro dendrochronologické datování výpusti. V rámci výzkumu ovšem nedošlo k objevení objektů sídlištní povahy (*Konrádová – písemné sdělení, 24. 4. 2019*).

V rámci archeologického bádání se spíše než s výzkumem sídliště ležícího pod hladinou dodnes existujícího vodního díla lze častěji setkat s výzkumy zaniklých rybníků či jejich hrází v rámci výzkumu zaniklých středověkých osad, jako např. výzkumy zaniklých středověkých osad na Rokycansku (*Vařeka 2006*), výzkum středověké vsi Ve spáleném u Vyžlovky na Černokostelecku (*Klápště 2016*) či výzkum zaniklého rybníka v rámci ZSO Mirošov (*Petrík – Hlavica – Petr – Chmela – Schenk – Lukšíková – Milo – Vrla – Odehnal – Petrůj – Petrůj – Kočár 2017, 789-817*). Lze se také setkat s pracemi, které zkoumají zaniklá vodní díla v souvislosti s jejich úlohou v rámci obranyschopnosti a hospodářského využití v rámci šlechtických sídel (*Hložek – Menšík 2013, 137-142*). Archeologii vesnic, jež zanikly vznikem vodních nádrží v průběhu 20. století, se ve své diplomové práci věnoval Martin Váňa (2013).

Dále existují práce zaměřené na vyhledávání a dokumentaci zaniklých vodních děl. Lze zde zmínit například práci Denisy Gryčové (2017), která prostřednictvím výzkumu pozůstatků hrází zkoumá doklady a existenci zaniklých vodních děl ve Velechvínském polesí v jižních Čechách (*Gryčová 2017*). Nelze opomenout také práci, která se věnuje nedestruktivnímu průzkumu zaniklých vodních děl a rybníčních soustav v prostoru bývalé rožmberské obory u Netolic (*Preuz – Paclíková – Pták 2013, 221 –*

229). Přínosné práce přináší Lucie Galusová, která se specializuje na výzkum vodních děl v souvislosti s archeologií vodních mlýnů (*Galusová 2007, 2009, 2011, 2014, 2015 a tam další lit.*).

Jinou optiku, jak zkoumat zaniklá vodní díla, přináší například portál <http://landscapes.hiu.cas.cz>, který se věnuje historické krajinné geografii. Příkladem může být zaniklý rybník Hrádeček.¹⁹⁵ Pro bádání o existenci a počtu dnes již zaniklých rybníků se za velmi přínosný počín pokládá vytvoření databáze zaniklých rybníků v ČR (*Pavelková Chmelová – Šarapatka – Frajer – Pavka – Netopil 2013, 87 – 98*).

Tématika archeologického výzkumu sídelních komponent nacházejících se pod hladinou vodních nádrží je velmi problematická a je zde naráženo na jasné technické limity a omezené možnosti. Výzkum samotný lze provádět pouze v průběhu krátkého časového rozmezí. A to tehdy, jestliže dojde k vypuštění onoho sledovaného rybníka během výlovu chovných ryb, při odbahnění či během oprav (popř. úprav) jednotlivých částí nádrže.

Rybník Svět je tradičně vypouštěn jednou za dva roky, jedná se tudíž o rybník dvouhorkový. Rybník se pak může nechat přemrznout (tj. nechat přes zimu vypuštěn), což je pro archeologické aktivity nejschůdnější varianta,¹⁹⁶ kdy dojde ke zpevnění povrchu. Tato situace umožňuje relativně bezpečný pohyb po sledované lokalitě a provozování povrchových sběrů, vizuálního průzkumu, zaměřování zkoumaných objektů na dně rybníka či samotnou exkavaci. Neméně častou variantou může být i opětovné napuštění vody do nádrže po zdárném ukončení výlovu. Časové omezení nutí ke zvážení metody a možností výzkumu. Při takovémto omezení hrají velmi podstatnou roli klimatické podmínky. Teplejší počasí vzhledem k nezpevnění bahnitých nánosů zapříčiní špatný či značně omezený přístup na sledované území. Na podzim 2018 byl rybník Svět v rámci výlovu, který probíhal ve dnech 19. – 22. 11. 2018, vypuštěn a mohl jsem se pokusit o nedestruktivní prospekci lokality.¹⁹⁷

---

¹⁹⁵ <http://landscapes.hiu.cas.cz/trebonsko/hradecek.php> [citováno dne 25. 3. 2019].

¹⁹⁶ Na druhou stranu nutno podotknout, že výlovy se konají zpravidla v podzimních měsících. Problémem mohou být samozřejmě také klimatické podmínky související s příchodem zimního období. Mráz a nízké teploty vzhledem k promrznutí a ztvrdnutí půdy značně komplikují možnost exkavace.

¹⁹⁷ Za umožnění pohybu v prostorách vypuštěného rybníka Svět a za informace o průběhu jeho vypuštění v roce 2018 vděčím Ing. Z. Eisertovi (*Eisert – písemné sdělení, 5. 10. 2018, 8. 10. 2018, 9. 10. 2018*).

10.2 Průběh nedestruktivního průzkum lokality

Nedestruktivní průzkum sledované lokality musel být přizpůsoben specifickému prostředí a jiným podstatným okolnostem týkajících se terénu, ve kterém se zaniklé středověké předměstí nachází. Časové omezení průzkumu, které si žádá rychlost, operativnost a technické zabezpečení akce, bylo hlavním aspektem přístupu k metodice průzkumu. Problémem jsou především nánosy bahenních sedimentů, které značně komplikují pohyb po lokalitě a omezují přístup na zkoumané plochy (Obr. 49, 50).

Ve dnech 17. – 22. listopadu 2018 byl proveden nedestruktivní průzkum zaniklého Svinenského předměstí Třeboně. Metody a zkoumané plochy byly přizpůsobeny průchodnosti terénu s ohledem na bezpečnost. Bohužel i na zdánlivě bezpečných plochách komplikovaly průzkum bahenní nánosy, které místy dosahovaly mocnosti až cca 40-50 cm. S ohledem na omezený čas přístupu na lokalitu (v rybníku probíhal výlov, po jehož ukončení byl opětovně napuštěn), finanční možnosti a schopnosti byly zvoleny následující metody: vizuální průzkum, analytické povrchové sběry, nedestruktivní a semidestruktivní detektorový průzkum a magnetometrické měření.

10.2.1 Povrchové sběry artefaktů

„Povrchový sběr zajišťuje a zkoumá stopy osídlení prostřednictvím zlomků movitých předmětů, rozptýlených na povrch terénu“ (Kuna a kol. 2004, 305). Takto lze patrně nejvýstižněji definovat jednu z předních metod nedestruktivní archeologie. Jedná se o metodu, která není finančně ani fyzicky příliš náročná. Důraz je kladen spíše na určitou zkušenost, soustředěnost, pozornost jednotlivých pracovníků. Metoda povrchového sběru artefaktů pomáhá řešit otázky prostorových vztahů mezi jednotlivými areály, funkce areálů a činnostmi na nich prováděných. Krom těchto komplexnějších úkolů slouží metoda především k vyhledávání komponent (např. sídliště), k jejich podrobnější dokumentaci a zhodnocení. Za nespornou výhodu povrchových sběrů artefaktů lze považovat možnost datovat archeologický materiál, tím jest myšleno typologicky. Je ale zapotřebí brát v potaz informace z takto získaného materiálu s určitou rezervou. U prostorového rozmístění a kvantity materiálu je záhodno počítat s transformačními procesy, během kterých dochází ke změnám prostorového

rozmístění, skladby a počtu artefaktů kvůli jejich redukci nebo fragmentarizaci (*Kuna a kol. 2004*, 305-310). Povrchové sběry lze zjednodušeně rozčlenit na analytické či syntetické.

Povrchové sběry byly na zaniklém Svinenském předměstí Třeboně prováděny již během dřívějších průzkumů Mgr. V. Burianem a M. Kajerem. Jejich aktivity se soustředily na oblast severně od ostrova a jihovýchodně od ostrova (*Burian – ústní sdělení, 14. 11. 2018*). Nálezy nebyly zaneseny do GPS.

V rámci této práce byly provedeny povrchové sběry ve dnech 17. 11. 2018, 20. 11. 2018 a 22. 11. 2018. Metodika a jednotlivé polygony, na nichž byl povrchový sběr prováděn, byly vybrány především s ohledem na bezpečný přístup terénních pracovníků.¹⁹⁸

V rámci sběrů došlo k vytyčení pěti ploch (S1-S5), na nichž byl sbírán převážně keramický materiál korespondující s existencí bývalého předměstí (Obr. 51). Veškeré polygony byly zaměřeny prostřednictvím GPS Pathfinder Pro XT (Trimble)¹⁹⁹ a Garmin GPSMAP 64s PRO.²⁰⁰ Byly změřeny jejich rozměry, stanoven způsob průchodu, rozestupy, časové rozmezí průchodu aj. V případě jednotlivých nálezů získal každý z artefaktů své označení a došlo k jeho zaměření prostřednictvím GPS (Obr. 52). V případě kumulace artefaktů (v tomto případě fragmentů keramiky) dostaly veškeré nálezy jednotné označení a byla zaměřena jejich společná poloha.²⁰¹

Je ovšem zapotřebí kritického pohledu na prostorové rozmístění jednotlivých nálezů i na jejich četnost. Většina materiálu, především keramického původu, byla získána z ploch, které nebyly zaneseny bahenními nánosy.

Vzhledem k proměnlivosti rybničního dna, která je závislá na způsobu vypouštění sledovaného vodního díla, lze vysvětlit, proč bylo možno v předchozích sezonách provádět sběry dále od ostrova. Vypuštění k příležitosti výlovu rybníka Svět na podzim 2018 nebylo dostatečně razantní, aby došlo k odbahnění větších ploch, které by se tím pádem mohly stát také součástí prospekce.

---

¹⁹⁸ Při provádění povrchových sběrů mi byli nápomocni T. Neužilová a Bc. Jiří Müller, kterým tímto nesmírně děkuji.

¹⁹⁹ Za zapůjčení děkuji PhDr. Janu Johnovi, PhD.

²⁰⁰ Za zapůjčení děkuji Mgr. Janu Kocinovi.

²⁰¹ Viz příloha – Lokalizace 1

Ve spojitosti s téměř pravidelným vypouštěním nádrže, tj. zpravidla jednou za dva roky, dochází zákonitě ke změně původního umístění archeologického materiálu. Post-depoziční procesy jsou zde zapříčiněny posunem bahenních nánosů během vypouštění nádrže.

10.2.1.1 Polygon S1

Povrchový sběr na ploše S1 byl proveden dne 17. 11. 2018 autorem a T. Neužilovou.²⁰² Teplota na lokalitě se během dne pohybovala v rozpětí -1°C až +4°C. Je zapotřebí uvést, že průzkum probíhal za snížené viditelnosti. Polygon se nachází západně od hráze v její těsné blízkosti (Obr. 53). Během dopoledních hodin byla plocha průchodná bez větších obtíží. Došlo k vytyčení a zaměření rohových bodů polygonu S1 prostřednictvím GPS s ohledem na bezpečný přístup a provedení povrchového sběru. Bohužel vzhledem k odpolední oblevě došlo ke znepřístupnění severní části zkoumané plochy. Plocha se stala hůře přístupnou po zbylý čas průzkumu předměstí.

Polygon S1 měl obdélníkovitý tvar a byl položen vertikálně. Rozměry zkoumané plochy byly 65 m x 20 m. Následně došlo ke stanovení metodiky sběru. Sběr probíhal v liniích v rozestupu 2m. Směr sběru J → S. Průměrný čas jedné trasy byl stanoven na 10 minut.

Nutno konstatovat spíše negativní zjištění na polygonu S1. Jediným nálezem, označeným jako S1/1 byla cihla a 3 fragmenty keramiky (S1/2 – S1/4). Dále došlo k zaměření několika kamenů, které svým tvarem lze ztotožnit se stavebním kamenem hráze. Polohu kamenů v rozmezí několika metrů od hráze si lze vysvětlit její postupnou destrukcí a jejich následný posun prostřednictvím pohybu bahenních nánosů během vypouštění nádrže.

10.2.1.2 Polygon S2

Povrchový sběr na ploše S2 byl proveden 20. 11. 2018 autorem a J. Müllerem (Obr. 54). Sběr byl proveden v dopoledních hodinách. Průměrná denní teplota dosahovala 0°- 2°C. Průzkum sledovaného polygonu započal za dobré viditelnosti.

---

²⁰² Došlo k proškolení a seznámení s problematikou.

V průběhu sběru došlo vzhledem k náhlé sněhové přeháňce k jeho přerušení. Po následné oblevě bylo pokračováno v prospekci.

Polygon S2, který se nachází jižně od ostrova (Obr. 55), byl vybrán z důvodu blízké dřívě zkoumané roubené jímky a dřevěné podlahy ztotožněné s podlahovou krytinou tehdejšího špitálu. Lokace obou zmiňovaných situací se nachází JZ od polygonu S2.

Sledovaná plocha díky jejímu mírnému vyvýšení byla během vypouštění rybníka odbahněna. Písčité povrch umožňoval bezpečný a nenáročný pohyb po polygonu a výbornou rozpoznatelnost zájmového materiálu. Došlo k vytyčení rohových bodů. Polygon tvaru obdélníka nesl rozměry 50 m x 40 m. Rozměry byly voleny s ohledem na rozsah písčitého povrchu. Polygon orientovaný na délku ve směru V-Z byl rozdělen na pět shodných pásů o velikosti 10 m x 40 m. Orientace pásu na délku S-J určila rovněž způsob procházení jednotlivých pásů, kdy pás 1 se nacházel na východě polygonu, pás 5 na západě. Sběr probíhal v rozestupech 2 m, kdy průměrná doba projití linie činila 4 minuty. Nejdříve došlo k prověření pásů 1, 3, 5. Tyto pásy nesly negativní zjištění. Následný sběr na pásech 2 a 4 přinesl pozitivní výsledky ve formě 50 fragmentů kuchyňské a stolní keramiky typově a datačně shodou s materiálem získaným z předchozích průzkumů v letech 2000-2008, 2 kusů hliněné mazanice a 1 torza dlaždice, která byla odebrána jako vzorek. Fragmenty se vyskytovaly jak samostatně (Obr. 56), tak ve shluku. Jednotlivé fragmenty či shluky byly zaměřeny prostřednictvím GPS. Keramický materiál se zpravidla nacházel v uvažovaných destrukcích staveb v podobě shluku kamenů a cihel (Obr. 57). Vystává tedy otázka vzájemného vztahu destrukční situace s movitými artefakty a interpretace shluků kamene a cihel jako dokladů staveb jednotlivých budov bývalého Svinenského předměstí.

10.2.1.3 Polygon S3

Povrchový sběr na ploše S3 byl rovněž proveden 20. 11. 2018 autorem a J. Müllerem.²⁰³ Sběr byl proveden v odpoledních hodinách za dobré viditelnosti. Průměrná denní teplota se pohybovala kolem 0°- 2°C.

---

²⁰³ Tímto Bc. Jiřímu Müllerovi děkuji za pomoc během průzkumu a za četné a přínosné rady.

Došlo k vytyčení plochy polygonu S3 v závislosti na bezpečný pohyb na zkoumané ploše. Plocha byla vybrána vzhledem ke své nedaleké poloze od polygonu S2 a S4 a také díky jejímu mírnému vyvýšení od okolního terénu, které umožňovalo bezpečný přístup a pohyb. Polygon se nachází jihovýchodně od ostrova, východně od ploch S2 a S4 a západně od plochy S1. Má tvar lichoběžníku o stranách: $s_1 = 10$ m, $s_2 = 20$ m, $s_3 = s_4 = 50$ m. Terén plochy S3 lze hodnotit jako průchozí. Povrch byl tvořen písčitémi nánosy. Okrajové části polygonu byly pokryty bahenními nánosy. Sběr probíhal ve směru S → J. Rozestup pro jednotlivé linie činil 2 m. Průměrný čas jedné trasy byl stanoven na 10 minut.

Na polygonu S3 byly zajištěny 2 kusy železářské strusky. Shluk nálezů byl zaměřen prostřednictvím GPS a bylo mu uděleno označení S3/1. Povrchový sběr polygonu S3 nepřinesl krom zmíněných kusů strusky žádné další pozitivní zjištění.

10.2.1.4 Polygon S4

Tentýž den byl autorem a J. Müllerem proveden sběr na ploše označené jako S4. Plocha S4 navazuje na polygon S2 a nachází se JV od ostrova. Plocha byla vybrána z důvodu návaznosti na pozitivní zjištění u pásu 2 polygonu S2, na který zmiňovaná plocha z jihu navazuje (Obr. 58). Povrch polygonu byl rovněž tvořen písky bez pokrytí bahenními nánosy a umožňoval bezpečný pohyb a kvalitní podmínky pro možnost povrchového sběru.

Polygon S4 byl veden vertikálně s orientací S-J. Rozměr zkoumané plochy činil 8 m x 40 m. Sběr probíhal ve směru S → J. Rozestup pro jednotlivé linie činil 2 m a průměrný čas průchodu jedné trasy trval 4 min.

Povrchový sběr artefaktů v polygonu S4 zaznamenal pozitivní zjištění. Došlo k zajištění a následnému zaměření 26 fragmentů keramických nádob reprezentující především kuchyňskou a stolní keramiku shodující se typově i datačně s nálezem z předchozích výzkumů. Keramické fragmenty se zde nacházely ve shlucích (S4/10 – 13).²⁰⁴ Obdobně jako v polygonu S2 lze prostorové rozmístění keramických fragmentů lokalizovat do shluků stavebního kamene a cihel, které dle nastíněné hypotézy představují destrukce dřívějších staveb Svinenského předměstí. Krom fragmentů

---

²⁰⁴ Jelikož polygon S4 přímo navazuje na polygon S2 došlo k pokračování číselného označení jednotlivých artefaktů či jejich kumulací.

keramických nádob došlo k objevení 1 fragmentu čelní vyhřívací stěny komorového kachle s výzdobou v podobě rostlinných motivů.

10.2.1.5 Polygon S5

Dne 21. 11. 2018 došlo k provedení opětovného vizuálního průzkumu lokality. Zkoumán byl především přístupný prostor podél severní²⁰⁵ části hráze.²⁰⁶ Vizuální průzkum zaznamenal kumulaci fragmentů keramického materiálu na prostoru narušeným stavební technikou provádějící dílčí úpravy hráze rybníka Svět.

Kolem narušeného prostoru byl vytyčen polygon s označením S5. Polygon byl vymezen horizontálně ve směru V-Z. Tímto směrem, tj. $V \rightarrow Z$, probíhalo rovněž procházení linií polygonu. Došlo k objevení a následnému zaměření dvou kumulací fragmentů keramického materiálu (Obr. 59). Obě kumulace měly rozsah rozptylu fragmentů do 1 m. Kumulace fragmentů (střepišť 1) S5/1 obsahovala celkem 157 kusů užitkové keramiky, 1 fragment keramiky kamnářské a 10 kusů keramiky stavební, druhá kumulace fragmentů (střepišť 2) S5/2 obsahovala celkem 200 kusů užitkové keramiky a 1 kus keramiky technické. Keramické fragmenty jsou typově shodné a lze je rámcově datovat od 2. poloviny 14. století do 2. poloviny 16. století, což koresponduje s existenčním horizontem Svinenského předměstí Třeboně. Zůstává otázkou, zdali k fragmentarizaci došlo již během období aktivního užívání nádob či prostřednictvím post-depozičních procesů nebo k rozpadu nádob došlo až prostřednictvím manipulace těžké stavební techniky, která se po dobu výlovů rybníka Svět běžně v rámci údržbových prací pohybuje po jeho dnu.

10.2.1.6 SOV

Povrchový sběr byl také proveden u nově objeveného objektu s výdřevou, který byl v rámci nedestruktivní prospekce objeven poblíž loděnice. V okolí objektu došlo k vyzvednutí 8 keramických fragmentů.

---

²⁰⁵ Myšleno od „Ostrova“.

²⁰⁶ Jelikož došlo v rámci probíhajícího výlovu k výstavbě písčítých přepouštěcích hrází těžkou stavební technikou, nebylo možné se bezpečně dostat na lokalitu označenou jako „Ostrov“. Došlo k odříznutí přístupové cesty tvořené až 50cm nánosy rybníčního bahna zatopením okolních ploch kolem ostrova. Tj. důvodem, proč autor nemohl pokračovat v plánovaných sběrech na lokalitě „Ostrov“.

Povrchové sběry, které byly na lokalitě zaniklého svinenské předměstí Třeboně provedeny ve dnech 17., 20. a 21. 11., přinesly pozitivní zjištění a poukazují na potenciál sledované lokality pro budoucí výzkum. Celkem bylo zajištěno 444 fragmentů keramických nádob, 14 kusů stavební keramiky, 1 kus technické keramiky, 2 fragment kamnářské keramiky a 2 kusy železářské strusky. S ohledem na možné budoucí pokračování výzkumných prací nedošlo k exkavaci objektů střepišť, ovšem nutno podotknout, že zmiňovaná severní část lokality zaniklého předměstí, tj. podél hráze či okolní prostor zmiňovaných střepišť a je samotné nevyjímaje, by si zasloužila větší pozornost.

10.2.2 Detektorová prospekce lokality

„Detektory kovů, označované také jako indukční hledače, jsou přístroje, které umožňují bezkontaktním způsobem identifikovat přítomnost kovového předmětu pod povrchem terénu. Principem svého měření patří mezi geofyzikální přístroje, a to do skupiny elektromagnetických geoelektrických přístrojů“ (Křivánek – Kuna 2004, 185). Takto zní patrně nejpřesnější definice detektoru kovů z díla M. Kuny a kol. (2004) „Nedestruktivní archeologie“.

Detektory kovu pracují na principu pulzní indukce, který umožňuje detekovat metalické předměty. Přístroj skrze cívku vysílá primární magnetické pole a zaznamenává reakce sekundárního magnetického pole, které byly vyvolány přítomností metalických předmětů (Křivánek – Kuna 2004, 185).

Průzkum lokality detektorem kovu naráží na různá úskalí a je do jisté míry závislý na dalších důležitých faktorech, které mohou ovlivnit kvalitu prospekce a tím pádem i přesnost sledovaných závěrů. Krom limitů samotného přístroje jako přesnost a citlivost detekce, frekvence, diskriminace, zkušenosti obsluhy detektoru s užíváním přístroje ovlivňuje samotnou prospekci míra vodivosti detekovaného předmětu, jeho velikost, hloubka uložení či poloha. Za velmi důležité aspekty, které mají vliv na kvalitu detektorové prospekce, jsou považovány podíly oxidů železa v půdě, tj. její mineralizaci, dále vlhkost, zamoření sledované plochy kovovým odpadem a jiné rušivé elementy jako například přítomnost elektrického vedení (Vích 2014, 158).

V rámci nedestruktivní prospekce zaniklého Svinenského prostředí proběhl také preventivní detektorový průzkum (Obr. 60), který započal dne 18. 11. 2018 v dopoledních hodinách. Denní teploty se pohybovaly v rozmezí -5°C - $+2^{\circ}\text{C}$.²⁰⁷

Detekce metalického materiálu byla provedena přístroji Garrett GTP 1350 a Fisher F75 V2.0. Průzkum byl rozdělen na nedestruktivní a semidestruktivní část. K detektorové prospekci bylo po rozhodnutí autora přistoupeno na dvou plochách označených jako plocha D1 a D2.

10.2.2.1 Plocha D1

Plocha D1 se svým prostorovým vymezením shoduje s polygonem sběru S1. Nachází se tedy západně od hráze rybníka Svět a východně od „Ostrova“ a kanálu. Průzkum za pomoci J. Nováka se na dané ploše prováděl až v odpoledních hodinách. Bohužel vzhledem k oblevě došlo ke zhoršení přístupnosti severní části zkoumané plochy.²⁰⁸

Bylo využito rozměrů a zaměření plochy prostřednictvím GPS z předešlého dne, kdy zde byly prováděny povrchové sběry. Linie detektorové prospekce byly vedeny ve směru V→Z v rozstupech cca 2 m.

Prospekci na ploše D1 je považována za semidestruktivní. Nálezy kovové povahy na ní detekované byly vyzvednuty²⁰⁹ a identifikovány. Místa výskytu detekovaných metalických předmětů byla zaměřena prostřednictvím GPS (Obr. 61).²¹⁰ Celkem bylo v prostoru plochy D1 zaznamenáno 14 kovových nálezů.²¹¹

Tento metodický přístup byl zvolen s ohledem na fakt, že plocha D1 nebyla dle předchozího zjištění, které vycházelo z výsledků povrchových sběrů artefaktů, vyhodnocena jako součást areálu aktivit s potenciálem existence archeologických nálezů vážících se svou podstatou ke sledované problematice či byla již vytěžena nepovoleným detektoringem, což se dá vzhledem k blízkosti plochy ke hrázi předpokládat.

---

²⁰⁷ Detektorového průzkumu se kromě autora zúčastnil také J. Novák, kterému tímto děkuji za zapůjčení detektoru kovu, za jeho pomoc během prospekce a jeho přínosné rady a připomínky.

²⁰⁸ Bahenní nánosy dosahovaly místy mocnosti až 40cm.

²⁰⁹ Vyzvednutí kovového materiálu z této plochy mi bylo na základě důkladné předcházející konzultace problematiky dovoleno Mgr. V. Burianem.

²¹⁰ Viz příloha - Lokalizace 2

²¹¹ Soupis nálezů kovové povahy z plochy D1 viz podkapitola 10.3.7.

10.2.2.2 Plocha D2

Plocha D2 byla situována do prostoru kolem ostrova, kde se dle povrchových sběrů a výzkumů z předchozích sezon uvažuje o existenci objektů samotného předměstí. V první řadě došlo k vytyčení a následnému zaměření sledované plochy. Prostor detektorového průzkumu byl do značné míry limitován také možnostmi přístupu a bezpečného pohybu po rybničním dně.²¹² Následně došlo ke stanovení metodiky prospekce dané plochy. Vzhledem k předpokládané existenci archeologických nálezů a situací bylo přistoupeno k nedestruktivní detektorové prospekci. Na ploše D2 nedošlo k vyzvednutí metalického materiálu ani jakýkoliv jiným destruktivním zásahům s detektorovou prospekci spojených. Materiál kovové povahy byl pouze zaměřen prostřednictvím GPS. Tento postup byl volen s ohledem na neporušení lokality a s ohledem pro možnost budoucích archeologických aktivit na této lokalitě. Jedním z cílů bylo lokalizovat dříve exkavovaný roubený sídlištní objekt, který byl po ukončení výzkumu překryt plechovými pláty a kovovými rourami, kvůli budoucí možné lokalizaci (*Novák – ústní sdělení, 18. 11. 2018*).

Zkoumaný prostor byl výrazně znečištěn barevnými kovy, které při prospekci působily jako rušivý prvek. Z tohoto důvodu bylo rozhodnuto pro jejich diskriminaci a na nastavení přístrojů na detekci pouze železných předmětů.

Plocha byla rozdělena na 3 sektory, v rámci kterých byly stanoveny linie prospekce. Severní sektor, který se nachází severně od ostrova směrem k městu, byl procházen ve směru V→Z v rozestupech cca 2 m, JV část D2 (JV od ostrova) ve stejné šíři rozestupů také ve směru S→J a JZ (JZ od ostrova) sektor byl procházen stejným způsobem jako sektor předešlý.

V rámci detektorové prospekce plochy D2 bylo zaznamenáno a následně zaměřeno 97 reakcí na předmět železné podstaty (Obr. 62).²¹³ Autor bere na vědomí, že takto získaná data nám nemohou poskytnout informace o podstatě či časovém zařazení lokalizovaných kovových předmětů, činil tak vzhledem k neporušení lokality a jejího potenciálu pro případné budoucí archeologické aktivity. Ze zjištěných poznatků lze usoudit, že sledovaná plocha je silně znečištěna feromagnetickým materiálem.

---

²¹² Nutno konstatovat, že vzhledem k dopoledním teplotám, pohybujících se pod 0°C, byl prostor zkoumané plochy vzhledem ke ztvrdnutí povrchu relativně dobře přístupný.

²¹³ Viz příloha – Lokalizace 2

Prostorové rozvrstvené předpokládaných metalických předmětů kolem ostrova, tj. na uvažované lokaci části předměstí, může vtáhnout do úvah, zda určité procento zaměřených předmětů by mohlo souviset s konstrukčními prvky a stavebním kovááním tehdejších staveb, které se na předměstí vyskytovaly (hřebíky, skoby a jiné pozůstatky stavebního kováání). Otázkou zůstává, jak by sledovaná situace vypadala, kdyby podmínky umožňovaly přístup a průzkum na větší ploše než bylo vymezení D2. Jestliže by došlo k prokázání obdobného rozvrstvení metalického materiálu, bylo by záhodno zjištění spíše identifikovat s kovovým odpadem nemajícím souvislost se sledovanou problematikou. Je nutné brát ovšem v potaz, že ostrov, kolem kterého se soustředila významná část předměstí, byl a je dodnes užíván k různým účelům,²¹⁴ tudíž kontaminace prostoru kolem ostrova metalickým odpadem může být spojena s lidskou aktivitou nedávného data.

10.2.3 Geofyzikální prospekce

Během průzkumu lokality bylo dne 19. 11. 2018 provedeno PhDr. Janem Johnem, Ph.D. (Obr. 63)²¹⁵ a autorem předkládané práce magnetometrické měření. Geofyzikální metody se řadí do skupiny nedestruktivních metod sloužících k archeologické prospekci (Křivánek 2013, 167). Magnetometrické metody se zabývají sledováním magnetického pole Země a jeho lokálních změn.²¹⁶ V oblasti archeologie lze magnetometrickou prospekci využít při vyhledávání zahloubených²¹⁷ objektů a objektů, jež se dostaly do přímého kontaktu s ohněm²¹⁸ (Křivánek 2004, 122). Naměřené hodnoty závisí především na „obsahu feromagnetických minerálů (magnetit, maghemit, popřípadě hematit), chemickém složení, tvaru i rozměrech krystalů a zrn, obsahu organických složek v hornině nebo půdě. Vedle běžné přirozené remanentní magnetizace hornin a půd pak na výši hodnot sledovaných veličin má největší vliv termoremanentní magnetizace, podmíněná výší i délkou zahřátí materiálu“ (Křivánek 2004, 124).

---

²¹⁴ Vlastníkem p. č. 1989/3 evidované jako ostatní plocha (ostrov na rybníku Svět) je v současné době Rybářství Třeboň Hld. a.s. (<https://geoportál.cuzk.cz/geoprohlizec/?wmcid=485> [citováno dne 29. 3. 2019]).

²¹⁵ Geofyzikální prospekci včetně počítačového zpracování provedl PhDr. Jan John, Ph.D., kterému tímto velice děkuji.

²¹⁶ Sledování magnetické susceptibility.

²¹⁷ Např.: příkopy, jámy, palisády, kúlové jamky, hroby aj. (Křivánek 2004, 122).

²¹⁸ Např.: vypálené objekty, pece, odpadní haldy, milíře, ohniště aj. (Křivánek 2004, 122).

Magnetometrie se již několikrát během archeologických průzkumů vodních děl prokázala jako velmi prospěšná prospekční metoda. Nutno ovšem poukázat na fakt, že se jednalo především o průzkum hrází (existujících či zaniklých) nikoliv však prospekce rybníčního dna jako takového. Jako příklad je možno uvést výzkum zaniklé středověké osady „Ve spáleném“ J. Klápštěho poblíž obce Vyžlovka ve středních Čechách. Zde byla prostřednictvím geofyzikálních metod (včetně magnetometrie) zkoumána hráz jedné z nádrží zaniklé osady (*Klápště 2016*, 119, 125) a zaniklý mlýn (*Křivánek 2016*, 432). Magnetometrická prospekce byla například také užita během archeologického výzkumu pozůstatků zaniklého rybníka u obce Mirošov (*Petrík – Hlavica – Petr – Chmela – Schenk – Lukšíková – Milo – Vrla – Odehnal – Petrůj – Petrůj – Kočár 2017*, 789-817). Provádění magnetometrické prospekce dna dodnes existujícího a funkčního vodního díla není, alespoň na území ČR, zcela běžné. Lze konstatovat, že se jedná spíše o ojedinělé využití dané metody v neobvyklém terénním prostředí.

Prospekci komplikovaly klimatické podmínky. Rozptýl venkovní teploty činil -2°C až +3°C. V dopoledních hodinách docházelo ke sněhovým přeháňkám a následné oblevě, která zkomplikovala přístup do okrajových částí měřeného prostoru. Na přesnost měření může mít vliv také trvalé podmáčení povrchu a silné znečištění prostoru barevnými kovy, což bylo prokázáno detektorovým průzkumem. Výhodou se ovšem ukázalo být otevřené prostranství lokality, geologické podmínky a vzdálenost od rušivých elementů např. vedení vysokého napětí aj.

Měření magnetometrem Fluxgate gradiometr FM 256 bylo provedeno na dvou plochách „U Ostrova“.²¹⁹ Měření magnetické susceptibility zaznamenalo na daných plochách anomálie (Obr. 64).²²⁰

10.2.3.1 Plocha M-A

Plocha M-A se nachází jižně od ostrova rybníka Svět. Došlo k vyměření zkoumané plochy pomocí pásmové sítě (celkem 80 m x 40 m). Plocha se částečně překrývá s polygony sběru S2 a S4 a s plochou prospekce detektorem kovu D2. Po rozdělení plochy M-A na jednotlivé části M-A1, M-A2, M-A3, byla stanovena metodika geofyzikální prospekce dané oblasti, tj. myšleno vzhledem k bezpečnému

---

²¹⁹ Za využití magnetometru děkuji PhDr. Janu Johnovi, Ph. D.

²²⁰ Viz příloha – Lokalizace 3

pohybu a manipulaci, potažmo plynulosti a konstantnosti prováděného měření. Jak již bylo zmíněno výše, vzhledem ke klimatickým a teplotním podmínkám byl v okrajových částech zkoumané plochy snadno přístupný písčité terén vystřídán bahenními nánosy, které místy dosahovaly mocnosti cca 30 cm.

10.2.3.1.1 M-A1

Plocha M-A1 o rozměrech 40 m x 40 m se částečně překrývá s polygonem sběru S2. Plocha byla dále rozdělena na 8 pásů o rozměrech 5m x 40m orientovaných na délku ve směru S-J. Pásky 1-8 byly číslovány ve směru V-Z. V tomto směru probíhalo také samotné měření, kdy počáteční místo prospekce znamenalo SV roh vyměřené plochy a cílovým místem roh JZ. Před samotným počátkem měření byla provedena vizuální prospekce plochy, která objevila v pásu č.3 vyčnívající kus železné traverzy, a to na 19,5 m od severní strany měřené plochy. Dalším rušivým elementem se ukázal být rozměrný železný předmět v pásu č. 8, který se nacházel v SZ rohu zkoumaného prostoru.

Každý pás byl poté rozdělen na 5 linií o šíři 1 metru, to znamená, že každý pás byl procházen ve směru S → J a opačně, tj. celkem 5x. Konstantní rychlost procházení jednotlivých linií (celkem 40) vzhledem k pravidelné periodě jednotlivých měření magnetometru typu Fluxgate zajistilo kompletní prospekci plochy M-A1 o velikosti 1 600m².

Krom množství anomálií způsobených patrně znečištěním prostoru kovy, si lze povšimnout magnetických anomálií v jižní části sledované plochy, jejichž kumulace nabývá podoby přímky (Obr. 65). Toto neobvyklé uspořádání může vyvolat otázku, zdali se nejedná o doklad původní cesty k osadě Trhové Sviny, která dozajista procházela Svinenským předměstím a stejně jako předměstí padla na vrub stavbě Krčínova díla?

Je zapotřebí brát v potaz, že se jedná o pouhou hypotézu, nikoli verifikovatelné faktum. Přesnější identifikaci a vysvětlení šikmo se táhnoucího shluku magnetických anomálií by pomohl vyřešit zevrubnější archeologický výzkum. Kombinace dalších geofyzikálních a jiných nedestruktivních metod a následná exkavace zmiňovaného prostoru by zajisté do budoucna přinesla odpověď na tuto otázku a s tím související potvrzení či vyvrácení autorovi hypotézy.

Pohybuje-li se badatel v oblasti hypotéz, bylo by chybou nebrat ohled na kritické uvažování o dané problematice. Z tohoto důvodu je zapotřebí mít na mysli stokrát řečenou poučku, že hypotézy se upravují na základě verifikovatelných faktů, a tudíž nesmí dojít k upravování fakt tak, aby seděla do našich hypotéz.

Mimo samotnou úvahu, že na onom předměstí vzhledem k jeho názvu je více než ucházející předpokládat existenci komunikace mezi městem Třeboň a městem Trhové Sviny, čemuž napovídá také toponomastika,²²¹ lze zamýšlenou situaci rovněž komparovat s mapovými podklady. Výsledek magnetometrického měření byl zanesen do mapového podkladu (Obr. 66). Samotné město bylo v průběhu 14. – 16. století tvořeno jádrem, které bylo od jednotlivých předměstí odděleno fortifikací. Na jižní straně opevnění stála Svinenská brána. Současná silniční komunikace na Trhové Sviny, tj. Novohradská ulice, lemuje z pravé strany hráz rybníka Svět. Tento rybník byl ovšem vybudován až v letech 1571-1573. Je logické předpokládat, že spojnice ve směru Třeboň, Domanín, Borovany a Trhové Sviny byla v průběhu středověku vedena skrze Svinenské předměstí přímo na Domanín, a to z důvodu zajištění nejkratší a pro obchod nejpohodlnější trasy. V rámci hypotézy byla vytvořena pomyslná spojnice mezi Svinenskou bránou a obcí Domanín. Nejkratší možný směr vede právě skrze plochu M-A1, na kterém bylo provedeno geofyzikální měření se zaznamenaným shlukem anomálií (Obr. 67). Lze s jistotou říci, že směr shluku naměřených anomálií koresponduje s pomyslnou spojnici mezi Svinenskou bránou a obcí Domanín. Uvažovaná cesta poté naváže nad Opatovickým rybníkem na stávající komunikaci vedoucí na Trhové Sviny.

Nastíněná hypotéza o objevu a existenci původní středověké komunikace mezi městem Třeboň a Trhovými Sviny se zdá být vzhledem k předloženým zdůvodněním jedním z možných vysvětlení shluku magnetických anomálií zaznamenaných během magnetometrické prospekce plochy M-A1. Otázkou zůstává, zdali se může jednat o přímý doklad cesty nebo jiný kontext s ní spojený? Nelze ale opomenout, že možným vysvětlením shluku naměřených anomálií může být i zcela náhodná kumulace kovového odpadu.

---

²²¹ Z názvu „Svinenské předměstí Třeboně“ lze logicky usoudit, že předměstí vzhledem ke své poloze na jih od města Třeboň a k poloze dalšího města ležícího v tomto směru, tj. Trhové Sviny, získalo tento název právě od zmíněné osady.

10.2.3.1.2 M-A2

Měřená plocha M-A2 navazuje na plochu M-A1 v jihovýchodním rohu. Rozměry plochy činily 40m x 10m, tj. 400m². Následně došlo k rozdělení na dva pásy o šířce 5m. Měření bylo provedeno v deseti liniích ve směru S → J a obráceně. Při jižním okraji M-A2 došlo ke zhoršení přístupu bahenními nánosy. Magnetometrické měření zaznamenalo na sledované ploše krom znečištění kovovým materiálem rovněž shluk anomálií (Obr. 68).

10.2.3.1.3 M-A3

Měřená plocha M-A3 navazuje na plochu M-A1 v jihozápadním rohu. Měřená plocha byla vyměřena na 40 m x 13 m, tj. 520 m². Mezi plochou M-A2 a M-A3 nebylo možné provést měření. Nachází se zde bývalý nájezd pro loď, který je z obou stran lemován kamennou zídou. Jelikož byla plocha nájezdu zaplavena vodou, nebylo možné zde měření provést. Z tohoto důvodu došlo k parcelaci na tři polygony na ploše A místo původně plánovaných dvou polygonů o shodné výměře 40 m x 40 m. Metodika měření zůstala zachována. Plocha byla rozdělena do 2 pásů o šíři 5 m a 1 o šíři 3 m. Procházení plochy ve směru S → J a obráceně, za konstantní rychlosti cca 1 m/s nebylo narušeno ani zhoršenou pohyblivostí na jižním okraji měřené plochy. Sníženou pohyblivost zapříčinily bahenní nánosy rybníčních sedimentů v souvislosti s oblevou.

Magnetometrické měření zaznamenalo krom značného znečištění plochy kovovým materiálem návaznost na anomálie zachycené na ploše M-A1. Shluk anomálií pokračuje v daném směru. Po pravé straně, tj. v blízkosti zídky lodního nájezdu, nelze přehlédnout značné znečištění plochy.

10.2.3.2 M-B

Plocha nesoucí označení M-B se nachází severozápadně od ostrova. Písčité povrch byl překryt bahenním nánosem. Měřená plocha dosahovala velikosti 40 m x 40 m, tj. 1 600 m². Tato plocha byla vybrána na základě bezpečného přístupu a manipulace během měření a také z důvodu předešlého opomíjení severní části uvažované rozlohy předměstí, tj. části severně od ostrova. Metodika průběhu prospekce byla shodná s M-A1. Došlo k rozdělení plochy na 8 pásů a šířce 5 m, kdy každý pás byl procházen ve

směru S → J a obráceně. Doba měření jedné linie (celkem 40) činila cca 40 s. Pásy byly číslovány zleva doprava (V → Z).

Při jihovýchodním rohu měřené plochy, tj. u ostrova, lze detekovat silné znečištění patrně kovovým odpadem. Znečištění plochy kovovým odpadem bylo již prokázáno detektorovým průzkumem.

Přibližně ve středu měřené plochy M-B došlo geofyzikální prospekci k zachycení objektu (Obr. 69). Objekt patrně čtvercovitého charakteru dosahuje rozměrů cca 4 m x 4 m. Vzhledem ke svým rozměrům byla vyloučena hypotéza zvažující objekt odpadní jámy či studny. Do vzdálenosti cca 20 m od zmiňovaného objektu nebyla detekována jiná sídlištní situace. Vystává otázka, zdali se může jednat o objekt obytný typu podzemnice či o stavbu hospodářského charakteru, což by korespondovalo s jeho izolovaností. Otázku podstaty detekovaného objektu a jeho datační zařazení by mohl vyřešit další průzkum a následná exkavace. Výzkum objektu by dozajisté mohl přinést užitečné informace potřebné i k vytvoření představy o rozloze, podobě a charakteru zaniklého Svinenského předměstí Třeboně.

Během magnetometrického měření na lokalitě zaniklého Svinenského předměstí došlo 19. 11. 2018 k prospekci celkem 4 ploch o celkovém rozsahu 4 120 m².

10.2.4 Vizuální průzkum lokality

Vizuální průzkum lokality byl prováděn po celou dobu nedestruktivní prospekce zaniklého Svinenského předměstí (Obr. 70). Průzkum do značné míry komplikovala nepředvídatelnost povětrnostních podmínek (sněhové a dešťové přehánky, mrholení, vysoká oblačnost, nepříznivé teplotní podmínky) a průchodnost terénu. Nemalá část zkoumaného prostoru byla pokryta bahenními nánosy (místy až cca 50 cm).²²²

---

²²² Viz příloha – Lokalizace 4

10.2.4.1 Výškový fotografický průzkum

Výškový fotografický průzkum, prostřednictvím UAV, nebyl s ohledem na nepříznivé počasí, viditelnost a povětrnostní podmínky proveden. Letecké prospekci lokality z bezpilotního letounu by se autor rád věnoval v dalších letech.²²³

Letecký snímek, na němž je rybník Svět vypuštěn (Obr. 71), byl pořízen v roce 1949.²²⁴ Jiný letecký snímek, na kterém by byla vidět zkoumaná plocha, se nepodařilo nalézt.

10.2.4.2 Pozůstatky destrukcí původních staveb

Průzkum odhalil několik míst shluků kamene a cihel (Obr. 72, 73, 74). Dále bylo zaznamenáno několik sušších písčitých ploch, které byly oproti okolnímu terénu vyvýšeny. Shluky kamene a cihel se vyskytují zpravidla na takto vyvýšených místech. Vystává otázka, zdali zmiňované shluky uvažovaného materiálu lze ztotožnit s destrukcemi staveb tehdejšího předměstí. Vizuálním průzkumem bylo v okolí ostrova objeveno 6 shluků stavebního materiálu na východ od ostrova a 2 soliterně stojící destrukce nacházející se jihozápadním směrem od ostrova. Tyto dvě soliterně stojící destrukce byly zachyceny pouze fotograficky (Obr. 75, 76), jelikož bahnitý terén neumožňoval bezpečný přístup. Okolní terén byl zaplaven vodou. Je zapotřebí brát v potaz možný posun destrukcí po rybničním dně při opětovném vypouštění a napouštění monumentálního vodního díla. Na místech shluků stavebního materiálu došlo v rámci povrchových sběrů k zajištění fragmentů keramických nádob.

V rámci hlubšího zájmu o uvažované destrukce, došlo k zajištění několika vzorků geologického materiálu přímo z uvažovaných destrukcí z ploch S2 a S4. Zajištěné vzorky byly určeny a jejich význam v rámci sídlištních aktivit na dané lokalitě konzultován s geologem Jihočeského muzea RNDr. Petrem Rajlichem, CSc. Vzorky z destrukcí V1, V2, V3 a V4 byly určeny jako rula, turmalinická žula, turmalinická žula a kvarcit (*Rajlich – ústní sdělení, 10. 4. 2019*).

---

²²³ Touto cestou děkuji Mgr. Pavlu Macků za nabídku spolupráce při výškovém fotografickém průzkumu lokality v dalších sezonách, které si velmi vážím a věřím, že tato metoda může přinést nové poznatky a úhly pohledu na danou problematiku.

²²⁴ https://lms.cuzk.cz/lms/lms_prehl_05.html [citováno dne 19. 1. 2020].

Vzorek V1: rula nelokálního původu. Kámen byl dovezen. Typické pro zdivo středověkých staveb až staveb počátku 1. poloviny 20. století. Dle ohledání pochází materiál ze zdi (*Rajlich – ústní sdělení, 10. 4. 2019*).

Vzorek V2: turmalinická žula nelokálního původu. Patrně dovezena z nejbližšího ložiska, tj. u Dunajovic. Pro rybníční dno je daný materiál netypický. Kámen nebyl lámán. Povrch kamene změněn dlouhodobým působením vody, myšleno několik staletí. Dle své povahy se jedná o podložku pod balvanovou řadu ve zdi, lze tedy vzorek považovat za úkaz středověkého stavitelství (*Rajlich – ústní sdělení, 10. 4. 2019*).

Vzorek V3: turmalinická žula, shodná se vzorkem V2 (*Rajlich – ústní sdělení, 10. 4. 2019*).

Vzorek V4: kvarcit. Jedná se o říční valoun, nikoli o materiál běžný rybníčnímu dnu. Křemen je zrnitý, proželezněný (proces chemického zvětrávání, kdy se na materiálu vytváří nános železitého nerostu, hematitu). Říční valoun nese stopy únavového lomu. Dle způsobu otlačení byl s největší pravděpodobností užit jako součást dlažby tehdejších tavných staveb (*Rajlich – ústní sdělení, 10. 4. 2019*). Vzhledem k faktu, že před vybudováním rybníka Svět procházel sledovaným prostorem Spolský potok, valoun patrně pocházel z daného potoka a vzhledem k otlučení byl později užit jako dlažební kámen jedné ze staveb bývalého předměstí.

Vizuální průzkum si mimo jiné kladl za cíl objevit a zdokumentovat údajné základy původních středověkých staveb. Dle tvrzení externího spolupracovníka Muzea Jindřichohradecka, J. Nováka, by se měly základy nacházet severozápadně od ostrova (*Novák – ústní sdělení, 18. 11. 2019*). Bohužel díky nedostatečně rychlému vypuštění nádrže a s ním souvisejícím odplavením bahenních nánosů, nedošlo k odhalení základového zdiva původních staveb. Dle tvrzení J. Nováka byly základy budov viditelné v roce 2004 (*Novák – ústní sdělení, 18. 11. 2019*). Základy několika původních budov jsou údajně patrné i na dobovém fotografickém materiálu z počátku 20. století (*Burian 2005, 1, pozn. 1*). Zmiňované fotografie se ovšem bohužel nepodařilo doložit, jelikož pochází ze soukromé sbírky. Z konce 19. či počátku 20. století ovšem pochází

pohlednice zachycující výlov rybníka Svět (Obr. 77).²²⁵ Tvrzení o možném dochování zdiva ovšem vyvrací PhDr. Jiřina Psíková (*Psíková – písemné sdělení, 23. 1. 2020*).

10.2.4.3 Pokus o zaměření již detekovaných objektů

Na základě fotografického materiálu z předchozích výzkumných sezon došlo k pokusu o znovuobjevení jímky (2000/2001) a dřevěné podlahy ztotožňované se špitálem (2003) a jejich následné přesné zaměření prostřednictvím GPS. V případě jímky byla krom fotografií jejího okolí nápomocna indicie v podobě kovových rour a plechových plátů, které byly záměrně umístěny v místě výskytu objektu, aby byl objekt znovu detekovatelný pomocí detektoru kovu. Železný odpad si kladl za cíl odvrátit od jímky pozornost nelegálních hledačů kovů, myšleno ilegálního detektoringu.

S politováním je nutné přiznat, že vzhledem k bahenním nánosům a nepřístupnému terénu v místech předpokládané polohy zmiňovaných objektů, nedošlo k jejich opětovnému objevení a zaměření prostřednictvím GPS.²²⁶ Zaměření odpadní jímky a dřevěné podlahy bylo do mapy provedeno odhadem dle fotodokumentace daných objektů (Obr. 27).

10.2.4.4 Architektonický prvek

Vizuálním prospekcí lokality došlo k objevení a následnému zaměření zděné konstrukce. Ta se nacházela jihovýchodně od ostrova, v prostoru polygonu sběrů S4. Vrchní část předmětu má charakter kvádrů a byla vyzděna kameny pojenými maltou. Krom východní strany je zděná část kompletní. Napojení na soklovou část tvořila malta. Tvar napojení se směrem k soklové části zužuje. Tento pojící článek nese známky povrchové úpravy. Spodní část předmětu byla tvořena kamenicky opracovaným kamenem (Obr. 78).

---

²²⁵ Na dobové pohlednici *Třeboň, Rybolov „Světa“* datované do rozmezí let 1890 – 1910 je zachycen výlov rybníka Svět. Autorem pohlednice byl B. J. Kocipinski. Jedná se o nejstarší dochovanou fotografii zachycující vypuštěný rybník Svět. V levém horním rohu jsou zachyceny 2 podélné tmavé objekty. Zdali se jedná o zděné konstrukce původních staveb na Svinenském předměstí nelze potvrdit, jakékoli závěry by byly spekulativní. Pohlednice je uložena v SOKA Jindřichův Hradec, archivní fond – Sběrka pohlednic, 1850 – 2011, sign. 111/111, inv. č. 111 (<https://digi.ceskearchivy.cz/5000117/1> [citováno dne 20. 2. 2020]).

²²⁶ Některá prostranství byla i během průzkumu zatopena vodou.

Pohled shora: Konstrukce tvořena kamenným zdivem. Severní strana má délku 68 cm, jižní strana – 66 cm, západní – 70 cm, východní 70 cm (Obr. 79).

Severní strana: Vrchní část je dlouhá 68 cm. Výška zděné části činí 35 cm. Maltou tvořený pojící článek je tvarován (tvar zužující se směrem k soklu) a zdoben svislými rýhami. Výška maltového napojení činí 11 cm. Délka vrchní hrany 68 cm, délka spodní 52 cm. Spodní část tvoří řemeslně opracovaný kámen o rozměrech 52 cm na délku a 5,5 cm na výšku.

Východní strana: Východní strana zděné konstrukce se bohužel nezachovala celá. Při dotvarování do původní podoby by délka vrchní hrany byla shodná se spodní, tudíž by činila 70 cm. Vzhledem k destrukci části sledovaného předmětu je hlavice či pata z tohoto pohledu při levé straně vysoká 38 cm a při pravé straně 35 cm. Ve spodní části zděné konstrukce, ve výšce cca 3-6 cm nad začátkem maltového náběhu, je do zděného kvádrů napojeno kovové oko o velikosti 5 cm a průměru otvoru 2 cm (Obr. 80).

V rámci zdokumentování předmětu byla pořízena fotografická dokumentace materiálu a došlo k zaměření hlavice prostřednictvím GPS: 48.998571N, 14.770244E / X = -734011, Y = -1166403. Pro přesnější identifikaci sledovaného předmětu byly ze zděné části hlavice odebrány vzorky kamene a malty.

Zajištěný vzorek kamene byl RNDr. P. Rajlichem, CSc. určen jako žula nelokálního původu. Materiál pochází pravděpodobně z oblasti Jindřichohradecka (*Rajlich – ústní sdělení, 10. 4. 2019*).

Na základě odebraných vzorků malty z vrchní i spodní části sledovaného předmětu bylo zjištěno, že se jedná o vápennou maltu, jež je tvořena jemnozrnným říčním pískem, který by mohl být vzhledem k blízkým ložiskům lokální povahy. Podrobnější informace by přinesla důkladnější analýza a laboratorní zpracování, datace vzorků není možná (*Šnejd – ústní sdělení, 27. 3. 2019*).

Otázkou zůstává identifikace daného předmětu a jeho ukotvení v rámci předměstí. Architektonický prvek připomíná sloupovou hlavici, která mohla být součástí hospodářského zázemí některého z tehdejších dvorců, jež tvořily středověké předměstí. Dle existence kovového oka možno uvažovat o hlavici opěrného sloupu

z prostředí chléva či stáje. Dalším vysvětlením se nabízí, že zmiňovaná hlavice mohla být konstrukčním prvkem pro ukotvení kleštiny.

Dle vyjádření Ing. Daniela Šnejda, Dis. se vzhledem k povaze nálezu a jeho druhotné poloze mohlo jednat také o patu dveřního pilíře, čemuž by nasvědčovalo i kovové oko (*Šnejd – ústní sdělení, 27. 3. 2019*).

10.2.4.5 Objekt s výdřevou

Dne 17. 11. 2018 se vizuálním průzkumem lokality podařilo zachytit objekt, který svým charakterem odpovídá středověké roubené studně či jímce (Obr. 81, 82). Objekt o velikosti cca 1 x 1 x 0,3m se nachází cca 14m jihozápadně od rohu „Přístaviště Třeboň“, které je situováno do severovýchodního rohu rybníka Svět (Obr. 83). Objekt byl zaměřen prostřednictvím GPS: 49.0008775N, 14.7711378E // X = -733912 m, Y - 1166157 m.

V okolí objektu došlo také k zajištění 8 fragmentů keramického materiálu (Obr. 84). Jedná se zpravidla o novověkou glazovanou keramiku. Dále se v blízkosti sledovaného objektu vyskytují shluky kamenů. To lze ovšem přičíst na vrub postupné destrukci hráze.

Objekt samotný se skládá ze 4 dřevěných kůlů (Obr. 85, 86). Kůl K1: severní roh objektu, 13 x 8 cm, dosahuje výšky 25 cm nad povrchem terénu (tj. výška části kůlu, která se nenachází pod zemí). Kůl K2: západní roh objektu, 11 x 13 cm, výška nad okolním terénem činí 31 cm. Kůl K3: jižní roh objektu, 13 x 8 cm, výška 19 cm. Kůl K4: východní roh objektu, 12 x 12 cm, výška 26 cm. Kůly, které se nacházejí v rozích objektu, zabezpečují jeho statiku. Vzhledem k neopracovanému zakončení nadzemní části kůlů, tj. nejví znám seříznutí, ale naopak spíše svévolné postupné degradaci, lze předpokládat, že v době aktivního využívání objektu dosahovaly kůly ve své nadzemní části větší výšky. Ač na první pohled zaujímá objekt tvar čtverce, po změření rozměrů jednotlivých stran a úhlopříček má spíše tvar čtyřúhelníku. Vzdálenosti mezi jednotlivými kůly: K1 → K2 = 89 cm, K2 → K3 = 76 cm, K3 → K4 = 65 cm, K4 → K1 = 102 cm; vzdálenost K1 → K3 (úhlopříčka) = 120 cm, K2 → K4 = 115 cm. Vzdálenost byla měřena od středu kůlu.

Fošny, které sloužily k výdřevě objektu, byly osazeny z vnější strany a pokračují pod povrch okolního terénu. Pokračování výdřevy objektu do hloubky bylo zjištěno pouze vizuálně nikoli však odkryvem, a to z důvodu ohledu na neporušení objektu pro jeho případnou budoucí exkavaci a detailnější dokumentaci. Viditelné pokračování výdřevy objektu bylo pod chybějící částí narušené fošny P3. Části vrchní hrany dřevěné fošny byly viditelné také mezi kůly K1 – K2, kde se v nadzemní části fošna bohužel nedochovala.

V nadzemní části objektu byly viditelné a dokumentovatelné 3 dřevěné fošny - prkna. Fošna P1: osazena z vnější strany mezi kůly K2 – K3, o rozměrech: délka $d = 98$ cm, výška $v = 10$ cm, šířka $š = 4$ cm. Fošna P2: osazena z vnější strany mezi kůly K3 – K4, o rozměrech $d = 103$ cm, $v = 9$ cm, $š = 4$ cm. Fošna P3: osazena mezi kůly K4 – K1, nezachována v celém rozsahu, o rozměrech $d = 43$ cm, $v = 6$ cm, $š = 2$ cm. Z umístění fošen P1 a P2 po vnějších stranách dřevěných kůlů vyplývá, že fošna P3 mohla původně dosahovat délky cca 110 cm. Nedochovaná fošna mezi K1 – K2 by měřila na délku cca 97 cm.

Objekt má dle výdřevy charakter středověké studny, což by korespondovalo s jeho výskytem na předměstí, kde dozajisté musela být jistým způsobem řešena problematika zajištění zdroje pitné vody. Jako zdroj vody sloužil dozajista také Spolský potok, který středověkým předměstím protékal.

Identifikaci objektu jakožto středověkou studnu, je nutno brát prozatím jako hypotézu. K přesnější identifikaci podstaty a účelu sledovaného objektu by zajisté přispěla exkavace, zhodnocení případně nalezeného archeologického materiálu a odebrání vzorků dřevěného konstrukčního materiálu pro dendrochronologické datování objektu, které by mohlo potvrdit jeho zařazení do dobového kontextu.

10.3 Analýza a vyhodnocení archeologického materiálu

Podkapitola se věnuje analýze a vyhodnocení archeologického materiálu zajištěného v rámci mnou provedeného nedestruktivního průzkumu lokality.

Z důvodu přesné lokalizace a dokumentace průběhu povrchových sběrů artefaktů a detektorového průzkumu bude předkládaná analýza archeologického materiálu a následné vyhodnocení v této kapitole řešeno dle jednotlivých polygonů se

závěrečným shrnutím. Veškeré nálezy, popřípadě shluky nálezů, byly zaměřeny prostřednictvím GPS.

V rámci analýzy byl kladen důraz na druh keramického materiálu, typologické členění jednotlivých částí nádob, druh výpalu, zrnitost keramické hmoty,²²⁷ povrch, barvu, typologické členění den nádob,²²⁸ typy okrajových profilací,²²⁹ výzdobné prvky a chronologické zařazení.

Jako v předešlých kapitolách vychází mnou upravená typologie den z typologie dle L. Čapek (2013, II. – dokumentační část, 83, obr. 89), Procházka - Peška (2007, 264), podrobného popisu dle Nekuda – Reichertová (1968, 54) a je doprovázena vlastním numerickým kódem, který je s příslušným původním typářem propojen odkazy v závorkách. V obdobném případě bylo postupováno při deskripci okrajových profilací. Mnou upravená typologie okrajů vychází z typologie dle Čapek (2010, 250; Týž 2013-II. dokumentační část, 48 - 72) a dle Čapek – Richterová – Vladař (2014, 272). Typologie je rovněž doprovázena vlastním numerickým kódem, který je s příslušným původním typářem propojen odkazy v závorkách.²³⁰

---

²²⁷ Rozdělení tříd dle zrnitosti: 1) Jemnozrná (0,1 – 0,5 mm), 2) Středoizrnná (0,5 – 1,5 mm), 3) Hrubozrná (1,5 – 2,5 mm).

²²⁸ Typologické členění den nádob: Dno_typ_1 (Čapek 2013, typ: Dn 01.01) – dno rovné ploché s šikmým mírně zaobleným okrajem / Dno_typ_2 (Procházka – Peška 2007, typ: 01.02) – dno rovné ploché s šikmým mírně odsazeným hraněným okrajem / Dno_typ_3 (Čapek 2013, typ: Dn 08.003) – dno rovné ploché s hraněným rozšířeným okrajem / Dno_typ_4 (Procházka – Peška 2007, typ: 02.01) – dno vnitřně vyklenuté s šikmým mírně zaobleným okrajem / Dno_typ_5 (Čapek 2013, typ: Dn 02.02) – dno vnitřně vyklenuté s šikmým mírně odsazeným okrajem / Dno_typ_6 (Čapek 2013, typ: Dn 13.01) – dno vnitřně vyklenuté s hraněným odsazeným okrajem.

²²⁹ Typologické členění okrajů nádob: SP typ_1 (Čapek 2010, typ: H11) – jednoduše profilovaný šikmo vně vyhnutý okraj / SP typ_2 (Čapek 2010, typ: H131) – vodorovně vyložený okraj / SP typ_3 – vodorovně vyložený hraněný okraj / SP typ_4 – vodorovně vyložený klenutý okraj / SP typ_5 (Čapek 2010, typ: H23) – zesílený nálevkovitě seříznutý okraj / SP typ_6 (Čapek 2010, typ: H25) – přehnutý střechovitě seříznutý okraj / SP typ_7 (Čapek 2010, typ: H27) – ovalený okraj / SP typ_7a (Čapek – Richterová – Vladař 2014, typ: H.12.2) – okraj ovalený a podříznutý / SP typ_8 – ploše oble podseknutý okraj / SP typ_9 – kolmý okraj / SP typ_10 – oble vně přehnutý okraj / SP typ_10a (Čapek 2013, typ: H.12.6) – okraj přehnutý a podžlabený / SP typ_11 – vně vyhnutý římsovitý okraj / SP typ_12 (Čapek 2010, typ: H172) – zakloněné okruží – límcovitý okraj / SP typ_13 (Čapek 2010, typ: H176) – šikmé okruží / SP typ_14 (Čapek 2010, D21) – okraj džbánů s výraznou profilací / SP typ_15 (Čapek 2010, typ: PO21) – vodorovně vyložený okraj zvonovité poklice / SP typ_15a – okraj zvonovité poklice – ostatní / SP typ_16 (Čapek 2013, typ: PO.6.5) – okraj ploché poklice / SP typ_17 (Čapek – Richterová – Vladař 2014, typ: H.2.3) – okraj zaoblený / SP typ_18 (Čapek – Richterová – Vladař 2014, typ: H.2.5) – okraj kuželovitě seříznutý a podříznutý / SP typ_19 (Čapek – Richterová – Vladař 2014, typ: H.3.4) – okraj vzhůru vytažený / SP typ_20 (Čapek 2013, typ: PA.2.1) – mírně vzhůru vytažený, nahoře zaoblený okraj pánve.

²³⁰ Dané typáře byly užity z důvodu největší shody s analyzovaným materiálem. Typáře jsou opatřeny numerickým kódem autora předkládané práce a na původní značení je odkazováno v závorkách. V případě, že za numerickým kódem autora předkládané práce není odkázáno na původní typář, jedná se o autorův vlastní popis.

10.3.1 Polygon S1

V polygonu S1 byly zachyceny celkem 3 fragmenty užitkové keramiky (S1/2 – S1/4) a 1 kus keramiky stavební. V případě užitkové keramiky se jedná o redukčně pálené zboží vysokého stupně výpalu tvořící součást těla nádob. Jemnozrná keramická hmota nese stopy ostřiva, které je tvořeno drobnými zrnky písku a hornin. Lom je bílé až mírně našedlé barvy. Povrch keramických fragmentů je hladký – leštěný s modrošedým až tmavě šedým zbarvením.

S1/1 - Stavební keramika je zde zastoupena v podobě torza cihly o rozměrech 11 x 7 x 6 cm. Hrubozrná keramická hmota obsahuje makroskopická ostřiva v podobě zrněk hornin a písků, a to v četném zastoupení. Cihla byla pálena oxidačně. Velmi drsný povrch je zbarven do cihlově červených tónů. Typově se artefakt shoduje se stavební keramikou nalezenou během dřívějších výzkumů V. Buriana a jeho kolegů.

10.3.2 Polygon S2

V polygonu sběrů, který byl označen jako S2, bylo zachyceno celkem 50 fragmentů kuchyňské a stolní užitkové keramiky (tab. E4), 2 kusy hliněné mazanice a 1 torzo dlaždice. Keramické fragmenty byly nalezeny a zaměřeny jednotlivě (S2/1, S2/2, S2/4, S2/6, S2/7 a S2/9) či ve shlucích (S2/3, S2/5, S2/8). U keramických fragmentů převažuje redukčně pálené zboží (44 Ks) nad zbožím oxidačního výpalu (4 Ks). Ve 2 případech se lze setkat s výpalem kombinovaným. V rámci typologických článků nádob se jedná o 6 Ks okrajů s podhrdlím, 34 fragmentů těl nádob, 8 Ks den nádob, 1 fragment ucha a 1 fragment okraje pokličky. Dle naměřených hodnot u okrajových profilací se jednalo o nádoby o poloměru hrdla od 7 – 16 cm. Poloměry den se pohybují v rozmezí od 2,5 – 7 cm. Na ploše S2 dominují fragmenty středozrné a jemnozrné třídy s modrošedou až tmavě šedou barvou povrchu. Některé nesou stopy leštění. Na lomu je viditelné spektrum bílé, různé odstíny šedé, v některých případech hnědošedé až mírně načervenalé barvy. Nalezený materiál je typově shodný s materiálem zajištěným v rámci dřívějších výzkumů na lokalitě. Lze ho chronologicky zařadit do rozmezí od 2. poloviny 14. století až do poloviny 16. století.

Jelikož každý jednotlivý nález či shluk nálezů nese vlastní označení dle lokalizace, budou analyzovány postupně dle označení, které jim bylo přiděleno při lokalizaci.

S2/1 – 1 fragment okraje keramické nádoby. Jedná se o SP typ_10 (1x). Redukčně pálené zboží lze zařadit do jemnozrné třídy, téměř bez příměsí. Vnější i vnitřní povrch šedé až modrošedé barvy je hladký a po vnější straně nese stopy leštění. Barva lomu – bílá až světle šedá.

S2/2 – 1 fragment těla keramické nádoby střední zrnitosti s příměsí v podobě ostřiv (zrnka písku a hornin). Redukční výpal. Povrch tmavší šedomodré barvy je jemně drsný. Lom nese světle šedé zbarvení.

S2/3 – 25 fragmentů kuchyňské a stolní keramiky, 2 kusy hliněné omazávky (mazanice). Dominují fragmenty z těl nádob (22 Ks), dále byl určen okraj 1x SP typ_18 (Čapek – Richterová – Vladař 2014, typ: H.2.5), 1x dno nádoby - Dno_typ_2 (Procházka – Peška 2007, typ: 01.02) a 1x fragment ucha nádoby – ucho oválného tvaru, na němž jsou patrné 2 žlábků. Pouze v jednom případě se na fragmentu dochovala část radélkové výzdoby v podobě rovných čar. Ve způsobu výpalu hrnčiny převažuje redukční výpal, který byl určen u 24 fragmentů. Oxidační výpal byl zaznamenán pouze v jednom případě. V naprosté většině převažuje zboží středozrné třídy s přidanými ostřivy v podobě zrn písku a hornin, u některých je součástí ostřiva také drcená slída. Fragmenty mají lom bílé až naředlé a v ojedinělých případech také šedohnědé barvy. Povrch fragmentů lze klasifikovat jako hladký až jemně drsný a nese šedomodré až tmavě šedé zbarvení. V případě oxidačně páleného zboží nese hnědé zbarvení a lom spíše okrové barvy.

Stavební keramika zde byla zastoupena 2 kusy mazanice hnědavé barvy (1x) a tmavě šedé barvy (1x).

S2/4 – 1 fragment těla keramické nádoby. Redukčně pálená keramika jemně drsného povrchu modrošedé barvy. Lom nese šedohnědé zbarvení. Keramická hmota je jemnozrná s ojedinělými zrnky ostřiv.

S2/5 – 12 fragmentů kuchyňské a stolní keramiky. Shluk keramických fragmentů je zastoupen 5 fragmenty z těl nádob, 5 Ks den nádob a 2 Ks okrajů. V rámci den nádob bylo zastoupeno 1x Dno_typ_1 (Čapek 2013, typ: Dn 01.01), 2x Dno_typ_3 (Čapek

2013, typ: Dn 08.003). Tato dna byla pálená redukčně. Oxidačně byly vypáleny fragmenty den typu - 2x Dno_typ_2 (*Procházka – Peška 2007, typ: 01.02*), které nesou po vnitřní straně stopy po glazuře žluté barvy. Okrajové profilace jsou zde zastoupeny ve dvou případech, a to 1x SP typ_7 (*Čapek 2010, typ: H27*) a 1x SP typ_14 (*Čapek 2010, typ D21*). Redukčně pálené zboží (10x) má lom bílošedého zbarvení. Středo- až jemnozrnná zrnitost. Povrch je hladký. Leštění povrchu se projevuje na vnější straně fragmentů s vnějším povrchem tmavě šedého zbarvení. Po vnitřní straně mají fragmenty šedomodré tóny. Tvrdě oxidačně pálené zboží je jemnozrnné s drobnými zrnky písků a hornin. Lom je zbarven do světle okrových tónů. Vnější povrch je hladký a nese hnědookorové zbarvení. Ve dvou případech se lze setkat s oxidačně-redukčním výpalem či s nepovedeným výpalem. U fragmentu z těla zásobnice či masivnějšího hrnce (1x) je na jeho povrchu tmavě šedé barvy znatelná stopa po oxidačním přezahnutí. Vnitřní strana nese barvu hnědou. Lom kombinovaného výpalu je hnědého až šedohnědého zbarvení. Ostřiva v keramické hmotě jsou makroskopická.

S2/6 – 1 fragment dna keramické nádoby typu Dno_typ_2 (*Procházka – Peška 2007, typ: 01.02*). Keramická hmota je jemnozrnná – téměř bez viditelných příměsí. Fragment byl pálen redukčně, lom nese světle šedou barvu. Na částech vnějšího povrchu šedé barvy světlejších odstínů jsou dosud patrné zbytky původního zbarvení povrchu, tj. šedomodrá až tmavě šedá barva. Keramická hmota má jemně drsný povrch.

S2/7 – 1 fragment okraje zvonovité pokličky (SP typ_15a). Keramika má jemně drsný povrch světle šedého zbarvení, které je ovšem nepůvodní. Keramická hmota obsahuje drobné příměsi v podobě ostřiv. Lom nese šedohnědé zbarvení.

S2/8 – 7 fragmentů užitkové keramiky, 1 Ks keramiky stavební. Užitková keramika byla klasifikována jako kuchyňská a stolní. V rámci roztřídění na typologické články nádob bylo detekováno 5 fragmentů z těl nádob, 1 dno a 1 okraj. Dno je páleno oxidačně, ostatní fragmenty mají redukční výpal. Jedná se o Dno_typ_1 (*Čapek 2013, typ: Dn 01.01*). Barva vnějšího povrchu je hnědošedá, vnitřního světlá. Lom nesl světlé zbarvení. Okrajová profilace byla typu SP typ_19 (*Čapek – Richterová – Vladař 2014, typ: H.3.4*). Redukčně pálené zboží dominuje (6 Ks). Barevná škála při vnějším povrchu fragmentů zachycuje stříbřitě modrošedé zbarvení se světle šedým lomem. U fragmentů s tmavší barvou povrchu se častěji vyskytuje příměs v podobě drcené slídy a písků. Z hlediska zrnitosti lze materiál zařadit do jemnozrnné třídy. Povrch hrnciny je z vnější

strany hladký až jemně drsný, z vnitřní strany se lze v určitých případech setkat s krupičkovatým povrchem.

Stavební keramika – torzo dlaždice o rozměrech 16 x 15 x 5 cm. Dlaždice má dochovánu pouze jednu plochu. Horní plocha je rovná, ale s několika patrnými konkavitami. Plocha je rovněž narušena depresemi. Zbytek materiálu je degradován. Dlaždice byla rozlomena podélně. Keramická hmota je hrubozrnná s velkým množstvím makroskopických příměsí v podobě ostřiv, která jsou tvořeny většími zrny písků a hornin místy vystupujícími na povrch. Povrch je drsný. Barva povrchu i lomu je cihlově červená.

S2/9 – 1 fragment velkého hrnce (Obr. 87). Jedná se o fragment okraje SP typ_13 (Čapek 2010, typ: H176) s částí podhrdlí. Fragment má rozměry 22,3 x 11,5 cm. Síla stěny keramické nádoby je v místech podhrdlí 0,6 cm. Dle šablony byl zjištěn průměr ústí původní nádoby, který činil 32 cm. Fragment představuje cca 25% z původního ústí nádoby. Keramická hmota je středoizrnná a obsahuje příměsí ostřiv. Povrch je po vnější straně hladký, po vnitřní straně jemně drsný a nese patrné stopy po vytáčení. Zbarvení vnitřního povrchu je tmavě šedé barvy. Z vnější strany je okraj zbarven do světlých tónů, podhrdlí do tmavě šedé až místy načernalé barvy. Materiál je na pomezí oxidačního a redukčního výpalu či se jedná o redukční výpal se stopami po oxidačním přežahnutí. Barva lomu se pohybuje od šedých odstínů ke hnědočerveným tónům. Na podhrdlí se nachází výzdobný prvek v podobě pásu radélkové výzdoby. Jedná se o 2 nad sebou stojící řady drobných obdélníků bez jakéhokoli uvození.

10.3.3 Polygon S3

V rámci povrchových sběrů v polygonu S3 byly zajištěny 2 Ks železářské strusky o celkové váze 2404 g. Větší kus strusky váží 1751g, menší 653 g.

10.3.4 Polygon S4

Polygon S4 navazuje jižně na polygon S2. V rámci povrchového sběru artefaktů bylo zajištěno 26 fragmentů kuchyňské a stolní užitkové keramiky a 1 fragment keramiky kamnářské (tab. 5E, 6E). Shluky keramického materiálu byly situovány do shluků stavebního kamene a cihel. Jednotlivé shluky materiálu archeologické povahy

(S4/10, S4/11, S4/12, S4/13) byly zaměřeny prostřednictvím GPS. Dominuje redukčně pálené zboží (20x) nad zbožím s oxidačním výpalem (6x). Zpravidla se jedná o středoazrnnou až jemnoazrnnou keramickou hmotu. V rámci typologického členění částí nádob se jedná o 17 fragmentů z těl nádob, 2 dna nádob, 3 okraje a 4 fragmenty poklic. Veškeré nádoby, z nichž fragmenty pocházejí, byly točeny na hrnčířském kruhu. Materiál lze rámcově datovat od 2. poloviny 14. až do poloviny 16. století.

S4/10 – 20 fragmentů užitkové keramiky (Obr. 88). Shluk keramického materiálu byl zastoupen 14 Ks fragmentů pocházejících z těl nádob, 1x fragmentem dna nádob, 3x fragmenty okrajů a 2 kusy poklic. Z okrajových profilací je zde zastoupen 1x typ SP typ_4 a 2x SP typ_18 (Čapek – Richterová – Vladař 2014, typ: H.2.5). Dno nádoby bylo klasifikováno jako 1x Dno_typ_3 (Čapek 2013, typ: Dn 08.003). Fragmenty poklic (2x) byly vyhodnoceny jako okraje zvonovitých poklic (SP typ_15a), přičemž 1 fragment okraje poklice má dochován náběh na krček. Výzdobný prvek se objevil pouze v 1 případě, na podhrdlí. Jedná se o pás radélkové výzdoby se šikmicemi, které jsou uvozeny zespodu. V 17 případech se jedná o redukčně pálenou hrnčinu, ve 3 případech o výpal oxidační. U redukčně páleného zboží dominuje šedý, šedomodrý až tmavě šedý hladký povrch se stopami leštění. Vnitřní povrch světle šedé barvy je jemně zdrsňený. Leštění se projevuje na fragmentech modrošedého zbarvení. U fragmentů, jejichž vnější povrch je zbarven do tmavších tónů, se leštění nevyskytuje. V ojedinělých případech se lze setkat s oxidačním přežahem. Keramická hmota je na lomu našedlá a lze ji řadit do jemnoazrnné až středoazrnné třídy. Jako ostřivo byly opět užity zrnka písku a drcených hornin. U oxidačního výpalu se jedná o středoazrnnou hrnčinu s viditelnými ostřivy. Povrch takto pálené keramiky nese šedohnědé zbarvení. Barva lomu je okrová.

S4/11 – 2 fragmenty užitkové keramiky. Jedná se o 1 fragment z těla nádoby a 1 torzo poklice. U poklice se nedochoval okraj. Dle profilace se jedná o poklici zvonovitou s terčovitým držadlem v podobě plochého knoflíku o průměru 2,5 cm. Keramický materiál byl pálen oxidačně. Lom má okrové zbarvení. Jemně drsný povrch má vnitřně i vně světle hnědou barvu. Jemnoazrnná třída s drobnými ostřivy.

S4/12 – 1 fragment užitkové keramiky, 1 fragment keramiky kamnářské. Užitková keramika je zde zastoupena tvrdě oxidačně páleným dnem nádoby. Jedná se o Dno_typ_3 (Čapek 2013, typ: 08.003). Keramická hmota střední zrnitosti má ostřiva v podobě zrn písku, drcených hornin a drcené slídy. Vnější povrch je zbarven do okrové

až hnědé barvy. Na lomu má šedohnědé zbarvení. Dno a vnější povrch nesou stopy okouření.

Kamnářská keramika je zde zastoupena 1 fragmentem ČVS komorového kachle o rozměrech 10,3 x 9,7 cm a síle stěny 1 cm (Obr. 89). Kachel byl pálen oxidačně. Keramická hmota střední zrnitosti obsahuje ostřiva v podobě písků a drcených hornin, které nevystupují na povrch. Povrch světle hnědé barvy je jemně drsný. Lom má okrově-šedé zbarvení. Zadní strana ČVS nese stopy okouření – užívání. Na ČVS se nachází plastické vyobrazení rostlinného motivu. Okrajová lišta se nezachovala.

S4/13 – 3 fragmenty užitkové keramiky. Kuchyňská keramika je zde zastoupena 1 Ks okraje zvonovité poklice SP_typ_15a a 2 fragmenty těla. Jedná se o redukčně pálenou hrnčinu jemně drsného modrošedého povrchu. Středně zrnitá keramická hmota je na lomu zbarvena do světle šedé barvy.

10.3.5 Polygon S5

V rámci povrchových sběrů na polygonu S5 bylo zajištěno 357 Ks fragmentů užitkové keramiky, 1 Ks keramiky kamnářské, 10 Ks stavební keramiky a 1 Ks keramiky technické (tab. 7E, 8E). Keramika byla nalezena ve dvou od sebe nedaleko vzdálených shlucích při vjezdu těžké techniky na rybniční dno (zaměřeno GPS). Fragmentarizace může být z části způsobena rovněž pohybem těžké techniky po dně. V rámci užitkové keramiky se jedná o typ kuchyňské a stolní, přičemž dominuje redukční výpal (311x) nad výpalem oxidačním (45x). V 1 případě se jedná o výpal kombinovaný v podobě tzv. sendvičového efektu. Z hlediska typologického členění jednotlivých částí nádob bylo určeno 257 fragmentů těl nádob, 53 den, 23 okrajů nádob, 11 fragmentů poklic, 5 fragmentů trojnožky (3x tělo, 2x funkční doplněk – nožka) a 8 fragmentů funkčních doplňků (7x ucho, 1x úchytky). Na základě deskriptoru keramiky bylo zjištěno, že rozmezí poloměru jednotlivých den se pohybuje od 2,5 – 6 cm, rozmezí poloměru hrdel nádob se pohybuje od 4,5 – 8 cm. Jedná se zpravidla o tenkostěnné na kruhu vytáčené zboží. Pouze v několika málo případech je šířka stěny větší než 0,5 cm. Materiál byl dle své podstaty datován rovněž do rozmezí 2. poloviny 14. století až do poloviny 16. století.

S5/1 – 157 fragmentů užitkové keramiky, 1 fragment kamnářské keramiky, 10 Ks keramiky stavební. Užitková keramika byla vyhodnocena jako kuchyňská a stolní (Obr. 90). V rámci souboru došlo k určení 114 fragmentů jako součást těl nádob, 22 Ks den nádob, 13 okrajů, 3 fragmentů poklic, 1 ucha a 1 úchytky (funkční doplňky) a 3 fragmentů z trojnožky (Obr. 91). Z jednotlivých typů den byly zastoupeny typy 5x Dno_typ_1 (Čapek 2013, typ: Dn 01.01), 4x Dno_typ_2 (Procházka – Peška 2007, typ: 01.02), 12x Dno_typ_3 (Čapek 2013, typ: Dn 08.003) a 1 Ks nebyl klasifikován. Na spodní straně je patrné odříznutí strunou od hrnčířského kruhu. Z okrajových profilací jsou zastoupeny typy 3x SP typ_1 (Čapek 2010, typ: H11), 1x SP typ_5 (Čapek 2010, typ: H23), 1x SP typ_6 (Čapek 2010, typ: H25), 1x SP typ_7 (Čapek 2010, typ: H27), 2x SP typ_7a (Čapek – Richterová – Vladař 2014, typ: H.12.2), 2x SP typ_10a (Čapek 2013, typ: H.12.6), 1x SP typ_14 (Čapek 2010, typ: D21), 1x SP typ_17 (Čapek – Richterová – Vladař 2014, typ: H.2.3), 1x SP typ_18 (Čapek – Richterová – Vladař 2014, typ: H.2.5). Fragments zvonovitých poklic byly zastoupeny 2 Ks okrajů SP typ_15a a jedním plochým knoflíkem o průměru 5 cm. Ucho bylo z hlediska profilace klasifikováno jako plochý pásek se žlábkem. Úchytka byla patrně situována na hrdle nádoby. Trojnožka je zastoupena 1 fragmentem dna s náběhem na nožku a 2 fragmenty v podobě nožek o velikostech 4 a 6 cm. Stopy po glazování vnitřního povrchu se nedochovaly. Výzdobný prvek je zastoupen 8x. Dominuje radélková výzdoba v podobě pásu geometrických motivů (7x), jedná se o pás krokvic, rovných či šikmých obdélníků s uvozující linkou či bez. V 1 případě je na podhrdlí přilepena promačkávaná plastická lišta. Ta byla mačkána prstem o šířce bříška cca 1,7 cm. Dominuje nám redukční výpal (133x) nad oxidačním (23x). V jednom případě se jedná o oxidačně-redukční výpal. Tvrdě redukčně pálená hrnčina se pohybuje od jemnozrnné až po středozrnnou třídu zrnitosti. Příměsí jsou tvořeny zrnky písku, hornin a v několika případech rovněž drcené stříbřité slídy, které ojediněle vystupují na povrch. Barva lomu se pohybuje ve spektru světle šedých tónů. Fragments s modrošedou barvou povrchu mají vnější a v některých případech i vnitřní povrch hladký a nesou stopy leštění. U fragmentů hnědošedého zbarvení povrchu má lom rovněž hnědošedé zbarvení. Tyto fragmenty jsou charakteristické větším obsahem příměsí. Oxidační výpal lze pozorovat např. u fragmentů trojnožky. Středozrnná keramická hmota ojediněle obsahuje ostřiva v podobě drcených hornin, zrn písků a slídy. Povrch je jemně drsný a světlé barvy, na lomu je hmota zbarvena do tmavě šedé barvy. Ostatní fragmenty oxidačně pálené keramiky mají zbarvení povrchu do žluta až do okrových tónů a na lomu šedo-okrové zbarvení.

Kamnářská keramika je zastoupena 1 fragmentem těla nádobkového kachle. Keramika je pálena oxidačně do oranžových tónů, na vnitřní straně se nachází vnitřní obvodová lišta. Keramická hmota je totožná s nádobkovými kachli zajištěnými z předešlých výzkumů.

Stavební keramika je zde zastoupena 9 kusy fragmentů cihel a jednoho torza cihly. Keramická hmota je hrubozrnná až středozrnná s větším množstvím příměsí v podobě zrn písku a hornin, které místy vystupují na povrch. Cihly jsou páleny redukčně. Výpal je méně kvalitní. Lom nese šedohnědé až hnědočerné zbarvení. Jednotlivé fragmenty mají středně šedý až šedohnědý povrch. Torzo cihly o rozměrech 8,5 x 6 x 5 cm. Cihla je rozlomená, dochované povrchové plochy jsou upraveny a hlazeny.

S5/2 – 200 fragmentů užitkové keramiky (Obr. 92), 1 fragment technické keramiky. V rámci užitkové keramiky se jedná o keramiku kuchyňskou a stolní. Z hlediska typologického členění nádob se jedná o 143 fragmentů těl, 31 den, 10 okrajů, 8 fragmentů poklic (6x okraj, 2x úchytky v podobě knoflíku), 6 fragmentů ucha, 2 fragmenty tulejky trojnožky (Obr. 91). Dna byla zastoupena ve 4 provedeních - 4x Dno_typ_1 (Čapek 2013, typ: Dn 01.01), 6x Dno_typ_2 (Procházka – Peška 2007, typ: 01.02), 20x Dno_typ_3 (Čapek 2013, typ: Dn 08.003), 1x Dno_typ_6 (Čapek 2013, typ: Dn 13.01). Z okrajových profilací jsou zde zastoupeny typy 1x SP typ_7 (Čapek 2010, typ: H27), 2x SP typ_7a (Čapek – Richterová – Vladař 2014, typ: H.12.2), 2x SP typ_10a (Čapek 2013, typ: H.12.6), 1x SP typ_13 (Čapek 2010, typ: H176), 1x SP typ_14 (Čapek 2010, typ: D21), 2x SP typ_18 (Čapek – Richterová – Vladař 2014, typ: H.2.5), v 1 případě nedošlo z důvodu degradace fragmentu k určení okrajové profilace. U 8 fragmentů poklic se jednalo o 4 fragmenty okrajů zvonovitých poklic SP typ_15 (Čapek 2010, typ: PO21) - 2x, 2x SP typ_15a, 2 fragmentů okrajů plochých poklic SP typ_16 (Čapek 2013, typ: PO.6.5) a 2 knoflíkové úchyty. V případě fragmentů uch nádob se jedná o typ plochého pásku. Ploché pásky s různým tvarováním středové části obsahovaly 1 popřípadě 2 žlábků. V 1 případě byla určena středová promačkávaná plastická lišta. U fragmentů tulejí trojnožek se jedná o novověké typy, které se směrem od nádoby zužují. Výzdobný prvek nese 7 fragmentů (5x tělo, 1x okraj s podhrdlím, 1x ucho se středovou promačkávanou lištou). Výzdobné motivy na fragmentech těl (5x) a okraji (1x) jsou tvořeny linkou (1x), pásem radélka v podobě obdélníků se složitějšími geometrickými motivy, tlačení vlnek, šikmic či krokvic, které byly uvozeny 1 či 2 linkami. V 1 případě byl výzdobný motiv bez uvození. Dominuje redukční výpal (179x)

nad oxidačním (21x). V případě redukčně pálené hrnčiny lze mluvit o tvrdě páleném materiálu středozrné a jemnozrné keramické hmoty. U středozrných fragmentů obsahuje keramická hmota příměsi v podobě drobných zrn písků a hornin, v určitých případech byla rovněž jako ostřívo užita drcená slída. Ostřiva ojediněle vystupují na povrch. Vnější povrch je jemně drsný a má modrošedé zbarvení. Vnitřní povrch obdobného zbarvení je spíše hladký. Barva na lomu je světle šedá. U jemnozrných tvrdě pálených fragmentů je keramická hmota tvořena ojedinělými ostřivy v podobě drobných zrn písku a jemně drcených hornin. Zrnka nevystupují na povrch. Vnější povrch je hladký a nese stopy leštění, u některých fragmentů nese stopy leštění i vnitřní povrch. Barva povrchu má modrošedé odstíny, někdy tmavší zbarvení. Barva na lomu světle šedá. U oxidačního výpalu se zpravidla jedná o keramiku střední zrnitosti obsahující příměsi v podobě ostřiv. Barva povrchu se pohybuje v rozmezí bílých, nažloutlých až okrových tónů. Barva lomu je světlá, šedo-okrová, popřípadě načervenalá. U oxidačně pálené keramiky se ve 4 případech dochovala vnitřní glazura hnědé a zelené barvy.

Technická keramika – 1x oxidačně pálený fragment miskovitěho kahanu s rovnou nízkou stěnou a s přímým zaobleným okrajem s původně vnitřně glazovaným povrchem. Dochována i část dna. Na fragmentu nejsou patrné stopy po náběhu na ouško, proto nelze kahan blíže specifikovat. Pro chronologické zařazení je směrodatný způsob výpalu a glazura vnitřního povrchu, která má zelenou barvu. Vnější povrch je zbarven do nažloutlé barvy, na lomu šedá. Fragment kahanu lze datovat od 15. století až do zánikového horizontu lokality. Oxidačně pálené kahany se vyskytují v průběhu 15. století. V mladším období byly opatřovány vnitřní glazurou (*Doležalová 2010, 68*).

10.3.6 SOV

V rámci povrchového sběru v okolí objektu s výdřevou bylo získáno 8 fragmentů keramického materiálu. Jako v předešlých případech byl veškerý nalezený materiál zaměřen prostřednictvím GPS. Kromě nálezů spadajících do existenčního horizontu lokality, zde byly nalezeny také nálezy subrecentního charakteru. Takovéto nálezy (SOV/1, SOV/2) jsou shledány jako sekundární odpad, který se na lokalitu dostal až po jejím zániku.

SOV/1 – 1x fragment subrecentní keramiky. Tvrdě oxidačně pálená oboustranně glazovaná kamenina s hnědou lesklou polevou. Střep je slinutý a na lomu bílý až bíložedý.

SOV/2 – 1x fragment subrecentní keramiky. Tvrdě oxidačně pálená oboustranně glazovaná kamenina s hnědou lesklou polevou. Na fragmentu jsou patrné stopy po povrchu pod nánosem glazury. Původní povrch nesl okrovou až nažloutlou barvu.

SOV/3 – 1x fragment dna nádoby typu: Dno_typ_2 (*Procházka – Peška 2007, typ: 01.02*). Dno o poloměru 7 cm bylo tvrdě oxidačně páleno. Keramická hmota je středozrná. Povrch fragmentu je hladký. Na vnější straně povrchu se nacházejí stopy po černé glazuře, vnitřní povrch je velmi hladký a je polit glazurou žluté barvy. Původní barva povrchu pod glazurou je okrová až světle hnědá.

SOV/4 – 1x fragment užitkové keramiky. Fragment tvrdého oxidačního výpalu pochází z těla nádoby. Keramická hmota je středozrná a obsahuje makroskopická ostřiva v podobě zrn písků, hornin a drcené slídy. Silnostěnný fragment spadá svou podstatou do rané fáze existenčního horizontu lokality.

SOV/5 – 1x fragment užitkové keramiky – pánve (tab. 9E). Jedná se o část těla s okrajem typu SP typ_20 (*Čapek 2013, typ: PA.2.1*) - 1x. Fragment je pálen oxidačně. Keramická hmota je jemnozrná, téměř bez viditelných příměsí, ojediněle drobná zrnka písků. Vnější povrch nese stopy zakuřování, původní barva povrchu je šedohnědá. Vnější povrch byl původně jemně drsný. Na vnitřní straně fragmentu se nachází glazura medově hnědé barvy, která zasahuje přes okraj (glazována vnitřní strana a okraj nádoby). Barva na lomu fragmentu je nahnědlá. Z chronologického hlediska se jedná o keramiku přelomu 15. a 16. století, tedy do mladší fáze existenčního horizontu lokality.

SOV/6 – 1x fragment z těla pánve. Materiál totožný s SOV/5.

SOV/7 – 1x fragment užitkové keramiky. Keramika je pálena oxidačně. Keramická hmota je středozrná a obsahuje viditelné příměsí v podobě zrn písků, hornin a drcené slídy, která vystupují na povrch. Vnější povrch je jemně drsný a má okrové zbarvení. Vnitřní strana má šedé zbarvení. Na lomu je černá barva. Fragment spadá svou podstatou do rané fáze existenčního horizontu lokality.

SOV/8 – 1x fragment užitkové keramiky. Jedná se o fragment z těla nádoby. Redukčně pálené tenkostěnné zboží. Povrch je hladký a má modrošedé zbarvení (analogický k většinovému materiálu z S5/1-2). Na lomu světle šedý.

10.3.7 Plocha D1

V rámci průzkumu detektorem kovu na ploše D1 došlo k zajištění 14 kovových předmětů (Obr. 93), které byly následně zaměřeny prostřednictvím GPS.

D1/1 – Kule do předovky. Olověná kule kulovitého tvaru do palných zbraní (předovky) s degradovaným povrchem. Na povrchu stopy po původní metalicky šedé barvě. Rozměry: $r = 0,55$ cm.

D1/2 – Kovaný knoflík. Knoflík patrně z mosazi bez ucha na uchycení k oděvu, nedochováno. Rozměry: $r = 1,2$ cm.

D1/3 – Nábojnice. Rozlomená mosazná nábojnice skládající se z 2 částí. Horní část se skládá z ústí, krčku a kužele, který je dochován ze 2/3, spodní část je tvořena zbylou částí kužele (1/3) a okrajem nábojnice. Ráže a nápis nerozpoznán. Rozměry: horní část – $d = 4$ cm, spodní část – $d = 1,2$ cm, ústí o $r = 0,4$ cm, kužel o $r = 0,7$ cm.

D1/4 – Kule do předovky. Olověná kule kulovitého tvaru do palných zbraní (předovky) s degradovaným povrchem. Povrch našedlé barvy. Rozměry: $r = 0,6$ cm.

D1/5 – Kovový předmět. Blíže neurčený železný předmět, patrně stavební kování. Předmět je pokryt silnou vrstvou koroze. Rozměry: $4 \times 1,3 \times 1,1$ cm.

D1/6 – Mince - 2 Kč. Z hlediska určení materiálu se jedná o ocel galvanicky pokovenou niklem. Avers: dvouocasí lev ve skoku, nápis: Česká republika. Datace není čitelná. Revers: nominální hodnota 2 Kč, velkomoravský gombík. Rozměry: $r = 1,07$ cm.

D1/7 – Kule do předovky. Olověná kule nepravidelného kulovitého tvaru do palných zbraní (předovky) s degradovaným povrchem. Na kuli olověný přílep. Povrch bílé barvy. Rozměry: $r = 0,7$ cm.

D1/8 – kovová objímka. Jedná se patrně o železnou objímku pádla či vesla (Obr. 94). Kovový prvek se nachází na dřevěné násadě. Rozměry: železná část - $d = 16$ cm, dřevěné části - $d = 5$ cm a $9,5$ cm, r (Fe části) = $3,75$ cm, r (dřevo) = $2,35$ cm.

D1/9 – střela. Jádro střely s pláštěm. Střela je degradovaná – zploštělá. Na povrchu nános koroze. Rozměry: $d = 2,8$ cm.

D1/10 – Okutí rýče. Plechové okutí dřevěného rýče či lopaty. Pracovní plocha nástroje je zpevněna pouze z jedné strany. Po stranách a uprostřed se nachází tři otvory pro hřebík. Rozměry: $d = 16,7$ cm, $š = 0,2$ cm, $r = 0,2$ cm.

D1/11 – nábojnice. Měděná nábojnice z brokové patrony ráže 16. Rozměry: $r = 1$ cm.

D1/12 – mince – 1 Kčs. Z hlediska materiálu se jedná o slitinu mědi, hliníku a manganu. Avers: státní znak, nápis: Československá socialistická republika. Datace: 1962. Revers: nominální hodnota 1 Kč, žena sázící lípu. Rozměry: $r = 1,15$ cm.

D1/13 – Mince. Mince bez bližšího určení se silně zdegradovaným povrchem Materiál – blíže neurčená slitina (přítomna měď). Rozměry: $r = 1$ cm.

D1/14 – Nábojnice. Blíže neurčená kovová nábojnice. Na spodní části se nachází nápis BR. Rozměry: $r = 0,7$ cm.

10.3.8 Shrnutí poznatků

V rámci povrchového sběru artefaktů v polygonech S1 – S5, SOV bylo získáno celkem 444 Ks fragmentů užitkové keramiky, 2 fragmenty kamnářské keramiky, 14 kusů stavební keramiky, 1 kus keramiky technické a 2 kusy železářské strusky. Celková váha užitkové a kamnářské keramiky činí 4 483g, váha stavební keramiky činí 2 856g a váha železářské strusky činí 2 404g. V rámci průzkumu detektorem kovu na ploše D1 (shodná s S1) bylo zajištěno 14 předmětů.

O počtu a procentuálním zastoupení jednotlivých druhů materiálu v souboru informuje tabulka 1D (tab. 1D). Užitková keramika v zajištěném souboru zcela dominuje (93,1%). Kamnářská keramika představuje zhruba 0,4%, stavební keramika 2,9%, technická keramika 0,2% z celkového množství. Kovové předměty představují pouhých 2,9% a struska 0,4% z celkového množství zajištěného materiálu.

Procentuální zastoupení jednotlivých druhů keramického materiálu zpřehledňuje tabulka 2D (tab. 2D). Ze 461 kusů keramiky představuje největší podíl keramika užitková v podobě keramiky kuchyňské a stolní (444 Ks, 96,3%). Ta je zde zastoupena fragmenty hrnců a hrnků různých velikostí, džbánů, pohárů, pokliček, trojnožek a pánve. Ostatní druhy keramiky byly zastoupeny pouze okrajově – kamnářská v podobě 1 torza čelní vyhřívací stěny zdobené rostlinným motivem a 1 fragmentu těla nádobkového kachle (0,4%). Oproti starším sběrům se jedná o značný nepoměr. Stavební keramika (Obr. 95, 96) je zde zastoupena torzy cihel, dlaždice a kusů hliněné omazávky (mazanice). Cihla a dlaždice zbarvená do typických načervenalých tónů byly odebrány jako vzorek. Na lokalitě jsou počítány na desítky. Kusy hliněné mazanice na sobě nenesou patrné stopy po otisku dřevěných prutů. V rámci keramického souboru představuje 3%. Technická keramika je zde zastoupena v podobě 1 fragmentu kahánku s vnitřní glazurou (0,2%).

V rámci prostorové analýzy (tab. 3D) lze nahlédnout na četnost fragmentů kuchyňské a stolní keramiky na jednotlivých polygonech sběru. Analýza předkládá potenciál každého ze zkoumaných polygonů. Na polygonu S1 byly nalezeny 3 keramické fragmenty (0,7%). Na polygonu S3 nebyly nalezeny žádné keramické fragmenty (0%). Nutno podotknout, že podmínky sběrů na těchto polygonech nebyly zcela vyhovující. Bahnitý terén ztěžoval manipulaci a zvyšoval riziko přehlédnutí

zájmového předmětu. Na polygonu S2 došlo k nálezům 50 fragmentů a v celkovém množství tak představuje 11,3%. V navazujícím polygonu S4 bylo zajištěno 26 fragmentů, což představuje 5,9%. V prostoru těchto polygonů probíhaly povrchové sběry již v dřívějších sezonách. Největší zastoupení přinesl polygon S5. Celkem 357 fragmentů užitkové keramiky představuje 80,4% z celkového množství. Okolí polygonu S5 má zajisté potenciál pro budoucí povrchové sběry. V případě dobrého přístupu a manipulace na rybničním dně poblíž polygonu S5 je více než záhodné situovat příští badatelské aktivity. V okolí objektu s výdřevou (SOV) bylo nalezeno pouze 8 fragmentů, což představuje pouhých 1,8% z celkového množství.

V rámci kuchyňské a stolní keramiky převažuje redukční výpal nad oxidačním (tab. 4D). Redukčně páleno bylo 379 fragmentů, což představuje 85,4% z celkového množství. Na některých fragmentech se nachází stopy po oxidačním přezahu. Oxidační výpal v zastoupení 62 kusů představuje 14%. Ve 3 případech se jednalo o oxidačně-redukční neboli kombinovaný výpal (0,7%).

Z hlediska tříd zrnitosti keramické hmoty dominuje středo-zrná keramika s příměsí v podobě ostřív. Ta jsou zpravidla tvořena zrnky písků, drcených hornin a v některých případech rovněž drcenou stříbřitou slídou.

Povrch je u redukčně pálené keramiky hladký až jemně drsný, v ojedinělých případech středně drsný a je zbarven do šedých až tmavých tónů. U oxidačně pálené keramiky se jedná o hladký či jemně drsný povrch s viditelnými ostřívými, které ovšem nevystupují nad povrch. Keramika je zbarvena do světlých tónů – nažloutlá, okrová či nahnědlá. V několika případech byla zachycena vnitřní poleva hnědé, žluté či zelené barvy.

V rámci typologického členění jednotlivých částí nádob (Tab.5D) bylo určeno 320 fragmentů těl nádob (72,1%), 64 den (14,4%), 33 okrajů nádob (7,4%), 16 fragmentů poklic (3,6%) a 11 fragmentů funkčních doplňků (2,5%). Z funkčních doplňků se v souboru objevují nožky, ucha a úchytky. V příslušné tabulce je zastoupení jednotlivých částí nádob řešeno také v rámci jednotlivých polygonů.

Keramika je tenkostěnná a vytáčená na rychle rotujícím kruhu. Dochovaná dna nádob nesou stopy po odříznutí strunou. Pro typologickou klasifikaci byl užit vypracovaný typář vycházející z výše citovaných prací opatřený vlastním numerickým

kódem (viz kap. 12-13). V rámci souboru byly detekovány 4 typy den nádob (tab. 6D). Dno_typ_1 (Čapek 2013, typ: Dn 01.01) - dno rovné ploché s šikmým mírně zaobleným okrajem bylo určeno 11x (17,2%), Dno_typ_2 (Procházka – Peška 2007, typ: 01.02)- dno rovné ploché s šikmým mírně odsazeným hraněným okrajem 15x (23,4%), Dno_typ_3 (Čapek 2013, typ: Dn 08.003) - dno rovné ploché s hraněným rozšířeným okrajem 36x (56,3%), Dno_typ_6 (Čapek 2013, typ: Dn 13.01) - dno vnitřně vyklenuté s hraněným odsazeným okrajem 1x (1,6%) a 1 dno nebylo klasifikováno (1,6%). Nejvíce den bylo nalezeno na polygonu S5 (82,8% z den). Zbylé polygony viz příslušná tabulka (tab. 6D).

Pro deskripci okrajů keramických nádob byl rovněž užít stávající typář vycházející z původních typářů výše citovaných prací s vlastním označením (viz kap. 12-13). V přehledové tabulce (tab. 7D) jsou kromě okrajů nádob řešeny rovněž okraje poklic. Původní typář byl rozšířen o nově se vyskytující profilace. Z okrajových profilací jsou v souboru zastoupeny typy SP typ_1 (Čapek 2010, typ: H11) – jednoduše profilovaný šikmo vně vyhnutý okraj 3x (6,7%), SP typ_4 – vodorovně vyložený klenutý okraj 1x (2,2%), SP typ_5 (Čapek 2010, typ: H23) - zesílený nálevkovitě seříznutý okraj 1x (2,2%), SP typ_6 (Čapek 2010, typ: H25) - přehnutý střechovitě seříznutý okraj 1x (2,2%), SP typ_7 (Čapek 2010, typ: H27) - ovalený okraj (6,7%), SP typ_7a (Čapek – Richterová – Vladař 2014, typ: H.12.2) – okraj ovalený a podříznutý 4x (8,9%), SP typ_10 – oble vně přehnutý okraj 1x (2,2%), SP typ_10a (Čapek 2013, typ: H.12.2) – okraj přehnutý a podžlabený 4x (8,9%), SP typ_13 (Čapek 2010, typ: H176) – šikmé okruží 2x (4,4%), SP typ_14 (Čapek 2010, typ: D21) – okraj džbánu s výraznou profilací 3x (6,7%), SP typ_15 (Čapek 2010, typ: PO21) – vodorovně vyložený okraj zvonovité poklice 2x (4,4%), SP typ_15a – okraj zvonovité poklice – ostatní 8x (17,8%), SP typ_16 (Čapek 2013, typ: PO.6.5) – okraj ploché poklice 2x (4,4%), SP typ_17 (Čapek – Richterová – Vladař 2014, typ: H.2.3) – okraj zaoblený 1x (2,2%), SP typ_18 (Čapek – Richterová – Vladař 2014, typ: H.2.5) – okraj kuželovitě seříznutý a podříznutý 6x (13,3%), SP typ_19 (Čapek – Richterová – Vladař 2014, typ: H.3.4) – okraj vzhůru vytažený 1x (2,2%), SP typ_20 (Čapek 2013, typ: PA.2.1) – mírně vzhůru vytažený, nahoře zaoblený okraj pánve 1x (2,2%). Jeden okraj nebyl klasifikován (2,2%).

Z hlediska chronologického zařazení jednotlivých okrajových profilací se jedná převážně o horizonty od poloviny 14. století do poloviny 15. století. Od poloviny 14.

století a po celou jeho 2. polovinu se objevují okraje typu SP typ_4, SP typ_5 (Čapek 2010, typ: H23). Koncem 14. století se na lokalitě vyskytují okraje SP typ_17 (Čapek – Richterová – Vladař 2014, typ: H.2.3) a okruží SP_typ_13 (Čapek 2010, typ: H176). Pro polovinu 15. století je evidováno tvarově i početně nejvíce typů profilací jako SP typ_1 (Čapek 2010, typ: H11), SP typ_6 (Čapek 2010, typ: H25), SP typ_7 (Čapek 2010, typ: H27), SP typ_7a (Čapek – Richterová – Vladař 2014, typ: H.12.2), SP typ_10, SP typ_10a (Čapek 2013, typ: H.12.2), SP typ_14 (Čapek 2010, typ: D21), SP typ_15 (Čapek 2010, typ: PO21), SP typ_15a, SP typ_16 (Čapek 2013, typ: PO.6.5), SP typ_18 (Čapek – Richterová – Vladař 2014, typ: H.2.5). V případě fragmentu okraje typu SP typ_19 (Čapek – Richterová – Vladař 2014, typ: H.3.4) se datace pohybuje od konce 13. – počátku 14. století. V případě okraje pánve SP typ_20 (Čapek 2013, typ: PA.2.1) lze dataci posunout do mladšího období, tj. do období před rokem 1571, kdy dochází k zániku sídelních struktur na lokalitě.

Výzdobný prvek nese pouze 17 fragmentů (3,8% ze 444 fragmentů). Vyskytují se zde 3 typy výzdoby a) linka (rytá), b) plastická lišta, c) radélková (kolkovaná) a kombinovaná (radélko + linka). Mezi výzdobnými prvky dominuje radélková výzdoba (82,4% z počtu fragmentů nesoucích výzdobný prvek). Výzdoba linkou se objevuje 1x (2 linky nad sebou, afinita k VS_SP_typ_21), plastická promačkávaná lišta 2x (1x ucho, 1x okraj s podhrdlím, afinita k VS_SP_typ_22). Radélková (kolkovaná) výzdoba byla zaznamenána na 14 fragmentech. Výzdoba nese obdobné znaky jako výzdobné prvky analyzované v kapitolách 12 – 13. Kromě pásu krokvic (1x bez uvození, 1x uvozen spodní linkou), pásu protilehlých drobných trojúhelníků uvozených horní i spodní linkou (1x), pásu kapkovitých ornamentů uvozených spodní linkou (1x), pásu šikmých obdélníků bez uvození (1x), pásu drobných svisle orientovaných obdélníků ve dvou řadách nad sebou (1x) a obdobnému dvouřadému pásu obdélníků, který je doplněn o další geometrické motivy (1x), lze výzdobný prvek s jistými anomáliemi (zpravidla se od předešlých typů odlišují způsobem uvození) přiřadit k popisu vypracovanému pro materiál zajištěný ze starších výzkumů. Jedná se o pásy svislých obdélníků uvozených horní linkou či spodní linkou (2x, afinita k VS_SP_typ_10), pásu svislých čar (1x, afinita k VS_SP_typ_9), pásů šikmých čar (šikmic) L – P orientace uvozených spodní linkou (1x, afinita k VS_SP_typ_4), pásu šikmých čar (šikmic) P – L orientace uvozených spodní linkou (1x, afinita k VS_SP_typ_7). Objevují se zde i motivy tlačných jednotlivých vlnic (2x, afinita k VS_SP_typ_16, afinita k VS_SP_typ_17).

Z hlediska prostorového rozvrstvení se nejvíce fragmentů s výzdobným motivem nacházelo v prostoru polygonu S5 (14 Ks, 82,4%), 2 fragmenty pocházely z polygonu S2 (11,7%) a 1 fragment z polygonu S4 (5,8%).

Z hlediska datace lze výzdobné prvky zařadit od 2. poloviny 14. století do poloviny století 15. Výzdoba v podobě linek (rytá) či radélková (kolkovaná) bez uvození se vyskytuje spíše ve starší fázi. Pro 15. století je typická kombinovaná výzdoba (radélko + linka).

V případě povrchových sběrů artefaktů v příštích sezonách je záhodno se zaměřit na severní část bývalého předměstí, na okolí polygonu S5, a pokračovat jižně směrem k ostrovu. Plocha severně od ostrova nebyla z hlediska povrchových sběrů dříve systematicky zkoumána. S politováním lze říci, že z důvodu bahenních nánosů a špatného přístupu nemohl být na této ploše proveden sběr ani v rámci mého nedestruktivního průzkumu. Nicméně výzkum této plochy by měl být jednou z priorit možných budoucích archeologických aktivit na této lokalitě.

V rámci průzkumu detektorem kovu na ploše D1 (rozsahem a polohou shodná s polygonem sběru S1) došlo k zajištění 14 předmětů subrecentního a recentního stáří (podrobný popis viz tab. 8D). Vyzvednuté předměty se na lokalitu dostaly jako druhotný odpad. Jedná se o olověné kule do palných zbraní (předovek) v různém stadiu degradace povrchu (3x), nábojnice (3x), jádro střely (1x), recentní oběhové mince (3x), kovový knoflík (1x), blíže neurčený železný předmět pokrytý silnou korozní vrstvou (1x), kovová objímka pádla či vesla (1x) a železné okutí rýče nebo lopaty (1x).

Znečištění rybníčního dna kovovými předměty recentního stáří vypovídá o lidském chování a je smutným dokladem neúcty člověka k archeologické lokalitě a k životnímu prostředí.

11 Proměna krajiny Třeboňska z pohledu environmentální archeologie

Proměnou přírodního prostředí v návaznosti na osídlení oblasti Třeboňska se ve svých studiích věnovali A. Beneš (1978, 35–46) a především V. Jankovská (1980; 1987, 199-216; 1994; 1999; 166-172). Velkým přínosem v bádání o této problematice z nedávných let je práce J. Vrbové a P. Pokorného (2001, 704-716), kteří zkoumali proměny přírodního prostředí Třeboňska skrze lokalitu Mokré louky. Tato lokalita se nachází východním směrem od sledovaných lokalit, tj. od Svinenského předměstí a severovýchodně od ZSO Opatovice.

11.1 Pylová analýza a analýza rostlinných makrozbytků z lokality Mokré louky u Třeboně

V kombinaci výsledků analýz z Mokřých luk u Třeboně a antrakologickou analýzou uhlíků z odpadních jámek sledovaných lokalit si lze vytvořit představu o přírodních poměrech dané oblasti do období přebudování původní krajiny, které je spojováno především s nástupem masivního rozvoje rybníkářství v 15. – 16. století.

Na lokalitě Mokré louky, coby na rašeliništním ložisku, vznikaly první organické sedimenty již v pozdním glaciálu (Vrbová – Pokorný 2001, 706). Výsledky pylových analýz mohou určit, zda bylo dané území vhodné pro sídlištní aktivity či nikoli. Dle poznatků Jankovské (1994) byla Třeboňská pánev vhodnou destinací pro člověka pozdního paleolitu a mezolitu. Tehdejší hydrologické, geomorfologické a vegetační podmínky byly lidské aktivitě na sledovaném prostoru nakloněny. Během středního holocénu došlo k postupnému rozšíření mokřad a krajina přestala k sídlištním aktivitám vyhovovat (Jankovská 1994, 149). Krajinnou vegetaci si lze představit jako společenstva bažinných luk (např. Ostřice či Tužebník). Tato společenstva se zde vyskytovala v koexistenci olšin a vrbin. Díky sedimentaci jílovitého materiálu, který se do oblasti dostal patrně pomocí povodňových aktivit řeky Lužnice, došlo k postupnému zániku původní vegetace, která byla nahrazena přibližně v 8. století dubovým lesem. Po zániku lesa došlo k částečnému obnovení rašeliništní vegetace. K jejímu konečnému přerušení přispěly lidské aktivity v krajině (Jankovská 1999, 166-172; Vrbová – Pokorný 2001, 706, 712).

Dendrochronologické datování zmiňovaných dubů prokázalo, že jednotlivé stromy, ze kterých byl odebrán vzorek, rostly současně a zároveň také všechny uhynuly během krátkého časového horizontu. Dubový les zde tedy existoval do konce 9. až 20. let 10. století (*Vrbová – Pokorný 2001, 707*). Nejstarší písemné zprávy zmiňující lesní porosty v okolí Třeboně ovšem pochází až ze 14. – 15. století. Dle těchto zpráv tvořily přirozený lesní porost bory a jedliny (*Boublík 2007, 165*).

Z výsledků pylové analýzy a analýzy rostlinných makrozbytků vyplývá, že v období existence dubového lesa byla daná oblast prakticky bez lidských zásahů. Antropogenní indikátory poukazující na sídelní aktivitu nebyly prokázány. V pylovém spektru dominují dřeviny jako borovice, která zde naprosto převažuje,²³¹ dále pak bříza, jedle, dub a olše. Olši a břízu lze situovat do zamokřených oblastí. Dle makrozbytkové analýzy se bříza hojně vyskytovala i v dubových lesích. Na chudších písčitých půdách východním směrem od Lužnice se vyskytovala borovice, která se později stane dominantním jehličnanem Třeboňska. Jedle se nacházela spíše na průměrných substrátech (*Vrbová – Pokorný 2001, 708*).

Hypotézu o lidským zásahem nepoznamenané krajině Třeboňska v průběhu raného středověku dokládá kromě environmentálních analýz i absence archeologických nálezů či písemných zpráv.

Důvodem zániku dubového porostu mohlo být klimatické zvlhčení a následné zvýšení hladiny podzemních vod, což by zapříčinilo postupné oslabování stromů. Další příčinou úhynu doubravy mechanické zaklesávání stromů do podložních vrstev rašeliny, což také způsobí oslabování vitality stromu. Krajina se tedy během 1. poloviny 10. století proměnila mokřady s uhynulými kmeny tehdejších dubů a navracejí se rašelinná společenstva (*Vrbová – Pokorný 2001, 712-713*).

Třeboňsko, které bylo od desátého století tvořeno bažinami a slatinami, mělo po nástupu jehličnanů typu jedle či borovice charakter nepřístupných hvozdů, hlubokých lesů a rašelinišť. Tato nepřístupná divočina se mění v průběhu středověké kolonizace. Zásahy do přírodní krajiny jsou datovány od přelomu 12. / 13. století. V průběhu kolonizačních snah došlo patrně k likvidaci (žďáření, klučení) lesních porostů ve sledované oblasti. Svou vinu nese i postupná degradace lesních ploch například díky

---

²³¹ Poznatek koresponduje s výsledky antrakologické analýzy uhlíků ze Svinenského předměstí a ZSO Opatovice.

lesní pastvě (*Vrbová – Pokorný 2001, 713-714*) či uvažovaným lesním řemeslům (*Chodějovská – Semotanová – Šimůnek 2015, 35*). Území se začalo zušlechtovat a využívat pro zemědělství. Zakládání polí, luk či pastvin se projevilo na pylovém spektru (*Vrbová – Pokorný 2001, 713-714*). Pylové hodnoty dřevin prudce klesly a naopak byl zaznamenán nárůst pylových hodnot bylin s antropogenními indikátory jako obiloviny (pšenice, žito). Dalším dokladem kultivace půdy jsou také polní plevely (Chrpa polní, Šťovík kyselý). Na přítomnost pastvin nás odkazuje Jitrocel kopinatý či Vřes obecný (*Vrbová – Pokorný 2001, 709*). Nutno podotknout, že lokalita, z níž byly vzorky pro pylovou analýzu odebrány, se nachází v těsné blízkosti města Třeboň, a proto zde proměna pylového spektra nabývá razantnějšího charakteru.

Tomuto tvrzení nasvědčuje i poznatek, že na pylovém spektru byla zachycena také společenstva Merlíku bílého či Rdesna červivce, která se vyskytovala na narušovaných a úživných půdách, v tomto případě poblíž tehdejší osady Wittingau, později města Třeboně (*Vrbová – Pokorný 2001, 714*).

Také lesní porost zaznamenal v průběhu vrcholného středověku jisté proměny. Dojde k nástupu lísky a ústupu jedle (*Vrbová – Pokorný 2001, 709*). Jedle je v kvantitativním měřítku vystřídána borovicí, což je patrné z antrakologické analýzy.

11.2 Antrakologická analýza – ZSO Opatovice a Svinenské předměstí Třeboně

V průběhu odkryvu jímky z jihozápadní části Svinenského předměstí v letech 2001 a 2003 bylo pracovníky Muzea Jindřichohradecka zajištěno několik nálezů uhlíků. Stejný nález se podařilo zajistit i během exkavace sídlištního objektu, uvažované odpadní jímky, v prostorách ZSO Opatovice (2000).

V rámci předkládané práce jsem nechal autor antrakologickou analýzu odebraných uhlíků.²³² Celkový počet určitelných uhlíků z obou lokalit dosáhl počtu 40 kusů. Z důvodu nízkého počtu určitelných uhlíků nelze následné zjištění brát jako hlavní pramen poznání kvantitativního zastoupení dřevin lesního porostu, nicméně jistou vypovídající hodnotu soubor zajisté má.

Z každého souboru určeného k analýze byly uhlíky rozděleny do dvou skupin podle velikosti. Uhlíky o velikosti více než 1 cm byly zařazeny do kategorie 1 (celkem

---

²³² Antrakologickou analýzu uhlíků zajištěných na obou lokalitách provedla Bc. Lenka Hrabáková, které tímto velice děkuji. Děkuji také za uvedení do problematiky a konzultace.

15 uhlíků), uhlíky pod 1 cm pak do kategorie 2 (celkem 25 uhlíků). Uhlíky byly dle potřeby nalámány a následně pozorovány a porovnávány s Schweingruberovým atlasem *Microscopic Wood Anatomy (1978)* (Hrabáková – ústní sdělení, 9. 1. 2019).

Z grafu (graf 1) vyplývá, že na obou lokalitách převládala v určení borovice (*Pinus* sp.), kterou v souboru ze ZSO Opatovice doplňoval dub (*Quercus* sp.) a v souboru ze Svinenského předměstí se vedle borovice (*Pinus* sp.) objevila olše (*Alnus* sp.). Borovice (*Pinus* sp.) byla určena celkem ve 33 případech, z toho bylo 15 určení z ZSO Opatovice a zbylých 18 ze Svinenského předměstí. Dub (*Quercus* sp.) byl tedy určen ve 3 případech a olše (*Alnus* sp.) ve 4 případech.

Výskyt těchto dřevin v okolí Třeboně a jejich využití dokládají i výsledky pylové analýzy (srov. Vrbová - Pokorný 2001, 704-716).

Ve všech třech případech se jedná o dřeviny, které byly v období, do kterého byl materiál datován, využívány jako konstrukční, tak i jako palivové dřevo. V tomto případě se však pravděpodobně jednalo o pozůstatky palivového využití dřeva, a to právě kvůli kontextu odpadní jímky, ze kterých byly vzorky odebrány (Hrabáková – ústní sdělení, 9. 1. 2019).

11.3 Analýza rostlinných makrozbytků z odpadního objektu na Svinenském předměstí

V rámci exkavace odpadního objektu došlo k odebrání vzorků z jeho výplně. Vzorky byly předány k provedení analýzy rostlinných makrozbytků doc. PhDr. J. Benešovi, PhD. (Burian 2005, 1). Výsledek analýzy rostlinných makrozbytků vzorků zajištěných z odpadní jímky byl negativní. Výplň byla tvořena pískem (Beneš – písemné sdělení, 5. 4. 2019).

12 Diskuse

Archeologii v prostorách třeboňských rybníků Svět a Opatovický je v předkládané práci zapotřebí chápat ve dvou rovinách, a to v rovině tehdejších výzkumů s ohledem na jejich technické možnosti a limity a mého pohledu, jakožto autora předkládané práce a badatele, který na předešlé bádání navázal. Výzkumy z první dekády nového milenia, přinesly s ohledem na tehdejší možnosti mnoho cenných poznatků, které položily základy pro bádání o této problematice i v rámci předkládané práce. S více než desetiletým odstupem od badatelských aktivit předešlých badatelů se snažím podat nový pohled na bádání o této problematice a poukázat na nové možnosti, jak toto téma uchopit. Absence bližších nálezových okolností a podrobné dokumentace tuto snahu ztěžuje, nicméně jsem se pokusil navázat na snažení předešlých badatelů a pokračovat v objevování nových zjištění, která mohou přispět k poznání těchto lokalit.

Poznatky o obou sledovaných lokalitách byly doposud publikovány pouze ve formě několika drobných článků na stránkách lokálních periodik či ve formě nálezových zpráv sledujících konkrétní archeologický počín (*výběrově: Burian 2002; 2004a, 4-10; 2005, 1-6; 2009; 2010; Burian – Vondrovský 2017; 2018; 2018a; Nováková 2005, 7-33; Smetánka 1986*). V předkládané práci přináším pokus o souhrnný pohled na celkové poznání sledovaných lokalit. Nově jsem se pokusil o provedení analýzy artefaktů včetně vyhodnocení získaných poznatků a nedestruktivní prospekci zaniklého Svinenského předměstí prostřednictvím moderních technologií.

Většina zjištěných poznatků byla již prezentována v jednotlivých kapitolách. V této kapitole se snažím zobecnit zjištěné poznatky a zasadit je do dobového kontextu.

12.1 ZSO Opatovice

Původně jsem plánoval provést nedestruktivní průzkum lokality, kde bych cílil k získání nových poznatků ohledně zástavby, vzhledu sídelních jednotek, hospodářského zázemí a každodenního života. Ač nedošlo k vypuštění Opatovického rybníka a nebylo možné nedestruktivní průzkum lokality provést, podařilo se zjistit následující fakta.

Alespoň částečně lokalizovat polohu ZSO Opatovice, která zanikla v souvislosti se stavbou Opatovického rybníka na počátku 16. století, pomohly především opakované povrchové sběry. ZSO Opatovice se pravděpodobně rozprostírala v jihovýchodní části dnešního Opatovického rybníka, jižně od Opatovického mlýna a polohy „Doubí“, dále v místech, kde se do Opatovického rybníka vlévá Svodnice z Oborského rybníka a rybníka Chodec. Prozatím nejstarší kulturní horizont (2. polovina 13. století) je doložen na základě keramického materiálu z exkavovaného objektu z března roku 2000, který je lokalizován severněji, přibližně na úroveň Opatovického mlýna. Keramický materiál, tvořen převážně užitkovou keramikou, datoval existenci zaniklého osídlení od 2. poloviny 13. století až do počátku 16. století. Ves, patrně nevelkého rozsahu, se rozkládala nejspíše kolem uměle vzniklé vodoteče (*Burian – Vondrovský 2018a*, 1-3). V této souvislosti je nutné brát v potaz, že předpokládané kulturní horizonty staršího osídlení, jež jsou dlouhodobě vystavovány vodnímu prostředí a mocným nánosům bahna, mohou být velmi poškozeny (*Nováková 2005*, 15), a proto je při interpretaci a zhodnocení zjištěných informací potřeba značné ostražitosti.

Pro poznání ZSO Opatovice byly v rámci této práce analyzovány písemné prameny a prameny archeologické povahy, tj. archeologické nálezy z již provedených výzkumů. Z objektivních příčin, tj. nedošlo k vypuštění Opatovického rybníka, nebylo možné provést nedestruktivní průzkum lokality, spojený s povrchovým sběrem artefaktů, který si kladl za cíl upřesnit lokalizaci sledované zaniklé vsi. Autor ovšem nevyklučuje v budoucnu možnost opětovného pokusu o nedestruktivní prospekci sledované lokality.

Písemné prameny poukazují na osídlení ve 2. polovině 13. století, což koresponduje s keramickým materiálem zajištěným v rámci exkavace sídlištního objektu. Silnostěnná keramika s příměsí grafitu a makroskopických ostřiv byla zdobena především rytou výzdobou, vseky a vrypy. Na dnech nádob se nacházely hrnčířské značky v podobě čtvrceného kruhu a mřížky. Z chronologického hlediska je možné materiál ztotožnit s dobou, kdy vedle sebe existovala původní osada Presnik a cisterciácká grangie. Na základě obecného datování a nemožnosti blíže identifikovat přesné prostorové vymezení Presniku a grangie, nelze materiál prostorově ztotožnit s jednou či druhou sídelní strukturou. Cisterciáci nabývají půlku původní osady Presnik patrně po roce 1240, kdy je jim darována Vítkem z Klokot (*Nováková 2005*, 12). Zwettelští cisterciákové opouštějí svůj hospodářský dvůr kolem roku 1270. Ztotožňovat

daný materiál s původní osadou z 1. poloviny 13. století (samotná osada Presnik), by bylo spíše spekulací.²³³

Lokalita je známa pouze díky jednomu sídlištnímu objektu a povrchovým sběrům. Během dřívějších průzkumů ovšem nedošlo k zaměření povrchových sběrů, a proto nelze pozorovat kumulace datačně odlišného materiálu. Rovněž sídlištní objekt neobsahoval pouze materiál z 2. poloviny 13. století, ale materiál datačně sahající až do počátku 16. století. Objekt nebyl odkrýván po vrstvách, a proto nelze již provést stratigrafickou analýzu. Je možné, že mladší materiál se do objektu či jeho blízkosti dostal druhotně v rámci pohybu materiálu po rybničním dně. Písemné prameny po odchodu cisterciáků mlčí až do druhé poloviny 14. století, kdy je k roku 1371 poprvé v archivních pramenech zmiňována v tomto prostoru ves jménem Opatovice, která navázala na předešlé osídlení lokality. Archeologické nálezy ovšem dokládají osídlení lokality i během 1. poloviny 14. století.

Keramický materiál tvořený vrcholně středověkou až raně novověkou kuchyňskou a stolní keramikou poukazuje na běžný denní provoz tehdejší venkovské společnosti. Tvarově byl soubor chudý. Fragmenty představovaly části větších masivnějších hrnců k vaření pokrmů, zásobních nádob pro uskladnění potravin. Stolní keramiku představuje několik fragmentů džbánů a mísy. Technická keramika, zastoupená 2 přesleny, poukazuje na textilní produkci. Ta také dokládá trvalejší osídlení lokality, na což poukázal již V. Burian (*Listy Jindřichohradecka z 10. 4. 2002*, 13).

V rané fázi osídlení lze očekávat vedle povrchových staveb také jednoduché zahloubené stavby, což je v této době běžnou věcí. Mladší záležitostí jsou pak základy kamenné stavby při východní ostrožně (*Nováková 2005*, 16), které patrně již souvisí s Opatovicemi. Tento relikv bohužel nebyl zaměřen ani jinak zdokumentován. Jak ale skutečně vypadala zástavba středověké vsi, zůstává prozatím otevřenou otázkou. Nelze říci, jaké dispozice byly jednotlivé domy, ani jak vypadalo zemědělské zázemí, které tvořilo nedílnou součást středověkých vesnic. Okolní krajina byla rybníkářstvím naprosto přetvořena. Nicméně zemědělské zázemí v podobě plužin, které zde s jistotou byly, nelze prozatím blíže specifikovat. K poznání tehdejšího rozvržení plužin může částečně přispět parcelace dle stabilního katastru (1824 – 1843). Ten zachycuje

---

²³³ Analýza keramického materiálu rovněž nezaznamenala výzdobu „pozdněhradištní“ vlnicí, jak bylo dříve uváděno V. Burianem (2002).

parcelaci v okolí dvora Vrchy. Ztotožnění s původní parcelací plužin náležících ke vsi Opatovice by bylo opět pouhou domněnkou.

Nicméně se ale lze ztotožnit s tvrzením R. Novákové (2005), že s příchodem cisterciáků dochází ke kolonizaci a proměně zdejší krajiny. Za jejich působení také došlo k vytvoření „Landštejnské strouhy“. Vyspělí kolonizátoři přináší do oblasti znalost umělých kanálů, vodního kola, využití vodní energie. Opatovický mlýn je písemně doložen až roku 1367, kdy je zmiňován ve spojitosti s původními Opatovickými rybníky, které později Štěpánek Netolický spojil v rámci jednoho díla. Vzhledem k faktu, že umělý kanál zde existoval již za cisterciáckého působení, bez mlýna by postrádala tato vodní stavba smysl (Nováková 2005, 17-19, 28).

Řádové regule stvrzené papežem roku 1119 zakazují cisterciákům přijímat peníze z bezpracných zdrojů, jako byly dávky a desátky. Práci především obstarávali laičtí bratři, tzv. konvrši. Cisterciácké kláštery přijímaly od svých donátorů pouze nekultivovanou půdu, kterou poté zušlechťovali a zakládali své hospodářské dvory (Nováková 2005, 27-29), což je příklad i sledovaných Opatovic. Jestliže místní grangie žila tedy pouze z vlastních zdrojů, je třeba již ve 13. století předpokládat soběstačné osídlení s nemalým a rozmanitým hospodářským zázemím. Konvrši zakládali pole, zavodňovali půdu, odvodňovali místní močály, stavěli mlýn a zajisté i jiné hospodářské budovy, například sýpku. Za působení světelských cisterciáků byla tedy ves bezpochyby soběstačná. Při dvorech v rámci hospodářské soběstačnosti zajisté fungoval také řemeslný provoz. Ač se dá existence místních řemeslných provozů předpokládat, není prozatím doložena.

Cisterciácká grangie bezpochyby položila základy pozdější vsi, která se s největší pravděpodobností rozrostla. To lze sledovat i na nárůstu jednotlivých mlýnů. Po původním Opatovickém mlýnu je při Opatovicích uváděno v 2. polovině 14. století dalších 5 mlýnů (Truhlář 1880, 55).

Díky komparaci archeologického materiálu a dobových písemných pramenů bylo možné se alespoň částečně pokusit nastínit život na dané vsi v průběhu 2. poloviny 13. století. Jak vypadala ves v průběhu 14. a 15. století zůstává prozatím nezodpovězeno. Nové poznání by zajisté přinesla nedestruktivní prospekce lokality a užití moderních metod.

12.2 Svinenské předměstí Třeboně

Otázka archeologického poznání předměstských struktur je stále spíše okrajová a bezpochyby si zaslouží další výzkum a studium. Nemalou roli při poznávání tohoto sociálního prostředí hrají písemné a ikonografické prameny (*Piekalski 1999*, 34). V nedávných letech došlo k pozvolnému nárůstu zájmu o tuto problematiku. Studie a absolventské práce (*k tomu srov. Frolík – Sigl 1996*, 3-28; *Eliška 2007*; *Týž 2012*; *Bezdičková 2016*) řeší archeologii dodnes existujících předměstských sídelních struktur. Historické práce řeší problematiku předměstí především z právního a sociálního hlediska či z hlediska městského urbanismu (*k tomu srov. Borská – Urbánková 1964*, 119-173; *Nový 1974*, 73-109; *Čechura 1988*, 133-144; *Hoffmann 1992*).

Problematika zaniklých předměstských struktur se ovšem do archeologického povědomí dostala až s výzkumem Sezimova Ústí (*výběrově: Richter – Krajíc 2001 tam další lit., Krajíc 2003, Krajíc 2008*), které slouží jako ukázkový dosud nepřekonaný příklad jednorázového zániku středověkého města a k němu náležících předměstí, oborové metodiky a způsobu rekonstrukce života na předměstských sídelních strukturách. „České Pompeje“ jsou z hlediska osudu lokality Svinenskému předměstí Třeboně prozatím nejbližší. Sezimovo Ústí usnulo pod vrstvou popela, Svinenské zakryla hladina rybníka Svět. Na rozdíl od příkladu levobřežního předměstí Sezimova Ústí lze předpokládat, že zánik Svinenského předměstí trval několik dní. Nejednalo se tedy o jednorázovou akci. Jak přesně dlouho demolice předměstí probíhala, nejsou archeologické ani písemné prameny schopny vypovědět. Vzhledem k faktu, že nebyly zjištěny žádné spáleništní vrstvy, byly usedlosti po opuštění rozebrány a materiál s největší pravděpodobností opětovně použit. Samotná demolice zajisté trvala několik dní. Takovéto tvrzení dokládají rovněž Březanovy zápisy, kdy uvádí, že 24. 5. 1571 rybníkáři vyrabovali (*Březan 1985*, 236) a patrně rovnou demolovali jednotlivé usedlosti. Faktem, který ale ruší ideu „pompejské premisy“, je výstavba rybníka Krčínova rybníčního díla, která jednoznačně narušila a změnila původní terén.

Je zapotřebí podotknout, že pro vytvoření ucelenější představy o životě a existenci středověkého předměstí si nelze vystačit pouze archeologickými prameny. Podložení archeologického poznání písemnými prameny by mělo být neopomenutelnou

součástí bádání o předměstských sídelních strukturách, jejich charakteru a vztahu k městu samotnému.

Svinenské předměstí existovalo od 2. poloviny 14. století až do jara roku 1571, kdy došlo k jeho demolici v rámci výstavby rybníka Nevděk, potažmo Svět. Důvodem založení předměstské aglomerace na jižní straně Třeboně byly příhodné přírodní podmínky. Město obehnané kamennou fortifikací bylo ze severní a východní strany přirozeně chráněno bažinatým terénem. Z tohoto důvodu docházelo k zakládání předměstí na západní straně (Břilické předměstí) a na straně jižní (Svinenské předměstí).

Svinenské předměstí se rozprostíralo od městské brány patrně až ke kostelu sv. Jiljí. Lze ho tedy lokalizovat na východní část rybníka Svět, od severní části hráze až k poloze „U Hrobky“ a dále až ke zmiňovanému kostelíku.²³⁴ S největší pravděpodobností mělo podobu rozvolněné zástavby. Dvory nebyly rozmístěny plánovaně. Pojícím prvkem, kolem kterého došlo k postupné výstavbě dvorů, byla cesta na Trhové Sviny a Svinenský potok. Špitál s kostelem sv. Alžběty se nacházel JZ od dnešního ostrova. Krom písemných pramenů byl také doložen provedeným výzkumem, během kterého se podařilo odkrýt část dřevěné podlahy. Rovněž se v blízkosti ostrova nacházel Trubačovský či Trubáčkův mlýn a dvůr. Celková předpokládaná rozloha Svinenského předměstí, na které stály jednotlivé stavby, by mohla být dle odhadů až cca 330 000 m². Do této rozlohy není počítáno s pozemky, ty tvořily až 130 ha.

K terénním úpravám lze podotknout, že původní nadmořská výška tehdejšího předměstí zůstala zachována pouze v oblasti dnešního ostrova. K razantním úpravám bylo patrně zde přistoupeno až se samotnou demolicí a výstavbě rybníka. Z analýzy výškového profilu vyplývá, že nadmořská výška naměřená na ostrově víceméně koresponduje s nadmořskou výškou v jádru města, tj. cca 435,70 m. n. m. Ostrov na rybníce zůstal díky dosud funkční studně. Od ostrova směrem k hrázi či k jižnímu břehu se terén snižuje místy až o cca 40 cm. Terén roste až s břehy, rapidní nárůst výšky je zaznamenán při hrázi. Lze tedy předpokládat, že během existenčního horizontu sídliště nedošlo k větším terénním úpravám.

---

²³⁴ Otázkou zůstává, zdali keramický materiál zajištěný při povrchovém sběru v okolí hřbitovního kostelíka sv. Jiljí má návaznost na samotné předměstí či se jedná o samostatný areál nikterak závislý na Svinenském předměstí. Keramický materiál pochází z 2. poloviny 13. století.

V rámci chronologického vývoje lokality se lze opřít o dobové záznamy. Ve své počáteční fázi tvořilo předměstí špitál a několik málo dvorů.²³⁵ V průběhu 15. století nedocházelo k výraznějším změnám a rozšiřování. Písemné prameny se zmiňují o výstavbě kostela sv. Alžběty, který náležel ke špitálu. Kostel byl vystavěn roku 1484. Ani na počátku 16. století nezaznamenávají dobové prameny výraznějších změn. Dle urbáře (1515 – 1520) se před Svinenskou branou nacházely tři dvory. Zlatým věkem pro předměstí bylo 16. století. Předměstí se dočkalo nebývalého rozkvětu, kdy se počet dvorů a osedlých zněkolikanásobil.²³⁶ Před svým zánikem bylo tvořeno špitálem a přilehlým kostelem, 25 sídelními jednotkami v podobě dvorů, domů a mlýnem. Termínem „dům“ jsou dle urbáře z let 1555 – 1557 označeny 4 nemovitosti. Roku 1558 započala v těsné blízkosti výstavba tzv. Nového Města, kdy bylo postaveno dalších 8 obytných staveb.

Z hlediska prostorového rozmístění se jedná o rozptýlenou zástavbu. Kromě usedlostí majících podobu dvorů (sídelně hospodářských jednotek), které se skládaly z jednotlivých obytných a hospodářských stavení, se zde nacházely rovněž domy. Podoba jednotlivých usedlostí ovšem zůstane nadále záhadou. V analogickém prostředí, tj. na levobřežním předměstí Sezimova Ústí, byly doloženy sídelní jednotky jednodílné, dvoudílné i trojdílné dispozice (*Richter – Krajčic 2001*). Tradice půdorysné skladby domů se vytvářela v průběhu 14. a 15. století (*Nekuda 1975, 88*). Úzus, jak má vypadat sídelní jednotka, prakticky neexistoval. Ve městech se domy vyznačují určitou stavební pravidelností, které byla dána městským stavebním řádem, na předměstí takováto opatření chyběla a domky méně majetných vrstev byly spíše improvizací (*Hoffmann 1998, 19*). V případě Svinenského předměstí se bude patně jednat o obdobnou situaci. Krom nepřímých dokladů víceprostorových domů (viz níže), je předpokládána rovněž existence domků jednoprostorových. Takovým domkem by mohl být objekt zachycený magnetometrickou prospekci na ploše M–B, u kterého se zvažuje i podoba zahloubené podzemnice. Bahenní nánosy brání většímu odkryvu a zachycení půdorysu jednotlivých budov. Dle zachycených shluků stavebního materiálu, lze předpokládat, že na tehdejším předměstí existovala stavení s kamennou a cihelnou konstrukcí. Tyto shluky stavebního materiálu se kumulují spíše v blízkosti ostrova. Předměstí bylo ovšem rozptýleno do širšího prostoru, než je ostrov samotný, o čemž je pojednáno výše. Objekty vystavěné

---

²³⁵ Jeden ze dvorů patrně patřil přímo špitálu, na kterém špitálníci pracovali. Známo z analogií (*Petráň 1985, 541*).

²³⁶ K roku 1555 čítalo předměstí 22 usedlých.

z kamene lze spíše považovat na středověkém předměstí za výjimečné a odkazují na vyšší sociální prostředí. V blízkosti ostrova se nacházel mlýn a špitál. Zůstává otázkou, zdali je možné ztotožnit stavební materiál s těmito objekty a zdali byly výplní zdi či tvořily pouhou podezdívku usedlostí. Zachycený architektonický prvek (hlavice sloupu) pro změnu poukazuje na důmyslnou kamennou konstrukci a užití takového okrasného prvku lze spíše očekávat u vyššího sociálního prostředí. Taktéž lze uvažovat i v případě dlaždic.

Dle analogických případů lze spíše očekávat, že většina usedlostí byla dřevěné konstrukce s kamennou podezdívkou. Takovéto stavby se prosazují právě od poloviny 14. století (*Klápště 2012*, 382). O konkrétní podobě sídelních jednotek lze ovšem vést diskusi. Antrakologická analýza uhlíků z exkavovaného objektu detekovala dřevo borovice a olše. Obě dřeviny mohly být užity jako konstrukční dřevo. Borovice v průběhu 14. – 15. století na Třeboňsku dominují. V zajištěném souboru se vyskytuje rovněž několik kusů mazanice, z nichž některé nesou otisky po prutech, a tedy mohly tvořit omazávku vyplétaných zdí. Dřevěné konstrukce staveb nám dokládají kromě hmotných nálezů a poznání z analogického prostředí rovněž prameny písemné. Březanovy zprávy zmiňují, že k vystavění domků na Novém Městě (1558) a vystavění nových domků na Budějovickém předměstí za zbořené domy na Svinenském předměstí pověřeni tesaři (*Březan 1985*, 164, 234-235). U nadzemních dřevěných konstrukcí se ale předpokládá minimálně kamenná podezdívka.

Lokalita je známa především z povrchových sběrů artefaktů. Jednotlivé nálezy ani polygony nebyly během dřívějších výzkumů vzhledem k nedostatečnému technickému vybavení lokalizovány a detailně zaměřeny. V případě těchto znalostí by bylo možné pozorovat kumulace archeologického materiálu. V průběhu staletí byl rybník Svět několikrát vypouštěn, což rovněž zapříčiní pohyb materiálu po rybničním dně. Prostorová identifikace je zde velice obtížná. Je nevídané, že se i po téměř pětiset lety pod hladinou rybníka zachovalo po tehdejší zástavbě několik kumulací stavebního materiálu. Ten se nachází v okolí zpravidla jižně od ostrova. Severně (severozápadně) od ostrova lze poukázat pouze na objekt detekovaný magnetometrickým měřením. Jiné takovéto rozměrnější objekty, které by mohly představovat obydlí, objeveny nebyly. To ale lze rovněž přičíst současnému stavu poznání, jelikož byla touto metodou prozkoumána severně od ostrova pouze jedna daná plocha.

Z hlediska vybavení jednotlivých obydlí nepřinesla archeologie dané lokality mnoho poznatků. Nicméně velké množství fragmentů nádobkových či komorových kachlů získaných z povrchových sběrů na lokalitě a z odpadního objektu, z nichž některé nesou stopy po užívání v otopném tělese, podávají svědectví o existenci a užívání kachlových kamen i v tomto specifickém prostředí. Lze tedy říci, že se i v předměstských sídlech některých sociálně výše postavených obyvatel nacházely komfortní prostory. Takovéto komfortní prostory souvisí spíše s rozvinutým měšťanským a šlechtickým sociálním systémem. Jejich výskyt v rámci předměstských sídelních jednotek je spíše výjimkou. Zdali komfortní nezakouřené místnosti mohly odpovídat i jinému sociálnímu prostředí, jako například tamní špitál, se nepodařilo doložit. Díky užívání kachlových kamen se odstoupilo od dýmných jizeb a nastupují čisté, nezakouřené a hlavně komfortnější prostory, tedy světnice. Jelikož se do kachlových kamen přikládalo z jiné místnosti než z té, ve které se otopné zařízení nacházelo, lze předpokládat, že se zde na předměstí vyskytovaly tedy i víceprostorové stavby.

Kolem volně umístěných dvorů se rozkládala drobná pole a zahrady. Zahrady rovněž i v případě jednotlivých domů. Přesnou parcelaci zemědělsky obdělávatelné půdy již dnes není možno na předměstí sledovat. Existence zemědělských pozemků je ovšem podchycena písemnými prameny v podobě urbářů.²³⁷ Pylové analýzy provedené na nedaleké lokalitě Mokré louky dokládají v období středověku v okolí Třeboně pěstování obilovin. Na drobných polích přiléhajících k jednotlivým dvorům pěstovali zdejší osedlí dle palynologického rozboru pšenici a žito. Urbář z 2. poloviny 16. století uvádí rovněž oves (Výpis 1). Dokladem chovu zvířat a užívání koňské síly je torzo podkovy a oko řetězu. Odpadní objekt obsahoval i osteologický materiál hospodářských zvířat jako tur domácí a vepř domácí. Písemné prameny poukazují skrze feudální rentu na chov kura domácího. Jednotlivé usedlosti se tedy vyznačují nemalou mírou soběstačnosti. Pěstování zemědělských plodin na polích a zahradách a chov domácího dobytka či drobné drůbeže vypovídá o agrárním charakteru předměstí.

---

²³⁷ V urbáři z roku 1520 jsou mimo jiné také uvedeni majitelé „diedin czirekvicznych“, kteří pocházeli z řad měšťanů (sládek Hrdý, Václav podfišmajstr, Zeman, Nemastil švec). Pojem „diedina“ zde neznamená označení pro ves, ale pro dědičný pozemek. Tyto plochy byly rovněž zatopeny Nevděkem. To dokládá, že v místech dnešního rybníka Svět existovaly hospodářsky obdělávatelné pozemky, z nichž některé patřily také majitelům domů uvnitř městských hradeb – měšťanům (*Psíková – písemné sdělení*, 26. 3. 2020). Viz **Výpis 2**.

Archeologické bádání nezjistilo a ani písemné prameny nezmiňují existenci fortifikačního systému obklopujícího předměstí, který by zde byl z praktického hlediska nadbytečný. Okolí předměstí bylo tvořeno bažinatým terénem, což bylo a je pro oblast Třeboňska typickou záležitostí. Později bylo z jižní strany chráněno Opatovickým rybníkem.

Jak již bylo řečeno výše, jednotlivé dvory či domy se nacházely kolem cesty na Sviny (myšleno Trhové Sviny), a to po obou stranách dané komunikace. Nejenom že existence takovéto komunikace je v rámci předměstí absolutně běžnou a logickou záležitostí, byla nalezena pro její existenci opora i v písemných pramenech. Zdali je možné ztotožnit anomálie naměřené při geofyzikálním průzkumu lokality s onou cestou, to zůstává spíše v rovině hypotéz. Je ovšem logické, že byla pro spojnici mezi městy vybrána nejkratší možná trasa, která by v tomto případě víceméně odpovídala jejímu vyznačení do mapového podkladu, kde prochází skrze zachycené anomálie.

Jako vodní zdroj sloužil na předměstí Spolský potok, který protékal od jihozápadu a společně se svinenskou cestou mohl představovat jakési pomyslné dělítko mezi dvory. V blízkosti špitálu a mlýna procházel uměle vytvořený vodní kanál „Landštejnská strouha“, později známý jako „Zlatá stoka“, kterou pak při stavbě Světa nechal Krčín přeložit za východní hradbu města. Otázkou zůstává, který z vodních zdrojů obhospodařoval onen mlýn? Vzhledem k faktu, že mlýn vznikl až po výstavbě Landštejnské stoky, lze uvažovat, že byl napojen spíše na ni, než na Spolský potok. Přírodní zdroje vody dokládají jak písemné prameny, tak i omleté říční valouny, které dle geologa RNDr. Rajlichy nesouvisí s později vzniklým rybníkem.

Zdrojem vody byly na středověkých předměstích také studny. Špitál užíval patrně vzhledem k blízkosti vodu ze studny, která se dodnes nachází na ostrově. Studna s kameny vyzděnou plentou má kruhový půdorys a její vznik souvisí nejspíše se založením onoho špitálu a nedalekého pivovaru ve 2. polovině 14. století. Vzhledem k rozloze předměstí lze uvažovat o několika zdrojích podzemní vody. Nedestruktivní archeologický průzkum objevil v blízkosti loděnice objekt s roubenou výdřevou, který by mohl plnit funkci studny a zásobovat tak pitnou vodou severní část předměstí. K jejímu chronologickému zařazení by bezpochyby přispělo dendrochronologické datování. Pro zjištění hloubky a její sekundární výplně by přispěla exkavace tohoto objektu.

Obyvatelé předměstí nechtěli být odkázáni pouze na zdroj vody ze Spolského potoka či Landštejnské strouhy, ale snažili se také o vlastní soběstačný, ale především stálý zdroj pitné vody pro osobní potřebu a provozní záležitosti. Zdroj vody byl na předměstích rovněž neodmyslitelnou součástí pro výrobní provoz, tedy řemeslné zázemí. Z analogického sociálního prostředí, např. levobřežní předměstí Sezimova Ústí, je patrné, že se studny z provozních důvodů nacházely v blízkosti jednotlivých domů a v případě řemeslných potřeb v blízkosti jednotlivých provozů či výrobních objektů (*Richter – Krajíc 2001, 147*).

Předměstí často sloužila jako řemeslná zázemí středověkých měst (*Petráň 1985, 758*). Řemeslné provozy byly záměrně situovány mimo centrální část města, jelikož obtěžovaly měšťany hlukem, kouřem, nepříjemným zápachem a zvýšeným nebezpečím požáru. Vysunutí veškerých zmíněných řemeslných provozů za městské hradby středověkého města bylo z bezpečnostních důvodů obvyklou praxí. Svinenské předměstí se skládalo především z jednotlivých dvorů se zemědělským zázemím a nebylo tedy vzhledem ke své podstatě pouze řemeslné. Velká část zdejších osedlých zde žila především z obdělávané půdy. Předměstská aglomerace plnila v tomto případě spíše roli jakéhosi zemědělského zázemí města.

Svinenského předměstí mělo spíše charakter agrárně – řemeslného zázemí Třeboně. Úvahy o existenci hrnčířské dílny potvrzují jak hmotné prameny, tak i prameny písemné. Na základě deskripce jednotlivých nádobkových i komorových kachlů z odpadního objektu bylo zjištěno, že se jedná svým provedením o identický materiál. Jednotlivé nádobkové kachle by po kompletaci vykazovaly přibližně stejné rozměry, což by poukazovalo na zkušenost hrnčíře. Nelze ale opomenout fakt, že se může jednat o dobový úzus a výrobní tradici. Kachle byly páleny oxidačně i redukčně. Ne všechny ovšem vykazují znaky užívání v rámci kamnového tělesa, což znamená, že se může jednat o dosud nepoužitý výrobek. V případě komorových kachlů bylo detekováno několik shodných výjevů na ČVS. Výjevy zachycené na komorových kachlích dávají nahlédnout do myšlenkového světa tehdejšího člověka. Nejenom že se jedná o naprosto identické motivy, kachle jsou shodné i rozměrově. Forma s negativem výzdobného motivu byla užita opakovaně. Některé jeví známky užívání v otopném zařízení (zakouřená komora), některé nikoli. Jelikož byly výzdobou identické kachle páleny redukčně i oxidačně, je zřejmé, že šlo o několik na sobě nezávislých vsádek. Písemné prameny (viz Výpis 1) k letům 1555 – 1557 dokládají, že na předměstí žili a

domy vlastnili hrnčíři Jan a Thoman. Jan „hrnčíř“ zde vlastnil dvůr a Thoman „hrnčíř“ dům. Většina užitkové a kamnářské keramiky spadá sice do horizontu okolo poloviny 15. století, tedy o 100 let dříve, nicméně existence hrnčířských provozů v rámci předměstí je i v této době více než pravděpodobná.

Urbář z poloviny 16. století (Výpis 1) rovněž dokládá provozy zpracovávající kůži. Kožešník, koželuh či švec tedy tvořil neodmyslitelnou část středověkého a raně novověkého předměstí. Bohužel takovéto svědectví písemných pramenů prozatím nelze zcela podložit prameny hmotné kultury. Jediným artefaktem poukazujícím na zpracování kůže je 1 nevelký kus získaný v rámci exkavace odpadního objektu. Ošacení zde zajišťoval krejčí.

Mezioborová spolupráce částečně objasnila i otázku ohledně existence kovárny. V rámci odpadního objektu a přilehlých sběrů artefaktů bylo zajištěno několik kusů železářské strusky. Jako specifický výrobní doklad kovářského provozu poukazuje na možnou existenci kovárny. O její existenci polemizoval již Burian (2005, 1, pozn. 4). Díky komparaci s archivními prameny lze kovářský provoz potvrdit. Urbář z roku 1520 jmenuje z řemeslných provozů na Svinenském předměstí pouze 1 kováře (*Psíková – písemné sdělení, 14. 3. 2020*). Rovněž existence kovárny v analogickém sociálním prostředí, jako je levobřežní předměstí v Sezimově Ústí (*srov. Krajíc 2003*), spíše dává za pravdu již dříve nastíněným úvahám o existenci kovářského provozu na sledovaném předměstí. Otázkou ovšem zůstává lokalizace provozu. Z logiky věci vyplývá, že kovárna byla s největší pravděpodobností situována v blízkosti centrální komunikace a zároveň v blízkosti vodního zdroje. Kusy strusky byly objeveny jak v odpadním objektu, tak volně díky povrchovému sběru. Kusy získané dřívějšími sběry nejsou zaměřeny. Dva větší kusy byly autorem detekovány v jižní části polygonu S3. Vzhledem ke své poloze by okolí nálezů mohlo být vhodným místem i pro kovárnu z 1. poloviny 16. století.

Při porovnání městského a předměstského prostředí ze sociálního hlediska lze bezpochyby vycházet z premisy, že předměstské prostředí spadá o úroveň níž. Obdobný případem je komparace hrad – podhradí, popř. předhradí. Předhradí slouží také jako agrárně – řemeslné zázemí vrchnostenských sídel, které mají z hlediska ekonomické strategie zabezpečit jejich denní provoz (*Novák 2019, 348*). Obdobnou hmotnou kulturu proto lze hledat spíše v takovémto sociálním prostředí.

Sociální složení obyvatelstva na středověkých předměstích bylo vskutku různorodé. Na předměstích žili méně majetní měšťané, chudina (*Piekalski 1999, 30*), větší či menší zemědělci, řemeslníci a domkáři. V případě Třeboňských předměstí, jak vyplývá z písemných pramenů, je doloženo, že někteří majitelé domů uvnitř hradeb vlastnili také pozemky a dvory na předměstích (*Psíková – písemné sdělení, 26. 3. 2020*). Pro určitou část měšťanů představovalo tedy předměstí hospodářské zázemí. I to je podnět pro úvahy, jak si vyložit doklady sociálně vyššího postavení, jako jsou právě fragmenty kamnářské keramiky.

O sociální problematice Svinenského předměstí vypovídají kromě hmotné kultury rovněž písemné prameny (Výpis 1). Někteří osedlí vlastnili dvůr, popřípadě dvůr a domek, jiní pouze domek. Na sociální stratifikaci poukazuje i výše feudální renty pro jednotlivé osedlé (viz Výpis 1). Hrnčíři byli od poplatků osvobozeni a ze dvora, z domu či zahrady neodváděli peněžní rentu, pouze naturální v podobě ovsu a slepice. Krom usedlosti vlastnili zmínění hrnčíři pouze drobné pozemky v podobě zahrad. Ostatní řemeslníci, jako koželuhové či tkalci, platili peněžní rentu za sídelní jednotku a přilehlý pozemek v podobě několika denárů či neplatili vůbec. Na druhou stranu řemeslníci nutně nepotřebovali pro své práci a obživu dvůr ani většího zemědělského zázemí, stačilo jim drobné hospodářství pro vlastní obživu. Z hlediska sociální hierarchie je možno doložené řemeslníky ze Svinenského předměstí považovat za movitější složku v rámci chudé vrstvy obyvatelstva (*srov. Hoffmann 1998, 18-19*). Chudší řemeslníci, což je i případ sledovaného předměstí, žili zpravidla v jednoprostorových jednopatrových domcích dřevěné konstrukce, které sloužily k obývání a k provozování živnosti zároveň (*Hoffmann 1998, 19*).

Na předměstí se také objevují zemědělci – púllánici, ti krom orné půdy disponovali rovněž loukami a zahradami. Dle pozemků a výše odvodu lze poukázat na majetnější obyvatele, čímž se navrací otázka kachlových kamen. Podnětným nálezem, který uvádí do problematiky vyššího sociálního prostředí, jsou kachlová kamna. Kachlová kamna nejsou nálezem v tomto sociálním prostředí zcela obvyklým. Na předměstí se vyskytovala kachlová kamna z nádobkových i komorových kachlů jak v oxidačním, tak v redukčním provedení. Výše postavení, majetnější, obyvatelé Svinenského předměstí již žili ve víceprostorových (patrně trojdílných) domech s komfortnějšími prostory v podobě nezadýmených světnic.

Majetnějším obyvatelem byl bezpochyby mlynář. Existence mlýna je písemnými prameny datována do 1. poloviny 15. století. Dle onomastiky (Trubáčkův – Trubačovský) také písemné prameny poukazují, že zdejší mlynář nedisponoval pouze mlýnem, ale i jedním z dvorů. Ze zpráv také vyplývá, že mlýn byl také podstoupen třeboňskému klášteru. Zdali byl při mlýnu další doplňkový provoz například v podobě vodní pily, jsou pouhé domněnky. Mlýny při městech se od vesnických lišily větším počtem vodních kol a lepším výkonem (*Petráň 1985*, 681).

Nedílnou součástí středověkého předměstí byla rovněž nemajetná chudina. Kromě nemajetných špitálníků, kteří pravděpodobně pracovali na dvoře při místním špitálu, lze předpokládat, že zde žila také vrstva drobných domkářů i naprostá chudina bez domova. Písemné prameny obsahující soupisy obyvatel či sídelních jednotek poplatných na předměstí zpravidla neuvádějí počty podruhů, čeledínů, děveček. Tato vrstva hledala útočiště a obživu u majitelů zemědělských dvorů a polností (*Hoffmann 1998*, 24).

Hmotná kultura ukazuje na běžný provoz na městském předměstí. Většina analyzovaných fragmentů byla identifikována jako fragmenty kuchyňské a stolní keramiky točené na hrncířském kruhu. Užitečná keramika z předměstí nikterak nepoukazuje na sociální stratifikaci. Rovněž tvarové zastoupení je chudší oproti městskému prostředí. Keramické nálezy zastoupené fragmenty hrnců s uchy či bez, hrnky, džbány, miskami, poháry, drobnými nádobkami a pánvemi tvoří běžnou součást kuchyňského provozu. Většina keramiky je tenkostěnná s redukčním výpalem. Velká část fragmentů má leštěný povrch. Malé množství keramiky nese výzdobný prvek, především v podobě pásu radélek. Keramické nálezy tedy nikterak nevykazují abnormalit, které by detekovaly vyšší sociální prostředí. Vyšší sociální status tedy na předměstí detekují z hlediska keramiky pouze fragmenty kachlových kamen.

Z hlediska urbanizace, zástavby, řemeslného a zemědělského provozu a zázemí, sociálních a právních aspektů či pohledů na danou problematiku, tvořila středověká předměstí agrárně – řemeslného charakteru jakýsi pomyslný mezistupeň mezi plně rozvinutým městem a vesnicí.

13 Závěr

Předkládaná práce se věnovala archeologii v prostorách třeboňských rybníků Svět a Opatovický. Pod hladinou těchto gigantických vodních děl leží pohřbeny středověké až raně novověké sídelní struktury, pod Opatovickým rybníkem středověká ves Opatovice a pod rybníkem Svět zaniklé Svinenské předměstí Třeboně.

Budoucnost bádání o ZSO Opatovice a zaniklém Svinenském předměstí Třeboně tkví v interdisciplinaritě a zapojení moderních přístupů a metod. Spojení písemných pramenů, hmotné kultury a prospekce sledovaných lokalit přineslo nová zjištění a nové pohledy na bádání o této problematice. Využití metod nedestruktivní archeologie a environmentální archeologie neobyčejnou měrou napomohlo k celistvějšímu pohledu na sledované lokality. Povrchové sběry artefaktů s přesným zaměřením prostřednictvím GPS, vizuální průzkum, magnetometrické měření, detektorová prospekce v souvislosti s poznatky ze starších archeologických výzkumů a využitím archivních pramenů nesporně přispěly k rozšíření znalostí a hlubšímu poznání obou lokalit. Antrakologická analýza a vypracovaný rozbor pylů z okolí bádáných lokalit pomohl podchytit environmentální aspekt lokalit v jejich existenčním horizontu.

Ani jedna z lokalit doposud nevydala veškerá svá tajemství. Každý nový poznatek pomáhá postupně skládat mozaiku povědomí o existenci a proměnách Opatovic či Svinenského předměstí, o životě a každodennosti života středověkého a raně novověkého člověka a o historii Třeboně.

Jak v budoucnu pokračovat v bádání? Osobně vidím největší potenciál právě v moderních prospekčních metodách nedestruktivní archeologie a v metodách environmentální archeologie. Využití moderních prospekčních metod skýtá nové a praktičtější možnosti. Umožňuje zkoumat rozlehlejší prostory v nepoměrně kratším čase než metody destruktivního výzkumu. Destruktivní metody, myšleno exkavace širších ploch, které by zajisté přispěly velkou měrou k lokalizaci a poznání jednotlivých sídelních objektů ovšem komplikují bahenní nánosy, krátká doba na výzkum a v neposlední řadě personální a finanční zajištění. Z těchto důvodů bych volil především metody nedestruktivního průzkumu lokalit. Vhodnou metodou se ukázalo být magnetometrické měření. Za vhodných podmínek, tj. vypuštěná rybníční plocha a následné přemrznutí (zmrznutí bahenních nánosů), které zajistí bezpečný pohyb po

rybničním dně, by bylo velmi přínosné provést magnetometrické měření na celé východní části rybníka Svět. Nedílnou součástí prospekce by byl rovněž povrchový sběr artefaktů, kdy by byl každý nález pečlivě zaměřen prostřednictvím GPS. V předkládané práci byly tyto metody využity jen v místech, která byla přístupná a nehrozila větší nebezpečí spojená s nestálostí povrchu terénu.

Při vhodném vypuštění, tj. rychleji, aby došlo k odplavení bahenních nánosů, mohou být viditelné půdorysy tehdejších stavení či uvažované základy. Jejich přesné zaměření a následná identifikace by byla nesmírným přínosem. Při odplavení bahenních nánosů považuji za přínosný počín využít výškového fotografického průzkumu lokalit prostřednictvím bezpilotního letounu, který by přinesl aktuální podrobné snímky, ze kterých by bylo možno nalézt a identifikovat nové objekty a situace.

V případě destruktivního výzkumu lokality by měla být preferována spíše exkavace jednotlivých vytypovaných objektů, než plošná skrývka. Objekty odhalené magnetometrickým měřením a vizuálním průzkumem je vhodné podrobit destruktivnímu výzkumu. V případě budoucí exkavace nově objeveného roubeného objektu by bylo vhodné podrobit vzorek dřevěné konstrukce dendrochronologickému datování. Dendrochronologické datování by bylo záhodno provést i na vzorcích z již dříve odkryté odpadní jámy a dřevěné podlahy.

Není pro mne hanbou si přiznat, že se mi sice nepodařilo prokázat přesné pozice a identifikovat jednotlivé stavby, které v dobách dávno minulých tvořily předměstí Třeboně či ves Opatovice. Z objektivních příčin to nebylo proveditelné. Opatovický rybník nebyl i přes plánovaný výlov vypuštěn, rybník Svět byl vypuštěn volnějším tempem, a tudíž bylo dno pokryto masou nahromaděného rybničního bahna, které ukrylo kdysi viditelné základy staveb středověkého předměstí před zraky badatele. Na druhou stranu práce přispěla jistými poznatky k bližší lokalizaci a vymezení polohy Svinenského předměstí. U ZSO Opatovice tomu tak bohužel není. Nicméně se podařilo nashromáždit nemalé množství nových poznatků napomáhajících k hlubšímu poznání lokalit.

Z hlediska archeologické památkové péče podléhá památkové ochraně pouze území, na kterém se předpokládá existence zaniklých Opatovic. Dle SAS je lokalita označena stupněm UAN I a její okolí stupněm UAN II (Obr. 97). Jelikož nebylo možné provést nedestruktivní prospekci lokality, lze považovat možné rozšíření jednotlivých

ochranných pásem prozatím za úkol budoucnosti (Obr. 98). V SAS ovšem není jako UAN vedeno území, na kterém se nachází zaniklé Svinenské předměstí (Obr. 99). Památková ochrana významných lokalit je nezbytná. V případě Svinenského předměstí se jedná o významnou archeologickou lokalitu s potenciálem pro budoucí bádání. Vzhledem k zjištěným poznatkům a zajištění nemalého množství archeologického materiálu je více než vhodné prohlásit území, na němž se sledovaná lokalita nachází, za UAN I a jeho nejbližší okolí za UAN II (Obr. 100). Prohlášení za území s archeologickými nálezy zajisté přispěje k ochraně výjimečné lokality zpodobňující zaniklé předměstí poddanského města. Postup vyhlášení památkové ochrany nad lokalitou a její následné zanesení do SAS je nutné konzultovat s příslušným pracovištěm NPÚ. Památkovou ochranu ve stupni UAN I a zanesení do databáze SAS si také zaslouží okolí hřbitovního kostelíku sv. Jiljí (Obr. 101, 102).²³⁸ Analýza artefaktů získaných povrchovým sběrem v prostorách rybničního dna v blízkosti hřbitovního kostelíka doložila sídelní aktivity již z 2. poloviny 13. století.

Jak vyplynulo z předcházejících řádků, archeologii v prostorách třeboňských rybníků bych se velmi rád věnoval i v době budoucí. Dle mého názoru se jedná o velice zajímavé lokality, které svým specifickým způsobem „zakonzervování pod vodní hladinou“ nesou mnohá svědectví o historii a tehdejším každodenním životě na předměstí poddanského města a okolních osad. Pod nánosy rybničního bahna a vodní hladiny s jistotou čeká ještě mnoho archeologických situací a artefaktů odrážejících v sobě obraz života toho či onoho sociálního prostředí, které čekají na své vyzvednutí z hlubin minulosti, aby nám vypověděly svůj příběh, jak osada a předměstí vypadaly před Nevděkem.

Práce se snažila přinést komplexnější přehled i nové poznatky týkající se archeologického poznání zaniklých sídelních struktur pod zmiňovanými třeboňskými rybníky. Přál bych si, aby se předkládaná práce dala považovat v bádání o dané problematice za přínosnou.

Snad se mé snažení neseťká s „nevděkem“ ...

---

²³⁸ Na vedutě z roku 1808 je zachycen patrně hřbitovní kostelík sv. Jiljí. Zobrazení je z prostorového hlediska a kompozice zobrazujících budov fikcí. Aby pohled z hráze na kostelík a klášter odpovídal, musel by být zrcadlově otočen. Reprodukce veduty získána od PhDr. Jiřiny Psíkové.

14 Literatura a prameny

Andreska, J. 1987: Rybářství a jeho tradice. Praha.

Beneš, A. 1978: Pravěké a slovanské osídlení na území připravované chráněné krajinné oblasti Třeboňsko. In: Třeboň EET, 35-46.

Bezdíčková, A. 2016: Středověké předměstí z pohledu archeologie na příkladu Českého Brodu, bakalářská práce FF UPa, Pardubice.

Bezecná, G. 1995: Lidé kolem rybníků ve světle hospodářských pramenů, Opera Historica 4, 63-75.

Bicková, B. 2016: Proměny Vratislavského domu v Třeboni napříč stoletími, bakalářská práce FF JU, České Budějovice.

Břežan, V. 1985: Životy posledních Rožmberků I, II. Praha.

Borská – Urbánková, M. 1964: Majetková a sociální struktura Českých Budějovic koncem 14. a počátkem 15. století, Sborník archivních prací XIV-1, 119-173.

Boublík, K. 2007: Pokus o rekonstrukci potenciální přirozené vegetace vybraného území Třeboňské pánve, Zprávy České botanické společnosti 42, 155-170.

Burian, V. 1994a: Záchranný archeologický výzkum Trocnovského náměstí v Třeboni. Jindřichohradecký vlastivědný sborník 6, 1-10.

Burian, V. 1994b: Archeologický výzkum v Třeboni 1993. Novum – Měsíční zpravodaj jindřichohradeckého muzea 3/5, nestránkováno.

Burian, V. 1995: Záchranný archeologický výzkum v Třeboni (okres J. Hradec) v roce 1993. Jindřichohradecký vlastivědný sborník 7, 1-12.

Burian, V. 1997a: Archeologická zima. Novum – Měsíční zpravodaj jindřichohradeckého muzea 6/3, nestránkováno.

Burian, V. 1997b: Bilancování archeologického roku. Novum – Měsíční zpravodaj jindřichohradeckého muzea 6/11, nestránkováno.

Burian, V. 2000: Archeologické toulky Jindřichohradeckem. To nejzajímavější z Třeboně. Novum – Měsíční zpravodaj jindřichohradeckého muzea 9/6, nestránkováno.

- Burian, V. 2002:** Záchranný výzkum v Opatovickém rybníku u Třeboně. Novum – Měsíční zpravodaj jindřichohradeckého muzea 11/7, nestránkováno.
- Burian, V. 2002a:** Záchranný archeologický výzkum v Dukelské ulici v Třeboni, Jindřichohradecký vlastivědný sborník 14, 1-7.
- Burian, V. 2002b:** Archeologické ohlédnutí za rokem 2001. Novum – Měsíční zpravodaj jindřichohradeckého muzea 11/3, nestránkováno.
- Burian, V. 2004a:** Záchranný archeologický výzkum na hrázy rybníka Svět v Třeboni (červenec 2004), Vlastivědný sborník Dačicka, Jindřichohradecka a Třeboňska 16, 4-10.
- Burian, V. 2004b:** Archeologické ohlédnutí za rokem 2003. Novum – Měsíční zpravodaj jindřichohradeckého muzea 13/1, nestránkováno.
- Burian, V. 2005:** Komorové kachle s vyobrazením draků ze dna rybníka Svět v Třeboni, Vlastivědný sborník Dačicka, Jindřichohradecka a Třeboňska 17, 1-6.
- Burian, V. 2009:** Jak jsme dělali díru do Světa. Novum – Měsíční zpravodaj jindřichohradeckého muzea 18/8, nestránkováno.
- Burian, V. 2010:** Archeologický výzkum v Opatovickém rybníku, Novum – Měsíční zpravodaj jindřichohradeckého muzea 19/2, nestránkováno.
- Burian, V. 2015:** Archeologie muzea Jindřichohradecka v roce 2014, I. část. Novum – Měsíční zpravodaj jindřichohradeckého muzea 24/2, nestránkováno.
- Burian, V. 2016:** Katastr Tereziánská kasárna. Nálezová zpráva o archeologickém dozoru z 20. 7. – 29. 8. 2008. NZ C-TX-2017-10307. Archiv ARÚ Praha.
- Burian, V. – Vondrovský, V. 2017:** Třeboň, rybník Svět – bývalé Svinenské předměstí, sezony 2000/2001 a 2002/2003. Nálezová zpráva NZ TX-2017-3517. Archiv ARÚ Praha.
- Burian, V. – Vondrovský, V. 2018:** Třeboň, rybník Svět – bývalé Svinenské předměstí, sezony 2005, 2006 a 2008. Nálezová zpráva NZ TX-2018-0554. Archiv ARÚ Praha.
- Burian, V. – Vondrovský, V. 2018a:** Domanín u Třeboně, Opatovický rybník, ZSV Opatovice. Sezony 2000, 2002, 2004 a 2007. NZ c-9102462A. Archiv ARÚ Praha.
- Burian, V. – Vondrovský, V. 2018b:** Třeboň. Dukelská ul., rekonstrukce vodovodu, září – listopad 2001. NZ C-9102551A. Archiv ARÚ Praha.
- Čapek, L. 2010:** Příspěvek k chronologii vrcholně středověké keramiky z Českých Budějovic, Archeologické výzkumy v jižních Čechách 23, 239-260.

Čapek, L. 2013: Archeologické transformace v městském prostředí, disertační práce FF ZČU, Plzeň.

Čapek, L. – Richterová, J. – Vladař, J. 2014: Středověká a novověká keramika z archeologického výzkumu tvrze v Řešanicích (okr. Plzeň-Jih), Archeologické výzkumy v jižních Čechách 27, 247-279.

Čechura, J. 1988: Vypovídací hodnota pramenů hromadné povahy k archeologickému a urbanistickému studiu středověkých měst v Čechách a na Moravě, Archaeologia Historica 13, 133-144.

Čechura, J. 1997: Libějovice – „obilná továrna“ rožmberského dominia, Časopis Národního muzea – řada historická 164, 93-117.

Demek, J. a kol. 2006: Hory a nížiny – zeměpisný lexikon ČR. Praha.

Doležalová, K. 2010: Středověké keramické lampy v Jihlavě a na Starých Horách u Jihlavy, bakalářská práce FF MU, Brno.

Dyk, V. 1956: Základy našeho rybářství. Praha.

Eliška, J. 2007: Archeologický výzkum Pražského předměstí v Českých Budějovicích, bakalářská práce FF UK, Praha.

Eliška, J. 2012: Archeologický výzkum Pražského předměstí v Českých Budějovicích, diplomová práce FF UK, Praha.

Frolík, J. - Sígl, J. 1996: Počátky Kateřinského předměstí v Chrudimi z pohledu archeologie, Chrudimský vlastivědný sborník I, 3-28.

Fröhlich, J. – Kovář, D. – Pešta, J. 2011: Zaniklý obilný mlýn na Blehovském potoce u Osletína na Milevsku – Eine verschwundene Getreidemühle am Blehovský-Bach bei Osletín in der Nähe von Milevsko, Archeologické výzkumy v jižních Čechách 24, 249-262.

Galusová, L. 2007: Zaniklý Mašův mlýn. In: Dějiny staveb, 201-204.

Galusová, L. 2009: Zaniklá díla na vodní pohon jako objekty archeologického poznání, diplomová práce FF ZČU, Plzeň.

Galusová, L. 2010: Archeologický nedestruktivní výzkum vodních děl zaniklých po roce 1945, Acta FF ZČU, 281- 302.

Galusová, L. 2011: Archeologie vodních mlýnů: výsledky a perspektivy – Archaeological research of water mills: outcomes, perspectives, *Antropowebzin* 2, 113-120.

Galusová, L. 2014: Vodní díla ve vesnickém prostředí vrcholného a pozdního středověku v Čechách. Prostorové vazby a sídelní souvislosti – Waterworks in rustical environment of High and Late middle ages in Bohemia. Spatial Relationships and settlement context. Disertační práce FF ZČU, Plzeň.

Galusová, L. 2015: Vodní mlýn jako objekt archeologického výzkumu, *Archaeologia historica* 40, 267-293.

Gryčová, D. 2017: Archeologie zaniklých vodních děl v jižních Čechách, diplomová práce FF ZČU, Plzeň.

Haubelt, J. 2003: Jakub Krčín z Jelčan. Praha.

Havlice, J. – Kypsta, J. 2017: Gotické kachle z Jindřichova Hradce. České Budějovice.

Hazlbauer, Z. 1998: Krása středověkých kamen. Odras náboženských idejí v českém uměleckém řemesle. Praha.

Heřmanová, E. 2012: Jihočeské rybníky a rybníkářství. *Geografické rozhledy* 21(3), 5-7.

Hieke, K. 1978: Praktická dendrologie I. Praha.

Hložek, J. - Menšík, P. 2013: Kozí hrádek (Okr. Tábor). Úloha vody v každodennosti i obraně hradu. In: Archeologické prospekce a nedestruktivní archeologie v Jihočeském kraji, kraji Vysočina, Jihomoravském kraji a v Dolním Rakousku. Sborník z konference, Jindřichův Hradec 6. 3. – 7. 3. 2013, Archeologické výzkumy v jižních Čechách – Supplementum 9. České Budějovice, 137-142.

Hoffmann, F. 1992: České město ve středověku. Praha.

Hoffmann, F. 1998: Bydlení chudých vrstev ve středověkých městech. In: Ponižení a odstrčení. Města versus katastrofy. Sborník příspěvků z 8. vědeckého zasedání Archivu hl. m. Prahy, konaného ve dnech 2. a 3. října 1990 a 13. vědeckého zasedání Archivu hl. m. Prahy ve dnech 3. a 4. října 1995, *Documenta Pragensia*. Praha, 17-25.

Hule, M. 2000: Rybníkářství na Třeboňsku. Historický průvodce. Třeboň.

Hule, M. 2004: Rožmberkův Krčín a Krčínův Rožmberk. Třeboň.

Chlupáč, I. a kol. 2002: Geologická minulost České republiky. Praha.

Chodějovská, E. – Semotanová, E. – Šimůnek, R. 2015: Historical Landscapes in Bohemia. Regions of Třeboň, Broumov and Praha. The Work of the Institute of History CAS 61. Prague.

Jankovská, V. 1980: Palaogeobotanische Rekonstruktion der Vegetationsentwicklung im Becken Třeboňska panev während des Spatglazials und Holozans. In: Vegetace ČSSR A11. Praha, 1-144.

Jankovská, V. 1987: Entwicklung des Moores Mokre Louky bei Třeboň im Postglazial (Palaoökologische Studie), Folia Geobot. Phytotax. 22, 199-216.

Jankovská, V. 1994: Pylové spektrum, synantropní vegetace a perspektivy využití pylových analýz v české archeologii. In: Beneš, J. – Brůna, V. (ed.): Archeologie a krajinná ekologie. Most, 147-159.

Jankovská, V. 1999: Přírodní prostředí a osídlení Třeboňské pánve z hlediska pylové analýzy (pozdní glaciál a holocén). In: A. Beneš – J. Michálek – P. Zavřel, Archeologické nemovité památky okresu České Budějovice. Díl I. Soupis a studie, Praha, 166–172.

Johánková, K. 2007: Poslední Rožmberkové, bakalářská práce FF ZČU, Plzeň.

Klápště, J. 2012: Proměna českých zemí ve středověku. Praha.

Klápště, J. 2016: Hospodaření s vodou ve středověké vsi Ve spáleném u Vyžlovky na Černokostecku, Archeologické rozhledy 68/1, 119-134.

Kociánová, Z. 2004: Konec Svinenského mostu v Třeboni, Vlastivědný sborník Dačicka, Jindřichohradecka a Třeboňska 16, 18-21.

Kovář, D. 2016: Zaniklé rybníky na Českobudějovicku, Stručný přehled tématu a topografie dochovaných pozůstatků historických vodních nádrží, Archeologické výzkumy v jižních Čechách 29, 333-384.

Kovář, M. 1998: Rybníky na dominiu pánů z Hradce ve druhé polovině 16. století, Opera historica 6, 63-75.

Krajíc, R. 1997: Středověká kachlová kamna v Táboře. Tábor.

Krajíc, R. 2003: Sezimovo Ústí – archeologie středověkého poddanského města 3/1-2. Kovárna v Sezimově Ústí a analýza výrobků ze železa. Praha – Sezimovo Ústí – Tábor.

- Krajíc, R. 2005:** Středověké kamnářství. Výzdobné motivy na gotických kachlích z Táborska. Tábor.
- Krajíc, R. 2008:** Středověké cihlářství. Sezimovo Ústí – archeologie středověkého poddanského města 4. České Budějovice – Tábor.
- Krejčík, A. L. 1949:** Urbář z roku 1378 a účty kláštera třeboňského z let 1367 – 1407. Praha.
- Křivánek, R.. – Kuna, M. 2004:** Průzkum detektory kovů. In: M. Kuna (ed.) a kol.: Nedestruktivní archeologie. Teorie, metody a cíle. Praha, 185-193.
- Křivánek R. 2004:** Geofyzikální metody. In: Kuna, M. (ed.) a kol.: Nedestruktivní archeologie. Teorie, metody a cíle. Praha, 237-267.
- Křivánek, R. 2013:** Možnosti uplatnění geofyzikálních metod při průzkumech archeologických lokalit v jižních Čechách. In: Archeologické prospekce a nedestruktivní archeologie v Jihočeském kraji, kraji Vysočina, Jihomoravském kraji a Dolním Rakousku. Sborník z konference, Jindřichův Hradec 6. 3. – 7. 3. 2013. Archeologické výzkumy v jižních Čechách – Supplementum 9. Č. Budějovice, 167-178.
- Křivánek, R. 2016:** Geofyzikální průzkumy předpokládaného mlýna v zaniklé vsi Vyžlovka Ve spáleném, okr. Praha – východ, Archeologie ve středních Čechách 20, 429 – 438.
- Křivka, J. 1955:** Poplužní dvory roudnického panství na sklonku 16. století, Časopis přátel starožitností 63, 78-91.
- Kuna, M. a kol. 2004:** Nedestruktivní archeologie. Teorie, metody a cíle. Praha.
- Listy Jindřichohradecka:** Zaniklá vesnice objevena, 10. 4. 2002 (regionální deník).
- Loskotová, V. 2013:** Vilém z Rožmberka: diplomat a politik, diplomová práce FF ZČU, Plzeň.
- Málková, M. 2015:** Technologie výroby středověké keramiky 13. až 15. století v Čechách a na Moravě, bakalářská práce FF ZČU, Plzeň.
- Matouš, F. 1946:** Třeboň. Praha
- Matouš, F. 1972:** Třeboň. Praha.

- Matoušek, V. 2010:** Čechy krásné, Čechy mé. Proměny krajiny Čech v době industriální. Praha.
- Míka, A. 1953:** Feudální velkostatek v jižních Čechách (XIV. – XVII. stol.). In: Sborník historický 1, 122-213.
- Míka, A. 1954:** České rybníkářství a problém počátků původní akumulace kapitálu v českých zemích, Československý časopis historický 2, 262-272.
- Míka, A. 1955:** Slavná minulost Českého rybníkářství. Praha.
- Míka, A. 1960a:** Poddaný lid v Čechách v první polovině 16. století. Praha.
- Míka, A. 1960b:** Nástin vývoje zemědělské výroby v českých zemích v epoše feudalismu. Praha
- Míka, A. 1963:** Naše rybníky a přehradní jezera. Praha.
- Míka, A. 1970:** Osud slavného domu. Rozkvět a pád rožmberského dominia. České Budějovice.
- Mazáčová, P. 2015:** Otázky kolem poutního odznaku se sv. Voršilou z telečského rybníku, Archeologické výzkumy na Vysočině 6, 5-18.
- Nařízení vlády ČR č. 337/2002 Sb. z 19. 6. 2002** o prohlášení a zrušení prohlášení některých kulturních památek za národní kulturní památky.
- Nejedlá, T. 2015:** Měšťanská architektura v Třeboni v 16. – 18. století, magisterská práce FF MU, Brno.
- Nekuda, V. – Reichertová, K. 1968:** Středověká keramika v Čechách a na Moravě. Brno.
- Nekuda, V. 1975:** Pfaffenschlag. Zaniklá středověká ves u Slavonic. Brno.
- Němec, B. 2001:** Rožmberkové. Životopisná encyklopedie panského rodu. České Budějovice.
- Novák, D. 2019:** Funkční klasifikace a vývoj vrchnostenských sídel ve středověkých a raně novověkých Čechách, Památky archeologické 110, 307-382.
- Nováková, R. 2005:** Opatovický mlýn – na počátku byla grangie cisterciáků?, Vlastivědný sborník Dačicka, Jindřichohradecka a Třeboňska 17, 7–33.

- Nováková, S. 2010:** Krajířové z Krajků. Z Korutan do země České koruny. České Budějovice.
- Nový, R. 1974:** Poddanská města a městečka v předhusitských Čechách, Československý časopis historický 21, 73-109.
- Pánek, J. 1987:** Výprava české šlechty do Itálie v letech 1551-1552. Praha.
- Pánek, J. 1998:** Vilém z Rožmberka. Politik smíru. Praha.
- Pavelková Chmelová, R. – Šarapatka, B. – Frajer, J. – Pavka, P. – Netopil, P. 2013:** Databáze zaniklých rybníků v ČR a jejich současné využití, Acta environmentalia universitatis comenianae (Bratislava) 21/2, 87 – 98.
- Pavelková, R. - Frajer, J. - Netopil, R. 2014:** Historické rybníky České republiky, srovnání se stavem v 2. polovině 19. století. Praha.
- Pavlík, Č. – Vitanovský, M. 2004:** Encyklopedie kachlů v Čechách, na Moravě a ve Slezsku. Ikonografický atlas reliéfů na kachlích gotiky a renesance. Praha.
- Pavlík, Č. 2010:** Draci na kachlích gotiky a renesance aneb kouzelný svět fantazie, Archaeologia historica 35, 273-301.
- Pavlín, V. 2012:** Turismus v chráněných oblastech – příklad CHKO Třeboňsko, bakalářská práce ZF JU. České Budějovice.
- Petráň, J. 1985:** Dějiny hmotné kultury, I/II. Praha.
- Petrík, J. – Hlavica, M. – Petr, L. – Chmela, T. – Schenk, Z. – Lukšíková, H. – Milo, P. – Vrla, R. – Odehnal, P. – Petrůj, Z. – Petrůj, M. – Kočár, P. 2017:** Rybník jako součást hospodářství vrchnostenského panství a indikátor podoby krajiny jižního Valašska v 15. až 17. století, Archaeologia historica 42/2, 789-817.
- Piekalski, J. 1999:** Transformace měst středověké střední Evropy. Prostorová struktura. In: Mediaevalia archaeologica 1, 21-42.
- Preusz, M. – Paclíková, K. – Pták, M. 2013:** Zaniklá vodní díla v bývalé rožmberské oboře u Netolic (Předběžná zpráva k začínajícímu historicko-archeologickému výzkumu), In: Archeologická prospekce a nedestruktivní archeologie v Jihočeském kraji, kraji Vysočina, Jihomoravském kraji a v Dolním Rakousku. Sborník z konference,

Jindřichův Hradec 6. 3. – 7. 3. 2013, Archeologické výzkumy v jižních Čechách – Supplementum 9. České Budějovice, 221-229.

Profous, A. 1951: Místní jména v Čechách. Jejich vznik, původní význam a změny. Díl III M-Ř. Praha.

Procházka, R. – Peška, M. 2007: Základní rysy vývoje brněnské keramiky ve 12. – 13 / 14. stol. – Grundlinien der Entwicklung der Keramik von Brno im 12. - 13. / 14. Jahrhundert. Přehled výzkumů 48, 143-270.

Psíková, J. 2005: Rybníky a rybníkářství ve fondu Archiv města Třeboň. Vlastivědný sborník Dačicka, Jindřichohradecka a Třeboňska 17, 113-121.

Psíková, J. – Ziegler, J. 2009: Třeboň. Praha.

Pták, M. – Jiřík, J. – Šálková, T. 2012: Výzkum středověkého sídliště v ploše dnešního Nového rybníka na katastru Chřešťovice (okr. Písek), Archeologické výzkumy v jižních Čechách 25, 283-293.

Pumpr, P. 2010: Beneficia, záduší a patronát v barokních Čechách. Na příkladu třeboňského panství na přelomu 17. a 18. století. Brno.

Richter, M. 1982: Hradištko u Davle, městečko ostrovského kláštera. Praha.

Richter, M. – Krajíc, R. 2001: Sezimovo Ústí: archeologie středověkého poddanského města. 2, Levobřežní předměstí – archeologický výzkum 1962-1988. Praha.

Schmitová, A. 1953: Překlad původního díla J. Dubravia "De piscinis"- O rybnících. Praha.

Smetánka, Z. 1986: Nálezová zpráva z 28. – 30. 11. 1986. Archiv ARÚ Praha, čj. 1680/87.

Smetánka, Z. 1969: K morfologii českých středověkých kachlů, Památky archeologické 60, 228-262.

Smíšek, J. 1955: Dvorská čeled' na statech hradeckých koncem 16. věku. In: Jihočeský sborník historický 24, 49-52, 91-97.

SOA Třeboň, SOkA J. Hradec, Archiv města Třeboň, Regesta listiny, inv. č. 2, sig. IA 2, 28. 9. 1384.

SOA Třeboň, SOkA J. Hradec, Archiv města Třeboň, Regesta listiny, inv. č. 39, sig. IB 2, 21. 9. 1376.

SOA Třeboň, SOkA J. Hradec, Archiv města Třeboň, Regesta listiny, inv. č. 42, sig. IB 5, 23. 2. 1480.

Stejskal, A. - Stejskalová, H. 2012: Ryby a lidé: Rožmberkové a rybníkářství na jihu Čech a ve Waldviertlu. České Budějovice.

Svatoň, J. 1981: Třeboň. In: Paměť měst městské památkové rezervace v českých zemích. Praha, 358-369.

Šusta, J. 1995: Pět století rybníčního hospodářství v Třeboni. Třeboň.

Titl, D. 2017: Třeboň, Pasovští a stavovské povstání, bakalářská práce FF JU. České Budějovice.

Truhlář, J. 1880: Urbář zboží rožmberského z roku 1379. Praha.

Váňa, M. 2013: Archeologie vesnic zaniklých ve 20. století: Vesnice postižené vznikem vodních nádrží. Diplomová práce FF ZČU, Plzeň.

Vařeka, P. 2006: Archeologie zaniklých středověkých vesnic na Rokycansku 1. Plzeň.

Veselá, L. 2005: Knihy na dvoře Rožmberků. Praha.

Vích, D. 2014: Příspěvek k metodice detektorové prospekce v archeologii, Archeologie východních Čech 7, 152 – 172.

Vitner, Č. – Maršík, F. – Roubík, J. – Vokoun, J. 2000: Přírodní podmínky a typologická šetření. In: Oblastní plán rozvoje lesů. Třeboňská pánev. ÚHÚL České Budějovice.

Vrbová, J. – Pokorný, P. 2001: Mrtvý les u Třeboně – netradiční doklad krajinných procesů na počátku středověké kolonizace jihočeských pánví, Archeologické rozhledy 53, 704-716.

Winter, Z. 1892: Kulturní obraz českých měst – život veřejný mezi lety 1420 – 1620. Praha.

Internetové zdroje:

<https://digi.ceskearchivy.cz/921200001003111> [citováno dne 8. 4. 2019] - Kociánová, Z. 2005: Inventář fondu Velkostatek Třeboň – Archiv do roku 1784, 1323-1784 (1886). Třeboň [online].

<https://digi.ceskearchivy.cz/922210301000075> [citováno dne 8. 4. 2019] - SOA Třeboň, SOkA J. Hradec, Archiv města Třeboň, Regesta listiny, inv. č 466, sig. III A-7, 28. 3. 1439 [online].

<https://digi.ceskearchivy.cz/1414/1/6618/5990/5/0> [citováno dne 11. 12. 2018] -SOA Třeboň – oddělení Třeboň, Mapy a technické výkresy, Mapa třeboňského panství z r. 1684 [online].

<https://digi.ceskearchivy.cz/544445/1/6279/5427/5/0> [citováno dne 11. 12. 2018] - SOA Třeboň – oddělení Třeboň, fond Velkostatek Třeboň, Job Salamon Gottfried, Předloha k mapě rybníční soustavy na třeboňském panství, inv. č. 2599 [online].

<https://digi.ceskearchivy.cz/92100001003111> [citováno dne 8. 4. 2019] - SOA Třeboň – oddělení Třeboň, fond Velkostatek Třeboň – Archiv do roku 1784, 1323-1784 (1886), Regesta listiny, inv. č. 454, sig. IA IAα N° 146a, 6. 1. 1417 [online].

<https://digi.ceskearchivy.cz/921200001003111> [citováno dne 8. 4. 2019] - SOA Třeboň – oddělení Třeboň, fond Velkostatek Třeboň – Archiv do roku 1784, 1323-1784 (1886), Regesta listiny, inv. č. 912, sig. IA 6T N° 14, 8. 9. 1518 [online].

<https://digi.ceskearchivy.cz/921200001003111> [citováno dne 8. 4. 2019] - SOA Třeboň – oddělení Třeboň, fond Velkostatek Třeboň – Archiv do roku 1784, 1323-1784 (1886), Regesta listiny, inv. č. 913, sig. IA 6T N° 15, 16. 9. 1525 [online].

<https://digi.ceskearchivy.cz/770224/> [citováno dne 9. 3. 2020] - SOA Třeboň – oddělení Třeboň, fond Velkostatek Třeboň, kn. č. 72, pův sign. IA6G beta Nro3 A/2 [online].

<https://digi.ceskearchivy.cz/770226/34> [citováno dne 9. 3. 2020] - SOA Třeboň – oddělení Třeboň, fond Velkostatek Třeboň, I A 6Gbeta No 3b [online].

<http://www.rybniky-trebonsko.cz/> [citováno dne 3. 4. 2019] - Databáze rybníků spadajících pod MAS Třeboňsko [online].

<http://trebonsko.ochranaprirody.cz/charakteristika-oblasti/vyvoj-krajiny> [citováno dne 7. 4. 2018] - Historický vývoj krajiny [online].

<http://www.pivovar-regent.cz/cz/pivovar-regent/historie-pivovaru?yes=yes> [citováno dne 26. 11. 2018] - Historie pivovaru Regent [online].

<http://landscapes.hiu.cas.cz/trebonsko/hradecek.php> [citováno dne 14. 4. 2019] - Hrádeček – příběh zaniklého rybníka a vyznačování mikroregionálních hranic v terénu kolem roku 1700 [online].

<https://www.husitsky-bedekr.cz/misto/klaster-zwettl> [citováno dne 15. 4. 2018] - Klášter Zwettl [online].

<http://www.trebon.rybarstvi.cz> [citováno dne 3. 2. 2019] - Rybářství Třeboň a.s. [online].

<http://www.rybniky-trebonsko.cz/domanin/opatovicky/6/121/#rybnik> [citováno dne 12. 4. 2019] - Rybník Opatovický [online].

<https://www.trebonskykapr.cz/rybnik-opatovicky> [citováno dne 12. 4. 2019] - Rybník Opatovický [online].

<http://www.pivovar-regent.cz/cz/pivovar-regent/historie-pivovaru?yes=yes> [citováno dne 4. 1. 2019] - Rybník Svět – pivovarská studna [online].

<http://www.rybniky-trebonsko.cz/trebon/svet/6/78/#rybnik> [citováno dne 12. 4. 2019] - Rybník Svět [online].

https://lms.cuzk.cz/lms/lms_prehl_05.html [citováno dne 19. 1. 2020] - Letecké snímkování zájmové oblasti [online].

<https://ags.cuzk.cz/dmr/> [citováno dne 12. 4. 2019] - Mapový podklad - Třeboňsko a okolí [online].

<https://www.google.cz/maps/> Mapový podklad – Třeboňsko a okolí [online].

http://geoportal.krajihocesky.gov.cz/gs/data/uploads/up_studie/us_trebonsko_novohradsko/01_analyticka_cast_tnh.pdf [citováno dne 29. 4. 2018] - Územní studie Třeboňsko Novohradsko 2009, 71 [online].

<http://landscapes.hiu.cas.cz/trebonsko/vyvojpanstvi.php> [citováno dne 7. 4. 2018] - Územní vývoj panství Třeboň (cca 1350–1700) [online].

<http://ftp.npu.cz/pro-odborniky/pracoviste-npu/uop-v-ceskych-budejovicich/novinky-vypis-vsech/news/novinky-archiv/news/14965-nalez-systemu-historickych-vypusti-rybnika-jordan-v-tabore-je-za-jihocesky-kraj-nominovan-na-cenu-patrimonium-pro-futuro/> [citováno dne 25. 3. 2019] - Tisková zpráva NPÚ České Budějovice ze dne 24. 7. 2014 [online].

Písemná a ústní sdělení

Beneš, J. – písemné sdělení, 5. 4. 2019.

Burian, V. – ústní sdělení, 12. 9. 2017, 2. 11. 2018, 14. 11. 2018, 26. 3. 2019.

Eisert, Z. – písemné sdělení, 5. 10. 2018, 8. 10. 2018, 9. 10. 2018.

Hrabáková, L. – ústní sdělení, 9. 1. 2019.

Konrádová, M. – písemné sdělení, 24. 4. 2019.

Krajíc, R. – ústní sdělení, 11. 4. 2018, 25. 3. 2019.

Novák, J. – ústní sdělení, 18. 11. 2019.

Psíková, J. – písemné sdělení, 23. 1. 2020, 9. 3. 2020, 14. 3. 2020, 26. 3. 2020.

Pták, M. – ústní sdělení, 30. 11. 2019.

Rajlich, P. – ústní sdělení, 10. 4. 2019.

Šnejd, D. – ústní sdělení, 27. 3. 2019.

15 Seznam zkratek

Zkratky institucí:

FÚ Třeboň	Finanční úřad Třeboň
JČM	Jihočeské Muzeum
MěÚ Třeboň	Městský úřad Třeboň
MJH	Muzeum Jindřichohradecka
NPÚ	Národní památkový ústav
SOA Třeboň	Státní oblastní archiv
SOkA Jindřichův Hradec	Státní okresní archiv

Zkratky užívané při deskripci:

ČVS	čelní vyhřívací stěna
DNK	dno nádobkového kachle
Ks	kus
OLKK	okrajová lišta komorového kachle
ONK	okraj nádobkového kachle
OR typ	druh okraje - Opatovický rybník
OVO	okraj vyhřívacího otvoru
VO	vyhřívací otvor
VOL	vnitřní obvodová lišta
SP typ	druh okraje - Svinenské předměstí
VP	výzdobný prvek - Opatovický rybník
VP SP	výzdobný prvek - Svinenské předměstí

Jiné:

GIS	Geographic information system
GPS	Global positioning system
gr.	groš
Obr.	obrazová příloha
inv. č.	inventární číslo
přír. č.	přírůstkové číslo
SAS	Státní archeologický seznam
Tab.	tabulková příloha
UAN	území s archeologickými nálezy
ZAV	záchranný archeologický výzkum
ZSO	zaniklá středověká osada

16 Seznam příloh

Obr. 1 – Třeboň (převzato z <https://ags.cuzk.cz/dmr/> [citováno dne 18. 1. 2020], úprava autor).

Obr. 2 – Územní rozvoj panství Třeboň (převzato z <http://landscapes.hiu.cas.cz/trebonsko/vyvojpanstvi.php> [citováno dne 18. 1. 2020], úprava autor).

Obr. 3 – Mapa třeboňského panství z roku 1684 (převzato z <https://digi.ceskearchivy.cz/1414/1/6618/5990/5/0> [citováno dne 18. 1. 2020], úprava autor).

Obr. 4 - Předloha k mapě od Joba Salamona Gottfrieda z roku 1683 (převzato z <https://digi.ceskearchivy.cz/544445/1/6279/5427/5/0> [citováno dne 18. 1. 2020], úprava autor).

Obr. 5 – Vyznačení archeologických aktivit ve městě Třeboň. Vytvořeno v programu GIS (úprava autor).

Obr. 6 – ZAV u Novohradské brány, akce: Hráz rybníka Svět, relikt uvažované fortifikace I. část (foto a úprava autor).

Obr. 7 – ZAV u Novohradské brány, akce: Hráz rybníka Svět, relikt uvažované fortifikace II. část (foto a úprava autor).

Obr. 8 - ZAV u Novohradské brány, akce: Hráz rybníka Svět, hatění cesty – detail (foto a úprava autor).

Obr. 9 – Rybník Opatovický – zájmové území (převzato z <https://ags.cuzk.cz/dmr/> [citováno dne 18. 1. 2020], úprava autor).

Obr. 10 - Pohled na dno vypuštěného Opatovického rybníka směrem na Třeboň. V popředí plocha budoucího výzkumu (foto V. Burian; Burian – Vondrovský 2018a, 6).

Obr. 11 - Poloha Opatovického rybníka na podkladu Základní mapy ČR 1: 10 000 s vyznačenou lokací výzkumu (Burian – Vondrovský 2018a, 5).

Obr. 12 - Poloha zkoumaného objektu na podkladu Státní mapy 1: 5000 (Burian – Vondrovský 2018a, 5).

Obr. 13 - Zkoumaný objekt po začišťení (foto V. Burian; Burian – Vondrovský 2018a, 6).

Obr. 14 - Objekt po vybrání výplně (foto V. Burian; Burian – Vondrovský 2018a, 7).

Obr. 15 – Původní kresebná dokumentace sídlištního objektu (kresba V. Burian).

Obr. 16 - Zkoumaný objekt (Burian – Vondrovský 2018a, 6; překresleno V. Vondrovským).

Obr. 17 - Opatovický rybník. Výběr keramických nálezů, inv. č. 1337/2 (foto a úprava autor).

- Obr. 18 - Opatovický rybník. Výběr keramických nálezů, inv. č. 1337/2, 3 (*foto a úprava autor*).
- Obr. 19 – Opatovický rybník. Výběr keramických nálezů, inv. č. 1337/6 (*foto a úprava autor*).
- Obr. 20 – Opatovický rybník. Výběr keramických nálezů, inv. č. 1337/12 (*foto a úprava autor*).
- Obr. 21 – Opatovický rybník. Technická keramika – keramické přesleny, inv. č. 1337/2 (*foto a úprava autor*).
- Obr. 22 – Opatovický rybník. Hliněná mazanice - výběr, inv. č. 1337/14, 16 (*foto a úprava autor*).
- Obr. 23 – Opatovický rybník. Výběr kovových nálezů, inv. č. 1337/13 (*foto a úprava autor*).
- Obr. 24 – Rybník Svět – zájmové území (*převzato z <https://ags.cuzk.cz/dmr/> [citováno dne 18. 1. 2020], úprava autor*).
- Obr. 25 - Panoramatický pohled z hráze na vypuštěný rybník Svět (*foto T. Neužilová, úprava autor*).
- Obr. 26 - Poloha reliktní Svinenského předměstí na podkladu Základní mapy ČR 1:10 000 dle V Buriana (*Burian – Vondrovský 2017, 10*).
- Obr. 27 - Poloha zkoumané jímky (1) a dochované dřevěné podlahy (2) na podkladu Státní mapy 1: 5000 (*Burian – Vondrovský 2017, 10*).
- Obr. 28 - 4. Začištění pozůstatků jímky, sezona 2000/2001 (*foto V. Burian; Burian - Vondrovský 2017, 11*).
- Obr. 29 - Dno jímky po začištění, sezona 2002/2003 (*foto V. Burian; Burian – Vondrovský 2017, 12*).
- Obr. 30 - Detail dřevěné podlahy po začištění, sezona 2002/2003 (*foto V. Burian; Burian – Vondrovský 2017, 13*).
- Obr. 31 – Původní kresebná dokumentace objektu (*kresba V. Burian*).
- Obr. 32 – Svinenské předměstí. Výběr keramických nálezů – poklice, inv. č. 1339/132 (*foto a úprava autor*).
- Obr. 33 – Svinenské předměstí. Výběr keramických nálezů – okraje nádob, inv. č. 1339/73 (*foto a úprava autor*).
- Obr. 34 - Svinenské předměstí. Výběr keramických nálezů – okraje nádob, inv. č. 1339/132 (*foto a úprava autor*).
- Obr. 35 - Svinenské předměstí. Výběr keramických nálezů – okraje nádob, inv. č. 1339/132 (*foto a úprava autor*).
- Obr. 36 - Svinenské předměstí. Výběr keramických nálezů – okraje nádob, inv. č. 1339/132 (*foto a úprava autor*).

- Obr. 37 – Svinenské předměstí. Výběr keramických nálezů – dna, inv. č. 1339/28 (*foto a úprava autor*).
- Obr. 38 - Svinenské předměstí. Gotický nádobkový kachel, inv. č. 1339/187 (*foto a úprava autor*).
- Obr. 39 - Svinenské předměstí. Gotický nádobkový kachel, inv. č. 1339/188 (*foto a úprava autor*).
- Obr. 40 - Svinenské předměstí. Komorový kachel s motivem sv. Jiří na koni s drakem a princeznou, inv. č. 1339/189 (*foto F. Fürbach; Burian – Vondrovský 2017, 14*).
- Obr. 41 - Svinenské předměstí. Komorový kachel s motivem dvou draků se spletenými krky, inv. č. 1339/219 (*foto a úprava autor*).
- Obr. 42 - Svinenské předměstí. Torzo komorového kachle s motivem dvou draků se spletenými krky, inv. č. 1339/218 (*foto a úprava autor*).
- Obr. 43 - Svinenské předměstí. Výběr torz komorových kachlů, inv. č. 1339/132, 183 (*foto a úprava autor*).
- Obr. 44 - Svinenské předměstí. Výběr torz ČVS komorových kachlů, inv. č. 1339/183 (*foto a úprava autor*).
- Obr. 45 - Svinenské předměstí. Výběr fragmentů nádobkových kachlů, inv. č. 1339/53 (*foto a úprava autor*).
- Obr. 46 - Svinenské předměstí. Výběr kovových nálezů, inv. č. 1339/153 (*foto a úprava autor*).
- Obr. 47 - Svinenské předměstí. Dřevo – výběr, inv. č. 1339/126 (*foto a úprava autor*).
- Obr. 48 - Svinenské předměstí. Torzo kůže, inv. č. 1339/126 (*foto a úprava autor*).
- Obr. 49 - Bahenní nánosy na dně rybníka Svět. Pohled z hráze na zkoumané plochy (*foto a úprava autor*).
- Obr. 50 - Bahenní nánosy na dně rybníka Svět. Pohled na zkoumané plochy (*foto a úprava autor*).
- Obr. 51- Povrchový sběr artefaktů. Zaměření keramických fragmentů. Vytvořeno v programu GIS (*úprava autor*).
- Obr. 52 - Povrchový sběr artefaktů. Zaměření polygonů sběru, zaměření nálezů. Vytvořeno v programu GIS (*úprava autor*).
- Obr. 53 - Polygon S1 – pohled na zkoumanou plochu (*foto a úprava autor*).
- Obr. 54 - Bc. Jiří Müller při průzkumu lokality (*foto a úprava autor*).
- Obr. 55 - Polygon S2 – pohled na zkoumanou plochu (*foto a úprava autor*).
- Obr. 56 - Fragment hrnce zajištěný při povrchovém sběru artefaktů v polygonu S2 (*foto a úprava autor*).

Obr. 57 - Shluk fragmentů keramického materiálu v místech kumulace stavebního materiálu (*foto a úprava autor*).

Obr. 58 - Polygon S4 – pohled na zkoumanou plochu (*foto a úprava autor*).

Obr. 59- Polygon S5 – pohled na zkoumanou plochu (*foto autor*).

Obr. 60 - Autor a Jaroslav Novák při prospekci detektorem kovu (*foto T. Neužilová, úprava autor*).

Obr. 61 - Detektorová prospekce lokality. Plocha D1 – zaměření nálezů. Vytvořeno v programu GIS (*úprava autor*).

Obr. 62 - Detektorová prospekce lokality. Plocha D2 – zaměření jednotlivých impulzů. Vytvořeno v programu GIS (*úprava autor*).

Obr. 63 - PhDr. Jan John, Ph.D. provádí magnetometrickou prospekci lokality (*foto a úprava autor*).

Obr. 64 - Výsledná data z magnetometrické prospekce lokality. Označení anomálií. Vytvořeno v programu Surfer (*vytvořil J. John, následná úprava autor*).

Obr. 65 - Plocha M – A1. Výsledek magnetometrického měření (*úprava autor*).

Obr. 66 - Geofyzikální prospekce. Zanesení výsledků geofyzikální prospekce do mapového podkladu. Vytvořeno v programu GIS (*úprava autor*).

Obr. 67- Předpokládaná trasa původní cesty ke Svinům. Vytvořeno v programu GIS (*úprava autor*).

Obr. 68 - Plocha M – A2. Výsledek magnetometrického měření (*úprava autor*).

Obr. 69 - Plocha M – B. Výsledek magnetometrického měření (*úprava autor*).

Obr. 70 - Výsledek vizuální prospekce lokality. Vytvořeno v programu GIS (*úprava autor*).

Obr. 71 - Letecké snímkování zájmové oblasti z 3. 5. 1949 (*převzato z https://lms.cuzk.cz/lms/lms_prehl_05.html [citováno dne 19. 1. 2020], úprava autor*).

Obr. 72 - Stavební materiál. Shluky kamene a cihel (*foto a úprava autor*).

Obr. 73 - Stavební materiál. Shluky kamene a cihel (*foto a úprava autor*).

Obr. 74 - Stavební materiál. Shluky kamene a cihel (*foto a úprava autor*).

Obr. 75 - Solitérně stojící stavební destrukce 1 (*foto a úprava autor*).

Obr. 76 - Solitérně stojící stavební destrukce 2 (*foto a úprava autor*).

Obr. 77 - Obr. 77 – Pohlednice: Třeboň, Rybolov „Světa“ do B. J. Kocipinského (*převzato z <https://digi.ceskearchivy.cz/5000117/1> [citováno dne 20. 2. 2020], úprava autor*).

Obr. 78 - Architektonický prvek. Čelní pohled (*foto a úprava autor*).

- Obr. 79 - Architektonický prvek. Pohled shora (*foto a úprava autor*).
- Obr. 80 - Architektonický prvek. Pohled na východní stranu s kovovým okem (*foto a úprava autor*).
- Obr. 81 - Objekt s výdřevou. Pohled Z → V, stav k 17. 11. 2018 (*foto a úprava autor*).
- Obr. 82 - Objekt s výdřevou. Pohled V → Z, stav k 17. 11. 2018 (*foto a úprava autor*).
- Obr. 83 - Zaměření objektu s výdřevou. Vytvořeno v programu GIS (*úprava autor*).
- Obr. 84 - Zaměření povrchového sběru artefaktů v okolí objektu s výdřevou. Vytvořeno v programu GIS (*úprava autor*).
- Obr. 85 - Objekt s výdřevou, stav k 18. 11. 2020 (*foto a úprava autor*).
- Obr. 86 - Detail kůlu (*foto a úprava autor*).
- Obr. 87 - Svinenské předměstí. Výběr keramických nálezů – užitková keramika, S2/9 (*foto a úprava autor*).
- Obr. 88 - Svinenské předměstí. Výběr keramických nálezů – užitková keramika, S4/10 (*foto a úprava autor*).
- Obr. 89 - Svinenské předměstí. Výběr keramických nálezů – kamnářská keramika, fragment ČVS komorového kachle, S4/12 (*foto a úprava autor*).
- Obr. 90 - Svinenské předměstí. Výběr keramických nálezů – užitková keramika, S5/1 (*foto a úprava autor*).
- Obr. 91 - Svinenské předměstí. Výběr keramických nálezů – užitková keramika, S5/1, 2 (*foto a úprava autor*).
- Obr. 92 - Svinenské předměstí. Výběr keramických nálezů – užitková keramika, S5/2 (*foto a úprava autor*).
- Obr. 93 - Svinenské předměstí. Výběr kovových nálezů, D1/1 – 7, 9 – 14 (*foto a úprava autor*).
- Obr. 94 - Svinenské předměstí. Kovová objímka pádla / vesla, D1/8 (*foto a úprava autor*).
- Obr. 95 - Svinenské předměstí. Výběr keramických nálezů – stavební keramika, 1) S1/1, 2) S2/8 (*foto a úprava autor*).
- Obr. 96 - Svinenské předměstí. Výběr keramických nálezů – stavební keramika, S5/1 (*foto a úprava autor*).
- Obr. 97 - ZSO Opatovice – ochrana z hlediska archeologické památkové péče (*převzato z <http://isad.npu.cz> [citováno dne 28. 1. 2020], úprava autor*).
- Obr. 98 - ZSO Opatovice – návrh rozšíření UAN (*převzato z <http://isad.npu.cz> [citováno dne 28. 1. 2020], úprava autor*).
- Obr. 99 - Svinenské předměstí – ochrana z hlediska památkové péče (*převzato z <http://isad.npu.cz> [citováno dne 28. 1. 2020], úprava autor*).

Obr. 100 - Svinenské předměstí – návrh UAN (převzato z <http://isad.npu.cz> [citováno dne 28. 1. 2020], úprava autor).

Obr. 101 - U sv. Jiljí – návrh UAN (převzato z <http://isad.npu.cz> [citováno dne 28. 1. 2020], úprava autor).

Obr. 102 - Veduta z roku 1808 zachycující patrně hřbitovní kostel sv. Jiljí (Psíková – písemné sdělení, 23. 1. 2020, úprava autor).

Tab. 1A – Břilická rybníční soustava.

Tab. 2A – Cepská rybníční soustava.

Tab. 3A – Dobrovodská rybníční soustava.

Tab. 4A – Domanínská rybníční soustava.

Tab. 5A – Hatínská rybníční soustava.

Tab. 6A – Holenská rybníční soustava.

Tab. 7A – Horusitská rybníční soustava.

Tab. 8A – Hrdlořezská rybníční soustava.

Tab. 9A – Chlumská rybníční soustava.

Tab. 10A – Kardašorečická rybníční soustava.

Tab. 11A – Klecká (Nadějská) rybníční soustava.

Tab. 12A – Kolenecká rybníční soustava.

Tab. 13A – Lásenická rybníční soustava.

Tab. 14A – Lipovská rybníční soustava.

Tab. 15A – Rybníční soustava Miletínského potoka.

Tab. 16A – Rybníky bez zařazení do rybníční soustavy.

Tab. 17A – Oborská rybníční soustava.

Tab. 18A – Opatovická rybníční soustava.

Tab. 19A – Rožmberská rybníční soustava.

Tab. 20A – Svatovítská rybníční soustava.

Tab. 21A – Pístinská rybníční soustava.

Tab. 22A – Spolská rybníční soustava.

Tab. 23A – Staňkovská rybníční soustava.

Tab. 24A – Suchdolská rybníční soustava.

Tab. 25A – Světská rybníční soustava.

Tab. 26A – Tisská rybníční soustava.

Tab. 27A – Újezdecká rybníční soustava.

Tab. 28A – Vřesenská rybníční soustava.

Tab. 29A – Vyderská rybníční soustava.

Tab. 30A – Witmanovská rybníční soustava.

Tab. 31A – Záblatská rybníční soustava.

Tab. 1B – ZSO Opatovice – seznam nálezů.

Tab. 2B - Velikost fragmentu [cm].

Tab. 3B - Počet zohledněných fragmentů.

Tab. 4B - Síla stěny fragmentu.

Tab. 5B - Zastoupení keramiky s příměsí grafitu.

Tab. 6B - Druh výpalu keramického materiálu.

Tab. 7B – Barva povrchu fragmentů keramického materiálu.

Tab. 8B - Zrnitost keramického materiálu v rámci sledovaného souboru.

Tab. 9B - Povrchová úprava fragmentů keramického materiálu.

Tab. 10B - Procentuální zastoupení keramického materiálu pro daná období.

Tab. 11B - Datace keramického materiálu z výplně sídlištního objektu.

Tab. 12B – Okraje keramických nádob – deskripce.

Tab. 13B - Procentuální zastoupení jednotlivých typů okrajů v rámci sledovaného souboru.

Tab. 14B - Procentuální zastoupení sledovaných okrajů v rámci časového období.

Tab. 15B - Procentuální zhodnocení velikostí nádob na základě poloměru hrdla.

Tab. 16B - Dna nádob – deskripce.

Tab. 17B - Procentuální zastoupení jednotlivých typů dna v rámci sledovaného souboru.

Tab. 18B - Procentuální zhodnocení velikostí nádob na základě poloměru dna.

Tab. 19B - Procentuální zastoupení fragmentů s výzdobným prvkem v rámci souboru.

Tab. 20B - Výzdobné prvky a jejich procentuální zastoupení na dané části nádoby.

Tab. 21B - Zastoupení jednotlivých typů výzdobných prvků v %.

Tab. 22B – Přeslen č. 1.

Tab. 23B – Přeslen č. 2.

Tab. 24B – Hliněná mazanice.

Tab. 25B – Kovové artefakty.

Tab. 1C – Svinenské předměstí – seznam nálezů.

Tab. 2C - Procentuální zastoupení jednotlivých druhů artefaktů.

Tab. 3C - Zastoupení archeologického materiálu v rámci jednotlivých částí lokality.

Tab. 4C - Podíl exkavovaného materiálu vůči povrchovým sběrům.

Tab. 5C – Jímka.

Tab. 6C - Procentuální zastoupení jednotlivých druhů materiálu v objektu.

Tab. 7C - Velikost fragmentu [cm].

Tab. 8C - Počet zohledněných fragmentů.

Tab. 9C - Síla stěny fragmentu.

Tab. 10C - Druh výpalu keramického materiálu.

Tab. 11C - Barva povrchu keramického materiálu.

Tab. 12C - Procentuální zastoupení jednotlivých částí keramických nádob.

Tab. 13C - Okraje keramických nádob – deskripce.

Tab. 14C - Procentuální zastoupení jednotlivých typů okrajů.

Tab. 15C - Procentuální zhodnocení velikostí nádob na základě poloměru hrdla.

Tab. 16C - Dna nádob – deskripce.

Tab. 17C - Procentuální zastoupení jednotlivých typů dna v rámci sledovaného souboru.

Tab. 18C - Procentuální zhodnocení velikostí nádob na základě poloměru dna.

Tab. 19C - Procentuální zastoupení fragmentů s výzdobným prvkem v rámci souboru.

Tab. 20C - Výzdobné prvky a jejich procentuální zastoupení na dané části nádoby.

Tab. 21C - Zastoupení jednotlivých typů výzdobných prvků v %.

Tab. 22C - Procentuální zastoupení nádobkových a komorových kachlů.

Tab. 23C - Druh výpalu fragmentů kamnářské keramiky.

Tab. 24C - Procentuální zastoupení jednotlivých částí nádobkových kachlů.

Tab. 25C - Procentuální zastoupení jednotlivých částí komorových kachlů.

Tab. 26C - Barva povrchu fragmentů kamnářské keramiky.

Tab. 27C - Nádobkové kachle – okraje.

Tab. 28C - Procentuální zastoupení jednotlivých typů okrajů nádobkových kachlů.

Tab. 29C - Nádobkové kachle – dna.

Tab. 30C - Procentuální zastoupení jednotlivých typů den nádobkových kachlů.

Tab. 31C - Komorové kachle.

Tab. 32C - Procentuální zastoupení jednotlivých typů okrajových lišt komorových kachlů.

Tab. 33C - Procentuální zastoupení jednotlivých typů okrajů vyhřívacích otvorů komorových kachlů.

Tab. 34C - Kovové předměty.

Tab. 1D – Procentuální zastoupení jednotlivých druhů zajištěného materiálu.

Tab. 2D – Procentuální zastoupení jednotlivých druhů keramického materiálu.

Tab. 3D – Procentuální zastoupení užitkové keramiky v rámci jednotlivých polygonů.

Tab. 4D – Druh výpalu užitkové keramiky.

Tab. 5D – Procentuální zastoupení jednotlivých částí keramických nádob.

Tab. 6D – Procentuální zastoupení jednotlivých typů den v rámci sledovaného souboru.

Tab. 7D – Procentuální zastoupení jednotlivých typů okrajů v rámci sledovaného souboru.

Tab. 8D – Kovové předměty.

Tab. 1E – Svinenské předměstí. Výběr keramických nálezů z výzkumu na hrázi rybníka Svět 2004 (*kresba Y. Měrlová; Burian 2004a, 8*).

Tab. 2E - Svinenské předměstí. Výběr keramických nálezů z výzkumu na hrázi rybníka Svět 2004 (*kresba Y. Měrlová; Burian 2004a, 9*).

Tab. 3E - Svinenské předměstí. Výběr keramických nálezů z výzkumu na hrázi rybníka Svět 2004 (*kresba Y. Měrlová; Burian 2004a, 10*).

Tab. 4E – Svinenské předměstí. Výběr keramických nálezů, polygon S2 (*kresba Š. Doležalová, úprava autor*).

Tab. 5E - Svinenské předměstí. Výběr keramických nálezů, polygon S4/10-13 (*kresba Š. Doležalová, úprava autor*).

Tab. 6E - Svinenské předměstí. Výběr keramických nálezů, polygon S4/12 (*kresba Š. Doležalová, úprava autor*).

Tab. 7E - Svinenské předměstí. Výběr keramických nálezů, polygon S5/1 (*kresba Š. Doležalová, úprava autor*).

Tab. 8E - Svinenské předměstí. Výběr keramických nálezů, polygon S5/2 (*kresba Š. Doležalová, úprava autor*).

Tab. 9E - Svinenské předměstí. Výběr keramických nálezů, polygon SOV/5 (*kresba Š. Doležalová, úprava autor*).

Tab. 1F – Typář vybraných výzdobných prvků – ZSO Opatovice (*kresba a úprava autor*).

Tab. 2F – Dodatkový typář vybraných okrajových profilací – Svinenské předměstí (*kresba a úprava autor*).

Tab. 3F – Typář vybraných výzdobných prvků – Svinenské předměstí 2000 – 2008 (*kresba a úprava autor*).

Tab. 4F – Typář okrajových profilací okrajů nádobkových kachlů (*kresba a úprava autor*).

Graf 1 – Třeboň – Antrakologie (*zpracovala L. Hrabáková pro potřeby autora*).

Lokalizace 1 – GPS lokalizace výsledků povrchových sběrů na polygonech S1 – S5 (*zaměření autor*).

Lokalizace 2 – GPS lokalizace výsledků prospekce detektorem kovů na plochách D1 – D2 (*zaměření autor*).

Lokalizace 3 - GPS lokalizace magnetometrické prospekce – vytyčení měřeného prostoru M-A, M-B (*zaměření autor*).

Lokalizace 4 - GPS lokalizace archeologických situací zachycených v průběhu vizuální prospekce lokality (*zaměření autor*).

Výpis 1 - Výpis z urbáře z roku 1555, seznam osedlých (*zpracovala J. Psíková pro potřeby autora, úprava autor*).

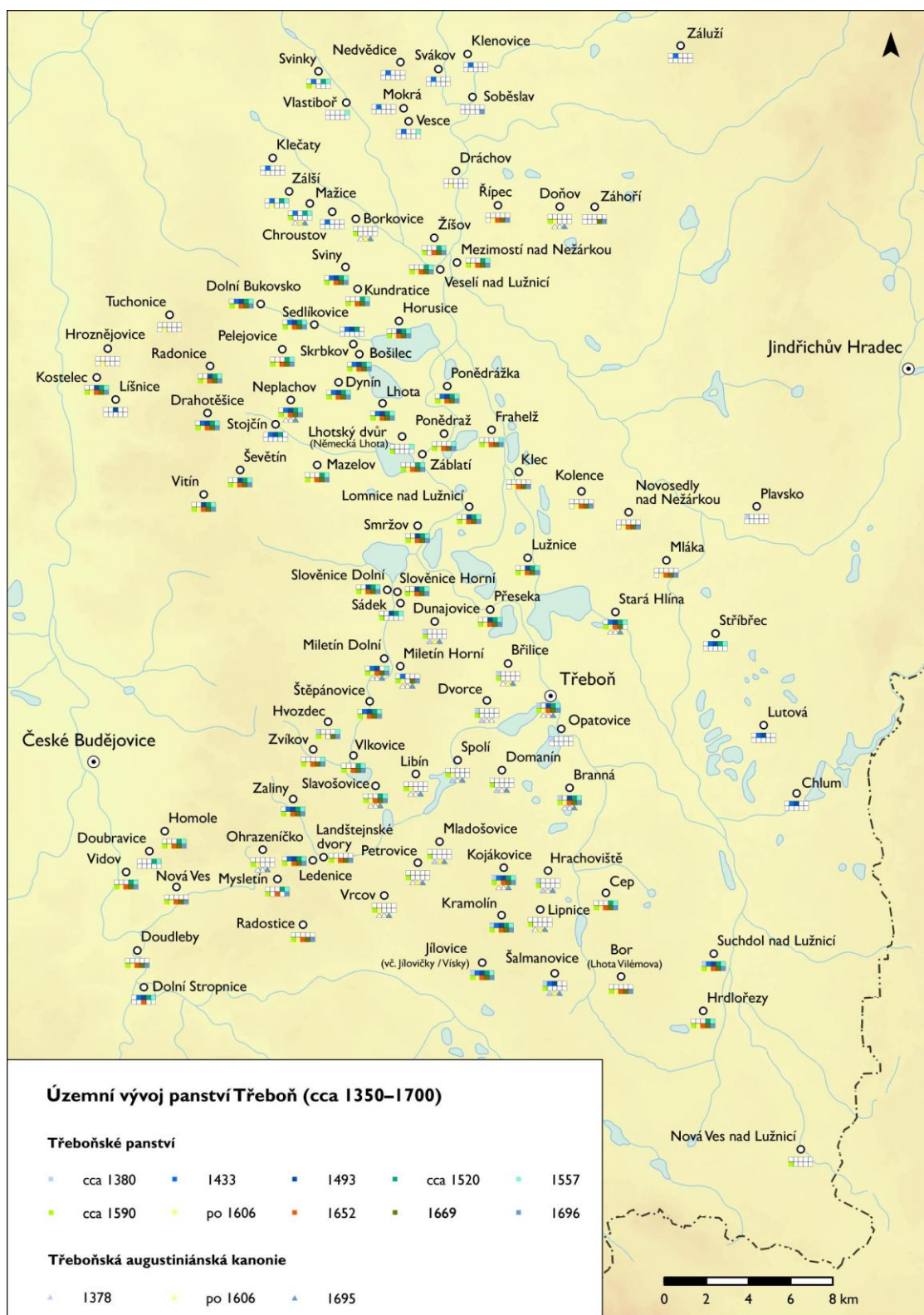
Výpis 2 – Výpis z urbáře z roku 1520, seznam osedlých uvnitř hradeb (*zpracovala J. Psíková pro potřeby autora, úprava autor*).

17 Přílohy

17.1 Obrazové přílohy

Obr. 1 – Třeboň (převzato z <https://ags.cuzk.cz/dmr/> [citováno dne 18. 1. 2020], úprava autor).

Obr. 2 – Územní rozvoj panství Třeboň (převzato z <http://landscapes.hiu.cas.cz/trebonsko/vyvojpanstvi.php> [citováno dne 18. 1. 2020], úprava autor).

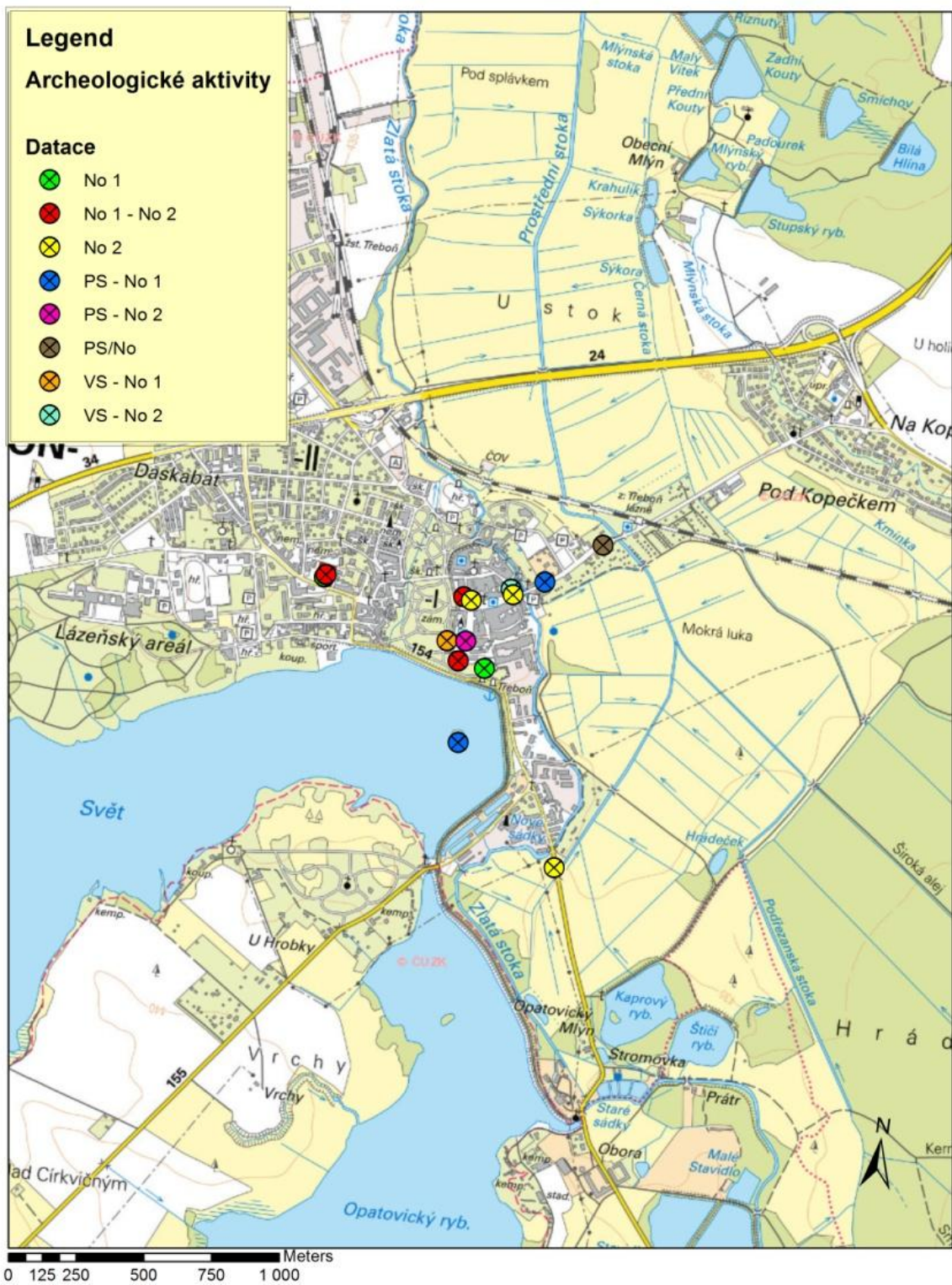

Obr. 3 – Mapa třeboňského panství z roku 1684 (převzato z <https://digi.ceskearchivy.cz/1414/1/6618/5990/5/0> [citováno dne 18. 1. 2020], úprava autor).

Obr. 4 - Předloha k mapě od Joba Salamona Gottfrieda z roku 1683 (převzato z <https://digi.ceskearchivy.cz/544445/1/6279/5427/5/0> [citováno dne 18. 1. 2020], úprava autor).

Obr. 5 – Vyznačení archeologických aktivit ve městě Třeboň. Vytvořeno v programu GIS (úprava autor).

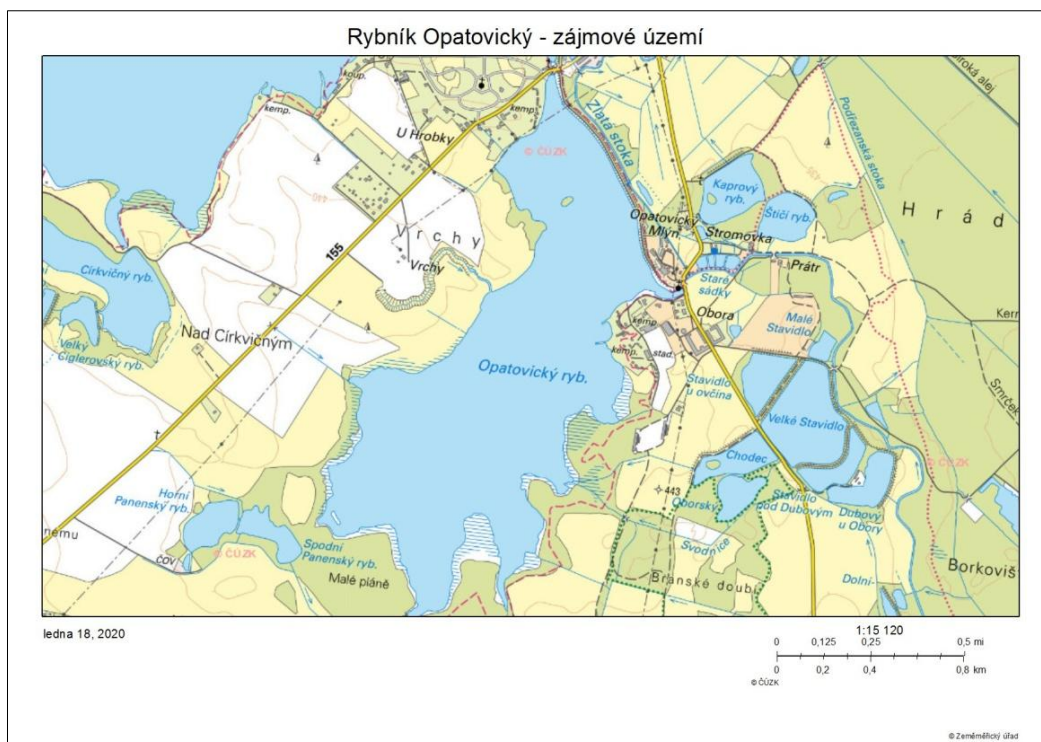
Obr. 6 – ZAV u Novohradské brány, akce: Hráz rybníka Svět, relikv uvažované fortifikace I. část (foto a úprava autor).

Obr. 7 – ZAV u Novohradské brány, akce: Hráz rybníka Svět, relikv uvažované fortifikace II. část (foto a úprava autor).

Obr. 8 - ZAV u Novohradské brány, akce: Hráz rybníka Svět, hatění cesty – detail (foto a úprava autor).

Obr. 9 – Rybník Opatovický – zájmové území (převzato z <https://ags.cuzk.cz/dmr/> [citováno dne 18. 1. 2020], úprava autor).

Obr. 10 - Pohled na dno vypuštěného Opatovického rybníka směrem na Třeboň. V popředí plocha budoucího výzkumu (foto V. Burian; Burian – Vondrovský 2018a, 6).

Obr. 11 - Poloha Opatovického rybníka na podkladu Základní mapy ČR 1: 10 000 s vyznačenou lokací výzkumu (Burian – Vondrovský 2018a, 5).

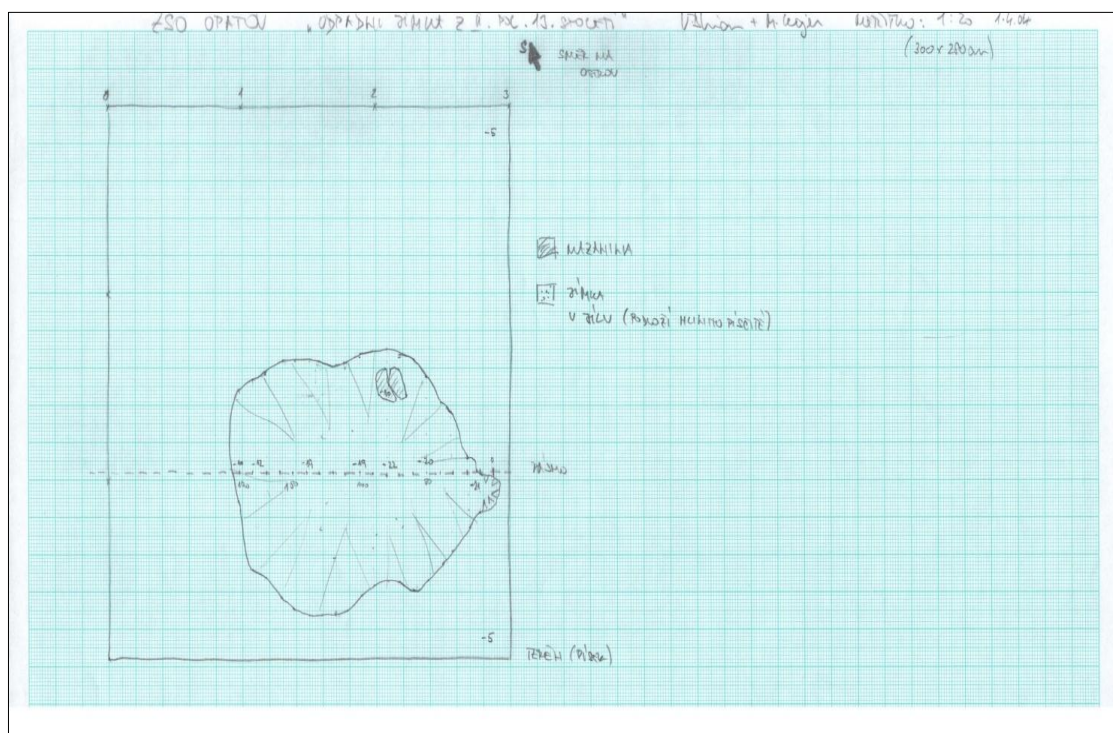
Obr. 12 - Poloha zkoumaného objektu na podkladu Státní mapy 1: 5000 (*Burian – Vondrovský 2018a, 5*).

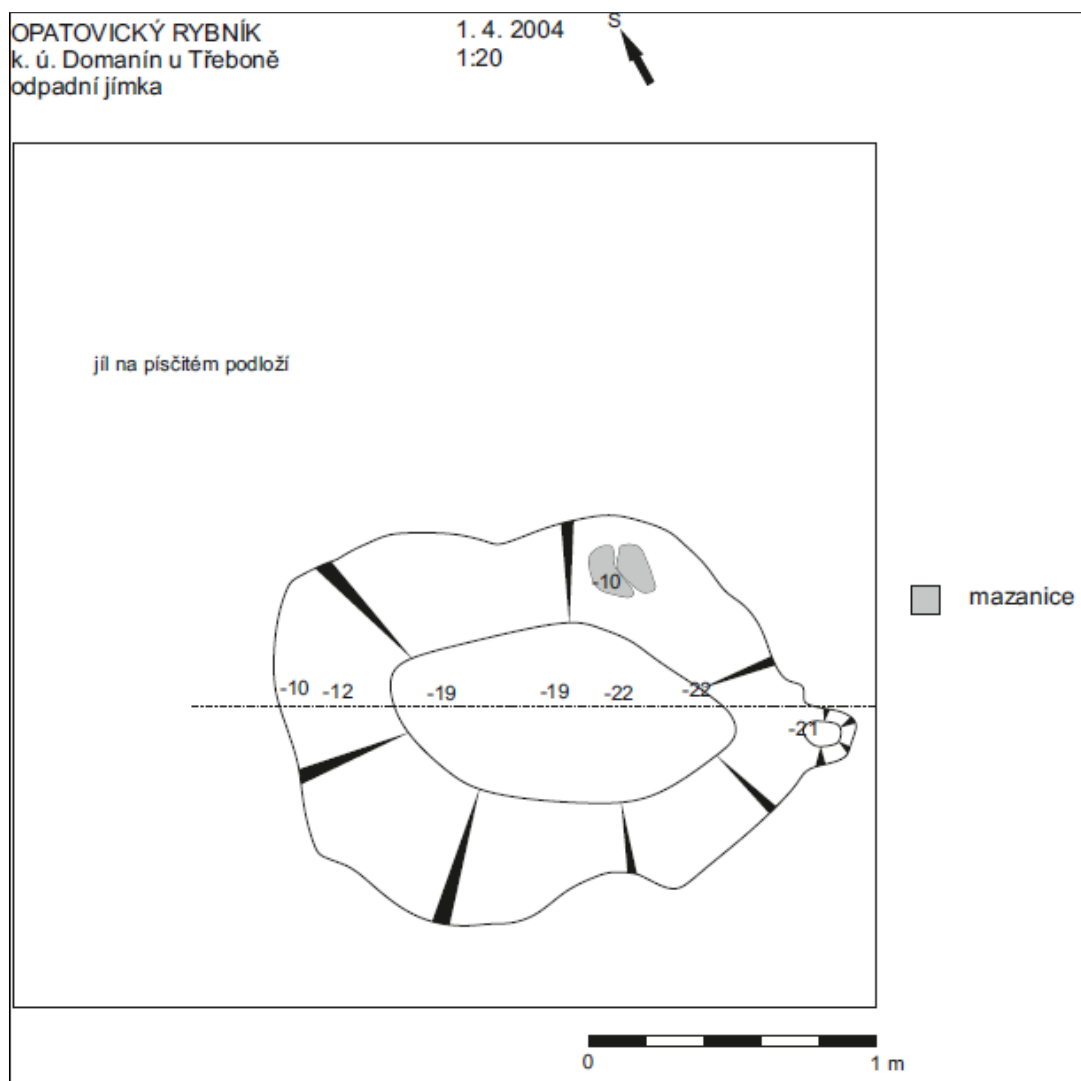
Obr. 13 - Zkoumaný objekt po začištění (*foto V. Burian; Burian – Vondrovský 2018a, 6*).

Obr. 14 - Objekt po vybrání výplně (foto V. Burian; *Burian – Vondrovský 2018a, 7*).

Obr. 15 - Původní kresebná dokumentace sídlištního objektu (kresba V. Burian).

Obr. 16 - Zkoumaný objekt (*Burian – Vondrovský 2018a, 6; překresleno V. Vondrovským*).

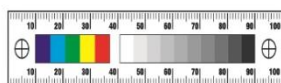

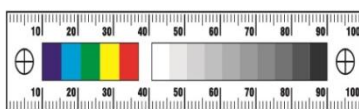
Obr. 17 - Opatovický rybník. Výběr keramických nálezů, inv. č. 1337/2 (foto a úprava autor).

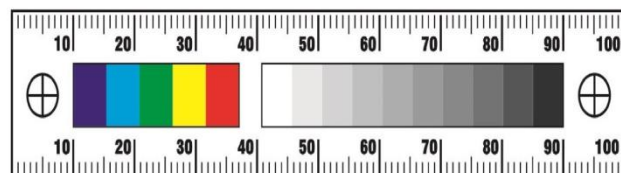
Obr. 18 - Opatovický rybník. Výběr keramických nálezů, inv. č. 1337/2, 3 (foto a úprava autor).

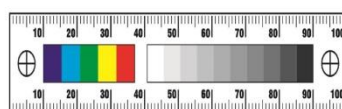
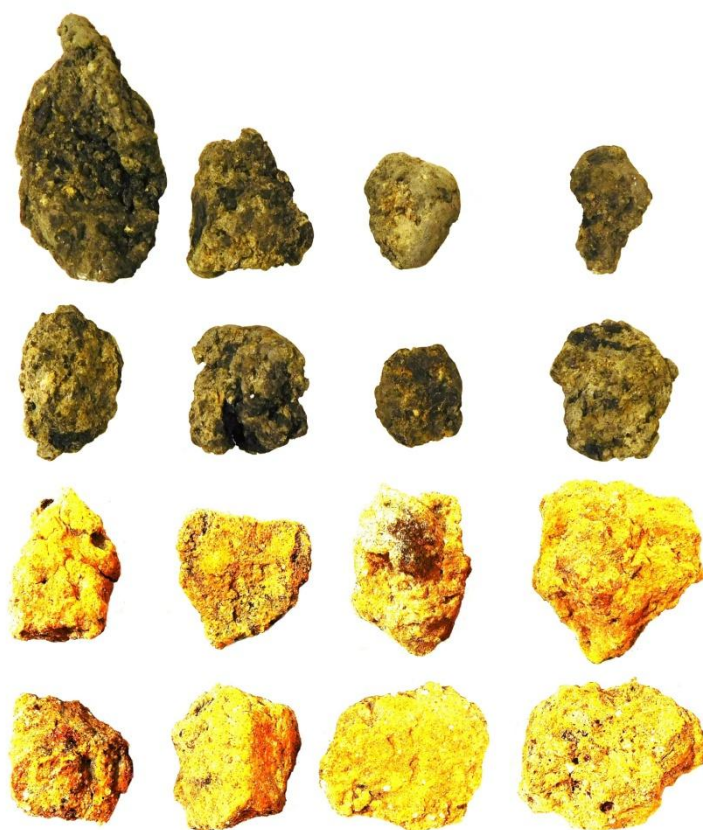
Obr. 19 – Opatovický rybník. Výběr keramických nálezů, inv. č. 1337/6 (foto a úprava autor).

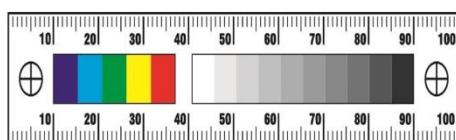
Obr. 20 – Opatovický rybník. Výběr keramických nálezů, inv. č. 1337/12 (foto a úprava autor).

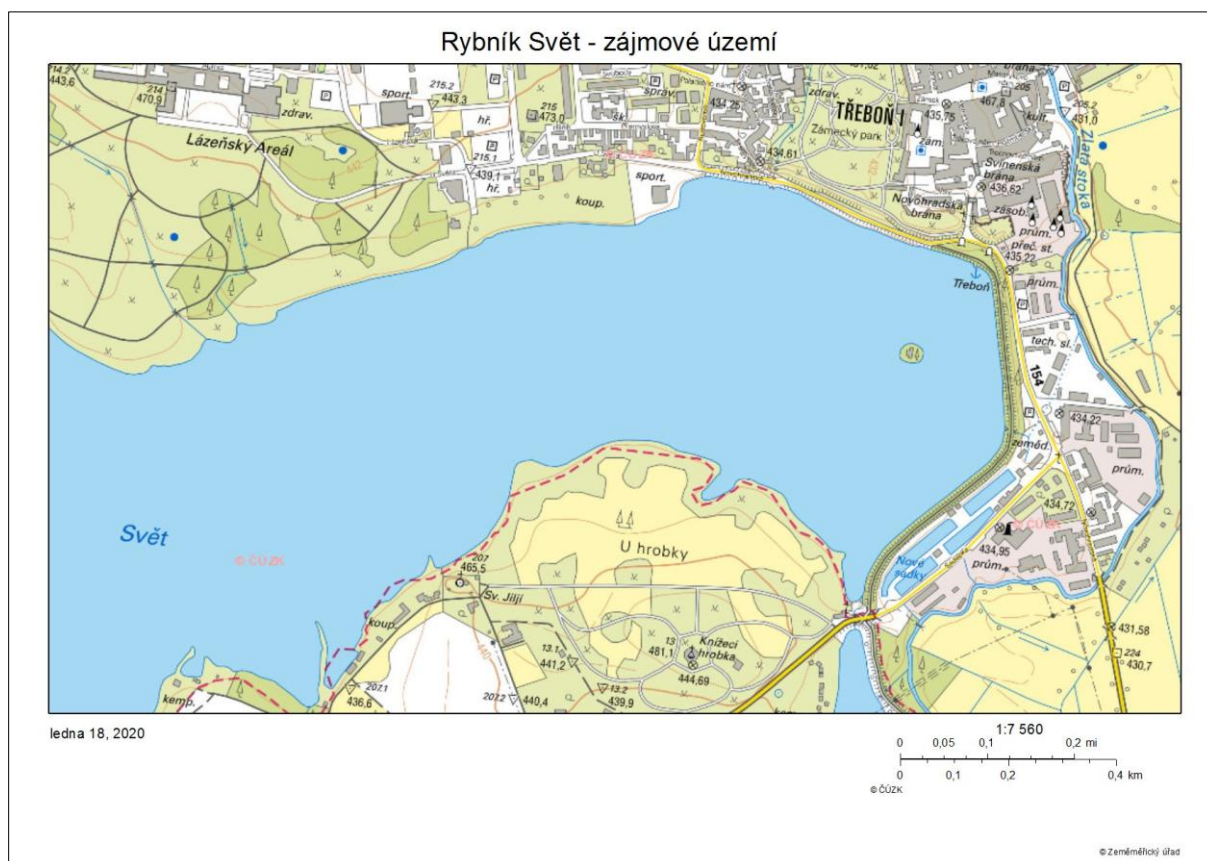
Obr. 21 – Opatovický rybník. Technická keramika – keramické přesleny, inv. č. 1337/2 (foto a úprava autor).

Obr. 22 – Opatovický rybník. Hliněná mazanice - výběr, inv. č. 1337/14, 16 (foto a úprava autor).

Obr. 23 – Opatovický rybník. Výběr kovových nálezů, inv. č. 1337/13 (foto a úprava autor).

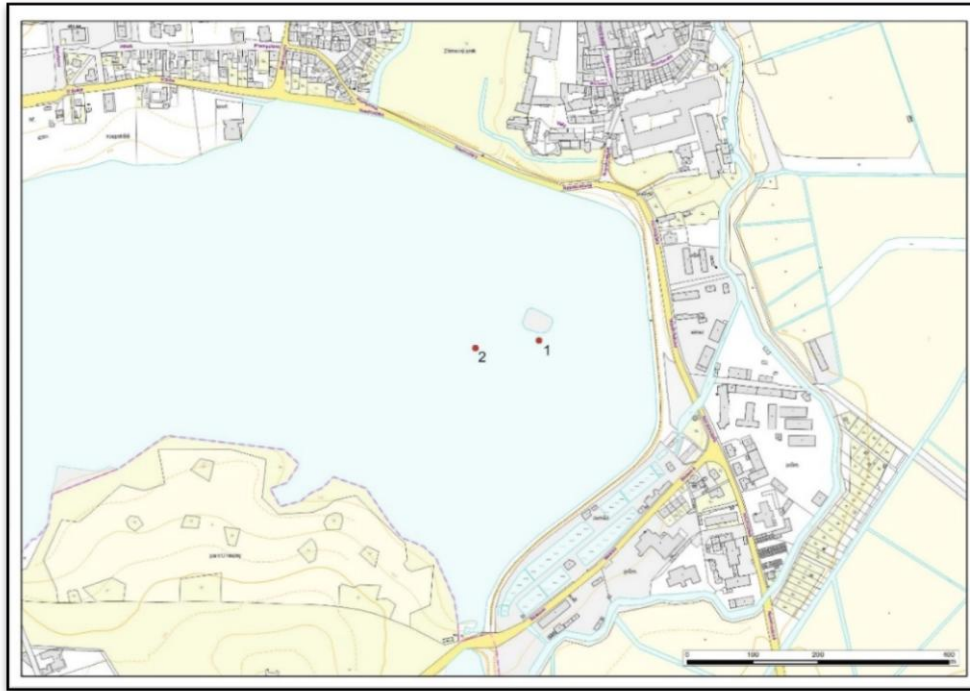
Obr. 24 – Rybník Svět – zájmové území (převzato z <https://ags.cuzk.cz/dmr/> [citováno dne 18. 1. 2020], úprava autor).

Obr. 25 - Panoramatický pohled z hráze na vypuštěný rybník Svět (foto autor).

Obr. 26 - Poloha reliktv Svinenského předměstí na podkladu Základní mapy ČR 1:10 000 (Burian – Vondrovský 2017, 10).

Obr. 27 - Poloha zkoumané jímky (1) a dochované dřevěné podlahy (2) na podkladu Státní mapy 1: 5000 (*Burian – Vondrovský 2017, 10*).

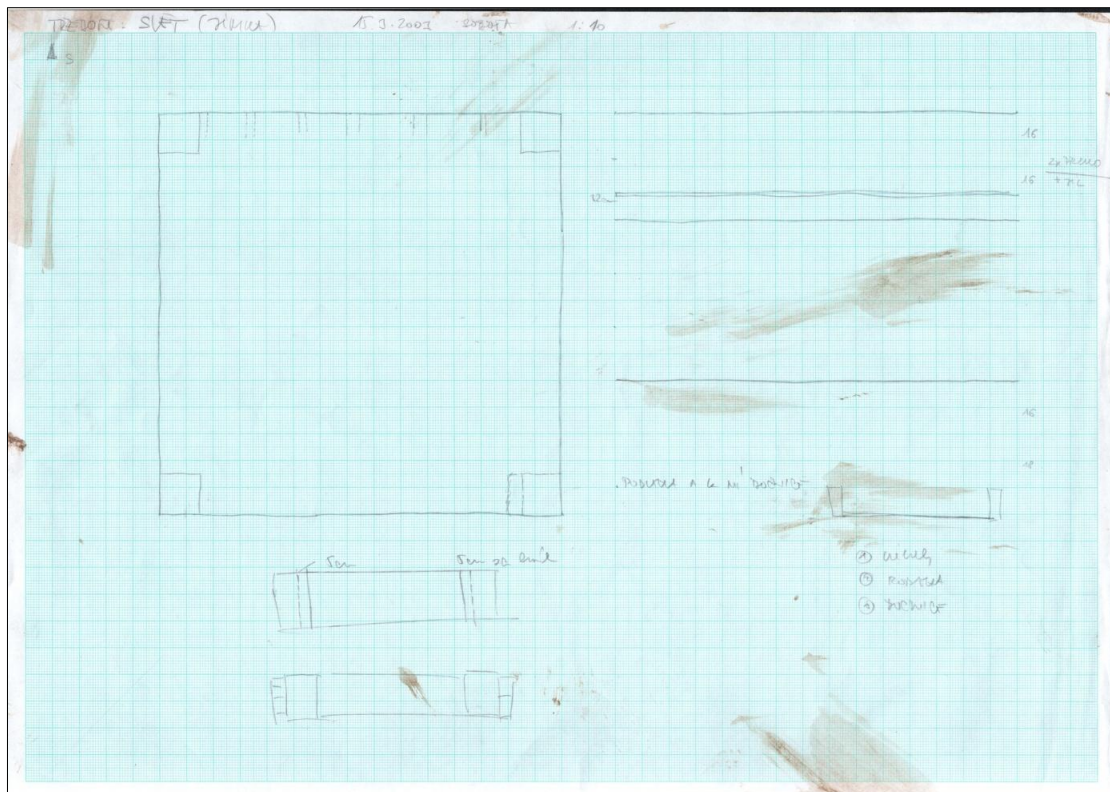
Obr. 28 - Začištění pozůstatků jímky, sezona 2000/2001 (*foto V. Burian; Burian – Vondrovský 2017, 11*).

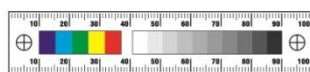
Obr. 29 - Dno jámky po začištění, sezona 2002/2003 (foto V. Burian; *Burian – Vondrovský 2017, 12*).

Obr. 30 - Detail dřevěné podlahy po začištění, sezona 2002/2003 (foto V. Burian; *Burian – Vondrovský 2017, 13*).

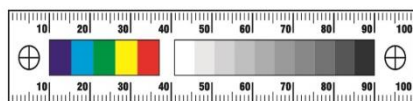
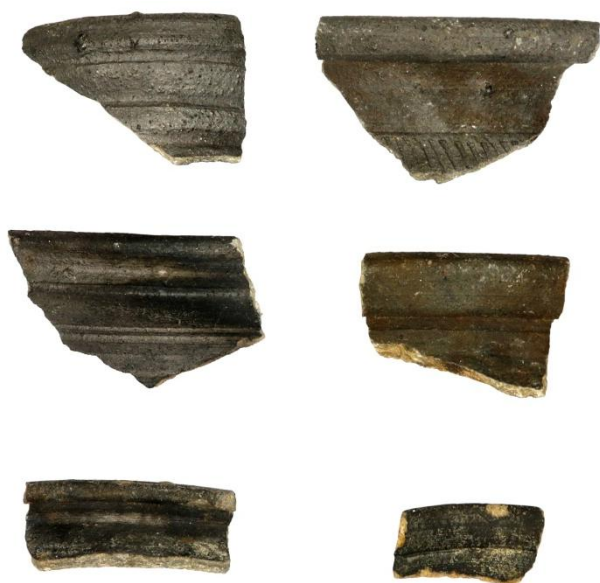

Obr. 31 – Původní kresebná dokumentace objektu (*kresba V. Burian*).

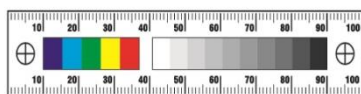

Obr. 32 – Svinenské předměstí. Výběr keramických nálezů – poklice, inv. č. 1339/132 (*foto a úprava autor*).

Obr. 33 – Svinenské předměstí. Výběr keramických nálezů – okraje nádob, inv. č. 1339/73
(foto a úprava autor).

Obr. 34 - Svinenské předměstí. Výběr keramických nálezů – okraje nádob, inv. č. 1339/132
(foto a úprava autor).

Obr. 35 - Svinenské předměstí. Výběr keramických nálezů – okraje nádob, inv. č. 1339/132
(foto a úprava autor).

Obr. 36 - Svinenské předměstí. Výběr keramických nálezů – okraje nádob, inv. č. 1339/132
(foto a úprava autor).

Obr. 37 – Svinenské předměstí. Výběr keramických nálezů – dna, inv. č. 1339/28 (foto a úprava autor).

Obr. 38 - Svinenské předměstí. Gotický nádobkový kachel, inv. č. 1339/187 (foto a úprava autor).

Obr. 39 - Svinenské předměstí. Gotický nádobkový kachel, inv. č. 1339/188 (foto a úprava autor).

Obr. 40 Svinenské předměstí. Komerový kachel s motivem sv. Jiří na koni s drakem a princeznou, inv. č. 1339/189 (foto F. Fürbach; Burian – Vondrovský 2017, 14).

Obr. 41 Svinenské předměstí. Komerový kachel s motivem dvou draků se spletenými krky, inv. č. 1339/219 (foto a úprava autor).

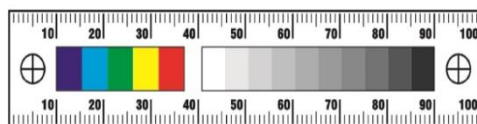
Obr. 42 - Svinenské předměstí. Torzo komerového kachle s motivem dvou draků se spletenými krky, inv. č. 1339/218 (foto a úprava autor).

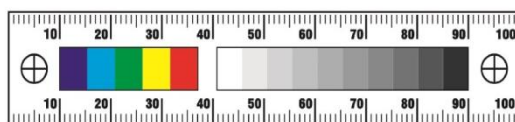
Obr. 43 - Svinenské předměstí. Výběr torz komorových kachlů, inv. č. 1339/132, 183 (foto a úprava autor).

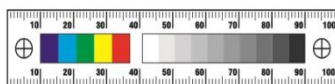
Obr. 44 - Svinenské předměstí. Výběr torz ČVS komorových kachlů, inv. č. 1339/183 (foto a úprava autor).

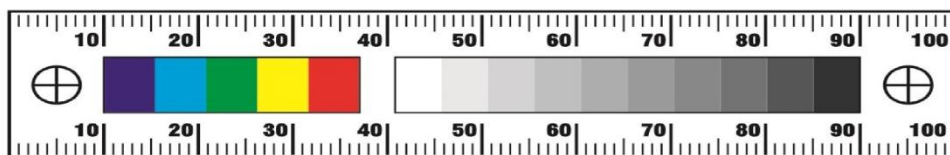
Obr. 45 - Svinenské předměstí. Výběr fragmentů nádobkových kachlů, inv. č. 1339/53 (foto a úprava autor).

Obr. 46 - Svinenské předměstí. Výběr kovových nálezů, inv. č. 1339/153 (foto a úprava autor).

Obr. 47- Svinenské předměstí. Dřevo – výběr, inv. č. 1339/126 (foto a úprava autor).

Obr. 48 - Svinenské předměstí. Torzo kůže, inv. č. 1339/126 (foto a úprava autor).

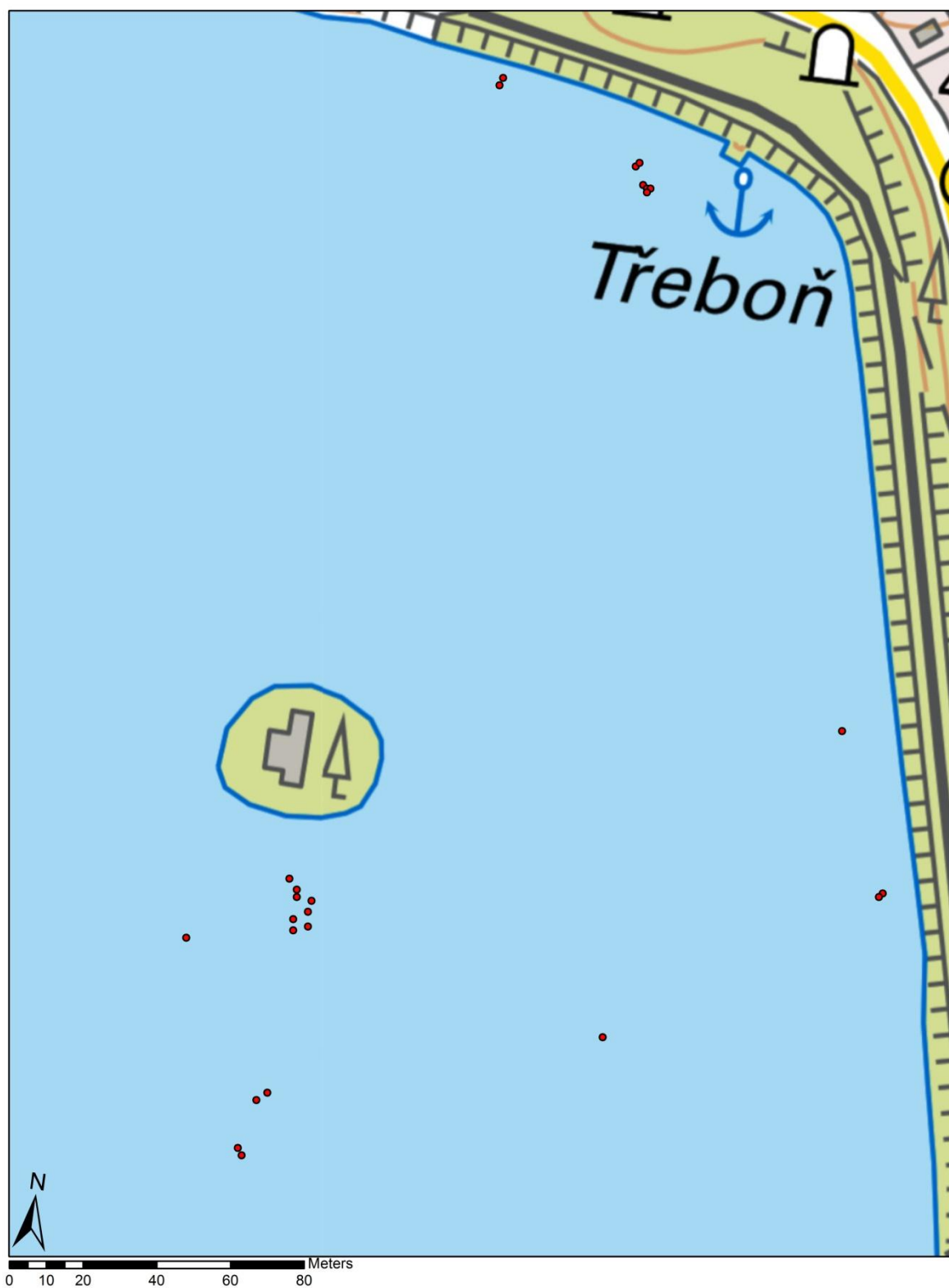

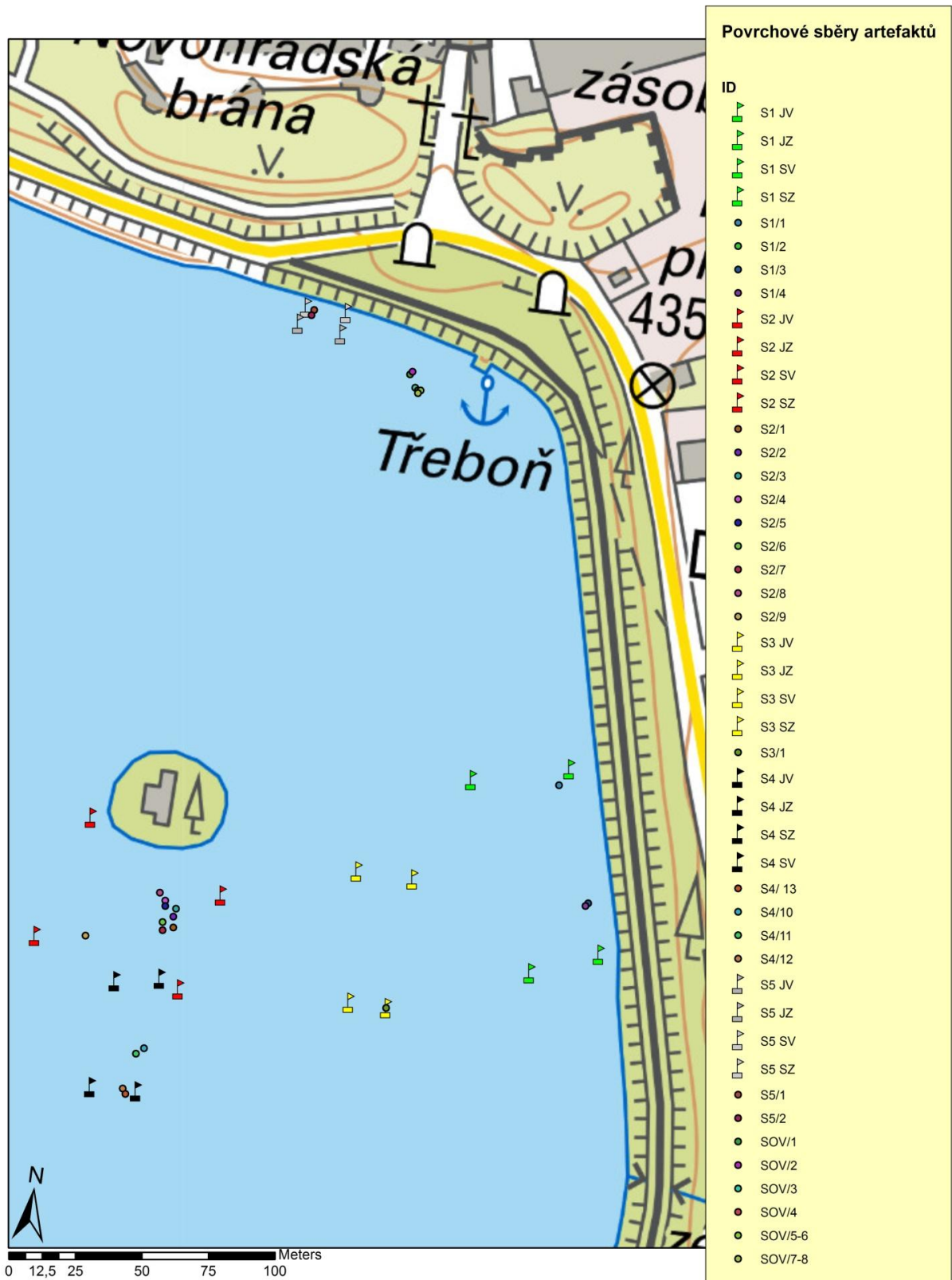
Obr. 49 - Bahenní nánosy na dně rybníka Svět. Pohled z hráze na zkoumané plochy (*foto a úprava autor*).

Obr. 50 - Bahenní nánosy na dně rybníka Svět. Pohled na zkoumané plochy (*foto a úprava autor*).

Obr. 51 - Povrchový sběr artefaktů. Zaměření keramických fragmentů. Vytvořeno v programu GIS (úprava autor).

Obr. 52 - Povrchový sběr artefaktů. Zaměření polygonů sběru, zaměření nálezů. Vytvořeno v programu GIS (úprava autor).

Obr. 53 - Polygon S1 – pohled na zkoumanou plochu (*foto a úprava autor*).

Obr. 54 - Bc. Jiří Müller při průzkumu lokality (*foto a úprava autor*).

Obr. 55 - Polygon S2 – pohled na zkoumanou plochu (*foto a úprava autor*).

Obr. 56 - Fragment hrnce zajištěný při povrchovém sběru artefaktů v polygonu S2 (*foto a úprava autor*).

Obr. 57 - Shluk fragmentů keramického materiálu v místech kumulace stavebního materiálu (foto a úprava autor).

Obr. 58 - Polygon S4 – pohled na zkoumanou plochu (foto a úprava autor).

Obr. 59 - Polygon S5 – pohled na zkoumanou plochu (*foto autor*).

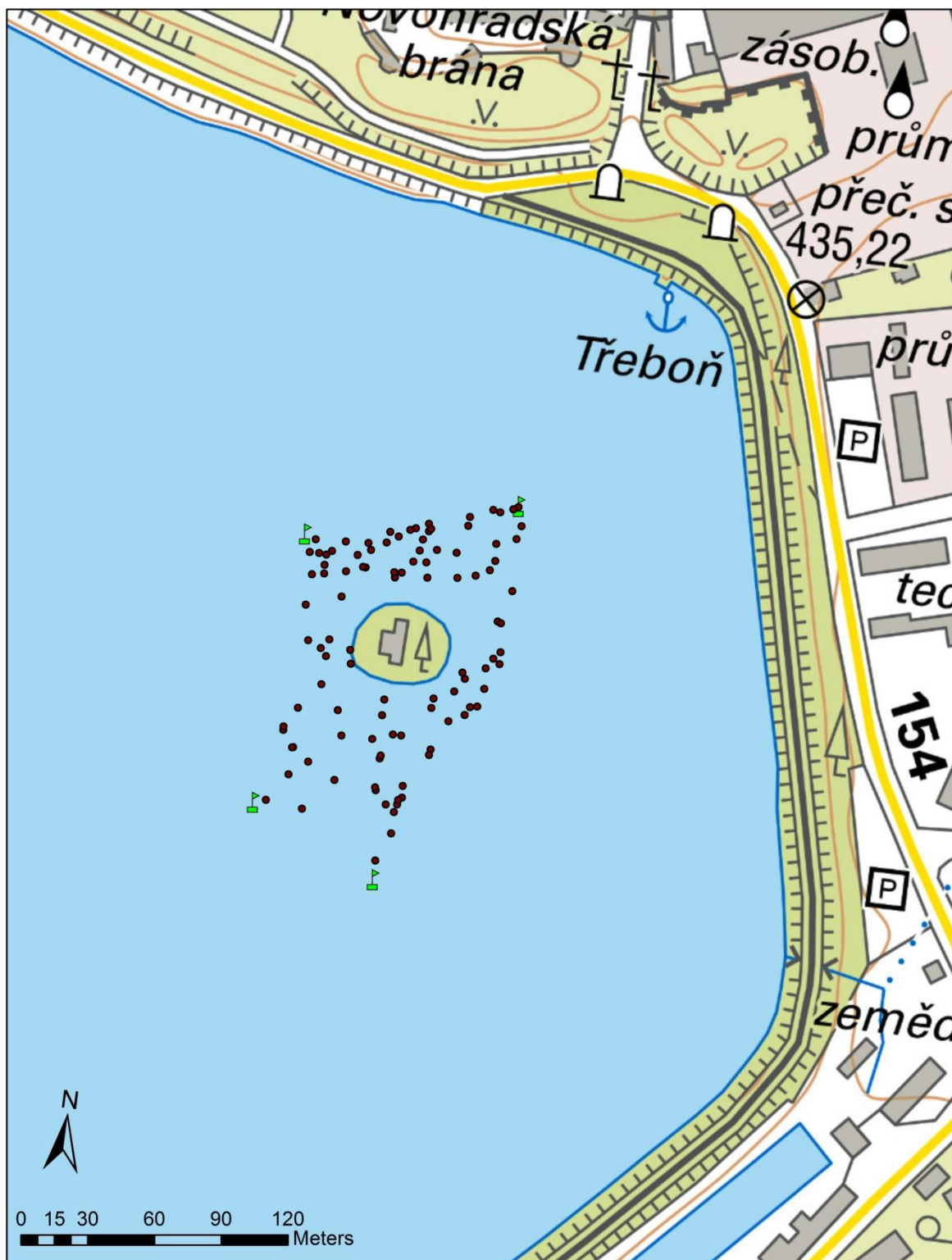

Obr. 60 - Autor a Jaroslav Novák při prospekci detektorem kovu (*foto T. Neužilová, úprava autor*).

Obr. 61 - Detektorová prospekce lokality. Plocha D1 – zaměření nálezů. Vytvořeno v programu GIS (úprava autor).

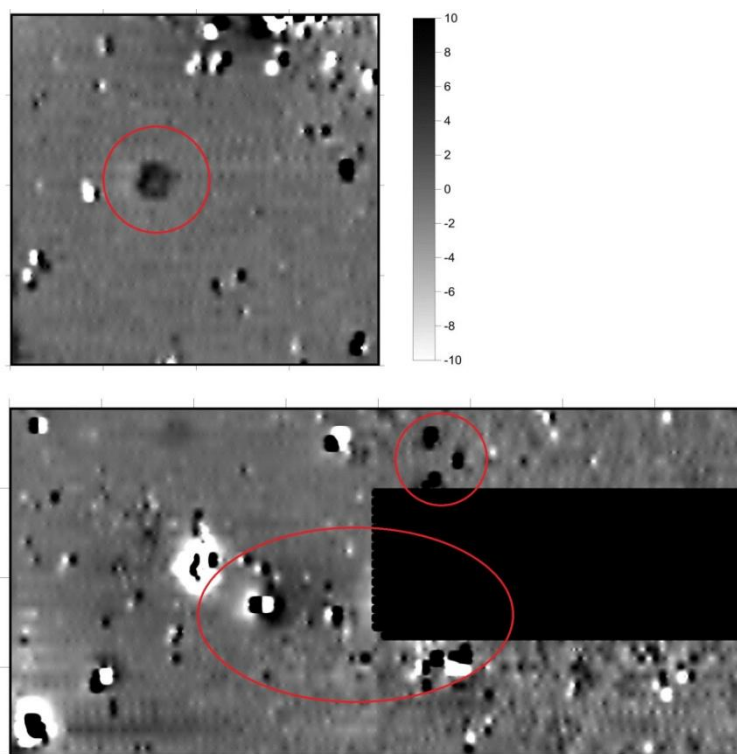

Obr. 62 - Detektorová prospekce lokality. Plocha D2 – zaměření jednotlivých impulzů.

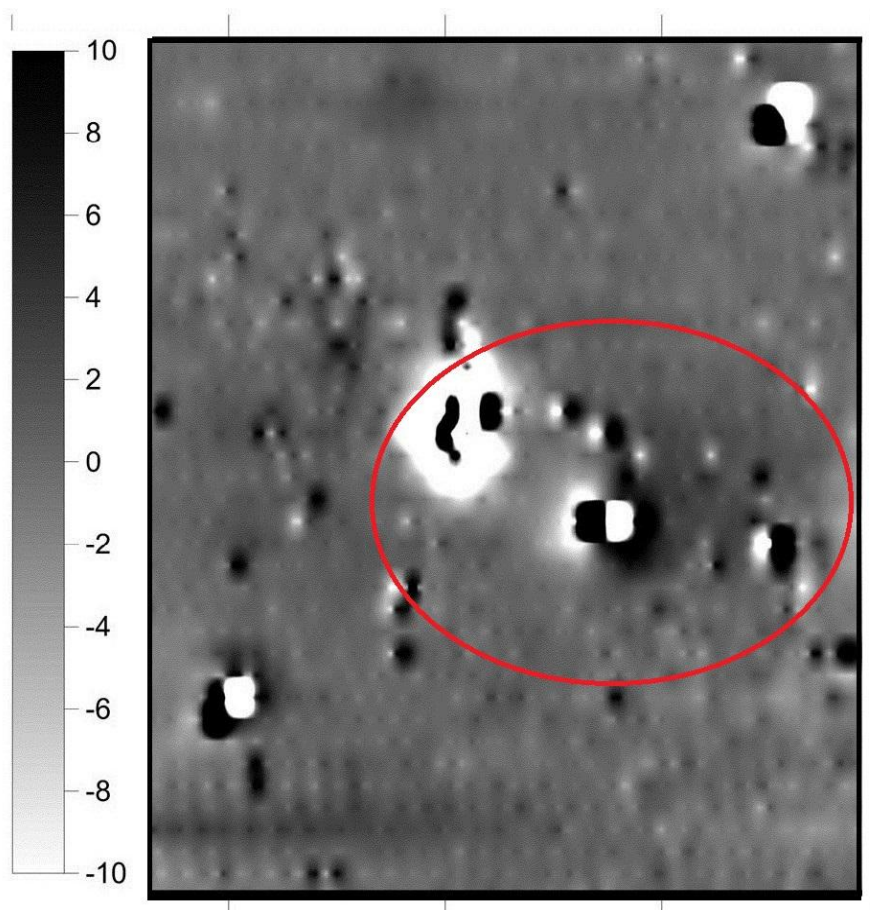
Vytvořeno v programu GIS (*úprava autor*).

Obr. 63 - PhDr. Jan John, Ph.D. provádí magnetometrickou prospekci lokality (*foto a úprava autor*).

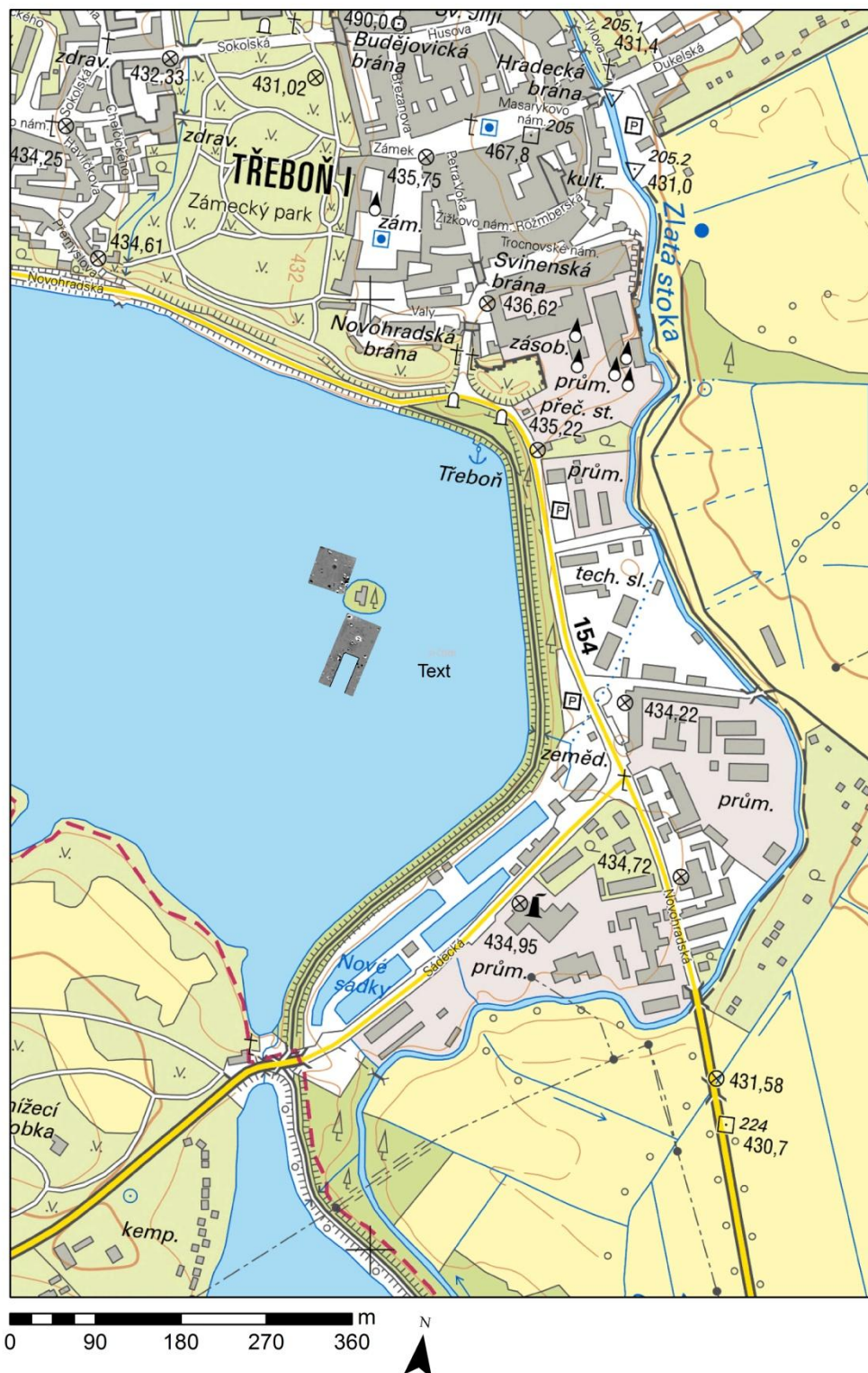

Obr. 64 - Výsledná data z magnetometrické prospekce lokality. Označení anomálií. Vytvořeno v programu Surfer (*vytvořil J. John, následná úprava autor*).

Obr. 65 - Plocha M – A1. Výsledek magnetometrického měření (*úprava autor*).

Geofyzikální prospekce

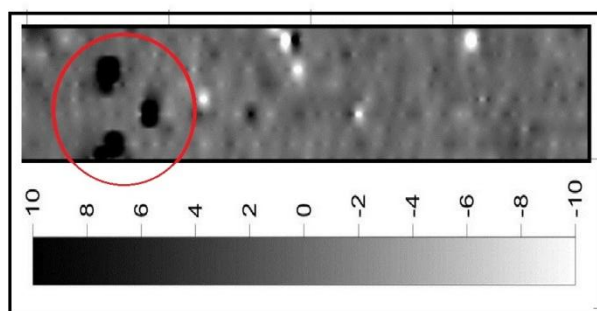

Obr. 66 - Geofyzikální prospekce. Zanesení výsledků geofyzikální prospekce do mapového podkladu. Vytvořeno v programu GIS (úprava autor).

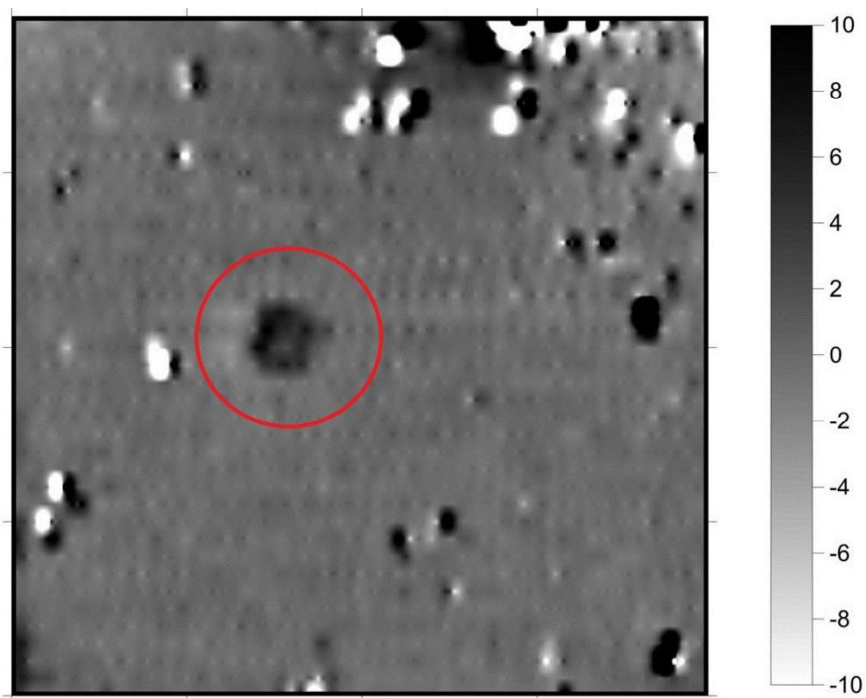
Předpokládaná trasa původní cesty ke Svinům

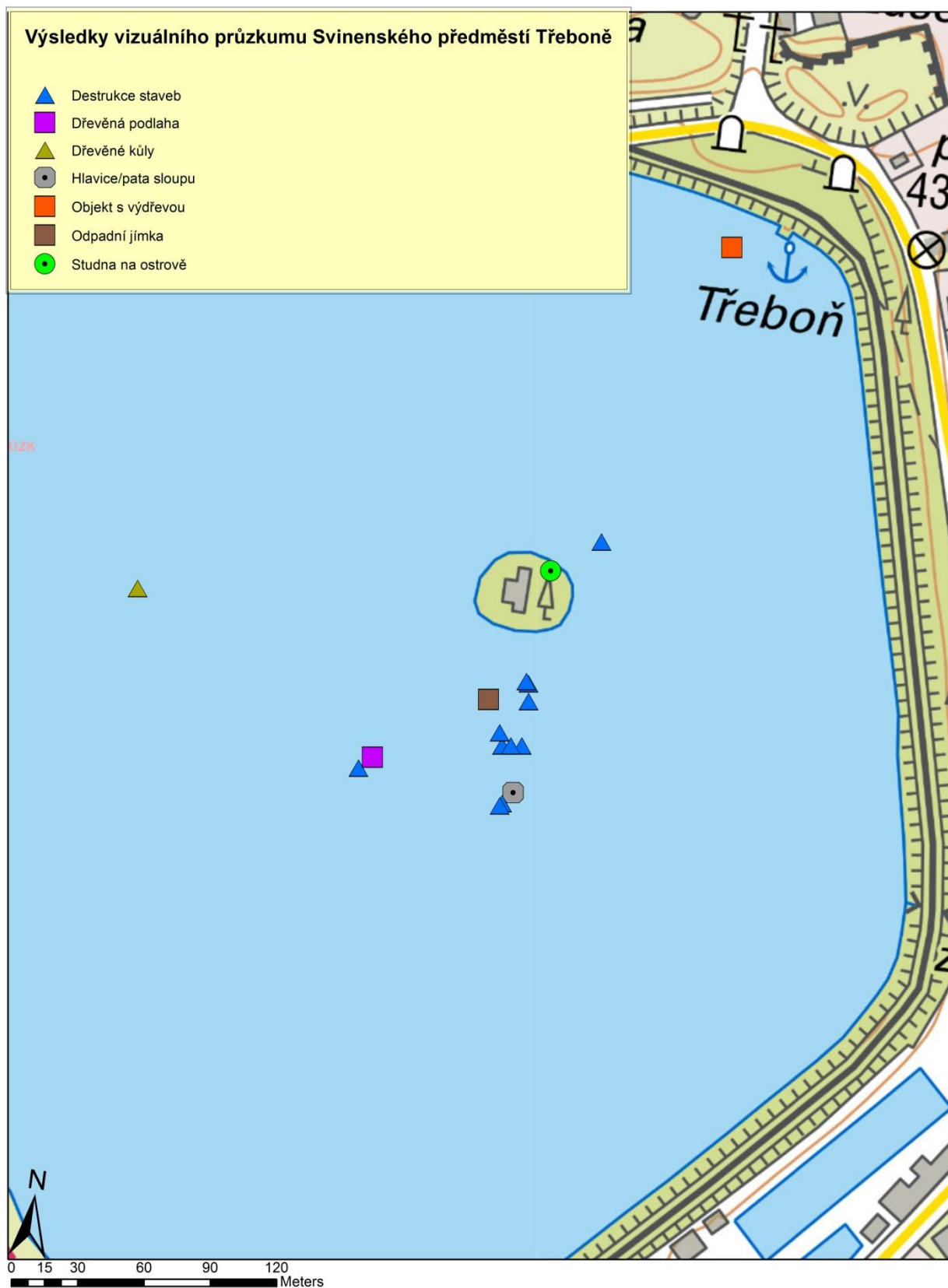
Obr. 67 - Předpokládaná trasa původní cesty ke Svinům. Vytvořeno v programu GIS (úprava autor).

Obr. 68 - Plocha M – A2. Výsledek magnetometrického měření (*úprava autor*).

Obr. 69 - Plocha M – B. Výsledek magnetometrického měření (*úprava autor*).

Obr. 70 - Výsledek vizuální prospekce lokality. Vytvořeno v programu GIS (úprava autor).

Obr. 71 - Letecké snímkování zájmové oblasti z 3. 5. 1949 (převzato z https://lms.cuzk.cz/lms/lms_prehl_05.html [citováno dne 19. 1. 2020], úprava autor).

Obr. 72 - Stavební materiál. Shluky kamene a cihel (foto a úprava autor).

Obr. 73 - Stavební materiál. Shluky kamene a cihel (foto a úprava autor).

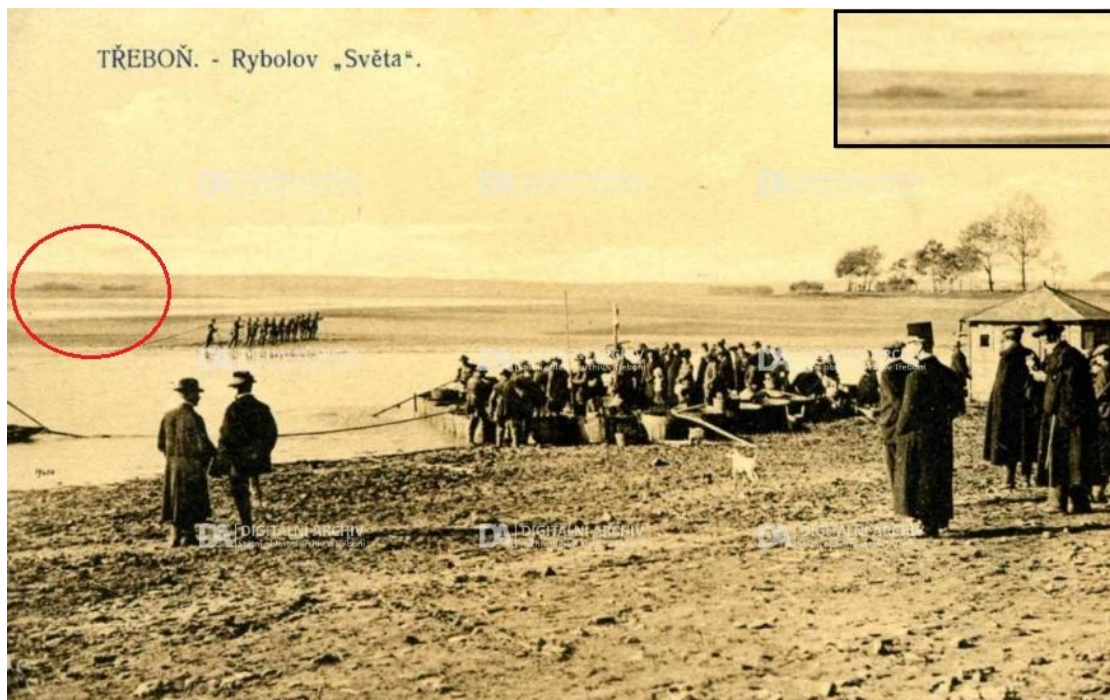
Obr. 74 - Stavební materiál. Shluky kamene a cihel (foto a úprava autor).

Obr. 75 - Soliterně stojící stavební destrukce 1 (*foto a úprava autor*).

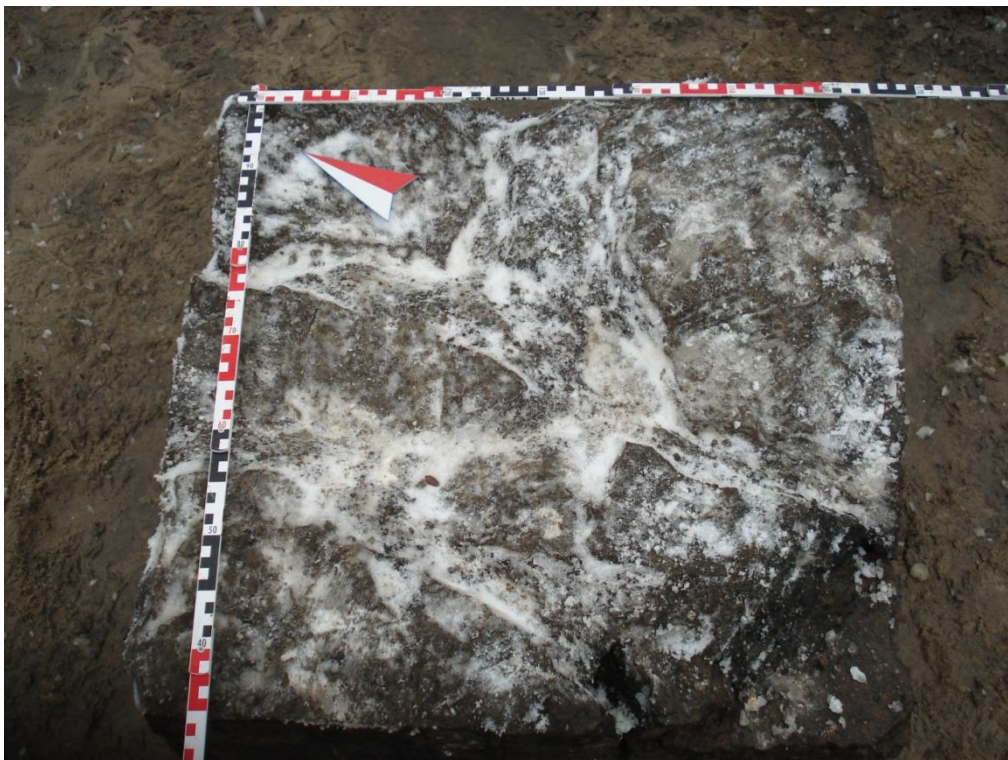
Obr. 76 - Soliterně stojící stavební destrukce 2 (*foto a úprava autor*).

Obr. 77 – Pohlednice: Třeboň, Rybolov „Světa“ do B. J. Kocipinského (převzato z <https://digi.ceskearchivy.cz/5000117/1> [citováno dne 20. 2. 2020], úprava autor).

Obr. 78 - Architektonický prvek. Čelní pohled (foto a úprava autor).

Obr. 79 - Architektonický prvek. Pohled shora (*foto a úprava autor*).

Obr. 80 - Architektonický prvek. Pohled na východní stranu s kovovým okem (*foto a úprava autor*).

Obr. 81 - Objekt s v ý dřevou. Pohled Z → V, stav k 17. 11. 2018 (foto a úprava autor).

Obr. 82 - Objekt s v ý dřevou. Pohled V □ Z, stav k 17. 11. 2018 (foto a úprava autor).

Obr. 83 - Zaměření objektu s výdřevou. Vytvořeno v programu GIS (úprava autor).

Obr. 84 - Zaměření povrchového sběru artefaktů v okolí objektu s výdřevou. Vytvořeno v programu GIS (*úprava autor*).

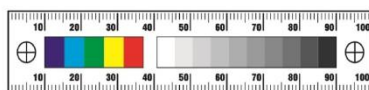

Obr. 85 - Objekt s výdřevou, stav k 18. 11. 2020 (*foto a úprava autor*).

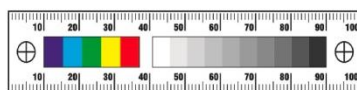

Obr. 86 - Detail kůlu (*foto a úprava autor*).

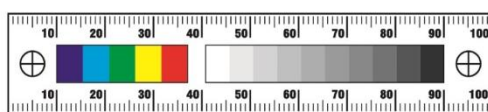

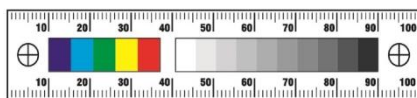
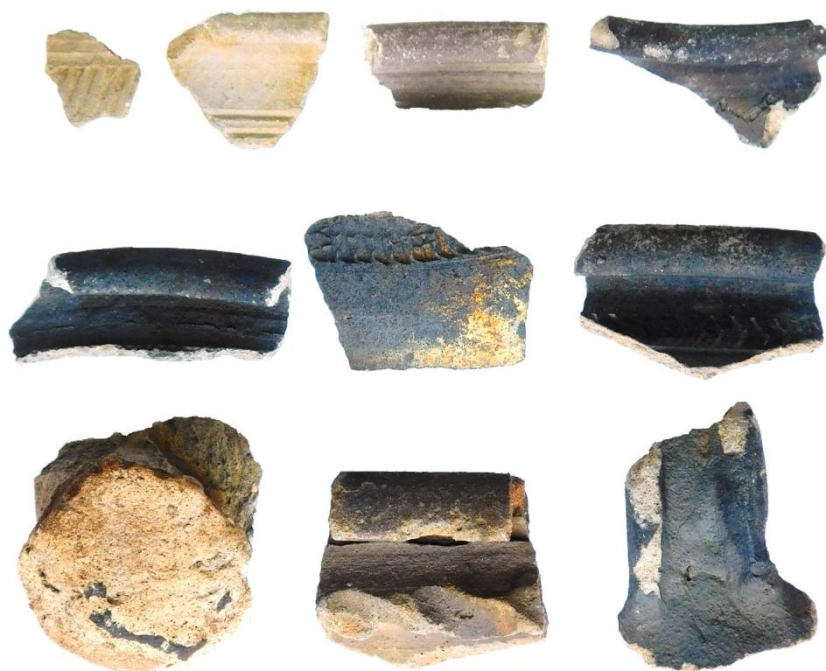
Obr. 87 - Svinenské předměstí. Výběr keramických nálezů – užitková keramika, S2/9 (foto a úprava autor).

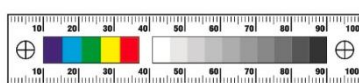
Obr. 88 - Svinenské předměstí. Výběr keramických nálezů – užitková keramika, S4/10 (foto a úprava autor).

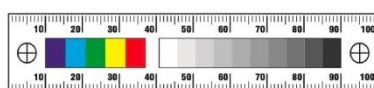
Obr. 89 - Svinenské předměstí. Výběr keramických nálezů – kamnářská keramika, fragment ČVS komorového kachle, S4/12 (foto a úprava autor).

Obr. 90 - Svinenské předměstí. Výběr keramických nálezů – užitková keramika, S5/1 (foto a úprava autor).

Obr. 91 - Svinenské předměstí. Výběr keramických nálezů – užitková keramika, S5/1, 2 (*foto a úprava autor*).

Obr. 92 - Svinenské předměstí. Výběr keramických nálezů – užitková keramika, S5/2 (*foto a úprava autor*).

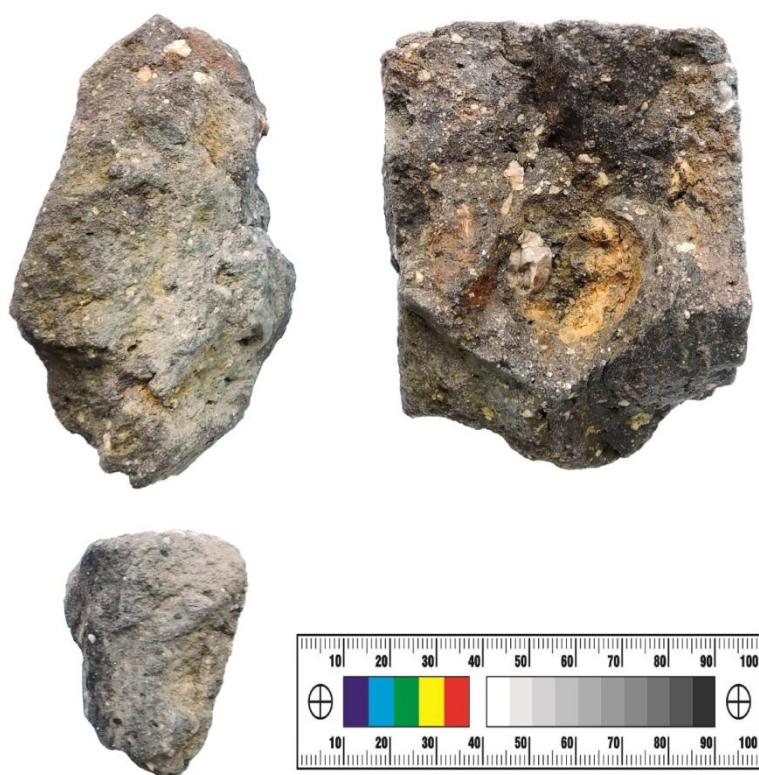
Obr. 93 - Svinenské předměstí. Výběr kovových nálezů, D1/1 – 7, 9 – 14 (foto a úprava autor).

Obr. 94 - Svinenské předměstí. Kovová objímka pádla / vesla, D1/8 (foto a úprava autor).

Obr. 95 - Svinenské předměstí. Výběr keramických nálezů – stavební keramika, 1) S1/1, 2) S2/8 (foto a úprava autor).

Obr. 96 - Svinenské předměstí. Výběr keramických nálezů – stavební keramika, S5/1 (foto a úprava autor).

ZSO Opatovice - ochrana z hlediska archeologické památkové péče

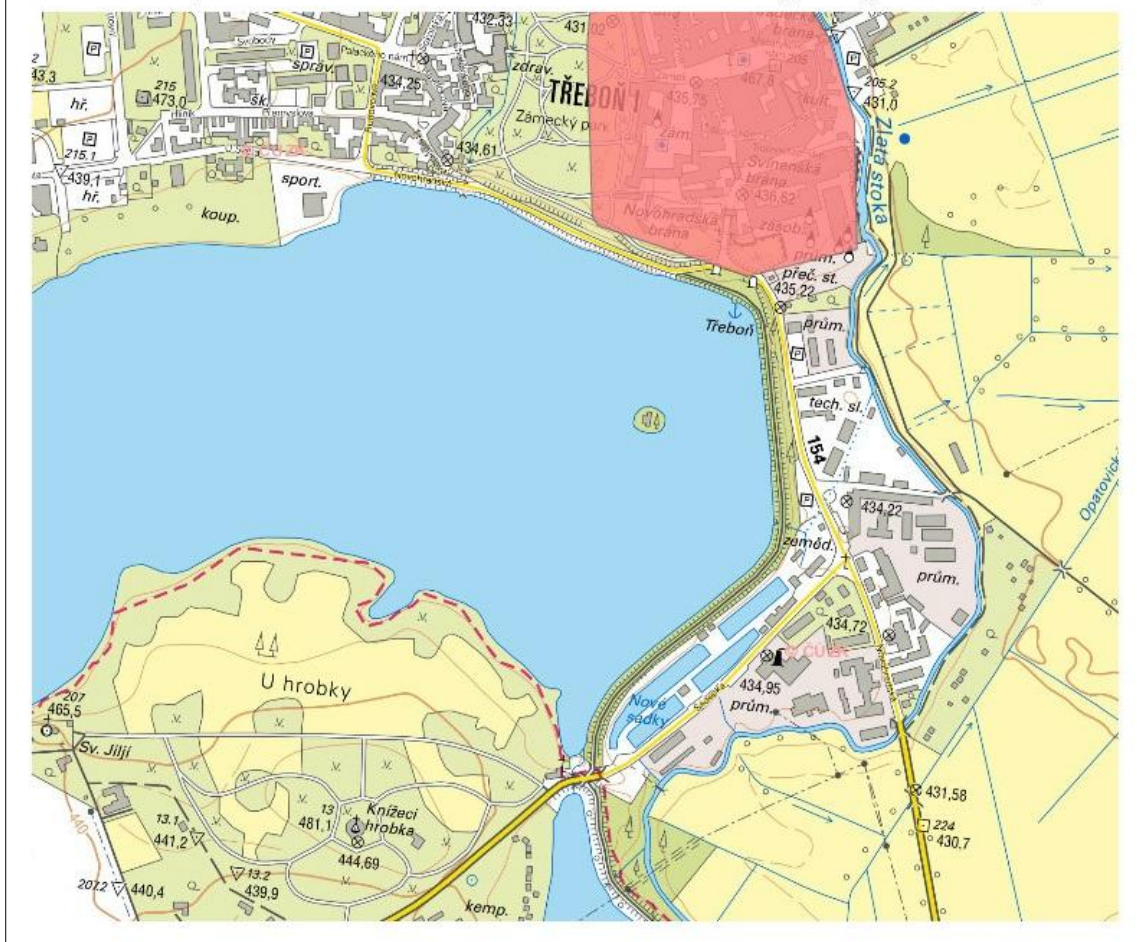
Obr. 97 - ZSO Opatovice – ochrana z hlediska archeologické památkové péče (převzato z <http://isad.npu.cz> [citováno dne 28. 1. 2020], úprava autor).

ZSO Opatovice - návrh rozšíření UAN

Obr. 98 - ZSO Opatovice – návrh rozšíření UAN (převzato z <http://isad.npu.cz> [citováno dne 28. 1. 2020], úprava autor).

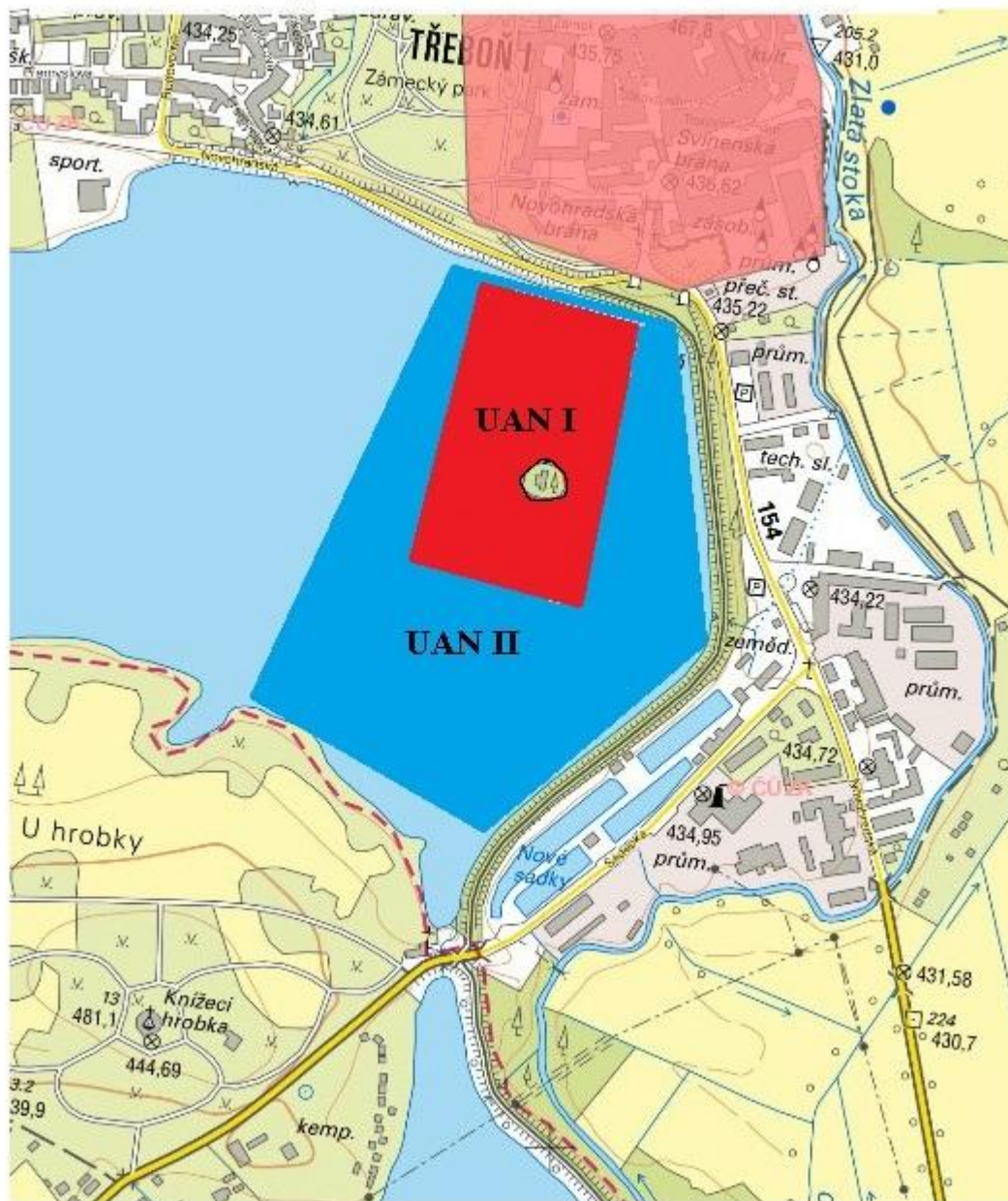
Svinenské předměstí - ochrana z hlediska archeologické památkové péče

Obr. 99 - Svinenské předměstí – ochrana z hlediska památkové péče (převzato z <http://isad.npu.cz> [citováno dne 28. 1. 2020], úprava autor).

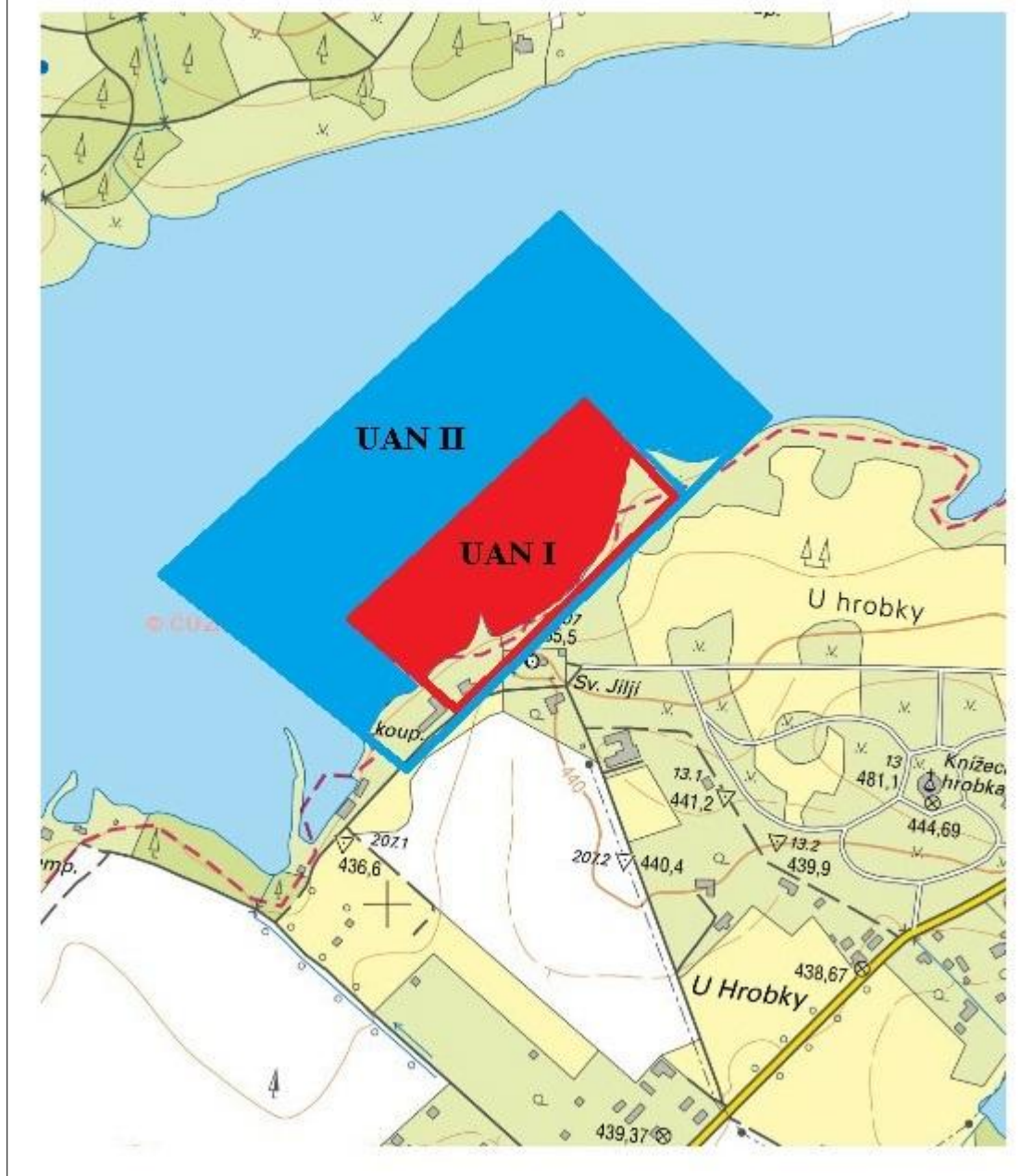

Svinenské předměstí - návrh UAN

Obr. 100 - Svinenské předměstí – návrh UAN (převzato z <http://isad.npu.cz> [citováno dne 28. 1. 2020], úprava autor).

U sv. Jiljí - návrh UAN

Obr. 101 - U sv. Jiljí – návrh UAN (převzato z <http://isad.npu.cz> [citováno dne 28. 1. 2020], úprava autor).

Obr. 102 - Veduta z roku 1808 zachycující po pravé straně patrně hřbitovní kostel sv. Jiljí (Psíková – písemné sdělení, 23. 1. 2020, úprava autor).

17.2 Tabulkové přílohy

Tab. 1A – Břilická rybníční soustava

Rybník	Katastr	Soustava	Výměra [ha]
Beranský	Dunajovice	Břilická	0,61
Nový u Dunajovic	Dunajovice	Břilická	5,61
Ráček	Dunajovice	Břilická	0,89
Vobojský	Dunajovice	Břilická	12,59
Bicencka	Břilice	Břilická	0,63
Bičan	Břilice	Břilická	4,71
Břilický	Třeboň	Břilická	29,18
Červenka	Břilice	Břilická	1,88
Kaňov	Přesecka	Břilická	161,09
Lída	Břilice	Břilická	1,15
Markovský	Břilice	Břilická	1,50
Nový u Břilic	Břilice	Břilická	4,88
Nový u Dvorců	Břilice	Břilická	17,01
Prelátský	Břilice	Břilická	2,99
Sedmilhář	Přesecka	Břilická	2,23
Starý u Břilic	Břilice	Břilická	17,46
Stružky	Břilice	Břilická	6,60
Svatojánský	Přesecka	Břilická	4,29
Tisý u Břilic	Břilice	Břilická	1,57
Toušný	Břilice	Břilická	14,55
Verfle	Břilice	Břilická	22,18

Tab. 2A – Cepská rybníční soustava

Rybník	Katastr	Soustava	Výměra [ha]
Burdů Velký	Cep	Cepská	3,11
Černý u Cepu	Cep	Cepská	1,86
Filásek	Cep	Cepská	0,80
Kladrusák	Cep	Cepská	0,66
Malý Borek	Cep	Cepská	1,95
Nový u Cepu	Cep	Cepská	20,11
Prlánek u Cepu	Cep	Cepská	0,58
Prostřední u Cepu	Cep	Cepská	2,56
Starý u Cepu	Cep	Cepská	13,49
Štěpánky dolní	Cep	Cepská	0,91
Štěpánky horní	Cep	Cepská	0,76
Jesenský	Hrachoviště	Cepská	0,90
Lipnický starý	Hrachoviště	Cepská	17,49
Lipnický nový	Bor	Cepská	66,51
Smolek	Suchdol nad Lužnicí	Cepská	2,88

Tab. 3A – Dobrovodská rybníční soustava

Rybník	Katastr	Soustava	Výměra [ha]
Bavan	Dobrá Voda	Dobrovodská	0,22
Kalich	Dobrá Voda	Dobrovodská	1,70
Panoš	Dobrá Voda	Dobrovodská	2,17
Panský dolní	Dobrá Voda	Dobrovodská	26,14
Panský horní	Dobrá Voda	Dobrovodská	1,08
Růže	Dobrá Voda	Dobrovodská	2,09
Štičí	Dobrá Voda	Dobrovodská	0,47

Tab. 4A – Domanínská rybníční soustava

Rybník	Katastr	Soustava	Výměra [ha]
Děkanec	Domanín	Domanínská	22,50
Hůrky	Domanín	Domanínská	18,44
Jalovčový	Domanín	Domanínská	2,30
Nový u Domanína	Domanín	Domanínská	0,50
Panenský dolní	Domanín	Domanínská	3,73
Panenský horní	Domanín	Domanínská	4,59
Prostřední u Domanína	Domanín	Domanínská	12,96
Zadní u Domanína	Domanín	Domanínská	18,54
Smrk	Lhota u Vlachonovic	Domanínská	9,70
Tobolky	Branná	Domanínská	12,22

Tab. 5A – Hatínská rybníční soustava

Rybník	Katastr	Soustava	Výměra [ha]
Hatín malý	Hatín	Hatínská	0,46
Hatín velký	Hatín	Hatínská	14,35
Jezuitní horní	Hatín	Hatínská	1,85
Jezuitní dolní	Hatín	Hatínská	0,45
Maxů dolní	Hatín	Hatínská	0,50
Pauler	Hatín	Hatínská	0,30
Špitálský	Stajka	Hatínská	3,89

Tab. 6A – Holenská rybníční soustava

Rybník	Katastr	Soustava	Výměra [ha]
Bartoňovo pole	Stajka	Holenská	1,57
Vydymač	Hatín	Holenská	2,86
Vydymáček	Hatín	Holenská	1,45
Zedník	Hatín	Holenská	1,43
Bartošův dolní	Mnich	Holenská	0,71
Bartošův horní	Mnich	Holenská	0,38
Jiříkův dolní	Mnich	Holenská	0,98
Jiříkův horní	Mnich	Holenská	1,40
Nový u Mnichu	Mnich	Holenská	2,53
Okrouhlý	Mnich	Holenská	5,93
Ostrov	Mnich	Holenská	12,02
Sinerů	Mnich	Holenská	2,27
Stávek dolní	Mnich	Holenská	1,12
Stávek horní	Mnich	Holenská	4,48
Trepků	Mnich	Holenská	1,98
Vulzi	Mnich	Holenská	5,68
Záhumeník	Mnich	Holenská	1,79
Březina	Ratiboř	Holenská	32,78
Hluboký u Barbory	Ratiboř	Holenská	4,36
Holná	Ratiboř	Holenská	244,48
Matenský	Ratiboř	Holenská	17,18
Soukeník dolní	Ratiboř	Holenská	1,09
Soukeník horní	Ratiboř	Holenská	1,49
Zach	Ratiboř	Holenská	0,98

Tab. 7A – Horusická rybníční soustava

Rybník	Katastr	Soustava	Výměra [ha]
Bošilecký	Bošilec	Horusická	200,42
Kvičadlo	Lhota	Horusická	5,69
Nový ve Schwarzenbergu	Ponědrážka	Horusická	0,48
Schwarzenberg	Ponědrážka	Horusická	80,00
Dorotka	Sviny	Horusická	1,67
Dolní u bašty	Horusice	Horusická	0,22
Horní u bašty	Horusice	Horusická	0,16
Horusický malý	Horusice	Horusická	5,67
Horusický velký	Horusice	Horusická	440,20
Punčoška	Horusice	Horusická	1,28

Tab. 8A – Hrdlořezská rybníční soustava

Rybník	Katastr	Soustava	Výměra [ha]
Hadač malý	Suchdol nad Lužnicí	Hrdlořezská	0,79
Hadač velký	Suchdol nad Lužnicí	Hrdlořezská	1,96
Hraniční	Hrdlořezy	Hrdlořezská	2,03
Kocinov	Suchdol nad Lužnicí	Hrdlořezská	2,35
Panoš	Suchdol nad Lužnicí	Hrdlořezská	1,99
Pasečný	Suchdol nad Lužnicí	Hrdlořezská	0,96
Růže	Suchdol nad Lužnicí	Hrdlořezská	5,19
Šustov malý	Hrdlořezy	Hrdlořezská	6,54
Šustov velký	Hrdlořezy	Hrdlořezská	36,30
Tichava malá	Suchdol nad Lužnicí	Hrdlořezská	0,31
Tichava velká	Suchdol nad Lužnicí	Hrdlořezská	0,92

Tab. 9A – Chlumská rybníční soustava

Rybník	Katastr	Soustava	Výměra [ha]
Kukla malá	Hamr	Chlumská	2,86
Kukla velká	Hamr	Chlumská	13,78
Vizír	Hamr	Chlumská	10,25
Vydymáček	Hamr	Chlumská	1,05
Antonie	Lutová	Chlumská	1,41
Baďour	Lutová	Chlumská	0,25
Beztrejka	Žiteč	Chlumská	0,12
Borný	Lutová	Chlumská	4,34
Bukač	Lutová	Chlumská	0,6
Čáp velký	Lutová	Chlumská	3,34
Černá malá	Lutová	Chlumská	4,54
Doubek	Lutová	Chlumská	1,53
Dubraviovy rybníčky	Lutová	Chlumská	0,46
Farský malý	Lutová	Chlumská	0,55
Farský velký	Lutová	Chlumská	4,35
Fuxů	Žiteč	Chlumská	0,84
Havlisů	Lutová	Chlumská	1,24
Henrieta	Lutová	Chlumská	0,99
Holý malý	Lutová	Chlumská	3,51
Holý velký	Lutová	Chlumská	5,23
Horní Kubínů	Žiteč	Chlumská	0,36
Horní Roubíků	Lutová	Chlumská	0,66
Hospodář nový	Lutová	Chlumská	20,97
Hospodář starý	Lutová	Chlumská	67,4
Jezero nové	Lutová	Chlumská	27,08
Jezero staré	Lutová	Chlumská	97,37
Josef	Lutová	Chlumská	1,16
Kanclíř nový	Lutová	Chlumská	30,4
Kanclíř starý	Lutová	Chlumská	43,38
Káro	Lutová	Chlumská	1,98
Kopcovatý	Lutová	Chlumská	2,54
Kopytů belovatý	Žiteč	Chlumská	2,27
Kopytů černá	Žiteč	Chlumská	3,09
Kopytů horní	Žiteč	Chlumská	1,63
Kopytů písčitý	Žiteč	Chlumská	2,9
Kopytů velká	Žiteč	Chlumská	3,14
Koubek	Lutová	Chlumská	0,5
Křížek	Žiteč	Chlumská	0,15
Kubňů Černá	Žiteč	Chlumská	6,49
Kubňů za Humny	Žiteč	Chlumská	1,6
Kuželův	Lutová	Chlumská	2,06
Mojžíš	Lutová	Chlumská	1,45
Pinkerl	Lutová	Chlumská	3,89
Planinský	Lutová	Chlumská	4,28
Použár	Lutová	Chlumská	5,93
Princů	Žiteč	Chlumská	0,14
Ryšl	Lutová	Chlumská	1,23
Řepů Obora	Lutová	Chlumská	0,52

Sofl	Lutová	Chlumská	2,39
Staničků	Lutová	Chlumská	0,58
Starý u Lutové	Lutová	Chlumská	2,81
Šimků malý	Žíteč	Chlumská	0,59
Toto	Lutová	Chlumská	1,21
Travičný malý	Žíteč	Chlumská	7,21
Travičný velký	Žíteč	Chlumská	10,06
Vávrů	Žíteč	Chlumská	0,39
Voles	Žíteč	Chlumská	5,29
Výtopa dolní	Lutová	Chlumská	25,96
Výtopa horní	Lutová	Chlumská	31,6
Zdeňka	Lutová	Chlumská	1,75
Žabka malá	Lutová	Chlumská	1,86
Žabka velká	Lutová	Chlumská	2,03
Žebrákov	Lutová	Chlumská	12,49
Žofinský	Lutová	Chlumská	11,9
Březná	Mníšek	Chlumská	13,4
Haltýř	Stříbřec	Chlumská	0,5
Hluboký u Mníšků	Mníšek	Chlumská	1,65
Humlena I.	Stříbřec	Chlumská	0,98
Humlena II.	Stříbřec	Chlumská	2,61
Humlena III.	Stříbřec	Chlumská	2,88
Humlena IV.	Stříbřec	Chlumská	1,76
Humlena V.	Stříbřec	Chlumská	2,06
Humlena VI.	Stříbřec	Chlumská	2,47
Humlenský	Stříbřec	Chlumská	57,57
Janů	Stříbřec	Chlumská	3,4
Kouškovec	Mníšek	Chlumská	14,3
Podsedek	Stříbřec	Chlumská	94,74
Starý Stříbřec	Stříbřec	Chlumská	4,7
Trávičný u Mníšku	Mníšek	Chlumská	0,94
Valentů malý	Mníšek	Chlumská	1,05
Zahrádka	Stříbřec	Chlumská	6,34
Zemanů	Stříbřec	Chlumská	0,5
Cepáků malý Chlum	Chlum u Třeboně	Chlumská	1,54
Cepáků velký Chlum	Chlum u Třeboně	Chlumská	2,43
Dolní Chlum	Chlum u Třeboně	Chlumská	0,87
Julisův	Chlum u Třeboně	Chlumská	0,53
Julisův nový	Chlum u Třeboně	Chlumská	0,92
Kolmánků	Chlum u Třeboně	Chlumská	0,11
Obecnice	Chlum u Třeboně	Chlumská	1,19
Pastviště	Chlum u Třeboně	Chlumská	0,39
Pašků	Chlum u Třeboně	Chlumská	1,85
Podlipka	Chlum u Třeboně	Chlumská	0,76
Švorců	Chlum u Třeboně	Chlumská	1,71
Vaňků	Chlum u Třeboně	Chlumská	0,3
Blato	Mirochov	Chlumská	44,87

Cepáků malý v Mirocho	Mirochov	Chlumská	0,24
Cepáků velký v Mirocho	Mirochov	Chlumská	3,92
Jelitovský	Mirochov	Chlumská	1,83
Velká Černá v Mirocho	Mirochov	Chlumská	63,15
Hrázka	Libořezy	Chlumská	1,33
Jungmanů nový	Libořezy	Chlumská	1,21
Kulihů	Libořezy	Chlumská	0,86
Pajerů	Libořezy	Chlumská	0,86
Pajerů nový	Libořezy	Chlumská	0,86
Bábinný	Žiteč	Chlumská	0,96
Blatečko	Žiteč	Chlumská	4,59
Cepáků hluboký	Žiteč	Chlumská	2,26
Cepáků malý	Žiteč	Chlumská	0,58
Cepáků nový	Žiteč	Chlumská	0,8
Cepáků velký	Lutová	Chlumská	3,27
Cepáků velký	Žiteč	Chlumská	4,04
Černá Cepáků	Žiteč	Chlumská	3,63
Černá Fuksů	Žiteč	Chlumská	1,49
Černá Princů	Žiteč	Chlumská	0,83
Černá Řepů	Žiteč	Chlumská	1,63
Černá Šimků	Žiteč	Chlumská	5,88
Horní Kopytů	Žiteč	Chlumská	1,63
Malý Princů	Žiteč	Chlumská	0,49
Matějů	Žiteč	Chlumská	1,09
Matějů sádka	Žiteč	Chlumská	0,29
Medenice Žiteč	Žiteč	Chlumská	8
Nový Kamišů	Žiteč	Chlumská	0,81
Nový Princů	Žiteč	Chlumská	1,07
Pastejřka	Žiteč	Chlumská	1,05
Písčítý	Žiteč	Chlumská	2,9
Pod stokou	Žiteč	Chlumská	0,82
Řepů v lukách	Žiteč	Chlumská	0,8
Řimnáčů	Žiteč	Chlumská	0,69
Sádka pod Černou	Žiteč	Chlumská	1,02
Strážská Černá	Žiteč	Chlumská	6,99
Stržený Princů	Žiteč	Chlumská	0,64
Šimků malý	Žiteč	Chlumská	0,59
Velký Belovatý	Žiteč	Chlumská	2,57
Velký Kopytů	Žiteč	Chlumská	3,14
Vydymáček	Žiteč	Chlumská	0,16
Hluboký u Mníšek	Mníšek	Chlumská	0,65
Travniční u Mníšek	Mníšek	Chlumská	0,94
Valentů malý	Mníšek	Chlumská	1,05
Velký u smrku	Mníšek	Chlumská	0,94

Tab. 10A – Kardašorečická rybniční soustava

Rybník	Katastr	Soustava	Výměra [ha]
Broumovský	Kardašova Řečice	Kardašorečická	4,15
Drápal	Kardašova Řečice	Kardašorečická	14,22
Dubný	Kardašova Řečice	Kardašorečická	0,92
Kardaš Velký	Kardašova Řečice	Kardašorečická	61,47
Krajínů	Kardašova Řečice	Kardašorečická	0,84
Kuchyňka	Kardašova Řečice	Kardašorečická	0,28
Novoplešský	Nitovice	Kardašorečická	39,17
Nový u Kardašovy Řečice	Kardašova Řečice	Kardašorečická	1,88
Obecný	Kardašova Řečice	Kardašorečická	10,39
Ochoz malá	Kardašova Řečice	Kardašorečická	5,98
Ochoz u Mnichu	Mnich	Kardašorečická	4,48
Ochoz velká	Kardašova Řečice	Kardašorečická	18,95
Pichovský	Kardašova Řečice	Kardašorečická	1,47
Popelov	Kardašova Řečice	Kardašorečická	12,00
Řečický velký	Kardašova Řečice	Kardašorečická	95,00
Slaviček	Kardašova Řečice	Kardašorečická	7,83
Svítal	Kardašova Řečice	Kardašorečická	4,85
Šlechtů	Kardašova Řečice	Kardašorečická	3,38
Třavný	Kardašova Řečice	Kardašorečická	1,06
Závistivý malý	Kardašova Řečice	Kardašorečická	13,03
Závistivý velký	Kardašova Řečice	Kardašorečická	18,77
Zemanka	Kardašova Řečice	Kardašorečická	0,37
Hladov	Klenov	Kardašorečická	2,37
Kacíř	Pluhův Žďár	Kardašorečická	4,55
Králek	Plasná	Kardašorečická	3,43
Křížka	Klenov	Kardašorečická	0,93
Kužel	Pluhův Žďár	Kardašorečická	14,27
Mastník	Plasná	Kardašorečická	0,71
Němkyně		Kardašorečická	1,25
Nový u Pluhova Žďáru		Kardašorečická	14,37
Olšový		Kardašorečická	2,92
Pisař	Plasná	Kardašorečická	8,02
Rožberna	Klenov	Kardašorečická	2,20
Shouralý		Kardašorečická	5,12
Starý u Plasně	Plasná	Kardašorečická	0,61
Svíták		Kardašorečická	1,48
Špitálský	Klenov	Kardašorečická	7,94

Tab. 11A – Klecká (Nadějská) rybniční soustava

Rybničník	Katastr	Soustava	Výměra [ha]
Baštýr	Val	Klecká (Nadějská)	1,67
Fišmistr	Val	Klecká (Nadějská)	3,11
Horák	Val	Klecká (Nadějská)	3,33
Pěšák	Val	Klecká (Nadějská)	3,03
Pražský	Val	Klecká (Nadějská)	11,18
Překvapil	Val	Klecká (Nadějská)	32,64
Rod	Val	Klecká (Nadějská)	33,98
Blaník	Klec	Klecká (Nadějská)	12,14
Dobrá vůle	Klec	Klecká (Nadějská)	25,44
Klec	Klec	Klecká (Nadějská)	69,35
Láska	Klec	Klecká (Nadějská)	16,66
Měkký	Klec	Klecká (Nadějská)	5,82
Neděje	Klec	Klecká (Nadějská)	74,19
Potěšil	Klec	Klecká (Nadějská)	74,56
Skutek	Klec	Klecká (Nadějská)	18,12
Stehlík	Klec	Klecká (Nadějská)	10,23
Strakatý	Klec	Klecká (Nadějská)	7,22
Víra	Klec	Klecká (Nadějská)	14,29
Krajina	Vlkov	Klecká (Nadějská)	12,24
Nový u Zelenky	Vlkov	Klecká (Nadějská)	6,84
Vlček	Vlkov	Klecká (Nadějská)	3,99
Vlkovský	Vlkov	Klecká (Nadějská)	47,09

Tab. 12A – Kolenecká rybniční soustava

Rybničník	Katastr	Soustava	Výměra [ha]
Višňovský malý	Val	Kolenecká	4,09
Višňovský velký	Val	Kolenecká	11,04
Farský	Novosedly nad Nežárkou	Kolenecká	11,68
Karel I. - II.	Kolence	Kolenecká	0,65
Křtěný	Kolence	Kolenecká	13,87
Lipičí	Kolence	Kolenecká	24,46
Nalezený	Kolence	Kolenecká	0,65
Pasecký přední	Novosedly nad Nežárkou	Kolenecká	15,01
Pasecký zadní	Novosedly nad Nežárkou	Kolenecká	15,15
Podsedeck	Kolence	Kolenecká	2,78
Pohořelec	Kolence	Kolenecká	8,78
Prkený	Kolence	Kolenecká	8,29
Růžena	Kolence	Kolenecká	0,81
Stejný	Novosedly nad Nežárkou	Kolenecká	9,14
Vokřínek	Kolence	Kolenecká	19,59
Vostrý	Kolence	Kolenecká	5,90

Tab. 13A – Lásenická rybníční soustava

Rybník	Katastr	Soustava	Výměra [ha]
Hamerníkův dolní	Lásenice	Lásenická	1,2
Hamerníkův horní	Lásenice	Lásenická	2,62
Lásenice malá	Lásenice	Lásenická	9,04
Lásenice velká	Lásenice	Lásenická	67,22
Paseka	Lásenice	Lásenická	13,35
Stav	Lásenice	Lásenická	21,94
Blatec	Dolní Lhota	Lásenická	85,51

Tab. 14A – Lipovská rybníční soustava

Rybník	Katastr	Soustava	Výměra [ha]
Dubový	Horní Lhota	Lipovská	2,21
Dudek	Horní Lhota	Lipovská	0,78
Hamr malý	Horní Lhota	Lipovská	3,2
Hamr velký	Horní Lhota	Lipovská	4,84
Kačák	Horní Lhota	Lipovská	2,72
Kupinský	Horní Lhota	Lipovská	0,31
Lipovský	Horní Lhota	Lipovská	4,84
Jakeš	Lásenice	Lipovská	10,2

Tab. 15A – Rybníční soustava Miletínského potoka

Rybník	Katastr	Soustava	Výměra [ha]
Adamec	Dolní Miletín	Miletínský potok	1,14
Cabrov	Dolní Miletín	Miletínský potok	0,97
Čekal u Lišova	Lišov	Miletínský potok	1,78
Čekal v Miletíně	Dolní Miletín	Miletínský potok	0,37
Dačický	Lišov	Miletínský potok	1,9
Dolní u Lišova	Lišov	Miletínský potok	7,42
Dvořiště	Dolní Slověnice	Miletínský potok	388
Hniliště	Lišov	Miletínský potok	0,9
Horní u Lišova	Lišov	Miletínský potok	1,8
Konář	Lišov	Miletínský potok	3,55
Lánský	Vlkovice	Miletínský potok	3,48
Malý u Lišova	Lišov	Miletínský potok	0,73
Nový nad Dvořištěm	Dolní Slověnice	Miletínský potok	5,2
Nový u Lišova	Lišov	Miletínský potok	4,25
Ortvínovický	Lišov	Miletínský potok	3,59
Parezitý	Lišov	Miletínský potok	1,92
Podlišovský rybník	Lišov	Miletínský potok	0,5
Pohoř dolní	Hůrky u Lišova	Miletínský potok	9,06
Pohoř horní	Hůrky u Lišova	Miletínský potok	9,13
Pohořka	Dolní Slověnice	Miletínský potok	9,66
Slověnický velký	Dolní Slověnice	Miletínský potok	2,42
Smíchovák	Lišov	Miletínský potok	0,9
Sokol	Velechvín	Miletínský potok	1,25
Utopený	Lišov	Miletínský potok	1,87
Velechvínský	Velechvín	Miletínský potok	4,6
Vlkovický	Vlkovice	Miletínský potok	104,71
Za Kordínů	Lišov	Miletínský potok	0,29
Služebný	Lomnice nad Lužnicí	Miletínský potok	28,64
Koclířov	Smržov	Miletínský potok	202,6
Smržovský dolní	Smržov	Miletínský potok	1,42
Vydymač u Smržova	Smržov	Miletínský potok	9,08
Anna	Štěpánovice	Miletínský potok	0,03
bez názvu	Štěpánovice	Miletínský potok	0,19
Daniel	Štěpánovice	Miletínský potok	0,04
Ema	Štěpánovice	Miletínský potok	0,12
Bahnitý	Zvíkov	Miletínský potok	0,38
Čekal u Zvíkova	Zvíkov	Miletínský potok	2,55
Nadedvorský	Zvíkov	Miletínský potok	0,19
Podedvorský	Zvíkov	Miletínský potok	0,26
Podemlýnský	Zvíkov	Miletínský potok	1,36
Stávek	Zvíkov	Miletínský potok	1,43
Sulcovský	Zvíkov	Miletínský potok	1,56
Ťulpa	Zvíkov	Miletínský potok	1,88
V oboře	Zvíkov	Miletínský potok	0,24
Zvíkovský	Zvíkov	Miletínský potok	17,58

Tab. 16A – Rybníky bez zařazení do rybníční soustavy

Rybník	Katastr	Soustava	Výměra [ha]
Sedelský	Sedlo	Není zařazeno	16,06
Soustava návěsných rybníčků v Bílé	Bílá	Není zařazeno	0,4
Bez názvu č.p. 423	Dolní Žďár	Není zařazeno	0,24
Děvín	Dolní Žďár	Není zařazeno	2,29
Dub	Dolní Žďár	Není zařazeno	0,22
Malý lhotecký	Horní Lhota	Není zařazeno	0,7
Obecní pod baštou	Horní Lhota	Není zařazeno	1,25
Obecní u Šmídů	Horní Lhota	Není zařazeno	1,81
Velký lhotecký	Horní Lhota	Není zařazeno	2,29
Žďárek	Dolní Žďár	Není zařazeno	1,36
Makšák návěsní v Domaníně	Domanín	Není zařazeno	0,2
Stávek - návěsní v Domaníně	Domanín	Není zařazeno	0,2
Mareček	Doňov	Není zařazeno	0,08
Mostek	Doňov	Není zařazeno	0,59
Vodárna	Doňov	Není zařazeno	0,55
Farářský	Drahov	Není zařazeno	7,13
Čerták	Stajka	Není zařazeno	0,55
Jemčinský	Hatín	Není zařazeno	1,45
Linhartů	Hatín	Není zařazeno	0,32
Maršů dolní	Hatín	Není zařazeno	2,08
Maršů horní	Hatín	Není zařazeno	1,09
Maxů Horní	Hatín	Není zařazeno	0,3
Nepraš	Jemčina	Není zařazeno	0,94
Toublov	Hatín	Není zařazeno	1,32
Tůňka	Stajka	Není zařazeno	0,18
Zíků	Hatín	Není zařazeno	1,03
Žalostivý	Hatín	Není zařazeno	0,19
Žlebina	Stajka	Není zařazeno	0,87
Buchnerský	Horní Pěna	Není zařazeno	0,46
Maurer dolní	Horní Pěna	Není zařazeno	1,26
Maurer horní	Horní Pěna	Není zařazeno	1,39
Pěněnský		Není zařazeno	74,7

Tab. 17A – Oborská rybníční soustava

Rybník	Katastr	Soustava	Výměra [ha]
Bahnitý dolní	Branná	Oborská	0,49
Bahnitý velký	Branná	Oborská	2,54
Branský	Branná	Oborská	6,27
Buman	Branná	Oborská	0,66
Cizinecký	Branná	Oborská	2,63
Dubový u Obory	Branná	Oborská	3,73
Hrádeček	Třeboň	Oborská	0,51
Chodec	Branná	Oborská	4,12
Kaprový	Třeboň	Oborská	5,48
Lávičný	Branná	Oborská	1,99
Nový u Branné	Branná	Oborská	5,74
Oborský	Branná	Oborská	2,9
Pavelec	Třeboň	Oborská	0,17
Rodil velký	Branná	Oborská	0,46
Stavidlo malé	Branná	Oborská	1,62
Stavidlo pod Dubovým	Branná	Oborská	3,51
Stavidlo u ovčína	Branná	Oborská	4,62
Stavidlo velké	Branná	Oborská	12,03
Štičí	Branná	Oborská	4,23

Tab. 18A – Opatovická rybníční soustava

Rybník	Katastr	Soustava	Výměra [ha]
Opatovický	Domanín	Opatovická	165,58
Borek	Hrachoviště	Opatovická	1,66
Duboví u Hrachoviště	Hrachoviště	Opatovická	4,14
Hrachovišťský	Hrachoviště	Opatovická	7,54
Jesenský	Hrachoviště	Opatovická	2,59
Slavíček u Hrachoviště	Hrachoviště	Opatovická	0,95
Šnorek	Hrachoviště	Opatovická	0,78
Velký návesní	Hrachoviště	Opatovická	0,73
Velký pode vsí	Hrachoviště	Opatovická	4,72
Zahradský	Petrovice	Opatovická	1,38
Koralova sádka	Pístina	Opatovická	0,99
Bahnitý dolní	Branná	Opatovická	0,50
Jamský	Branná	Opatovická	43,28
Klabouch	Branná	Opatovická	0,88
Kotraba		Opatovická	0,95
Ruda	Branná	Opatovická	84,09

Tab. 19A – Rožmberská rybniční soustava

Rybník	Katastr	Soustava	Výměra [ha]
Dolní u Smitky	Stará Hlína	Rožmberská	9,45
Filas	Stará Hlína	Rožmberská	6,04
Filas I	Stará Hlína	Rožmberská	1,51
Filas II	Stará Hlína	Rožmberská	2,45
Filas III	Stará Hlína	Rožmberská	3,97
Hodějovský	Stará Hlína	Rožmberská	10,66
Na Lipce	Stará Hlína	Rožmberská	5,22
Nový u Smitky	Stará Hlína	Rožmberská	6,78
Rožmberk	Stará Hlína	Rožmberská	647,30
Vítek	Stará Hlína	Rožmberská	49,46

Tab. 20A – Svatovítská rybniční soustava

Rybník	Katastr	Soustava	Výměra [ha]
Bílá hlína	Třeboň	U sv. Víta	3,09
Hraniční u sv. Víta	Třeboň	U sv. Víta	3,99
Krahulík	Stará Hlína	U sv. Víta	0,37
Mlýnský	Třeboň	U sv. Víta	1,59
Paďourek	Třeboň	U sv. Víta	0,52
Přední kouty	Třeboň	U sv. Víta	0,50
Říznutý	Třeboň	U sv. Víta	0,54
Smíchov	Třeboň	U sv. Víta	2,47
Stupský	Třeboň	U sv. Víta	4,48
Sýkora	Třeboň	U sv. Víta	0,84
Sýkorka	Třeboň	U sv. Víta	0,54
Šimanov	Třeboň	U sv. Víta	1,98
Thierov	Třeboň	U sv. Víta	5,12
Vítek malý	Třeboň	U sv. Víta	0,73
Zadní kouty	Třeboň	U sv. Víta	3,12

Tab. 21A – Pístinská rybníční soustava

Rybník	Katastr	Soustava	Výměra [ha]
Čekal	Pístina	Pístinská	0,69
Dolní návesní	Pístina	Pístinská	0,36
Herinkovský	Pístina	Pístinská	2,12
Heřmánků	Pístina	Pístinská	2,48
Horní návesní	Pístina	Pístinská	0,64
Houšků rybník	Pístina	Pístinská	0,68
Houšků v březinách	Pístina	Pístinská	2,15
Houšků v lukách	Pístina	Pístinská	1,48
Jenda	Pístina	Pístinská	0,09
Koralů	Pístina	Pístinská	1,79
Krásné pole	Pístina	Pístinská	20
Lučina	Pístina	Pístinská	1,36
Nový Blažků	Pístina	Pístinská	1,29
Nový Doňků	Pístina	Pístinská	0,75
Nový Houšků	Pístina	Pístinská	0,64
Nový u bažantnice	Pístina	Pístinská	1,1
Nový u Pístiny	Pístina	Pístinská	1,13
Starý Blažků	Pístina	Pístinská	2,05
Starý Doňků	Pístina	Pístinská	1,76
Stav	Pístina	Pístinská	11,47
Stávek	Pístina	Pístinská	4,62
Staviště	Pístina	Pístinská	46,06
Šedů v lukách	Pístina	Pístinská	1,05
Ústavní	Pístina	Pístinská	0,14
Vášů	Pístina	Pístinská	1,09
Vítků	Pístina	Pístinská	0,52
Záhlinský	Pístina	Pístinská	7,6
Zlato	Pístina	Pístinská	6,74
V boru	Stříbřec	Pístinská	2,1

Tab. 22A – Spolská rybníční soustava

Rybník	Katastr	Soustava	Výměra [ha]
Beklán	Slavošovice	Spolská	2,80
Benátský	Libín	Spolská	3,81
Divný malý	Spolí	Spolská	0,93
Divný velký	Spolí	Spolská	1,40
Jakubovský	Slavošovice	Spolská	2,11
Nový u Libína	Libín	Spolská	0,95
Spolský malý	Spolí	Spolská	2,42
Spolský velký	Slavošovice	Spolská	137,02
Těšitel		Spolská	1,44
Výskok	Slavošovice	Spolská	61,96
Cikán	Petrovice	Spolská	1,23
Slepičník	Lhota	Spolská	2,30

Tab. 23A – Staňkovská rybniční soustava

Rybník	Katastr	Soustava	Výměra [ha]
Cihelský	Chlum u Třeboně	Staňkovská	0,34
Černá velká	Mirochov	Staňkovská	63,15
Hejtman	Chlum u Třeboně	Staňkovská	79,56
Mařka	Chlum u Třeboně	Staňkovská	8,20
Nový u Staňkova	Chlum u Třeboně	Staňkovská	3,22
Parkový	Chlum u Třeboně	Staňkovská	2,37
Purkrabí	Chlum u Třeboně	Staňkovská	38,71
Točník	Chlum u Třeboně	Staňkovská	16,46
Vávrů	Žíteč	Staňkovská	4,70
Vydymač Chlum	Chlum u Třeboně	Staňkovská	8,28
Záhřebský	Chlum u Třeboně	Staňkovská	4,58
Zájezek	Chlum u Třeboně	Staňkovská	4,99
Medenice Ličov	Staňkov	Staňkovská	15,53
Skalice	Staňkov	Staňkovská	19,66
Staňkovský	Staňkov	Staňkovská	272,63
Svobodný	Staňkov	Staňkovská	42,20
Špačkov	Staňkov	Staňkovská	58,77
Kovářů starý	Mníšek	Staňkovská	5,10
Valentů velký	Mníšek	Staňkovská	2,66

Tab. 24A – Suchdolská rybniční soustava

Rybník	Katastr	Soustava	Výměra [ha]
Dobrý	Suchdol nad Lužnicí	Suchdolská	4,04
Filiš malý	Suchdol nad Lužnicí	Suchdolská	1,95
Filiš velký	Suchdol nad Lužnicí	Suchdolská	3,20
Hojek malý	Suchdol nad Lužnicí	Suchdolská	1,33
Hojek velký	Suchdol nad Lužnicí	Suchdolská	3,55
Hospodář	Suchdol nad Lužnicí	Suchdolská	1,95
Jan	Suchdol nad Lužnicí	Suchdolská	2,81
Mořna	Suchdol nad Lužnicí	Suchdolská	1,20
Praseta malá	Suchdol nad Lužnicí	Suchdolská	0,54
Praseta velká	Suchdol nad Lužnicí	Suchdolská	1,23
Rohlíček	Suchdol nad Lužnicí	Suchdolská	0,42
Suchý	Suchdol nad Lužnicí	Suchdolská	1,13
Vydmák	Suchdol nad Lužnicí	Suchdolská	0,24

Tab. 25A – Světská rybniční soustava

Rybník	Katastr	Soustava	Výměra [ha]
Ciglerovský dolní	Domanín	Světská	1,93
Ciglerovský horní	Domanín	Světská	1,93
Cirkvičný	Domanín	Světská	19,38
Obecný velký	Domanín	Světská	5,07
Potěšílek	Štěpánovice	Světská	0,86
Smetana	Štěpánovice	Světská	0,87
Trávičný	Štěpánovice	Světská	0,80
Václavovský	Štěpánovice	Světská	0,67
Včelniční	Štěpánovice	Světská	0,66
Zlatník horní	Štěpánovice	Světská	2,41
Žabinec	Štěpánovice	Světská	1,25
Svět	Třeboň	Světská	214,84
Zlatník dolní	Břilice	Světská	2,11

Tab. 26A – Tiská rybniční soustava

Rybník	Katastr	Soustava	Výměra [ha]
Dubovec malý	Lomnice nad Lužnicí	Tiská	7,42
Dubovec velký	Lomnice nad Lužnicí	Tiská	9,96
Jindřov	Lomnice nad Lužnicí	Tiská	5,31
Jordánek	Lomnice nad Lužnicí	Tiská	0,25
Koňský	Lomnice nad Lužnicí	Tiská	0,81
Lomnický malý	Lomnice nad Lužnicí	Tiská	7,02
Lomnický velký	Lomnice nad Lužnicí	Tiská	21,34
Panenský velký	Lomnice nad Lužnicí	Tiská	6,55
Peřinka	Lomnice nad Lužnicí	Tiská	3,52
Přesecký dolní	Lomnice nad Lužnicí	Tiská	1,80
Semenáč	Lomnice nad Lužnicí	Tiská	2,83
Smišek malý	Lomnice nad Lužnicí	Tiská	0,70
Smišek velký	Lomnice nad Lužnicí	Tiská	1,45
Šatlavy	Lomnice nad Lužnicí	Tiská	36,47
V Chrastí	Lomnice nad Lužnicí	Tiská	2,93
Velký Tisý	Lomnice nad Lužnicí	Tiská	313,53
Vydymač u Lomnice	Lomnice nad Lužnicí	Tiská	3,23
Panenský malý	Lužnice	Tiská	2,24
Tisý malý m. loviště	Lužnice	Tiská	3,13
Čekal u Přeseky	Přesecka	Tiská	0,10
Kupinský	Přesecka	Tiská	11,46
Pazdernický horní	Přesecka	Tiská	0,84
Přesecký dolní	Přesecka	Tiská	1,48
Přesecký horní	Přesecka	Tiská	5,45
Tisý malý v. loviště	Přesecka	Tiská	27,68
Velký Bicek	Přesecka	Tiská	0,15
Vydymač u Přeseky	Přesecka	Tiská	3,21

Tab. 27A – Újezdecká rybniční soustava

Rybník	Katastr	Soustava	Výměra [ha]
Lickov	Doňov	Újezdecká	27,68
Poloboží	Doňov	Újezdecká	9,06
Chlumský	Pleše	Újezdecká	5,19
Ohrazenice velká	Újezdec	Újezdecká	35,99
Podveský	Újezdec	Újezdecká	9,63
Rohlík	Záhoří	Újezdecká	2,03
Silniční	Záhoří	Újezdecká	5,02
Záhořský velký	Záhoří	Újezdecká	9,72

Tab. 28A – Vřesenská rybniční soustava

Rybník	Katastr	Soustava	Výměra [ha]
Frajmarek	Drahov	Vřesenská	3,54
Lačná	Drahov	Vřesenská	2,31
Mítka	Drahov	Vřesenská	0,84
Nový u Vřesné	Drahov	Vřesenská	3,58
Odměna	Drahov	Vřesenská	8,58
Poustevník	Drahov	Vřesenská	1,32
Převračivý	Drahov	Vřesenská	5,68
Sax hluboký	Drahov	Vřesenská	15,12
Sax přední	Drahov	Vřesenská	22,59
Skopaný	Drahov	Vřesenská	6,62
Smíchov I	Drahov	Vřesenská	11,52
Smíchov II	Drahov	Vřesenská	4,09
Vřesenský velký	Drahov	Vřesenská	18,92
Hluboký u Hamru	Hamr	Vřesenská	11,87
Džbán	Nítovice	Vřesenská	6,42
Závidovka	Nítovice	Vřesenská	5,19
Ohrazenice prostřední	Pleše	Vřesenská	11,44
Ševcovský	Polště	Vřesenská	4,01

Tab. 29A – Vyderská rybniční soustava

Rybník	Katastr	Soustava	Výměra [ha]
Laštejn	Polště	Vyderská	3,16
Polom	Polště	Vyderská	55,47
Žabov u Polště	Polště	Vyderská	6,99
Velký dvorecký	Dvorce	Vyderská	4,74
Horní pod Polomem	Vydří	Vyderská	8,83
Chmelovský	Vydří	Vyderská	1,99
Žabov u Vydří	Vydří	Vyderská	7,63

Tab. 30A – Witmanovská rybniční soustava

Rybník	Katastr	Soustava	Výměra [ha]
Melounek malý	Mláka	Witmanovská	0,29
Melounek velký	Mláka	Witmanovská	1,01
Čekal u Leštiny	Holičky	Witmanovská	2,37
Dušákovský	Holičky	Witmanovská	7,50
Spálený nový	Holičky	Witmanovská	16,64
Spálený starý	Holičky	Witmanovská	6,14
Stolec	Holičky	Witmanovská	11,77
Travníčný u Leštiny	Holičky	Witmanovská	4,05
Vdovec nový	Holičky	Witmanovská	84,91
Vdovec starý	Stará Hlína	Witmanovská	35,96
Vyšehrad	Holičky	Witmanovská	27,00
Ženich	Holičky	Witmanovská	82,20

Tab. 31A – Záblatská rybniční soustava

Rybník	Katastr	Soustava	Výměra [ha]
Dolní dynínský	Dynín	Záblatská	2,60
Hliníř	Lhota	Záblatská	27,81
Horní dynínský	Dynín	Záblatská	2,18
Švambírek	Lhota	Záblatská	8,23
Kukačka	Frahelž	Záblatská	0,90
Nový u Frahelže	Frahelž	Záblatská	15,40
Strhaný u Zelenky	Val	Záblatská	6,84
Dubenský	Ševětín	Záblatská	6,62
Krčín	Mazelov	Záblatská	83,35
Malý mazelovský	Mazelov	Záblatská	1,10
Stržka	Mazelov	Záblatská	12,12
Velký Mazelovský	Mazelov	Záblatská	2,77
Blatný	Ponědraž	Záblatská	4,31
Perklas	Ponědraž	Záblatská	9,77
Polný	Ponědraž	Záblatská	0,94
Ponědražský	Ponědraž	Záblatská	141,74
Ponědražský velký	Ponědraž	Záblatská	0,41
Sádka prostřední	Ponědraž	Záblatská	0,37
Sádka škaredá	Ponědraž	Záblatská	0,13
Sádka velká	Ponědraž	Záblatská	0,41
Ponědražkovský	Ponědražka	Záblatská	31,01
Ptačí blato	Smržov	Záblatská	44,12
Stojčín	Ševětín	Záblatská	15,49
Žďárský	Ševětín	Záblatská	6,24
Námětek	Záblatí	Záblatská	6,52
Záblatský	Záblatí	Záblatská	310,32

Tab. 1B - ZSO Opatovice – seznam nálezů²³⁹

přir. č.	inv. č.	datum	lokality	kontext	obsah	počet
172/2005	A 1337/1	10.3.2002	Třeboň - Opatovický rybník	ZSO Opatovice - povrchový sběr v okolí ostrova	keramika/mazanice	275Ks/1Ks
172/2005	A 1337/2	8.9.2002	Třeboň - Opatovický rybník	ZSO Opatovice - sídlištní objekt (výplň)	keramika/přeslepy/mazanice	7Ks/2Ks/2Ks
172/2005	A 1337/3	bře. /2000	Třeboň - Opatovický rybník	ZSO Opatovice - sídlištní objekt (výplň)	keramika	16Ks
172/2005	A 1337/4	16.3.2002	Třeboň - Opatovický rybník	ZSO Opatovice - povrchový sběr (2. pahorek)	keramika/zub/žel/kost/struska	176Ks/5Ks/3Ks/2Ks/1Ks
172/2005	A 1337/5	16.3.2002	Třeboň - Opatovický rybník	ZSO Opatovice - povrchový sběr (1. pahorek)	keramika (světlá, tmavá)	54Ks
172/2005	A 1337/6	9.3.2002	Třeboň - Opatovický rybník	ZSO Opatovice - povrchový sběr (pod mlýnem)	keramika	128Ks
172/2005	A 1337/7	17.3.2002	Třeboň - Opatovický rybník	ZSO Opatovice - sídlištní objekt (1. pahorek)	keramika	41Ks
172/2005	A 1337/8	17.3.2002	Třeboň - Opatovický rybník	ZSO Opatovice - sídlištní objekt (1. pahorek)	keramika/mazanice/kámen	36Ks/2Ks/1Ks
172/2005	A 1337/9	17.3.2002	Třeboň - Opatovický rybník	ZSO Opatovice - sídlištní objekt (1. pahorek)	keramika	131Ks
172/2005	A 1337/10	bře. /2000	Třeboň - Opatovický rybník	ZSO Opatovice - začíst ování povrchu sídlištního objektu a blízkého okolí	keramika/mazanice	80Ks/1Ks
172/2005	A 1337/11	bře. /2000	Třeboň - Opatovický rybník	ZSO Opatovice - sídlištní objekt (výplň)	hliněná mazanice	13Ks
172/2005	A 1337/12	bře. /2000	Třeboň - Opatovický rybník	ZSO Opatovice - sídlištní objekt (výplň)	keramika	26Ks
172/2005	A 1337/13	bře. /2000	Třeboň - Opatovický rybník	ZSO Opatovice - prospekce lokality detektorem kovu	fragmenty kovu / sířela	4Ks/1Ks
172/2005	A 1337/14	bře. /2000	Třeboň - Opatovický rybník	ZSO Opatovice - sídlištní objekt (výplň)	hliněná mazanice /uhlíky	15Ks/ X Ks
172/2005	A 1337/15	bře. /2000	Třeboň - Opatovický rybník	ZSO Opatovice - sídlištní objekt (výplň)	hliněná mazanice	22Ks
172/2005	A 1337/16	bře. /2000	Třeboň - Opatovický rybník	ZSO Opatovice - sídlištní objekt (výplň)	hliněná mazanice	74Ks
172/2005	A 1337/17	bře. /2000	Třeboň - Opatovický rybník	ZSO Opatovice - sídlištní objekt (výplň)	hliněná mazanice	10Ks
172/2005	A 1337/18	bře. /2000	Třeboň - Opatovický rybník	ZSO Opatovice - sídlištní objekt (výplň)	keramika	5Ks
172/2005	A 1337/19	bře. /2000	Třeboň - Opatovický rybník	ZSO Opatovice - začíst ování povrchu sídlištního objektu a blízkého okolí	keramika	91Ks
172/2005	A 1337/20	bře. /2000	Třeboň - Opatovický rybník	ZSO Opatovice - začíst ování povrchu sídlištního objektu a blízkého okolí	keramika/mazanice/čihlovina	172Ks/1Ks/1Ks
172/2005	A 1337/21	bře. /2000	Třeboň - Opatovický rybník	ZSO Opatovice - sídlištní objekt (výplň)	keramika	15Ks
172/2005	A 1337/22	bře. /2000	Třeboň - Opatovický rybník	ZSO Opatovice - povrchový sběr v okolí ostrova	keramika/kámen	38Ks/1Ks
X	A1329/69	13.4.2002	Třeboň - Opatovický rybník	Opatovický rybník - povrchový sběr, u prvního ostrůvku	keramika/mazanice	90Ks/3Ks
X	A1329/70	13.4.2002	Třeboň - Opatovický rybník	Zaniklá středověká ves Opatovice - povrchový sběr u 2. ostrůvku	keramika/mazanice/čihlovina	26Ks/2Ks/1Ks
X	nepriděleno	1.- 6.4.2002	Třeboň - Opatovický rybník	Zaniklá středověká ves Opatovice - povrchový sběr bez bližší lokalizace	keramika/mazanice/kámen/čihla	61Ks/4Ks/2Ks/1Ks

²³⁹ U soupisu materiálu nebylo možno pro tištěnou verzi formátovat tabulku 1B na výšku. Z tohoto důvodu je tabulka 1B zařazena na stránce na šířku.

Tab. 2B - Velikost fragmentu [cm]

Velikost fragmentu [cm]		
Velikost fragmentu	Počet	Zastoupení v %
0 - 3 cm	859	58%
3 - 5 cm	494	34%
5 - 10 cm	103	7%
> 10	15	1%

Tab. 3B - Počet zohledněných fragmentů

Počet zohledněných fragmentů	počet [ks]	%
Celkový počet fragmentů keramického materiálu	1471	100%
Počet fragmentů zohledněných pro deskripci souboru	612	42%

Tab. 4B – Síla stěny fragmentů

Síla stěny fragmentů				
Šířka fragmentů [cm]	počet [ks]	zastoupení v %	stěna	zastoupení v %
< 0,5 cm	242	40%	tenkostěnná	45%
0,5 cm- 1 cm	214	35%	silnostěnná	55%
1 cm - 1,5 cm	74	12%		
1,5 cm - 2,5 cm	7	1%		
> 2,5 cm	5	1%		
neklasifikováno	70	11%		

Tab. 5B - Zastoupení keramiky s příměsí grafitu

Zastoupení keramiky s příměsí grafitu	počet [ks]	%
Počet zohledněných fragmentů keramického materiálu	612	100%
Počet fragmentů keramiky s příměsí grafitu	249	41%
Počet fragmentů keramiky bez příměsi grafitu	363	59%

Tab. 6B - Druh výpalu keramického materiálu

Druh výpalu keramického materiálu		
Výpal	počet [ks]	zastoupení v %
Oxidační	150	24,5%
Redukční	452	73,9%
kombinovaný	7	1,1%
neurčeno	3	0.5%

Tab. 7B - Barva povrchu fragmentů keramického materiálu

Barva povrchu fragmentů keramického materiálu		
Barva	počet [ks]	podíl v souboru [%]
šedočerná	206	33,7%
šedohnědá	115	18,8%
světle šedá	9	1,5%
kouřově šedá	28	4,6%
modrošedá	97	15,8%
hnědá	112	18,3%
hnědočervená	4	0,7%
běžová	3	0,5%
cihlově červená	22	3,6%
světlá	16	2,6%

Tab. 8B - Zrnitost keramického materiálu v rámci sledovaného souboru

Zrnitost keramického materiálu v rámci sledovaného souboru		
zrnitost	počet [ks]	zastoupení v souboru v %
hrubozrnná	67	11%
středně zrná	385	63%
jemnozrnná	136	22%
bez přidaného ostřiva	24	4%

Tab. 9B - Povrchová úprava fragmentů keramického materiálu

Povrchová úprava fragmentů keramického materiálu		
povrch	počet [ks]	zastoupení v %
rezný povrch	492	80%
leštěný povrch	110	18%
glazovaný povrch	10	2%

Tab. 10B - Procentuální zastoupení keramického materiálu pro daná období

Procentuální zastoupení keramického materiálu pro daná období		
Datace	počet [ks]	zastoupení v %
2. pol. 13. století	29	4,7%
2. pol. 13. - 1. pol. 14. století	225	36,8%
14. století	20	3,3%
2. pol. 14. století	29	4,7%
konec 14. - počátek 15. století	11	1,8%
15 století. - počátek 16. století	169	27,6%
16. století a mladší	12	2,0%
13. - 15. století	8	1,3%
nedatovatelné fragmenty	109	17,8%

Tab. 11B - Datace keramického materiálu z výplně sídlištního objektu

Datace keramického materiálu z výplně sídlištního objektu		
Datace	počet [ks]	zastoupení v %
2. pol. 13. století	7	3,4%
2. pol. 13. - 1. pol. 14. století	129	62,3%
14. století	20	9,7%
2. pol. 14. století	0	0,0%
konec 14. - počátek 15. století	0	0,0%
15. století - počátek 16. století	7	3,4%
16. století a mladší	0	0,0%
13. - 15. století	3	1,4%
nedatovatelné fragmenty	41	19,8%
keramický materiál s příměsí grafitu	109	53%

Tab. 12B - Okraje keramických nádob – deskripce

inv. č.	Druh okraje	Velikost fragmentu [cm]	Šíře fragmentu [cm]	Poloměr hrdla [cm]	Hrdlo dochováno [%]	Datace
A1337/1	OR_typ_2	7,5	1,5	10	11	2. pol. 13. - konec 13. století
A1337/1	OR_typ_14	4,9	1	8,5	10	konec 14. - 15. století
A1337/1	OR_typ_10	4	0,7	4,5	17,5	2. pol. 14. století
A1337/1	OR_typ_10	3,7	1	7,5	7,5	2. pol. 14. století
A1337/1	OR_typ_2	4,5	1,2	7,5	10	2. pol. 13. - konec 13. století
A1337/1	OR_typ_10	3,3	0,7	7,5	8,5	2. pol. 14. století
A1337/2	OR_typ_14	10,5	1	7	25	konec 14. - 15. století
A1337/2	OR_typ_4	6,5	1	11	12,5	2. pol. 13. - konec 13. století
A1337/2	OR_typ_7	9	1	15	8,5	2. pol. 13. - 1. pol. 14. století
A1337/2	OR_typ_5	6,5	0,7	9	15	2. pol. 13. - konec 13. století
A1337/2	OR_typ_5	6	0,7	9	13,5	2. pol. 13. - konec 13. století
A1337/3	OR_typ_5	9,5	1	10	17,5	2. pol. 13. - konec 13. století
A1337/4	OR_typ_15	3,5	0,4	7	10	konec 14. - 15. století
A1337/4	OR_typ_5	3,5	0,6	7	8	2. pol. 13. - konec 13. století
A1337/4	OR_typ_7	3,3	0,9	10	5	2. pol. 13. - 1. pol. 14. století
A1337/5	OR_typ_2	3	neklasifikováno	6,5	7,5	2. pol. 13. - konec 13. století
A1337/5	OR_typ_2	3,5	1	6	12,5	2. pol. 13. - konec 13. století
A1337/5	OR_typ_14	8	0,7	12,5	10	konec 14. - 15. století
A1337/5	OR_typ_2	3	neklasifikováno	7	7,5	2. pol. 13. - konec 13. století
A1337/6	OR_typ_12	5.V	0,6	10	9	konec 14. - 15. století
A1337/6	OR_typ_3	3,5	1,2	11	5	2. pol. 13. - konec 13. století
A1337/6	OR_typ_16	7	0,5	5,5	21	konec 14. - 15. století
A1337/6	OR_typ_15	6	0,9	12,5	8	konec 14. - 15. století
A1337/6	OR_typ_12	3,2	0,6	10	5	konec 14. - 15. století
A1337/6	OR_typ_13	3,4	0,6	8	7	konec 14. - 15. století
A1337/6	OR_typ_12	3,3	0,6	13	4	konec 14. - 15. století
A1337/6	OR_typ_6	4	1	9,5	7,5	2. pol. 13. - konec 13. století
A1337/7	OR_typ_14	5,5	0,7	7,5	13	konec 14. - 15. století
A1337/7	OR_typ_11	4,5	0,7	8,5	7,5	2. pol. 14. století
A1337/8	OR_typ_1	2	1	6	6	2. pol. 13. - konec 13. století
A1337/9	OR_typ_5	3,8	0,6	13	5	2. pol. 13. - konec 13. století
A1337/9	OR_typ_2	2	0,3	neklasifikováno	neklasifikováno	2. pol. 13. - konec 13. století
A1337/9	OR_typ_13	3	0,6	7	7,5	konec 14. - 15. století
A1337/9	OR_typ_15	4,8	0,5	14	5	konec 14. - 15. století
A1337/10	OR_typ_1	4,8	1	12	7	2. pol. 13. - konec 13. století
A1337/12	OR_typ_5	4,4	0,7	12	6	2. pol. 13. - konec 13. století
A1337/12	OR_typ_2	4	1	9,5	7,5	2. pol. 13. - konec 13. století
A1337/12	OR_typ_7	3,5	0,5	9,5	6	2. pol. 13. - 1. pol. 14. století
A1337/19	OR_typ_15	3	0,3	neklasifikováno	neklasifikováno	konec 14. - 15. století
A1337/19	OR_typ_5	3,5	0,6	neklasifikováno	neklasifikováno	2. pol. 13. - konec 13. století
A1337/19	OR_typ_2	4	0,7	9	7,5	2. pol. 13. - konec 13. století
A1337/19	OR_typ_14	3	0,5	9	5	konec 14. - 15. století
A1337/20	OR_typ_5	3,7	0,5	11,5	5	2. pol. 13. - konec 13. století
A1337/20	OR_typ_2	4	0,4	8	8	2. pol. 13. - konec 13. století
A1337/20	OR_typ_1	3,5	0,4	5,5	10	2. pol. 13. - konec 13. století
A1337/20	OR_typ_1	6	0,7	11	8	2. pol. 13. - konec 13. století
A1337/20	OR_typ_10	4,5	1	14	5	2. pol. 14. století
A1337/20	OR_typ_9	3,5	0,7	10	5	2. pol. 13. - 1. pol. 14. století
A1337/20	neklasifikováno	4,5	0,3	neklasifikováno	neklasifikováno	nedatovatelné
A1337/20	OR_typ_1	4	0,6	7	10	2. pol. 13. - konec 13. století
A1337/20	OR_typ_14	3,5	0,5	7	8	konec 14. - 15. století
A1337/21	OR_typ_4	7,5	1,3	15	8	2. pol. 13. - konec 13. století
A1337/21	OR_typ_5	8	1	10,5	12,5	2. pol. 13. - konec 13. století
A1337/22	OR_typ_14	4	0,5	11	5	konec 14. - 15. století
A1337/22	OR_typ_9	3,4	1	7,5	7,5	2. pol. 13. - 1. pol. 14. století
A1337/22	OR_typ_9	3	1	7	7,5	2. pol. 13. - 1. pol. 14. století
A1329/69	OR_typ_10	4	1	8	9	2. pol. 14. století
A1329/69	OR_typ_8	3,5	0,5	5,5	12,5	2. pol. 13. - 1. pol. 14. století
A1329/70	neklasifikováno	neklasifikováno	neklasifikováno	neklasifikováno	neklasifikováno	nedatovatelné
A1329/70	neklasifikováno	neklasifikováno	neklasifikováno	neklasifikováno	neklasifikováno	nedatovatelné
A1329/70	OR_typ_12	4,8	0,5	6,5	12,5	konec 14. - 15. století
bez inv. č.	OR_typ_1	3,3	1	5	12,5	2. pol. 13. - konec 13. století
bez inv. č.	OR_typ_6	3,5	0,7	11	5	2. pol. 13. - konec 13. století
bez inv. č.	OR_typ_11	3,5	1	7,5	10	2. pol. 14. století

Tab. 13B - Procentuální zastoupení jednotlivých typů okrajů v rámci sledovaného souboru

Procentuální zastoupení jednotlivých typů okrajů v rámci sledovaného souboru			
Typ okraje	popis	počet [ks]	zastoupení v %
OR_typ_1	okraj vně vyhnutý, jednoduše profilovaný, šikmo seříznutý	6	9,4%
OR_typ_2	okraj vně vyhnutý, zesílený, horní část zaoblena, mírně prožlabený	9	14,1%
OR_typ_3	okraj vně vyhnutý, zesílený, zduřelý	1	1,6%
OR_typ_4	okraj dovnitř mírně vytažený, výrazně zesílený	2	3,1%
OR_typ_5	okraj vzhůru vytažený, směrem dolů se zužující	9	14,1%
OR_typ_6	okruží nízké, svislé, ploché s lištou	2	3,1%
OR_typ_7	okraj kolmo oble vytažený, zesílený, dovnitř mírně skloněný	3	4,7%
OR_typ_8	nízké svislé okruží, vně prožlabené	1	1,6%
OR_typ_9	miska, okraj plochý, zesílený s prožlabením, vycházející geneticky rovněž z okruží	3	4,7%
OR_typ_10	okraj vně vyhnutý, zesílený, nálevkovitě seříznutý	5	7,8%
OR_typ_11	okraj vodorovně vyhnutý (vyložený)	2	3,1%
OR_typ_12	šikmé a prožlabené okruží	4	6,3%
OR_typ_13	okraj jednoduše profilovaný, šikmo vně vyhnutý, zaoblený, nezesílený	2	3,1%
OR_typ_14	okraj přehnutý, střechovitě seříznutý	7	10,9%
OR_typ_15	okraj ovalený	4	6,3%
OR_typ_16	džbán, profilovaný okraj džbánu	1	1,6%
neklasifikováno		3	4,7%
celkem		64	99,90%

Tab. 14B - Procentuální zastoupení sledovaných okrajů v rámci časového období

Procentuální zastoupení sledovaných okrajů v rámci časového období			
Datace	Typy okrajů	Počet [ks]	Zastoupení v %
2. pol. 13. - konec 13. století	OR_typ_1 - 6	29	45%
2. pol. 13. - 1. pol. 14. století	OR_typ_7 - 9	7	11%
2. pol. 14. století	OR_typ_10 - 11	7	11%
konec 14. - 15. století	OR_typ_12 - 16	18	28%
nedatovatelné	neklasifikováno	3	5%

Tab. 15B - Procentuální zhodnocení velikostí nádob na základě poloměru hrdla

Procentuální zhodnocení velikostí nádob na základě poloměru hrdla		
poloměr hrdla [cm]	počet fragmentů [ks]	zastoupení v %
≤ 3cm	0	0%
≤ 5 cm	2	3%
≤ 7 cm	15	23%
≤ 10 cm	24	38%
> 10 cm	17	27%
neklasifikováno	6	9%

Tab. 16B - Dna nádob – deskripce

inv. č.	Druh dna	Dna nádob - deskripce			Dno dochováno z [%]
		Velikost fragmentu [cm]	Šíře fragmentu [cm]	Poloměr dna [cm]	
A1337/1	Dno_typ_3	5,5	neklasifikováno	5	20
A1337/1	Dno_typ_2	3,1	neklasifikováno	5,5	9
A1337/1	Dno_typ_2	4,2	neklasifikováno	8	8,5
A1337/3	Dno_typ_1	9	neklasifikováno	7	17,5
A1337/3	Dno_typ_1	5,5	neklasifikováno	9	12,5
A1337/4	Dno_typ_3	4,3	0,4	5	10
A1337/5	Dno_typ_1	3,5	neklasifikováno	7	10
A1337/5	neklasifikováno	neklasifikováno	neklasifikováno	neklasifikováno	neklasifikováno
A1337/5	Dno_typ_2	4	neklasifikováno	3,5	20
A1337/6	Dno_typ_1	3,7	neklasifikováno	3	22,5
A1337/6	Dno_typ_3	5	neklasifikováno	6	15
A1337/6	Dno_typ_1	4,8	neklasifikováno	5	17,5
A1337/6	Dno_typ_3	4,6	neklasifikováno	7	10
A1337/6	Dno_typ_2	5,3	neklasifikováno	4	21
A1337/7	Dno_typ_1	4,5	neklasifikováno	7	10
A1337/7	neklasifikováno	4,3	neklasifikováno	9	5
A1337/7	Dno_typ_1	5	neklasifikováno	11	11
A1337/8	Dno_typ_1	6	neklasifikováno	5	15
A1337/8	neklasifikováno	neklasifikováno	neklasifikováno	neklasifikováno	neklasifikováno
A1337/8	Dno_typ_2	5	neklasifikováno	7	11
A1337/8	Dno_typ_1	6	neklasifikováno	7	14
A1337/9	Dno_typ_1	2,5	neklasifikováno	3,5	10
A1337/9	Dno_typ_1	2	neklasifikováno	9,5	4
A1337/9	Dno_typ_1	2	neklasifikováno	7	5
A1337/9	Dno_typ_1	2	neklasifikováno	4	10
A1337/10	neklasifikováno	neklasifikováno	neklasifikováno	neklasifikováno	neklasifikováno
A1337/10	neklasifikováno	neklasifikováno	neklasifikováno	neklasifikováno	neklasifikováno
A1337/10	neklasifikováno	neklasifikováno	neklasifikováno	neklasifikováno	neklasifikováno
A1337/10	neklasifikováno	neklasifikováno	neklasifikováno	neklasifikováno	neklasifikováno
A1337/10	Dno_typ_4	3,5	neklasifikováno	4	10
A1337/12	Dno_typ_2	14	0,4	6,5	více než 25
A1337/12	Dno_typ_1	3,5	0,6	5	9
A1337/18	Dno_typ_1	20	1	10	50
A1337/18	Dno_typ_2	7,5	0,5	5,5	22,5
A1337/18	Dno_typ_1	8,5	0,6	7	19
A1337/19	neklasifikováno	3	0,4	neklasifikováno	neklasifikováno
A1337/19	Dno_typ_1	4,5	0,7	7	11
A1337/19	Dno_typ_1	4	0,5	7	8
A1337/19	neklasifikováno	3,5	neklasifikováno	5	11
A1337/20	neklasifikováno	8	0,4	neklasifikováno	neklasifikováno
A1337/20	neklasifikováno	5,5	0,4	7	14
A1337/20	Dno_typ_1	3,5	0,4	5	10
A1337/20	Dno_typ_1	3,5	0,5	3	22,5
A1337/21	Dno_typ_1	8,5	0,5	7	24
A1337/22	Dno_typ_3	3,5	0,7	6,5	9
A1337/22	Dno_typ_3	4,5	0,6	6	12,5
A1329/70	Dno_typ_1	3	0,7	3	17,5
bez inv. č.	neklasifikováno	3	0,7	neklasifikováno	neklasifikováno

Tab. 17B - Procentuální zastoupení jednotlivých typů dna v rámci sledovaného souboru

Procentuální zastoupení jednotlivých typů dna v rámci sledovaného souboru			
Typ dna	Popis	počet [ks]	zastoupení v %
Dno_typ_1	Dno rovné ploché s šikmým mírně zaobleným okrajem	22	45,8%
Dno_typ_2	Dno rovné ploché s šikmým mírně odsazeným hraněným okrajem	7	14,6%
Dno_typ_3	Dno rovné ploché s hraněným rozšířeným okrajem	6	12,5%
Dno_typ_4	Dno vnitřně vyklenuté s hraněným odsazeným okrajem	1	2,1%
<i>neklasifikováno</i>		12	25,0%

Tab. 18B - Procentuální zhodnocení velikostí nádob na základě poloměru dna

Procentuální zhodnocení velikostí nádob na základě poloměru dna		
poloměr dna [cm]	počet fragmentů	zastoupení v %
3cm	3	6,3%
≤ 5 cm	12	25,0%
≤ 7 cm	18	37,5%
≤ 10 cm	5	10,4%
> 10 cm	1	2,1%
<i>neklasifikováno</i>	9	18,8%

Tab. 19B - Procentuální zastoupení fragmentů s výzdobným prvkem v rámci souboru

Procentuální zastoupení fragmentů s výzdobným prvkem v rámci souboru	počet	zastoupení v %
Celkový počet zohledněných fragmentů keramického materiálu	612	100%
Zohledněné fragmenty nesoucí výzdobný prvek	55	9%

Tab. 20B - Výzdobné prvky a jejich procentuální zastoupení na dané části nádoby

Výzdobné prvky a jejich procentuální zastoupení na dané části nádoby									
Inv. číslo	Typ výzdoby	Počet fragmentů s výzdobou	Druh výzdoby - popis	podhrdlí	hrdlo	plece/tělo	dno	výduř	ucho
A1337/1	VP_typ_11	1	radélkování (>>>>>)	A	x	x	x	x	x
A1337/2	VP_typ_2	3	2 vodorovné rýhy, nad horní rýhou šikmé kapkovité vrypy (\\)	x	x	A	x	x	x
	VP_typ_2		2 vodorovné rýhy, nad horní i spodní rýhou pás šikmé kapkovité vrypy (\\)	x	x	A	x	x	x
	VP_typ_3		šikmé vseky (\\)	A	x	x	x	x	x
A1337/3	VP_typ_8	7	vrtaný otvor (2x)	x	x	A	x	x	x
	VP_typ_6		1 žlábek s otvorem	x	x	A	x	x	x
	VP_typ_2		2 vodorovné rýhy, nad horní rýhou vseky (\\)	x	x	A	x	x	x
	VP_typ_5		2 pásy kapkovitých vrypů	x	x	x	x	A	x
	VP_typ_9		hrnčářská značka	x	x	x	A	x	x
	VP_typ_1		2 vodorovné rýhy	x	x	A	x	x	x
	VP_typ_1		1 vodorovná rýha	x	x	A	x	x	x
A1337/4	VP_typ_8	2	vrtaný otvor - děrování (5 otvorů ve dně nádoby)	x	x	x	A	x	x
	VP_typ_7		žebrování	x	A	x	x	x	x
A1337/5	VP_typ_11	1	radélko (>>>>>)	A	x	x	x	x	
A1337/6	VP_typ_10	3	prstování - promáčknutí	x	x	x	x	x	A
	VP_typ_1		rytá rýha (4x)	x	x	A	x	x	x
	VP_typ_11		radélko (00000)	A	x	x	x	x	x
A1337/7	VP_typ_9	4	hrnčářská značka	x	x	x	A	x	x
	VP_typ_6		1 žlábek	x	x	A	x	x	x
	VP_typ_6		1 žlábek	x	x	A	x	x	x
	VP_typ_3		šikmé vseky (////)	A	x	x	x	x	x
A1337/8	VP_typ_2	4	1 vodorovná rytá rýha, nad rýhou vseky (////)	A	x	x	x	x	x
	VP_typ_1		vodorovná rytá rýha (2x)	x	x	A	x	x	x
	VP_typ_3		šikmé vseky (////)	A	x	x	x	x	x
	VP_typ_1		1 vodorovná rytá rýha	x	x	A	x	x	x
A1337/9	VP_typ_3	3	šikmé vseky (\\)	x	x	A	x	x	x
	VP_typ_3		šikmé vseky (////)	A	x	x	x	x	x
	VP_typ_8		vrtané otvory (3x)	x	x	x	A	x	x
A1337/10	VP_typ_3	4	šikmé vseky (////)	A	x	x	x	x	x
	VP_typ_11		radélko - vodorovná rýha a pod ní pás svislých rýh	A	x	x	x	x	x
	VP_typ_6		1 žlábek	x	x	A	x	x	x
	VP_typ_6		1 žlábek	x	x	A	x	x	x
A1337/12	VP_typ_9	5	hrnčářská značka	x	x	x	A	x	x
	VP_typ_9		hrnčářská značka	x	x	x	A	x	x
	VP_typ_6		4 linie žlábků	x	x	A	x	x	x
	VP_typ_6		1 žlábek	x	x	A	x	x	x
	VP_typ_3		šikmé vseky (////)	x	A	x	x	x	x
A1337/18	VP_typ_9	1	hrnčářská značka - otisk kruhu? Tvar +	x	x	x	A	x	x
A1337/19	VP_typ_9	3	hrnčářská značka	x	x	x	A	x	x
	VP_typ_6		1 žlábek	x	x	A	x	x	x
	VP_typ_4		nehtovité vrypy (////)	x	x	A	x	x	x
A1337/20	VP_typ_6	7	2 linie žlábků	x	x	A	x	x	x
	VP_typ_5		kapkovité vrypy (\\)	A	x	x	x	x	x
	VP_typ_6		1 žlábek	x	x	A	x	x	x
	VP_typ_3		šikmé vseky (////)	A	x	x	x	x	x
	VP_typ_9		hrnčářská značka	x	x	x	A	x	x
	VP_typ_5		kapkovité vrypy (////)	A	x	x	x	x	x
	VP_typ_7		žebrování	A	x	x	x	x	x
A1337/21	VP_typ_4	1	nehtovité vrypy (\\)	x	x	A	x	x	
A1337/22	VP_typ_7	1	žebrování	x	x	A	x	x	
A1329/70	VP_typ_11	1	radélko 2 rýhy a mezi nimi svislé čáry	A	x	x	x	x	
bez inv. č.	VP_typ_11	4	radélko, nad ním žlábek	A	x	x	x	x	x
	VP_typ_6		1 žlábek	x	x	A	x	x	x
	VP_typ_7		žebrování	x	x	A	x	x	x
	VP_typ_6		1 žlábek	x	x	A	x	x	x
Celkový počet fragmentů nesoucích výzdobný prvek				55					
Výskyt výzdobných prvků na jednotlivých částech nádob v ks				16	2	26	9	1	1
Výskyt výzdobných prvků na jednotlivých částech nádob v %				29,1%	3,6%	47,3%	16,4%	1,8%	1,8%

Tab. 21B - Zastoupení jednotlivých typů výzdobných prvků v %

Zastoupení jednotlivých typů výzdobných prvků v %			
Typ výzdoby	Popis typu výzdobného prvku	Počet	Zastoupení v %
VP_typ_1	ryté rýhy	5	9%
VP_typ_2	ryté rýhy a kapkovité vrypy / šikmé vseky	4	7%
VP_typ_3	šikmé vseky (\\\\\\), (////)	8	15%
VP_typ_4	nehtovité vrypy - šikmé (\\\\\\), (////)	2	4%
VP_typ_5	kapkovité vrypy - šikmé (\\\\\\), (////)	3	5%
VP_typ_6	žlábek - prožlabení	12	22%
VP_typ_7	žebrování	4	7%
VP_typ_8	vrtaný otvor	3	5%
VP_typ_9	hrnčířská značka	7	13%
VP_typ_10	prstování - promáčknutí	1	2%
VP_typ_11	radélko	6	11%
Celkem		55	100%

Tab. 22B – Přeslen č. 1

Přeslen č. 1					
průměr [mm]	šířka/výška [mm]	průměr otvoru [mm]	hmotnost [g]	výpal	materiál
35	10	9	40	redukční	keramika
příměs	zrnitost	povrch	barva	datace	
grafit	středně zrnitá	režný	šedočerná	2. pol. 13. století	
poznámka	sekundární záměr - vyroben z fragmentu keramického materiálu				

Tab. 23B – Přeslen č. 2

Přeslen č. 2					
průměr [mm]	šířka/výška [mm]	průměr otvoru [mm]	hmotnost [g]	výpal	materiál
25	15	9	25	redukční	keramika
příměs	zrnitost	povrch	barva	datace	
grafit	středně zrnitá	režný	šedočerná	2. pol. 13. - 1. pol. 14. století	
poznámka	primární záměr				

Tab. 24B - Hliněná mazanice

Hliněná mazanice			
přír. č.	inv. č.	počet ks	m [g]
172/2005	A1337/1	1	40
172/2005	A1337/2	2	175
172/2005	A1337/3	0	0
172/2005	A1337/4	0	0
172/2005	A1337/5	0	0
172/2005	A1337/6	0	0
172/2005	A1337/7	0	0
172/2005	A1337/8	2	40
172/2005	A1337/9	0	0
172/2005	A1337/10	1	25
172/2005	A1337/11	13	100
172/2005	A1337/12	0	0
172/2005	A1337/13	0	0
172/2005	A1337/14	15	225
172/2005	A1337/15	22	350
172/2005	A1337/16	74	1325
172/2005	A1337/17	10	1275
172/2005	A1337/18	0	0
172/2005	A1337/19	0	0
172/2005	A1337/20	1	325
172/2005	A1337/21	0	0
172/2005	A1337/22	0	0
X	A1329/69	3	150
X	A1329/70	2	25
X	<i>nepřiděleno</i>	4	75
Celkem kusů			150
Celková hmotnost [g]			4130

Tab. 25B – Kovové artefakty

Kovové artefakty						
přír. č.	inv. č.	předmět	kov	rozměry [cm]	váha [g]	poznámka
172/2005	1337/4	Fe předmět	Fe	2 x 1,5 x 0,3	5	fragment přezky
172/2005	1337/4	Fe předmět	Fe	3,5 x 1,2	10	pinzeta s uchem
172/2005	1337/4	drát	Fe	5,5 x 0,2	5	
172/2005	1337/13	hřebík	Fe	5 x 0,7	25	plochá kolmá hlavice, d = 1,5 cm
172/2005	1337/13	projektil	Pb	2,2 x 1,2	50	tvár homole, ve spodní části rýhy
172/2005	1337/13	hlavice hřebíku	Fe	1,8 x 1,5	25	kulovitá hlavice, d = 1,5 cm
172/2005	1337/13	Fe předmět	Fe	5 x 1,2	25	zahnuto
172/2005	1337/13	Fe předmět	Fe	6 x 1,7	50	

Tab. 1C – Svinenské předměstí – seznam nálezů²⁴⁰

přif. č.	inv. č.	Datum	Lokalita	Kontext	Obsah	Počet
174/2005	A 1339/1	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	keramika / zub / mazanice	46Ks/1Ks/1Ks
174/2005	A 1339/2	30.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	keramika / kachel	10Ks/1Ks
174/2005	A 1339/3	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	cihla/struska	1Ks/1Ks
174/2005	A 1339/4	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	kachle	26Ks
174/2005	A 1339/5	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	kachle	1Ks
174/2005	A 1339/6	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	kachle	1Ks
174/2005	A 1339/7	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	kachle	20Ks
174/2005	A 1339/8	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	keramika / kachle	1Ks/49Ks
174/2005	A 1339/9	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka, 2 sáčky	keramika / kachle	15Ks/4Ks
174/2005	A 1339/10	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	kachle	26Ks
174/2005	A 1339/11	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	kachle	15Ks
174/2005	A 1339/12	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	keramika / cihla	1Ks/1Ks
174/2005	A 1339/13	2000-2003	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - povrchový sběr v okolí jímky	kachle	1Ks
174/2005	A 1339/14	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka, 2 sáčky	keramika / kachle	13Ks/9Ks
174/2005	A 1339/15	2000/2001	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - povrchový sběr v okolí jímky	kachle	35Ks
174/2005	A 1339/16	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	kachle	49Ks
174/2005	A 1339/17	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - povrchový sběr v okolí jímky	keramika	140Ks
174/2005	A 1339/18	1994	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - povrchový sběr bez bližší lokalizace	keramika	6Ks
174/2005	A 1339/19	2000-2003	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - povrchový sběr v okolí jímky	kachle	10Ks
174/2005	A 1339/20	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - povrchový sběr v okolí jímky	keramika	164Ks
174/2005	A 1339/21	2000-2003	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - povrchový sběr v okolí jímky	kachle	15Ks
174/2005	A 1339/22	2000-2003	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - povrchový sběr bez bližší lokalizace	kachle	10Ks
174/2005	A 1339/23	2000-2003	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - povrchový sběr v okolí jímky	kachle	25Ks
174/2005	A 1339/24	2000-2003	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - povrchový sběr v okolí jímky	kachle	100Ks
174/2005	A 1339/25	2000-2003	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - povrchový sběr v okolí jímky	kachle	16Ks
174/2005	A 1339/26	2000-2003	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - povrchový sběr v okolí jímky	keramika	40Ks
174/2005	A 1339/27	2000-2003	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - povrchový sběr v okolí jímky	keramika	111Ks
174/2005	A 1339/28	2000-2003	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - povrchový sběr v okolí jímky	torzo nádoby - dno	1Ks
174/2005	A 1339/29	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	kachle	20Ks
174/2005	A 1339/30	30.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka, 2 sáčky	keramika	12Ks
174/2005	A 1339/31	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	kachle	10Ks
174/2005	A 1339/32	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	keramika / kachle	8Ks/2Ks
174/2005	A 1339/33	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	kachle	10Ks
174/2005	A 1339/34	30.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	keramika / kachle	25Ks/4Ks
174/2005	A 1339/35	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	keramika / kachle	10Ks/6Ks
174/2005	A 1339/36	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka, 2 sáčky	keramika / kachle / cihla	2Ks/37Ks/1Ks
174/2005	A 1339/37	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka, 2 sáčky	keramika / kachle	2Ks/18Ks
174/2005	A 1339/38	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka, 2 sáčky	kachle	19Ks
174/2005	A 1339/39	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	keramika / kachle	35Ks/3Ks
174/2005	A 1339/40	pros. / 2002	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - JV sonda, cca 30m od hráze u Vojtěcha, povrchový sběr	keramika / kachle	14Ks/6Ks
174/2005	A 1339/41	pros. / 2002	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - JV sonda, cca 30m od hráze u Vojtěcha, povrchový sběr	keramika / kachle	52Ks/7Ks
174/2005	A 1339/42	pros. / 2002	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - JV sonda, cca 30m od hráze u Vojtěcha, povrchový sběr	keramika	20Ks
174/2005	A 1339/43	2000-2003	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - povrchový sběr v okolí jímky	kachle	36Ks

²⁴⁰ U soupisu materiálu nebylo možno pro tištěnou verzi formátovat tabulku na výšku. Z tohoto důvodu je tabulka 1C zařazena na následujících stránkách na šířku.

174/2005	A 1339/44	2000-2003	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - povrchový sběr v okolí jímky	kachle	20Ks
174/2005	A 1339/45	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - povrchový sběr v okolí ostrova, 2 sáčky	keramika / cihla	25Ks/1Ks
174/2005	A 1339/46	2000-2003	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - povrchový sběr v okolí jímky	kachle	25Ks
174/2005	A 1339/47	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	kachle	20Ks
174/2005	A 1339/48	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	kachle	11Ks
174/2005	A 1339/49	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	keramika	30Ks
174/2005	A 1339/50	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka, 2 sáčky	keramika / kachle	2Ks/3Ks
174/2005	A 1339/51	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	keramika	18Ks
174/2005	A 1339/52	2000-2003	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - povrchový sběr v okolí jímky	keramika / kachle	7Ks/28Ks
174/2005	A 1339/53	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka, 2 sáčky	kachle / cihla	37Ks/1Ks
174/2005	A 1339/54	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	kachle	20Ks
174/2005	A 1339/55	2000-2003	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - povrchový sběr v okolí jímky	keramika / kachle	12Ks/8Ks
174/2005	A 1339/56	2000-2003	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - povrchový sběr v okolí jímky	kachle	60Ks
174/2005	A 1339/57	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	keramika	30Ks
174/2005	A 1339/58	pros. / 2002	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - jihozápadní část, za pláží "Ostende" povrchový sběr	keramika / fe	42Ks/1
174/2005	A 1339/59	listop. / 2002	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - JZ hráz pod Vojtěchem, povrchový sběr	keramika / kachle	22Ks/1
174/2005	A 1339/60	není známo	Třeboň - rybník Svět	materiál nebyl nalezen	není známo	není známo
174/2005	A 1339/61	2000-2003	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - povrchový sběr v okolí jímky	keramika / kachle	16Ks/4Ks
174/2005	A 1339/62	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	keramika / mazanice	110Ks/1Ks
174/2005	A 1339/63	2000-2003	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - povrchový sběr v okolí jímky	keramika	1Ks
174/2005	A 1339/64	není známo	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - povrchový sběr bez bližší lokalizace	kachle	1Ks
174/2005	A 1339/65	není známo	Třeboň - rybník Svět	materiál nebyl nalezen	není známo	není známo
174/2005	A 1339/66	2000-2003	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - povrchový sběr v okolí jímky	keramika / kachle	6Ks/4Ks
174/2005	A 1339/67	není známo	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	dřevo	12Ks
174/2005	A 1339/68	2000-2003	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - povrchový sběr v okolí jímky	kachle	7Ks
174/2005	A 1339/69	není známo	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	dřevo	1Ks
174/2005	A 1339/70	není známo	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	dřevo	20Ks
174/2005	A 1339/71	2000-2003	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - povrchový sběr v okolí jímky	keramika	20Ks
174/2005	A 1339/72	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	keramika / kachle / mazanice	6Ks/27Ks/4Ks
174/2005	A 1339/73	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	keramika / kachle	48Ks/2Ks
174/2005	A 1339/74	2000/2001	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - povrchový sběr v okolí jímky	keramika	4Ks
174/2005	A 1339/75	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	keramika / kachle / cihla	2Ks/34Ks/1Ks/2Ks
174/2005	A 1339/76	2000-2003	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - povrchový sběr v okolí jímky	keramika	39Ks
174/2005	A 1339/77	není známo	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - povrchový sběr bez bližší lokalizace	kachle	6Ks
174/2005	A 1339/78	není známo	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - u Tržiště?, povrchový sběr	keramika	30Ks
174/2005	A 1339/79	není známo	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - povrchový sběr bez bližší lokalizace	kachle	30Ks
174/2005	A 1339/80	není známo	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - povrchový sběr bez bližší lokalizace	kachle	30Ks
174/2005	A 1339/81	není známo	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - povrchový sběr bez bližší lokalizace	kachle	10Ks
174/2005	A 1339/82	není známo	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - povrchový sběr bez bližší lokalizace	kachle	10Ks
174/2005	A 1339/83	není známo	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - povrchový sběr bez bližší lokalizace	kachle	20Ks
174/2005	A 1339/84	není známo	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - u Tržiště?, povrchový sběr	keramika	50Ks
174/2005	A 1339/85	není známo	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - povrchový sběr bez bližší lokalizace	kachle	5Ks
174/2005	A 1339/86	není známo	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - povrchový sběr bez bližší lokalizace	keramika	6Ks
174/2005	A 1339/87	není známo	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - povrchový sběr bez bližší lokalizace	kachle	8Ks

174/2005	A 1339/88	není známo	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - povrchový sběr bez bližší lokalizace	kachle	14Ks
174/2005	A 1339/89	29.11.2002	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - povrchový sběr v okolí ostrova	kachle	6Ks
174/2005	A 1339/90	není známo	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - povrchový sběr bez bližší lokalizace	kachle	20Ks
174/2005	A 1339/91	19.5.2002	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - u Tržišť, povrchový sběr	keramika / mazanice	12Ks/2Ks
174/2005	A 1339/92	29.11.2002	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - povrchový sběr v okolí ostrova	keramika	10Ks
174/2005	A 1339/93	není známo	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - detektorová prospekce v okolí ostrova	kov / náprstek	14/1Ks
174/2005	A 1339/94	2002	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	fe - hřebík	6Ks
174/2005	A 1339/95	19.5.2002	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - u Tržišť, povrchový sběr	mazanice / kosti / fe	4Ks/11Ks/1Ks
174/2005	A 1339/96	19.5.2002	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - u Tržišť, povrchový sběr	keramika	3Ks
174/2005	A 1339/97	není známo	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	list/ uhlíky/ čelist/ zub	1/9/1/1Ks
174/2005	A 1339/98	není známo	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - povrchový sběr bez bližší lokalizace	kachle	16Ks
174/2005	A 1339/99	29.11.2002	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - povrchový sběr v okolí ostrova	keramika / kachle	27Ks/4Ks
174/2005	A 1339/100	2002	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - povrchový sběr bez bližší lokalizace	keramika	29Ks
174/2005	A 1339/101	není známo	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - u Tržišť, povrchový sběr	keramika	175Ks
174/2005	A 1339/102	2000-2003	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - povrchový sběr v okolí jímky	kachle	10Ks
174/2005	A 1339/103	listop. /2002	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - jihozápadní část, pod kostelem sv. Jiljí, povrchový sběr	keramika	121Ks
174/2005	A 1339/104	listop. /2002	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - jihozápadní část, pod kostelem sv. Jiljí, povrchový sběr	keramika	56Ks
174/2005	A 1339/105	2000-2003	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - povrchový sběr v okolí jímky	keramika - torzo nádoby	1Ks
174/2005	A 1339/106	2000-2003	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - povrchový sběr v okolí jímky	kachle	20Ks
174/2005	A 1339/107	listop. /2002	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - jihozápadní část, pod kostelem sv. Jiljí, povrchový sběr	keramika	30Ks
174/2005	A 1339/108	2000-2003	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - povrchový sběr v okolí jímky	kachle	10Ks
174/2005	A 1339/109	2000-2003	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - povrchový sběr v okolí jímky	kachle	8Ks
174/2005	A 1339/110	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - povrchový sběr v okolí jímky	keramika / kachle	4Ks/8Ks
174/2005	A 1339/111	listop. /2002	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - jihozápadní část, pod kostelem sv. Jiljí, povrchový sběr	keramika	50Ks
174/2005	A 1339/112	listop. /2002	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - jihozápadní část, pod kostelem sv. Jiljí, povrchový sběr	keramika	40Ks
174/2005	A 1339/113	2000-2003	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - povrchový sběr v okolí jímky	kachle	10Ks
174/2005	A 1339/114	listop. /2002	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - jihozápadní část, pod kostelem sv. Jiljí, povrchový sběr	keramika	60Ks
174/2005	A 1339/115	listop. /2002	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - jihozápadní část, pod kostelem sv. Jiljí, povrchový sběr	keramika	70Ks
174/2005	A 1339/116	2000-2003	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - povrchový sběr v okolí jímky	kachle	10Ks
174/2005	A 1339/117	2000-2003	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - povrchový sběr v okolí jímky	kachle	22Ks
174/2005	A 1339/118	není známo	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - povrchový sběr v okolí jímky	cihla s otisky	1Ks
174/2005	A 1339/119	není známo	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - povrchový sběr v okolí ostrova	cihla s otisky	2Ks
174/2005	A 1339/120	listop. /2002	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - jihozápadní část, pod kostelem sv. Jiljí, povrchový sběr	keramika / cihla	23Ks/2Ks
174/2005	A 1339/121	není známo	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	struska	8Ks
174/2005	A 1339/122	10.3.1998	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	keramika	6Ks
174/2005	A 1339/123	listop. /2002	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - jihozápadní část, pod kostelem sv. Jiljí, povrchový sběr	keramika	12Ks
174/2005	A 1339/124	není známo	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - jihozápadní část, pod kostelem sv. Jiljí, povrchový sběr	cihla s otisky	1Ks
174/2005	A 1339/125	není známo	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - povrchový sběr v okolí ostrova	dívevo - torzo	16Ks
174/2005	A 1339/126	není známo	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	kůže - torzo	1Ks
174/2005	A 1339/127	2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - jihozápadní část, pod kostelem sv. Jiljí, povrchový sběr	keramika	114Ks
174/2005	A 1339/128	listop. /2002	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - jihozápadní část, pod kostelem sv. Jiljí, povrchový sběr	keramika	25Ks
174/2005	A 1339/129	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	mazanice / struska / cihla	3Ks/1Ks/1Ks
174/2005	A 1339/130	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	mazanice	6Ks
174/2005	A 1339/131	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	dívevo / kůra	8Ks/11Ks

174/2005	A 1339/132	30.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	keramika / kachle	17Ks/2Ks
174/2005	A 1339/133	1998	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - severní část, povrchový sběr, 2 sáčky	keramika / kachle	18Ks/9Ks
174/2005	A 1339/134	1998	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - severní část, povrchový sběr, 2 sáčky	keramika / kachle	19Ks/6Ks
174/2005	A 1339/135	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka, 2 sáčky	keramika/kachle/chtla/železo/sklo	7/10/1/1/1 Ks
174/2005	A 1339/136	1998	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - severní část, povrchový sběr, 2 sáčky	keramika / kachle / mazanice	17Ks/9Ks/1Ks
174/2005	A 1339/137	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka, 2 sáčky	keramika / kachle	11Ks/3Ks
174/2005	A 1339/138	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka, 2 sáčky	keramika / kachle	2Ks/6Ks
174/2005	A 1339/139	20.6.1995	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - severní část, povrchový sběr, 2 sáčky	keramika / kachle	25Ks/5Ks
174/2005	A 1339/140	1998	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - severní část, povrchový sběr, 2 sáčky	keramika / kachle / struska	9Ks/5Ks/1Ks
174/2005	A 1339/141	1998	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - severní část, povrchový sběr, 2 sáčky	keramika / kachle / mazanice	14 Ks/6Ks/1Ks
174/2005	A 1339/142	28.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - jihovýchodní část, povrchový sběr, 2 sáčky	keramika / zemina - jíl	31Ks/7Ks/2Ks
174/2005	A 1339/143	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka, 2 sáčky	keramika / kachle / fe	9Ks/25Ks
174/2005	A 1339/144	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka, 2 sáčky	keramika / kachle	6Ks
174/2005	A 1339/145	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka, 2 sáčky	keramika / kachle	1 Ks / 16Ks
174/2005	A 1339/146	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka, 2 sáčky	keramika / kachle	18Ks / 3Ks
174/2005	A 1339/147	30.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	keramika / kachle	27Ks / 3Ks
174/2005	A 1339/148	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	keramika / kachle	25Ks / 5Ks
174/2005	A 1339/149	30.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	keramika / kachle	1Ks / 29Ks
174/2005	A 1339/150	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	keramika / kachle	1Ks / 20Ks
174/2005	A 1339/151	30.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	kachle	20Ks
174/2005	A 1339/152	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	keramika / kachle	22Ks / 8Ks
174/2005	A 1339/153	30.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	kachle	26Ks
174/2005	A 1339/154	2000-2003	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - povrchový sběr v okolí jímky	kachle	10Ks
174/2005	A 1339/155	2000-2003	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - povrchový sběr v okolí jímky	kachle	15Ks
174/2005	A 1339/156	2000-2003	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - povrchový sběr v okolí jímky	kachle	15Ks
174/2005	A 1339/157	2000-2003	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - povrchový sběr v okolí jímky	kachle	20Ks
174/2005	A 1339/158	2000-2003	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - povrchový sběr v okolí jímky	kachle	15Ks
174/2005	A 1339/159	2000-2003	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - povrchový sběr v okolí jímky	kachle	10Ks
174/2005	A 1339/160	2000-2003	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - povrchový sběr v okolí jímky	kachle	10Ks
174/2005	A 1339/161	2000-2003	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - povrchový sběr v okolí jímky	kachle	10Ks
174/2005	A 1339/162	2000-2003	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - povrchový sběr v okolí jímky	kachle	10Ks
174/2005	A 1339/163	2000-2003	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - povrchový sběr v okolí jímky	kachle	10Ks
174/2005	A 1339/164	2000-2003	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - povrchový sběr v okolí jímky	kachle	50Ks
174/2005	A 1339/165	2000-2003	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - povrchový sběr v okolí jímky	kachle	10Ks
174/2005	A 1339/166	2000-2003	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - povrchový sběr v okolí jímky	kachle	15Ks
174/2005	A 1339/167	2000-2003	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - povrchový sběr v okolí jímky	kachle	5Ks
174/2005	A 1339/168	2000-2003	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - povrchový sběr v okolí jímky	kachle	20Ks
174/2005	A 1339/169	2000-2003	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - povrchový sběr v okolí jímky	kachle	20Ks
174/2005	A 1339/170	2000-2003	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - povrchový sběr v okolí jímky	kachle	31Ks
174/2005	A 1339/171	2000-2003	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - povrchový sběr v okolí jímky	kachle	7Ks
174/2005	A 1339/172	2000-2003	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - povrchový sběr v okolí jímky	kachle	není známo
174/2005	A 1339/173	není známo	Třeboň - rybník Svět	materiál nebyl nalezen	není známo	není známo
174/2005	A 1339/174	2000-2003	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - povrchový sběr v okolí jímky	kachle	60Ks
174/2005	A 1339/175	2000-2003	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - povrchový sběr v okolí jímky	kachle	49Ks

174/2005	A 1339/176	2000-2003	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - povrchový sběr v okolí jímky	kachle	15Ks
174/2005	A 1339/177	2000-2003	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - povrchový sběr v okolí jímky	kachle	20Ks
174/2005	A 1339/178	<i>není známo</i>	Třeboň - rybník Svět	<i>materiál nebyl nalezen</i>	<i>není známo</i>	<i>není známo</i>
174/2005	A 1339/179	2000-2003	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí, povrchový sběr v okolí jímky	kachle - torza komorových kachlů	6Ks
174/2005	A 1339/180	2000-2003	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí, povrchový sběr v okolí jímky	kachle	101Ks
174/2005	A 1339/181	<i>není známo</i>	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	keramika / kachle	1Ks /1Ks
174/2005	A 1339/182	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	keramika	2Ks
174/2005	A 1339/183	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	kachle - torza komorových kachlů	6Ks
174/2005	A 1339/184	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	kachle	15Ks
174/2005	A 1339/185	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	keramika / kachle	1Ks/14Ks
174/2005	A 1339/186	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	keramika	4Ks
174/2005	A 1339/187	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	kachel - nádobkový, celý	1Ks
174/2005	A 1339/188	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	kachel - nádobkový, celý	1Ks
174/2005	A 1339/189	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	kachel - komorový, celý-sv. Jiří na kd	1Ks
	A 1339/190-217	<i>není známo</i>	Třeboň - rybník Svět	<i>materiál nebyl nalezen</i>	<i>není známo</i>	<i>není známo</i>
174/2005	A 1339/218	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	kachel - komorový, torzo - 2 draci	1Ks
174/2005	A 1339/219	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	kachel - komorový, celý - 2 draci	1Ks
174/2005	A1329/32	<i>není známo</i>	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - povrchový sběr bez bližší lokalizace	keramika	38Ks
174/2005	A1329/33-65	<i>není známo</i>	Třeboň - rybník Svět	<i>materiál nebyl nalezen</i>	<i>není známo</i>	<i>není známo</i>
174/2005	A1329/66	<i>není známo</i>	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - povrchový sběr v okolí jímky	cihla	1Ks
174/2005	A1329/67	<i>není známo</i>	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - povrchový sběr u samoty poblíž Opatovického rybníka	keramika	18Ks
174/2005	A1329/68	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	keramika	3Ks
bez přír. č.	bez inv. č.	2000-2003	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - povrchový sběr bez bližší lokalizace	keramika	459Ks
bez přír. č.	bez inv. č.	2000-2003	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - povrchový sběr bez bližší lokalizace	kachle	183Ks
bez přír. č.	bez inv. č.	2000-2003	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - povrchový sběr bez bližší lokalizace	mazanice	8Ks
bez přír. č.	bez inv. č.	2000-2003	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - povrchový sběr bez bližší lokalizace	cihla	6Ks

Tab. 2C - Procentuální zastoupení jednotlivých druhů artefaktů

Procentuální zastoupení jednotlivých druhů artefaktů		
Materiál	Počet [Ks]	%
Keramika	3046	56,7
Kachle	2154	40,1
Mazanice	32	0,6
Cihlový materiál	21	0,4
Fe předmět	26	0,5
Struska	11	0,2
Sklo	1	0,0
Dřevo	68	1,3
Kost	14	0,3
Kůže	1	0,0

Tab. 3C - Zastoupení archeologického materiálu v rámci jednotlivých částí lokality

Zastoupení archeologického materiálu v rámci jednotlivých částí lokality		
Lokalita	Počet [Ks]	Zastoupení v %
Ostrov - jímka	1418	26,4
Povrchový sběr v okolí jímky	1612	30,0
Povrchový sběr v okolí ostrova	92	1,7
Severní část - povrchový sběr	139	2,6
JV část - povrchový sběr + JV sonda, 30m od hráze, U Vojtěcha	246	4,6
JZ část, pod kostelem sv. Jiljí - povrchový sběr	603	11,2
JZ část, za pláží Ostende	43	0,8
U Tržiště - povrchový sběr	288	5,4
Povrchový sběr u samoty poblíž Opatovického rybníka	18	0,3
Povrchový sběr bez bližší lokalizace	915	17,0

Tab. 4C - Podíl exkavovaného materiálu vůči povrchovým sběrům

Podíl exkavovaného materiálu vůči povrchovým sběrům		
Plocha	Počet [Ks]	Zastoupení v %
Sídlištní objekt - jímka	1418	26,4
Ostatní	3956	73,6

Tab. 5C - Jímka

Jímka					
inv. č.	datum	lokality	kontext	obsah	počet
A 1339/1	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	Keramika / zub / mazanice	46Ks/1Ks/1Ks
A 1339/2	30.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	Keramika / kachel	10Ks/1Ks
A 1339/3	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	cihla/struska	1Ks/1Ks
A 1339/4	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	kachle	26Ks
A 1339/5	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	kachle	1Ks
A 1339/6	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	kachle	1Ks
A 1339/7	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	kachle	20Ks
A 1339/8	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	keramika / kachle	1Ks/49Ks
A 1339/9	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka, 2 sáčky	keramika / kachle	15Ks/4Ks
A 1339/10	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	kachle	26Ks
A 1339/11	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	kachle	15Ks
A 1339/12	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	keramika / cihla	1Ks/1Ks
A 1339/14	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka, 2 sáčky	keramika / kachle	13Ks/9Ks
A 1339/16	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	kachle	49Ks
A 1339/29	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	kachle	20Ks
A 1339/30	30.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka, 2 sáčky	keramika	12Ks
A 1339/31	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	kachle	10Ks
A 1339/32	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	keramika / kachle	8Ks/2Ks
A 1339/33	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	kachle	10Ks
A 1339/34	30.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	keramika / kachle	25Ks/4Ks
A 1339/35	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	keramika / kachle	10Ks/6Ks
A 1339/36	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka, 2 sáčky	keramika / kachle	2Ks/37Ks
A 1339/37	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka, 2 sáčky	keramika / kachle	2Ks/18Ks
A 1339/38	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka, 2 sáčky	kachle	19Ks
A 1339/39	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	keramika / kachle	35Ks/3Ks
A 1339/47	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	kachle	20Ks
A 1339/48	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	kachle	11Ks
A 1339/49	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	keramika	30Ks
A 1339/50	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka, 2 sáčky	keramika / kachle	2Ks/3Ks
A 1339/51	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	keramika	18Ks
A 1339/53	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka, 2 sáčky	kachle / cihla	37Ks / 1 Ks
A 1339/54	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	kachle	20Ks
A 1339/57	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	keramika	30Ks
A 1339/62	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	keramika / mazanice	110Ks/1Ks
A 1339/67	není známo	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	dřevo	12Ks
A 1339/69	není známo	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	dřevo	1Ks
A 1339/70	není známo	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	dřevo	20Ks
A 1339/72	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	keramika / kachle / mazanice	6Ks/27Ks/4Ks
A 1339/73	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	keramika / kachle	48Ks/2Ks
A 1339/75	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	keramika / kachle / mazanice/cihla	2Ks/34Ks/1Ks/2Ks
A 1339/94	2002	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	fe - hřebík	6Ks
A 1339/97	není známo	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	list/ uhlíky/ čelist/ zub	1/9/1/1Ks
A 1339/110	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	keramika / kachle	4Ks/8Ks
A 1339/121	není známo	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	struska	8Ks
A 1339/125	není známo	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	dřevo - torzo	16Ks
A 1339/126	není známo	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	kůže - torzo	1Ks
A 1339/129	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	mazanice / struska / cihla	3Ks/1Ks/1Ks
A 1339/130	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	mazanice	6Ks
A 1339/131	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	dřevo / kůra	8Ks/11Ks
A 1339/132	30.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	keramika / kachle	17Ks/2Ks
A 1339/135	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka, 2 sáčky	keramika/kachle/cihla/železo/sklo	7/10/1/1/1 Ks
A 1339/137	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka, 2 sáčky	keramika / kachle	11Ks/3Ks
A 1339/138	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka, 2 sáčky	keramika / kachle	2Ks/6Ks
A 1339/143	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka, 2 sáčky	keramika / kachle / fe	31Ks/7Ks/2Ks
A 1339/144	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka, 2 sáčky	keramika / kachle	9Ks/25Ks
A 1339/145	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka, 2 sáčky	kachle	6Ks
A 1339/146	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka, 2 sáčky	keramika / kachle	1 Ks / 16ks
A 1339/147	30.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	keramika / kachle	18Ks / 3Ks
A 1339/148	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	keramika / kachle	27Ks / 3Ks
A 1339/149	30.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	keramika / kachle	25Ks / 5Ks
A 1339/150	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	keramika / kachle	1Ks / 29Ks
A 1339/151	30.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	keramika / kachle	1Ks / 20Ks
A 1339/152	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	kachle	20Ks
A 1339/153	30.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	keramika / kachle	22Ks / 8Ks
A 1339/181	není známo	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	keramika / kachle	1Ks / 1Ks
A 1339/182	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	keramika	2Ks
A 1339/183	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	kachle - torza komorových kachlů	6Ks
A 1339/184	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	kachle	15Ks
A 1339/185	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	keramika / kachle	1Ks/14Ks
A 1339/186	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	keramika	4Ks
A 1339/187	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	kachel - nádobkový, celý	1Ks
A 1339/188	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	kachel - nádobkový, celý	1Ks
A 1339/189	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	kachel - komorový, celý - sv. Jiří na koni	1Ks
A 1339/218	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	kachel - komorový, torzo - 2 draci	1Ks
A 1339/219	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	kachel - komorový, celý - 2 draci	1Ks
A1329/68	29.11.2000	Třeboň - rybník Svět	Zaniklé Svinenské předměstí - ostrov, jímka	keramika	3Ks

Tab. 6C - Procentuální zastoupení jednotlivých druhů materiálu v objektu

Procentuální zastoupení jednotlivých druhů materiálu v objektu		
Materiál	Počet [Ks]	Zastoupení v %
Keramické nádoby - celé	0	0
Fragmenty keramických nádob	613	43,2
Kachle - celé	4	0,3
Fragmenty kamnářské keramiky	686	48,4
Mazanice	16	1,1
Cihlový materiál	7	0,5
Fe předměty	9	0,6
Struska	10	0,7
Sklo	1	0,1
Dřevo	68	4,8
Kosti	3	0,2
Kůže	1	0,1

Tab. 7C - Velikost fragmentu [cm]

Velikost fragmentu [cm]		
Rozměr [cm]	počet [ks]	Zastoupení v %
< 3	77	12,6
3 - 5	314	51,2
5 - 10	188	30,7
> 10	34	5,5

Tab. 8C - Počet zohledněných fragmentů

Počet zohledněných fragmentů		
	Počet [Ks]	Zastoupení v %
Celkový počet fragmentů keramického materiálu	613	100
Počet fragmentů zohledněných pro deskripci souboru	536	87,4

Tab. 9C - Síla stěny fragmentu

Síla stěny fragmentu				
Rozměr [cm]	Počet [Ks]	Zastoupení v %	Stěna	Zastoupení v %
≤ 0,5	460	85,82	Tenkostěnná	85,8
> 0,5 - 1	56	10,45		
> 1 - 1,5	4	0,74		
>1,5 - 2,5	0	0,00	Silnostěnná	11,2
> 2,5	0	0,00		
neklasifikováno	16	2,98		

Tab. 10C - Druh výpalu keramického materiálu

Druh výpalu keramického materiálu		
Výpal	Počet [Ks]	Zastoupení v %
Redukční výpal	505	94,2
Oxidační výpal	25	4,7
Kombinovaný výpal	0	0,0
Neurčeno	6	1,1

Tab. 11C - Barva povrchu keramického materiálu

Barva povrchu keramického materiálu		
Barva	Počet [Ks]	Zastoupení v %
Ocelově šedá	243	45,3
Světle šedá	241	45,0
Tmavě šedá	27	5,0
Hnědo-červená	10	1,9
Světlá	15	2,8

Tab. 12C - Procentuální zastoupení jednotlivých částí keramických nádob

Procentuální zastoupení jednotlivých částí keramických nádob		
Část nádoby	Počet fragm.	Zastoupení v %
Fragmenty okrajů a hrdel nádob	87	16,2
Fragmenty těl nádob	390	72,8
Fragmenty den nádob	37	6,9
Fragmenty funkčních doplňků	16	3,0
Torza poklic	6	1,1

Tab. 13C - Okraje keramických nádob - deskripce

Okraje keramických nádob - deskripce				
inv. č.	Druh okraje	Poloměr hrdla [cm]	Hrdlo dochováno [%]	Výzdoba
1339/1	SP typ_14	7	7,5	N
1339/1	SP typ_1	7	7,5	N
1339/1	SP typ_13	6	7,5	N
1339/1	SP typ_7	6	8	N
1339/1	SP typ_4	6,5	7,5	N
1339/1	SP typ_7	7	5	N
1339/9	SP typ_12	neklasifikováno	neklasifikováno	N
1339/9	SP typ_7	neklasifikováno	neklasifikováno	A
1339/9	SP typ_7	7	15	N
1339/14	SP typ_4	11	12,5	N
1339/34	SP typ_7	6	20	A
1339/34	SP typ_7	12	12,5	A
1339/34	SP typ_5	6,6	12,5	N
1339/34	SP typ_15	7	17,5	N
1339/35	SP typ_7	7	10	A
1339/36	SP typ_10	7,5	10	N
1339/36	SP typ_1	neklasifikováno	neklasifikováno	A
1339/39	SP typ_7	6	15	A
1339/39	SP typ_6	7	10	N
1339/39	SP typ_7	5	10	N
1339/39	SP typ_5	6	10	N
1339/39	SP typ_15	5	12,5	N
1339/49	SP typ_12	5	7,5	N
1339/49	SP typ_6	5	5	N
1339/49	SP typ_1	8	5	N
1339/51	SP typ_7	8	8	N
1339/51	SP typ_12	3	10	N
1339/57	SP typ_15	4	15	N
1339/57	neklasifikováno	7	10	N
1339/57	SP typ_6	7	10	N
1339/62	neklasifikováno	10	9	N
1339/62	neklasifikováno	neklasifikováno	neklasifikováno	N
1339/62	SP typ_15	9,5	11	N
1339/62	SP typ_15	7	10	N
1339/62	SP typ_7	10	10	N
1339/62	SP typ_7	7	12,5	N
1339/62	SP typ_12	7	12,5	N
1339/62	SP typ_6	7	12,5	N
1339/62	SP typ_1	5	12,5	N
1339/62	SP typ_12	5	10	N
1339/62	SP typ_12	6	10	N
1339/62	SP typ_5	6	10	N
1339/62	SP typ_7	5	12,5	N

1339/62	neklasifikováno	neklasifikováno	neklasifikováno	N
1339/62	SP typ_1	7	10	N
1339/72	neklasifikováno	neklasifikováno	neklasifikováno	N
1339/73	SP typ_14	4,5	25	N
1339/73	SP typ_6	8	10	N
1339/73	SP typ_7	9	12,5	A
1339/73	SP typ_14	8	10	A
1339/73	SP typ_3	8	10	N
1339/73	SP typ_8	5	10	N
1339/110	SP typ_1	6	15	N
1339/132	SP typ_13	13	17,5	N
1339/132	SP typ_10	11	15	A
1339/132	SP typ_10	11	12,5	A
1339/132	SP typ_10	12	15	A
1339/132	SP typ_7	13	10	A
1339/132	SP typ_10	11	10	A
1339/132	SP typ_7	10	15	A
1339/132	SP typ_2	13,5	11	A
1339/132	SP typ_2	13,5	9	N
1339/132	SP typ_4	13	15	N
1339/135	SP typ_6	8	10	N
1339/137	SP typ_4	9	10	N
1339/137	SP typ_7	8	11	N
1339/138	SP typ_6	13	17,5	A
1339/143	SP typ_7	8	8	N
1339/143	SP typ_6	9	8	N
1339/147	SP typ_4	13	13	A
1339/148	SP typ_14	4	22,5	N
1339/148	SP typ_14	5,5	15	N
1339/148	SP typ_4	8	8	A
1339/148	SP typ_4	9	17,5	A
1339/149	SP typ_7	10,5	12	A
1339/149	SP typ_7	11	11	N
1339/149	SP typ_2	10	10	N
1339/150	SP typ_13	6	22,5	N
1339/151	SP typ_6	5	25	N
1339/153	SP typ_4	8,5	15	N
1339/153	SP typ_7	12	8	N
1339/153	SP typ_1	7	17,5	A
1339/153	SP typ_10	9	12,5	A
1339/153	SP typ_9	4	20	A
1339/182	SP typ_11	11	17,5	A
1339/182	SP typ_12	12	15	N
1339/68	SP typ_11	5	22,5	A
Celkem okrajů			87 Ks	

Tab. 14C - Procentuální zastoupení jednotlivých typů okrajů

Procentuální zastoupení jednotlivých typů okrajů			
Typ okraje	Popis	Počet [Ks]	Zastoupení v %
SP typ_1	Jednoduše profilovaný šikmo vně vyhnutý okraj	7	8,0
SP typ_2	Vodorovně vyložený okraj	3	3,4
SP typ_3	Vodorovně vyložený hraněný okraj	1	1,1
SP typ_4	Vodorovně vyložený klenutý okraj	8	9,2
SP typ_5	Zesílený nálevkovitě seříznutý okraj	3	3,4
SP typ_6	Přehnutý střechovitě seříznutý okraj	9	10,3
SP typ_7	Ovalený okraj	21	24,1
SP typ_8	Ploše oble podseknutý okraj	1	1,1
SP typ_9	Kolmý okraj	1	1,1
SP typ_10	Oble vně přehnutý okraj	6	6,9
SP typ_11	Vně vyhnutý římsovitý okraj	2	2,3
SP typ_12	Zakloněné okružní - límcovitý okraj	7	8,0
SP typ_13	Šikmé okružní	3	3,4
SP typ_14	Okraj džbánu s výraznou profilací	5	5,7
SP typ_15	Vodorovně vyložený okraj zvonovité poklice	5	5,7
Neklasifikováno		5	5,7
Celkem okrajů		87	100

Tab. 15C - Procentuální zhodnocení velikostí nádob na základě poloměru hrdla

Procentuální zhodnocení velikostí nádob na základě poloměru hrdla		
Poloměr hrdla [cm]	Počet fragmentů [ks]	Zastoupení v %
≤ 3cm	1	1,1
≤ 5 cm	14	16,1
≤ 7 cm	27	31,0
≤ 10 cm	21	24,1
> 10 cm	18	20,7
<i>neklasifikováno</i>	6	6,9

Tab. 16C - Dna nádob - deskripce

Dna nádob - deskripce			
inv. č.	Druh dna	Poloměr dna [cm]	Dno dochováno z %
1339/2	Dno_typ_5	5	50
1339/2	Dno_typ_2	5	25
1339/2	Dno_typ_3	4,5	12,5
1339/2	Dno_typ_2	5	22
1339/6	Dno_typ_3	4	100
1339/8	Dno_typ_1	5	12,5
1339/9	Dno_typ_3	4,5	17,5
1339/12	Dno_typ_1	15	45
1339/14	Dno_typ_3	7	25
1339/14	Dno_typ_3	5	12,5
1339/30	Dno_typ_1	8,5	27
1339/32	Dno_typ_1	5,5	20
1339/34	Dno_typ_3	4,5	17,5
1339/35	Dno_typ_1	5	25
1339/37	Dno_typ_2	5	25
1339/37	Dno_typ_2	4	40
1339/49	Dno_typ_1	4	7,5
1339/49	neklasifikováno	neklasifikováno	neklasifikováno
1339/57	Dno_typ_2	3	15
1339/73	Dno_typ_2	5,5	17,5
1339/75	Dno_typ_3	2,5	25
1339/132	Dno_typ_4	4	50
1339/132	Dno_typ_1	6	40
1339/132	Dno_typ_5	4	60
1339/132	Dno_typ_3	5	25
1339/135	Dno_typ_6	2,5	25
1339/137	neklasifikováno	neklasifikováno	neklasifikováno
1339/137	Dno_typ_1	6	15
1339/138	Dno_typ_2	4,5	100
1339/143	Dno_typ_1	5	12,5
1339/147	Dno_typ_3	5	22,5
1339/147	Dno_typ_1	7	22,5
1339/147	Dno_typ_3	4	50
1339/147	Dno_typ_3	7	22,5
1339/149	Dno_typ_2	3,5	25
1339/149	Dno_typ_2	3,5	25
1339/181	Dno_typ_3	4	100

Tab. 17C - Procentuální zastoupení jednotlivých typů dna v rámci sledovaného souboru

Procentuální zastoupení jednotlivých typů dna v rámci sledovaného souboru			
Typ dna	Popis	Počet [ks]	Zastoupení v %
Dno_typ_1	Dno rovné ploché s šikmým mírně zaobleným okrajem	10	27,0
Dno_typ_2	Dno rovné ploché s šikmým mírně odsazeným hraněným okrajem	9	24,3
Dno_typ_3	Dno rovné ploché s hraněným rozšířeným okrajem	12	32,4
Dno_typ_4	Dno vnitřně vyklenuté s šikmým mírně zaobleným okrajem	1	2,7
Dno_typ_5	Dno vnitřně vyklenuté s šikmým mírně odsazeným okrajem	2	5,4
Dno_typ_6	Dno vnitřně vyklenuté s hraněným odsazeným okrajem	1	2,7
neklasifikováno		2	5,4
Dna celkem		37	100,0

Tab. 18C - Procentuální zhodnocení velikostí nádob na základě poloměru dna

Procentuální zhodnocení velikostí nádob na základě poloměru dna		
Poloměr dna [cm]	Počet fragmentů	Zastoupení v %
3 cm	3	8,1
≤ 5 cm	23	62,2
≤ 7 cm	7	18,9
≤ 10 cm	1	2,7
> 10 cm	1	2,7
<i>neklasifikováno</i>	2	5,4

Tab. 19C - Procentuální zastoupení fragmentů s výzdobným prvkem v rámci souboru

Procentuální zastoupení fragmentů s výzdobným prvkem v rámci souboru	počet [Ks]	zastoupení v %
Celkový počet zohledněných fragmentů keramického materiálu	536	100,0
Zohledněné fragmenty nesoucí výzdobný prvek	49	9,1

Tab. 20C - Výzdobné prvky a jejich procentuální zastoupení na dané části nádoby

Výzdobné prvky a jejich procentuální zastoupení na dané části nádoby									
inv. číslo	typ výzdoby	počet [Ks]	druh výzdoby - popis	podhrdlí	hrdlo	plece/tělo	dno	výduť	ucho
1339/9	VP_SP_typ_1	1	radélko - pás šikmých čar, orientace L - P (\\\\\\\\\\\\\ )	A	X	X	X	X	X
1339/34	VP_SP_typ_1	2	radélko - pás šikmých čar, orientace L - P (\\\\\\\\\\\\\ )	A	X	X	X	X	X
	VP_SP_typ_10		radélko - pás svisle orientovaných obdélníků ([ ] [ ])	A	X	X	X	X	X
1339/35	VP_SP_typ_8	1	radélko - pás šikmých čar, orientace P - L, uvozeno horní i spodní linkou (\\\\\\\\\\\\\ )	A	X	X	X	X	X
1339/36	VP_SP_typ_7	1	radélko - pás šikmých čar, orientace P - L, uvozeno spodní linkou (\\\\\\\\\\\\\ )	A	X	X	X	X	X
1339/39	VP_SP_typ_4	6	radélko - pás šikmých čar, orientace L - P, uvozeno horní i spodní linkou (\\\\\\\\\\\\\ )	A	X	X	X	X	X
	VP_SP_typ_1		radélko - pás šikmých čar, orientace L - P (\\\\\\\\\\\\\ )	A	X	X	X	X	X
	VP_SP_typ_2		radélko - pás šikmých čar, orientace L - P, uvozeno horní linkou (\\\\\\\\\\\\\ )	A	X	X	X	X	X
	VP_SP_typ_2		radélko - pás šikmých čar, orientace L - P, uvozeno horní linkou (\\\\\\\\\\\\\ )	A	X	X	X	X	X
	VP_SP_typ_3		radélko - pás šikmých čar, orientace L - P, uvozeno spodní linkou (\\\\\\\\\\\\\ )	A	X	X	X	X	X
	VP_SP_typ_21		žlábek - prožlabení	A	X	X	X	X	X
1339/49	VP_SP_typ_4	2	radélko - pás šikmých čar, orientace L - P, uvozeno horní i spodní linkou (\\\\\\\\\\\\\ )	X	X	A	X	X	X
	VP_SP_typ_11		radélko - pás svisle orientovaných oblouků, uvozeno horní linkou ((\\\\\\\\\\\\\ ))	A	X	X	X	X	X
1339/50	VP_SP_typ_1	1	radélko - pás šikmých čar, orientace L - P (\\\\\\\\\\\\\ )	X	X	A	X	X	X
1339/51	VP_SP_typ_3	1	radélko - pás šikmých čar, orientace L - P, uvozeno spodní linkou (\\\\\\\\\\\\\ )	X	X	A	X	X	X
1339/57	VP_SP_typ_6	1	radélko - pás šikmých čar, orientace P - L, uvozeno horní linkou (\\\\\\\\\\\\\ )	A	X	X	X	X	X
1339/62	VP_SP_typ_3	4	radélko - pás šikmých čar, orientace L - P, uvozeno spodní linkou (\\\\\\\\\\\\\ )	A	X	X	X	X	X
	VP_SP_typ_1		radélko - pás šikmých čar, orientace L - P (\\\\\\\\\\\\\ )	A	X	X	X	X	X
	VP_SP_typ_1		radélko - pás šikmých čar, orientace L - P (\\\\\\\\\\\\\ )	A	X	X	X	X	X
	VP_SP_typ_21		žlábek - prožlabení	X	X	X	X	X	A
1339/72	VP_SP_typ_21	2	žlábek - prožlabení	A	X	X	X	X	X
	VP_SP_typ_2		radélko - pás šikmých čar, orientace L - P, uvozeno horní linkou (\\\\\\\\\\\\\ )	A	X	X	X	X	X
1339/73	VP_SP_typ_12	3	radélko - pás vkládaných do sebe zapadajících trojúhelníků	X	X	A	X	X	X
	VP_SP_typ_2		radélko - pás šikmých čar, orientace L - P, uvozeno horní linkou (\\\\\\\\\\\\\ )	A	X	X	X	X	X
	VP_SP_typ_20		linka - 2x vodorovná linka	A	X	X	X	X	X
1339/132	VP_SP_typ_3	7	radélko - pás šikmých čar, orientace L - P, uvozeno spodní linkou (\\\\\\\\\\\\\ )	A	X	X	X	X	X
	VP_SP_typ_4		radélko - pás šikmých čar, orientace L - P, uvozeno horní i spodní linkou (\\\\\\\\\\\\\ )	A	X	X	X	X	X
	VP_SP_typ_13		radélko - pás vkládaných do sebe zapadajících trojúhelníků, uvozeno spodní linkou	A	X	X	X	X	X
	VP_SP_typ_17		radélko - vlnice tlačaná z drobných obdélníků, uvozeno 1 horní linkou a 2 linkami	A	X	X	X	X	X
	VP_SP_typ_4		radélko - pás šikmých čar, orientace L - P, uvozeno horní i spodní linkou (\\\\\\\\\\\\\ )	A	X	X	X	X	X
	VP_SP_typ_2		radélko - pás šikmých čar, orientace L - P, uvozeno horní linkou (\\\\\\\\\\\\\ )	A	X	X	X	X	X
	VP_SP_typ_1		radélko - pás šikmých čar, orientace L - P (\\\\\\\\\\\\\ )	A	X	X	X	X	X
1339/135	VP_SP_typ_7	1	radélko - pás šikmých čar, orientace P - L, uvozeno spodní linkou (\\\\\\\\\\\\\ )	X	X	X	X	A	X
1339/137	VP_SP_typ_22	1	prstování - zpevňující pásek ze zásobnice	X	X	A	X	X	X
1339/138	VP_SP_typ_14	1	radélko - pás šikmých čar, L - P a P - L orientace, křížené přes sebe (XXXX)	A	X	X	X	X	X
1339/144	VP_SP_typ_1	1	radélko - pás šikmých čar, orientace L - P (\\\\\\\\\\\\\ )	A	X	X	X	X	X
1337/147	VP_SP_typ_5	1	radélko - pás šikmých čar, orientace P - L (\\\\\\\\\\\\\ )	A	X	X	X	X	X
1339/148	VP_SP_typ_7	2	radélko - pás šikmých čar, orientace P - L, uvozeno spodní linkou (\\\\\\\\\\\\\ )	A	X	X	X	X	X
	VP_SP_typ_7		radélko - pás šikmých čar, orientace P - L, uvozeno spodní linkou (\\\\\\\\\\\\\ )	A	X	X	X	X	X
1339/149	VP_SP_typ_9	2	radélko - pás kolmých čar, uvozeno spodní linkou (IIIIIII)	A	X	X	X	X	X
	VP_SP_typ_23		žebrování hrdla	X	A	X	X	X	X
1339/153	VP_SP_typ_19	5	linka - 1x vodorovná linka	A	X	X	X	X	X
	VP_SP_typ_3		radélko - pás šikmých čar, orientace L - P, uvozeno spodní linkou (\\\\\\\\\\\\\ )	A	X	X	X	X	X
	VP_SP_typ_16		radélko - 5 linií vlnic tlačaných radélkem	A	X	X	X	X	X
	VP_SP_typ_15		radélko - pás šikmých čar, L - P a P - L orientace, křížené přes sebe, uvozeno horní i spodní linkou (XXXX)	X	X	A	X	X	X
	VP_SP_typ_16		radélko - 5 linií vlnic tlačaných radélkem	A	X	X	X	X	X
1339/182	VP_SP_typ_7	1	radélko - pás šikmých čar, orientace P - L, uvozeno spodní linkou (\\\\\\\\\\\\\ )	A	X	X	X	X	X
1329/68	VP_SP_typ_18	2	radélko/linka - 2x vodorovná linka oddělující podhrdlí a tělo nádoby, celé tělo pokryto malými tlačanými vlnicemi	A	X	A	X	X	X
	VP_SP_typ_18		radélko/linka - 2x vodorovná linka oddělující podhrdlí a tělo nádoby, celé tělo pokryto malými tlačanými vlnicemi	A	X	A	X	X	X
Celkový počet fragmentů nesoucích výzdobný prvek				49					
Výskyt výzdobných prvků na jednotlivých částech nádob v Ks				40	1	8	0	1	1
Výskyt výzdobných prvků na jednotlivých částech nádob v %				78,4%	2,0%	15,7%	0,0%	2,0%	2,0%

Tab. 21C - Zastoupení jednotlivých typů výzdobných prvků v %

Zastoupení jednotlivých typů výzdobných prvků v %			
Typ výzdoby	Popis typu výzdobného prvku	Počet [Ks]	Zastoupení v %
VP_SP_typ_1	radélko - pás šikmých čar, orientace L - P (\\\\\\\\\\\\\ )	8	16,3
VP_SP_typ_2	radélko - pás šikmých čar, orientace L - P, uvozeno horní linkou (\\\\\\\\\\\\\ )	5	10,2
VP_SP_typ_3	radélko - pás šikmých čar, orientace L - P, uvozeno spodní linkou (\\\\\\\\\\\\\ )	5	10,2
VP_SP_typ_4	radélko - pás šikmých čar, orientace L - P, uvozeno horní i spodní linkou (\\\\\\\\\\\\\ )	4	8,2
VP_SP_typ_5	radélko - pás šikmých čar, orientace P - L (/\\\\\\\\\\\\\\\\ /)	1	2,0
VP_SP_typ_6	radélko - pás šikmých čar, orientace P - L, uvozeno horní linkou (/\\\\\\\\\\\\\\\\ /)	1	2,0
VP_SP_typ_7	radélko - pás šikmých čar, orientace P - L, uvozeno spodní linkou (/\\\\\\\\\\\\\\\\ /)	5	10,2
VP_SP_typ_8	radélko - pás šikmých čar, orientace P - L, uvozeno horní i spodní linkou (/\\\\\\\\\\\\\\\\ /)	1	2,0
VP_SP_typ_9	radélko - pás kolmých čar, uvozeno spodní linkou ( )	1	2,0
VP_SP_typ_10	radélko - pás svisle orientovaných obdélníků ([ ] [ ])	1	2,0
VP_SP_typ_11	radélko - pás svisle orientovaných oblouků, uvozeno horní linkou (((((((( )))))))	1	2,0
VP_SP_typ_12	radélko - pás vkládaných do sebe zapadajících trojúhelníků	1	2,0
VP_SP_typ_13	radélko - pás vkládaných do sebe zapadajících trojúhelníků, uvozeno spodní linkou	1	2,0
VP_SP_typ_14	radélko - pás šikmých čar, L - P a P - L orientace, křížené přes sebe (XXXX)	1	2,0
VP_SP_typ_15	radélko - pás šikmých čar, L - P a P - L orientace, křížené přes sebe, uvozeno horní i spodní linkou (XXXX)	1	2,0
VP_SP_typ_16	radélko - 5 linií vlnic tlačných radélkem	2	4,1
VP_SP_typ_17	radélko - vlnice tlačná z drobných obdélníků, uvozeno 1 horní linkou a 2 spodními linkami	1	2,0
VP_SP_typ_18	radélko/linka - 2x vodorovná linka oddělující podhrdlí a tělo nádoby, celé tělo pokryto malými tlačnými vlnicemi	2	4,1
VP_SP_typ_19	linka - 1x vodorovná linka	1	2,0
VP_SP_typ_20	linka - 2x vodorovná linka	1	2,0
VP_SP_typ_21	žlábek - prožlabení	3	6,1
VP_SP_typ_22	prstování - zpevňující pásek ze zásobnice	1	2,0
VP_SP_typ_23	žebrování hrdla	1	2,0

Tab. 22C - Procentuální zastoupení nádobkových a komorových kachlů

Procentuální zastoupení nádobkových a komorových kachlů		
Typ kachle	Počet [Ks]	Zastoupení v %
Fragmenty nádobkových kachlů	628	91,5
Fragmenty komorových kachlů	58	8,5

Tab. 23C - Druh výpalu fragmentů kamnářské keramiky

Druh výpalu fragmentů kamnářské keramiky		
Výpal	Počet [Ks]	Zastoupení v %
Oxidační	600	87,5
Redukční	83	12,1
Kombinovaný	3	0,4
Neurčeno	0	0

Tab. 24C - Procentuální zastoupení jednotlivých částí nádobkových kachlů

Procentuální zastoupení jednotlivých částí nádobkových kachlů		
Část nádobkového kachle	Počet [Ks]	Zastoupení v %
Okraj nádobkového kachle s náběhem na stěnu	228	36,3
Fragmenty stěny/pláště nádobkového kachle	327	52,1
Dno nádobkového kachle	73	11,6

Tab. 25C - Procentuální zastoupení jednotlivých částí komorových kachlů

Procentuální zastoupení jednotlivých částí komorových kachlů		
Část komorového kachle	Počet [Ks]	Zastoupení v %
Rhová část komorového kachle	6	10,4
ČVS komorového kachle	7	12,1
VO komorového kachle	6	10,4
Fragmenty stěny/pláště komorového kachle	38	65,5
Římsová část komorového kachle	1	1,7

Tab. 26C - Barva povrchu fragmentů kamnářské keramiky

Barva povrchu fragmentů kamnářské keramiky		
Barva	Počet [Ks]	Zastoupení v %
Světlá	1	0,2
Cihlově oranžová	175	25,5
Hnědá / hnědo-běžová	427	62,2
Tmavě šedá	83	12,1

Tab. 27C - Nádobkové kachle - okraje²⁴¹

Nádobkové kachle - okraje									
Inv. číslo	Tvar ústí	Typ okraje	Rozměry fragmentu [cm]	Barva	Výpal	VOL	Odsazení VOL [cm]		
A1339/1	pravouhílé	ONK_typ_4	4,5x2x1,5	tmavě šedá	redukční	?	?		
	pravouhílé	ONK_typ_4	7,5x5 x0,6	tmavě šedá	redukční	N	?		
	pravouhílé	ONK_typ_4	5,5x4,5x0,6	tmavě šedá	redukční	N			
1339/2	pravouhílé	ONK_typ_4	11,5x5,5x0,6	tmavě šedá	redukční	A	3 cm od okraje		
1339/7	pravouhílé	ONK_typ_1	7,5x7x0,5	cihlově oranžová	oxidační	N			
	pravouhílé	ONK_typ_1	7,5x5x0,4	cihlově oranžová	oxidační	A	3 cm od okraje		
	pravouhílé	ONK_typ_1	7x6,5x0,8	cihlově oranžová	oxidační	A	4 cm od okraje		
	pravouhílé	ONK_typ_1	9x6,5x0,6	cihlově oranžová	oxidační	N			
	pravouhílé	ONK_typ_1	4,5x5x0,4	cihlově oranžová	oxidační	A			
	pravouhílé	ONK_typ_1	9x5x0,7	cihlově oranžová	oxidační	N			
	pravouhílé	ONK_typ_1	7x6x0,4	cihlově oranžová	oxidační	N			
	pravouhílé	ONK_typ_1	6x5x0,6	cihlově oranžová	oxidační	N			
	pravouhílé	ONK_typ_6	7x5x0,6	cihlově oranžová	oxidační	A	3 cm od okraje		
	pravouhílé	ONK_typ_3	8x6x0,5	cihlově oranžová	oxidační	A	3,5 cm od okraje		
	pravouhílé	ONK_typ_1	4,5x4x0,5	cihlově oranžová	oxidační	N			
	1339/8	pravouhílé	ONK_typ_1	5x2,5x0,5	hnědá/hnědo-běžová	oxidační	N		
pravouhílé		ONK_typ_1	10x6x0,3	cihlově oranžová	oxidační	A	4 cm od okraje		
pravouhílé		ONK_typ_1	2,5x5,5x0,5	cihlově oranžová	oxidační	N			
pravouhílé		ONK_typ_1	3x4,5x0,5	cihlově oranžová	oxidační	N			
pravouhílé		neklasifikováno	3,5x3,5x0,3	cihlově oranžová	oxidační	A	3 cm od okraje		
kruhové		neklasifikováno	4,5x4x0,5	cihlově oranžová	oxidační	N			
pravouhílé		ONK_typ_1	5,5x4x0,6	cihlově oranžová	oxidační	A	2,5 cm od okraje		
pravouhílé		ONK_typ_3	6,5x4x0,6	hnědá/hnědo-běžová	oxidační	N			
pravouhílé		ONK_typ_3	3,5x5x0,6	hnědá/hnědo-běžová	oxidační	N			
pravouhílé		neklasifikováno	3x3,5x0,4	hnědá/hnědo-běžová	oxidační	A	3 cm od okraje		
pravouhílé		ONK_typ_1	3x2,5x0,5	cihlově oranžová	oxidační	N			
pravouhílé		ONK_typ_1	3x2x0,5	cihlově oranžová	oxidační	N			
pravouhílé	neklasifikováno	5x2,5x0,4	cihlově oranžová	oxidační	N				
pravouhílé	ONK_typ_2	3,5x2,5x0,3	cihlově oranžová	oxidační	N				

²⁴¹ U soupisu materiálu nebylo možno pro tištěnou verzi formátovat tabulku na výšku. Z tohoto důvodu je tabulka 27C zařazena na následujících stránkách na šířku.

1339/9	pravouhlej	ONK_typ_1	4x2,5x0,4	cihlově oranžová	oxidační	N	
	pravouhlej	ONK_typ_1	9x9x0,5	tmavě šedá	redukční	A	5 cm od okraje
	pravouhlej	ONK_typ_3	3x2x0,5	tmavě šedá	redukční	N	
1339/10	pravouhlej	ONK_typ_1	7,5x7x0,6	cihlově oranžová	oxidační	N	
	pravouhlej	ONK_typ_1	6x4,5x0,6	cihlově oranžová	oxidační	A	3,5 cm od okraje
	pravouhlej	ONK_typ_1	11,5x6x0,5	cihlově oranžová	oxidační	A	3,5 cm od okraje
	pravouhlej	ONK_typ_3	8,5x4x0,6	cihlově oranžová	oxidační	A	3 cm od okraje
	pravouhlej	ONK_typ_4	3x5,5x0,5	hnědá/hnědo-běžová	oxidační	A	2,5 cm od okraje
	pravouhlej	ONK_typ_3	5x4x0,5	hnědá/hnědo-běžová	oxidační	N	
	pravouhlej	ONK_typ_1	3x5,5x0,4	hnědá/hnědo-běžová	oxidační	A	4 cm od okraje
	pravouhlej	ONK_typ_2	3,5x5x0,6	hnědá/hnědo-běžová	oxidační	N	
	pravouhlej	ONK_typ_1	3,5x4,5x0,6	hnědá/hnědo-běžová	oxidační	N	
	pravouhlej	ONK_typ_1	6x2,5x0,5	hnědá/hnědo-běžová	oxidační	N	
1339/11	pravouhlej	ONK_typ_1	10x4,5x0,5	hnědá/hnědo-běžová	oxidační	A	3 cm od okraje
	pravouhlej	ONK_typ_1	9,5x5,5x0,4	hnědá/hnědo-běžová	oxidační	N	
	pravouhlej	ONK_typ_1	10,5x5,5x0,5	hnědá/hnědo-běžová	oxidační	N	
	pravouhlej	ONK_typ_1	4,5x5,5x0,4	hnědá/hnědo-běžová	oxidační	A	3,5 cm od okraje
	pravouhlej	ONK_typ_2	8x7,5x0,5	cihlově oranžová	oxidační	A	4 cm od okraje
	pravouhlej	ONK_typ_1	8x4x0,4	cihlově oranžová	oxidační	A	3,5 cm od okraje
	pravouhlej	ONK_typ_1	6,5x6,5x0,5	cihlově oranžová	oxidační	A	4 cm od okraje
	pravouhlej	ONK_typ_1	6,5x12x0,5	cihlově oranžová	oxidační	A	2,5 cm od okraje
	pravouhlej	ONK_typ_1	10x8x0,5	cihlově oranžová	oxidační	A	3 cm od okraje
	pravouhlej	ONK_typ_1	4x5x0,5	cihlově oranžová	oxidační	A	4,5 cm od okraje
1339/14	pravouhlej	ONK_typ_1	6x6,5x0,4	tmavě šedá	redukční	A	4,5 cm od okraje
	pravouhlej	ONK_typ_1	7x3x0,5	tmavě šedá	redukční	N	
	pravouhlej	ONK_typ_1	8x5x0,4	tmavě šedá	redukční	N	
	pravouhlej	ONK_typ_1	4x3,5x0,5	tmavě šedá	redukční	A	3 cm od okraje
	pravouhlej	ONK_typ_1	6x7x0,4	tmavě šedá	redukční	A	3 cm od okraje
	pravouhlej	ONK_typ_1	5x3x0,5	tmavě šedá	redukční	N	
	pravouhlej	ONK_typ_1	7x4,5x0,5	hnědá/hnědo-běžová	oxidační	N	
1339/16	pravouhlej	ONK_typ_2	5x6x0,5	hnědá/hnědo-běžová	oxidační	N	
	pravouhlej	ONK_typ_3	3x2,5x0,5	hnědá/hnědo-běžová	oxidační	N	
	pravouhlej	ONK_typ_3	4,5x3x0,5	cihlově oranžová	oxidační	N	

	pravouhíle	ONK_typ_1	2,5x1,5x0,5	cihlově oranžová	oxidační	N	
	pravouhíle	ONK_typ_2	9x4x0,5	cihlově oranžová	oxidační	A	3 cm od okraje
	pravouhíle	ONK_typ_1	5x9x0,5	cihlově oranžová	oxidační	N	
	pravouhíle	ONK_typ_1	2,5x5x0,5	cihlově oranžová	oxidační	A	3,5 cm od okraje
	pravouhíle	ONK_typ_1	8x6,5x0,5	hnědá/hnědo-běžová	oxidační	N	
	pravouhíle	ONK_typ_4	10x5,5x0,4	hnědá/hnědo-běžová	oxidační	N	
	pravouhíle	ONK_typ_3	4x4x0,5	hnědá/hnědo-běžová	oxidační	N	
1339/29	pravouhíle	ONK_typ_2	10x6,5x0,5	hnědá/hnědo-běžová	oxidační	A	3 cm od okraje
	pravouhíle	ONK_typ_3	3x6x0,6	hnědá/hnědo-běžová	oxidační	N	
	pravouhíle	ONK_typ_1	6x6,5x0,5	hnědá/hnědo-běžová	oxidační	N	
	pravouhíle	ONK_typ_1	9x3,5x0,5	hnědá/hnědo-běžová	oxidační	N	
	pravouhíle	ONK_typ_1	5x6x0,6	hnědá/hnědo-běžová	oxidační	A	6 cm od okraje
	pravouhíle	ONK_typ_1	4,5x6x0,5	hnědá/hnědo-běžová	oxidační	N	
	pravouhíle	ONK_typ_2	14,5x8,5x0,5	hnědá/hnědo-běžová	oxidační	N	
A1339/31	pravouhíle	ONK_typ_1	8,5x5,5x0,5	cihlově oranžová	oxidační	A	2,5 cm od okraje
	pravouhíle	ONK_typ_3	8x5,5x0,5	cihlově oranžová	oxidační	N	
	pravouhíle	ONK_typ_3	5,5x5,5x0,5	hnědá/hnědo-běžová	oxidační	N	
	pravouhíle	ONK_typ_3	7x6x0,5	hnědá/hnědo-běžová	oxidační	N	
A1339/32	pravouhíle	ONK_typ_1	19x10x0,7	tmavě šedá	redukční	N	
	pravouhíle	ONK_typ_1	17x7,5x0,5	cihlově oranžová	oxidační	A	3 cm od okraje
	pravouhíle	ONK_typ_1	7,5x7x0,5	hnědá/hnědo-běžová	oxidační	A	3 cm od okraje
	pravouhíle	ONK_typ_1	7,5x10x0,5	cihlově oranžová	oxidační	A	4 cm od okraje
A1339/33	pravouhíle	ONK_typ_1	6x11x0,5	hnědá/hnědo-běžová	oxidační	A	3,5 cm od okraje
	pravouhíle	ONK_typ_1	5,5x 8x0,5	cihlově oranžová	oxidační	A	3,5 cm od okraje
	pravouhíle	ONK_typ_3	5,5x8,5x0,5	hnědá/hnědo-běžová	oxidační	A	3,5 cm od okraje
	pravouhíle	ONK_typ_3	11x9x0,4	hnědá/hnědo-běžová	oxidační	A	3 cm od okraje
A1339/34	pravouhíle	ONK_typ_1	6x2,5x 0,5	tmavě šedá	redukční	N	
	pravouhíle	ONK_typ_1	4x4x0,5	tmavě šedá	redukční	N	
	pravouhíle	ONK_typ_1	5x3,5x0,6	cihlově oranžová	oxidační	N	
A1339/36	pravouhíle	ONK_typ_1	3x5,5x0,5	hnědá/hnědo-běžová	oxidační	A	4 cm od okraje
	pravouhíle	ONK_typ_1	6x4x0,5	hnědá/hnědo-běžová	oxidační	N	
	pravouhíle	neklasifikováno	3x3x0,5	hnědá/hnědo-běžová	oxidační	N	
	pravouhíle	ONK_typ_1	4,5x4,5x0,6	cihlově oranžová	oxidační	N	

A1339/37	pravouhelné	ONK_typ_1	9x3,5x0,5	cihlově oranžová	oxidační	N	
	pravouhelné	ONK_typ_1	11,5x4,5x 0,5	hnědá/hnědo-běžová	oxidační	A	3,5 cm od okraje
	pravouhelné	ONK_typ_3	5x6x0,6	hnědá/hnědo-běžová	oxidační	N	
	pravouhelné	ONK_typ_1	3x7x 0,5	hnědá/hnědo-běžová	oxidační	N	
	pravouhelné	ONK_typ_1	5,5x5,5x0,6	hnědá/hnědo-běžová	oxidační	N	
	pravouhelné	ONK_typ_3	4x7x0,5	hnědá/hnědo-běžová	oxidační	N	
	pravouhelné	ONK_typ_1	6x5,5x0,5	hnědá/hnědo-běžová	oxidační	N	
	pravouhelné	ONK_typ_1	5,5x4,5x0,5	hnědá/hnědo-běžová	oxidační	A	2,5 cm od okraje
	pravouhelné	ONK_typ_1	6x6,5x0,6	hnědá/hnědo-běžová	oxidační	N	
	pravouhelné	ONK_typ_1	1,5x6,5x0,5	cihlově oranžová	oxidační	A	4,5 cm od okraje
	pravouhelné	ONK_typ_1	3,5x4,5x0,6	hnědá/hnědo-běžová	oxidační	N	
	pravouhelné	ONK_typ_1	4,5x5,5x0,5	hnědá/hnědo-běžová	oxidační	A	3 cm od okraje
A1339/38	pravouhelné	ONK_typ_1	4x5,5x0,6	hnědá/hnědo-běžová	oxidační	A	4 cm od okraje
	pravouhelné	ONK_typ_1	4,5x3x0,5	hnědá/hnědo-běžová	oxidační	N	
	pravouhelné	ONK_typ_1	7,5x2,5x0,5	hnědá/hnědo-běžová	oxidační	N	
	pravouhelné	ONK_typ_2	3,5x4x0,5	hnědá/hnědo-běžová	oxidační	N	
	pravouhelné	neklasifikováno	6x5x2,5x ?	hnědá/hnědo-běžová	oxidační	?	?
	pravouhelné	neklasifikováno	3,5x2,5x ?	hnědá/hnědo-běžová	oxidační	?	?
	pravouhelné	ONK_typ_5	5x5x0,5	cihlově oranžová	oxidační	A	3 cm od okraje
	pravouhelné	ONK_typ_1	10,5x8,5x0,5	cihlově oranžová	oxidační	A	3,5 cm od okraje
	pravouhelné	ONK_typ_2	8x4x0,5	hnědá/hnědo-běžová	oxidační	A	4 cm od okraje
	pravouhelné	ONK_typ_1	7x 12,5x0,5	hnědá/hnědo-běžová	oxidační	A	4 cm od okraje
	pravouhelné	ONK_typ_1	16x8x0,6	hnědá/hnědo-běžová	oxidační	N	
	pravouhelné	ONK_typ_1	5,5x3,5x0,5	hnědá/hnědo-běžová	oxidační	N	
A1339/47	pravouhelné	ONK_typ_1	4,5x4,5x 0,5	hnědá/hnědo-běžová	oxidační	N	
	pravouhelné	ONK_typ_1	7x6x0,6	hnědá/hnědo-běžová	oxidační	N	
	pravouhelné	ONK_typ_1	5x5,5x0,5	hnědá/hnědo-běžová	oxidační	A	4 cm od okraje
	pravouhelné	ONK_typ_3	5x6,5x0,6	hnědá/hnědo-běžová	oxidační	N	
	pravouhelné	ONK_typ_1	6x6,5x0,5	hnědá/hnědo-běžová	oxidační	N	
	pravouhelné	neklasifikováno	7x3,5x ?	hnědá/hnědo-běžová	oxidační	N	
	pravouhelné	ONK_typ_2	8x5x0,5	hnědá/hnědo-běžová	oxidační	A	3 cm od okraje
	pravouhelné	ONK_typ_3	7x7x0,5	cihlově oranžová	kombinovaný	N	
	pravouhelné	ONK_typ_2	7x7x0,5	hnědá/hnědo-běžová	oxidační	A	3,5 cm od okraje

A1339/48	pravouhlé	ONK_typ_1	7,5 x 7,5x0,5	hnědá/hnědo-běžová	oxidační	A	3 cm od okraje
	pravouhlé	ONK_typ_1	6x10,5x0,5	hnědá/hnědo-běžová	oxidační	N	
	pravouhlé	ONK_typ_1	7x7x0,5	hnědá/hnědo-běžová	oxidační	N	
	pravouhlé	ONK_typ_1	11x6x0,5	hnědá/hnědo-běžová	oxidační	N	
A1339/50	pravouhlé	ONK_typ_3	8x5x0,5	hnědá/hnědo-běžová	oxidační	N	
	pravouhlé	ONK_typ_3	11x10x0,5	hnědá/hnědo-běžová	oxidační	N	
	pravouhlé	ONK_typ_3	13,5x7,5x0,6	tmavě šedá	redukční	N	
	pravouhlé	ONK_typ_1	6x10,5x0,6	tmavě šedá	redukční	N	
A1339/53	pravouhlé	ONK_typ_3	2,5x5x 0,7	tmavě šedá	redukční	A	3,5 cm od okraje
	pravouhlé	ONK_typ_4	5,5x4x?	hnědá/hnědo-běžová	oxidační	?	?
	pravouhlé	ONK_typ_1	4,5x2x0,6	hnědá/hnědo-běžová	oxidační	N	
	pravouhlé	ONK_typ_2	6,5x3,5x0,5	hnědá/hnědo-běžová	oxidační	N	
A1339/54	pravouhlé	ONK_typ_3	3x4x0,5	hnědá/hnědo-běžová	oxidační	N	
	pravouhlé	ONK_typ_1	2,5x3,5x ?	hnědá/hnědo-běžová	oxidační	?	?
	pravouhlé	ONK_typ_2	3,5x3x0,5	hnědá/hnědo-běžová	oxidační	N	
	pravouhlé	ONK_typ_1	6,5x4x0,5	cihlově oranžová	oxidační	N	
A1339/72	pravouhlé	ONK_typ_1	7x4,5x0,5	hnědá/hnědo-běžová	oxidační	N	
	pravouhlé	ONK_typ_3	3x8,5x0,5	hnědá/hnědo-běžová	oxidační	N	
	pravouhlé	ONK_typ_1	5x3x0,5	hnědá/hnědo-běžová	oxidační	N	
	pravouhlé	ONK_typ_1	4,5x6x0,5	hnědá/hnědo-běžová	oxidační	N	
A1339/73	pravouhlé	ONK_typ_3	2,5x4,5x0,5	hnědá/hnědo-běžová	oxidační	N	
	pravouhlé	ONK_typ_1	3x4x0,5	hnědá/hnědo-běžová	oxidační	N	
	pravouhlé	ONK_typ_3	2,5x4,5x0,6	hnědá/hnědo-běžová	oxidační	N	
	pravouhlé	ONK_typ_3	3,5x3,5x0,5	hnědá/hnědo-běžová	oxidační	N	
A1339/75	pravouhlé	ONK_typ_1	6x3x0,5	hnědá/hnědo-běžová	oxidační	N	
	pravouhlé	ONK_typ_1	7,5x3,5x0,4	hnědá/hnědo-běžová	oxidační	N	
	pravouhlé	ONK_typ_3	4,5x5,5x0,5	hnědá/hnědo-běžová	oxidační	A	3 cm od okraje
	pravouhlé	ONK_typ_1	5x4x0,5	hnědá/hnědo-běžová	oxidační	N	
A1339/75	pravouhlé	ONK_typ_1	7,5x4x0,5	hnědá/hnědo-běžová	oxidační	N	
	pravouhlé	ONK_typ_2	5,5x5,5x0,5	hnědá/hnědo-běžová	oxidační	A	3,5 cm od okraje
	pravouhlé	ONK_typ_3	4x5,5x0,6	cihlově oranžová	oxidační	N	
	pravouhlé	ONK_typ_3	3,5x6,5x0,5	cihlově oranžová	oxidační	N	
pravouhlé	ONK_typ_2	4,5x4,5x0,5	hnědá/hnědo-běžová	oxidační	A	3 cm od okraje	

	pravouhlej	ONK_typ_1	5,5x2,5x0,5	hneda/hnedo-bezova	oxidačni	N	
A1339/110	pravouhlej	ONK_typ_2	8x6x0,5	hneda/hnedo-bezova	oxidačni	A	4,5 cm od okraje
	pravouhlej	ONK_typ_1	8x9x0,5	cihlove oranžova	oxidačni	N	
A1339/135	pravouhlej	ONK_typ_1	9x8x0,5	hneda/hnedo-bezova	oxidačni	N	
	pravouhlej	ONK_typ_1	5,5x5x0,5	hneda/hnedo-bezova	oxidačni	A	3,5 cm od okraje
A1339/137	pravouhlej	ONK_typ_1	6,5x5x0,5	hneda/hnedo-bezova	oxidačni	N	
	pravouhlej	ONK_typ_3	7x10x0,5	hneda/hnedo-bezova	oxidačni	N	
A1339/138	pravouhlej	ONK_typ_3	10x4,5x0,5	hneda/hnedo-bezova	oxidačni	N	
	pravouhlej	ONK_typ_1	10x6x0,5	cihlove oranžova	oxidačni	A	3,5 cm od okraje
A1339/143	pravouhlej	ONK_typ_3	3x6x0,5	cihlove oranžova	oxidačni	A	3 cm od okraje
	pravouhlej	ONK_typ_1	4,5x6x0,5	hneda/hnedo-bezova	oxidačni	N	
A1339/144	pravouhlej	ONK_typ_3	4,5x3x0,5	hneda/hnedo-bezova	oxidačni	N	
	pravouhlej	ONK_typ_2	9x6x0,5	hneda/hnedo-bezova	oxidačni	N	
	pravouhlej	ONK_typ_2	17x13,5x0,5	cihlove oranžova	oxidačni	A	4 cm od okraje
A1339/145	pravouhlej	ONK_typ_1	10,5x5x0,5	hneda/hnedo-bezova	oxidačni	A	3 cm od okraje
	pravouhlej	ONK_typ_1	10x7,5x0,5	hneda/hnedo-bezova	oxidačni	N	
	pravouhlej	ONK_typ_1	8x12x0,5	cihlove oranžova	oxidačni	A	3,5 cm od okraje
	pravouhlej	ONK_typ_1	11x5x0,5	hneda/hnedo-bezova	oxidačni	A	3 cm od okraje
A1339/146	pravouhlej	ONK_typ_1	8x4,5x0,5	hneda/hnedo-bezova	oxidačni	A	4 cm od okraje
	pravouhlej	ONK_typ_3	9x8,5x0,5	hneda/hnedo-bezova	oxidačni	N	
	pravouhlej	ONK_typ_3	9x5x0,5	hneda/hnedo-bezova	oxidačni	N	
	pravouhlej	ONK_typ_3	5,5x5x0,5	tmave sedá	redukčni	A	4 cm od okraje
A1339/148	pravouhlej	ONK_typ_3	6x4x0,5	tmave sedá	redukčni	A	2 cm od okraje
	pravouhlej	ONK_typ_1	5x6x0,5	cihlove oranžova	oxidačni	A	3,5 cm od okraje
	pravouhlej	ONK_typ_1	6x7x0,5	cihlove oranžova	oxidačni	N	
	pravouhlej	ONK_typ_1	5x3,5x0,5	cihlove oranžova	oxidačni	N	
	pravouhlej	ONK_typ_1	6x3x0,5	cihlove oranžova	oxidačni	N	
	pravouhlej	ONK_typ_1	7,5x5,5x0,4	hneda/hnedo-bezova	oxidačni	A	3 cm od okraje
	pravouhlej	ONK_typ_2	6,5x4x0,6	hneda/hnedo-bezova	oxidačni	N	
	pravouhlej	ONK_typ_1	6,5x5,5x0,5	hneda/hnedo-bezova	oxidačni	A	4 cm od okraje
A1339/150	pravouhlej	ONK_typ_1	5x4x0,5	hneda/hnedo-bezova	oxidačni	A	3 cm od okraje
	pravouhlej	ONK_typ_3	5,5x3,5x0,5	hneda/hnedo-bezova	oxidačni	N	
	pravouhlej	ONK_typ_3	4x7x0,6	hneda/hnedo-bezova	oxidačni	A	3,5 cm od okraje

	pravouhlé	ONK_typ_1	6x6x0,5	hnědá/hnědo-běžová	oxidační	N	
	pravouhlé	ONK_typ_1	5x6,5x0,5	hnědá/hnědo-běžová	oxidační	N	
	pravouhlé	ONK_typ_1	5x5x0,5	hnědá/hnědo-běžová	oxidační	A	4 cm od okraje
	pravouhlé	ONK_typ_1	6x3x0,5	hnědá/hnědo-běžová	oxidační	N	
	pravouhlé	ONK_typ_1	2,5x4,5x0,5	hnědá/hnědo-běžová	oxidační	A	3 cm od okraje
	pravouhlé	ONK_typ_1	10x8x0,5	hnědá/hnědo-běžová	oxidační	N	
	pravouhlé	ONK_typ_1	6,5x5x0,5	hnědá/hnědo-běžová	oxidační	A	3,5 cm od okraje
	pravouhlé	ONK_typ_1	8,5x6x0,5	hnědá/hnědo-běžová	oxidační	A	3,5 cm od okraje
	pravouhlé	ONK_typ_2	11x6,5x0,5	hnědá/hnědo-běžová	oxidační	A	3,5 cm od okraje
A1339/151	pravouhlé	ONK_typ_1	6,5x9x0,5	hnědá/hnědo-běžová	oxidační	A	4 cm od okraje
	pravouhlé	ONK_typ_1	9x8,5x0,5	hnědá/hnědo-běžová	oxidační	N	
	pravouhlé	ONK_typ_1	7x6,5x0,5	hnědá/hnědo-běžová	oxidační	N	
	pravouhlé	ONK_typ_2	8x5,5x0,5	hnědá/hnědo-běžová	oxidační	N	
	pravouhlé	ONK_typ_2	6x6x0,5	hnědá/hnědo-běžová	oxidační	N	
	pravouhlé	ONK_typ_1	10x4x0,5	hnědá/hnědo-běžová	oxidační	A	2,5 cm od okraje
	pravouhlé	ONK_typ_1	4x8,5x0,5	cihlově oranžová	oxidační	A	3,5 cm od okraje
	pravouhlé	ONK_typ_1	9x6x0,5	cihlově oranžová	oxidační	N	
A1339/152	pravouhlé	ONK_typ_1	7x5x0,5	hnědá/hnědo-běžová	oxidační	N	
	pravouhlé	ONK_typ_1	9x6x0,5	hnědá/hnědo-běžová	oxidační	N	
	pravouhlé	neklasifikováno	neklasifikováno	hnědá/hnědo-běžová	oxidační	?	
	pravouhlé	ONK_typ_1	9,5x6x0,3	hnědá/hnědo-běžová	oxidační	A	2,5 cm od okraje
	pravouhlé	ONK_typ_1	8x7,5x0,5	cihlově oranžová	oxidační	A	5,5 cm od okraje
A1339/153	pravouhlé	ONK_typ_2	4,5x3,5x0,5	tmavě šedá	redukční	A	2 cm od okraje
	pravouhlé	ONK_typ_2	7x2,5x0,5	tmavě šedá	redukční	N	
	pravouhlé	ONK_typ_1	5x7,5x0,5	cihlově oranžová	oxidační	A	3,5 cm od okraje
	pravouhlé	ONK_typ_1	11x6x0,5	hnědá/hnědo-běžová	oxidační	A	3 cm od okraje
	pravouhlé	ONK_typ_1	7,5x7x0,5	hnědá/hnědo-běžová	oxidační	N	
A1339/184	pravouhlé	ONK_typ_1	8x6,5x0,5	hnědá/hnědo-běžová	oxidační	A	2,5 cm od okraje
	pravouhlé	ONK_typ_1	9x4,5x0,5	hnědá/hnědo-běžová	oxidační	A	3 cm od okraje
	pravouhlé	ONK_typ_1	3x5x0,5	hnědá/hnědo-běžová	oxidační	N	
	pravouhlé	ONK_typ_1	8,5x5,5x0,5	hnědá/hnědo-běžová	oxidační	N	
	pravouhlé	ONK_typ_1	8,5x9x0,5	hnědá/hnědo-běžová	oxidační	N	
A1339/195	pravouhlé	ONK_typ_3	9x6x0,5	tmavě šedá	redukční	N	

43333/100	pravouhľé	ONK_typ_3	4,5x3,5x0,5	tmavě šedá	redukční	N
-----------	-----------	-----------	-------------	------------	----------	---

Tab. 28C - Procentuální zastoupení jednotlivých typů okrajů nádobkových kachlů

Procentuální zastoupení jednotlivých typů okrajů nádobkových kachlů			
Typ okraje	Popis	Počet [Ks]	Zastoupení v %
ONK_typ_1	Okraj mírně vnitřně zkosený, vodorovně seříznutý	144	63,2
ONK_typ_2	Okraj oboustranně zaoblený	24	10,5
ONK_typ_3	Okraj jednostranně zaoblený	42	18,4
ONK_typ_4	Okraj oboustranně hraněný (hranol)	7	3,1
ONK_typ_5	Okraj oboustranně rozšířený	1	0,4
ONK_typ_6	Okraj mírně vně vytažený, šikmo seříznutý, prožlabený	1	0,4
neklasifikováno		9	3,9

Tab. 29C - Nádobkové kachle - dna

Nádobkové kachle - dna			
Inv. číslo	Typ dna	Poloměr [cm]	Dochováno z %
A1339/7	DNK_typ_3	4,5	50
	DNK_typ_3	5	20
	DNK_typ_3	5,5	25
A1339/8	DNK_typ_3	4	12,5
	DNK_typ_3	5	17,5
	DNK_typ_2	5,5	20
A1339/10	DNK_typ_3	4	22,5
	DNK_typ_4	5	20
A1339/11	DNK_typ_3	5	25
	DNK_typ_3	5	35
A1339/29	DNK_typ_3	4,5	25
A1339/31	DNK_typ_3	5	20
	DNK_typ_3	5,5	30
A1339/33	DNK_typ_2	5,5	25
A1339/35	DNK_typ_2	5	25
A1339/36	DNK_typ_2	4	12,5
	neklasifikováno	neklasifikováno	neklasifikováno
	DNK_typ_1	4,5	17,5
A1339/38	DNK_typ_1	5	25
	DNK_typ_1	4,5	17,5
A1339/39	DNK_typ_2	5	22,5
A1339/48	DNK_typ_3	5	25
	DNK_typ_2	5	25
A1339/50	DNK_typ_3	5	25
A1339/53	DNK_typ_2	5	12,5
A1339/54	neklasifikováno	5	25
	DNK_typ_1	4	17,5
	DNK_typ_3	5	22,5
	DNK_typ_3	5	22,5
A1339/72	DNK_typ_1	5,5	30

A1339/75	DNK_typ_3	5	15
	DNK_typ_3	5	10
	DNK_typ_2	4	25
A1339/135	DNK_typ_3	4,5	12,5
A1339/137	DNK_typ_2	5	50
	DNK_typ_3	5	25
A1339/138	DNK_typ_3	6	25
	DNK_typ_2	4,5	100
A1339/143	DNK_typ_3	5	50
	DNK_typ_3	5	25
A1339/144	DNK_typ_1	4	25
	DNK_typ_3	5	12,5
	DNK_typ_3	5	20
	DNK_typ_3	5	25
A1339/146	DNK_typ_2	5	50
	DNK_typ_2	5	75
	DNK_typ_1	5	25
	DNK_typ_3	5	25
	DNK_typ_3	5	25
A1339/148	DNK_typ_1	6,5	25
A1339/149	DNK_typ_3	5	22,5
A1339/150	DNK_typ_3	4,5	25
	DNK_typ_3	5	30
A1339/151	DNK_typ_3	5	17,5
	DNK_typ_3	5	30
	DNK_typ_3	5	27
	DNK_typ_3	5	22,5
	DNK_typ_3	5	20
	DNK_typ_3	5	20
	DNK_typ_3	5	27
A1339/152	DNK_typ_1	5	25
	DNK_typ_3	5	25
	DNK_typ_3	5	25
	DNK_typ_3	5	25
	DNK_typ_2	5	17,5
	DNK_typ_3	5	25
	DNK_typ_3	5	20
	DNK_typ_3	5	20
	DNK_typ_3	5	27
A1339/153	DNK_typ_1	6	22,5
A1339/184	DNK_typ_3	5	25
	DNK_typ_3	5	25
	DNK_typ_3	5	30

Tab. 30C - Procentuální zastoupení jednotlivých typů den nádobkových kachlů

Procentuální zastoupení jednotlivých typů den nádobkových kachlů			
Typ dna	Popis	Počet [Ks]	Zastoupení v %
DNK_typ_1	Dno rovné ploché s šikmým mírně zaobleným okrajem	10	13,7
DNK_typ_2	Dno rovné ploché s šikmým mírně odsazeným hraněným okrajem	13	17,8
DNK_typ_3	Dno rovné ploché s hraněným rozšířeným okrajem	47	65,8
Neklasifikováno		2	2,7

Tab. 31C - Komorové kachle

Komorové kachle							
Inv. číslo	Dochovaná část	Typ OL	Typ VO	Okraj VO	Motiv na ČVS	Výpal	Rozměr [cm]
A1339/4	VO	X	kruhový	OVO_typ_1	N	redukční	r = 7
	Popis motivu ČVS	X					
A1339/5	římsová část	OLKK_typ_4	X	X	A	oxidační	19x10,5x1,2
	Popis motivu ČVS	Blíže neurčený motiv					
A1339/53	VO	X	kruhový	OVO_typ_5	N	oxidační	r = 3,5
	Popis motivu ČVS	X					
A1339/110	ČVS	X	X	X	A	oxidační	7x9x0,5
	Popis motivu ČVS	Rytíř ve zbroji s kopím sedící na koni (patrně Sv. Jiří), fragment ČVS je motivem shodný s A1339/189					
A1339/110	Rohová část s ČVS	OLKK_typ_2	X	X	A	oxidační	7x3,5x 0,8
	Popis motivu ČVS	V rohu ČVS motiv šípátky					
A1339/110	Rohová část s ČVS	OLKK_typ_1	X	X	A	oxidační	6x4x0,5
	Popis motivu ČVS	V rohu ČVS motiv šípátky					
A1339/110	OL + část komory	OLKK_typ_3	X	X	N	oxidační	X
	Popis motivu ČVS	X					
A1339/110	Rohová část s ČVS	OLKK_typ_1	kruhový	OVO_typ_1	N	redukční	5x8x7; r = 7
	Popis motivu ČVS	X					
A1339/110	OL + část ČVS	OLKK_typ_1	X	X	A	redukční	5x3x0,5
	Popis motivu ČVS	Blíže neurčený motiv					
A1339/110	OL + část ČVS	OLKK_typ_1	X	X	A	redukční	6x5x0,5
	Popis motivu ČVS	Motiv princezny s dlouhými vlasy a korunou. Modlí se, aby sv. Jiří zvítězil nad drakem (viz A1339/189)					
A1339/132	VO	X	kruhový	OVO_typ_1	N	oxidační	r = 10
	Popis motivu ČVS	X					
A1339/132	Rohová část PD	OLKK_typ_1	kruhový	OVO_typ_1	A	redukční	16x7x7,5; r = 7
	Popis motivu ČVS	Kopyta koní a část kopí (viz A1339/189)					
A1339/143	VO	X	kruhový	OVO_typ_1	N	redukční	r = 7
	Popis motivu ČVS	X					
A1339/183	Rohová část LH	OLKK_typ_1	kruhový	OVO_typ_4	A	redukční	8x9,5x7,5; r = 7
	Popis motivu ČVS	Motiv princezny s dlouhými vlasy a korunou. Modlí se, aby sv. Jiří zvítězil nad drakem (viz A1339/189)					
A1339/183	ČVS	X	X	X	A	redukční	10x6x1,5
	Popis motivu ČVS	Patrné tělo rytíře ve zbroji v ruce držího kopí, hlava koně s postrojem (viz A1339/189)					
A1339/183	Rohová část PH	OLKK_typ_1	X	X	A	oxidační	10x7x5
	Popis motivu ČVS	Hlava rytíře s helmou a svatozář, hlava koně s postrojem (viz A1339/189)					
A1339/183	Rohová část LD	OLKK_typ_5	X	X	A	oxidační	7,5x11,5x0,5
	Popis motivu ČVS	Část ocasu draka a dračí noha s drápy					
A1339/183	ČVS	OLKK_typ_1	X	X	A	oxidační	8x7x0,5
	Popis motivu ČVS	Motiv draka se zabodnutým kopím ve chřtánu (viz A1339/189)					
A1339/183	ČVS	X	X	X	A	oxidační	8x8x0,7
	Popis motivu ČVS	Blíže neurčený motiv zvířete - drak? / lev?					
A1339/185	VO	X	kruhový	OVO_typ_2	N	redukční	r = 7
	Popis motivu ČVS	X					
A1339/185	VO	X	kruhový	OVO_typ_3	N	redukční	r = 7
	Popis motivu ČVS	X					
A1339/218	Torzo	OLKK_typ_1	kruhový	OVO_typ_6	A	oxidační	19x7,5x?; r = 7
	Popis motivu ČVS	Dva draci se spletenými krky (viz A1339/219)					

Tab. 32C Procentuální zastoupení jednotlivých typů okrajových lišt komorových kachlů

Procentuální zastoupení jednotlivých typů okrajových lišt komorových kachlů			
Typ OL	Popis	Počet [Ks]	Zastoupení v %
OLKK_typ_1	Okrajová lišta s jednostranným zaoblením	9	69,2
OLKK_typ_2	Okrajová lišta s mohutným jednostranným zaoblením	1	7,7
OLKK_typ_3	Okrajová lišta s dvojnásobným jednostranným zaoblením	1	7,7
OLKK_typ_4	Okrajová lišta s mohutným výžlabkem + vývalek	1	7,7
OLKK_typ_5	Okrajová lišta hranolového tvaru	1	7,7

Tab. 33C - Procentuální zastoupení jednotlivých typů okrajů vyhřívacích otvorů komorových kachlů

Procentuální zastoupení jednotlivých typů okrajů vyhřívacích otvorů komorových kachlů			
Typ okraje VO	Popis	Počet [Ks]	Zastoupení v %
OVO_typ_1	Okraj ploše oble přehnutý	5	50
OVO_typ_2	Okraj ploše oble podtržený	1	10
OVO_typ_3	Okraj oble podseknutý	1	10
OVO_typ_4	Okraj ploše oble podseknutý	1	10
OVO_typ_5	Okraj oboustranně ovalený	1	10
OVO_typ_6	Okraj oboustranně rozšířený	1	10

Tab. 34C - Kovové předměty²⁴²

Kovové předměty				
Inv. číslo	Předmět	Kov	Poznámka	Rozměry [cm]
A1339/94	hřebík - torzo	Fe - železo	kovaný hřebík, rovný, degradovaná hlavička, korozní vrstva	10,5x0,5x0,3
A1339/94	hřebík - torzo	Fe - železo	kovaný hřebík, zahnutý, hlavička nedochována, korozní vrstva	4x0,3x0,2
A1339/94	hřebík - torzo	Fe - železo	kovaný hřebík, zahnutý, hlavička nedochována, korozní vrstva	5,5x0,5x0,2
A1339/94	hřebík - torzo	Fe - železo	kovaný hřebík, zahnutý, hlavička nedochována, korozní vrstva	5,5x0,8x0,3
A1339/94	hřebík - torzo	Fe - železo	kovaný hřebík, zahnutý, hlavička nedochována, korozní vrstva	3,5x0,5x0,2
A1339/94	hřebík - torzo	Fe - železo	kovaný hřebík, zahnutý, hlavička nedochována, korozní vrstva	5,5x0,4x0,2
A1339/135	podkova - torzo	Fe - železo	pravé rameno podkovy s vykovaným ozubem, korozní vrstva	9x2,5x0,2
A1339/143	kování - fragment	Fe - železo	blíže nespecifikované Fe kování, obdélný tvar, korozní vrstva	6x0,7x0,2
A1339/143	kování - fragment	Fe - železo	blíže nespecifikované Fe kování, oko s náběhem na další oko, korozní vrstva	5x2,5x0,2

²⁴² U soupisu materiálu nebylo možno pro tištěnou verzi formátovat tabulku na výšku. Z tohoto důvodu je tabulka 34C zařazena na příslušné stránce na šířku.

Tab. 1D – Procentuální zastoupení jednotlivých druhů zajištěného materiálu

Procentuální zastoupení jednotlivých druhů zajištěného materiálu		
Druh	Počet [Ks]	Zastoupení v %
Užitková keramika	444	93,1
Kamnářská keramika	2	0,4
Stavební keramika	14	2,9
Technická keramika	1	0,2
Kov	14	2,9
Struska	2	0,4
Celkem	477	100

Tab. 2D – Procentuální zastoupení jednotlivých druhů keramického materiálu

Procentuální zastoupení jednotlivých druhů keramického materiálu		
Druh	Počet [Ks]	Zastoupení v %
Užitková keramika	444	96,3
Kamnářská keramika	2	0,4
Stavební keramika	14	3,0
Technická keramika	1	0,2
Celkem	461	100

Tab. 3D – Procentuální zastoupení užitkové keramiky v rámci jednotlivých polygonů

Procentuální zastoupení užitkové keramiky v rámci jednotlivých polygonů		
Polygon	Počet [Ks]	Zastoupení v %
S1	3	0,7
S2	50	11,3
S3	0	0,0
S4	26	5,9
S5	357	80,4
SOV	8	1,8
Celkem	444	100

Tab. 4D – Druh výpalu užitkové keramiky

Druh výpalu užitkové keramiky			
	Oxidační	Redukční	Kombinovaný
S1	0	3	0
S2	4	44	2
S3	0	0	0
S4	6	20	0
S5	45	311	1
SOV	7	1	0
Celkem [Ks]	62	379	3
Zastoupení v %	14,0	85,4	0,7

Tab. 5D – Procentuální zastoupení jednotlivých částí keramických nádob

Procentuální zastoupení jednotlivých částí keramických nádob					
	Tělo	Dno	Okraj	Poklice	Funkční doplněk
S1	3	0	0	0	0
S2	34	8	6	1	1
S3	0	0	0	0	0
S4	17	2	3	4	0
S5	260	53	23	11	10
SOV	6	1	1	0	0
Celkem [Ks]	320	64	33	16	11
Zastoupení v %	72,1	14,4	7,4	3,6	2,5

Tab. 6D – Procentuální zastoupení jednotlivých částí keramických nádob

Procentuální zastoupení jednotlivých typů den v rámci sledovaného souboru							
	S1	S2	S3	S4	S5	SOV	Zastoupení v %
Dno_typ_1	0	2	0	0	9	0	17,2
Dno_typ_2	0	4	0	0	10	1	23,4
Dno_typ_3	0	2	0	2	32	0	56,3
Dno_typ_4	0	0	0	0	0	0	0,0
Dno_typ_5	0	0	0	0	0	0	0,0
Dno_typ_6	0	0	0	0	1	0	1,6
Neklasifikováno	0	0	0	0	1	0	1,6
Celkem	0	8	0	2	53	1	100
Výskyt %	0,0	12,5	0,0	3,1	82,8	1,6	

Tab. 7D – Procentuální zastoupení jednotlivých typů okrajů v rámci sledovaného souboru

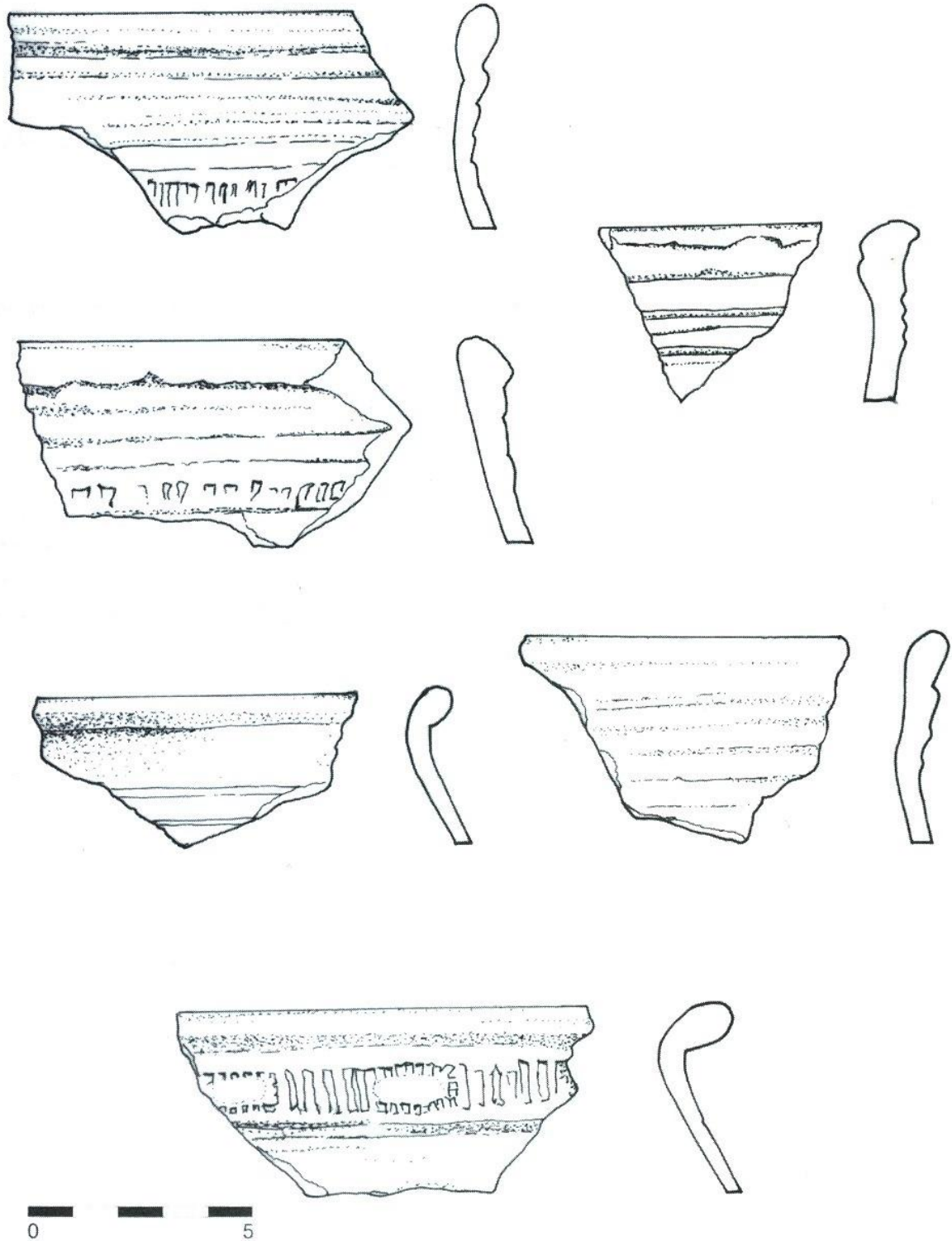
Procentuální zastoupení jednotlivých typů okrajů v rámci sledovaného souboru							
	S1	S2	S3	S4	S5	SOV	Zastoupení v %
SP typ_1	0	0	0	0	3	0	6,7
SP typ_2	0	0	0	0	0	0	0,0
SP typ_3	0	0	0	0	0	0	0,0
SP typ_4	0	0	0	1	0	0	2,2
SP typ_5	0	0	0	0	1	0	2,2
SP typ_6	0	0	0	0	1	0	2,2
SP typ_7	0	1	0	0	2	0	6,7
SP typ_7a	0	0	0	0	4	0	8,9
SP typ_8	0	0	0	0	0	0	0,0
SP typ_9	0	0	0	0	0	0	0,0
SP typ_10	0	1	0	0	0	0	2,2
SP typ_10a	0	0	0	0	4	0	8,9
SP typ_11	0	0	0	0	0	0	0,0
SP typ_12	0	0	0	0	0	0	0,0
SP typ_13	0	1	0	0	1	0	4,4
SP typ_14	0	1	0	0	2	0	6,7
SP typ_15	0	0	0	0	2	0	4,4
SP typ_15a	0	1	0	3	4	0	17,8
SP typ_16	0	0	0	0	2	0	4,4
SP typ_17	0	0	0	0	1	0	2,2
SP typ_18	0	1	0	2	3	0	13,3
SP typ_19	0	1	0	0	0	0	2,2
SP typ_20	0	0	0	0	0	1	2,2
Neklasifikováno	0	0	0	0	1	0	2,2
Celkem	0	7	0	6	31	1	100
Výskyt okrajů v %	0,0	15,6	0,0	13,3	68,9	2,2	

Tab. 8D – Kovové předměty

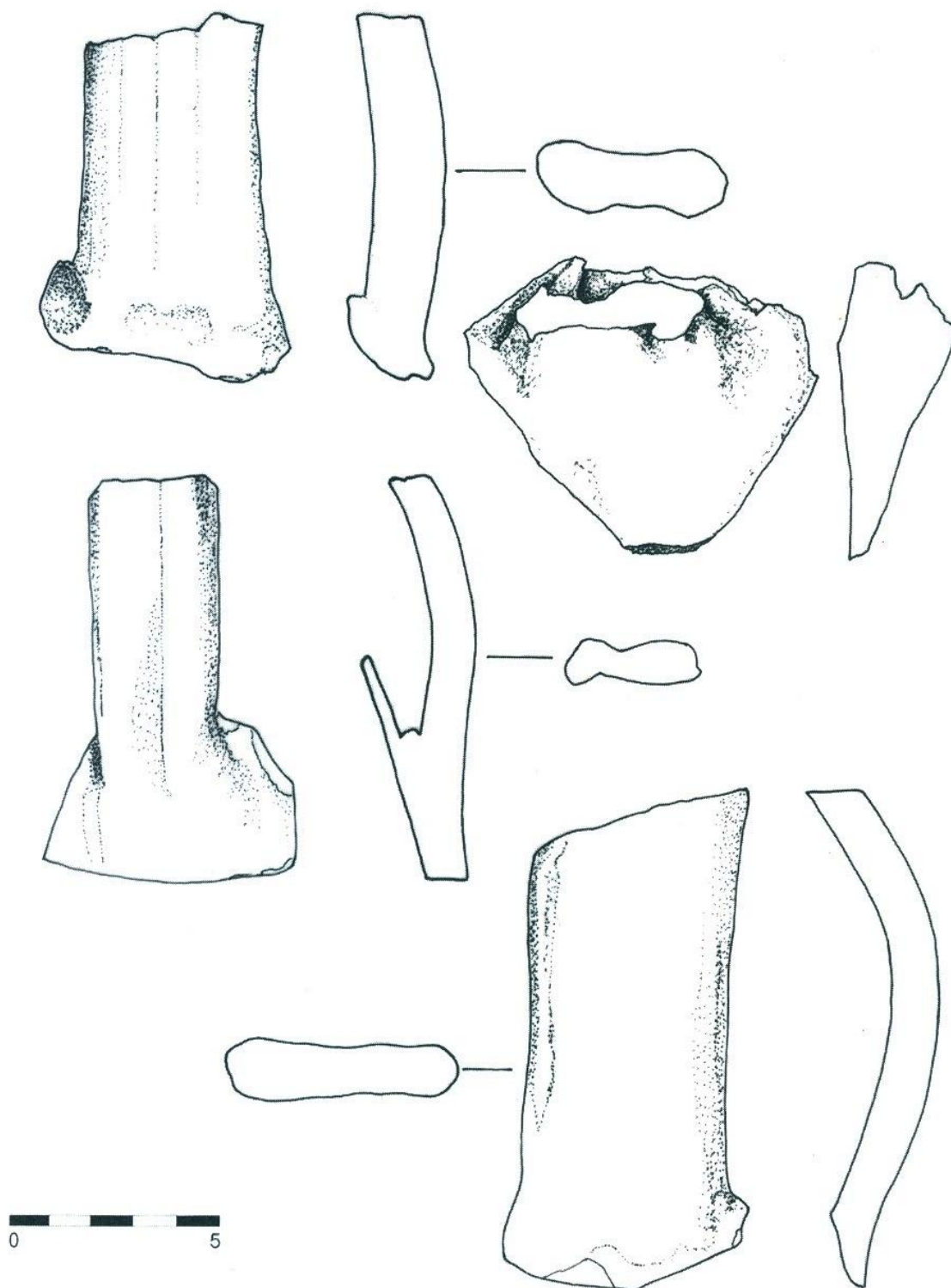
Kovové předměty				
Znak	Předmět	Kov	Poznámka	Rozměry [cm]
D1/1	kule do předovky	PB	pravidelný kulovitý tvar, bílý degradovaný povrch, stopy původní barvy povrchu	r = 0,55
D1/2	kovaný knoflík	mosaz	oko pro uchycení na oděvu - nedochováno	r = 1,2
D1/3	2 části nábojnice	mosaz	1) horní část (ústí, krček a kužel - dochován ze 2/3 2) spodní část (kužel, okraj), d = 1,2 cm	ústí r = 0,4 kužel r = 0,7
D1/4	kule do předovky	PB	pravidelný kulovitý tvar, šedé zbarvení povrchu	r = 0,6
D1/5	kovový předmět	Fe	blíže neurčený kovový předmět, pokryt silnou vrstvou koroze	4 x 1,3 x 1,1
D1/6	mince	slitina	2 Kč, ocel galvanicky pokovená niklem, avers: dvouocasí lev ve skoku, nápis - Česká republika, revers: 2 Kč, velkomoravský gombík, nečitelná datace	r = 1,07
D1/7	kule do předovky	Pb	nepravidelný kulovitý tvar + olověný přílep, bílá barva degradovaného povrchu	r = 0,7
D1/8	kovová objímka pádla	Fe	kovová objímka pádla s dřevěnou částí pádla	r (dřevo) = 2,35 r (Fe) = 3,75
D1/9	střela	?	jádro + plášť, hrot zachován, korozní vrstva	2,8
D1/10	okutí rýče	?	kovové okutí dřevěného rýče, pracovní plocha nástroje zpevněna pouze z jedné strany, tři otvory pro hřebík	16,7 r = 0,2
D1/11	nábojnice	Cu	kovová nábojnice z brokové patrony, ráže 16	r = 1
D1/12	mince	slitina	1 Kčs, slitina - Cu/Al/Mn, avers: státní znak, nápis - Československá socialistická republika, revers: žena sázící lípu, datace: 1962	r = 1,15
D1/13	mince	slitina	mince bez bližšího určení, silně zdegradovaný povrch	r = 1
D1/14	nábojnice	?	kovová nábojnice bez bližšího určení, nápis BR	r = 0,7

17.3 Kresebné přílohy

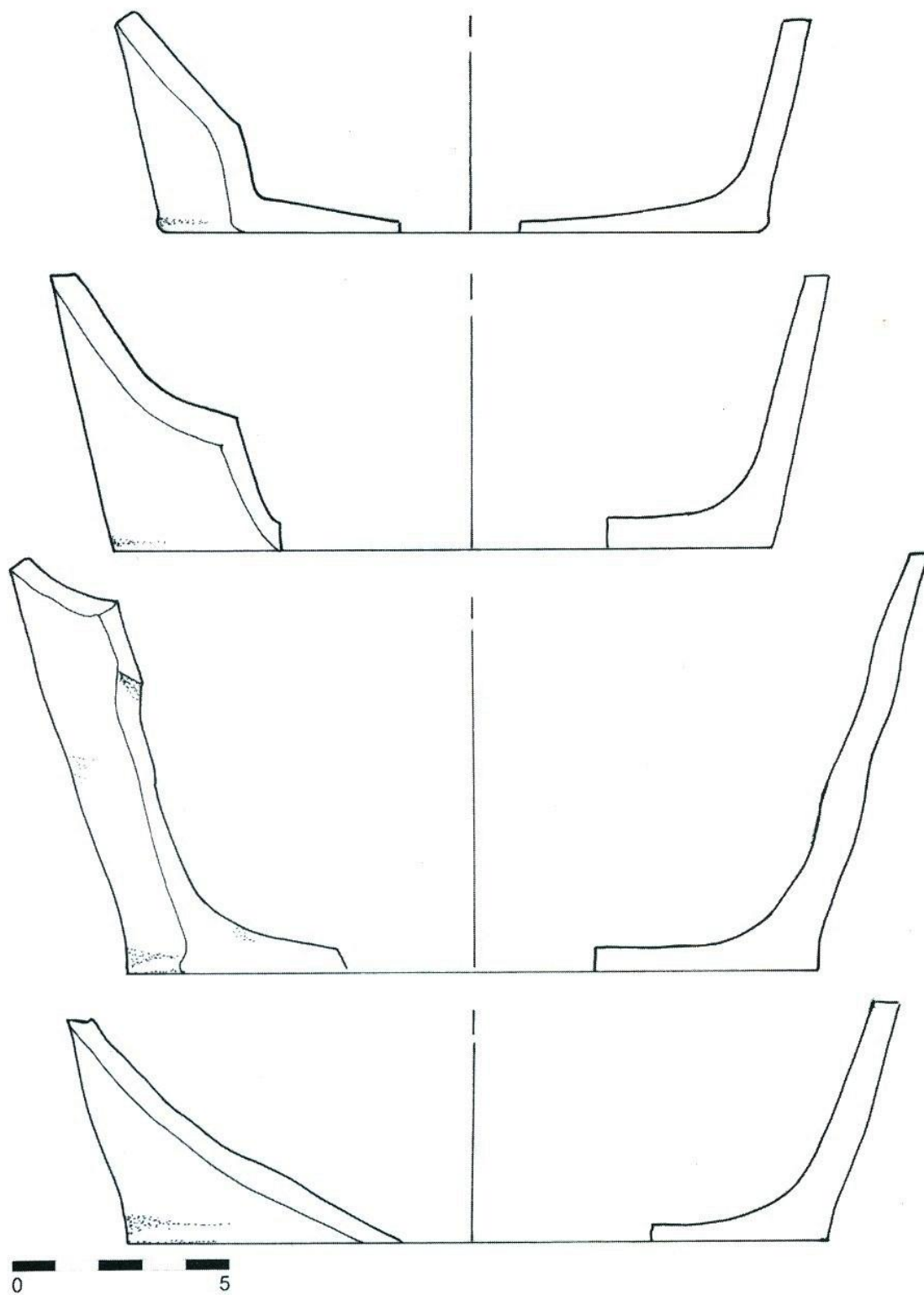
Tab. 1E – Svinenské předměstí. Výběr keramických nálezů z výzkumu na hrázi rybníka Svět 2004 (kresba Y. Měrlová; Burian 2004a, 8).

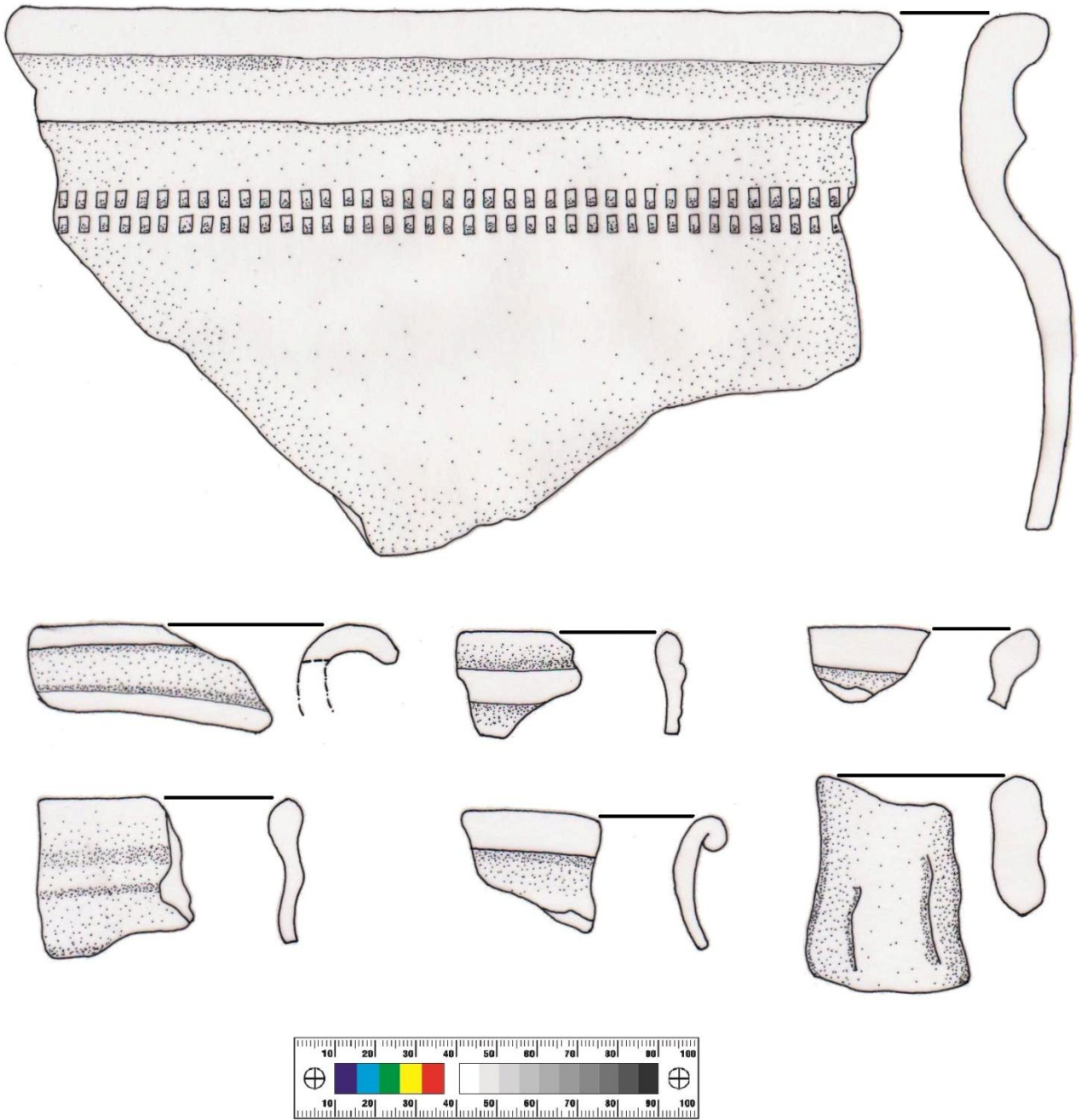
Tab. 2E - Svinenské předměstí. Výběr keramických nálezů z výzkumu na hrázi rybníka Svět 2004 (kresba Y. Měřlová; Burian 2004a, 9).

Tab. 3E - Svinenské předměstí. Výběr keramických nálezů z výzkumu na hrázi rybníka Svět 2004 (kresba Y. Měřlová; *Burian 2004a*, 10).

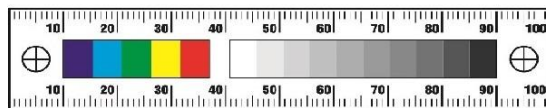
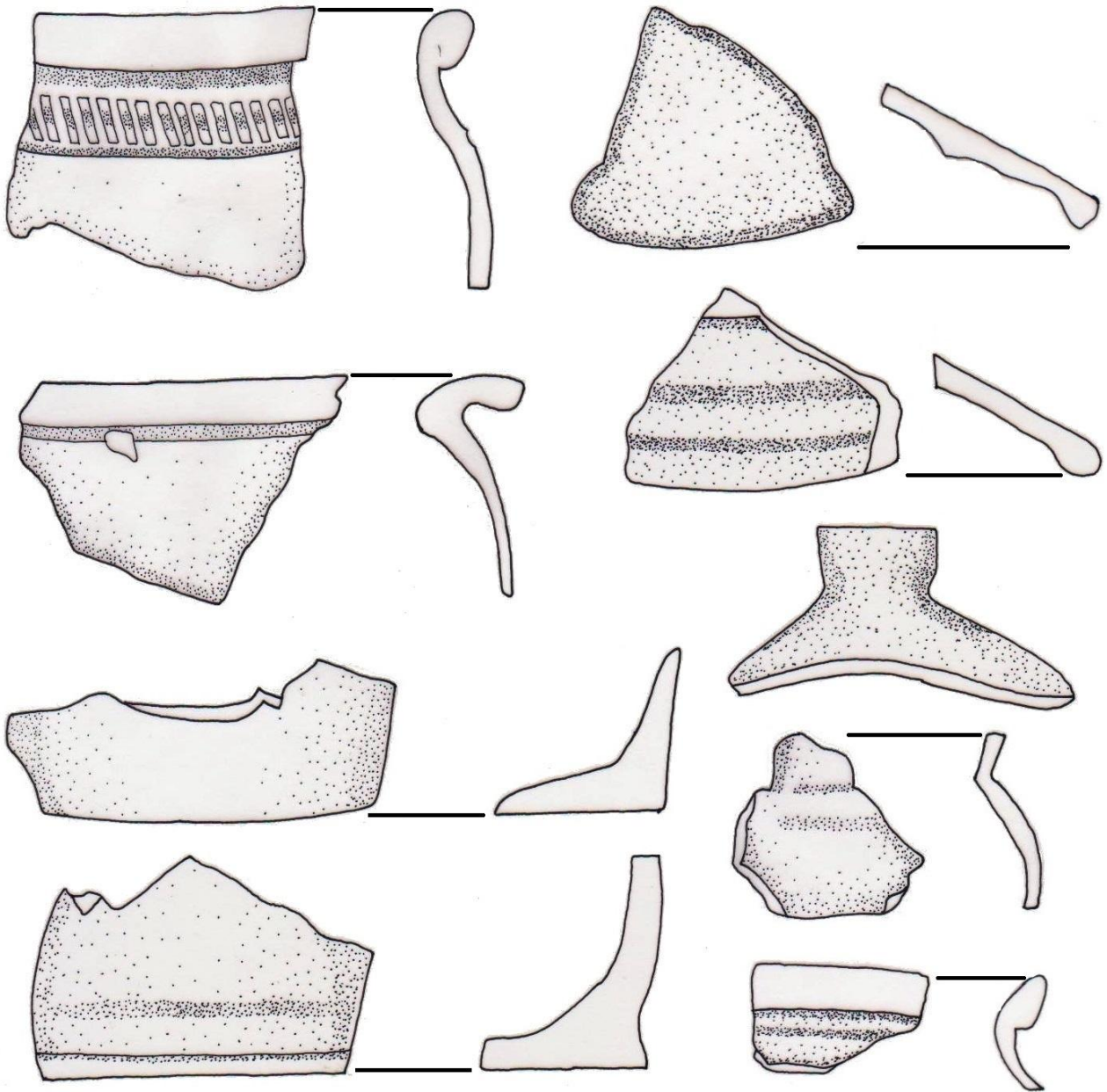

Tab. 4E – Svinenské předměstí. Výběr keramických nálezů, polygon S2 (kresba Š. Doležalová, úprava autor).

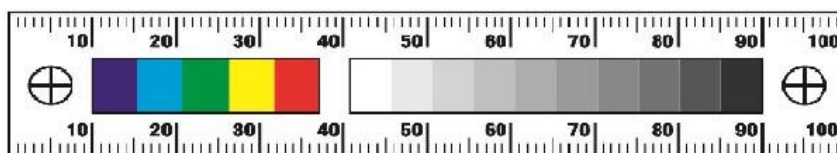

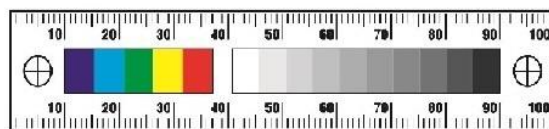
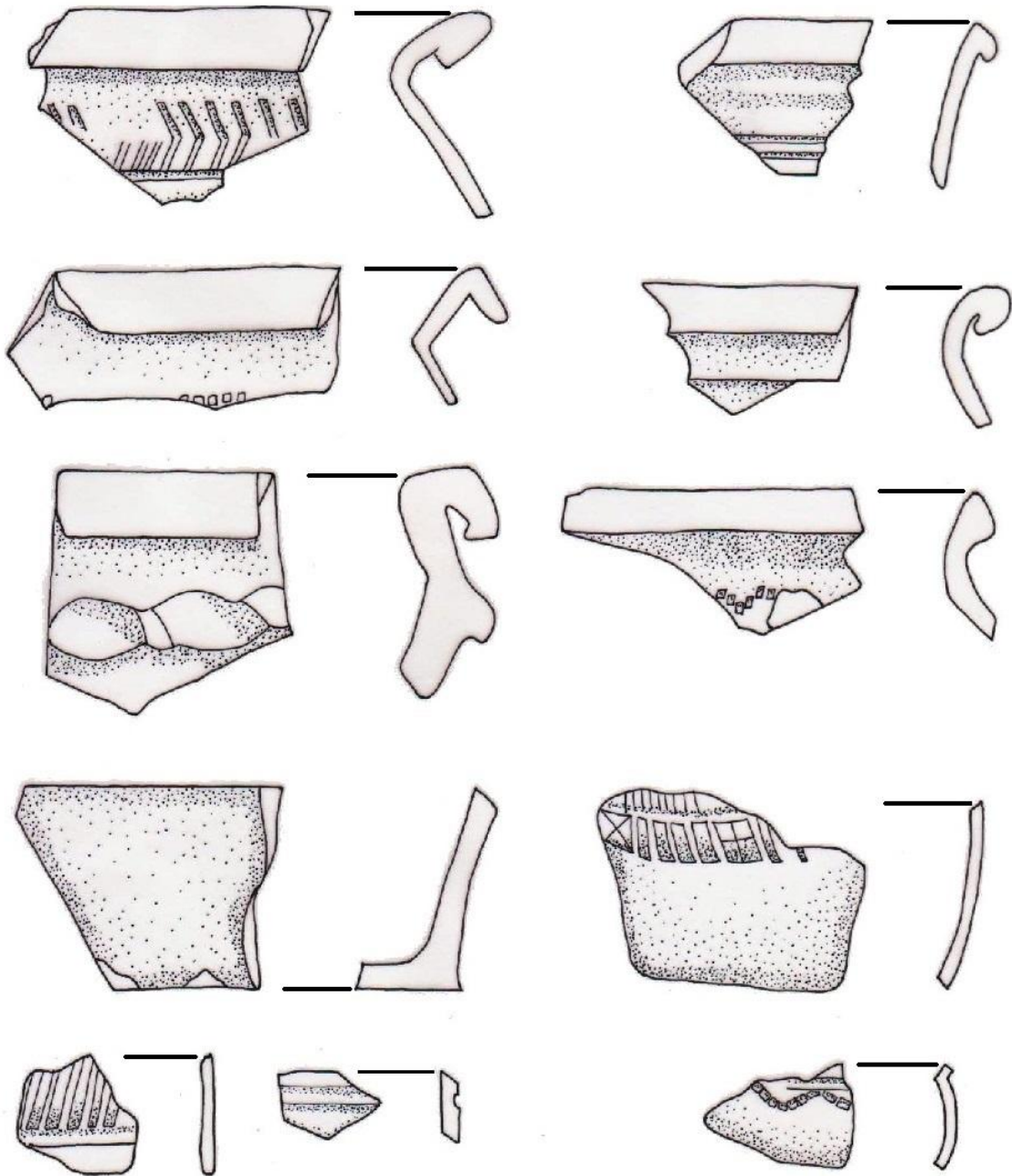
Tab. 5E - Svinenské předměstí. Výběr keramických nálezů, polygon S4/10-13 (kresba Š. Doležalová, úprava autor).

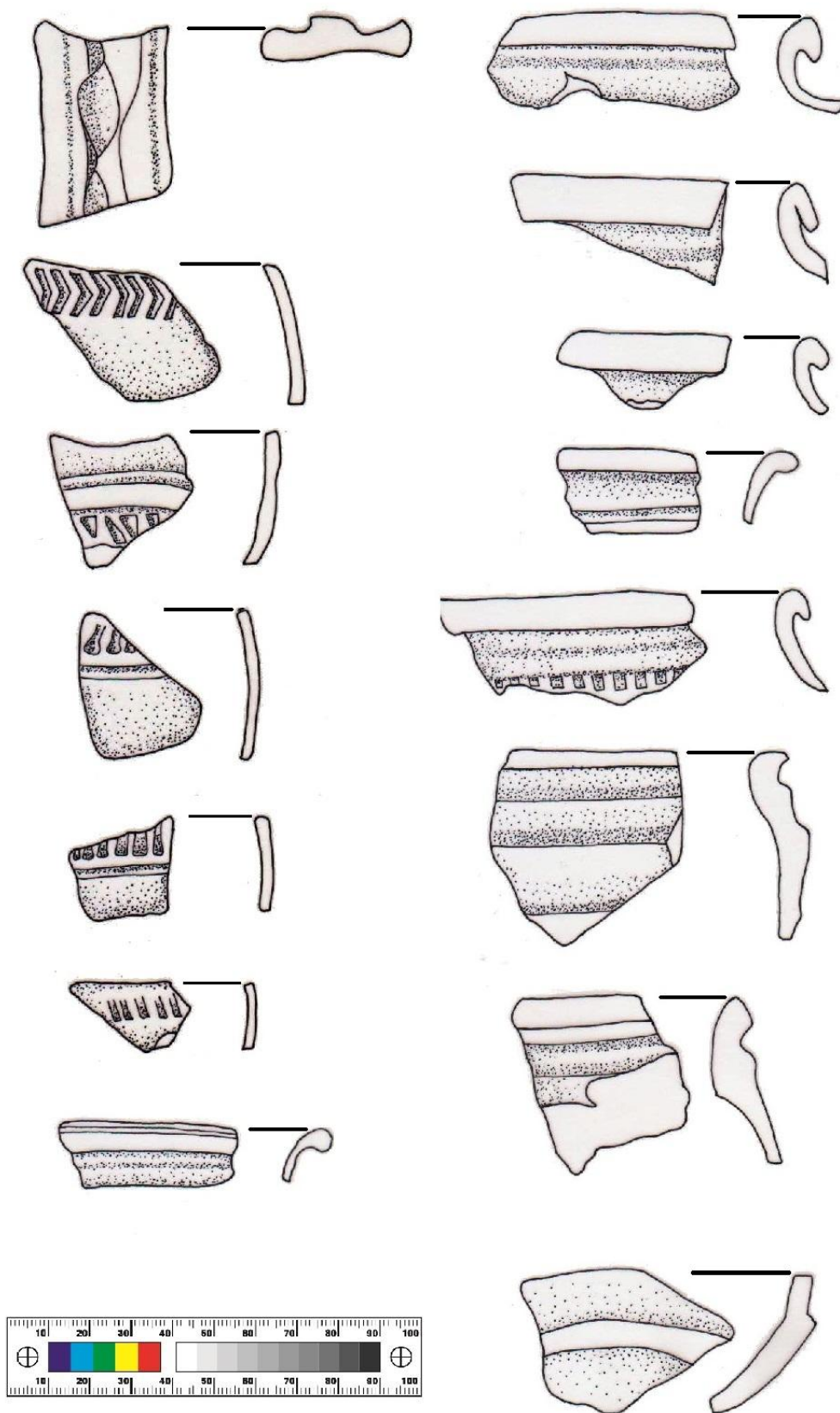
Tab. 6E - Svinenské předměstí. Výběr keramických nálezů, polygon S4/12 (kresba Š. Doležalová, úprava autor).

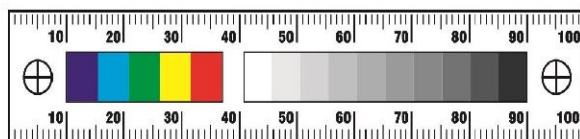
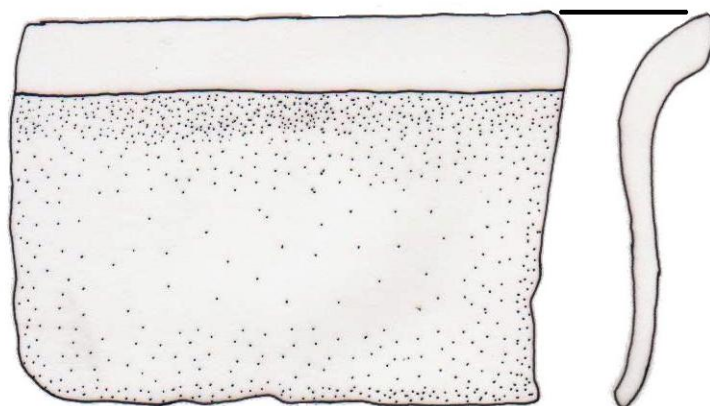
Tab. 7E - Svinenské předměstí. Výběr keramických nálezů, polygon S5/1 (kresba Š. Doležalová, úprava autor).

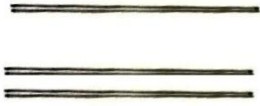

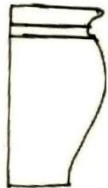
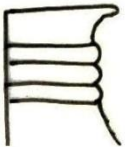
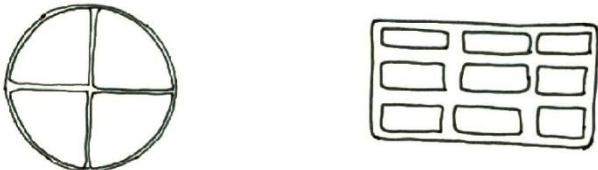

Tab. 8E - Svinenské předměstí. Výběr keramických nálezů, polygon S5/2 (kresba Š. Doležalová, úprava autor).

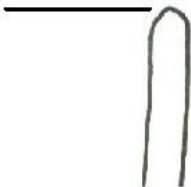

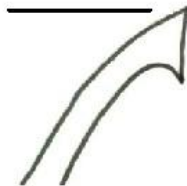
Tab. 9E - Svinenské předměstí. Výběr keramických nálezů, polygon SOV (kresba Š. Doležalová, úprava autor).

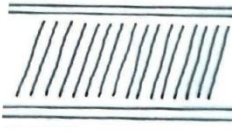

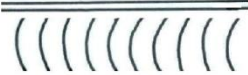

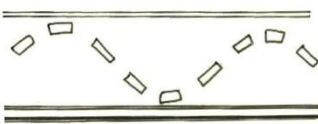

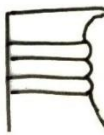
Tab. 1F – Typář vybraných výzdobných prvků – ZSO Opatovice (*kresba a úprava autor*).

<p>VP_typ_1</p> 	<p>VP_typ_2</p> 	
<p>VP_typ_3</p> 		
<p>VP_typ_4</p> 		
<p>VP_typ_5</p> 	<p>VP_typ_6</p> 	
<p>VP_typ_7</p> 	<p>VP_typ_9</p> 	
<p>VP_typ_11</p> 		

Tab. 2F – Dodatkový typář vybraných okrajových profilací – Svinenské předměstí (*kresba a úprava autor*).

SP typ_3	SP typ_4	SP typ_8
		
SP typ_9	SP typ_10	SP typ_11
		

Tab. 3F – Typář vybraných výzdobných prvků – Svinenské předměstí 2000 – 2008 (kresba a úprava autor).

VP_SP_typ_1	VP_SP_typ_2	VP_SP_typ_3	VP_SP_typ_4
			
VP_SP_typ_5	VP_SP_typ_6	VP_SP_typ_7	VP_SP_typ_8
			
VP_SP_typ_9	VP_SP_typ_10	VP_SP_typ_11	VP_SP_typ_12
			
VP_SP_typ_13	VP_SP_typ_14	VP_SP_typ_15	VP_SP_typ_16
			
VP_SP_typ_17	VP_SP_typ_18	VP_SP_typ_19	VP_SP_typ_20
			
VP_SP_typ_21	VP_SP_typ_22	VP_SP_typ_23	
			

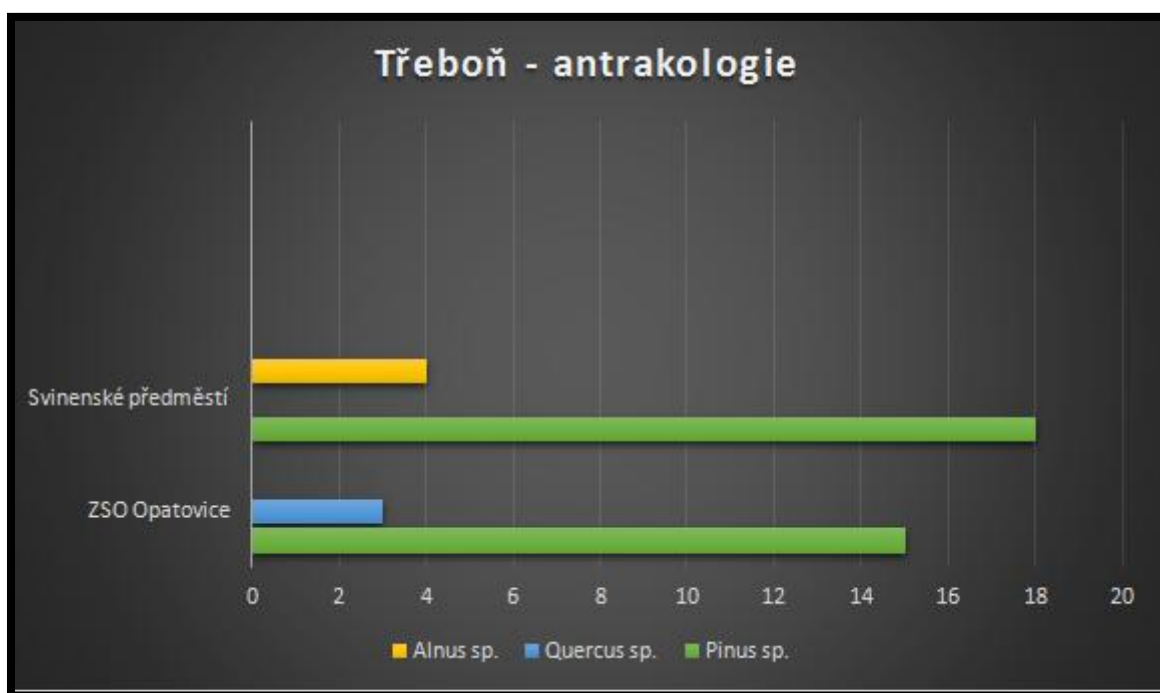

Tab. 4F – Typář okrajových profilací okrajů nádobkových kachlů (*kresba a úprava autor*).

ONK_typ_1	ONK_typ_2	ONK_typ_3
		
ONK_typ_4	ONK_typ_5	ONK_typ_6
		

17.4 Graf

Graf 1 – Třeboň – Antrakologie (*zpracovala L. Hrabáková pro potřeby autora*).

17.5 Výsledky zaměrování

Lokalizace 1 - GPS lokalizace výsledků povrchových sběrů na polygonech S1 – S5 (*zaměření autor*).

Polygon S1

S1 SZ: 48.9995819N, 14.7716750E // X = -733892 m, Y = -1166305 m

S1 JZ: 48.9989661N, 14.7721028E // X = -733870 m, Y = -1166377 m

S1 SV: 48.9996614N, 14.7721692E // X = -733855 m, Y = -1166301 m

S1 JV: 48.9990592N, 14.7724422E // X = -733844 m, Y = -1166370 m

Polygon S1 – lokalizace nálezů

S1/1: 48.9996031N, 14.7721258E // X = -733859 m, Y = -1166307 m

S1/2: 48.9992239N, 14.7723539E // X = -733848 m, Y = -1166351 m

S1/3: 48.9992239N, 14.7723539E // X = -733848 m, Y = -1166351 m

S1/4: 48.9992139N, 14.7723422E // X = -733849 m, Y = -1166352 m

Polygon S2

S2 SZ: 48.999287N, 14.769760E // X = -734035 m, Y = -1166319 m

S2 JZ: 48.998867N, 14.769554E // X = -734056 m, Y = -1166363 m

S2 SV: 48.999089N, 14.770480E // X = -733986 m, Y = -1166348 m

S2 JV: 48.998758N, 14.770332E // X = -734002 m, Y = -1166383 m

Polygon S2 – lokalizace nálezů

S2/01: 48.998957N, 14.770261E // X = -734004 m, Y = -1166360 m

S2/02: 48.998994N, 14.770253E // X = -734004 m, Y = -1166356 m

S2/03: 48.999022N, 14.770261E // X = -734003 m, Y = -1166353 m

S2/04: 48.999043N, 14.770205E // X = -734007 m, Y = -1166350 m

S2/05: 48.999023N, 14.770198E // X = -734007 m, Y = -1166352 m

S2/06: 48.998977N, 14.770203E // X = -734008 m, Y = -1166358 m

S2/07: 48.998942N, 14.770205E // X = -734008 m, Y = -1166361 m

S2/08: 48.999067N, 14.770162E // X = -734009 m, Y = -1166347 m

S2/09: 48.998895N, 14.769822E // X = -734037 m, Y = -1166363 m

Polygon S3

S3 SZ: 48.999226N, 14.771151E // X = -733935 m, Y = -1166339 m

S3 JZ: 48.998791N, 14.771204E // X = -733938 m, Y = -1166388 m

S3 SV: 48.999229N, 14.771445E // X = -733914 m, Y = -1166342 m

S3 JV: 48.998787N, 14.771401E // X = -733924 m, Y = -1166390 m

Polygon S3 – lokalizace nálezů

S3/01: 48.998948N, 14.771310E // X = -733928 m, Y = -1166371 m

Polygon S4

S4 SZ: 48.998788N, 14.770218E // X = -734009 m, Y = -1166379 m

S4 JZ: 48.998425N, 14.770064E // X = -734026 m, Y = -1166417 m

S4 SV: 48.998781N, 14.770309E // X = -734003 m, Y = -1166380 m

S4 JV: 48.998398N, 14.770184E // X = -734018 m, Y = -1166421 m

Polygon S4 – lokalizace nálezů

S4/10: 48.998547N, 14.770193E // X = -734015 m, Y = -1166405 m

S4/11: 48.998523N, 14.770147E // X = -734018 m, Y = -1166407 m

S4/12: 48.998407N, 14.770108E // X = -734023 m, Y = -1166420 m

S4/13: 48.998386N, 14.770120E // X = -734022 m, Y = -1166422 m

Polygon S5

S5 SZ: 49.001077N, 14.770516E // X = -733954 m, Y = -1166129 m

S5 JZ: 49.001025N, 14.770491E // X = -733957 m, Y = -1166135 m

S5 SV: 49.001077N, 14.770729E // X = -733939 m, Y = -1166131 m

S5 JV: 49.001007N, 14.770713E // X = -733941 m, Y = -1166139 m

Polygon S5 – lokalizace nálezů

S5/1: 49.001077N, 14.770556E // X = -733951 m, Y = -1166130 m

S5/2: 49.001076N, 14.770567E // X = -733952 m, Y = -1166132 m

Sběry v okolí objektu s výdřevou

SOV/1: 49.0009006N, 14.7710917E // X = -733915 m, Y = -1166154 m

SOV/2: 49.0009108N, 14.7711036E // X = -733914 m, Y = -1166153 m

SOV/3: 49.0008583N, 14.7711278E // X = -733913 m, Y = -1166159 m

SOV/4: 49.0008508N, 14.7711433E // X = -733912 m, Y = -1166160 m

SOV/5-6: 49.0008519N, 14.7711567E // X = -733911 m, Y = -1166160 m

SOV/7-8: 49.0008417N, 14.7711450E // X = -733912 m, Y = -1166161 m

Lokalizace 2 - GPS lokalizace výsledků prospekce detektorem kovů na plochách D1 – D2
(zaměření autor).

Plocha D1

S1 SZ: 48.9995819N, 14.7716750E // X = -733892 m, Y = -1166305 m

S1 JZ: 48.9989661N, 14.7721028E // X = -733870 m, Y = -1166377 m

S1 SV: 48.9996614N, 14.7721692E // X = -733855 m, Y = -1166301 m

S1 JV: 48.9990592N, 14.7724422E // X = -733844 m, Y = -1166370 m

Plocha D1 – lokalizace nálezů

D1/1: 48.9990586N, 14.7723322E // X = -733852 m, Y = -1166369 m

D1/2: 48.9990142N, 14.7721344E // X = -733867 m, Y = -1166372 m

D1/3: 48.9991175N, 14.7722789E // X = -733855 m, Y = -1166362 m

D1/4: 48.9989056N, 14.7722389E // X = -733861 m, Y = -1166385 m

D1/5: 48.9992161N, 14.7723692E // X = -733847 m, Y = -1166352 m

D1/6: 48.9992161N, 14.7723692E // X = -733847 m, Y = -1166352 m

D1/7: 48.9991819N, 14.7719764E // X = -733876 m, Y = -1166352 m

D1/8: 48.9992478N, 14.7720044E // X = -733873 m, Y = -1166345 m

D1/9: 48.9992544N, 14.7719756E // X = -733875 m, Y = -1166344 m

D1/10: 48.9993947N, 14.7719197E // X = -733877 m, Y = -1166328 m

D1/11: 48.9995100N, 14.7719928E // X = -733870 m, Y = -1166316 m

D1/12: 48.9995242N, 14.7717419E // X = -733888 m, Y = -1166312 m

D1/13: 48.9995403N, 14.7718214E // X = -733882 m, Y = -1166311 m

D1/14: 48.9995231N, 14.7717283E // X = -733889 m, Y = -1166312 m

Plocha D2

D1/SZ: 49.0000011N, 14.7707633E // X = -733952 m, Y = -1166250 m

D1/JZ: 48.9984256N, 14.7701714E // X = -734018 m, Y = -1166418 m

D1/SV: 48.9986733N, 14.7693769E // X = -734072 m, Y = -1166383 m

D1/JV: 48.9997717N, 14.7694861E // X = -734048 m, Y = -1166263 m

Plocha D2 – lokalizace nálezů

D2/1: 48.9999911N, 14.7707514E // X = -733953 m, Y = -1166251 m
D2/2: 48.9999797N, 14.7707261E // X = -733955 m, Y = -1166252 m
D2/3: 48.9999692N, 14.7706042E // X = -733964 m, Y = -1166252 m
D2/4: 48.9999797N, 14.7707261E // X = -733955 m, Y = -1166252 m
D2/5: 48.9999636N, 14.7706467E // X = -733961 m, Y = -1166253 m
D2/6: 48.9999306N, 14.7704742E // X = -733974 m, Y = -1166255 m
D2/7: 48.9998814N, 14.7702222E // X = -733993 m, Y = -1166258 m
D2/8: 48.9998564N, 14.7701444E // X = -733999 m, Y = -1166260 m
D2/9: 48.9998256N, 14.7699992E // X = -734010 m, Y = -1166262 m
D2/10: 48.9997583N, 14.7695439E // X = -734044 m, Y = -1166265 m
D2/11: 48.9997583N, 14.7695439E // X = -734046 m, Y = -1166271 m
D2/12: 48.9997072N, 14.7695817E // X = -734042 m, Y = -1166271 m
D2/13: 48.9997019N, 14.7696242E // X = -734039 m, Y = -1166272 m
D2/14: 48.9997233N, 14.7696611E // X = -734036 m, Y = -1166270 m
D2/15: 48.9997661N, 14.7697353E // X = -734030 m, Y = -1166266 m
D2/16: 48.9997692N, 14.7698725E // X = -734020 m, Y = -1166267 m
D2/17: 48.9997786N, 14.7699811E // X = -734012 m, Y = -1166267 m
D2/18: 48.9998111N, 14.7700433E // X = -734007 m, Y = -1166264 m
D2/19: 48.9998153N, 14.7701942E // X = -733996 m, Y = -1166265 m
D2/20: 48.9998456N, 14.7702294E // X = -733993 m, Y = -1166262 m
D2/21: 48.9999219N, 14.7707931E // X = -733951 m, Y = -1166259 m
D2/22: 48.9998936N, 14.7704678E // X = -733975 m, Y = -1166259 m
D2/23: 48.9998661N, 14.7707767E // X = -733953 m, Y = -1166265 m
D2/24: 48.9998367N, 14.7706447E // X = -733963 m, Y = -1166267 m
D2/25: 48.9997808N, 14.7704217E // X = -733980 m, Y = -1166271 m
D2/26: 48.9997197N, 14.7702411E // X = -733994 m, Y = -1166276 m
D2/27: 48.9997789N, 14.7702981E // X = -733989 m, Y = -1166270 m

D2/28: 48.9997214N, 14.7701581E // X = -734000 m, Y = -1166275 m
D2/29: 48.9997694N, 14.7701897E // X = -733997 m, Y = -1166270 m
D2/30: 48.9996697N, 14.7698789E // X = -734021 m, Y = -1166278 m
D2/31: 48.9997436N, 14.7698917E // X = -734019 m, Y = -1166270 m
D2/32: 48.9997186N, 14.7698139E // X = -734025 m, Y = -1166272 m
D2/33: 48.9996561N, 14.7696197E // X = -734040 m, Y = -1166277 m
D2/34: 48.9996147N, 14.7695592E // X = -734045 m, Y = -1166281 m
D2/35: 48.9996206N, 14.7696269E // X = -734040 m, Y = -1166281 m
D2/36: 48.9996414N, 14.7697606E // X = -734030 m, Y = -1166280 m
D2/37: 48.9996317N, 14.7698589E // X = -734023 m, Y = -1166282 m
D2/38: 48.9996675N, 14.7700586E // X = -734008 m, Y = -1166280 m
D2/39: 48.9996708N, 14.7700992E // X = -734005 m, Y = -1166280 m
D2/40: 48.9996739N, 14.7704433E // X = -733980 m, Y = -1166283 m
D2/41: 48.9996922N, 14.7705500E // X = -733972 m, Y = -1166282 m
D2/42: 48.9996589N, 14.7707911E // X = -733955 m, Y = -1166288 m
D2/43: 48.9995181N, 14.7707367E // X = -733961 m, Y = -1166303 m
D2/44: 48.9994022N, 14.7707600E // X = -733961 m, Y = -1166316 m
D2/45: 48.9993575N, 14.7707692E // X = -733961 m, Y = -1166321 m
D2/46: 48.9993719N, 14.7707247E // X = -733964 m, Y = -1166319 m
D2/47: 48.9993325N, 14.7706914E // X = -733967 m, Y = -1166323 m
D2/48: 48.9992511N, 14.7706942E // X = -733968 m, Y = -1166332 m
D2/49: 48.9991764N, 14.7706678E // X = -733971 m, Y = -1166340 m
D2/50: 48.9991728N, 14.7706272E // X = -733974 m, Y = -1166340 m
D2/51: 48.9991336N, 14.7705936E // X = -733977 m, Y = -1166344 m
D2/52: 48.9990986N, 14.7705042E // X = -733984 m, Y = -1166347 m
D2/53: 48.9989822N, 14.7704175E // X = -733992 m, Y = -1166359 m
D2/54: 48.9989542N, 14.7704094E // X = -733993 m, Y = -1166362 m
D2/55: 48.9987706N, 14.7702808E // X = -734005 m, Y = -1166381 m

D2/56: 48.9988153N, 14.7702719E // X = -734005 m, Y = -1166376 m
D2/57: 48.9986222N, 14.7702419E // X = -734010 m, Y = -1166397 m
D2/58: 48.9987414N, 14.7702592E // X = -734007 m, Y = -1166384 m
D2/59: 48.9987125N, 14.7702375E // X = -734009 m, Y = -1166387 m
D2/60: 48.9987831N, 14.7701131E // X = -734017 m, Y = -1166378 m
D2/61: 48.9989192N, 14.7701131E // X = -734015 m, Y = -1166363 m
D2/62: 48.9989281N, 14.7701114E // X = -734015 m, Y = -1166362 m
D2/63: 48.9989869N, 14.7700581E // X = -734018 m, Y = -1166355 m
D2/64: 48.9989175N, 14.7695758E // X = -734054 m, Y = -1166358 m
D2/65: 48.9986894N, 14.7694564E // X = -734066 m, Y = -1166382 m
D2/66: 48.9987994N, 14.7695719E // X = -734056 m, Y = -1166371 m
D2/67: 48.9988636N, 14.7696831E // X = -734047 m, Y = -1166365 m
D2/68: 48.9986728N, 14.7696803E // X = -734050 m, Y = -1166386 m
D2/69: 48.9988064N, 14.7698603E // X = -734035 m, Y = -1166373 m
D2/70: 48.9989175N, 14.7695758E // X = -734054 m, Y = -1166358 m
D2/71: 48.9997261N, 14.7706258E // X = -733966 m, Y = -1166279 m
D2/72: 48.9995258N, 14.7707214E // X = -733962 m, Y = -1166302 m
D2/73: 48.9996661N, 14.7702519E // X = -733994 m, Y = -1166282 m
D2/74: 48.9998556N, 14.7702411E // X = -733992 m, Y = -1166261 m
D2/75: 48.9998450N, 14.7701192E // X = -734001 m, Y = -1166261 m
D2/76: 48.9989753N, 14.7695089E // X = -734058 m, Y = -1166351 m
D2/77: 48.9989931N, 14.7695053E // X = -734058 m, Y = -1166349 m
D2/78: 48.9994864N, 14.7695436E // X = -734048 m, Y = -1166295 m
D2/79: 48.9993539N, 14.7695842E // X = -734047 m, Y = -1166310 m
D2/80: 48.9991825N, 14.7697014E // X = -734041 m, Y = -1166330 m
D2/81: 48.9992919N, 14.7697069E // X = -734039 m, Y = -1166318 m
D2/82: 48.9993242N, 14.7696592E // X = -734042 m, Y = -1166314 m
D2/83: 48.9993644N, 14.7697061E // X = -734038 m, Y = -1166310 m

D2/84: 48.9995408N, 14.7697533E // X = -734032 m, Y = -1166291 m
D2/85: 48.9993317N, 14.7698506E // X = -734028 m, Y = -1166315 m
D2/86: 48.9992783N, 14.7698614E // X = -734028 m, Y = -1166321 m
D2/87: 48.9991533N, 14.7700933E // X = -734013 m, Y = -1166337 m
D2/88: 48.9990839N, 14.7698178E // X = -734034 m, Y = -1166342 m
D2/89: 48.9989883N, 14.7698647E // X = -734032 m, Y = -1166353 m
D2/90: 48.9990717N, 14.7695722E // X = -734052 m, Y = -1166341 m
D2/91: 48.9990156N, 14.7701764E // X = -734009 m, Y = -1166353 m
D2/92: 48.9990897N, 14.7700925E // X = -734014 m, Y = -1166344 m
D2/93: 48.9991425N, 14.7703850E // X = -733992 m, Y = -1166341 m
D2/94: 48.9991794N, 14.7703914E // X = -733991 m, Y = -1166337 m
D2/95: 48.9992258N, 14.7705061E // X = -733982 m, Y = -1166333 m
D2/96: 48.9992761N, 14.7705650E // X = -733977 m, Y = -1166328 m
D2/97: 48.9993017N, 14.7705458E // X = -733978 m, Y = -1166325 m

Lokalizace 3 - GPS lokalizace magnetometrické prospekce – vytyčení měřeného prostoru M-A, M-B (*zaměření autor*).

Plocha M-A

M-A1 SZ: 48.9992106N, 14.7699164E // X = -734025 m, Y = -1166329 m

M-A1 SV: 48.9991117N, 14.7704464E // X = -733988 m, Y = -1166345 m

M-A1 JZ/MA3 SZ: 48.9988719N, 14.7697781E // X = -734040 m, Y = -1166365 m

M-A1 JV/MA2 SV: 48.9987731N, 14.7703081E // X = -734003 m, Y = -1166381 m

M-A3 JZ: 48.9985022N, 14.7697011E // X = -734051 m, Y = -1166405 m

M-A2 JV: 48.9984344N, 14.7701697E // X = -734018 m, Y = -1166417 m

Plocha M-B

M-B SZ: 48.9997847N, 14.7694283E // X = -734048 m, Y = -1166263 m

M-B SV: 48.9997317N, 14.7699628E // X = -734014 m, Y = -1166272 m

M-B JZ: 48.9994306N, 14.7693206E // X = -734065 m, Y = -1166299 m

M-B JV: 48.9993686N, 14.7698569E // X = -734027 m, Y = -1166311 m

Lokalizace 4 - GPS lokalizace archeologických situací zachycených v průběhu vizuální prospekce lokality (*zaměření autor*).

Destrukce staveb (shluk kámen – cihla)

Obj. 1: 48.9996219N, 14.7705778E // X = -733971 m, Y = -1166290 m

Obj. 2: 48.9990125N, 14.7702458E // X = -734004 m, Y = -1166354 m

Obj. 3: 48.9989411N, 14.7702603E // X = -734004 m, Y = -1166362 m

Obj. 4: 48.9987486N, 14.7701336E // X = -734016 m, Y = -1166382 m

Obj. 5: 48.9985169N, 14.7701806E // X = -734016 m, Y = -1166408 m

Obj. 6: 48.9985169N, 14.7701806E // X = -734081 m, Y = -1166392 m

Obj. 7: 48.9987594N, 14.7702556E // X = -734007 m, Y = -1166382 m

Obj. 8: 48.9987533N, 14.7701881E // X = -734012 m, Y = -1166382 m

Obj. 9: 48.9988011N, 14.7701094E // X = -734017 m, Y = -1166376 m

Obj. 10: 48.9985069N, 14.7701689E // X = -734017 m, Y = -1166409 m

Obj. 11: 48.9990203N, 14.7702306E // X = -734005 m, Y = -1166353 m

Hlavice/pata sloupu – architektonický prvek

48.998571N, 14.770244E // X = -734011 m, Y -1166403 m

Objekt s roubenou výdřevou

49.0008775N, 14.7711378E // X = -733912 m, Y -1166157 m

Dřevěné kůly

B25 (dřeva) Y:48.999184 X:14.767768 // X -734181 m, Y -1166311 m

Studna na ostrově

48.9994789N, 14.7702897E // X = -733994 m, Y = -1166303 m

17.6 Výpis z urbáře

Výpis 1 – Výpis z urbáře z roku 1555, seznam osedlých (zpracovala J. Psíková pro potřeby autora, úprava autor).

Třeboň	Předměstí Svin[en]ské	Urbář z roku 1555
Prokeš (půl lánu)		8 denárů
Lukeš (ze dvora a zahrady)		1 a ½
Vojta (3a1/2 dědiny cirkvičné		12 denárů 6 grošů
za další pozemky		6 a ½ denáru
Michal Kolmanů		ze dvora a zahrady nic neplatí
Jan hrnčír		ze dvora a zahrady nic neplatí
Pauzar (1 tř. dědiny cirkvičný bez 20 záhonů)		2 denáry 6 gr
půl lánu cirkvičného		8 denárů 4 gr.
za 1 louku v olši		10 denárů
Bicek Slunců (za louky u vlčího brodu)		9 a ½ denáru
Michalová (půl lánu, dvůr a zahrada)		10 denárů 4 groše 1 slepici
Říha Šilhů (půl lánu bez 15 záhonů		7 ½ denáru
Za další pozemky celkem		8 denárů
Šiman Hanzlů platil část klášteru a část vrchnosti		10 denárů
Bartoš koželuh (louka a zahrada)		3 denáry
Martin zadní (dvůr)		jen 5 grošů
Ada Pechotoic (!) z domu nic neplatí		
Ze dvora		oves a slepici
Holmas		oves a slepici
Mašek koželuh (13 menších pozemků)		26 denárů
Vavřinec na koželohovic		4 ½ denáru
Vítková z domu nic neplatí, za louky		6 ½ denáru
Thoman hrnčír z domu nic neplatí		oves a slepici
Jíra tkadlec z domu nic neplatí		oves a slepici
Jan švec		3 denáry, slepici, oves
Wolf kožešník , nic neplatí		slepici
Balthazar krejčí		slepici
Celkem	22 osedlých	

Výpis 2 – Výpis z urbáře z roku 1520, seznam osedlých uvnitř hradeb (zpracovala J. Psíková pro potřeby autora, úprava autor). Žlutě jsou vyznačeni ti měšťané, kteří vlastnili pozemky mimo hradby (držitelé „diedin czirekvicznych“).

Klásterská ulice	Domy rybnovní	Z dědin Czirekvicznych
	uvnitř hradeb	lány, záhony
Neudethuom pekař	Kryštof kovář	Hrdý sládek
Vaněk krejčí	Vávra poslík (?)	Zeman
Vít pekař	Vith Vávrův	Václav podfišmaister
Zeman	Mathušek řezník	Nemastil švec
Wolf pekař	Šimková	Dušek Slunce
Vankova	Hana	Hanzl
Zika řezník	Cihlář	Tučap
Vincenc písař	Václav zedník	Michatec
Pan drzek	Jan kovář	Lopata
Václav podfišmaister	Vincenc Lorenz	Štodlar
Šustava	Turková	Hanus
Švarzl pekař	Mathes rychtář	Nešpor
Holý švec	Ondra Lukšův	Šíma
Nikl zámečník	Rathauz	Šástka
Mikuláš zámečník	Hrdý sládek	
Tučka řezník	Ondra Šváb	
Kuchař	Jan Ondrův	
Želízko	Pan Sádlo	
Povozníková	Johanes kramář	
Drábek	Lukeš písař	
Zaslaný	Červenka	
Vaváček	Všetečka	
Koblasa	Velislav	
Thomašek řezník	Urban písař	
Šťastný krejčí	Soběhrd	
Martin stolař	Vith postřihač	
Hanz kožišník	Mráz	
Šimek od zahrad	Jan krejčí	
Knoflíček švec		
Petr řezník		
Litwin		
Ježek sedlář		
Nemastil švec		
Štěpán Mleziva		
Hanušek bednář		
Kašpar kovář		
Beneš Holub kovář		
Bolek švec		